T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

GAZETECİLİK ANABİLİM DALI

DOKTORA TEZİ

ABD ULUSAL GÜVENLİK POLİTİKALARINDA STRATEJİK İLETİŞİM: BUSH VE OBAMA DÖNEMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI TEMATİK ANALİZİ

Tansu AKDEMİR İRİS

2502180087

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Meltem BOSTANCI

İSTANBUL – 2025

ÖZ

ABD ULUSAL GÜVENLİK POLİTİKALARINDA STRATEJİK İLETİŞİM: BUSH VE OBAMA DÖNEMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI TEMATİK ANALİZİ

TANSU AKDEMİR İRİS

Bilgiye erişimin ve yayılmanın hızlandığı bir çağda stratejik iletişim hayati bir rol oynamaktadır. Özellikle ulusal güvenlik politikaları bağlamında doğru mesajları, doğru kitlelere ulaştırmak, anlaşılmak ve algıları şekillendirmek bütüncül bir şekilde hareket edilmesi gereken bir süreçtir. Bu anlamda stratejik iletişimden söz edilirken anlaşılması gereken kavram, tanım ve çerçeve önem arz etmektedir. Dahası söylem ve eylem uyumunun reel politik süreçte nasıl işletildiği de stratejik iletişim politika ve uygulamaları nezdinde görülmesi gereken bir diğer temel noktadır. Stratejik iletişim kavramının tanımı, ulusal güvenlik politikaları bağlamında bileşenleri ve Amerika Birleşik Devletleri bağlamında tarihsel süreç içerisindeki ilk uygulamaları bu çalışmanın ana konuları arasında yer almaktadır. Stratejik iletişim kavramının ABD nezdinde nasıl tanımlandığı ve anlaşıldığının resmi belgeler üzerinden tespit edilmesi kavramın arka planını net bir şekilde ortaya koyacaktır. Teorik çerçevenin belirlenmesi sonrasında uygulama evresine nasıl yansıdığı da çalışmanın bir diğer konusunu oluşturmaktadır. Bu anlamda birbirini takip eden iki Başkanlık dönemi ve benzer operasyonlarda belirlenen temalar üzerinden karşılaştırma yapılması amaçlanmaktadır.

Araştırmanın bulguları, stratejik iletişimin öncelikli olarak ulusal güvenlik kaygıları etrafında yapılandığını, söylemsel düzeyde demokrasi, insan hakları ve kamu diplomasisi gibi değerlere vurgu yapılmasına karşın, uygulamada bu değerlerin sıklıkla pragmatik çıkarlar ve tehdit algıları karşısında geri planda kaldığını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Amerika Birleşik Devletleri, Kamu Diplomasisi, Stratejik İletişim, Ulusal Güvenlik Politikaları, Uluslararası İlişkiler

ABSTRACT

STRATEGIC COMMUNICATION IN US NATIONAL SECURITY POLICY: A COMPARATIVE THEMATIC ANALYSIS OF THE BUSH AND OBAMA ERAS

TANSU AKDEMİR İRİS

Strategic communication plays a vital role in an era of accelerated access and dissemination of information. Especially in the context of national security policies, delivering the right messages to the right audiences, being understood and shaping perceptions is a process that requires a holistic approach. In this sense, the concepts, definitions and framework that need to be understood when talking about strategic communication are important. Moreover, how the harmony of discourse and action is operated in the real political process is another fundamental point to be considered in terms of strategic communication policies and practices. The definition of the concept of strategic communication, its components in the context of national security policies and its first applications in the context of the United States in the historical process are among the main topics of this study. Determining how the concept of strategic communication is defined and understood by the USA through official documents will clearly reveal the philosophy of the concept. After determining the theoretical framework, how it is reflected in the implementation phase is another subject of the study. In this sense, it is aimed to make comparisons based on the themes identified in two successive presidential terms and similar operations.

The findings of the study reveal that strategic communication is primarily structured around national security concerns. While values such as democracy, human rights, and public diplomacy are emphasized at the discursive level, in practice, these values are often relegated to the background in favor of pragmatic interests and perceived threats.

Keywords: United States of America, Public Diplomacy, Strategic Communication, National Security Policy, International Relations

ÖNSÖZ

Günümüz dünyası gelişen iletişim teknolojileri ile iletişimin yoğunluğunun arttığı ancak bir o kadar da karmaşıklaştığı bir ortam haline gelmiştir. Devletler uluslararası ortamda kendilerini doğru anlatmak ve karşı tarafı doğru anlamak üzerine politikalar üretmek zorundadır. Bu anlamda stratejik iletişim olarak adlandırılan ve bu çalışmanın temel çıkış noktasını oluşturan kavramın iyi anlaşılarak uygulanmasına duyulan ihtiyaç artmıştır.

Bu çalışma, stratejik iletişim kavramından bahsederken ne anlaşılması gerektiğinin üzerinde durmaktadır. Kavramın çok yönlü doğası ve katmanlı yapısından kaynaklı olarak ortaya çıkan durum sınırları çizilmiş bir tanımlamasının yapılmasını zorlaştırmaktadır.

ABD nezdinde ve ulusal güvenlik politikaları çerçevesinde stratejik iletişim kavramının nasıl anlaşıldığı ve uygulamaya nasıl geçirildiğinin görülmesi kavrama dair yol gösterici olacaktır. Ayrıca teorik düzlemde idealize edilenlerle pratik düzlemde gerçekleşen uygulamaların karşılaştırmalı bir analizinin yapılması ve stratejik iletişim kavramının başkanlık dönemleri politika tercihleri altında şekillenen yapısının görülmesi tezin en önemli çıktıları arasında bir yer almaktadır.

Bu bağlamda tez çalışmamı görüş, öneri ve eleştirileri ile destekleyen tez izleme komitesindeki değerli öğretim üyeleri Prof. Dr. Murat Özgen ve Dr. Öğr. Üyesi Gözde Kurt'a, tezin başlangıç aşamasından bitimine kadar yaşadığım bütün güzel ve zor zamanlarda bana olan desteğini ve sevgisini esirgemeden hissettiren ve çalışmayı tamamlamamda itici güç olan sevgili danışmanım Prof. Dr. Meltem Bostancı'ya teşekkür ederim.

Akademik hayatın en zorlu süreçlerinden biri olan doktora sürecinde hayatımı birleştirdiğim değerli meslektaşım ve sevgili eşim Mesut İris'e, hayatım boyunca sonsuz sevgileriyle bugüne ulaşmamı sağlayan sevgili anneme, babama ve ailemin değerli üyelerine gönülden teşekkür ederim.

Tansu Akdemir İris

İstanbul, 2025

İÇİNDEKİLER

ÖZ ii
ABSTRACT iii
ÖNSÖZ iv
TABLOLAR LİSTESİ ix
KISALTMALAR LİSTESİ x
GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

STRATEJİK İLETİŞİME DAİR TEMEL TANIMLAR VE KAVRAMSAL İÇERİKLER

1.1. Stratejik İletişim 10
1.1.1. Kavram Olarak Stratejik İletişim 16
1.1.2. Halkla İlişkiler Alanında Stratejik İletişim Kavramı 16
1.1.3. Uluslararası İlişkiler Alanında Stratejik İletişim Kavramı 19
1.1.4. Ulusal Strateji ve Güvenlik Alanında Stratejik İletişim Kavramı 21
1.1.5. Stratejik İletişim Kavramına Yönelik Disiplinlerarası Yaklaşımların Karşılaştırılması 24
1.2. Güvenlik ve Askeri Unsurlar Perspektifinde Stratejik İletişimin Bileşenleri 25
1.2.1. Psikolojik Operasyonlar 30
1.2.2. Bilgi Operasyonları 37
1.2.3. Propaganda 39
1.2.4. Kamusal İlişkiler 42
1.2.5. Kamu Diplomasisi 45

İKİNCİ BÖLÜM

ABD'DE STRATEJİK İLETİŞİM KAVRAMINA TARİHSEL BİR BAKIŞ

2.1. ABD'de Stratejik İletişimin İlk Uygulamaları 55
2.1.1.Kamu Bilgilendirme Komitesi 56
2.2. İkinci Dünya Savaşı Dönemi 59
2.2.1. Savaş Enformasyon Ofisi 59
2.2.2. Amerika'nın Sesi 67
2.2.3.Smith Mundt Yasası ve Anti-propaganda 75
2.3. Soğuk Savaş Dönemi 80
2.3.1. ABD Enformasyon Ajansı 90
2.4. 11 Eylül ve Sonrası ABD'de Stratejik İletişim 96
2.4.1. Smith Mundt Modernizasyon Yasası (2012) 104

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ABD'DE ULUSAL GÜVENLİK VE STRATEJİK İLETİŞİM KAPSAMINDA HAZIRLANAN RESMİ BELGELER VE BAŞKANLIK DÖNEMLERİ ÜZERİNE BİR TEMATİK İÇERİK ANALİZİ

3.1.Araştırmanın Amacı 107
3.2.Araştırmanın Yöntemi, Kapsamı, Sınırlılıkları 109
3.2.1.Veri Analizinde Kullanılan Kodlama Kriterleri ve Tema Açıklamaları 116
3.3.Resmi Belgeler Üzerinden ABD'nin Stratejik İletişim Anlayışının Tematik Analizi 120
3.3.1 Savunma Bilim Kurulu Stratejik İletişim Görev Gücü Raporu (2004) 121
3.3.2. Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim için ABD Ulusal Stratejisi (2007) 123

3.3.3. Stratejik İletişim ve İletişim Stratejisi için Komutanın El Kitabı (2009) 128
3.3.4. Savunma Bakanlığı Stratejik İletişim Raporu (2009)..... 133
3.3.5. Stratejik İletişim için Beyaz Saray Ulusal Çerçevesi (2010) .. 137
3.3.6. Komutanın İletişim Senkronizasyonu (2013)..... 141
3.4. Tematik Analizi Yapılan Belgelerin Bulgularının Karşılaştırmalı Değerlendirmesi 148
3.5. Stratejik İletişim Anlayışından Uygulamaya: Kavramsal ve Pratik Uyum..... 151
3.5.1. Irak'a Özgürlük Operasyonu (2003) – George W. Bush Dönemi 153
3.5.1.1. George Washington Bush - Ohio Konuşması - 5 Ağustos 2004 155
3.5.1.2. George Washington Bush – Fort Bragg Konuşması-28 Haziran 2005..... 158
3.5.1.3. George Washington Bush-Başkan'ın Ulusa Seslenişi - Yeni Irak Stratejisi Açıklaması –10 Ocak 2007..... 159
3.5.1.4. Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld ve Genelkurmay 2. Başkanı General Peter Pace - Pentagon Basın Toplantısı - 4 Mayıs 2004 161
3.5.1.5. Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld Irak'taki Güvenlik Operasyonları -26 Ekim 2006 163
3.5.2. Doğal Kararlılık Operasyonu (2014) – Barack H. Obama Dönemi.....165
3.5.2.1. Barack Obama- Başkanın İŞİD Hakkında Açıklaması -10 Eylül 2014..... 167
3.5.2.2. Barack Obama- IŞİD Terör Örgütüyle Mücadele Konulu Açıklama – Pentagon Basın Odası - 6 Temmuz 2015..... 170
3.5.2.3. Barack Obama- Başkanın Konuşması: Yönetimin Terörle Mücadele Yaklaşımı MacDill Hava Kuvvetleri Üssü – Tampa, Florida-6 Aralık 2016..... 172

3.5.2.4. Savunma Bakanı Ashton Carter'ın Senato Silahlı Hizmetler Komitesi'nde Yaptığı Açılış Konuşması - IŞİD'e Karşı ABD Askeri Kampanyası - 9 Aralık 2015 175

3.5.2.5. Savunma Bakanı Ashton Carter'ın ABD Politikası ve Ortadoğu'da İstikrar Konulu Açılış Konuşması-Bahreyn - 10 Aralık 2016 176

3.6. Başkanlık ve Savunma Bakanlığı Açıklamalarının Temalar Üzerinden Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi 178

SONUÇ 181

KAYNAKÇA 191

EKLER 211

ÖZGEÇMİŞ 309

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1 : Tematik Analizi Yapılan Belgelerin Bulgularının Karşılaştırmalı Değerlendirme Tablosu 150
Tablo 3.2 : Başkanlık ve Savunma Bakanlığı Açıklamalarının Temalar Üzerinden Karşılaştırmalı Değerlendirilme Tablosu 180

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

A.e.: Aynı eser

a.g.e.: Adı geçen eser

BBC: British Broadcasting Corporation (Britanya Yayın Kuruluşu)

BBG: Broadcasting Board of Governors (Valiler Yayın Kurulu)

Bs.: Baskı

CBS: Columbia Broadcasting System (Columbia Yayın Sistemi)

CCDR: Combatant Commander (Müşterek Kuvvet Komutanı)

CCS: Commander's Communication Synchronization (Komutanın İletişim Senkronizasyonu)

CIA: Central Intelligence Agency(Merkezi İstihbarat Teşkilatı)

CJTF-OIR: Combined Joint Task Force-Opertain Inherent Resolve (Birleşik Ortak Görev Gücü - Doğal Kararlılık Operasyonu)

CPI: Committee on Public Information (Kamu Bilgilendirme Komitesi)

CRI: China Radio International (Çin Uluslararası Radyosu)

Çev.: Çeviren

DoD: Department of Defense (Savunma Bakanlığı)

Ed.: Editör

EUPRERA: European Public Relations Education and Research Association (Avrupa Halkla İlişkiler Eğitim ve Araştırma Derneği)

FM:	Frekans modülasyonu
GCC:	Geographic Combatant Command (Coğrafi Muharip Komutanlığı)
IBM:	International Business Machines (Uluslararası İş Makineleri)
IJSC:	International Journal of Strategic Communication (Uluslararası Stratejik İletişim Dergisi)
IO:	Information Operations (Bilgi Operasyonları)
IŞİD:	Irak Şam İslam Devleti
JDN:	Joint Doctrine Note (Ortak Doktrin Notu)
JFC:	Joint Forces Command (Müşterek Kuvvetler Komutanlığı)
JP:	Joint Publications (Ortak Yayınlar)
MISO:	Military Information Support Operations (Operasyonlara Askeri Bilgi Desteği)
MOC:	Media Operation Center (Medya Operasyon Merkezi)
M.Ö.:	Milattan Önce
MW:	Megawatt
NATO:	North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü)
NBC:	National Broadcasting Company (Ulusal Yayın Şirketi)
No.:	Sayı
OSI:	Office of Strategic Influence (Stratejik Etki Ofisi)
OWI:	Office of War Information (Savaş Enformasyon Ofisi)
RAND:	Research and Development Company (Araştırma ve Geliştirme Şirketi)

RFE:	Radio Free Europe (Özgür Avrupa Radyosu)
RL:	Radio Liberty (Özgürlük Radyosu)
s.:	Sayfa
SHAPE:	The Supreme Headquarters Allied Powers Europe (Avrupa Müttefik Kuvvetler Yüksek Karargahı)
ss.:	Sayfadan sayfaya
UGC:	User Generated Content (Kullanıcı tarafından oluşturulan içerik)
U.S.:	United States (Birleşik Devletler)
USA:	United States of America (Amerika Birleşik Devletleri)
USAGM:	U.S. Agency for Global Media (ABD Küresel Medya Ajansı)
USIA:	United States Information Agency(ABD Enformasyon Ajansı)
pp.:	Page to page (Sayfadan sayfaya)
vb.:	Ve benzeri
vd.:	Ve diğerleri
VOA:	Voice of America (Amerika'nın Sesi)
Vol.:	Volume (Cilt)
yy.	Yüzyıl

GİRİŞ

Yönetimlerin meşruiyetlerinin sadece sert güç değil algı ve anlatı yarışlarıyla da şekillendiği günümüzde stratejik iletişim kavramı modern güvenlik politikasında merkezi bir role sahip olmuştur. En geniş hali ile iletişimin kurumlar tarafından görevlerini yerine getirmek için amaca yönelik olarak kullanımı şeklinde tanımlanabilecek olan stratejik iletişim kavramına ilişkin birçok alanda farklı değerlendirme çabalarına yer verilmiştir. Kavram tam hali ile oldukça yeni olsa da, strateji ile ilişkilendirilerek çok daha eskiye dayanan kökleri ile değerlendirilmesi günümüzdeki tanımsal çabalara ışık tutmaktadır. İnsanlığın varoluşundan itibaren hayatta kalma çabası için verdiği mücadele sürmektedir. Bu çaba insan nüfusu arttıkça savaş olarak şekil bulmuş ancak taktik ve teknolojinin devreye girmesi ile sadece güçlü olanın lehine sonuçlanan savaşlarda güçsüzler de başarı sağlayabilmiştir.

Antik Yunan'da siyasi ve askeri otoriteyi bir arada bulunduran askeri lider anlamına gelen 'strategos' kelimesinden türemiş olan strateji, amaçlar ve araçlar arasındaki ilişkiyle ilişkilendirilmekte, bu ilişkilendirme de terime savaşın dışında iş dünyası, oyun teorisi ve siyasi kampanyalar gibi kullanım alanları açmaktadır. Ancak strateji en karmaşık biçimlerini silahlı çatışma alanlarında almış ve kökleri her zaman için savaşla ilişkilendirilmiştir. Savaşta, hedeflere ulaşmak için bir ülkenin tüm askeri, ekonomik, ve siyasi kaynaklarını kullanma bilimi veya sanatı olarak tanımlanan strateji terimine, başarı için çok büyük anlamlar yüklense de savaş beklenmedik olayların ve çoğu zaman yanlış varsayımların hakim olduğu bir alandır. Savaşın kolektif yapısının aksine tek bir bilinçli karardan ortaya çıkan strateji, tamamen beklenmedik olaylarla şekillenen savaş atmosferinde son derece belirsiz bir çaba olarak kalmaktadır. Savaşın şartlarla şekillenen realitesine karşılık her zaman için doğru hamleler ile gidişatı tersine çevirme ihtimaline yer verilen doğru strateji kullanımı, binlerce yıldır özellikle askeri alanda üzerine düşünülen ve tartışılan bir terim olma özelliğini sürdürmektedir.

Strateji kavramının bu belirsizlik ve karmaşa ortamında etkili olabilmesi, öngörülemeyeni öngörebilme ve kontrol edilemeyeni yönlendirebilme becerisiyle ilgilidir. Bu noktada Antik Yunan düşüncesinden gelen iki temel güç biçimi 'Metis'

ve ‘Bie’ stratejinin hem kavramsal hem de pratik boyutunu daha derinlemesine anlamak açısından önemli bir çerçeve sunar.

Antik Yunan mitolojisinde Zeus’un ilk eşi olan tanrıça Metis, bilgeliğin, öngörünün ve kurnazlığın kişileşmiş halidir. Kehanete göre Metis, Zeus’tan bir kız çocuğu ve ardından onu tahtından indirecek kadar güçlü bir erkek çocuk doğuracaktır. Bu tehdidi ortadan kaldırmak isteyen Zeus, Metis hamileyken onu yutar. Ancak bu yutma bir yok etme değil, aksine Metis’in tüm zihinsel yetilerinin Zeus’un bedenine ve iradesine katılması anlamına gelir. Zeus, Metis’in bilgeliğini ve stratejik öngörüsünü içselleştirerek yalnızca fiziksel anlamda değil, aynı zamanda zihinsel ve taktiksel anlamda da en güçlü tanrı konumuna yükselir. ‘Bie’, kaba kuvveti, fiziksel zorlama ve şiddeti temsil ederken; ‘Metis’, kurnazlık, öngörü, aldatma, biçim değiştirme ve manipülasyon gibi stratejik zeka biçimlerini ifade eder. Zeus, tahtını korumak ve tüm tanrılar üzerinde mutlak iktidar kurmak için her iki güç biçimini bünyesinde toplamış tek tanrıdır. Tahtının iki yanında yer alan ‘Kratos’ (iktidar) ve ‘Bie’ (kaba kuvvet) onun dışsal otoritesini temsil ederken, içselleştirdiği ‘Metis’ onun stratejik aklının kaynağıdır.[1]

Bu mitolojik anlatı, egemenliğin sürdürülebilirliğini sadece fiziksel kuvvetle değil, aynı zamanda stratejik zekayla temellendirir. Gerçek egemenlik, yalnızca zorlayıcı mesajlar vermekle değil, hedef kitlenin algısını şekillendirecek, rakipleri yanıltacak ve karmaşık durumları öngörecek bir stratejik akılla mümkündür. Modern güvenlik politikalarında da etkili stratejik iletişim, bie'nın caydırıcı gücü ile metis’in yönlendirici zekasını bir araya getirebilen aktörlerin elinde en verimli sonuçları doğurur.

Strateji teriminin stratejik iletişim ile ilişkilendirildiği en eski kavramsallaştırma çabası M.Ö. 5. yy’a kadar geriye gitmektedir. İstihbarat, aldatma ve düşman algılarının manipülasyonuna yer veren ve günümüz stratejik iletişim anlatımında psikolojik savaş, bilgi operasyonları gibi kavramlarla örtüşen bu kullanım Sun Tzu’nun Savaş Sanatı adlı kitabında yer almaktadır. *“... yüz savaşta yüz zafer*

[1]Marcel Detienne, Jean-Pierre Vernant, **Cunning Intelligence in Greek Culture and Society**, Çev. Janet Lloyd, Chicago, University of Chicago Press, 1991, s.13-14.

kazanmak en mükemmeli değildir. En iyisi savaşmadan baş eğdirmektir"[2] diyen Sun Tzu, fiziksel güce başvurmadan psikolojik üstünlükle elde edilen başarının önemini vurgulamaktadır. Kalpleri ve zihinleri fethetmeden kazanılan zaferlerin kalıcı olamayacağı ilkesine sıklıkla yer verilen günümüz stratejik iletişim anlatısında toprakların fiziksel kontrolünde askeri güç kadar önemli olan yumuşak gücün önemi binlerce yıl önce keşfedilmiştir.

Tek başına yumuşak gücün de pek bir anlamı yoktur. Sert güç ile yumuşak güç birlikte değerlendirildiğinde anlamlı ve kalıcı sonuçlar doğurur. Antik Yunan dönemi şehir devletleri arasındaki güç mücadeleleri bu duruma örnek olarak gösterilebilir. Nitekim Atinalılar ile Spartalılar arasında geçen savaş sırasında yaşanan bazı gelişmeler bu durumu somutlaştırmaktadır. M.Ö. 5. yy.'da Thukydides'in Peloponez Savaşı Tarihi eserinde yer alan Melian Diyaloğu adlı bölümde Atinalıların Spartalılar ile giriştiği savaşta etnik kökeni Spartalılara dayanan ancak savaşta tarafsız olan Melianlıları fethetme girişimi ve bu süreçte yaşanan müzakereler anlatılmaktadır. Atinalılar, tarafsız olan bir ada devletini keyfi bir şekilde fethetmek istemektedir. Melianlılar ise tarafsız oldukları ve savaşa etki etmedikleri gerekçesiyle müzakere ile Atinalıları fetih düşüncesinden vazgeçirmek istemektedir. Atinalılar dünyada hak, yalnızca güç bakımından eşit olanlar arasında söz konusudur; güçlü olan yapabildiğini yapar, zayıf olan da çekmesi gerekeni çeker diyerek ve Melianlılar karşısındaki güçlerinin farkında olarak müzakerelerde eli zayıf olan tarafın görüşlerini önemsememiş koşulsuz, şartsız teslim olmalarını istemiştir. Nitekim müzakerelerden bir sonuç çıkmamış ve Atinalılar Melian Adası'nı fethetmiştir.[3] Uluslararası ilişkiler alanında real politik kavramsallaştırmasının ilk örneği olarak ele alınan Melian Diyaloğu, ekonomik ve askeri gücü elinde bulunduran hakim devletlerin bu güçlerine dayanarak istediklerini her koşulda elde ettikleri politik zemini anlatmaktadır. Günümüzde stratejik iletişim, güce sahip olan devletlerin kendi çıkarları doğrultusunda istediklerini elde etmek için güvenlik politikaları çerçevesinde

[2]Sun Zi (Sun Tzu), **Savaş Sanatı**, 6. Bs., Çev.,Pulat Otkan, Giray Fidan, İstanbul, Tükiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2016, s.7.
[3]Thucydides, "The Peloponnesian War", Chapter V, (Çevrimiçi) https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0200%3Abook%3D5%3Achapter%3D84, 28 Mayıs 2025.

yaptıkları gerekçelendirmeler olarak vücut bulmuş ve sert güç yanında stratejik iletişim unsurlarının da kullanımına verilen önem giderek artmıştır.

Savaş stratejisi alanında önemli bir köşe taşı olan Prusyalı general ve teorisyen Carl von Clausewitz, 1832 yılında yayınlanan Savaş Üzerine adlı eserinde savaşı, düşmanı istenileni yaptırmaya zorlamak için yürütülen bir güç eylemi olarak tanımlayarak savaşın siyasetin başka araçlarla devamı olduğunu dile getirmiştir.[4] Clausewitz'in bu ifadeleri stratejik iletişim bağlamında değerlendirildiğinde özellikle psikolojik operasyonlar ve bilgi operasyonlarında karşılık bulmaktadır. Bu unsurların kullanıldığı stratejik anlatılarda, hedeflenen iletişim ortamı şekillendirilerek yeni anlam zeminleri oluşturarak stratejik kararlar, operasyonlar ve eylemler desteklenmektedir. Böylece stratejik iletişim ile dizayn edilen savaş ortamında düşman ölümcül olmayan bir silah haline gelen iletişimin yönetimi ile iradeye tabi kılınmaya yönlendirilir.

Günümüzde strateji ve iletişim ilişkisi göz önüne alındığında, devletler kendi çıkarlarına yönelik politikalarını sürdürmek için stratejik iletişimi bir araç olarak kullanmaktadır. Özellikle devletlerin birbirleriyle olan ilişkilerinde güvenlik politikaları ile uyumlu stratejik iletişim faaliyetleri yürütmek önem arz etmektedir. Ancak bu alan her ne kadar birtakım teorik ilkeler ile belirlenen uygulama önerilerine sahip olsa da, pratikte meydana gelen boşluklar stratejik iletişim çabalarının tam olarak yansıtılamamasına neden olmuştur. Bu anlamda stratejik iletişim kavramı ile anlatılmak istenilen, kurumların en tepeden en aşağıya benimsenerek uygulanacak iletişim stratejileri ile bütüncül bir uyum yakalaması ve bunun sürdürülebilir kılınması, aynı zamanda geri bildirimlerin de takip edilerek sürdürülebilir stratejiler oluşturulmasıdır.

Uluslararası alanda giderek daha fazla ön plana çıkan stratejik iletişim temelli yeni diplomasi anlayışı, devletler tarafından hem görünür kılınan hem de hissedilir bir güç unsuru olarak kullanılmaktadır. Stratejik iletişimin önemine vakıf olan, bu doğrultuda politika geliştiren ve uluslararası kamuoyuna bu bilinçle seslenen ülkelerin,

[4]Carl Von Clausewitz, **Savaş Üzerine**, 3. bs., Çev. H. Fahri Çeliker, İstanbul, Eriş Yayınları, 2024, s.16.

orta ve uzun vadede bu stratejik yaklaşımlarının olumlu sonuçlarını elde etmesi beklenmektedir. Günümüzün çok boyutlu ve belirsizliklerle dolu uluslararası ortamında stratejik iletişimi merkeze alan bir yönetim anlayışı, yalnızca dış politikanın karmaşıklığını kavramak açısından değil, aynı zamanda proaktif ve öngörülebilir politikaları hayata geçirebilme kapasitesi açısından da kritik bir rol oynamaktadır.[5]

Çalışmada oldukça geniş bir kavramsal çerçeveye yayılmış olan stratejik iletişimin sıkça kullanılan ancak nadiren tek tip bir tanımlamayla ele alınan bir kavram olmasından yola çıkılarak uluslararası ilişkiler, güvenlik politikaları ve stratejik iletişim teorisinin kesiştiği noktada sınırları çizilmiş bir kavramsallaştırılması yapılmıştır. Bu nedenle çalışma stratejik iletişimi kamu diplomasisi, kamusal ilişkiler, bilgi operasyonları, psikolojik operasyonlar ve propagandayı da kapsayan bir şemsiye terim olarak ele almıştır. Bu çerçeve stratejik iletişimin özellikle askeri alanda en çok kullanıldığı Amerika Birleşik Devletleri üzerinden şekillendirilerek kavrama dair hem teorik hem pratik düzeyde kavramın nasıl değerlendirildiği görülmeye çalışılmıştır. Buradan hareketle bu tezin amacı, ABD'de stratejik iletişim üzerine yayınlanan resmi belgeler ve başkanlık ve savunma bakanlığı açıklamalarında stratejik iletişimle ilgili temaların tutarlılığını analiz ederek, stratejik iletişim kavramının ABD'de ulusal güvenlik politikalarında nasıl tanımlandığını ve uygulandığını incelemektir.

Stratejik iletişim kavramı literatürde ilk olarak Earl A. Thompson'ın 1980 yılında yayımlanan Characteristic of a World with Perfect Strategic Communication (Mükemmel Stratejik İletişime Sahip Bir Dünyanın Karakteristiği) adlı makalesinde yer almaktadır. Thompson teorik bir katkı sunarak stratejik iletişim kavramını, tüm aktörlerin bilgiye ve iletişim gücüne erişiminin olduğu koşullar altında işleyen maliyetsiz, doğru ve rasyonel bir ortam olarak tanımlamıştır ve kavramı ekonomi ve oyun teorisi bağlamında ele almıştır.[6] Ancak makalenin teorik temelleri kurumsal iletişim ve halkla ilişkiler literatüründe şekillenen stratejik iletişim alanının oldukça dışında yer almaktadır. Kavramın bu çok yönlü doğası ve birçok alana uyarlanabilir

[5]Meltem Bostancı, "Uluslararası İlişkilerde Kriz Yönetimi ve Stratejik İletişimin Önemi", **Uluslararası İlişkilerde Stratejik İletişim ve Kamu Diplomasisi**, Ed. Meltem Bostancı, Konya, Palet Yayınları, 2024, s. 12.
[6]Earl A. Thompson, "Characteristic of a World with Perfect Strategic Communication", **Journal of Economic Theory**, Vol.23, 1980, s.112.

homojen yapısı, araştırma sınırlılığında daha sağlıklı tanımsal bir çerçeve kurulabilmesi için hangi alanda ne şekilde değerlendirildiğine yönelik sınırlı bir çerçeve çizilmesini gerekli kılmaktadır. Bu çalışmada stratejik iletişim ulusal güvenlik bağlamında ve ABD özelinde değerlendirilmiş olup kavramsal ve uygulama yönünden analiz edilmiştir. Bu nedenle literatür taramasına bu sınırlılıkları içeren çalışmalar dahil edilmiştir.

Uluslararası alan yazınında stratejik iletişimin çok yönlü doğasının incelendiği ve bu alan içinde ulusal güvenlik stratejilerinin şekillendirilmesindeki rolünü vurgulayan çalışmaların yer aldığı görülmektedir. Bu çalışmalarda stratejik iletişim ile ulusal güvenlik ihlali kavramları arasında ilişki kurularak kavramın savunma sistemlerine entegre edilmesi ve kamuoyu üzerindeki etkisi tartışılmıştır.[7] Stratejik iletişim, devlet yönetiminde hayati bir araç olarak tanımlanmıştır. Günümüz çatışmalarında başarının, fikir savaşını kazanmaya bağlı olduğu vurgulanmakta; bu savaşı kazanmanın ise stratejik iletişim yoluyla söz ve eylemlerin uyumlu hale getirilmesi ve kurumlar arası anlatı tutarlılığının sağlanmasıyla mümkün olabileceği vugulanmıştır.[8] Güvenlik ve Ulusal Savunma için Stratejik İletişim başlıklı bir model önerisi sunularak stratejik iletişimin ulusal hedeflerin sürdürülmesinde ve barışın korunmasında nasıl kullanılabileceğine dair yol haritası çizilmiştir.[9] Hükümetlerin stratejik iletişimi ele alış biçimleri yaklaşımlarının reaktif, tutarsız ve stratejik derinlikten yoksun olduğu belirtilerek eleştirilmiş, verilen mesajların gerçek dünyadaki eylemlerden farklılaşması durumunda güvenilirliğin kaybolacağının altı çizilerek, stratejik iletişimin ulusal güvenlik bağlamındaki rolünün iletişimin ulusal hedefler, politika ve operasyonlarla uyumlu hale getirilerek daha entegre bir yaklaşıma ulaşılması olduğu vurgulanmıştır.

Stratejik iletişimin devlet yönetiminde ulusal güvenlik çabaları ekseninde ele alındığında diplomatik etki ve kamu meşruiyeti gibi daha karmaşık hedeflere

[7]Miroslav Mitrovic, "Strategic Communication in the Function of National Security", **Vojno delo**, Vol.71, 2019, s.41.
[8]James P. Farwell, **Persuasion and Power: The Art of Strategic Communication**, Washington, Georgetown University Press, 2012, s. xv.
[9]Cristian E. Guerero Castro, "Strategic Communication for Security & National Defense: Proposal for an Interdisciplinary Approach", **Connections: The Quarterly Journal**, Vol. 12, No. 2, 2013, s.27.

ulaşılmasında kullanılmasının amaçlandığı görülmektedir ve kavramı bu amaçla kullanan devletler arasında ABD öne çıkmaktadır.

ABD özelinde başkanlık yönetimleri arası stratejik iletişimin değerlendirilmesine ilişkin araştırma raporları ve makaleler bulunmaktadır. Bu çalışmalarda stratejik iletişim ve kamu diplomasisi çabalarına odaklanılmış yönetimlerin küresel iletişim yaklaşımları değerlendirilerek iletişimin dış politika hedefleriyle uyumlu hale getirilmesinde hem başarılı oldukları hem de geliştirilmesi gereken alanları vurgulanmıştır.[10] Yine ABD'nin güvenliğine yönelik tehdit algısı ve dünyadaki rolüne ilişkin algı perspektifi Ulusal Güvenlik Stratejisi belgeleri özelinde uluslararası ilişkiler alanında neoklasik realist bir çerçeve kullanılarak incelenmiş, Obama yönetiminde Bush yönetimine göre daha geniş bir tehdit kaynağı tanımlanmasına rağmen ayrıntılı çözümler sunulmadığı, terörle mücadelenin ABD güvenlik gündeminin her iki başkanlık döneminde de üst sıralarda yer almaya devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır.[11]

Stratejik iletişim kavramı uluslararası alan yazınında güvenlik politikaları bağlamında incelenmiştir. ABD özelinde de stratejik iletişim kullanımına dair araştırmalar yer almış ancak uluslararası ilişkiler bağlamında değerlendirilmiş, özellikle stratejik iletişim çerçevesinde bir değerlendirme yapılmamıştır.

Türkiye'deki alan yazınına bakıldığında stratejik iletişimin güvenlik alanına uyarlanabilecek bir model olup olmayacağı tartışılmıştır. Şeffaf, koordineli, hedef odaklı ve bütünleştirici bir yetenek olarak tanımlanan stratejik iletişimi NATO'nun ne amaçla ve ne şekilde uyguladığına dair bir değerlendirme yapılarak günümüz hibrid savaş ortamında stratejik iletişimin artan önemine değinilmiştir.[12] Stratejik iletişimin algı yönetimi çerçevesinde güvenlik odaklı olarak değerlendirildiği bir başka çalışmada, operasyonel ve taktik düzeyde terörle mücadelede uygulanabilecek bir model sunularak stratejik iletişimin güvenlik alanına uygulanmasının gerekliliği

[10]Kristin M. Lord, Marc Lynch, **America's extended hand: assessing the Obama administration's global engagement strategy**, Washington DC, Center for New American Security, 2010, s.3.
[11]Mohammad Jamshidi, Farnaz Noori, "The United States National Security Strategy under Bush and Obama", **Journal of World Sociopolitical Studies**, Vol. 1, No. 2, 2017, s.175.
[12]Metin Gürcan, "Stratejik İletişim Modeli ve Güvenlik Alanına Uygulanabilirliği", **Güvenlik Stratejileri Dergisi,** Vol. 8, No. 15, Haziran 2012, s.99.

ortaya konulmuştur.[13] Stratejik iletişimin devlet yönetiminde nasıl kullanılabileceğine yönelik olarak Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından hazırlanan eserde stratejik yönetim, stratejik iletişim ve stratejik liderlik yaklaşımları teorik düzeyde incelenmiş, stratejik iletişim devlet yönetiminde kurumsallaşmış bir yönetim aracı olarak ele alınmıştır.[14] Stratejik iletişimin güvenlik alanında ve yönetimsel bir uygulama olarak ele alındığının görüldüğü çalışmalarda teorik ve uygulama düzeyinde giderek büyüyen bir literatürün olduğu ve kavrama yönelik değerlendirme çabalarının arttığı görülmektedir.

Bu çalışmada stratejik iletişim kavramı ile belirli bir kitle ya da kitleler üzerinde ulusal çıkarlar doğrultusunda belirlenen politikalar çerçevesinde istenen etkiyi yaratmak için söz ve eylemlerin senkronize edilmesi kastedilmektedir ve stratejik iletişim ulusal güvenlik politikaları çerçevesinde yönetimsel bir uygulama olarak ele alınmıştır. Literatürde stratejik iletişime yönelik çeşitli disiplinlerde tanımlama çabalarının yer aldığı görülmektedir. Ancak sınırları çizilmiş bir çerçevede sadece stratejik iletişim özelinde resmi belgelerde yer alan çok yönlü bir değerlendirme yapılmamıştır. Ek olarak makro düzeyde bir yönetim uygulaması olarak ulusal güvenlik politikaları çerçevesinde hem başkanlık hem savunma bakanlığı düzeyinde uygulamaların ele alındığı bir araştırma bulunmamaktadır. Çalışmanın bu yönü literatüre katkısı ve özgünlüğünü göstermektedir. Bu çalışma ile kavram tümdengelim yaklaşımla ele alınmış ve teorik arka planı kavrama yönelik disiplinler arası alan yazınında değerlendirilerek ulusal güvenlik politikaları ve askeri strateji bağlamına oturtulmuştur. Böylece stratejik iletişimin kinetik olmayan yönetimsel bir etki aracı olarak diplomatik, enformasyonel ve askeri düzeyde nasıl ele alındığı görülmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın ilk iki bölümünde literatür taraması ile stratejik iletişimin teorik çerçevesi ortaya konulmuş ve bu çerçeve ile örtüşen kurum ve politikalar tarihsel süreç içerisinde ABD özelinde görülmeye çalışılmıştır. Üçüncü bölümde nitel veri analiz tekniği olan tematik içerik analizi kullanılarak stratejik iletişim kavramının ABD

[13]Rıza Güler, **Stratejik İletişim: Güvenlik Odaklı Algı Yönetimi Paradigmaları**, Ankara, Karakum Yayınevi, 2018, s. 31.
[14]Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, **Stratejik İletişim ve Stratejik Yönetim**, Ankara, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Yayınları, 2023, s.8.

özelinde nasıl tanımlandığı, hangi temalar kümesinde yapılandığı ve uygulamaya nasıl yansıdığı görülmeye çalışılmıştır. Bu amaçla stratejik iletişim kavramını doğrudan içeren resmi kurum belgeleri ve Başkanlık ile Savunma Bakanlığı açıklamaları tekrar eden örüntüler üzerinden incelenmiştir.

Bu amaçla çalışmanın birinci bölümünde stratejik iletişim kavramsal olarak incelenmiştir. Farklı disiplinlerde stratejik iletişimin nasıl ele alındığı değerlendirilmiş ve kavrama yönelik yaklaşımlar tanımsal karmaşıklığı gidermek amacıyla karşılaştırmalı olarak ortaya konmuştur. Güvenlik ve askeri unsurlar özelinde stratejik iletişim bileşenlerine değinilmiş ve stratejik iletişim şemsiye bir kavram olarak ele alınmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde ABD özelinde stratejik iletişim kavramını oluşturan arka planın görülmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla iki Dünya Savaşı, Soğuk Savaş ve 11 Eylül saldırıları gibi önemli dönüm noktaları kurumlar ve politikalar bağlamında incelenmiştir. ABD'nin uluslararası alandaki imaj ve politikalarına yönelik gerçekleştirdiği iletişim faaliyetleri tarihsel süreç içerisinde görülmeye çalışılmış ve stratejik iletişim faaliyetlerinin ilk görünümleri olabilecek bu uygulamalar araştırmanın sınırlılıkları kapsamında değerlendirilmiştir.

Çalışmanın üçüncü ve son bölümünde ise ABD'nde stratejik iletişim ile ilgili resmi belgelerde birbirini tekrar eden örüntülerden yola çıkılarak ortak temalar bulunmuştur. Elde edilen temalar ile stratejik iletişim anlayışının çok boyutlu yapısı değerlendirilmiştir. Söylem ve eylem birliğinin görülmesi amacıyla tarihsel ve coğrafi olarak birbiri ile bağlantılı askeri operasyonlar ve iki başkanlık dönemi çerçevesinde ABD Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamalarında belirlenen temaların yer alıp almadığı görülmüştür. Bu bağlamda Amerika'da teorik düzeyde belirlenen stratejik iletişim anlayışının ortak temalar üzerinden uygulama düzeyindeki yansımaları görülmeye çalışılmıştır. Güvenlik politikasında stratejik iletişimin ABD'de nasıl tanımlandığı ve çerçevelendiği teorik tematik tutarlılıklar ve farklılıklar üzerinden karşılaştırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

STRATEJİK İLETİŞİME DAİR TEMEL TANIMLAR VE KAVRAMSAL İÇERİKLER

Günümüzün katmanlı ve karmaşık iletişim ortamında stratejik iletişim hem devletler hem de kuruluşlar için önemli bir rol oynamaktadır. Stratejik iletişimin temel tanımları ve kavramsal çerçevesinin ele alındığı bu bölümde kavrama yönelik geniş bir tanımlama yapılmıştır.

Kavramın tanımsal bulanıklığını aşmak için çeşitli disiplinlerden nasıl etkilendiğinin görülmesi açısından halkla ilişkiler, uluslararası ilişkiler, ulusal strateji ve güvenlik alanlarındaki yaklaşımlar da stratejik iletişimin çok yönlü doğasının incelenmesi açısından ele alınmıştır. Psikolojik hareket, enformasyon savaşı, propaganda, halkla ilişkiler ve kamu diplomasisi de stratejik iletişimin uygulama pratiklerinde yer alan unsurları olarak değerlendirilerek kavrama yönelik bütüncül bir bakış açısı sunulmuştur.

1.1. Stratejik İletişim

Uzun tarihsel geçmişine rağmen, strateji nihayetinde geleceğe yönelik bir çabadır. En basit haliyle strateji, bir hedef geliştirme çabasının yanı sıra bu hedefe ulaşmak için bir eylem planı içerir. Strateji kavramının tarihsel kökleri incelendiğinde birincil vurgunun, stratejinin muğlaklık ve aldatmanın kasıtlı kullanımıyla tarihsel bağlantısı üzerinde olduğu görülmektedir.

Strateji, dünyanın varoluşu ile ortaya çıkmıştır. Evrimsel süreç içerisinde hayvanların birbirleriyle olan ilişkilerinden, insan ilişkilerine hatta kutsal metinlerde yaratıcı-yaratılan arasındaki ilişkide stratejiyi farklı şekillerde görmek mümkündür.[15] Stratejinin askeri ve güvenlik alanlarıyla ilintisi ise kelimenin sözlük anlamında kendini gösterir. Savaşta, savaşın amaçlarına ulaşmak için bir ülkenin tüm askeri,

[15]Lawrence Freedman, **Strateji (Bir Tarih)**, Çev. Belkıs Çorakçı Dişbudak, Taciser Belge, İstanbul, Alfa, 2019, s. 44.

ekonomik, politik ve diğer kaynaklarını kullanma bilimi veya sanatı[16] olarak tanımlanan strateji 1800'lerin başında İngilizcede kullanılmaya başlandı. 15. yy. ın sonlarından itibaren kullanılan başka bir İngilizce kelime olan "Stratagem"den türetilmiş olan kelimenin kökü Yunancaya dayanmaktadır. Stratos -'ordu' ve agein -'önderlik etmek, yönetmek' kelimelerinin bir araya gelmesi ile oluşan 'Strategos'-'komutan', olası her senaryoyu göz önünde bulunduran, saldırı planlayan, düşman kuvvetleri araştıran, kendi ordusunun gücünü gözden geçiren vb. anlamlarına gelmektedir. Kelime Yunancadan Fransızcaya ve İngilizceye geçerken, yazımı her dilde değişmiş ancak altında yatan anlam aynı kalmıştır.[17] Strategoi, esas olarak, stratejinin özü olan birleşik siyasi ve askeri otoriteye sahip askeri liderlerdir.

Strateji, araçlar ve amaçlar arasındaki ilişki ile ilgili olduğu için, terimin savaşın çok ötesinde uygulamaları vardır. Yöneticilik, işletme, oyun teorisi ve siyasi kampanyalara da atıfta bulunularak kullanılan kelimenin kökleri savaştan gelmektedir ve stratejinin en karmaşık biçimlerini aldığı yer silahlı çatışma alanıdır.[18] Etimolojik olarak dayandığı anlama rağmen stratejinin sınırları keskin bir şekilde çizilmiş değildir ve üzerinde hemfikir olunan bir tanımı yapılmamıştır. Günümüzde amaç, yöntem ve sahip olunan kaynakların dengeli bir şekilde değerlendirilmesi; sonuca ulaşmak için sahip olunan yöntem ve kaynakları kullanmanın yolları olarak bir tanıma varılmaya çalışılmıştır.[19]

Stratejik iletişim, birçok farklı alanda kullanılmakta olan bir kavram olmasına rağmen kullanılış amacı, yeri ve şekli itibari ile gösterdiği farklılıklar, kesin bir tanımının yapılmasını ve bu tanım üzerinde uzlaşılmasını zorlaştırmaktadır. Literatürde kavramın en çok 'hedef odaklı iletişim biçimi' olarak ele alındığı görülmektedir.

---

[16]Eliot A. Cohen, "Strategy", (Çevrimiçi) https://www.britannica.com/topic/strategy-military, 04 Ekim 2023.
[17]Jackson Nadar, "The Etymology of Strategy", (Çevrimiçi) https://medium.com/@jack_nadar/the-etymology-of-strategy-4e8035c8f497, 04 Ekim 2023.
[18]Cohen, **a.g.e.**
[19]Arthur F. Lykke Jr., "Toward An Understanding of Military Strategy", **U. S. Army War College Guide to Strategy**, Ed. Joseph R. Cerami, James F. Holcomb, Jr., Carlisle, Strategic Studies Institute, U.S. Army War College, 2001, s.179-180.

Stratejik iletişim, organizasyonlar, paydaşları ve toplum arasında hedef odaklı farklı iletişim biçimlerini içerir. Halkla ilişkiler, örgütsel iletişim ve pazarlama iletişimi gibi yerleşik disiplinleri bütünsel bir çerçeveye entegre eden, gelişmekte olan bir uygulama ve araştırma alanıdır. Alan, tüm organizasyonların varlığı ve performansı için iletişimin temel öneminin bilincine dayanmaktadır.[20] Stratejik iletişim, en geniş tanımıyla bir kuruluşun misyonunu gerçekleştirmek için amaçlı olarak iletişim kurmasıdır. Çeşitli iletişim disiplinlerinde temel alınan fikir ve sorunları genişleterek, organizasyonel iletişimi multidisipliner bir bakış açısıyla inceler.[21]

İletişimin stratejik olarak uygulanmasına ve bir kuruluşun misyonu doğrultusunda sosyal bir aktör olarak nasıl işlev gördüğüne odaklanmaktadır. Stratejik iletişim, liderlerinin, çalışanlarının ve iletişim uygulayıcılarının faaliyetleri doğrultusunda organizasyonun kendisini kasıtlı olarak nasıl sunduğuna ve tanıttığına odaklanır.[22]

Bu kasıtlı sunum, kuruluşun dikkatle seçilmiş iletişim stratejileri aracılığıyla izleyici algılarını ve eylemlerini şekillendirmeye yönelik daha geniş kapsamlı çabalarıyla yakından bağlantılıdır.

Kuruluşlar, hedef kitlelerinin davranışlarını (insanların ne bildiğini, nasıl hissettiğini ve nasıl davrandığını) organizasyonunun amaçlarına yönelik olarak etkilemek için çeşitli yöntemler kullanır. İnsanların davranışlarını değiştirmek isteyen kuruluşlar (veya bireyler), dört araca başvurur: fiziksel güç, himaye, satın alma ve ikna. Bir kuruluşun iletişim faaliyetlerini stratejik ve bütünleştirici bir bakış açısıyla göz önünde bulundurmak önemlidir. Stratejik iletişim, amaçlı etkinin kuruluşlar için iletişimin temel amacı olduğunu kabul eder.[23] Stratejik iletişim, fikirlerin kabulünü teşvik etmek için iletişimin kullanımıdır. İkna ve etki stratejik iletişimin özüdür.[24]

[20]Jesper Falkheimer, Mats Heide, **Strategic Communication: An Introduction to Theory and Global Practice**, London, Routledge, 2023, s.5-6.
[21]Kirk Hallahan, vd., "Defining Strategic Communication", **International Journal of Strategic Communication**, 1(1), 2007, s. 4-7.
[22] **A.e**.
[23]**A.e.**, s.10.
[24]**A.e.**, s.24.

Stratejik iletişimle, bilgi aktarımından ziyade bireylerin olayları nasıl yorumlayacakları, belirli değerlerle nasıl yönlendirilecekleri ve hedefler doğrultusunda iletişim kuran kurumun hedeflerini destekleyici yönde nasıl hareket edecekleri şekillendirilmeye çalışılmaktadır.

Stratejik iletişim, bir kişinin fikirlerini, politikalarını veya hareket tarzını kabul etmeleri için diğer insanları ikna etmenin bir yolu olarak da ele alınmaktadır. Müttefikler ve dostlar yanınızda durmaya ikna edilirken, tarafsızlar sizin tarafınıza geçmeye ya da en azından tarafsız kalmaya, rakipler ise onlara üstün gelecek güce ve iradeye sahip olunduğuna ikna edilir. Stratejik iletişim ile ulusal hedeflere ulaşmak için ulusal bir iradenin oluşması sağlanılarak halklar liderlerinin politikalarını desteklemeye ikna edilir. Bu bağlamda, stratejik iletişim ulusal liderliğin temel bir unsuru olarak da görülmektedir.[25] Sadece dış politika ve savunmada değil kamu güvenin oluşması, uzlaşı sağlanması ve meşruiyetin güçlendirilmesinde de önemli bir rol oynamaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, bir dizi Avrupa devleti ve hatta Avustralya gibi genç demokrasilerde, son dönemlerde toplumların kamusal alanında bir paradoks ortaya çıkmıştır. Devlet daireleri ve kurumları, siyasi partiler, işletmeler ve sivil toplum kuruluşları, günümüzde kamusal iletişime tarihte hiç olmadığı kadar çok harcama yapmaktadır. Halkla ilişkilere ayrılan payın oranının gelişmiş ülkelerde yılda yaklaşık yüzde 10, gelişmekte olan ülkelerde ise yılda yüzde 20'ye kadar büyüdüğü bildirilmiştir. Çelişki ise bunca iletişim faaliyetine rağmen son birkaç yıldır, kamu iletişimine en fazla yatırım yapan gelişmiş Batılı ülkelerde, hükümetlere ve büyük kurumlara duyulan güvenin çöküşünde, halka hizmet etmeyi, temsil etmeyi veya yönetmeyi iddia edenlerin ikna ve tanıtım kampanyalarına karşı halkın tepkisinin beklenilen yönde olmamasında kendini göstermektedir. Toplumun birçok kesimi hükümetlere, iş dünyasına ve sivil toplum kuruluşlarına ve kar amacı gütmeyen kuruluşlara dönük bir güven krizi içindedir. Bu durum kamusal alanın can damarı olan kamusal iletişim uygulamalarının diyalog, tartışma ve müzakereden ziyade tek yönlü, iknaya ve propagandaya dayalı, uyumu ve uysallığı teşvik etmek için tasarlanmış hale

[25]Richard Halloran, "Strategic Communication", **Parameters**, Vol. 37, No. 3, 2007, s.6.

gelmesinin bir sonucudur.[26] Katılım yerine kontrol, karşılıklı diyalog yerine tek taraflı mesajlaşma daha fazla ön plana çıktıkça, toplumda karar alma süreçlerinde dışlanma hissiyatının ortaya çıkması ile demokratik katılım ve ortak sorun çözmeye olan inanç da azalmakta güven krizi doğmaktadır.

İyi iletişim hem bir fonksiyon hem de iyi yönetimin kanıtıdır. Demokraside, bilgilendirici ve şeffaf bir iletişim, yürütme, mevzuat, yargı ve seçmenler arasında üretken ve kalıcı bir ilişkinin korunması için esastır. Bu nedenle iletişimin, anayasal bir önemi de vardır ve iletişim samimiyetsiz, yetersiz ya da eksik olduğunda demokratik süreç zarar görebilir.[27]

Özellikle yaşamlarını ve özgürlüklerini ilgilendiren konularda yetersiz olarak bilgilendirildiklerini düşünen toplumlarda kamu kurumlarına olan güven azalır. Katılımı içeren geri bildirime önem veren bir yaklaşımla kaybedilen güven ve meşruiyet yeniden kazanılabilir. Dinleme ve hesap verebilirliği içeren iletişimsel bütünlük kurumlara güvenilirliklerini geri kazanmayı sağlayabilir.

Stratejik iletişim, kamu kültürünün oluşturulmasında ve kamu sorunlarının tartışılmasında bir kuruluşun kendisini toplumda sosyal aktör olarak nasıl sunduğunu incelemeyi içerir. Geleneksel iletişim disiplinlerinin sınırlarından öteye gidilerek, kamu diplomasisi, askeri alanda psikolojik operasyonlar ve sosyal medya pazarlaması gibi çeşitli aktiviteler de buna dahil edilebilir.[28]

Bu noktada değinilmesi gereken bir diğer önemli husus, stratejik iletişim literatüründe yaygın olarak kullanılan strateji, taktik, hedef ve kampanya gibi kavram ve sözcüklerin kökeninin askeri terminolojiden kaynaklanıyor olmasıdır ve bu da stratejik iletişimin kavramsallaştırıldığı ve ilk kullanım alanının askeri alan olduğunu ortaya koymaktadır.[29]

---

[26]Jim Macnamara, "Public relations and post-communication: Addressing a paradox in public communication", **Public Relations Journal**, 11 (3), 2018, s.1.
[27]Paul Cornish, Julian Lindley-French, Claire Yorke, **Strategic Communications and National Strategy**, A Chatham House Report, London, The Royal Institute of International Affairs, 2011, s.4.
[28] Hallahan, vd., **a.g.e**., s.27.
[29]İnci Çınarlı, **Stratejik İletişim Yönetimi**, 2. bs., İstanbul, Beta Yayınları, 2013, s.21-22.

Güncel bağlamda stratejik iletişim kavramının üç ana eksiklikten dolayı görmesi gereken ilgiden mahrum kaldığı söylenebilir; ilk olarak, uzmanlar bile stratejik iletişimin net ve genel kabul gören bir tanımını yapmakta zorlanmaktadır ve bu tanım arayışı, stratejik iletişime yapılacak sistematik başvuruları politika ve strateji seviyelerinde engellemektedir. İkincisi, pratikte stratejik iletişimin gelişimi, medya iletişimine yakın bir odaklanma ile çok dar bir konseptte ele alınma eğilimindedir. Bu da kavramın kullanımını sınırlandırmakta, sağlayabileceği faydayı kısıtlamaktadır. Stratejik iletişimin ulusal stratejide daha merkezi olmasını sağlamak için çabalanırken fikrin politika düzeyinde kabulüne hala temkinli yaklaşılmaktadır. Bu noktada stratejik iletişimi daha etkili bir şekilde uygulamak ve kontrol etmek hükümetler için önemli bir zorluk değildir, asıl zorluk stratejik iletişimin; iletişimin ve eylemin amacının ve dinamiklerinin tamamen yeniden düşünülmesini gerektirmesinden kaynaklanmaktadır.[30]

Amerikalı düşünür ve yazar Ralph Waldo Emerson, yaptıklarınız o kadar yüksek sesle konuşuyor ki, söylediklerinizi duyamıyorum. *(Don't say things. What you are stands over you the while, and thunders so that I cannot hear what you say to the contrary.- Bir şey söyleme. Kim olduğunu zaten eylemlerinle söylüyorsun-öyle yüksek sesle ki söylediklerini duyamıyorum.)*[31] sözleriyle söylemin tek başına yeterli olmayacağını vurgulamaktadır. Gerçekleştirilen eylemlerin sonuçlarının sarf edilen sözlerin etkilerinden çok daha önemli olduğu günümüzde eylem-söylem dengesinin kurulması, iletişimin güvenilirliği açısından çok önemli bir noktada yer almaktadır. Buradan hareketle stratejik iletişim, hedeflerin desteklenmesi için yapılan ve söylenilenlerin koordine edilmesi olarak tanımlanabilir. Bu tanımlamanın daha iyi anlaşılabilmesi için kavram olarak stratejik iletişimin kullanım alanlarıyla birlikte ele alınması önem arz etmektedir.

[30]Cornish, Lindley-French, Yorke, **a.g.e.**, s.3.
[31]Ralph Waldo Emerson, **Letters and Social Aims**, Boston, James R. Osgood and Company, 1876, s.80.

1.1.1. Kavram Olarak Stratejik İletişim

Stratejik iletişim kavramı, halkla ilişkiler disiplini içinde hatta neredeyse bu disiplin ile eşanlamlı olarak kullanılmıştır. Uluslararası ilişkiler alanında da özellikle kamu diplomasisi ile aynı anlama gelen bir kavram olarak değerlendirilen stratejik iletişim, diplomatik olarak devletlerin hedefledikleri ülkelerin halkları ile istenen hedeflere ulaşmak amacıyla kullandıkları bir iletişim formu olarak değerlendirilmiştir.

Ulusal strateji ve güvenlik alanında, başta ABD olmak üzere, İngiltere, Fransa ve güvenlik odaklı yerel ve uluslararası kuruluşlar, stratejik iletişimi askeri alanda gerçekleştirdikleri uluslararası operasyonlarda yardımcı ve tamamlayıcı bir unsur olarak kullanmaktadır. Stratejik iletişime gerek devlet yönetiminde gerekse askeri komutanlıklar içinde ulusal güvenlik açısından ayrı bir önem atfedilmiştir.

Çalışmada kavram, iç ve dış kamu yönetimi bağlamında ulusal strateji ve askeri odaklı olarak ele alınacaktır. Stratejik iletişime ilişkin çalışma alanının kimliği, uygulaması ve kapsamı hakkında birbirine zıt fikirler sunan tanımlar formüle edilmiştir. Bu bağlamda stratejik iletişim kavramının kullanıldığı diğer alanlarla tanımsal olarak ayrılmasını sağlayacak bir değerlendirme önem arz etmektedir.

1.1.2. Halkla İlişkiler Alanında Stratejik İletişim Kavramı

Stratejik iletişimin en çok uygulandığı alan olarak halkla ilişkiler alanı ön plana çıkmaktadır. Bu disiplin özelinde stratejik iletişim yönetimi olarak adlandırılan kavram, iletişimin belirli bir amaç doğrultusunda hedef kitle ile etkileşime geçmek için pragmatik bir amaç doğrultusunda yönetilmesini içerir.

Stratejik iletişim, kurumsal iletişim ve halkla ilişkilerle ilişkili uzmanlıkları içeren, halkla ilişkilerin ardılı bir kavram olarak görülmektedir. Önceliği dış kitlelerle iletişimdir.[32] Halkla ilişkilerin en yaygın ve atıf alan tanımı, J. Grunig ve Hunt tarafından yapılmıştır. "Bir örgüt ile örgütün kitleleri arasındaki iletişimin yönetimi"[33]

[32]Robert L.Heath, vd., "Strategic Communication", **The International Encyclopedia of Strategic Communication**, Ed. Jesper Falkheimer, vd., JohnWiley & Sons, Inc. Published, 2018, s.7.
[33]James E. Grunig, Todd Hunt, **Managing Public Relations**, New York, CBS College Publishing, 1984, s.4.

olarak tanımlanan halkla ilişkiler kavramı doğrudan yönetimin içine yerleşerek araştırma ve stratejiye dayalı bir disiplin haline gelmiştir.

2011 yılında, European Public Relations Education and Research Association (Avrupa Halkla İlişkiler Eğitim ve Araştırma Derneği-EUPRERA) tarafından desteklenen geniş çaplı bir anket çalışmasında halkla ilişkiler alanında çalışan iletişim profesyonellerine, günlük işlerini ifade etmeleri ve tanımlamaları için yöneltilen soruda katılımcıların %67.9'u kurumsal iletişim, %61.3'ü stratejik iletişim; ve %46.7'si halkla ilişkiler cevaplarını vermiş, 'halkla ilişkiler' artık diğer kavramlara kıyasla meslek için uygun bir etiket olarak görülmüyor sonucuna ulaşılmıştır. Aynı çalışmada, şirketlerin halkla ilişkiler yerine 'kurumsal iletişim'i; kar amacı gütmeyen kuruluşlar ve devlet kurumlarının ise 'stratejik iletişim'i tercih ettiği çıkarımına varılmıştır.[34]

Görüldüğü üzere profesyonel zeminde halkla ilişkiler ve stratejik iletişim kavramları arasında net bir çizgi yer almamaktadır. Stratejik iletişim ile halkla ilişkiler, kurumsal iletişim, siyasal iletişim, sağlık iletişimi gibi teorik olarak temellendirilmiş disiplinler arasındaki ilişki, kavramın birçok alanda kullanılması ve sınırlarının genişlemesine neden olmuştur. Kavramsal bir kriz olarak ele alınabilecek bu durum stratejik iletişim çalışmalarının halkla ilişkiler ya da kurumsal iletişim çalışmalarının yerini almak yerine bu alanlar içinde oluşmuş bölünmeleri kaldırarak ve bu disiplinlerin her birinin birbirinden neler öğrenebileceğini teorik ve kavramsal olarak bütünleştirici bir şekilde keşfederek alana katkı sağlamasıyla ortadan kalkmıştır.

Kavramsal olarak bu bütünleştiriciliğe rağmen stratejik iletişim kavramının makalelerde, kitaplarda ve hatta kavrama ilişkin hazırlanmış bir ansiklopedide tartışılması, kavramsallaştırmanın tek tip veya doğal bir entegrasyonunu ortaya koymamaktadır. Literatürde halkla ilişkiler ve stratejik iletişime odaklanılırken, örneğin reklamcılık, sağlık iletişimi ya da siyasal iletişim gibi diğer disiplinlere

[34]Ansgar Zerfass, vd., "European Communication Monitor 2011", Empirical Insights into Strategic Communication in Europe. Results of an Empirical Survey in 43 Countries (Chart Version). Brussels: EACD, EUPRERA, (Çevrimiçi) https://www.communicationmonitor.eu/wp-content/uploads/2018/03/ECM-2011-Results-ChartVersion-European-Communication-Monitor-Trends-Strategic-Communication-Management-Corporate-Communication-Public-Relations-PR.pdf, 20 Ekim 2022.

nadiren değinilmektedir. Stratejik iletişim ve halkla ilişkiler birbirinin yerine ya da aynı anlamı ifade edecek şeklinde kullanılmaktadır. 2007 yılında Uluslararası Stratejik İletişim Dergisi'nin (IJSC) ilk sayısının yayınlanması ile kavrama ilişkin yürütülen düşünsel tartışmaların halkla ilişkiler nezdinde literatüre giriş yaptığı söylenebilir. 2003 yılında gerçekleştirilen Bledcom konferansında ortaya konan dergi yayınlama planı, 2004 yılında Lawrence Erlbaum Associates tarafından kabul edilmiştir. İlk sayısında yer alan "Stratejik İletişimin Tanımlanması" başlıklı giriş makalesinde kavram, 'bir kurumun misyonunu yerine getirmek için iletişimi amaçlı olarak kullanması' olarak tanımlamıştır.[35] Bu tanımlamada yer alan amaçlı kullanım ifadesi stratejik iletişime yönelik etik kaygılar gelişmesine neden olmuştur.

Stratejik iletişimin amacı davranış değiştirmek, insanları bir şeyi iletişim çabası başladığında yaptıklarından farklı bir şekilde yapmaya sevk etmektir. Değişim bireylere, bir kurum içindeki insan gruplarına, bir toplum içindeki topluluklara ya da bütün bir ulusa yönelik olabileceği gibi aynı zamanda inançlardaki değişimi ve yeni tutumların benimsenmesini de kapsar. Belirli bir toplumdaki geniş insan grupları tarafından benimsenen yeni inançlar, tutumlar ve davranışlar o toplumun sosyal normlarını şekillendirir. Bir sorun hakkında farkındalık yaratmak, bu sorunu ele almak için reform ihtiyacı konusunda halkı eğitmek ve önerilen reformun kendilerine fayda sağlayacağına insanları ikna etmek için kullanılan stratejik iletişim ile gerçekleşmesi istenen yeniliğin üretilmesi ve sürekliliğinin geniş kitleler tarafından gönüllü olarak benimsenmesi sağlanır.[36]

Halkla ilişkiler ve stratejik iletişim birbiriyle yakından ilişkili, birbirlerini içeren kavramlardır. Halkla ilişkiler ile hedef kitlelerin belirlenerek uzun vadeli stratejik ilişkiler kurulması sağlanırken stratejik iletişim ile bu süreçteki iletişimin yönetiminde iş birliği sağlanır. Halkla ilişkilerin stratejik iletişime evrilmesiyle, iletişim süreçlerinde artan karmaşıkta daha bütüncül bir çerçeveye duyulan ihtiyaç

[35]Hallahan, vd., **a.g.e.**, s.3.

[36]Cecilia Cabanero Verzosa, Helen R. Garcia, "Building Commitment to Reform Through Strategic Communication: The Five Key Decisions", Washington D.C., World Bank Group, 2009, s.2. (Çevrimiçi) http://documents.worldbank.org/curated/en/401091468154476066/Building-commitment-to-reform-through-strategic-communication-the-five-key-decisions, 27 Nisan 2024.

karşılanır. Böylece kavramsal karmaşıklığa neden olsa da her iki kavramın birbirini var ettiği ve tamamlayıcı unsurlar barındırdığı görülmektedir.

Halkla ilişkiler alanında stratejik iletişim, organizasyonların hedef kitleleriyle etkili ilişkiler kurmalarını ve itibarlarını yönetmelerini sağlarken, benzer şekilde uluslararası ilişkiler alanında da stratejik iletişim, devletlerin ve uluslararası organizasyonların ulusal güvenlik ve dış politika hedeflerine ulaşmaları için kritik bir rol oynamaktadır. Bu noktada stratejik iletişim kavramının çalışmanın inceleme alanlarından biri olan uluslararası ilişkiler alanında da ele alınması önemli olacaktır.

1.1.3. Uluslararası İlişkiler Alanında Stratejik İletişim Kavramı

Etkili iletişim günümüzde sadece dış politika ya da diplomatik başarı için değil, tüm stratejik hedeflerin gerçekleştirilmesi için merkezi bir öneme sahip olarak kabul edilmektedir. Sürekli dönüşen küresel medya ekolojisi ve bu akışkan iletişim alanına etkili bir şekilde müdahale edebilen devlet ve devlet dışı siyasi aktörlere olan ihtiyacın artması stratejik iletişimin uluslararası ilişkiler alanının içinde önemsenmesini de beraberinde getirmiştir.

Artan jeopolitik gerilimler ve terörizmle bağlantılı olarak ortaya çıkan kamuoyunu etkileme kaygısı karşısında stratejik iletişim, kendi stratejik hedefleri doğrultusunda kamuoyunu ve tutumlarını şekillendirmeye çalışan düşman devlet ve devlet dışı aktörlerin kampanyalarına etkili bir yanıt vermenin temel bir bileşeni olarak görülmüştür. 'Stratejik İletişim' teriminin uluslararası ilişkiler bağlamında ne anlama geldiği konusunda önemli bir kafa karışıklığı bulunmaktadır. Algı ve etki sorunu, uluslararası ilişkiler alanında stratejik iletişim üzerine yapılan araştırmalarda daimi bir kaygı olmuş ve tüm dış politika ve diplomaside merkezi bir rol oynadığı kabul edilmiştir.[37]

Uluslararası ilişkiler alanında stratejik iletişim ile ilgili kavramsal karışıklığın olmasında stratejik iletişim alanında giderek artan çeşitlilikte aktörlerin faaliyet

[37]Mervyn Frost, Nicholas Michelsen, "Strategic Communications in the International Relations: Practical Traps and Ethical Puzzles", **Defence Strategic Communications**, Vol. 2, 2017, s.9-10.

göstermesi de etkili olmuştur. Son otuz yılda, özel aktörleri ve halkla ilişkiler firmalarını veya yüklenicilerini, kamu kurumlarıyla (hem demokratik hem de demokratik olmayan devletlerde) ve askeri ve istihbarat örgütleriyle (ulusal ve uluslararası), karmaşık şekillerde birbirine bağlayan küresel bir uzmanlık ağı şekillenmiştir. Özel şirketler, hükümetler ve devlet dışı aktörlerden oluşan bu küresel stratejik iletişim ağı, bilginin işlenmesi, iletilmesi, yapılandırılması, paketlenmesi ve halklara sunulması ile giderek daha fazla ilgilenir hale gelmiştir. Bu da alanda her zamankinden daha karmaşık bir dizi çıkar grubunun ortaya çıkmasına neden olmaktadır.[38]

Uluslararası ilişkiler alanında stratejik iletişim dış bir hedefe yönelik gerçekleştirilen eylemler olarak ele alınmaktadır. Bu yaklaşımdan dolayı literatürde kamu diplomasisi ile eş anlamlı olacak şekilde kavramsal değerlendirmeler de yapılmıştır.

Bu iki kavram arasındaki farkı ABD Dışişleri Bakanlığında stratejik iletişim danışmanı olarak görev alan Dr. Emily Goldman 'Stratejik İletişim Teori ve Uygulaması' başlıklı sunumunda şu şekilde açıklamaktadır: Stratejik iletişim; kilit kitlelerin algılarını politika hedeflerimizle daha iyi uyumlaştırmak için bilgi, fikir ve eylemlerin bir araya getirilmesi olarak tanımlanırken, kamu diplomasisi Amerika'nın, ideallerimizin ve kültürümüzün daha doğru bir resmini söz ve eylemlerle yabancı kamuoylarına sunmayı amaçlayan stratejik iletişimin bir alt bileşeni olarak tanımlanmıştır.[39]

Stratejik iletişim, politika hedeflerinin ilerletilmesi ve şiddet içeren aşırıcılığa karşı koymak için bir etki stratejisi olarak tanımlanırken söz konusu kavramsallaştırmada kamu diplomasisi faaliyetleri stratejik iletişim içinde yer alan araçlardan bir tanesi olarak tanımlanmıştır.

[38] **A.e.,** s.11.

[39]Emily Goldman, **Strategic Communication Theory and Application**, Presentation presented in the Office of Coordinator for Counterterrorism of U.S. Departmen of State, 2008, s.16.

1.1.4. Ulusal Strateji ve Güvenlik Alanında Stratejik İletişim Kavramı

Stratejik iletişim, güvenlik ve ulusal strateji alanında çok önemli bir araçtır ve temel amacı kamuoyunu etkileyerek ulusal çıkarlarla uyumlu hale getirmektir. Ulusal güvenlik ve savunma hedeflerini desteklemede geniş bir potansiyele sahip olmasıyla söz konusu unsurları yöneten birimlerce stratejik iletişim kabiliyetine olan ihtiyaç ön plana çıkmaktadır.

Güvenlik ve askeri alanda tanımlandığı şekli ile stratejik iletişim; stratejik, operasyonel ve taktik seviyelerde yönetilen, hedef kitlenin anlaşılmasını sağlayan ve belirli davranış türlerini destekleyip sürdürülmesini sağlayacak etkili kanalları tanımlayan, sürdürülebilir ve uyumlu aktivitelerin sistematik bir serisidir.[40]

Dünyadaki toplulukları daha emniyetli, daha güvenli, daha sağlıklı ve daha müreffeh hale getirmeye yardımcı olmak için kamu politikasında karşılaşılan zorluklara çözümler geliştiren bir araştırma kuruluşu olan ABD menşeili Research and Development (RAND) şirketinde kıdemli bir sosyal bilimci olarak araştırmalar sürdüren ve yine aynı şirketin eğitim kurumu olan Pardee RAND Graduate School'da profesör olarak görev yapan Christopher Paul, stratejik iletişimi ulusal strateji için ana bir unsur olmaktansa destek bir unsur olarak tanımlamaktadır. Paul, stratejik iletişimi hedef kitleyi ulusal hedefleri destekleyici yönde bilgilendirmek veya ikna etmek için tasarlanmış, koordine edilmiş eylemler, mesajlar, görüntüler olarak açıklamaktadır. Stratejik olarak iletişim kurmanın sadece ulusal hedefler ve stratejik iletişim arasındaki temel ilişkiyi göz önünde bulundurarak gerçekleşebileceğini belirtir.[41]

Günümüzün güvenlik zorluklarının karşılanmasında sert askeri gücün sınırları deneyimler sonucunda anlaşılmıştır. Yumuşak güç kullanımı ile ikna ve etkinin gücü, ulusal stratejik hedeflerin gerçekleştirilmesi için herhangi bir sert güçten daha merkezi bir önemdedir. Bu doğrultuda güvenlik alanında yumuşak güce başvurmanın ilk elde çatışmayı azaltma veya dönüştürme yeteneğinden bahsetmek mümkündür. İstikrarlı,

[40]Steve Tatham, "Strategic Communications: A Primer", **ARAG Special Series**, Shrivenham: Defence Academy of the UK, 8/28, 2008, s. 7.
[41]Cornish, Lindley-French, Yorke, **a.g.e.**, s.4.

kapsayıcı sosyal ve politik emirlerin ortaya çıkması desteklenir; şiddet içeren aşırılığa meydan okuyan fikirler ve anlatılar çoğaltılır, sosyal ve politik değişimin karmaşık süreçlerine etki edilir ve yeniden şekillendirilir.[42]

Stratejik iletişimin ulusal strateji ve güvenlik alanında kullanımının anlaşılması için yararlı bir yol, kavramı orkestraya benzetmektir. Orkestranın şefi hükümettir, notalar stratejik iletişim planı ve orkestranın kendisi de çeşitli uygulama ve/veya faaliyet alanları topluluğudur. Müzik anlatıdır. Elde etmek istenilen etkiye bağlı olarak, orkestranın farklı bölümleri farklı zamanlarda veya farklı vurgularla kullanılacaktır. Orkestra şefinin istediği etkiye bağlı olarak müziğin temposu da değişecektir.[43]

Bu metaforla stratejik iletişimin unsurları olan kamu diplomasisi, psikolojik operasyonlar, kamusal ilişkiler gibi çeşitli araçlarla, ulusal politika hedefleriyle uyumlu bir ulusal anlatının, devletin yönetim kademesindeki her birimin koordinasyon içinde amaçlı bir çaba içinde sürece dahil olması anlatılmıştır.

Hükümetler, günümüz iletişim ortamının getirdiği gereklilikler doğrultusunda stratejik iletişimin ve diğer 'yumuşak güç' elemanlarının, diplomatik, güvenlik ve gelişim zorluklarının karşılanmasında stratejik iletişimin rolünü ve kullanımını kavramsallaştırmak için çalışmaktadırlar. İkna ve etkinin getirisi olan yumuşak güç, ulusal stratejik hedeflerin başarılmasında herhangi bir kinetik çaba kadar merkezi bir noktadadır. Bu gücün ilk elden çatışmayı azaltma ve dönüştürme yeteneğinden; istikrarlı, kapsayıcı sosyal ve politik düzenin ortaya çıkmasını desteklemesinden; sosyal ve politik değişimin karmaşık süreçlerini etkilemesi ve şekillendirmesinden bahsedilebilir. Ancak yönetimler stratejik iletişim ve diğer yumuşak güç unsurlarının diplomasi, güvenlik ve gelişme zorlukları gibi alanlarda kavramsallaştırılmasında, uygun rol ve kullanımında zorlanmışlardır. Aynı şekilde, geçmişte alanda uygulanan stratejik iletişim uygulamaları da dengesiz, karmaşık ve amaçlara zarar verici nitelikte olmuştur.[44]

[42]**A.e**., s. iv.
[43]Tatham, "Strategic Communications: A Primer", s.3.
[44]Cornish, Lindley-French, Yorke, **a.g.e.**, s.v.

Teknolojiyle birlikte iletişim ortamında hızlanan bilgi akışı, değişen güç dengeleri ve hibrit tehditlerle şekillenen küresel ortamda stratejik iletişim ulusal stratejilerin oluşturulması ve sürdürülmesinde merkezi bir hale gelmiştir. Ulusal stratejileri doğrultusunda devletlerin iletişim politikalarında etkili olmasını, kendilerini daha iyi anlatarak ittifaklar kurmalarını ve kendilerine yönelen düşmanca söylemleri lehlerine yöneterek iç ve dış politikada uyumu güçlendirmelerini sağlar.

Stratejik iletişimi kullanmaya önem veren devletler, ulusal stratejinin gelişmesinin ve uygulanmasının kalbine stratejik iletişimi yerleştirilmekte ve yalnızca en yüksek hükümet seviyelerinde değil, devletin silahlı kuvvetler, diplomasi, ekonomi ve dış yardımlar dahil tüm bileşenlerinde uygulanmasını sağlamaya çalışmaktadırlar. Kalıcı barış ve istikrarı sağlamanın bir yolu olarak 'kalplerin ve zihinlerin' kazanılmaya çalışılması gerektiğine dair ortak kanı hem yurtiçinde hem de yurtdışındaki nüfuslarla bağlantı kurmada askeri olmayan araçların ve 'yumuşak gücün' önemine işaret eder. Stratejik iletişimin ulusal stratejideki rolü konusundaki tartışma, genel olarak hükümet temelinde bir yaklaşımdan ziyade bir 'askeri konsept ve kültürü' de yansıtıyor olmasından kaynaklanmaktadır. Doğru anlaşılmış ve tasarlanmış bir stratejik iletişim, niyetleri veya eylemleri sadece kelimelerle açıklamakla ilgili değildir aynı zamanda askeri ve askeri olmayan eylemlerde iletişimin gücünün kullanılarak ulusal stratejinin gerektirdiği amaçlara ulaşılmasıyla da ilgili olmalıdır. Stratejik etki, ulusal stratejik hedeflere ulaşmak için hükümetin ötesinde tamamen etkin koordinasyona bağlıdır. Ulusal stratejide etkinin merkezi birliği göz önüne alındığında, stratejik iletişimin çerçevesinde, stratejik planlama, politika hazırlama ve uygulama içsel olmalıdır.[45]

Bu çalışmada stratejik iletişim kavramına yaklaşım ulusal strateji ve güvenlik açısından ele alınmaktadır. Dolayısıyla kavrama yönelik ele alınacak tanımlama ABD'nin kavrama yaklaşımı eksenindedir. Kavram ABD Savunma Bakanlığı (Department of Defense) tarafından şu şekilde tanımlanmıştır;

Birleşik Devletler hükümetinin, ulusal gücün tüm araçlarının eylemleriyle senkronize edilmiş koordineli programlar, temalar, mesajlar ve ürünler kullanarak

[45]**A.e.**, s.viii.

Birleşik Devletler hükümetinin çıkarları, politikaları ve hedeflerinin ilerletilmesi için uygun koşulları yaratmak, güçlendirmek veya korumak amacıyla kilit kitleleri anlamaya ve onlarla etkileşim kurmaya yönelik odaklanmış çabalarıdır.[46]

Söz konusu tanım, literatür içerisinde birçok farklı alanda farklı tanımlamalarına yer verilen stratejik iletişim kavramına ilişkin bu çalışmanın sınırlılığını çizmesi açısından önem arz etmektedir. Bir sonraki başlıkta yer alan kavrama yönelik bileşenler de yine bu tanımlama çerçevesinde ele alınmıştır.

1.1.5. Stratejik İletişim Kavramına Yönelik Disiplinlerarası Yaklaşımların Karşılaştırılması

İletişimin kitleleri etkilemek, kurumsal ya da ulusal hedefleri desteklemek için hedef odaklı ve planlı kullanımı olarak tanımlanan stratejik iletişimde, belirlenen hedeflere ulaşmak için iletişimin kullanımı sabit kalsa da halkla ilişkiler, uluslararası ilişkiler, ulusal strateji ve güvenlik alanlarında değerlendirilmesi farklılık göstermektedir.

Özellikle kuruluşlar, şirketler ve bireyler için olumlu imaj oluşturulmasının amaçlandığı halkla ilişkiler alanında stratejik iletişim bu olumlu imajın oluşturulması ve sürdürülmesiyle ilişkilendirilmektedir. Güven kazanmak, itibar yönetmek ve algıları şekillendirmek hedeflenir. Halkla ilişkiler uygulayıcıları, çalışanlar ve yatırımcılarla ikna, marka tutarlılığı, kriz yönetimi gibi alanlarda etkileşim kurmak ve uzun vadeli ilişkileri planlamak ve yönetmek için stratejik iletişimi kullanır.

Uluslararası kamuoyunun devletler ve küresel aktörler tarafından şekillendirildiği uluslararası ilişkiler alanında stratejik iletişim ittifaklar kurmak, bir devletin kendini dış kamuoyuna en doğru şekilde anlatarak yabancı kamuoylarını etkilemesi ve kendi lehine uluslararası kamuoyunu şekillendirmesi gibi amaçlarla kullanılmaktadır. Dış politika için elverişli bir uluslararası ortam yaratılması, ülkenin yurtdışındaki imajını iyileştirmek ve yönetmek, uluslararası yayıncılık, kültürel

[46]William E. Gortney, "Department of Defense, Dictionary of Military and Associated Terms", Joint Publication 1-02,2016 s.226. (Çevrimiçi) https://irp.fas.org/doddir/dod/jp1_02.pdf, 24 Mayıs 2024.

değişim gibi kamu diplomasisinin içerdiği unsurlarla stratejik iletişim dış politikada etkili ve geniş kapsama sahip bir iletişim yönetimi aracı olarak kullanılmaktadır.

Ulusal strateji ve güvenlik alanında stratejik iletişim, iletişimin askeri operasyonlarda, psikolojik operasyonlar, terörle mücadele mesajları ve kriz yönetimiyle bütünleştirilmesini içerir. Askeri güç ve politika uygulamalarında hükümetler politikaları açıklamak, askeri eylemleri gerekçelendirmek, caydırıcı unsur oluşturmak ve ulusal birliği güçlendirmek için stratejik iletişimi merkezi ve yönlendirici bir araç olarak kullanır. Operasyonel çatışma içinde olunan veya ulusal güvenliğin tehdit edildiği zamanlarda hem iç desteği sağlamak hem de uluslararası meşruiyet kazanmak için etki odaklı bir iletişim stratejisi bütünleştirici bir unsurdur.

Hedef kitle, amaçlar ve yöntemlerden kaynaklanan farklılıklara rağmen her üç alanda da ortak amaç etkili ve hedef odaklı iletişim stratejisi oluşturulması ile tutum ve davranışların çıkarlar odaklı şekillendirilmesidir. Halkla ilişkiler alanında kurumsal ve kamusal imaj, uluslararası ilişkiler alanında sınır ötesi etki ve diplomasi, ulusal strateji ve güvenlik alanında ise savunma, ulusal güvenlik, operasyonel istikrar ve stratejik avantaj için kullanılmaktadır.

1.2. Güvenlik ve Askeri Unsurlar Perspektifinde Stratejik İletişimin Bileşenleri

Stratejik iletişim, çeşitli bileşenleri içeren çok yönlü bir kavramdır. Bu başlıkta psikolojik harekat, enformasyon operasyonları, propaganda, kamusal ilişkiler ve kamu diplomasisi de dahil olmak üzere stratejik iletişimin farklı bileşenleri incelenecektir.

Stratejik iletişim 4 ana bileşenden meydana gelmektedir: enformasyon operasyonları, psikolojik operasyonlar, kamu diplomasisi ve kamusal ilişkiler-kamu işleri (public affairs). Bu kavramlar ortak unsurlar içermektedir. Enformasyon operasyonları ile harici ve dahili hedef kitlelerin bilgilendirilmesi, etkilenmesi ve ikna edilmesi amaçlanır. Psikolojik operasyonlar, ABD Ordusu'nun "information fratricide" olarak adlandırdığı ve enformasyon operasyonu unsurlarının müttefik harekatların yürütülmesini engelleyen veya müttefik kuvvetler üzerinde olumsuz

etkilere neden olacak şekilde kullanılmasının sonuçları olarak tanımlanan[47] durumdan kaçınmak için hükümet ve ordu çapında koordinasyonu teşvik etme ihtiyacıdır. Kamu diplomasisi ve kamusal ilişkiler stratejik olarak iletişim kurmaya dayanır ve tüm etkilenen ve ilgilenen hedef kitle ile eylemler ile iletişim kurma yeteneğine bağlıdır. Bunlar stratejik hedefleri tamamlayıcı ve destekleyici nitelikteki faaliyetlerdir.[48]

Bu bileşenlere ek olarak, stratejik iletişimde önemli olan diğer unsurlar şu şekilde sıralanabilir;

1.Bilgilendirmek, etkilemek ve ikna etmek önemlidir;

Stratejik iletişimin ilk basamağını, politika hedeflerine ulaşmak amacıyla insanları (yerli, yabancı, düşman) bilgilendirmeye, etkilemeye ve ikna etmeye çalışmanın önemli olduğuna dair olan inanç oluşturur. Bu, dijital çağda, daha önce ABD dış politikasından kopuk olan toplumların artık bir fikre sahip olup bu fikri duyurabilme imkanına kavuştuğu günümüzde her zamankinden daha önemlidir. 2009 Kongre Araştırma Servisi Raporu'nda da açıkça belirtildiği üzere, bu yeni ortamda yaratılan yabancı halkların tutumları ve algıları çoğu zaman gerçeklik kadar önemlidir ve hatta bazen gerçekliğin önüne bile geçebilmektedir. Bu durumun geçerliliği askeri operasyonlar açısından iki kat önem taşımaktadır. Fort Leavenworth'taki ABD Ordusu Birleşik Silah Merkezi'nde 2008 yılında düzenlenen Bilgi ve Siber Alan Sempozyumu'nda, 'kara operasyonlarının başarısının veya başarısızlığının, operasyonların gerçekleştiği çeşitli ilgili grupların ve bireylerin algılarına duyarlı olduğu' kabul edilmiştir.[49]

ABD'li General Peter Chiarelli, Military Review'daki makalesinde bu görüşü tekrar etmiştir; Orduyu harekete geçirme kararı alındıktan sonra, üniformalı olanlar, çoğu modern çatışmada, galip gelmek için gereken belirleyici güç unsurlarının, çoğu zaman kinetik olmayabileceğini kabul etmelidir. Geleneksel savaş gücüyle düşmanları yenmek için temel yetkinliğimizi korumamız gerekirken, savaştan etkilenen ülkelerin

[47]U.S. Army, "Operational Terms and Graphics (FM 1-02)", Washington, 2004, s.99. (Çevrimiçi) https://irp.fas.org/doddir/army/fm1-02-1.pdf, 24 Mayıs 2024.
[48]Cornish, Lindley-French, Yorke, **a.g.e.**, s.4.
[49]Christopher Paul, **Strategic Communication: Origins, Concepts, and Current Debates**, California, Greenwood Publishing Group, 2011, s. 4-5.

nüfuslarına, bize rağmen değil, varlığımız nedeniyle hayatın onlar ve çocukları için daha iyi olacağı umudunu sunabilmeliyiz. Başka bir deyişle, sonunda daha çok kuvvetin her zaman kazandığı fikrinin aksine, modern çatışmadaki tüm sorunların bir tüfeğin namlusuyla çözülemeyeceğini anlamalıyız[50] diyerek tekrar etmiştir.

2. Etkili bir şekilde bilgilendirmek, etkilemek ve ikna etmek için net hedefler gerekir;

Stratejik iletişimi 'stratejik' yapan unsurdur. Ulusal hedefleri desteklemek için bilgilendirmek, etkilemek ve ikna etmek hem hedefin açık olmasını hem de belirli bir kitle tutum, davranış veya algı kümesinin bu hedefleri nasıl destekleyeceğinin açık olmasını gerektirir. Etkili stratejik iletişim, politika hedeflerinden akan net ve tutarlı temel mesajlar gerektirir. Hem hedeflerin açık olması hem de iletişim yoluyla aranan etkinin açık olması kritik öneme sahiptir. 'Uzun savaşı kazanmak' (ulusal güvenlik stratejisinde ve George W. Bush yönetimi altında çeşitli savunma planlama rehberliğinde öne çıkan bir ifade) gibi belirsiz hedefler, gözlemlenebilir veya ölçülebilir ilerleme göstergeleri olmadığı gibi, bir etki kampanyasının bağlanabileceği destekleyici hedeflerin eklemlenmesine izin vermek için de yeterli değildir. Benzer şekilde, 'onları bizim gibi yapmak' gibi belirsiz iletişim hedefleri, ulusal politikayı desteklemek için bilgilendirmenin, etkilemenin ve ikna etmenin iyi bir örneği değildir. 'Beğenmek' tek başına kesin bir ulusal siyasi hedef değildir, ancak açıkça ifade edilirse ve böyle bir amaca yönelik makul bir destek yoluna bağlıysa, belirli bir politika hedefine olanak sağlayabilecek tutumlara elverişli olabilir. Hedefler ve stratejik iletişim arasındaki istenen bağlantıyı tanımlamanın bir başka yolu da 'bilgi etkileri' açısından düşünmektir. Her eylemin, mesajın, görüntünün veya başka bir sinyal verme biçiminin bilgiler üzerinde olası bir etkisi olduğu kabul edilirse daha sonra amaçlanan (ve açıkça ifade edilen) bilgi etkilerini gerçekleştirmek için bu etkilerden yararlanmak daha kolay hale gelir. Genellik kaybı olmadan, bu hedefler ulusal siyasi niyeti veya istenen siyasi etkileri de desteklemek için ifade edilebilir.[51]

[50]Peter W. Chiarelli, Stephen M. Smith, "Learning from Our Modern Wars: The Imperatives of Preparing for a Dangerous Future", **Military Review**, September–October, 2007, s. 6.
[51]Paul, **a.g.e.**, s. 5-6.

3. Koordinasyon ve bilgi yönetimi, çatışma ve 'information fratricide' dan kaçınmak için önemlidir;

Politika hedeflerini takip etmenin, etkilemenin ve ikna etmenin değerli bir girişim olduğu, bunu etkili bir şekilde yapmanın iletişim çabalarıyla açıkça ifade edilen hedeflere dayandığı kabul edilse bile bu amaçlar ve çabalar yeterli koordinasyon ve arındırma olmadan başarısız olabilir. Bir hükümetin veya askeri güçlerinin sağladığı bir bilgi, o hükümet tarafından sağlanan başka bir bilgiyle çeliştiğinde veya tutarsız olduğunda "information fratricide" durumu gerçekleşir.[52]

'Information fratricide' kavramı ile mesajların tutarsızlığı etrafında gelişen, mesajların senkronize edilememesi ve çelişkilerinin giderilememesi sonucunda oluşan güvenilirlik kaybı anlatılmaktadır. 'Karışık mesajlaşma' olarak da adlandırılan information fratricide, güvenlik ve stratejik iletişimin askeri alana yansımasında mesajların operasyon güvenliğini tehlikeye atması ile gerçekleşir.[53]

Kavrama ilişkin en açıklayıcı tanımlama ise ABD ordusu tarafınca yapılmıştır;

Dost operasyonların yürütülmesini engelleyebilecek veya dost kuvvetleri olumsuz etkileyebilecek, bilgi kaynaklı verilerin etkin bir şekilde senkronize edilememesi nedeniyle bilgi ortamı üzerinde meydana gelen olumsuz etkiler. [54]

Fratricide, Türkçe'ye kardeş katli olarak çevrilmektedir. Kavram kelimelerden de anlaşılacağı üzere, enformasyon akışındaki düzensizlik, yanlışlık ya da çelişkiler nedeniyle istemeden sebep olunan ve dost güçleri zor durumda bırakabilecek sonuçlar meydana getirmektedir. Askeri terminolojide kavram, dost ateşi sonucu bir askerin kendi tarafındaki birini kazara öldürmesi anlamında kullanılır.

Stratejik iletişimde süreç bir tek askeri aktörler tarafından ve askeri bağlamda yürütülmemektedir. Politikacılar ve basın danışmanları gibi askeri olmayan aktörler

---

[52]**A.e.**

[53]Todd C. Helmus, Christopher Paul, Russell W. Glenn, "Enlisting Madison Avenue: The Marketing Approach to Earning Popular Support in Theaters of Operation", Santa Monica, RAND Cooperation, 2007, s.34. (Çevrimiçi) https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/monographs/2007/RAND_MG607.pdf , 22 Nisan 2023

[54]Department of The Army, "Field Manual 3-13: Information Operations", 2016, s.1-7. (Çevrimiçi) https://www.globalsecurity.org/military/library/policy/army/fm/3-13/fm3-13_2016.pdf, 08 Kasım 2024.

de süreçte önemli rol oynamaktadır ve bu durum information fratricide olarak adlandırılan sürecin askeri olmayan ancak stratejik iletişimin içinde yer alan diğer aktörler tarafından da gerçekleştirilmesini olağan kılmaktadır. Bu noktada stratejik iletişimin kapsayıcı yapısı önem kazanmakta ve süreçte yer alan her aktörün stratejik iletişim planına bağlı kalarak iletişim sürecine dahil olması gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

4. Eylemler iletişim kurar;

Eylemler etkili bir stratejik iletişim yapısı için merkezidir. Stratejik herhangi bir uygulama mesajlaşma, basın bültenleri, medya ilişkileri gibi yalnızca geleneksel iletişimi içeren iletişim başarısız olmaya mahkumdur. Stratejik iletişim eylemlerin, görüntülerin ve politikaların iletişimsel içeriğini ve sinyallerini içerirse başarılı olur. 'Eylemler' sadece politik eylemleri değil, aynı zamanda hükümet üyeleri ve temsilcilerinin davranış, eylem ve taahhütlerini içermektedir. Eylemler iletişim kurmaktadır. Bir ulusun askeri güçlerinin her eylemi, söylemi, mesajı, tasviri ve hareketi, hem operasyon alanında (birinci elden) hem de dünyada (ikinci veya üçüncü el) kendilerine tanık olan halkların algılarını ve görüşlerini etkiler. Stratejik iletişim, kelimeler veya görüntülerden çok eylemlerden önemli ölçüde etkilenir.[55]

Christopher Paul, 'Strategic Communication, Origins, Concepts and Current Debates' başlıklı kitabında etkili bir şekilde uygulanan stratejik iletişimin, uluslararası destek oluşturulmasına ve gerçekleştirilen her tür eylemin (askeri-politik vb.) gerçekten iyi olduğu konusunda mümkün olan en geniş fikir birliğinin sağlanmasının hem iç hem de dış kamuoyunda mümkün olacağını belirtmektedir.

Başarılı bir stratejik iletişim ulusal hedeflerin açıkça belirtilmesini gerektirir. İç içe geçmiş ara veya destekleyici hedefler içeren ulusal hedefler, operasyonel ve taktik seviyeye kadar uzanan birçok farklı birleşen içerir. Açık ifadeler ile belirlenen ulusal hedefler, hangi hedeflerin etki veya ikna yoluyla gerçekleştirilebileceğini ve hangilerinin bu çabalarla desteklenebileceğini görmeyi kolaylaştırır. Hedeflerin ardından belirlenen amaçlarda, etkiye öncelik verilir. Bu etki her zaman politikayı

[55]Paul, **a.g.e.,** s.7.

sürdürmek için birincil araç değildir, ancak bir politikada veya operasyonda her zaman olası öncelik için kabul edilir ve yer alması uygun olur.[56]

Stratejik iletişimde yukarıda ele alınan unsurların koordinasyonundaki zorluklar, özellikle kamusal ilişkiler ve askeri psikolojik operasyonlar arasında oluşabilecek gerilimden doğabilecek sorunlar kavramın çalışmada ele alınan ulusal güvenlik ve strateji alanında kullanımının anlaşılması için önem arz etmektedir. Bu unsurlar, stratejik iletişimin karmaşıklığı ve doğru anlaşılarak sınırlarının çizilmesinin önemi ile kavrama ilişkin koordineli ve etik bir yaklaşıma duyulan ihtiyacın altını çizmektedir.

1.2.1. Psikolojik Operasyonlar

Stratejik iletişimin içinde bir araç olarak kullanılan psikolojik operasyonlar yürütülen askeri operasyonlarda yerel halka ulaşılması ve uluslararası algının şekillendirilmesi amacıyla kullanılır. Askeri ve ulusal güvenlik bağlamında, stratejik iletişim içinde ele alınan diğer bileşenler arasında Bilgi Operasyonları ile eş anlamlı kullanılan hatta tanımsal olarak stratejik iletişim yerine de kullanılan psikolojik operasyonlara ilişkin yapılacak ayrıntılı tanımlama ile birbirinden farklı uzmanlık alanları olan bu üç alandaki kavramsal karmaşıklık da giderilmeye çalışılacaktır.

Psikolojik operasyonlar, bir hükümet ya da askeri organizasyonun görevini yerine getirmek amacıyla iletişimi kasıtlı olarak kullanması anlamına gelir ve stratejik iletişimin bir yorumu olarak kabul edilir. Günümüz askeri bağlamında psikolojik operasyonlar, bilgi operasyonları veya psikolojik savaş gibi kavramlar bu amaçla yaygın olarak kullanılmaktadır. Bunlar, bir hükümet ya da askeri organizasyonun görevini yerine getirmek için iletişimi bilinçli biçimde kullanmasının örneklerini teşkil eder ve dolayısıyla stratejik iletişim kavramının farklı yorumları olarak değerlendirilmektedir.[57]

---

[56]**A.e.**, s.8-9.

[57]Claes Wallenius, Sofia Nilsson, "A Lack of Effect Studies and of Effects: The Use of Strategic Communication in the Military Domain", **International Journal of Strategic Communication**, Vol.13, No.5, 2019, s.404.

Stratejik iletişimde psikolojik operasyonlar, stratejik hedeflere ulaşmak amacıyla hedef kitlenin tutum ve davranışlarını etkilemek için bilgi ve iletişimin kullanılması olarak tanımlanabilir. Askeri olarak ve güvenlik bağlamında kilit bir unsur olan psikolojik operasyonların etkinlikleri, teknoloji kullanımı ve düşmanın psikolojik zayıflıklarının anlaşılmasıyla artırılır. Psikolojik operasyon kavramı özellikle terörizm ve diğer tehditlerle mücadele etmek için kullanıldığı uluslararası ilişkiler ve ulusal güvenlik bağlamında önemlidir. Psikolojik operasyonlarda bilgi kullanımı, ulusal amaç ve hedeflere ulaşmak için stratejik bir araç olarak görülmektedir.[58]

'Psikolojik operasyonlar' ve 'psikolojik savaş' terimleri, insanlar arası çatışmayı veya kültürlerarası grup ilişkileri kadar eski bir faaliyeti tanımlamak için sıklıkla birbirinin yerine kullanılmaktadır. 'Psikolojik savaş' kavramı ilk kez 1920 yılında, 'psikolojik operasyonlar' ise 1945 yılında kullanılmıştır.[59] İngiliz askeri analist ve tarihçi J. F. C. Fuller'in 'psikolojik savaş' kavramını icat eden kişi olduğu düşünülmektedir. 1920 yılında, Birinci Dünya Savaşı sırasında, özellikle de yeni silahların kullanımıyla ilgili olarak alınan derslerin bilimsel bir analizini yaparken, gelecekteki savaş alanlarının karakteri hakkında öngörüde bulunmuştur. Tanklar üzerine yazdığı tezde, o zamanlar bilinen ve anlaşılan geleneksel savaş araçlarının zaman içinde yerini silahların kullanılmadığı, savaş alanlarının aranmadığı, tamamen psikolojik bir savaşa bırakacağını belirterek; savaşın artık silahlar ya da savaş alanları ile değil hileli düşünme, kandırma ve diğer tarafların etkisiyle bir ülkenin ahlaki ve manevi yaşamının tahrip edilmesi yoluyla yapılarak, geleneksel savaşın yerini psikolojik savaşa bırakacağını ifade etmiştir;

…Bir insanın iradesini diğerine dayatmaya yönelik bu yöntemin yerini, silahların kullanılmadığı, savaş alanlarının aranmadığı ya da can veya uzuv kaybının hedeflenmediği, tamamen psikolojik bir savaş alabilir; ancak, insan aklının

[58]Kathy J. Perry, "The Use of Psychological Operations as a Strategic Tool", **Strategy Research Project**, U.S. Army War College, Pennsylvania, 10 April 2000, s.2. (Çevrimiçi) https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA377939.pdf, 24 Mayıs 2024.
[59]William E. Daugherty, "Origin of PSYOP Terminology", **The Art and Science of Psychological Operations: Case Studies of Military Application**, Ed., Ronald De McLauren, vd., Vol. 1, Washington, D.C., American Institues for Research, 1976, s.18.

yozlaştırılması, insan zekasının karartılması ve bir ulusun ahlaki ve manevi yaşamının diğerinin iradesinin etkisiyle parçalanması gerçekleştirilir…[60]

'Psikolojik operasyonlar' kavramının kayıtlara geçen en eski kullanımı ise 1945 yılının başlarında ABD Donanması'ndan Yüzbaşı Ellis M. Zacharias'ın Japonya'nın teslim olmasını hızlandırmak için tasarlanan bir operasyon planında bu terimi kullanmasıyla gerçekleşmiştir. Herhangi bir tanımlama ya da açıklama yapılmaksızın terim şu bağlamda kullanılmıştır: Bu ana operasyonun etkinliğinin azalmasını önlemek için tüm psikolojik operasyonlar hem zaman hem de eğilimler açısından koordine edilecektir.[61]

Psikolojik operasyonlar genel olarak ulusal hedeflere ulaşılmasını destekleyecek şekilde hem yabancı hem de yerli düşman veya müttefik grupların görüşlerini, duygularını, tutumlarını ve davranışlarını etkilemek amacıyla siyasi, askeri, ekonomik ve ideolojik eylemler de dahil olmak üzere her türlü iletişim/bilgi ve diğer psikolojik eylemlerin planlı kullanımı olarak tanımlanabilir.[62]

Psikolojik operasyonlar, bir düşmanın moralini ve verimliliğini düşürmek, savaşma isteğini azaltmak ve nihayetinde düşmanın teslim olmasını sağlamak için yapılan eylemlerdir. Diplomasi, enformasyon, askeri ve ekonomik faaliyetlerin önemli bir parçası olan psikolojik operasyonların amacı, devletin hedefleriyle ilgili tutumların oluşmasını teşvik etmek ve güçlendirmektir. Psikolojik operasyonlar hem barış hem de çatışma dönemlerinde bilgilendirme ve etkileme amaçlı bilgi aktarımı şeklinde gerçekleştirilebilir. Doğru bir şekilde yürütüldüğü takdirde, psikolojik operasyonlar rakibin savaşa olan hevesini azaltarak çatışma sırasında birçok insanın hayatını kurtarabilir.[63]

---

[60]J.F.C. Fuller, "A Forecast of What Tanks May Do", **Tanks in the Great War, 1914-1928**, New York, E. P. Dutton and Company, 1920, s.320 (pp.308-323), (Çevrimiçi) https://www.gutenberg.org/cache/epub/49808/pg49808-images.html#INDEX, 10 Ekim 2023.
[61]Daugherty, **a.g.e.,** s. 19.
[62]Sunil Narula, "Psychological operations (PSYOPs): A conceptual overview", **Strategic Analysis**, New Delhi, Vol.28, No:1, 2004, s.184.
[63]Hendra Kaprisma, "Psychological Operations: From The Communication, Media, Propaganda and Socio-Cultural Perspective", **Jurnal Pertahanan**, Vol. 6, No. 2, Republic of Indonesia Defense University, 2020, s.226.

Seçilmiş bilgilerin aktarıldığı ve hedef kitlenin duygularını, niyetlerini, amaçlarını ve davranışlarını etkileyebilecek eylemlerin yer aldığı psikolojik operasyonların ana görevi, hedeflenen kitlenin davranışlarının operasyonu yürüten devletin çıkarlarını destekleyecek şekilde etkilenmesidir.

Psikolojik operasyonlarda hedef kitle iç(yerli) kitle, düşman kitlesi ve tarafsızlar olmak üzere üçe ayrılır. Konvansiyonel savaş zamanlarında, bir hükümet devletin tüm kaynaklarını seferber etmek zorunda kalır. Bu da halktan büyük fedakarlık talep edilmesini beraberinde getirir. Hükümetin, bu fedakarlıkların yapılmaya değer olduğuna halkı ikna etmesi gerekir. Bunun için hükümet, genel kamuoyunu varoluşsal bir tehdit ile karşı karşıya olduğuna ikna etmelidir. Bu tehditle, halktan istenen tüm fedakarlıkların haklı çıkarılmasına dair güçlü bir algı oluşturulur. İkinci hedef kitle olan düşmanın ordusuna ve sivillerine ise savaşı kazanma şanslarının olmadığı, savaşı kaybettikleri, savaşın ne kadar çabuk biterse o kadar iyi olacağı yönünde algı oluşturulmaya çalışılır. Tarafsız ülkeler, organizasyonlar ve bireylerden oluşan üçüncü hedef kitle doğrudan savaşın içinde yer almayan ama yine de ulaşılması gereken kitlelerdir. En iyi ihtimalle tarafsız kitlenin desteğini kazanmak en kötü ihtimalle düşmana destek verilmesini engellemek amaçlanmaktadır.[64]

Bu ayrımdan dolayı psikolojik operasyonlarda hedef kitleyi tek bir varlık olarak ele almak ve herkese uyan tek bir yaklaşımdan bahsetmek mümkün değildir. Psikolojik operasyon aynı anda farklı birey gruplarına yönlendirilir. Örneğin yukarıda bahsedilen hedef kitle grupları göz önünde bulundurulursa bir düşmanın savaşma isteğini azaltmayı hedeflerken, dost hedef gruplardan gelen destek güçlendirilmeye çalışılır, tarafsız gruplar iş birliğine ikna edilmeye ve destek sağlamaya ya da tarafsız kalmaya yönlendirilmeye çalışılır.

Stratejik iletişim ve psikolojik operasyonlarda askeri katılımın uygunluğu veya meşruiyeti konusunda endişeler olsa da savaş alanını hazırlama ve düşmanı zayıflatma potansiyeli göz önünde bulundurulduğunda özellikle doğası gereği psikolojik bir olgu olan teröre karşı savaşta birincil silah olması gerektiği de savunulmaktadır. Terörle

[64]Ron Schleifer, "Psychological Operations: A New Variation on an Age Old Art: Hezbollah versus Israel", **Studies in Conflict & Terrorism,** Vol.29, No.1, 2006, s.2-3.

savaş silahlar, gemiler veya uçaklar yerine fikirler, imgeler, ideolojiler, bilgiler ve amaçlar üzerinden yürütülmektedir bu nedenle, psikolojik operasyon alanının amaçlarla uyumlu şekilde şekillendirilmesi ilk ve en temel koşuldur.[65]

Psikolojik operasyonların uygulanma süreci yedi aşamada ele alınmaktadır.

Psikolojik operasyonları desteklemek için potansiyel hedeflerin, değerlendirme kriterlerinin ve ana verilerin belirlendiği ilk aşama planlamadır. Operasyon ekibinin hedef kitlenin geçmişini ve kültürünü derinlemesine anlaması gerekmektedir. Alana ve sosyo-kültürel koşullara ilişkin ilk bilgiler, hedef kitle için doğru olan mesajın aktarılmasında kullanılacak medya modelini ve türünü belirlemenin temelini oluşturur. Hedeflerin analizinin yapıldığı, elde edilen verilerin kullanılarak seçilen hedeflerin davranışlarını etkilemek için yapılabileceklerin belirlendiği ikinci aşamada, hedef kitlenin koşulları göz önünde bulundurularak kullanılacak medya (broşür, radyo veya televizyon yayını, gazete, vb.) da belirlenir. Hedef kitlede davranış değişikliği elde etmek için çeşitli sonuçlar ve eylemler arasında sinerji yaratılmaya çalışılan üçüncü aşama, geliştirme ve iş birliği sürecini içerir. Bu aşamada psikolojik harekat desteği ile elde edilmek istenen sonucun başarılmasına yardımcı olacak bilgilerin sağlanması beklenir. İstenen sonuçların geliştirilmesi ve tasarlanmasını içeren dördüncü aşama, birinci ve ikinci aşamalardan elde edilen bilgilere dayalı olarak araçların (çalışma sayfaları) oluşturulmasıdır. Araçlar (çalışma sayfası), sonuçların (mesajlar/bilgi) üretilmesi ve anket sorularının yönlendirilmesi için bir kaynak ve kavramlar seti sağlar. Yürütülen bir dizi psikolojik operasyonun gerçekleştirilmesi için onay alma aşaması olan beşinci aşama rıza aşamasıdır. Psikolojik operasyonun sonuçları gerçekleştirilmeden önce onaylanmalıdır. Bu aşamada mevcut sonuçlar da gözden geçirilir. Altıncı aşama üretim, dağıtım ve yaygınlaştırma aşamasıdır. Bu aşamada sonuçlar üretilir, dağıtılır ve hedef kitleye kitlesel olarak yayılır. Sonuçlar üzerinde bir deneme yapılır, amaç hedefi takip eden sonuçları (mesajlar/bilgiler) ve psikolojik operasyonların hedef kitle üzerindeki etki derecesini belirlemektir. Deneme sırasında toplanan bilgiler, hedef kitlenin koşullarına

[65]Curtis D. Boyd, "Army IO is PSYOP Influencing More with Less", **Military Review**, May-June, 2007, s.71.

ve etkisine göre sonuçların değiştirilmesi için referans olacaktır. Yedinci aşama, bir dizi psikolojik operasyonun başarılarının değerlendirilmesinin yanı sıra psikolojik operasyonların hedeflenen davranış değişikliği üzerindeki tüm etkilerinin değerlendirilmesidir. Değerlendirme süreci, psikolojik operasyonların etkisinin çeşitli göstergeleri gözlemlenerek gerçekleştirilir.[66]

Psikolojik operasyonların aşamalarına dair bu yedi aşama, stratejik iletişim bağlamında değerlendirildiğinde sürecin uygulama aşamasının bir yansıması olarak önemli benzerlikler taşımaktadır. Özellikle planlama sürecini içermesi ve en önemli adım olarak değerlendirmesi, stratejik iletişimin planlı ve amaca yönelik tasarlanmış iletişim faaliyetleri tanımını desteklemektedir.

Bu yedi aşamanın genel anlatımının yanında, ABD'de psikolojik operasyonların planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesine yönelik rehberlik sağlayan yayında yer alan aşamaların anlatımı da, içerdiği detaylar bakımından, stratejik iletişim unsuru olarak değerlendirilen psikolojik operasyonların anlaşılması açısından önemli detaylar sunmaktadır. Psikolojik operasyon aşamalarının Müşterek Kuvvet Komutanının (Combatant Commander-CCDR) askeri stratejisi ve misyonuyla dengelenmesi için gereken noktalara değinen bu anlatıda, aşamaların her biri, her tür ve düzeydeki operasyona uygulanabilecek şekilde tasarlanmıştır.[67]

Temelde tüm savaşlar ister politik, ister ulusal, ister ekonomik hedefler doğrultusunda olsun öldürme eylemine dayanır. Yüzyıllar boyunca, insanın doğuştan gelen savaşmaktan kaçınma eğilimini aşmak için çeşitli teknikler geliştirilmiştir. Bu teknikler, barışçıl eğilimlere sahip sıradan sivilleri, bir fikir veya lider uğruna her şeyi feda etmeye istekli, öldürmeye hazır bireylere dönüştürmeyi hedeflemiştir. Dolayısıyla savaşa dahil edilen bireyler, düşünmeden hareket eden ilkel dürtülerle programlanmış varlıklara dönüştürülmüştür. Psikolojik savaş ile tamamen karşısındakini yok etmeye dayalı bu mekanik zihniyetin ortadan kaldırması amaçlanır. Düşman askerlerinin birer otomatik ölüm makinesi gibi hareket etmelerinin engellemesi ve onları evlerini, ailelerini, genel olarak yaşamı tekrar düşünmeye sevk

[66] **A.e.**, s.227.
[67] "Psychological Operations", Chapter V, ss. 2-6. (Çevrimiçi) https://irp.fas.org/doddir/dod/jp3-13-2.pdf, 18 Ocak 2025.

etmek hedeflenir. Ahlaki değerler üzerine düşünmeye zorlanır; aynı zamanda güçlü suçluluk duyguları uyandırarak savaşma iradeleri ve istekleri zayıflatılır, can alma yetileri köreltilir. Kısacası, birer asker olarak etkileri savaşılmadan yok edilmeye çalışılır.[68]

Stratejik iletişim, ABD Savunma Bakanlığı (Department of Defense-DoD) bünyesinde, kamu ilişkileri, kamu diplomasisine yönelik savunma desteği ve askeri psikolojik operasyonları kapsamaktadır. 2001 sonbaharında, Pentagon, teröre karşı savaşta iletişim alanını şekillendirmek amacıyla ortak ve koalisyon kampanyalarını planlayıp koordine etmek için kendi bütçesiyle Stratejik Etki Ofisi (Office of Strategic Influence – OSI) adında bir birim kurmuştur. Ancak bu umut vadeden girişim kısa sürede başarısız oldu. 2002 başlarında Savunma Bakanı Donald Rumsfeld, ofisin Amerikan medyasına 'sözde dezenformasyon' yerleştirdiği yönünde basında çıkan haberler üzerine daha sonra yapılan soruşturmalar bu suçlamaların asılsız olduğunu ortaya koysa da OSI'yi feshetmek zorunda kalmıştır.[69]

Psikolojik operasyonlar ve kamu ilişkileri toplulukları arasında stratejik iletişimin temel doğasına dair anlayış farklılıklarının yarattığı gerilim, ABD Savunma Bakanlığının bu kritik alanda daha etkili adımlar atmasının önündeki en ciddi engellerden biri olmuştur. Sosyopolitik ortamda 'psikolojik operasyon' terimi, hem askeri çevrelerde hem de dışında negatif bir anlam kazanmış, ABD özelinde uzun süredir tartışılan iç kamuoyuna propaganda yapılamaması gibi yasal düzenlemeleri de içeren metinler oluşturulmuştur. Ancak bütün bu çekincelere rağmen, psikolojik savaş güvenlik politikaları özelinde üzerine düşülen ve askeri alana entegre edilme çabalarının sürdürüldüğü bir kavram olmaya devam etmiştir.

Psikolojik operasyonlar, operasyonel adımların tanımlanmasında kullanılan disiplinlerin çeşitliliğinden de anlaşılabileceği üzere multidisipliner bir çalışma alanı olarak kategorize edilir. Kavramsal kategorilere dayanan iletişim, medya, propaganda ve sosyokültürel beceriler gibi bazı disiplin becerileri gerektiren psikolojik operasyonlarda konvansiyonel silahlar kullanılmadan zihne saldırı ve hedefin davranış

[68]Schleifer, **a.g.e.**, s.3.
[69]Carnes Lord, "On the Nature of Strategic Communications", **Joint Force Quarterly**, issue 46, 3th quarter, 2007, s.87.

ve zihniyetinde değişim amaçlanır. İletişim ister yüz yüze ister kitle iletişim araçları aracılığıyla olsun hedeflenen kitlenin eğitim seviyesi ve bilgiye erişimi göz önünde bulundurulmalıdır.

1.2.2. Bilgi Operasyonları

Bilgi çağının içinde bulunulan şu dönemde bir güç olarak adlandırıla gelen bilgi kavramı birçok alanda gittikçe daha da önem kazanmaya devam etmektedir. Bilgi, doğru kullanıldığı takdirde önemli bir silah ve güç unsuru olduğu gibi stratejik iletişim kavramı içinde konumlandırılışında ve askeri terminolojide yer alan tanımlarında da görülebileceği üzere, sahip olan tarafı doğru kullanıldığı takdirde avantajlı konuma taşıyan bir etken olarak ele alınmaktadır.

Bilgi operasyonları kavramı gelişen yeni askeri ve siyasi stratejiler çerçevesinde kavramsallaştırılmaktadır. Bilgi savaşı, bilgi operasyonları altında ele alınmaktadır ve çatışma sırasında düşmana karşı bilgi üstünlüğü elde etmek için yapılan bir dizi eylem olarak tanımlanmaktadır. Temelde kendi bilgi sistemini korurken düşmanın bilgilerini, bilgiye dayalı karar alma süreçlerini, bilgi sistemlerini ve bilgisayar tabanlı ağlarını etkileyen eylemlerdir.[70] Bu ayrımdan anlaşılabileceği üzere bilgi operasyonu çatı bir kavram olarak bilgi savaşını içine alan ve sürekliliği olan bir kavramdır.

Bilgi operasyonları askeri operasyonlarda konuşlandırılan tüm kuvvetler tarafından kullanılır ve görev tamamlanana kadar sona ermez. Operasyonları şekillendirmek ve belirleyici eylemler için fırsatlar sağlamak üzere hem savunmaya hem de saldırıya yönelik olarak entegre edilir. Bilgi operasyonlarının başarısı, düşmanın karar verme kabiliyetini yönlendirme üzerindeki etkisi ile ölçülür.[71]

Bilgi operasyonlarının başarılı bir şekilde yürütülebilmesi için askeri aldatma, karşı aldatma, operasyonel güvenlik, fiziksel güvenlik, elektronik savaş, bilgi

[70]"Field Manuel No.100-6: Information Operations", Headquarters Department of the Army, Washington, DC, 27 Ağustos 1996, Chapter.2, s.2. (Çevrimiçi) https://www.bits.de/NRANEU/others/amd-us-archive/fm100-6(96).pdf, 02 Aralık 2023.
[71]"Field Manuel No.3-0: Operations", Headquarters Department of the Army, Washington, DC, 14 Haziran 2001, Chapter.11, s.16. (Çevrimiçi) https://www.bits.de/NRANEU/others/amd-us-archive/fm3-0%2801%29.pdf, 02 Aralık 2023.

güvencesi, fiziksel imha, psikolojik operasyonlar, karşı propaganda, karşı istihbarat, bilgisayar ağı saldırısı ve ilgili halkla ilişkiler ve sivil – askeri faaliyet operasyonları gibi kritik unsurlar yer alır. Bilgi operasyonları ile düşmanın karar alma mekanizması bozulur ve operasyonel felce yol açılarak etkili savaş operasyonlarına devam edememesi sağlanır.[72]

Bilgi operasyonlarının askeri alanda bir stratejik iletişim unsuru olan teknik kullanımına örnek olarak değerlendirilebilecek yukarıdaki tanımlamalara ek olarak, bir önceki başlıkta ele alınan psikolojik operasyonların barış zamanı uygulanması, çatışma zamanlarında bilgi savaşının kullanılmasına zemin hazırlamaktadır. Çok düzeyli operasyonel etki uygulamasında medyada kullanılan dil, görüntüler, sesler ve her türlü içerik, stratejik iletişim bir bütün olarak düşünüldüğünde ve doğru kullanıldığında bir bilgi savaşına dönüşerek yarar sağlayabileceği gibi kontrol edilemediği ve düşman tarafından doğru kullanıldığında ise aleyhe dönebilir.

Zihinleri ve insani yönleri hedeflenen kamuoyu olarak insanlar savaş alanlarına ne kadar uzakta olursa olsunlar medya izleyicilere, dinleyicilere ve okuyuculara bilgisayarlar, cep telefonları ve uydu bağlantıları aracılığıyla savaş alanlarına anında erişim olanağı sağlamaktadır. Medya, ağ bağlantısına sahip olan düşman kuvvetler tarafından etkili bir şekilde manipüle edildiğinde, farkında olmadan dezenformasyon kampanyaları yoluyla kamu desteği alarak karar verme süreçleri üzerinde etki sağlayabilecekleri bir bilgi operasyonu aracına ve katılımcısına dönüştürülebilir.[73] Günümüzde medya kuruluşlarından gelen bilgilerin kontrolü, sayılarının çokluğu ve internet teknolojilerine erişimlerinin açık olması nedeniyle neredeyse imkansızdır. Stratejik iletişim kapsamında, düşman kuvvetlere karşı yürütülen bilgi savaşı ile müttefiklere karşı yürütülen bilgi savaşı arasındaki çizgi kolayca bulanıklaşabilir.[74] Medya hem düşman kuvvetlere hem müttefiklere bilgi sağlayabildiğinden bilgi savaşının yürütülmesi her iki taraf için de medyanın yanlış yönlendirilmesini içerebilir. Algı yönetimi, bir araç olarak merkezi önemdedir ve aldatma dahil bilgi

[72] **A.e.**, Chapter.11,s.17, Chapter.11,s.19.
[73] Paul S. Warren, "A New Kind of War: Adaptive Threat Doctrine and Information Operations", 01 Şubat 2001, s. 17, (Çevrimiçi) https://apps.dtic.mil/sti/citations/ADA394428, 22 Aralık 2023.
[74] **A.e.**, s.18.

operasyonlarının kullanımı, savaşın temel ilkeleri arasında yer alır. Bu tür bilgi savaşlarının ardındaki asıl amaç, diplomatik ve askeri misyonları yürüten atanmış ya da seçilmiş liderleri destekleyen bireylerin inançlarını değiştirerek, onların karar alma süreçleri üzerinde etki yaratmaktır.[75]

Bilgi operasyonları, stratejik iletişime sağladığı destek açısından kritik bir role sahiptir. Yabancı kitleleri etkilemek ve uluslararası algıları şekillendirmek için güçlü bir stratejik iletişim kabiliyetine ihtiyaç duyulurken, bilgi operasyonlarının ulusal stratejik iletişim hedefleriyle daha uyumlu olacak şekilde yeniden planlanması ve yönetilmesi önemlidir.

1.2.3. Propaganda

Latince, 'bitkileri katmanlarla çoğaltmak, üremek – propagate' fiilinden türetilmiş olan[76] ve Fransızca'da 'propagande' bir fikir veya inancı yayma amaçlı etkinlik' anlamlarına gelen propaganda, gazetecilikten, siyaset bilimine, sosyolojiye, psikolojiye ve tarihe kadar birçok perspektiften displinlerarası olarak incelenmiş bir kavramdır.[77] Propaganda, 17. yy. a kadar, ilgili formlarla birlikte sadece biyolojik bir referans çerçevesinde kullanılan, bitki ve hayvanların üremesini ifade eden Latince bir terimdi.[78]

Kavramın bir siyasi ya da dini inancın taraftarlarının, inanmayanları ikna etmek için kullandıkları araçlar anlamına gelecek şekilde kullanımı, 1622 yılında Roma Katolik Kilisesi tarafından kurulan Sacra Cogregatio de Propaganda Fide(İnancı Yaymak Amaçlı Kutsal Heyet) ile gerçekleşmiştir. Varoluş amacı, Protestanlığın yerleşmiş olduğu dünyanın tüm bölgelerindeki inananları yeniden kazanmak ve gerçek inancın ışığını putperest topraklara götürmek olan cemiyet[79] kavramın günümüzde kullanıldığı anlamın modern kökenini oluşturmuştur. Propaganda kavramına bu

[75]John B. Alexander, **Future War: Non-Lethal Weapons in Twenty-First-Century Warfare,** New York, St. Martin Griffin Press, 1999, s. 111.
[76]"Propogate", (Çevrimiçi) https://www.etymonline.com/word/propagate, 19 Ekim 2023.
[77]Garth S. Jowett, Victoria O'Donnell, **Propaganda ve İkna**, Ed. Rana Kahraman Duru, Çev. Rana Kahraman Duru, vd., İstanbul, Artes Yayınları, 2017, s.24.
[78]Erwin W. Fellows, "Propaganda: A History of a Word", **American Speech**, North Carolina, Duke University Press, Vol.34, No.3, Oct. 1959, s. 182.
[79]Peter Guilday, The Sacred Congregation de Propagande Fide (1622-1922), **The Catholic Historical Review**, Washington D.C., The Catholic University of America Press, Vol. 6, No.4, Jan.,1921, s.480.

kullanımla bir taraf mensupluğu yüklenmiştir. Kavram tarafsızlığını kaybederek olumsuz bir çağrışım kazanmıştır. Propaganda adı, modern siyaset dilinde, çoğu hükümet tarafından dehşet ve nefretle karşılanan fikir ve ilkelerin yayılmasına yönelik gizli dernekleri kınama terimi olarak kullanılmıştır.[80]

Genel olarak, propaganda kelimesinin 18. ve 19. yy. larda yaygın olarak kullanılmadığı görülmektedir. 1914-1918 Birinci Dünya Savaşı, terimin kullanımına büyük bir ivme kazandırmıştır. Savaşa katılan başlıca devletlerden bazıları, savaşa katılmayan ulusların desteğini kazanmak, düşmanın moralini ve etkinliğini azaltmak ve kendi savaş güçlerinin ve sivil nüfusun moralini ve etkinliğini artırmak amacıyla, dünyayı davalarının doğruluğuna ve önemine ikna etmek için organize ve kapsamlı hitabet ve edebiyat kampanyaları yürütmüştür.[81]

Propaganda, önceden belirlenmiş bir amaca yönelik olarak diğer bireylerin veya grupların görüşlerini ve eylemlerini etkilemek üzere bireyler veya gruplar tarafından kasıtlı olarak tasarlanan görüş veya eylemleri ifade eder.[82]

Propaganda terimi Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra olumsuz bir çağrışım kazanmıştır ve bu yüzden yerine halkla ilişkiler terimi öne çıkarılmıştır.

Edward L. Bernays, Propaganda adlı kitabında, 'propaganda' kelimesinin anlamının özellikle Birinci Dünya Savaşı sonrasında büyük ölçüde değiştiğine ve bu süreçte terimin belirgin biçimde olumsuz bir nitelik kazandığına dikkat çeker. Bernays, İngilizce dilinde anlamı bu denli üzücü şekilde çarpıtılmış başka bir kelime olmadığını vurgular.[83]

Başlangıçta tarafsız bir biçimde bir düşüncenin veya inancın yayılmasını ifade eden bu kavram, zamanla kitleleri manipüle etmeye yönelik algılanmış, bu da terimin kamuoyunda itibar kaybetmesine neden olmuştur. Bu dönüşüm beraberinde yeni bir adlandırma ihtiyacı getirmiştir.

---

[80]Fellows, **a.g.e.**, s.183.
[81] **A.e.**, s.184.
[82]Sheryl Tuttle Ross, "Understanding Propaganda: The Epistemic Merit Model and It's Application to Art", **The Journal of Aesthetic Education**, Vol. 36, No. 1 (Spring, 2002), s.17.
[83]Edward L. Bernays, **Propaganda,** New York, Horace Liveright INC, 1928, s. 21.

Bernays propaganda teriminin anlamında meydana gelen olumsuz çağrışımlara bağlı olarak, bu alanda faaliyet gösteren kişilerin artık ‘propagandist’ yerine ‘halkla ilişkiler danışmanı’ olarak adlandırılmaya başlandığını ifade etmektedir.[84]

Girişimleri ve fikirleri kamuoyuna aktarmada ve halkın tutumlarını bu fikirlerin benimsenmesini sağlayacak şekilde yönlendirmede uzmanlaşmış olan bu aktörlerin tanımlanmasında yaşanan bu terminolojik değişim, propaganda kavramının itibar kaybına uğramasıyla doğrudan ilişkilidir.

Duyguları, düşünceleri ve davranışları çıkar amaçlı etkilemek üzere tasarlanmış önyargılı ve aldatıcı her türlü düşmanca iletişim biçimi olarak da tanımlanabilecek olan propaganda, uygulanış şekline (paylaşılan bilginin doğruluğu ve kaynağın bilinmesi) göre siyah, gri ve beyaz olarak sınıflandırılmaktadır.

‘Siyah’ propaganda, kitle bilincini tam bir aldatmacaya sürüklemek amacıyla, içeriğin gerçek kaynağının gizlenmesi ve yanıltıcı bilgi yolu ile yapılır. ‘Gri’ propagandada kaynak gizlenmeyebilir ya da tam olarak açıklanmayabilir, verilen bilginin doğruluğu da net değildir, ana malzemesi rivayetlerdir. Yanlış bilgi dayatılarak gerçeklerin ve görüşlerin tahrif edilmesi amaçlanır. Her ikisi de taraflı ve aldatıcı bir iletişimdir. Güvenilir, resmi, ulaşılabilir bir kaynaktan gelen ve resmi kaynaklardan elde edilen bilgilerin kullanıldığı, gerçek hedeflerin maskelenmediği 'beyaz' propagandanın içeriğinin ise aslında bilgilendirici 'halkla ilişkiler' çalışmalarını yansıttığı söylenebilir ve bu yönü ile stratejik iletişim ile özdeşleştirilmiştir.[85]

Belirli fikirlerin yayılması ve desteklenmesi olarak sistematikleştirilebilecek olan propaganda ile bilgi şekillendirilerek istenen özelliklerin ön plana çıkartılırken, istenmeyen özelliklerin arka planda tutulması ile kamuoyunun istenen doğrultuda yönlendirilmesi amaçlanır.

Stratejik iletişim, güvenlik ve savunma sektörü ile sivil toplum arasında uygulanan, bir bütün olarak ülkenin, kurumlarının veya endüstrilerinin temel

[84] **A.e.**, s. 37.

[85] Alla Hrebeniuk, Olena Ufimtseva, Valerii Horovyi, “Propaganda and Strategic / Social Communications: Features of Distinction and Actualization of Definition”, **Advances in Economics, Business and Management Research**, Vol. 188, Atlantis Press International B.V., 2021, s.173-174.

hedeflerine yönelik planlanan, hükümetler arası, devletler arası, sektörler arası etkileşimlerde uygulama ile karakterize edilen fikirlerin, görüşlerin, bilgilerin yayılması, sürekli ve ayrıntılı bir şekilde açıklanmasıdır.[86]

Stratejik iletişim ve propagandanın terminolojide eş anlamlı olarak sunulması hem propaganda hem de stratejik iletişimin istenen sonuçlara ulaşmak için kamu diplomasisi mekanizmaları, bilgi operasyonları vb. araçları kullanarak bilgiyi yönetip etki amacı gütmelerinden ileri gelmektedir.

Propaganda ve stratejik iletişim birbiriyle yakından ilişkilidir ve propaganda stratejik iletişim çabalarında belirli hedeflere ulaşmak ve algıları etkilemek için bir araç olarak kullanılır. Bu da propagandaya stratejik iletişimin kilit bir bileşeni olma özelliğini vermektedir.

1.2.4. Kamusal İlişkiler

Devlet kurumları, yasal düzenlemeler, yönetmelikler ve resmi kurumların temsilcileri ile temas halinde olan birçok kuruluş, hemen hemen her alanda faaliyetlerini sürdürürken devletlerle ve bu kurumların ürettikleri politikalarla yapıcı bir ilişki içinde olmak zorundadır. Kamuyu ilgilendiren politikaların şekillendirildiği bu ortamlarda bir kuruluş, sosyopolitik ve düzenleyici unsurların yönetilmesi ve desteklenmesinden fayda sağlayabilir.

Mevzuat ve kamu yönetimi gibi kamunun doğrudan etkilendiği konularla ilgili olan 'public affairs' kavramı, belediye hizmetleri, tapu işleri gibi kamusal işlemleri ve faaliyetleri de kapsadığı gerekçesiyle Türkçe literatürde halkla ilişkilere karşılık gelecek şekilde kullanılmıştır.[87] İsimlerinden de anlaşılacağı üzere, kamu ilişkileri (public affairs) ve halkla ilişkiler (public relations)in her ikisi de halkla etkileşimi gerektirir. Kamu ilişkileri, mevzuat veya kamu yönetimi gibi halkı doğrudan etkileyen konularla ilgilidir ve devlet kurumları veya kar amacı gütmeyen kuruluşların kamu ile iletişimini anlatır. Halkla ilişkiler ise iş sektörü ile ilişkilendirilir ve ticari hedeflere ağırlık verir. Çalışmada ticari bir kuruluş yerine devlet kurumları ve kar amacı

[86] **A.e.**, s.175.
[87] Rıza Güler, **Güç ve İkna Sanatı Stratejik İletişim**, 1.Basım, Ankara, İhtimal Dergisi Yayınevi, 2017, s.58.

gütmeyen kurumların kamu ile ilişkisini anlatması nedeniyle kamu ilişkileri kavramı kullanılmıştır.

Kamu ilişkileri, kuruluşların öncelikle hükümetle daha iyi ilişki kurmasını, piyasa dışı ve kamu politikası üretilen kurumlarda performans göstermesini sağlayan iletişim ve diğer ilgili yönetim süreçlerini içerir. Bu yönetim süreçlerini ele alma konusunda uzmanlaşmış iletişim profesyonelleri, kamu ilişkileri iletişimcileri veya kamu ilişkileri görevlileridir ve iletişim yoluyla çalıştıkları kurumların kamu politikası süreçlerine uygun koşullarda katılmalarını sağlayarak siyasi ve sosyal açıdan etkili iletişim faaliyetleri ile kurumun kamu ve paydaşlarla ilişki kurmasını sağlamaktadırlar. Kurumların ve daha spesifik olarak da kurumun stratejik yönetimine liderlik eden bireyler adına kamu politikasını etkilemeyi amaçlarlar. Kamu politikası, hükümetlerin kendilerini seçen halkları ilgilendiren karar ve eylemlerini ifade eder. Kamu politikası sürecinin ideolojik amacı, halkın çıkarlarını en iyi şekilde yansıtan hükümet kararlarını üretmektir. Kamu politikası süreçleri, belirli kamu politikalarının oluşturulduğu, uygulandığı, değerlendirildiği ve değiştirildiği araçlardır. [88]

Kurumların stratejik iletişimini yöneten kişiler, kamu politikalarının şekillenmesinde etkili olmakta ve bu sayede kamu ilişkileri, stratejik iletişimde güvenlik politikalarının oluşturulması ve yönetilmesine katkı sağlamaktadır.

Savunma Bakanlığının stratejik iletişimine de katkı sağlayan kamu ilişkilerinin ABD askeri güçlerinin ortak bir hedef doğrultusunda koordineli ve bütünleşmiş bir şekilde hareket etmesine rehberlik eden temel ilkeleri ortaya koyan müşterek doktorine göre misyonu, 'Savunma Bakanlığı (Department of Defense-DoD) faaliyetleri hakkında gizliliği kaldırılmış belgeleri ABD'nin müttefikleri, ulusal ve uluslararası kitlelerine ileterek komutanı desteklemektir.' Komutana medya etkinlikleri ve operasyonları konusunda tavsiyelerde bulunulması ve verilmek istenen mesajın geliştirilmesine ve yayılmasına yardımcı olunması da yine bu kapsama girmektedir. Kurum içerisinde gömülü medya pozisyonları ayarlayarak gazetecilerin ve medya temsilcilerinin askeri operasyonları anlamalarına yardımcı olur. Medya konusunda

[88]Craig S. Fleisher, "Public Affairs", **The International Encyclopedia of Strategic Communication**, Ed. Robert L.Heath and Winni Johansen, New York, JohnWiley & Sons, Inc. Published, 2018, s. 1.

güvenilir danışmanlık, moral ve hazırlığın artırılması, halkın güveni ve desteği, küresel etki ve caydırıcılık da yine kamu ilişkileri görevlilerinin komutana sağladığı destek arasındadır.[89]

Kamusal ilişkiler, Dışişleri ve Savunma Bakanlıkları tarafından, öncelikle ABD medyasını ve Amerikan halkını bilgilendirmek ve etkilemek amacıyla gerçekleştirilen iletişim faaliyetlerini tanımlamak için kullanılır. Beyaz Saray, Ulusal Güvenlik Konseyi, bakanlıklar ve ajanslar ile askeri komutanlıkların hepsinde kamusal ilişkiler ekipleri bulunmaktadır. Bu ekipler yerel medyaya odaklanır, ancak savunuculuk faaliyetleri dünya genelindeki müttefiklere ve düşmanlara da ulaşır. Kamusal ilişkiler ve kamu diplomasisi arasındaki ayrımlar, doktrinleri, kaynak tahsislerini ve organizasyon şemalarını şekillendirmeye devam etmektedir. Ancak, kamu diplomasisi ve kamu işleri uygulayıcıları benzer araçlar ve yöntemler kullanır; hedef kitleleri hem küresel hem de yereldir. Bu kavramsal ayrım, küresel medya, küresel kitleler ve geçirgen sınırlar dünyasında geçerliliğini yitirmektedir.[90]

Pratikte kamu ilişkilerinin medya ilişkileriyle ilgili olduğu söylenebilir. Bir kamu işleri görevlisi komutanına önerilen eylemlerin medyaya etkisi konusunda tavsiyelerde bulunur ve kamuoyu açıklamalarında yardımcı olur. Basın bültenlerinin hazırlanması, gazetecilerin sorularının yanıtlanması, basın toplantıları düzenlenmesi ve askeri birliğin halkla ilişkiler ile ilgili biriminin medya ile irtibatının sağlanması da yine bu kapsamda değerlendirilmektedir. İletişim ve medyanın askeri sonuçlar açısından artan öneminin farkına varılması nedeniyle, kamu ilişkilerinin güvenlik alanında örgütsel bir yapıya kavuştuğu söylenebilir.

Kamu ilişkileriyle stratejik iletişimde iç politikada kurumların kamuoyu ve karar vericilerle ilişkilerini yönetmelerine odaklanırken, stratejik iletişime yönelik bir başka önemli bileşen olan kamu diplomasisi de uluslararası arenada devletlerin ve organizasyonların yabancı kamuoylarıyla ilişkilerini ve algılarını yönetmelerini sağlayan stratejik bir iletişim bileşeni olarak değerlendirilmektedir. Bu noktada

[89]Paul, **a.g.e,** s.93-94.
[90]United States of America Department of Defense, "Report of the Defense Science Board Task Force on Strategic Communication", Washington, D.C., Eylül 2004, s.12. (Çevrimiçi) https://irp.fas.org/agency/dod/dsb/commun.pdf, 20 Aralık 2023.

stratejik iletişim için oldukça önemli bir bileşen olan kamu diplomasisi kavramını, gelişimi, iletişim teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte dönüşümü ve stratejik iletişim içindeki işlevi açısından ele almak önem arz etmektedir.

1.2.5. Kamu Diplomasisi

Kamu diplomasisi, diplomatik aktörlerin uluslararası bağlamda halkla ilişki kurmasını ve sürdürmesini sağlayan önemli bir siyasi halkla ilişkiler disiplini ve uygulamasını temsil etmektedir. Kavram, yabancı ve yerli kamuoyları ile devlet ve devlet dışı aktörler arasında kurulan iletişim, bilgilendirme, etkileme, uzun vadeli ilişkiler ve dış politika hedeflerini gerçekleştirme yönleri ile stratejik iletişim kavramı ile büyük ölçüde örtüşmektedir.

Değişen dünya dengeleri ile güç, 'sermaye zenginlerinden' 'bilgi zenginlerine' geçmiştir. Uzun bir süredir diğer ülkelerin isteklerini etkileme yeteneği kültür, ideoloji ve kurumlar gibi maddi olmayan güç kaynaklarıyla ilişkilendirilme eğilimindedir. 'Yumuşak işbirlikçi' güç, sert komuta gücü kadar önemlidir. Eğer bir devlet gücünü başkalarının gözünde meşru gösterebilirse, isteklerine karşı daha az dirençle karşılaşacaktır. Kültürü ve ideolojisi çekiciyse, diğerleri onu daha istekli bir şekilde takip edecektir. Kendi toplumuyla tutarlı uluslararası normlar oluşturabilirse, değişmek zorunda kalma olasılığı azalır. Diğer devletlerin faaliyetlerini hakim devletin tercih ettiği şekilde yönlendirmek veya sınırlandırmak istemelerini sağlayacak kurumları destekleyebilirse, zorlayıcı veya sert güç kullanmanın maliyetinden kurtulabilir.[91]

Kamu diplomasisi kavramı başlangıçta, devletlerin küresel kamuoyunu etkilemeye yönelik dış iletişim faaliyetlerinde görev alan resmî aktörleri tanımlamak için kullanılıyordu. Ancak zamanla, değişen ihtiyaçlar doğrultusunda kavramın kapsamı yeniden değerlendirilmiş ve geliştirilmiştir.

Kamu diplomasisi kavramını modern anlamıyla ilk kullanan kişi Fletcher Hukuk ve Diplomasi Okulu Dekanı Edmund Gullion olmuştur. 1965 yılında olumsuz

[91]Joseph S. Nye, Jr., "Soft Power", **Foreign Policy**, No. 80, Twentieth Anniversary, Autumn, 1990, s.164-167.

bir çağrışım yapan propaganda teriminin yönettiği bilgilendirme faaliyetine mesafe koymak amacıyla Gullion tarafından ortaya atılan kavramın geçmişi çok daha eskiye dayanmaktadır. 1972 yılına kadar akademik bir kitap başlığında yer almayan kavramın gün yüzüne çıkan en eski kullanımı Ocak 1856'da London Times'da yer almaktadır. Eski ABD Başkanı Franklin Pierce'ın duruşunu eleştiren bir yazıda nezaketle eşanlamlı olarak kullanılan kavramdan; "Amerika'nın devlet adamları, eğer bizim üzerimizde belli bir etki yaratmak istiyorlarsa, kendi halklarına da örnek olmak zorunda olduklarını ve kamu diplomasisi kadar akılda kalıcı çok az örnek olduğunu hatırlamalıdırlar" şeklinde bahsedilmiştir. Birinci ve İkinci Dünya Savaşı süreçleri ve sonrası dönemde kamu diplomasisi kavramının kullanımı belirgin bir şekilde uluslararası enformasyon ve propaganda alanına doğru kaymıştır.[92] Kamu diplomasisi pratiği gelinen süreçte propaganda ile örtüşmeye başladığından kavrama ilişkin yeni bir anlam zemini oluşturulmaya çalışılmıştır.

Kamu diplomasisi terimi, Soğuk Savaş döneminde yürütülen Amerikan faaliyetlerinin bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda emekli bir diplomat olan Edmund Gullion, Edward R. Murrow Kamu Diplomasisi Merkezi'ni kurarak bu terimi literatüre kazandırmıştır.[93] Murrow Merkezi'nin ilk broşürlerinden biri Gullion'un oluşturmaya çalıştığı konsepte uygun bir özet sunmaktadır:

Kamu diplomasisi, kamuoyunun tutumlarının dış politikaların oluşturulması ve yürütülmesi üzerindeki etkisiyle ilgilenir. Geleneksel diplomasinin ötesinde uluslararası ilişkilerin boyutlarını kapsar; hükümetler tarafından diğer ülkelerdeki kamuoyunun geliştirilmesi, bir ülkedeki özel grupların ve çıkarların diğeriyle etkileşimi; dış ilişkilerin raporlanması ve bunun politika üzerindeki etkisi; diplomatlar ve dış muhabirler gibi işi iletişim olanlar arasındaki iletişim ve kültürlerarası iletişim süreci [94] olarak açıklanmaktadır.

[92]Nicholas J. Cull, "Public Diplomacy" Before Gullion: The Evolution of a Phrase, (Çevrimiçi) https://uscpublicdiplomacy.org/blog/public-diplomacy-gullion-evolution-phrase, 6 Ocak 2024.
[93]Geoffrey Cowan, Nicholas J. Cull, "Public Diplomacy in a Changing World", **The Annals of the American Academy of Political and Social Science** , Vol. 616, 2008, s. 6.
[94]"What is Public Diplomacy?", The Edward R. Murrow Center of Public Diplomacy, (Çevrimiçi) http://fletcher.tufts.edu/murrow/public-diplomacy.html, 6 Ocak 2024.

Kamu diplomasisi, bir devletin uluslararası arenada dış politikasını yürütmek için kullandığı resmi diplomatik kanalların yanı sıra, bireyler, gruplar, şirketler vb. oluşumları harekete geçirmek suretiyle hedef toplum ve karar alıcılar üzerinde olumlu etki yaratarak ulusal çıkarlarını korumayı amaçlayan eylemler bütünü olarak tanımlanabilir. Hedef toplumu etkilemek için kullanılan bileşenlerin devlet kurumları tarafından tanımlanması, desteklenmesi ve yönlendirilmesi kritik önem taşımaktadır. Kamu diplomasisi uygulamaları, ülkelerin yumuşak gücünün karar vericiler tarafından ülke çıkarları temelinde belirlenen hedeflere kanalize edilmesiyle oluşturulur.[95] Bu noktada kamu diplomasisinin stratejik iletişim içerisinde önemli bir noktada yer aldığı hatta her iki uygulamanın da etkisiz olmaması için gelişigüzellikten uzak ve planlı olmayı gerektirmesi ile uygulamada örtüşen yönlerinin olduğu görülebilmektedir.

Etkili kamu diplomasisi, konuşmanın yanı sıra dinlemeyi de içeren iki yönlü bir süreç gerektirir. Başkalarının zihninde neler olup bittiğinin ve ortak değerlerin iyi anlaşılmasını gerektirir. Bu nedenle fikir alışverişleri yapılması sadece göndericiden alıcıya tek yönlü bir iletişim şekli olan yayın yapmaktan daha etkilidir. Başkalarının da sizin istediğiniz sonuçları istemesini sağlamak olarak tanımlanan yumuşak güç kavramı hedeflenen kitlelerin gönderilen mesajları nasıl algıladıklarını anlamayı ve sonraki mesajları da hedeflere uygun olacak şekilde uyarlamayı gerektirir.[96] Hedef kitleyi anlamak yumuşak güçte olduğu gibi kamu diplomasisinde de çok önemlidir.

Diplomatik ilişkilerde kendini doğru ifade ederek etkili iletişim kurma kapasitesi, uluslararası politikanın olumlu yönde ilerlemesi için büyük önem taşımaktadır. Kamu diplomasisi alanında hükümetler, sivil toplum kuruluşları ve devlet yetkililerinden ziyade liderlik becerilerine sahip, kamuoyunu şekillendirme ve yönlendirme kabiliyeti olan bireyler ön plana çıkmaktadır. Bu anlamda, kamu diplomasisi bir ülkenin yurtdışındaki itibarını artırmaya yönelik kültürel alışverişlerin ana odakta olduğu eylemler bütünü olan ele alınabilir. Kamu diplomasisi, çeşitli hükümet dışı kişi ve/veya kuruluşların devlet ve/veya hükümet yetkilileri yerine

[95]Haluk Karadağ, **Uluslararası İlişkilerde Yeni Bir Boyut Kamu Diplomasisi**, 2.Basım, Ankara, Nobel Yayınları, 2020, s.25.
[96]Joseph S. Nye, Jr., "Public Diplomacy and Soft Power", **The Annals of the American Academy of Political and Social Science** , Vol. 616, 2008, s.103.

etkileşimleri yönettiği ve karşılıklı akademik çalışmaların yürütüldüğü bir ilişkiler sistemi olarak görülebilir.[97]

Siyasi bilgilendirme, kamu diplomasisinin temel ve en önemli hedeflerinden biridir. Hükümet, başbakanlık veya dışişleri bakanlıkları gibi öncelikle siyasi enformasyon faaliyetlerini yürüten çeşitli kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilmektedir ve diplomasinin en önemli ve geleneksel biçimlerinden biridir. Siyasi bilgilendirmeden sonra, kamu diplomasisinin amaçlarından biri de kültürel etkileşimi kolaylaştırmaktır. Kültürel temas kapsamında sanat, spor, entelektüel değişim, yabancı dil eğitimi, tiyatro, film, sergiler ve spor etkinlikleri gibi çeşitli kültürel faaliyetler yer alır. Bu kültürel iletişim kanalları sayesinde uluslar, özellikle başarılı oldukları sektörlerde tanınabilir, diğer insanlarda kültürleri hakkında merak uyandırılabilir ve olumlu benlik algıları geliştirebilir. Kamuoyu yönetimi, alışkanlık ve davranışların şekillendirilmesi, itibar ve imaj yönetimi, algının yönetimi ve şekillendirilmesi de gerçekleştirilen kamu diplomasisi girişimlerinin hedeflerindendir. Bir ulusun dış dünyaya yansıtabileceği imaj açısından bu bileşenlerin her biri çok önemlidir. Halkla ilişkiler perspektifinden bakıldığında, kamu diplomasisi halkla ilişkiler yönetiminin bir türü olarak görülebilir, çünkü bu kaygılar öncelikle halkla ilişkiler çalışma ve araştırmalarının odak noktasıdır. Kamuoyu yönetimi, alışkanlık ve davranışların şekillendirilmesi, itibar ve imaj yönetimi, algının yönetimi ve şekillendirilmesi de gerçekleştirilen kamu diplomasisi girişimlerinin hedeflerindendir. Bir ulusun dış dünyaya yansıtabileceği imaj açısından bu bileşenlerin her biri çok önemlidir. Halkla ilişkiler perspektifinden bakıldığında, kamu diplomasisi halkla ilişkiler yönetiminin bir türü olarak görülebilir, çünkü bu kaygılar öncelikle halkla ilişkiler çalışma ve araştırmalarının odak noktasıdır.[98] Ancak söz konusu faaliyetleri gerçekleştirirken iletişim stratejisine göre eylemleri de senkronize etmek ve çelişmeyen söylem-eylem uyumunu yakalamak süreç açısından oldukça önemlidir.

Bir iletişim stratejisi, politikanın özüne ters düşerse işe yaramaz. Eylemler sözlerden daha yüksek sesle konuşur ve sadece vitrin süsü gibi görünen ve eylemlerle

[97]Meltem Bostancı, **Stratejik Bir İletişim Aracı Olarak Kamu Diplomasisi- Kamu Diplomasisinde Medyanın Rolü ve Önemi**, 1. Baskı, İstanbul, Anahtar Kitaplar, Ekim 2012, s. 27.
[98]**A.e.**, s.44-45.

de desteklenmeyen kamu diplomasisinin başarılı olması pek olası değildir.[99] Stratejik iletişim ve kamu diplomasisi bu noktada birbiriyle örtüşen kavramlar olarak karşımıza çıkar. Her iki uygulamada da bir iletişim aktörünün, belirlenen hedeflere ulaşmak için iletişimsel bir varlık adına kamusal alanda gerçekleştirdiği kasıtlı ve amaçlı iletişim faaliyetleri söz konusudur.[100] Öte yandan, kamu diplomasisi, hepsi stratejik iletişim olarak tanımlanamayacak bir dizi iletişim stratejisinden oluşmaktadır. Birçok kamu diplomasisi tekniğinin stratejik iletişime daha elverişli bir ortam yaratmayı amaçlaması, iki alan arasındaki teoriyi pekiştirmek açısından oldukça önemlidir.[101]

Kamu diplomasisi ile devletler yerli ve yabancı halklarla karşılıklı anlayışa dayanan ve uzun vadeli ilişkiler kurmaya çalışırken bu durum stratejik iletişimde savunma, diplomasi ve iç politika arasında senkronizasyonu sağlanmış iletişim politikalarının hedef odaklı uygulanması ile şekil bulan daha geniş bir süreci içermektedir.

Kamu diplomasisi, insan ve fikir alışverişi yoluyla kalıcı ilişkiler kurmayı ve bir ulusun kültürüne, değerlerine ve politikalarına açıklık getirmeyi amaçlar. Aynı zamanda tutumları etkilemeyi ve kamuoyunu politikaları ve çıkarları destekleyecek şekilde harekete geçirmeyi amaçlar. Kamu diplomasisi hükümetler arasındaki geleneksel diplomatik etkileşimlerden ayrılır. Küresel medya, internet devrimi ve güçlü devlet dışı aktörler çağında- hükümetlerin yaptığı ve söylediği hemen her şeyin haber çerçeveleri, kültür, hafıza ve dilin aracı filtrelerinden geçerek anlaşıldığı bir çağda - hiçbir büyük strateji, politika veya diplomatik girişim kamuoyu desteği olmadan başarılı olamaz. Fulbright bursları, gençlik değişimleri, büyükelçilik basın brifingleri, resmi internet sitelerinin farklı dillerdeki versiyonları, büyükelçiler ve askeri komutanlarla yapılan televizyon röportajları kamu diplomasisinin örnekleridir.[102]

---

[99]Nye, Jr., **Public Diplomacy and Soft Power**, s.102.
[100]James Pamment, "Public Diplomacy", **The International Encyclopedia of Strategic Communication**, Robert L.Heath and Winni Johansen (Editors-in-Chief), Jesper Falkheimer, Kirk Hallahan, Juliana J. C. Raupp, and Benita Steyn (Associate Editors), JohnWiley & Sons, Inc. Published 2018, s. 5.
[101] **A.e**., s.7.
[102]Report of the Defense..., **a.g.e.**, s.12.

Stratejik iletişimde kamu diplomasisi, bir ülkenin diplomasisini kamuya açık hale getirmeyi ve değerlerini ve politikalarını etkili bir şekilde iletmeyi içeren çok yönlü bir kavram olarak ele alınabilir. Tek yönlü, devlet merkezli iletişimden, özellikle dijitalleşmeyle birlikte daha etkileşimli, ilişki kurucu bir yaklaşıma doğru evrilmiştir. Bu evrim, kamu diplomasisinin kamu yararına hizmet etmesiyle birlikte küresel meselelere, sorun çözmeye ve ortak hedeflere daha fazla odaklanılmasına yol açmıştır. Kavramın uygulaması, kitle iletişim araçlarında dijitalleşmenin yükselişi ve devlet dışı aktörlerin uluslararası ilişkilerdeki rolü gibi faktörlerden etkilenmektedir.

e-Diplomasi, siber diplomasi veya twiplomacy olarak da adlandırılan dijital diplomasi, genel olarak bilgi ve iletişim teknolojilerinin dış politika hedeflerine ulaşmak amacıyla kullanılması olarak tanımlanır. İletişim teknolojisinde yaşanan gelişmelerin etkisi iletişimi önemli bir unsur olarak içeren diplomasi alanına da yansımış, alana ilişkin uygulamaları da dönüştürmüştür.

Bu dönüşüm içinde klasik kamu diplomasisi ile dijital diplomasi arasındaki temel farklar, dijital diplomasi ile bilgiye daha fazla erişim sağlanması, bireyler ve kuruluşlar arasında daha fazla etkileşim gerçekleşmesi ve daha fazla şeffaflık içermesi olarak alana yansımıştır. Arap Baharı'nda sosyal ağların ve dijital medyanın oynadığı rol, dünya çapında hükümetleri dış ilişkilerinde bu tür kanalların potansiyelinden yararlanmaya odaklanmaya itmiştir. ABD ve Birleşik Krallık dışişleri bakanlıkları, eDiplomasi Görev Gücü (Taskforce on eDiplomacy) ve Dijital Diplomasi Ofisi (Office of Digital Diplomacy) gibi özel dijital diplomasi birimleri açmıştır.[103]

Bu dönüşüm diplomatik ve küresel olaylara hızlı bir şekilde yanıt vermek için kullanılan çevrimiçi platformlar ve dijital araçlarla dijital çağın hızı ve etkileşimi önceleyen yapısına cevap niteliğindedir.

Günümüzde diplomasideki 'yenilik', yeni iletişim teknolojilerinin diplomasiye uygulanmasıyla ilgilidir. Bu konu diplomasinin müzakere, temsil ve iletişim gibi temel işlevlerinin tam kalbinde yer almaktadır. Dijital çağ diplomasiye küresel ortamı, devletler ve devlet dışı varlıklar arasındaki ilişkilerle karakterize edilen ve bazen

[103]Kishore Charaborty, **The Cultural Diplomacy Dictionary**, Berlin, Academy for Cultural Diplomacy, 2013, s.37-38.

rekabetçi, bazen iş birliğine dayalı karmaşık diplomasi ağları üreten bir ortam olarak yansımıştır.[104]

Dijital diplomasi bir ülkenin yumuşak gücünü artırma potansiyeline sahiptir çünkü daha çok sosyalleşme odaklı olan çevrimiçi medya, yumuşak güç kaynaklarını geleneksel medyadan daha kapsayıcı ve dolayısıyla daha inandırıcı bir şekilde iletmek için kullanılabilir.[105] Nicholas Cull'un birbiriyle ilişkili beş kamu diplomasisi faaliyetine ilişkin yapmış olduğu sınıflandırma dijital diplomasiyle mevcut kamu diplomasisi uygulamalarını daha da güçlendirmektedir. Dinleme, savunuculuk, kültürel diplomasi, değişim diplomasisi ve uluslararası yayıncılık[106] olarak yapılan söz konusu sınıflandırmanın dijital diplomasi uygulamalarıyla etkinliği artmıştır.

Dinleme, uluslararası bir aktörün uluslararası ortamı şekillendirmek ya da politikayı yeniden yönlendirmek için küresel kamuoylarının verilerini, görüşlerini ya da diğer geri bildirimlerini kullanma çabalarını ifade eder. Sosyal dijital medya, uluslararası aktörlerin doğrudan yabancı halklarla etkileşime geçmesi ve dünyanın neresinden olursa olsun herkesin geri bildirimlerini dinlemesi için çok sayıda fırsat sunmaktadır. Dinleme fırsatları arasında web tabanlı anketlerin yaygınlaştırılması ve interaktif panel tartışmalarından, Google Hangouts, Soru ve Cevap (Question&Answer) oturumlarına ve kullanıcı tarafından oluşturulan içerik (UGC-User Generated Content) gönderme davetleri gibi zamana bağlı, katılımcı forumların düzenlenmesine kadar geniş bir seçki yer almaktadır. Savunuculuk, uluslararası bir aktörün belirli bir fikri, politikayı veya başka bir çıkarı desteklemek için bir iletişim faaliyeti yürütmesidir. Uluslararası aktörler, kamuoyunu şekillendirmek için artık profesyonel gazetecilere bağımlı değildir; bunun yerine, geleneksel haber medyasını atlayabilir ve ortaya çıkan bir olayı veya politik duruşlarını doğrudan çerçevelemek için dijital medyayı kullanabilirler. Kültürel diplomasi, uluslararası bir aktörün kültürel başarılarının veya kaynaklarının aktarılması veya tanıtılması anlamına gelirken, değişim diplomasisi, uluslararası ortamı şekillendirmek için yürütülen eğitim

[104]Brian Hocking, Jan Melissen, **Diplomacy in The Digital Age**, Lahey, Netherlands Institute of International Relations Clingendael, 2015, s.9-10.
[105]B. Theo Mazumdar, "Digital diplomacy: Internet-based public diplomacy activities or novel forms of public engagement?", **Place Branding and Public Diplomacy**, Vol. 20, 2024, s. 25.
[106]Nicholas J. Cull, "Public Diplomacy: Taxonomies and Histories", **The Annals of the American Academy of Political and Social Science**, Vol. 616, 2008, s.32-34.

veya kültürel faaliyetler yoluyla vatandaşların karşılıklı değişimidir. Uluslararası yayıncılık, uluslararası ortamı şekillendirmek amacıyla yabancı halklarla etkileşim kurmak için devlet tarafından finanse edilen iletişim teknolojilerinin kullanılmasını ifade eder.[107]

Bu tür faaliyetler ilgili hedef kitlelerle etkileşim kurma imkanı sunarken; aynı zamanda bireysel ve iletişimsel özgürlükleri beraberinde getirir. Ancak bu durum, yanlış bilgilendirme ve mesaj üzerindeki kontrolün zayıflaması gibi bazı riskleri de doğurur.

Dijital teknolojiler diplomatik faaliyetlere ilişkin bilgilerin toplanması ve işlenmesinin yanı sıra iletişim sürecini tek yönlü olmaktan çıkartmasıyla da otoriter rejimler altında yaşayan bireylerin, kendilerini özgürce ifade edebilmelerini engelleyen sınırlamalardan kaçınabilmelerini ve böylece otoriter rejimlerin etkilerinin bir nebze de olsa azaltılmasını sağlar. Herkesin bir parçası olabileceği, her ne olursa olsun farklı düşüncelerin paylaşılmasını sağlayan internet ve sosyal medya özgürlüğünün tehlikeli kabul edildiği boyutları da mevcuttur. Birçok dijital platform hükümetler tarafından aşırıcılığın, terörizmin yayılmasını ve anti-demokratik ideolojilerin dayatılmasını önlemede yeterince rol almadıkları için eleştirmektedir. Dijital diplomasinin bir diğer riski, herkesin bir başkası gibi davranabildiği bir ortam sunmasına neden olan anonimlik kültürüdür. Bu durum, belirli kişilere zarar verilmesine ve çelişkili ya da gerçeğe aykırı bilgilerin yayılması yoluyla kolaylıkla karmaşık krizlerin ortaya çıkmasına neden olabilir. Bilgisayar korsanlığı da dijital diplomasinin ana risklerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Diplomatik rakiplerin, devlet ve devlet dışı aktörler, siber saldırılar yoluyla hedeflerine ulaşmak için kendilerine hizmet edecek bilgileri elde etmesiyle birçok lider söz konusu korsanlık faaliyetlerinin kurbanı olmuş, hatta çoğu durumda kariyerleri tehdit altında kalmıştır.[108]

Dijital medyanın yaygınlaşması iletişimle ilgili her alanda olduğu gibi kamu diplomasisine de yenilikler getirmiştir. Dijital medyanın karşılıklı etkileşime dayalı

[107]Mazumdar, **a.g.e.**, s.25-26.
[108]Viona Rashica, "The Benefits and Risks of Digital Diplomacy", **SEEU Review**, Volume 13, Issue 1, 2019, s.85-86.

yapısı önceki uygulamalarda olan tek yönlü iletişimi dönüştürmüş ve resmi kurumlar tarafından başlatılan ve kontrol edilen iletişim sürecine bireyleri de ekleyerek yalnızca katılımcı olmaktan çıkartmıştır. Dijital medyanın düşük maliyetleri ve sağladığı erişim kolaylığı sayesinde bireyler de içerik üreticisi olarak fikirlerini ifade etme ve kamusal alanda yeni bir iletişim dinamiği başlatma becerisine sahip olmuşlardır.

Dijital medya, uluslararası ilişkileri etkileme alanında, iletişim kurma gücünü devletin kontrolünden çıkartmış, ilişkisel güç dinamiklerine müdahale ederek devlet ve halk arasındaki güç dengesini değiştirmiştir.[109] Dijital medya en genel anlamıyla teknolojik bir değişimi temsil etse de, asıl önemli değişim diplomatik düşüncede yaşanmaktadır. Çağın pasif olduğu varsayılan ve bilgi açlığı çeken kitlesi, 'neden bana danışılmadı?' diye soran, dijital medya tarafından güçlendirilmiş agresif bir kitleye dönüşmüştür. Dijitalleşmeyle birlikte tek yönlü bilgi hakimiyeti ve bilgi üzerindeki kontrol arayışı geçersiz kılınmış, ilişkisel zorunluluğa dayalı yeni bir kamu diplomasisi evresi başlamıştır. Kamu iletişiminin temeli olarak ilişki kurmaya odaklanan bu yeni dönemde hükümetler, halkların artık kamu diplomasisi mesajları için hedef kitle ya da hedef uygulama olmadıklarının farkına varmışlardır.[110]

Dijitalleşmeyle birlikte hızlanan bilgi akışıyla kamu diplomasisi ve dijital diplomaside stratejik iletişim yönetimi giderek daha önemli hale gelmektedir. İki yönlü iletişime olanak sağlayan internet ve sosyal medya platformlarında stratejik iletişim yönetimi planları geliştirmek daha da zorlaşmıştır.[111] 2000'li yılların ortalarından itibaren sosyal medya ağlarının yükselişi, dijital diplomasi alanında stratejik iletişim yönetimine dair stratejileri son derece önemli bir konu haline getirmiştir. Alanın çok yeni olması nedeniyle stratejik iletişimin dijital diplomasi alanında nasıl ele alınacağını da zaman gösterecektir. Hızla gelişen sanal gerçeklik teknolojileri de sanal dünyada yürütülen diplomasi faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin potansiyel etkilerini diplomasinin çok daha ilgi çekici bir boyutu haline getirmektedir.[112]

---

[109]R.S. Zaharna, "From Prinstripes to Tweets: How Today's Digital Diplomats Are Winning (and Loosing) Hearts and Minds", **The Cairo Review of Global Affairs**, No.16/ Winter 2015, s.98.
[110]**A.e**., s.103-104.
[111]Gözde Kurt, **Dijital Diplomasi**, Ankara, Akademisyen Kitabevi, 2018, s.288.
[112]**A.e.**, s.291.

Kamuoyuyla iletişime geçmek için oldukça hızlı ve önemli bir iletişim yolu sunan dijital teknolojiler, önceleri sadece etkiye açık olan kamuoyunu da değiştirip, dönüştürmüş, diplomasi aktörlerini de bu dönüşüme ayak uydurmak zorunda bırakmıştır. İletişimin çift yönlü olan doğasında stratejik iletişim ve dijital diplomasi, etkili bir şekilde ele alındığında dünyanın her noktasına, her an ulaşılabilir olması ve güvene en çok ihtiyaç duyulan dijital dünyada kamuoyunu doğru bilgilendirmek ve yönetmek açısından hem devletlere hem de uluslararası aktörlere şeffaf bir alan sağlamaktadır.

Çalışmanın bundan sonraki bölümünde, kavramsal tanımlaması yapılan ve şemsiye bir kavram olarak unsurları açıklanan stratejik iletişim kavramının Amerika Birleşik Devletleri'nde ortaya çıkışı ve kavrama yönelik uygulamaların tarihsel izlekte hangi olaylarda ve hangi kurumlar aracılığıyla ne şekilde uygulandığına değinilecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

ABD'DE STRATEJİK İLETİŞİM KAVRAMINA TARİHSEL BİR BAKIŞ

Bu bölümde ABD'de Stratejik İletişim kavramının arka planını oluşturan kurumlar ve uygulamalar tarihsel perspektifte incelenecektir. Üçüncü bölümde işlenecek ve stratejik iletişim kapsamında hazırlanan, ABD'nin ulusal güvenlik politikaları çerçevesinde ele alınacak resmi belgelerin düşünsel alt yapısının ve önceki kurumların yapısal özelliklerinin görülmesi bu bölümde amaçlanmaktadır.

ABD'nin uluslararası arenada kendini konumlandırması, imajı, iç ve dış kamuoyuna yönelik gerçekleştirmiş olduğu iletişimsel faaliyetler bu bölümün konu başlıkları arasında yer almaktadır.

Nitekim bu dönem içerisinde yer alan Soğuk Savaş ve 11 Eylül saldırıları çerçevesinde meydana gelen gelişmeler de stratejik iletişim doktrinlerinin oluşturulması kapsamında değerlendirilecektir.

2.1. ABD'de Stratejik İletişimin İlk Uygulamaları

ABD'nin her iki Dünya Savaşı sırasında bilgiyi bir güç unsuru olarak kullanma deneyimi, Amerikan hükümetinin iç ve dış enformasyon programlarına bakışını hala etkilemektedir.

ABD, Birinci Dünya Savaşı'na dahil edilmek için uzunca bir süre propaganda faaliyetlerine maruz kalmıştır.

Londra merkezli Wellington House propaganda bürosu, dünya çapındaki hedef kitlelere ulaşmak için Reuters haber ajansı da dahil olmak üzere çeşitli araçlar kullanmıştır. İngilizler, Almanlara yönelik yapmış oldukları dezenformasyon faaliyetleri ile ABD - Almanya arasında bir çatışma çıkartarak ABD'yi savaşa dahil etmek istemiştir. Alman denizcilerine, gemilerine ve diğer mülklerine el konulduğuna

dair yanlış haberler yoluyla Amerikan karşıtı duyguları kışkırtma çabaları yer almıştır.[113]

Her ne kadar resmi olarak tarafsız kalan ABD, Başkan Woodrow Wilson zamanında, "Bizi savaştan uzak tuttu" sloganlı bir kampanya ile Kasım 1916'da, kullanılan 18 milyondan fazla oyun sadece yarısını alarak yeniden seçilse de meydana gelen olaylar silsilesi neticesinde 6 Nisan 1917'de savaş ilanı etmiştir. [114]

Özellikle savaş sırasında toplumu seferber etmek amacıyla kamuoyunu bilgilendirmenin kritik önemi keşfedilmiştir. Bu önem doğrultusunda ABD'de kurumsal anlamda gerekli çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Creel Komitesi olarak adlandırılan Kamu Bilgilendirme Komitesi, Wilson başkanlığında Birinci Dünya Savaşı'na giren ABD'nin vatandaşlarından gerekli desteği alma çabasına destek oluşturması amacıyla kurulmuştur.

2.1.1.Kamu Bilgilendirme Komitesi

ABD'yi Birinci Dünya Savaşı'na sokan gelişmelerin içerisinde yer alan dezenformasyon ve propaganda faaliyetleri neticesinde ABD kendisini bir Dünya Savaşı içerisinde bulmuştur. Bu çerçevede ABD, dış dezenformasyon faaliyetlerine cevap verebilmek ve içeride de kamuoyu desteği alabilmek açısından kurumsal bir bilgilendirme komitesi kurulması kararı almıştır.

Dışişleri, Savaş ve Donanma Bakanları Başkan Wilson'a, Kamu Bilgilendirme Komitesi'nin (Committee on Public Information - CPI) kurulmasını tavsiye eden bir not göndermiştir. Bu not içerisinde ABD'nin savaş sırasında en büyük ihtiyacının güven, coşku ve hizmet olduğu dile getirilmiştir. Her vatandaşa kamu işlerinin yürütülmesi ile ilgili ortaklık duygusu verilmedikçe bu ihtiyaçların tamamen karşılanamayacağı belirtilmiştir.[115]

ABD Genelkurmay Başkanlığı tarafından 1918 yılında hazırlanan bir başka raporda ise yirminci yüzyılın başlarında ulusal güç araçlarının (diplomatik,

[113]Dennis M. Murphy, James F. White, "Propaganda: Can a Word Decide a War?", **The US Army War College Quarterly: Parameters**, Vol. 37, Number 3, 2007, s.16.
[114]**A.e.**, s.17.
[115]**A.e.**

enformasyon, askeri, ekonomik) yeniden yorumlanması ve enformasyon unsurunun öneminin kabul edilmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur.[116]

Bu tavsiyeler neticesinde Wilson tarafından Kamu Bilgilendirme Komitesi kurularak faaliyetlerine başlamıştır. Kurumun çalışma alanı yalnızca yurtiçi olmamıştır. Aynı zamanda yurtdışı propaganda faaliyetlerini de içermiştir.

Kariyerine 1894 yılında Kansas City World'de gazete muhabiri olarak başlayan George Creel, 1917 yılında Rocky Mountain News'in başındayken Başkan Wilson tarafından ABD'nin savaş çabasını yurtiçinde ve yurtdışında tanıtmak için Kamu Bilgilendirme Komitesi'nin başına atanmıştır.[117]

Creel Komitesi faaliyetleri propaganda olarak nitelendirilmemiştir. Komite "propaganda" teriminin Almanların elinde yalan ve yolsuzlukla özleştirildiğini dile getirmektedir. Komite kendi faaliyetlerini sadece eğitici ve bilgilendirici olarak tanımlamıştır.[118]

Creel Komitesi organizasyonu hızla gelişmiştir. Faaliyetleri arasında, başta broşür ve basın bültenleri olmak üzere çeşitli basılı materyallerin geliştirilmesi ve dağıtılması da yer almıştır. Savaş için filmler yaptırılarak Alman karşıtlığının yükselmesi sağlanmıştır.

Özellikle savaş için filmler yaptırılarak Avrupa'da savaşa dair nelerin meydana geldiğini öğrenmek isteyen Amerikan halkının bilgilendirilmesi ve Alman karşıtlığının körüklenmesi sağlanmıştır. "Pershing's Crusaders" gibi sessiz filmler bu kapsamda örnek olarak gösterilmektedir.

1918 yılında gösterilen "Pershing's Crusaders" filmi, Birinci Dünya Savaşı ve Fransa'da konuşlandırılan Amerikan birlikleri hakkında bir belgeseldir. Film, Fransa'da neler olup bittiğini merak eden ve birliklerinin neler yaptığını ilk elden görmek isteyen vatansever Amerikalı izleyicileri tatmin etmek için yapılmıştır.[119]

---

[116] **A.e.**
[117] "George Creel", (Çevrimiçi) https://www.britannica.com/biography/George-Creel, 22 Aralık 2024.
[118] Murphy, White, **a.g.e.**, s.18.
[119] "Pershing's Crusaders", (Çevrimiçi) https://collections.lib.uwm.edu/digital/collection/agseurope/id/4151/, 22 Aralık 2024.

Sinema salonları aynı zamanda yeni bir konuşmacılar topluluğuna da mekan sağlamıştır. Bu konuşmacılara sinemada makaraları değiştirmek için gerekli olan süre dört dakika olduğu için "Dört dakikalık adamlar" adı verilmiştir.

Kamu Bilgilendirme Komitesi (CPI) halkı savaşın önemi konusunda ikna etmek ve teşvik etmek için ülke çapında vatansever yerel sakinleri sinemalarda ve birçok yerde görevlendirmiştir. Erkek, kadın ve çocuk yetmiş beş binden fazla vatandaş Dört Dakika programına katılmıştır. Sinema salonlarında, sendika merkezlerinde, kiliselerde, parklarda ve diğer halka açık forumlarda 400 milyon dinleyici onların kısa, dikkatle incelenmiş konuşmalarını dinlemiştir.[120]

Creel Komitesi aynı zamanda yurt dışında yer alan tarafsız nüfuslara da ulaşabilmeyi amaçlamıştır. Bu bağlamda denizaşırı ülkelerde temsilcilikler açılarak farklı kamuoylarına ulaşmak amaçlanmıştır.

Bern, Lahey, Madrid, Kopenhag, Mexico City ve Buenos Aires gibi şehirlere temsilciler gönderen komite, tarafsız komşu ülkelerdeki üslerden Almanca gazeteler ve gezginler aracılığıyla Alman ve Avusturya kamuoylarına da ulaşmıştır. Temsilciler haber bültenleri, broşürler ve posterler yayınlamıştır. Ayrıca haber ya da müttefik reklamları iliştirilmiş Amerikan filmleri de dağıtılmıştır. Komite, gerektiğinde bilgiyi çok hızlı bir şekilde dünya çapındaki hedef kitlelere ulaştırmıştır. Wilson Ocak 1918'de "On Dört Nokta" konuşmasını yaptığında, Saint Petersburg ve Moskova'daki komite temsilcileri metni transatlantik radyo ve telgraf aracılığıyla alarak dört gün sonra posterler ve el ilanları aracılığıyla sokaktaki Ruslara iletmiştir.[121]

Creel'in öncülüğünde komitenin iç ve dış kamuoyunda gerçekleştirdiği faaliyetler neticesinde ABD halkı savaş faaliyetlerini desteklemiştir. Aynı zamanda ABD Başkanı Wilson, dünya içerisindeki halklara direkt ulaşabilen ve onlarla iletişime geçebilen bir lider haline gelmiştir.

[120]"Four Minute Man", (Çevrimiçi) https://www.loc.gov/exhibitions/world-war-i-american-experiences/about-this-exhibition/over-here/surveillance-and-censorship/four-minute-men/, 22 Aralık 2024.
[121]Murphy, White, **a.g.e.**, s.18.

2.2. İkinci Dünya Savaşı Dönemi

İkinci Dünya Savaşı dönemi ABD tarafından yeni dünya düzenindeki liderliğinin ilan edilmesidir. Amerika'nın savaştaki liderliğinin görülmesinden sonra kültürel liderliğinin de sağlanması için fikirlerinin dünyaya duyurulması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

İkinci Dünya Savaşı her ne kadar Avrupa kıtasında başlasa da sadece tek bir kıta ile sınırlı kalmamıştır. ABD için dünyaya kendisini göstermek, liderliği ele almak ve kültürel yayılmasını başlatmak amacıyla savaşa dahil olmak gerekliliği doğmuştur. Ancak savaştan uzak yaşayan ABD halkını savaşa dahil olmaya ikna etmek, savaş sırasında halkı bilgilendirmek, iç kamuoyu oluşturmak gibi kendi içerisinde gerekli olan bu tür faaliyetler için ihtiyaç duyulan uygulamaları hayata geçirecek kurumların gerekliliği doğmuştur.

Bu kurumlar sadece iç kamuoyu ile sınırlı kalmayarak ABD'nin kültürel yayılma politikalarını destekleyecek dış faaliyetlerde de bulunmuştur. Bu doğrultuda İkinci Dünya Savaşı iki yönlü kurumsal iletişim faaliyetlerinin ilk adımlarının atıldığı bir dönem olmuştur.

2.2.1. Savaş Enformasyon Ofisi

İkinci Dünya Savaşı sırasında ABD Savaş Enformasyon Ofisi (Office of War Information - OWI), öncesinde propaganda ve enformasyon faaliyetleri yapmak üzere görevlendirilmiş bir dizi kuruluşu ülke içini ve dışını kapsayacak şekilde birleştirme girişimi olarak ortaya çıkmıştır.

OWI, 13 Haziran 1942'de 32. ABD Başkanı Franklin Delano Roosevelt tarafından savaş öncesi birkaç enformasyon ajansını birleştiren bir yürütme emriyle kurulmuştur. OWl'nin yurtiçi şubesi iç kamuoyu ile ilgilenirken, denizaşırı şubesi ise ABD'nin tüm dış propaganda faaliyetlerini denetlemiştir. Franklin D. Roosevelt, OWl'ye basın, radyo ve sinema filmleri aracılığıyla halkın savaşı daha iyi anlamasını sağlayacak bir program uygulaması, tüm federal kurumların savaş bilgilendirme

faaliyetlerini koordine etmesi ve federal kurumlar ile radyo ve sinema endüstrileri arasında aracılık yapması talimatını vermiştir.[122]

OWI'nin yurtiçi faaliyetleri arasında kamu hizmeti duyuruları, savaş sırasında yaşamı tasvir eden ve Amerika'nın sinema salonlarında gösterilen bir dizi belgesel ve haber filmi, radyo programları ve geniş çaplı fotoğraf birimleri sayılmaktadır.[123]

Yurtiçi şubesinin hedefleri, kısa vadeli ve savaşla ilgilidir. Amerikan halkını savaşa dair kurallar ve düzenlemeler hakkında bilgilendirme ve kadınları savunma sanayisinde çalışmaya teşvik etme gibi gereklilikler üzerinde durulmuştur.[124]

Sadece bilgi yaymak ve meseleleri açıklığa kavuşturmak için değil, aynı zamanda belirli semboller ve fikirler için destek uyandırmak üzere tasarlanmış bir organizasyondur.

15 Haziran 1942'de OWI, Amerikan Yayıncıları için "Savaş Dönemi Uygulamaları Kodu" başlıklı bir dizi belge yayınlamıştır. Belgeye göre, her radyo istasyonu, ABD'ye karşı düşman tarafından kullanılabilecek hiçbir bilgi yayınlamaması konusunda uyarılmıştır. Bu bilgiler, hava durumu, askeri birlik veya ekipman hareketleri, gemi konvoyları, askeri ve denizcilik tesisleri ve tahkimatları, savaş malzemeleri üretimi, gizli askeri tasarımlar, formüller veya deneyler, gizli üretim süreçleri veya savaş üretimi ya da savaş üretimine uyarlanabilir nitelikteki gizli fabrika tasarımları, radyo bilgi yarışmaları veya sokakta insanlarla yapılan röportajlar, kamuoyunu hava saldırısı uyarıları hakkında paniğe sevk edebilecek radyo dramatik programları, Alman veya İtalyan yabancı dil ya da müzik programları, önemli tarihi belgelerin yerleri ya da Başkan veya diğer önemli yönetim yetkililerinin demiryolu ile hareketleri gibi bilgileri kapsamıştır.[125]

---

[122]Clayton R. Koppes, Gregory D. Black, "What to Show the World: The Office of War Information and Hollywood, 1942-1945", **The Journal of American History**, Vol. 64, No. 1, 1977, s.88.
[123]Albert N. Greco, **The Marketing of World War II in the US, 1939-1946**, New York, Palgrave Macmillan, 2020, s.19.
[124]Marja Roholl, "Preparing for Victory. The U.S. Office of War Information Overseas Branch's illustrated magazines in the Netherlands and the foundations for the American Century, 1944-1945", **European journal of American studies,** 7-2, 2012, s.3.
[125]Greco, **a.g.e.**, s.42.

Sinema filmleri dünyadaki en güçlü propaganda aracı olarak görülmektedir. ABD Hükümeti ve OWI yöneticileri İkinci Dünya Savaşı döneminde sinema filmlerine önem vererek bu alanda faaliyetleri artırmıştır.

Roosevelt, filmlerin Amerikan halkına ulaşmanın en etkili yollarından biri olduğuna inanmıştır. Sinema endüstrisi savaş zamanı üretim kısıtlamalarına diğer endüstrilerden çok daha az maruz kalmıştır. Hollywood savaş sırasında yılda yaklaşık 500 film gösterime sokmuştur ve haftada seksen milyon ücretli seyirci çekerek savaş öncesi zirvenin çok üzerine çıkmıştır. Hollywood'un uluslararası etkisi Amerikan radyosu ve basınından çok daha fazla olmuştur.[126]

Sinema endüstrisi OWI için bir fırsat olmuştur. Öncelikle, tüm stüdyoların Hollywood çevresinde bir bölgede bulunması coğrafi bir kolaylık sağlamıştır. Nispeten az sayıda stüdyonun olması kontrol açısından avantaj yaratmıştır. Ek olarak film şirketleri girişimcilerden oluşan bir grup tarafından yönetiliyordu ve birçoğunun Avrupa ile derin kişisel bağlantıları vardı. Son olarak ise, stüdyolardaki kilit kişilerin çoğu OWI ve Savaş Bakanlığı ile savaş temalı filmler yapmak için istekli olmuştur.[127]

Sinema endüstrisinin coğrafya ve sahiplik yapısının işbirliğine uygun olması OWI ve Hollywood işbirliğinin hızlı sonuçlar doğurmasına neden olmuştur. İkinci Dünya Savaşı sırasında çok sayıda film üretilmiştir.

1942 yılında Hollywood'da savaşı bir şekilde ele alan iki yüzün üzerinde film yapılmıştır. Bu filmlerin yüzde 40'ı silahlı kuvvetlere ve genellikle de savaşa odaklanmıştır. Yüzde 20'den azı düşmanla ilgili olmuştur ve bunların çoğu casusları ve sabotajcıları tasvir etmiştir.[128]

Hollywood'un savaşı basite indirgeyen gizem ve aksiyon öğeleri ile bezenmiş senaryo, müzikal ve komedi unsurları kullanması OWI tarafından eleştirilmiştir. ABD saldırıya uğradığı için savaşan ve kazanan bir ülke konumunu ortaya koymak istemektedir.

[126]Koppes, Black, **What to…**, s.89.
[127]Greco, **a.g.e.**, s.78.
[128]Koppes, Black, **What to…**, s.91.

OWI, görüntülerin savaşta silah ve mühimmat olarak kullanılabileceğini fark etmiştir. Bu nedenle 1942'nin başlarında film stüdyolarının savaşla ilgili kritik kamuoyu meselelerine ve moral ihtiyaçlarına hitap eden filmler üretmesine yardımcı olmak için "Sinema Endüstrisi için Hükümet Bilgilendirme Rehberi" adlı bir kılavuz yayımlamaya karar vermiştir. Aynı zamanda sinema endüstrisinden hükümetin savaş çabalarındaki amaçları ve politikalarıyla ilgili temel bilgiler için birçok talep gelmiştir. Bu talebi karşılamak için Savaş Enformasyon Ofisi, Hollywood'da bir ofis kurmuştur. Bu ofisin amacı, sinema endüstrisine yardımcı olmak üzere danışmanlık hizmeti üretmek olmuştur. Ayrıca Hollywood ile Washington arasında hükümet desteği veya herhangi bir türden bilgi sağlamak üzere bir bağlantı ajansı olarak hizmet vermiştir.[129]

Filmlerin yalnızca planlama aşamasında yardımcı olmak üzere yer alınmamıştır. Senaryo, yapım ve vizyon öncesi son durumlarına kadar işleyişe dahil olunduğu görülmektedir.

OWI, stüdyolardan senaryolarını incelenmek üzere ofisine göndermelerini istemiştir. Senaryoları talep etme konusunda OWI'nin doğrudan bir gücü olmasa da, projelendirilen filmlerin sinopsisleri de talep edilmiştir. Ayrıca yapımcılardan tüm filmleri, son aşama olan uzun kurgu hali ile göndermeleri de istenmiştir.[130]

1943'te 466 senaryo, 1944'te ise 744 senaryo okunmuştur. Bu iki yılda incelenen 1.210 senaryo, Mayıs 1942 ile Ağustos 1945 arasındaki 1.652 senaryonun neredeyse üçte dördünü temsil etmiştir.[131]

Bu gelişmeyi iç basın sansür uygulamaları olarak adlandırarak gazetelerde sansür başlıkları atılmıştır. Bunun en önemli örneklerinden bir tanesi Variety Gazetesinin 23 Aralık 1942 yılında manşetten duyurduğu "Sansürcüler Baltaları Kesinleştiriyor"[132] başlıklı haberdir.

Hollywood, belirlenen kısıtlamalar altında oldukça başarılı bir şekilde çalışmıştır. Her hafta sinemaya giden Amerikalıların toplam sayısı artmıştır. Örneğin,

---

[129]Greco, **a.g.e.**, s.77.
[130]Koppes, Black, **What to…**, s.97.
[131]**A.e.**, s.103.
[132]"Variety", (Çevrimiçi) https://archive.org/details/variety148-1942-12/page/n159/mode/2up, 13 Nisan 2025.

1934'te katılım 60 milyonken, 1939'da 85 milyona ulaşmıştır. Bu nedenle hemen her büyük stüdyo, OWI ile yakın çalışmaya ve OWI'nin belirli inceleme prosedürlerini gönüllü olarak uygulamaya istekli olmuştur. Bu durum karşısında hükümetten film yapımı konusunda destek almışlardır. Warner Bros.'tan Jack Warner, ABD Ordu Hava Kuvvetleri Şefi General Henry H. Arnold ile yakın bir çalışma ilişkisine sahip olmuştur. Bu durum sayesinde Warner Bros., diğer tüm stüdyolardan daha fazla savaş filmi yayınlamıştır.[133]

Hollywood'dan beklenen demokrasi ve özgürlüğün temsilcisi ABD'nin dünya liderliğindeki rolünün ve imajının yansımasının gösterilmesidir. Savaştan dolayı zarar görmekte olan halkları kurtarmak için savaşa girmek zorunda kalan ABD ve ona destek veren halkının moral ve motivasyon gerekliliği sağlanmalıdır. Bu durumun yanı sıra dikkat edilmesi ve gösterilmemesi gerekli durumlar da belirtilmiştir.

OWI, uzun süreli bir savaşa yönelik hazırlıkları gösteren, düzenin sağlanmadığı ve suçluların cezalandırılmadığı kanunsuzluk sahnelerini ve 1917'den beri Amerika Birleşik Devletleri'nde işçi veya sınıf çatışmalarının tasvirlerini gösteren filmleri ihracattan men etmiştir.[134]

Bu durum şu anlama gelmektedir; ABD'nin dışarıya vermek istediği imaj hayal edilen her refahın yer aldığı bir ülke yapısıdır. Avrupa başta olmak üzere tüm dünyada ABD'nin kendi içyapısına yönelik herhangi bir eksiklik düşüncesinin oluşmasının engellenmesi amaçlanmıştır. ABD, ulaşılmak istenilen siyasal, ekonomik ve toplumsal refahı temsil etmektedir.

OWI, morali yüksek tutmak için tercihen vatansever şarkıların kullanılmasının önemini vurgulamıştır. OWI'nin bu çabalarında sınırlı bir başarısı olmuş olsa da, bazı vatansever şarkılar listelerde üst sıralara çıkmıştır. Bu duruma bir örnek, Irving Berlin'in önemli şarkısı "God Bless America"dır. Berlin, ek olarak Broadway'deki hit gösteri "This Is the Army"yi yazmıştır ve bu eser bir sinema filmine uyarlanmıştır.[135]

[133]Greco, **a.g.e.**, s.79.
[134]Koppes, Black, **What to…**, s.100.
[135]Greco, **a.g.e.**, s.85.

OWI'nin yönetim kademesi Başkan Roosevelt'in New Deal söylemi destekçilerden oluşturulmuştur. New Deal söylemi Roosevelt'in başkan seçilmesi ve sonrası için oluşturulan politikaların temelini oluşturmuştur. OWI'nin yapısını anlamak açısından New Deal'i anlamak önem arz etmektedir.

1929 yılında gerçekleşen Büyük Buhran'da ABD Borsalarının çöküşü ve sonrasında gerçekleşen ekonomik gelişmeler 1932 yılında "New Deal" (Yeni Sözleşme) söylemi ile Roosevelt'in ABD Başkanlığına gelmesine neden olmuştur. Roosevelt Yeni Sözleşme kapsamında bir dizi programlar açıklayarak yürürlüğe koymuştur. Bu programların öncelikli amacı istihdam sorununu çözmek ve finansal istikrar sağlamak olmuştur.[136]

Roosevelt'in uyguladığı sosyal politikalar bireysel özgürlükleri kısıtladığı gerekçesi ile eleştirilmiştir. Bu eleştirinin temelinde devletin piyasa koşullarına müdahale etmesi, kamu harcamaları, yasal düzenlemeler ve anayasal hak ve özgürlükleri önemsemeyen bir bürokratik yapının oluşması yer almaktadır.[137]

New Deal tecrübesi Roosevelt'in ABD Savaş Enformasyon Ofisi kuruluşunda atadığı bürokratik personellerin eleştirilmesine de yol açmıştır. Bu eleştirileri destekleyecek personel atamaları bakıldığında görülmektedir.

ABD Savaş Enformasyon kuruluşu yöneticilerinin çoğu New Deal'i aktif olarak desteklemiştir. Örneğin, Pulitzer ödüllü şair Archibald MacLeish, OWI'ye yardımcı yönetici olarak atanmıştır. Ayrıca, New Deal ajanslarından birinde çalışmış olan Milton Eisenhower, OWI'nin yardımcı direktörü olmuştur. Oyun yazarı, Life dergisi film eleştirmeni ve Roosevelt'e yakın biri olan Robert Sherwood ise yurtdışı şubesinin müdürü olmuştur.[138]

OWI'nin başına, Columbia Broadcasting System (CBS)'te radyo yorumcusu olan Elmer Davis getirilmiştir. Hollywood ile OWI'nin irtibatından sorumlu iki önemli isim Lowell Mellett ve Nelson Poynter olmuştur. Mellett, eski Washington Daily

[136]Onur Terzioğlu, Cengiz Çağla, "Büyük Buhran ve Amerika'da Sosyal Politika", **Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 22(41), 2021, s.899-900.
[137]**A.e.**, s.910.
[138]Roholl, **a.g.e.**, s.3.

News editörü ve 1939'dan 1942'ye kadar Hükümet Raporları Ofisi direktörüydü ve 1942-1943 yıllarında OWI'nin Film Bürosu'nun başında yer almıştır.[139]

OWI'nin yönetim kadrosu atamalarından görüleceği üzere Başkan Rossevelt'e ve politikalarına yakın isimlerin önemli kadrolara getirilmesi bu kurum ve programına verilen önemi göstermektedir. Yurtiçi faaliyetlerin yanı sıra yönetim kademesi yurtdışı faaliyetlerde de bulunmuştur.

OWI'nin yurt dışı şubesinin kısa vadeli hedefleri arasında müttefik devletler arasında bir bağ oluşturmak, Amerika'ya yönelik düşman devletler tarafından gerçekleştirilen karakter tasvirini karşıt bir şekilde yansıtmak ve Amerikan orduları ile kurtarılan ülkelerdeki sivil nüfus arasında oluşabilecek sürtüşmeleri önlemek yer almaktadır.[140]

OWl, savaşın sadece bir hayatta kalma mücadelesi değil, faşizm ve demokrasi arasındaki bir savaş olduğuna inanmıştır. ABD, ifade, din özgürlüğü, yoksulluk ve korkudan kurtulma özgürlüğü olarak nitelendirdiği dört özgürlük temelinde yeni bir demokratik dünya için savaştığını belirtmiştir. Müttefiklerin zaferi herkese iş, iyi konut, eğlence, sağlık, işsizlik ve yaşlılık sigortası dahil olmak üzere makul bir yaşam standardı vaat eden yeni bir dünya düzeni sunmuştur.[141]

Uzun vadeli strateji ise Amerika'nın yeni ve sağlam bir imajını yaratmak ve yurtdışındaki kitleleri Amerika'nın yeni dünya lideri olarak oynayacağı role hazırlamaktır.

Kongre tartışmaları, stratejiyle ilgili fikir ayrılıkları ve bazı kişisel rekabetler, 1943 yılında bütçede ve personelde değişikliklere yol açmıştır. Özellikle Kongre, yurtiçi şubesine oldukça eleştirel davranmıştır. Bu şube, bütçesinin büyük bir kısmını kaybederken, yurtdışı şubesinin bütçesi yalnızca yüzde on oranında kesilmiştir.[142]

---

[139]Clayton R Koppes, Gregory D. "Black, Blacks, Loyalty, and Motion-Picture Propaganda in World War II", **The Journal of American History**, Vol. 73, No. 2, September 1986, s.384.
[140]Roholl, **a.g.e.**, s.3.
[141]Koppes, Black, **What to…**, s.91.
[142]Roholl, **a.g.e.**, s.3.

Yalnızca Avrupa kıtasında değil Uzak Doğu bölgelerinde de faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Çin bu anlamda önemli bir yer tutmuştur. Savaş sırasında gerçekleştirilen faaliyetler savaş sonrası kazanımları için artarak devam ettirilmiştir.

OWI'nin bu bölgelerdeki etkisi ilk olarak San Francisco merkezli yayınlar içerisindeki savaş propagandası programlarını Doğu Asya savaş bölgelerine iletmek olarak görülmüştür. Savaşın sonunda, OWI yurtdışı şubesi Çin bölümü, Chongqing ve Chengdu'dan Kunming'e ve nihayetinde Yan'an'a kadar uzanan ve büyüyen bir bilgi ağı üzerinde kontrol sahibi olmuştur.[143]

OWI Çin şubesi, ABD ve Çin halkı arasında bir köprü oluşturma rolünü üstlenmiştir. Yerel düzeyde iyi niyet yaratmak ve izleyicilerin yoksul olarak nitelendirilebilecek kültürel yaşamlarının iyileştirilmesi amacıyla da ek faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Amerika'nın ve Amerikalıların anlaşılmasını sağlamak bir diğer önemli hedef olarak görülmüştür. Bunun yanı sıra Çin halkına savaş hakkında en son güvenilir haberler ve diğer dünya haberlerini sağlamak amaçlanmıştır. Chongqing'de OWI karakolunun işlevleri, Çin'e ABD desteğini sağlamayı ve savaş çabasının hikayesini anlatmayı, Amerikan prestijini korumayı ve Japonya'ya karşı propaganda ile saldırmayı içermiştir.[144]

Bilgilendirme işlevlerine rağmen, psikolojik savaş OWI için bir öncelik olmuştur. San Francisco'dan, ağır Japon kayıplarını anlatan radyo raporları gelmiştir. Savaşın tüm cephelerindeki ilerleyişini haber veren günlük programlar, Mihver devletlerin yaklaşan çöküşünü tasvir etmiştir. Kasım 1944'te Çin cephesindeki OWI misyonunun bir tanımına göre, amaç her mevcut yolu kullanarak düşman moraline saldırmak ve bunun için gerekli her iletişim aracını kullanmaktır.[145]

Savaş sırasında, ABD kuvvetleri Avrupa'dan Pasifik'e kadar uzanan geniş bir bilgi ağı kurmuştur. Almanya'nın çöküşü veya Paris'in kurtuluşu gibi büyük savaş

[143]Matthew D. Johnson, "Propaganda and Sovereignty in Wartime China: Morale Operations and Psychological Warfare under the Office of War Information", **Modern Asian Studies**, 45, 2, 2011, s.305.
[144]**A.e.**, s.316.
[145]**A.e.**, s.325.

olaylarına dair haberler, Çin'de tasarlanan ve dağıtılan propaganda materyallerinde yer almıştır. Chongqing'in broşür üretim tesisleri, Kunming ve Kalküta merkezli Hava Kuvvetleri psikolojik savaş operasyonlarına destek sağlamıştır. Radyo-fotoğraf gibi yeni teknolojiler, bir savaş cephesinde oluşturulan metin ve illüstrasyonların başka bir cepheye neredeyse anında iletilebilmesini sağlamıştır. Çince, Japonca, Korece, Fransızca ve Vietnamca çalışan çeviri ekipleri, birden fazla dilde propaganda oluşturmuştur. Editörler ve politika denetleyicileri ise içeriği yerel koşullara uygun hale getirmek veya çeşitli psikolojik etkiler yaratmak için uyarlamıştır.[146]

Avrupa kıtasındaki savaşın Doğu Asya'ya sıçrayarak Pasifik Savaşı'na dönüşmesi ABD iletişim faaliyetlerinin savaş ülkelerinin yanı sıra komşu ülkelerine de faaliyetlerde bulunma gerekliliğini doğurmuştur. Nitekim sadece Çin değil, aynı zamanda Kore ve Vietnam'a yönelik yoğun bir şekilde gerçekleştirilen faaliyetler, Japonya ile girişilen savaş göz önüne alındığında önem arz etmiştir.

Savaş öncesi, sırası ve sonrasındaki gelişmeler ise kitle iletişim araçlarının teknolojik gelişmeleri bağlamında değerlendirildiğinde giderek artan hacimde iletişim faaliyetleri açısından bir ihtiyaç ve zorunluluğa dönüşmüştür. Bu anlamda ABD, kitle iletişim araçları kullanarak toplumsal, ekonomik ve askeri politikalarını destekleyecek iletişim politikaları oluşturmak ve yaymak amacıyla kıtalar arası uzunlukta faaliyetlerde bulunmuştur.

2.2.2. Amerika'nın Sesi

İkinci Dünya Savaşı'nda gücünü gösteren ABD, savaş sonrası düzenin inşa edilmesinde önemli rol oynamıştır. İki kutuplu bir sistemin inşaası ve ABD'nin dünyanın geri kalanına kendisini anlatma çabaları hemen her iletişim kanalının kullanılması gerekliliğini ortaya koymuştur. ABD düşmanlarına karşı sadece silahlı güçle karşılık vermemiş, bilgi savaşında da kullanabildiği tüm iletişim kanalları ile karşı koymuştur. Amerika'nın Sesi (Voice of America –VOA) da bu amaçla kurulmuş Amerikan radyo yayın istasyonudur.

[146] **A.e.**, s.340.

ABD'de yer alan kısa dalga vericilerinin tamamı İkinci Dünya Savaşı'nın başladığı dönemde özel mülkiyet altındadır. Avrupa'daki hedef kitleye gönderilecek yayınlar iki şekilde iletilmiştir.

Yayınlar radyo telefon aracılığıyla Londra'ya gönderilmiştir. Burada BBC'nin kendi orta dalga vericilerinden yayın yapılması sağlanmıştır. Ya da hedef bölgelere doğrudan yayın yapabilmek için özel mülkiyet altındaki Amerikan kısa dalga vericileri kiralanmak durumunda kalınmıştır. İkinci Dünya Savaşı döneminde Amerika'da CBS'e ait iki, Crosley'e ait bir, General Electric'e ait üç, NBC'ye ait iki ve Worldwide Broadcasting Foundation'a ait iki verici bulunmaktadır.[147]

ABD'de hükümete ait bir kısa dalga yayın istasyonunun bulunmamasının nedeni ise özel yayıncıların karşı çıkmasıdır. Özel yayıncılar, bu duruma karşı çıkmalarının nedeni olarak uluslararası yayıncılık alanında ABD hükümetinden herhangi bir yardım almadan yeterince temsil edebileceklerini söylemiştir.[148]

Özel yayıncılığın dışında ABD'nin hükümete ait bir yayın istasyonu kurma fikri 1940'lı yılların başında gerçekleşmiştir. Bu fikir, uluslararası alandaki politik gelişmelerin ABD'ni etkileyecek seviyeye ulaşması ile şekillenmiştir. Latin Amerika'daki politik gelişmeler ve Alman propagandası buna örnek olarak gösterilmektedir.

Latin Amerika'daki politik ve sosyal gelişmeler ile ilgili bilgilendirilen Başkan Roosevelt, 1940 yılının sonlarına doğru radyo da dahil olmak üzere çeşitli iletişim araçları kullanarak Batı Yarımküre ulusları arasındaki bağları güçlendirmek amacıyla bir ajans kurulması talimatı vermiştir. Aynı zamanda Batı Avrupa'daki Alman orduları zaferi ve yoğun Alman propaganda saldırıları, Dışişleri Bakanlığının yayıncılık faaliyetlerine olan ilgisini Latin Amerika'nın ötesine genişletmesine neden olmuştur. Bakanlık, ilk başta özel yayıncıların Avrupa'ya yönelik programlarını

[147]Walter R. Roberts, "The Voice of America Origins and Recollections**",** (Çevrimiçi) https://americandiplomacy.web.unc.edu/2009/10/the-voice-of-america-2/, 30 Nisan 2025.
[148]**A.e.**

yoğunlaştırmasını teşvik etmiştir. Daha sonrasında bazı yayınların Avrupa'ya iletilmesi için İngiliz yayın kuruluşu BBC ile de bir temas sağlanmıştır.[149]

Hem özel yayıncılar hem de BBC ile gerçekleştirilen ortaklıktan yeterli verim alınamamıştır. Avrupa'da Nazi Almanyasının savaştaki zaferlerinin üzerine propaganda da başarılı olması ABD'nin psikolojik savaş ve örtülü operasyonlar gerçekleştirmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu amaçla kullanılacak iletişim araçlarının varlığına da ihtiyaç duyulmuştur. Amerika bu sayede halkı ve politikaları hakkındaki haberleri dış dünyaya taşıyabilecektir.

Bu amaçla etkili bir yayın operasyonu gerçekleştirmek için 1942 yılında "Voice of America" (Amerika'nın Sesi) adlı uluslararası yayın kuruluşu yayın hayatına başlamıştır. Kuruluş, amacını haberleri kapsamlı bir şekilde yayınlamak ve izleyicilere gerçeğin anlatılmasını sağlamak[150] olarak açıklamaktadır. İkinci Dünya Savaşı, Soğuk Savaş, küresel terörizme karşı mücadele ve bugün dünya çapında özgürlük mücadelesi veren ABD'nin sesi olduğunu söylemektedir.

Amerika'nın Sesi'ni dinleyenler, ilk olarak hükümet yayın kuruluşundan beklenebilecek haberler ve siyasi yorumlarla karşılaşmaktadır. Ancak dinleyici, canlı bir Amerikan caz müziği programı veya güzel sanatlarla ilgili bir konuya da denk gelmiştir. Dinleyiciler ayrıca tarım, tıp ve Amerika'da seyahat gibi çeşitli konularla ilgili programlar da duymuştur. Siyasi görüşleri dile getirmenin yanı sıra, Amerikan kültürünün popüler yönleri de aktarılmaya çalışılmıştır.[151] Dinleyiciyi ABD kültürü ve yaşamı hakkında bilgilendirmenin, halkına ve onların inançlarına karşı bir sempati anlayışı yaratacağı umulmuştur.

Bu yaklaşım 1977 yılında VOA'nın direktörlüğünü üstlenen R. Peter Straus tarafından açıklanan görev bilincinde görülmektedir. Straus amacını son derece profesyonel bir grup insanı alıp, dünyanın en özgür demokrasisini dünyanın geri kalanı

[149] **A.e.**
[150] "VOA Mission", (Çevrimiçi) https://www.insidevoa.com/p/5831.html, 30 Nisan 2025.
[151] Ralph A. Uttaro, "The Voices of America in International Radio Propaganda", **Law and Contemporary Problems**, Vol.45, No.4, 1982, 103-122, s.103.

için anlaşılabilir hale getirme konusunda onları heyecanlandırmaya çalışmak olarak açıklamıştır.[152]

ABD'nin VOA ile amaçladığı sevilmek değil anlaşılmak olmuştur. ABD hakkında gerçeğin bilinmesi ve anlaşılması ile beğeni ve saygı zaten sağlanacaktır. Amaç dünyanın geri kalanı ile diyalog kurarak diğer uluslara iyi bir örnek teşkil etmektir.

VOA, yayına başladığı zamanda İngilizce, Almanca, Fransızca ve İtalyanca dillerinde, 14 buçuk dakikalık, günün her saatine yayılmış bir yayın düzeni oluşturmuştur. Kuruluşunda yalnızca iki stüdyo yer almaktadır. Bir stüdyo, dört ana dil için günün 24 saati ayrılmıştır. İngilizce tam saatlerde, Almanca çeyrek geçelerde, Fransızca buçuklarda ve İtalyanca üç çeyrek geçelerde yayınlanmıştır. İkinci stüdyo ise diğer diller için ayrılmıştı. Bu diller hızla artmıştır. Çekoslovakça, Lehçe, Macarca, Romence, Yugoslavca ve Fince masaları eklenmiştir. İki stüdyo talebe karşılık veremeyince 1942 sonbaharının sonlarında, tüm VOA personeli, Broadway ve 57. Cadde köşesindeki General Motors binasına taşınmıştır. Burada birkaç stüdyo inşa edilmiş ve ofis alanı daha geniş bir hale getirilmiştir.[153]

VOA'nın en öne çıkan yayın aracı hala radyo olmaya devam etse de, dijital ve televizyon platformlarını kullanacak şekilde genişlemiştir. VOA'nın içerikleri şu anda mobil, sosyal medya, uydu, kablo, FM ve MW radyo ile erişilebilir durumdadır. ABD Kongresi tarafından finanse edilen VOA, eski adıyla Yayıncılık Yönetim Kurulu (BBG), şimdi ise Amerika Küresel Medya Ajansı'nın (USAGM) çatısı altında faaliyet göstermektedir.[154]

VOA'nın tüzüğü 12 Temmuz 1976'da dönemin ABD Başkanı Gerald R. Ford tarafından yasalaştırılmıştır. Tüzük içerisinde VOA'nın kurumsal misyonu yer almaktadır. VOA tüzüğüne göre, ABD'nin uzun vadeli çıkarları, radyo aracılığıyla dünya halklarıyla doğrudan iletişim kurarak sağlanmaktadır. Dinleyicilerin dikkatini

[152]**A.e.**, s.109.
[153]Roberts, **a.g.e.**
[154]Téwodros W. Workneh, "Journalistic Autonomy in Voice of America's Amharic Service: Actors, Deterrents, and Safeguards", **Journalism Studies**, Vol. 21, No. 2, 2020, s.218.

ve saygısını kazanmak için tüzükte yer alan ilkeler doğrultusunda yayıncılık yapılmaktadır. Bu ilkeler;

1. VOA, sürekli olarak güvenilir ve yetkili bir haber kaynağı olarak hizmet verecektir. VOA haberleri doğru, objektif ve kapsamlı olacaktır.

2. VOA, Amerikan toplumunun herhangi bir kesimini değil, Amerika'yı temsil edecek ve dolayısıyla önemli Amerikan düşüncesi ve kurumlarının dengeli ve kapsamlı bir yansımasını sunacaktır.

3. VOA, ABD'nin politikalarını açık ve etkili bir şekilde sunacak ve bu politikalar hakkında sorumlu tartışma ve görüşler sunacaktır.[155]

VOA 1942 yılında ABD ve İkinci Dünya Savaşı'ndaki rolü hakkında haber ve bilgi yaymak amacıyla kurulmuş olsa da, Soğuk Savaş döneminde faaliyetlerini Amerika Birleşik Devletleri Bilgi Ajansı (USIA) bünyesinde sürdürmüştür. Bu dönemdeki misyonu Radio Moscow'un Sovyet propagandasına karşı koymaktır.[156]

VOA'nın İkinci Dünya Savaşı sırasında bir propaganda makinesi olarak rolüne ve Soğuk Savaş olarak bilinen komünizm ile kapitalizm arasındaki ekonomik ve politik düşmanlık döneminde Demir Perde'yi aşma çabasındaki önemli bir araç olarak pozisyonuna odaklanan çalışmalar bulunmaktadır.[157]

VOA, dünyaya ABD'yi anlatmayı ve dinleyicilerine tarafsız haber raporları sunmayı amaçladığını iddia etmektedir. Bununla birlikte, çabaları geleneksel olarak Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'ya yoğun bir şekilde odaklanmıştır. Sovyet bloğu ülkelerinin daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduğu fikri, önemli bir propaganda eğilimi göstermektedir. Örneğin, eski Moskova ABD Büyükelçisi Malcolm Toon, Carter yönetimine, VOA'nın haber yayınlarında aşırı miktarda muhalif haberlere yer verdiğini ve bu haberlerin diğer haberlere kıyasla orantısız olduğunu dile getirerek şikayet etmiştir.[158]

---

[155]"VOA Charter", (Çevrimiçi) https://www.insidevoa.com/p/5831.html, 30 Nisan 2025.
[156]Workneh, **a.g.e.**, s.219.
[157]Shaojung Sharon Wang, Junhao Hong, "Voice of America in the post-Cold War era: Opportunities and challenges to external media services via new information and communication technology", **The International Communication Gazette**, 73(4), 2011, s.344.
[158]Uttaro, **a.g.e.**, s.114.

VOA ayrıca uluslararası camiada yayınları ile devletlerin iç politikalarına da yön vermiştir. Örneğin, Etiyopya'da gerçekleştirdiği yayın faaliyetleri ile Mengistu Hailemariam rejiminin çöküşünde büyük bir rol oynamıştır. Yerine geçen rejim de VOA'ya karşı tutum almıştır. Etiyopya hükümeti, 2005 seçimleri ardından beş Etiyopya kökenli Amerikalı muhabiri ve birkaç diğer Etiyopya kökenli Amerikalıyı soykırım ve vatana ihanetle suçlamıştır. Bu suçlamalar daha sonra ABD hükümetinin baskısı nedeniyle düşürülmüş olsa da, durum VOA gibi yayıncıların Etiyopya'da gazetecilik faaliyetlerini yürütmeleri için zor koşullar meydana getirmiştir. Nitekim Etiyopya hükümeti, hükümet karşıtı içerikleri engelleme konusunda aktif olarak yer alarak, VOA'ya karşı birçok kez yayın engelleme girişimlerinde bulunmuştur.[159]

VOA, ABD politikalarını destekleyici faaliyetlerde bulunmuştur. Etiyopya örneğinde görüleceği üzere ABD hükümetinin karşı tutum aldığı bir yönetime VOA'da karşı tutum alarak haberlerini ona göre dizayn etmiştir.

1982'deki başlangıcından 1991'de Etiyopya'daki rejiminin düşüşüne kadar, VOA Mengistu Hailemariam'ın yönetiminin insan hakları ihlallerini ifşa eden haberler yayınlamanın yanı sıra rejimin 17 yıllık iktidarını sona erdiren iç savaşı da raporlamıştır. ABD Hükümetinin Moskova bağlantısı nedeniyle Derg'e karşı olması, VOA haber odası için doğrudan veya hafifletici editoryal müdahalenin olmaması gibi önemli bir sonuç doğurmuştur.[160]

Devlet tarafından tüzüğü oluşturulan ve finanse edilen bir kuruluş, hizmet ettiği devletin kamu diplomasisi politikalarından tamamen bağımsız değildir. Yayın politikaları ABD Hükümeti politikalarına uygun olarak dizayn edilmiştir.

VOA, İkinci Dünya Savaşı sırasında, yurtdışında Amerikan propagandasının öncüsü ve Soğuk Savaş döneminde anti-komünizmin ulusal ideolojik aracı olarak kullanılmıştır. VOA, tamamen savaş zamanına özgü bir çözüm olarak kurulmuş ve bu nedenle, bilginin serbest akışı kavramı, Amerikan medyasının batılı olmayan ülkeler

[159]Workneh, **a.g.e.**, s.221.
[160]**A.e.**, s.224.

üzerindeki etkisini meşrulaştırmada hem politik hem de ekonomik amaçlara hizmet etmiştir.[161]

Yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin ortaya çıkışı nedeniyle geleneksel ve yeni kitle medyasının birleşimi VOA için bir meydan okuma olmuştur. VOA'nın hizmetleri bugün radyo ve TV dahil olmak üzere 1500'den fazla FM ve TV ortak istasyonu ve internet aracılığıyla çeşitli medya sistemleri üzerinden sunulmaktadır. VOA ilk olarak 1994 yılında çevrimiçi olmuştur. voanews.com'un 2000 yılında hayata geçmesiyle VOA, 7/24 çevrimiçi haber hizmeti sunmaya başlamıştır ve web sitesini ziyaret edenlerin sayısı hızla artmıştır. Günümüzde VOA, 45 farklı yayın dilinin tümünde internet üzerinden haber içeriklerini sunmaktadır.[162]

VOA'nın amacı ABD politikaları bağlamında kamu diplomasisini yansıtmak ve özellikle batılı olmayan ülkelerdeki izleyiciler arasında batı demokrasisini savunmaktır.

Asya'da Çin, Amerikan yumuşak gücüne potansiyel bir rakip olarak ortaya çıkmıştır. Çin hükümeti tarafından VOA'nın yayın hizmetleri ve web sitesi sürekli olarak engellenmekte ve bloke edilmektedir. China Radio International (CRI), dünya çapındaki izleyicilere 43 dilde, 24 saat yayın yapmaktadır. Orta Doğu'da ise Amerikan yumuşak gücü, İslamcı alternatiflerin artması nedeniyle düşüş yaşamaktadır. Körfez Savaşı ve sonrasında yaşanan gelişmeler Arap izleyicilerin batılı medya ve gazetecilerin tarafsız olmadığını fark etmesine de yardımcı olmuştur.[163]

VOA, Asya ve Orta Doğu gibi kritik bölgelerde yerini sağlamlaştırmak için güvenilirliği sağlamak zorundadır. Bilgiye erişimin hızla genişlediği bir çağda, VOA, hem bir devlet aygıtı olarak hizmet etmek hem de ilettiği mesajın çekiciliğini ve güvenilirliğini artırmak gibi büyük bir zorlukla karşı karşıyadır.

VOA birbiriyle çelişen iki görevi yerine getirmek üzere tasarlanmıştır. Bir yandan, resmi sözcü olarak onu destekleyen hükümete hizmet etmelidir. Diğer yandan ise, ulaştığı kitleye doğru ve tarafsız haberler sunarak hizmet vermesi beklenmektedir.

[161]Wang, Hong, **a.g.e.**, s.346.
[162]**A.e.**, s.348.
[163]**A.e.**, s.352.

VOA'nın eski direktörü John Chancellor, bu operasyonu bir izleyici kitlesinin ihtiyaçlarını karşılamak için eğitilmiş kişilerle, bir hükümetin ihtiyaçlarını karşılamak için eğitilmiş kişilerin imkansız bir karışımı olarak tanımlamıştır.[164]

Her yönetim, bir noktada VOA haber yazarlarının çalışmalarını yakından incelemiştir. Joseph McCarthy döneminde Amerika'nın Sesi'nde ve diğer hükümet ajanslarında komünistler ve komünizm sempatizanları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Komitenin baskısı altında Dışişleri Bakanlığı, 1953'ün başlarında, komünistlerin veya diğer tartışmalı yazarların eserlerinden hiçbir materyalin VOA yayınlarında hiçbir koşulda kullanılmaması gerektiğini emretmiştir. 1960'ların başlarındaki Dominik krizinde, VOA yazarlarına, o ülkedeki antidemokratik güçleri tanımlamak için asi veya devrimci yerine isyan eden terimini kullanmaları emredilmiştir. Bir başka örnek olarak, Watergate döneminde, VOA'nın söylenti, spekülasyon, duyum ve anonim suçlamalara dayalı herhangi bir hikayeyi yayınlaması yasaklanmıştır. Bu durum, VOA haber yazarlarının Watergate hikayesini raporlamasını neredeyse imkansız hale getirmiştir.[165]

Hükümetler tarafından VOA'ya yönelik gerçekleştirilen kontrol ve baskı uygulamaları editoryal bağımsızlığı etkileyecek seviyede olmuştur.

VOA'nın haber bölümünün başkanı, 1980'deki bir Senato oturumunda, editörlerinin ve muhabirlerinin yoğun bir baskıya maruz kaldığını, çıplak gerçekleri sunmanın gerçekten zor bir görev olduğunu ifade etmiştir.[166]

Günümüzde Amerika'nın Sesi, bağlı bulunduğu ülkenin politikalarını yansıtmak ile yayın yaptığı ülkeler içerisinde samimi bir güven tesis etmek arasında kalmıştır. Kuruluş editoryal bağımsızlık ile kamu diplomasisi aracı olmak arasında dengeyi sağlamaya çalışmaktadır. Aynı zamanda İkinci Dünya Savaşı ortamı ve koşulları ile günümüz teknoloji çağı koşulları arasındaki farklar göz önüne alındığında kurumun dijital faaliyetleri önem arz etmektedir.

[164]Uttaro, **a.g.e.**, s.115.
[165]**A.e.**, s.117.
[166]**A.e.**, s.118.

2.2.3.Smith Mundt Yasası ve Anti-propaganda

İkinci Dünya Savaşı sonuçlanınca ABD'de yurt içindeki propaganda ihtiyacı azalmıştır. 1945 yılında büyük savaş operasyonları sona ererken, OWI kapatılmış ve kalan yayın faaliyetleri Dışişleri Bakanlığına devredilmiştir.[167] ABD yönünü uluslararası mecraya çevirmiştir.

1948 yılında kabul edilen Smith-Mundt Yasası, ABD Hükümetinin yurtdışındaki propaganda faaliyetlerinin misyonunu belirleyen ve bu faaliyetlerin ABD içinde dağıtımına getirilen sınırlamaları içeren bir yasa olarak kabul edilmektedir.

1948 yılının başlarında Başkan Harry Truman, 1948 Bilgi ve Eğitim Değişim Yasası'nı daha yaygın bilinen adıyla Smith-Mundt Yasası'nı yürürlüğe sokmuştur. Yasa, tasarıyı sunan Güney Dakota milletvekili Karl E. Mundt'un adıyla anılmıştır.[168]

Yasa, Dışişleri Bakanlığına kendi kurumlarını ve özel kuruluşları kullanarak ABD halkı ve politikaları hakkında yurtdışında bilgi yayma, basın, yayın, radyo, sinema filmleri ve diğer medya araçları aracılığıyla bilgi paylaşma, yurtdışındaki enformasyon merkezleri ve eğitmenler vasıtasıyla bilgiyi iletme yetkisi vermiştir. Kongre, ABD'nin diğer uluslara kendisini sistematik şekilde tanıtma konusunda eksik kaldığını ve 1948 itibarıyla ABD'nin Sovyetler Birliği ile dünya kamuoyunun "kalpleri ve zihinleri" için sert bir propaganda savaşı içinde olduğunu ifade etmiştir.[169]

Yasa içerisinde, geniş çapta duyurulan Voice of America yayınları, Dışişleri Bakanlığı tarafından yurtdışına dağıtılan haber bültenleri ve kapsamlı bir sinema filmi programı yer almaktadır. Kültürel ve eğitsel değişim çalışmaları kapsamında ise yurtdışındaki Amerikan kütüphanelerinin işletilmesi, öğretmen, öğrenci ve uzman

[167]Weston R. Sager, "Apple Pie Propaganda? The Smith–Mundt Act Before and After The Repeal of The Domestic Dissemination Ban", **Northwestern University Law Review**, 109, s.516.
[168]**A.e.**, s.517.
[169]Allen W. Palmer, Edward L. Carter, "The Smith-Mundt Act's Ban on Domestic Propaganda: An Analysis of the Cold War Statute Limiting Access to Public Diplomacy", **Communication Law and Policy**, 11:1, 2006, s.7.

değişimi ve diğer ülkelerde Amerikan destekli okullara mali yardım sağlanması amaçlanmaktadır.[170]

Bu yasa ile yurtdışı propaganda faaliyetleri düzenlenmiştir. Yasa Amerikan halkına ve iç kamuoyuna propaganda faaliyetleri yapılmasını engellemiştir.

Smith-Mundt yasası ABD'nin Nazi totalitarizmine karşı öncülük ettiği bir savaşın hemen ardından yürürlüğe girmiştir ve yasa ile ABD Hükümetinin, mağlup edilen Mihver devletlerinin kendi halklarına yaptıklarının benzerini Amerikan kamuoyuna yapıyormuş gibi görünmesini engelleme amacı güdülmektedir.[171]

Yasa tasarısının tartışıldığı dönemde destekleyici görüşlerin ortak noktası, Amerikan fikirlerini, yaşamını ve özgürlük anlayışını karşı cephede yer alan komünist totalitarizmin karşısına oturtmaktadır.

Dönemin Dışişleri Bakanı George C. Marshall, yapmış olduğu açıklamada yabancı halkların, Amerika'nın politikasını, doğasını ve amaçlarını bilmeleri gerekliliği üzerinde durmuştur. Yasanın Cumhuriyetçi destekçileri ise, Amerika'nın fikirler savaşı ile karşı karşıya kaldığını, bu savaşın komünist totalitarizm ile anayasal temsili özgürlük rejimi arasındaki bir savaş olduğunu dile getirmiştir. Demokratik fikirleri yurtdışında tanıtmak ve ABD hakkında yaygın olan yanlış anlatılarla mücadele etmek için bir araç sağlanması gerekliliği üzerinde durulmuştur.[172]

Bu dönem açıklamaları, Smith–Mundt Yasası'nın ardında yatan gerekçeleri net bir biçimde ortaya koymaktadır.

Kongre, Smith-Mundt Yasası'nı Sovyetler Birliği'ne karşı yürütülen ideolojik Soğuk Savaş'ta kritik bir araç olarak görmüştür. Bu durum, Smith-Mundt Yasası kapsamında oluşturulan kurumlarda çalışacak kişilerin bağlılığının titizlikle incelenmesine verilen önemle de vurgulanmıştır.

[170]Burton Paulu, "The Smith-Mundt Act: A Legislative History", **Journalism Quarterly**, 30(3), 1953, s.300.
[171]Nancy Snow, "The Smith-Mundt Act of 1948", **Peace Review**, 10:4, 1998, s. 619.
[172]Paulu, **a.g.e.**, s.304.

Uluslararası dağıtıma yönelik program içeriklerini hazırlamakla görevlendirilecek hükümet çalışanlarının sadakatinin doğrulanması gerektiği yönünde bir tutumda bulunulmuştur.[173]

Bu tutum, Dışişleri Bakanlığında sadakatsiz, yani komünist sempatizanı ya da ajanı olabileceği düşünülen çalışanlar bulunduğu iddialarıyla desteklenmiştir. Dışişleri Bakanlığının yurtdışına gönderdiği bazı sanatçıların komünist bağlantıları olduğu iddia edilmiştir. Aynı zamanda kurum içerisinde yer alan bazı isimler doğrudan komünizm ile ilişkilendirilmiştir.[174]

Bu tarz suçlamalar, dönemin atmosferinde son derece güçlü bir etki yaratmıştır. Dolayısıyla, devletin yurtdışına bilgi ve kültür yayma misyonu, bir anda içerideki sadakatsizlik ve ideolojik sızma korkusuna dönüşmüştür.

Bu korku yeni tüm çalışanların, savaş sırasında atom bombası projesinde çalışanlardan bile daha sıkı bir FBI sadakat soruşturmasından geçeceğinin açıklanması ve yasa kapsamında yabancıların yalnızca çevirmen olarak istihdam edileceğinin belirlenmesi ile giderilmeye çalışılmıştır.[175]

1979 yılında yapılan bir değişiklikle, uluslararası yayın içeriklerini hazırlayan çalışanlara yönelik sadakat kontrolü kaldırılmıştır. Bu uygulama, İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemdeki anti-komünist endişelerin bir kalıntısıdır.[176]

Yasanın nihai olarak kabul edilmesini açıklayan dört neden ileri sürülmüştür.

Birincisi, yakın zamanda İkinci Dünya Savaşı'nda birlikte savaşmış olmalarına rağmen, Sovyetler Birliği düşman olarak gösterilmiştir.

İkincisi, uluslararası yayıncılık uygulamaları, ABD gibi demokratik bir toplumun değerleriyle uyumlu bir faaliyet olarak sunulmuştur.

[173]Emily T. Metzgar, "Public Diplomacy, Smith-Mundt and The American Public", **Communication Law and Policy**, 17(1), 2012, s.77.
[174]Paulu, **a.g.e.**, s.304.
[175]**A.e.**, s.311.
[176]Metzgar, **a.g.e.**, s.82.

Üçüncüsü, Amerika'nın bakış açısıyla dünyayı görmek isteyen geniş bir uluslararası izleyici kitlesi bulunduğu öne sürülmüştür.

Son olarak, yasanın geçmesini isteyenler uluslararası yayıncılığı, ABD içinde süregelen izolasyoncu eğilimlere karşı etkili bir panzehir olarak tanıtmıştır.[177]

Dönemin ABD Dışişleri Bakanı George C. Marshall, Senato Dış İlişkiler Komitesi önünde ABD hakkında yurtdışına doğru bilgi yayılmasının gerekliliğini şu sözlerle ifade etmiştir.

'Bugün ABD'nin politikaları ve eylemleri sıkça yanlış anlaşılmakta ve yanlış aktarılmaktadır. ABD hakkında gerçekler gizlenmekte veya çarpıtılmakta, niyetlerimiz saptırılmaktadır. Eylemlerimiz, diğer ülkelerin halkları barışçıl niyetlerimizi anlamadıkça kendiliğinden yeterince açıklık kazanmaz. Niyetlerimiz ve kurumlarımız hakkındaki doğru kavrayış ancak tarihimizin ve geleneklerimizin ortaya çıkardığı siyasi ilkeler ile ABD'deki günlük yaşam hakkında bilgi edinmekle mümkün olabilir.'[178]

Smith-Mundt Yasası, uluslararası kitleleri hedefleyen ABD propagandasının ülke içinde yayılmasını yasaklamasına rağmen, Kongre bazı içerikleri yasağın kapsamı dışında tutmuştur.

Bu duruma örnek olarak 1965 yılında Kongre, Başkan Kennedy hakkında bir filmin ABD içinde yayımlanmasına izin veren ortak bir karar almıştır.[179]

Bu kararın gelecekteki içeriklerin yurtiçinde yayılması için bir emsal oluşturma riski doğurmasından duyulan endişe nedeniyle Kongre, 1965 Kararı'nın yalnızca bu filme özgü olduğunu ve diğer materyallerin ABD'de genel dağıtıma sunulması için bir emsal teşkil etmeyeceği şeklinde anlaşılması gerektiğini özellikle vurgulamıştır.[180]

2010 yılında Kongre, bu yasağı gevşetmeyi öneren bir yasa tasarısı sunmuştur. Ancak bu öneri gündeme gelmemiştir. Yine de Smith-Mundt Yasası'nın revize

[177]**A.e.**, s.80.
[178]Palmer, Carter, **a.g.e.**, s.8.
[179]**A.e.**, s.12.
[180]Sager, **a.g.e.**, s.521.

edilmesi ve ABD içinde daha erişilebilir hale getirilmesi konusunda politik ve akademik çevrelerde tartışmalar sürmektedir.[181]

Smith-Mundt Yasası'nın iç yayım yasağına karşı çeşitli hukuki itirazlar yapılmış olsa da bu davaları federal mahkemelerde açan davacılar büyük ölçüde başarısız olmuştur.

Hem ilk derece mahkemeleri hem de temyiz mahkemeleri, yasayı ABD Anayasası'nın Birinci Ek Maddesi veya Bilgi Edinme Özgürlüğü Yasası ile çelişkili olarak değerlendirme görüşünü reddetmiştir.[182]

Günümüz uluslararası ortamı ve iletişim ekosistemi bağlamında, devam eden iç yayın yasağı yurtdışında yayınlanan bilgi ile Amerikan halkının aldığı bilgi arasına bir demir perde çektiği, Amerikan bilgi faaliyetlerinin tamamen yalanlarla dolu olduğu ve kendi halkının duyması için uygun olmadığı izlenimini verdiği endişelerini doğurmuştur.[183]

Smith-Mundt Yasası'nın, hükümetin uluslararası propagandasının ülke içinde yayılmasını yasaklayan hükmü, teknolojik gelişmelerden ötürü uygulanamaz durumdadır.

Dünyanın herhangi bir yerindeki bir yayına ABD içerisinde yer alan internet kullanıcıları erişebilmektedir. ABD içindeki bazı internet kullanıcıları, proxy adresler veya diğer yöntemlerle herhangi bir engelleme mekanizmasını aşabilir. Uluslararası hedeflenen propaganda materyallerine erişmek isteyen herhangi bir ABD vatandaşı, bunu kolaylıkla yapabilir. Diğer ülkelerdeki bağlantıları aracılığıyla talep edebilir ve yurtdışına seyahat ederek doğrudan erişim sağlayabilir.[184]

Smith Mundt Yasası, esas olarak Soğuk Savaş'ın ilerlemesi nedeniyle Kongreyi, ABD Hükümetinin küresel ölçekte uluslararası bilgi yayma ve eğitim değişim faaliyetlerine katılmasının gerektiğine ikna ettiği için kabul edilmiştir. Kongre, ABD'nin amaçlarını, değerlerini ve politikalarını dünyaya anlatmasının ve

[181]Metzgar, **a.g.e.**, s.69.
[182]Palmer, Carter, **a.g.e.**, s.15.
[183]Metzgar, **a.g.e.**, s.72.
[184]Palmer, Carter, **a.g.e.**, s.30.

Sovyetler Birliği'nin propagandasına karşılık vermesinin, kalıcı barış ve ulusal güvenlik için gerekli olduğuna karar vermiştir.

2.3. Soğuk Savaş Dönemi

Batı bloğu liderliğine soyunan ABD ile Doğu bloğu liderliğine soyunan Sovyetler Birliği arasında yaşanan uluslararası gerginlik Soğuk Savaş olarak adlandırılan bir sürecin yaşanmasına neden olmuştur. Bu süreç iki süper gücün askeri, ekonomik ve ideolojik mücadelesine sahne olurken, diğer ülkelerin de etkilendiği bir sistem çatışmasına dönüşmüştür.

Soğuk Savaş, öncelikli olarak bir askeri çatışma değil, küresel bir ideolojik mücadele olarak gerçekleşmiştir. Bu "sözcükler savaşı" kapsamında, organize edilen kitle iletişim kampanyaları, gizli psikolojik operasyonlar ve kültürel nüfuz programları tercih edilen stratejik araçlar arasında yer almıştır.[185]

Kitle iletişim araçları ve bilgi teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte, Soğuk Savaş'ın etkisi giderek daha kapsayıcı olurken, henüz gelişmekte olan iletişim bilimi disiplininin politika yapıcılar ve stratejistler açısından önemi giderek artmıştır.

1950'ler boyunca, kamu yönetimi, askeri yapı ve özel vakıflardan büyük miktarda fon alan iletişim araştırmaları, büyük ölçüde hükümet propagandası ve psikolojik savaş programları sayesinde ilerleme kaydetmiştir.[186]

İkinci Dünya Savaşı sırasında, ABD ve Sovyet Hükümetleri, Rusça yayımlanan "Amerika" dergisi ile İngilizce yayımlanan "Soviet Life" dergisi için ortak bir anlaşma yapmıştır. Bu dergiler, ilgili ülkelerde dağıtılmak üzere tasarlanmıştır. "Amerika", görsellerle zenginleştirilmiş lüks bir dergi iken, "Soviet Life" daha sade bir formatla yayımlanmıştır.[187]

Her ne kadar Nazilere karşı birlikte bir savaş verilmiş ve bu savaş Amerika ile Avrupa ve Rus taraflarını yakınlaştırmış olsa da, savaş sonrası oluşan ortam Sovyet ve

[185]Benno Nietzel, "Propaganda, Psychological Warfare and Communication Research in the USA and The Soviet Union During The Cold War", **History of the Human Sciences**, Vol. 29(4-5), 2016, s.60.
[186]**A.e.**
[187]James Critchlow, "Review of Public Diplomacy during the Cold War: The Record and Its Implications", by Yale Richmond. **Journal of Cold War Studies**, Vol. 6, No. 1, 2004, s.78.

Amerikan siyasal, toplumsal ve ekonomik yapılarının karşılaştırılması ve doğal olarak gerilimlerin artması sonucunu doğurmuştur.

Nitekim 1952 yılında, Sovyetler Birliği, "Amerika" dergisinin dolaşımını engellemeye çalışmış, ABD Hükümeti ise projeden vazgeçmiştir. Bu durum Josef Stalin'in ölümüyle birlikte ortaya çıkan daha ılımlı ortam sayesinde, 1956'da "Amerika" dergisinin yeniden yayımlanmasına olanak sağlamıştır.[188]

Savaş sonrası, yönetim felsefelerinin, gücün, toplumların ve bilimin karşılaştırıldığı iki kutuplu bir dünya ortamı oluşmuştur. Amerika özgür demokrasi felsefesini benimserken, Sovyetlerin komünist felsefesinin yayılmacılığına karşı durma kararı almıştır.

Sovyet bakış açısına göre Amerika, Lenin, Marx, Engels ve Stalin tarafından belirlenen ideolojik düzeni tehdit etmeye çalışan, saldırgan ve kötü niyetli bir kapitalist imparatorluğun lideri olarak sunulmaktadır.[189]

Sovyetler Birliği ile eski Batılı müttefikleri arasındaki gerilim hızla arttıkça, hem siyasetçiler hem de akademisyenler, devletin yurt dışındaki enformasyon faaliyetlerini sürdürmesini desteklemiştir. 1948'de kabul edilen Smith-Mundt Yasası, ABD Hükümetinin barış zamanında dahi yurt dışına yönelik propaganda yürütmesine izin vererek, Amerikan diplomasi tarihinin önemli bir dönüm noktasını teşkil etmiştir.[190]

ABD Başkanı Harry S. Truman, 'sözcükler savaşı' olarak adlandırılan dönemde Komünist yönetim altındaki ülkeleri hedef alarak uluslararası bir 'gerçeklik kampanyası' başlatmıştır. Bu kampanyayı desteklemek için 1950-1953 yılları arasında Kongreden ek bütçe talebinde bulunulmuştur. Bunun sonucunda Kongre, Amerika propagandasının Komünist ilerlemesini zayıflatabildiğine dair daha somut kanıtlar beklemiştir.[191]

---

[188] **A.e.**

[189] Nancy Snow, "International Exchanges and The U.S. Image", **The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science**, 616(1), 2008, s.202.

[190] Nietzel, **a.g.e.**, s.63.

[191] Shawn J. Parry-Giles, "Propaganda, effect, and the cold war: Gauging the status of america's "war of words", **Political Communication**, 11:2, 1994, s.204.

Amerikan Kongresi, söylemsel olarak yürütülen mücadelenin, fiziksel savaş ortamıyla aynı şekilde değerlendirilmesini beklemiştir. Nasıl ki savaş başarısı somut kazanımlara bağlı ise komünist yönetime karşı sürdürülen mücadelenin harcamasının da kazanımlara göre değerlendirilmesi istenilmiştir.

Komünizme karşı neden mücadele edilmesinin gerekliliği de ortaya konmuştur. Bu anlamda Kongre temsilcileri, Sovyetlerin Doğu Avrupa'da korku yaymak için kullandığı toplama kampları ve infaz mangalarına dikkat çekmiştir. Bu duruma ek olarak temsilci John W. Yugoslavya'da bir başpiskoposun zulme uğrayarak hapsedilmesine ilişkin daha spesifik bir hikaye aktarmıştır. Amerikan Kongre temsilcilerine göre Komünizm dini özgürlükleri tehdit etmekteydi. Bu durum, Başpiskopos Stepinac'ın haksız yargılanmasıyla somutlaşmıştı. Stepinac, tüm dinlere yönelik zulmün bir sembolü olarak görülmüştür. ABD'ye göre Komünizm, Hristiyanlığı ve tüm özgür hükümetleri yok etmeye çalışmaktadır.[192]

Sovyetler Birliği'nin emperyalist hedeflerine dikkat çekilmiştir. Kongre Üyesi Mundt, Rusya'yı zayıf ülkeleri ele geçiren bir ayıya benzeten mecazi bir imge oluşturmuştur. Amerika barış güverciniyle mırıldanırken, Rus ayısının harekete geçtiğini ve bir sürü küçük ülkeyi kucaklayarak onları kendi egemenliği altına aldığını dile getirmiştir.[193]

Sovyetler Amerika'nın yeni düşmanı olarak konumlandırıldıktan sonra, Sovyet propagandasının yaydığı yalanların gerçek olduğuna inanıldığı gösterilerek, Amerika'nın da karşı propaganda yapmasının gerekliliğine değinilmiştir.

1948 yılında Senato Dış İlişkiler Komitesi adına hazırlanan bir raporda, Fransız bir siyasi liderin Amerika'nın Almanya'yı savaş sonrası dönemde Fransa'dan daha hızlı yeniden inşa ettiği için Rusya ile bir savaşa girmeyi planladığını düşündüğü aktarılmıştır. Aynı şekilde bir Kongre temsilcisi, Çinli bir arkadaşından aldığı bir mektubu örnek göstererek, Amerikan askerlerinin her gün ortalama bir Çinliyi öldürdüğü, tecavüz ettiği ve sakat bıraktığı iddiasının Çin'de dolaşımda olduğunu

[192]**A.e.**, s.205.
[193]Shawn J. Parry-Giles, "Rhetorical Experimentation and the Cold War, 1947–1953: The Development of an Internationalist Approach to Propaganda", **Quarterly Journal of Speech**, 80:4, 1994, s.450.

ifade etmiştir. Bir diğer temsilci ise, Rus kontrolündeki radyolardan yayılan yanlış propagandanın Amerikan demokrasisini kötü göstermeye çalıştığını belirterek, bu propagandanın etkili olduğunu ileri sürmüştür.[194]

Amerikan propagandasının başarılı olduğuna dair bazı görüşler öne sürülmüştür. Programın başarıya ulaştığına dair görüşler Sovyetlerin verdiği karşı tepki ile görülmeye çalışılmıştır.

Dışişleri Bakanlığının 1949 tarihli raporunda komisyon üyeleri, propaganda dergisi Amerika'nın etkisini göstermek için Büyükelçi Walter Bedell Smith'in ifadelerine atıfta bulunmuştur. Smith'e göre, Sovyet Hükümeti Amerikan propaganda dergisini hedef alarak saldırmıştır. Bu da derginin SSCB'de kayda değer bir popüler etki yarattığını göstermiştir. Komisyon üyeleri ayrıca, Kremlin'in Amerika'nın Sesi (VOA) yayınlarını dinlemeyi caydırmaya çalıştığını ve bunun VOA'nın etkili olduğunu kanıtladığını ileri sürmüştür.[195]

Soğuk Savaş'ın belirli dönemlerinde, yirmiye yakın farklı ülkeden propaganda yayınları gerçekleştirilmiştir. Güçlü bir iletim ağı sayesinde, Amerika'nın Sesi (VOA) en geniş dinleyici kitlesine sahip olmuştur. Amerikan caz müziği ile desteklenen bilgi ve haber programları gençleri kendine çekmiştir. VOA'nın ünlü caz yapımcısı ve yayıncısı Willis Conover, Moskova'yı ziyaret ettiğinde büyük kalabalıklar tarafından karşılanmıştır.[196] Bu durum etki alanının ne kadar geniş olduğuna dair kanıtlar arasında yer almaktadır.

VOA, uluslararası kısa dalga yayınlarıyla küresel bir izleyici kitlesine hitap ederken, Radio Free Europe (RFE) ve Radio Liberty (RL) ise 1950'lerin başında faaliyete geçmiş, esas olarak CIA tarafından finanse edilmiş ve belirli coğrafi bölgeleri hedef almıştır. RFE Doğu Avrupa'ya yayın yaparken, RL eski Sovyetler Birliği'ni hedef almıştır.[197]

---

[194]Parry-Giles, **Propaganda, effect…**, s.205.
[195]**A.e.**, s.206.
[196]Critchlow, **a.g.e.**, s.79.
[197]John Robert Kelley, "US Public Diplomacy: A Cold War Success Story", **The Hague Journal of Diplomacy 2**, 1, 2007, s.67.

Sovyetler, bir dönem dünyanın en büyük uluslararası yayıncısı konumunda olan Radio Moscow ve Radio Peace and Progress gibi devlet destekli istasyonlarla bu yarışta güçlü bir konumda yer almıştır. Radio Moscow, en yüksek bütçesine ulaştığı dönemde, VOA ve RFE/RL'nin toplam bütçesinin 3.5 katı olarak tahmin edilen finansal kaynağa sahip olmuş ve böylece üstün yayın ekipmanları ile neredeyse iki kat daha fazla dilde içerik sunabilmiştir.[198]

Sovyetler Birliği radyo programlarının kuvvetli yapısına karşı ABD radyo programlarının sonuçlarına dair somut veriler elde edilmiştir. Somut olmayan paylaşımların eleştirilmesi nedeniyle somut veriler paylaşılarak programın desteklenmesine devam edilmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Sunulan kanıtların büyük çoğunluğu sayısal verilere dayanmıştır. Örneğin, Soğuk Savaş'ın başlangıcından bu yana Komünist Partisi'nin birçok üyesini kaybettiği belirtilmiştir. İtalya'da, 1947'den bu yana Komünist Partisi 150.000'den fazla üye kaybetmiştir. Japonya'da yüzde 23, Brezilya'da yüzde 69, Hollanda'da yüzde 34 oranında bir düşüş yaşanmıştır. Costa Rica'da parti üyeliği yüzde 50, İzlanda'da yüzde 32, İsveç'te yüzde 27, Fransa'da ise yüzde 29 oranında azalmıştır.[199]

Truman döneminde ABD, yabancı halkların demokrasi ilkelerini anladıklarında, bu ilkenin doğal olarak kabul edileceği ve herhangi bir komünist ilerlemenin bu sayede engelleneceği düşünülmüştür. Demokrasi doğası gereği üstün kabul edilmiştir. Amerika'nın temel görevi demokrasinin en iyi örneği olarak kendisini göstermek olmuştur. Demokrasi ile karşı karşıya kalan tüm hükümet politikalarının kaçınılmaz olarak başarısız olacağı düşünülmüştür.

Demokrasi yurtdışında yüceltilirken ABD kutsal bir örnek olarak sunulmuştur. Bu tür propagandanın bir örneği, 1947 ve 1948 yıllarında Latin Amerika'da yayımlanan VOA radyo serisi Know North America olmuştur. Bu seri, o dönemdeki diğer propaganda girişimlerinin tipik bir örneği olarak kabul edilmiştir. Know North

[198] **A.e.**
[199]Parry-Giles, **Propaganda, effect…**, s.210.

America dizisi, haftalık programlar şeklinde yayınlanmıştır. İki gezginin, ABD'deki geçmişin ve günümüzün pek çok mucizesini keşfetme maceraları anlatılmıştır.[200]

Demokratik ideallerin yüceltilmesi ile beklenen hedefin aksi sonuçlar doğmuştur. Know North America gibi yayınlar, demokrasiye destek kazandırmak yerine, dünya çapında topluluklar arasında hoşnutsuzluk yaratmıştır.

Bu tür propagandanın az gelişmiş ülkelerde kıskançlık, haset ve hoşnutsuzluk uyandırdığı belirtilmiştir. Yabancılara, Amerika'nın refahı hakkında her vatandaşa düşen milyonlarca otomobil, çamaşır makinesi ve küvet üzerinden bolca tasvirler sunulmuştur ve bu tür maddi avantajların komünizm altındaki düşük yaşam standartlarıyla karşılaştırma yapılması amaçlanmıştır. Bunun yerine dünyanın birçok yerinde kıskançlık ve hoşnutsuzluk meydana gelmiştir. Özellikle Latin Amerika'da, bu dönemde propaganda yayınlarının bölgeye yönelik olmasına rağmen, halkın Amerikan faaliyetlerine karşı kuşkucu davrandığı görülmüştür.[201]

Bu yaklaşım ABD'de perakende ürünlerin satışı için kullanılan reklam tekniklerinin politikaya uyarlanması şeklinde gerçekleşmiştir. ABD'li işçilerin yaşam standartlarının Sovyet işçilerinkinden üstün olduğu öne sürülmüştür. Aynı şekilde ABD'de işçilerin borsada hisse sahipliği yoluyla ekonomik refaha sahip olduğu da dile getirilmiştir. Bu teknikler etkileyici bulunmadığı gibi rahatsız edici bulunmuştur. Nitekim Sovyet halkı uzun bir süre tek taraflı medya içeriğine maruz kaldığı için, propaganda niteliğindeki herhangi bir şeye şüpheyle yaklaşmaya başlamıştır.[202]

Bu tip girişimler komünizmin güçlenmesine mani olamamıştır. Aksine komünizm dünya genelinde güçlenmeye devam etmiştir.

Şubat 1948'de komünistler başarılı bir darbe gerçekleştirerek Çekoslovakya'yı Sovyet yörüngesine sokmuştur. Sovyetler Birliği, sonrasında Doğu Berlin olarak adlandırılan bölgeyi işgal ederken, Kuzey Kore birlikleri Güney Kore Cumhuriyeti'ni istila etmiştir ve Çin'deki milliyetçi hükümet komünizmi resmi yönetim biçimi olarak

[200]Parry-Giles, **Rhetorical experimentation…**, s.452.
[201]**A.e.**, s.453.
[202]Critchlow, **a.g.e.**, s.81.

benimsemiştir. Ancak en önemli gelişme, Sovyetler Birliği'nin 1949 yılında atom bombası patlatması olmuştur.[203]

Truman yönetimi gerçeklik kampanyası aracılığıyla yurtdışında komünizmin vahşetini ortaya koyarken demokrasinin yüceliğini yansıtmaya çalışmıştır. Bu kampanya komünizmi itibarsızlaştırmak için tasarlanmış ancak sonuçları neticesinde başarılı olunamamıştır.

Bilimdeki ilerlemeler ve yaklaşan nükleer savaş tehdidinden ilham alan Eisenhower, Soğuk Savaş'ı eşitler arasındaki bir rekabet olarak ele almıştır. Eisenhower yönetimi, atom enerjisinin barışçıl kullanımını ABD ile özdeşleştirmeye çalışmıştır.[204]

1950'ler ve 1960'larda ABD ve Sovyetler Birliği'nin nükleer cephaneliklerinin hızla büyümesi, iki süper güç arasında doğrudan bir askeri çatışmanın intihar olarak görülmesine neden olmuştur. Bu nedenle ortaya çıkan psikolojik ve kültürel savaş, gerçek savaşın alternatifi olarak görülmüştür.[205]

Radyonun altın çağından uydu televizyonunun doğuşuna kadar uzanan bir bilgi ve eğlence bombardımanı döneminde, Soğuk Savaş propagandasının etkisine maruz kalmamak neredeyse imkansız hale gelmiştir. Spor, bale, çizgi romanlar ve uzay yolculuğu gibi hemen her şey siyasi bir anlam kazanmış ve dolayısıyla iç kamuoyunu şekillendirmek ve dış toplumları zayıflatmak için bir silah olarak kullanılabilir hale gelmiştir.[206]

Eisenhower dönemi politikalarının belirleyici unsuru karşı tarafın gücünün bilincinde olmak ve ABD'ni uluslararası alanda doğru konumlandırmak olmuştur. Aynı zamanda kurumlar arası iletişime dikkat çekilmiş ve tek elden hareket edilmesi gerekliliği sonucuna varılmıştır.

---

[203]Parry-Giles, **Rhetorical experimentation…**, s.453.
[204]**A.e.**, s.457.
[205]Tony Shaw, "Review of The Politics of Cold War Culture", by Steve Nicholson, Christopher Mayhew, Paul Lashmar, James Oliver, Frances Stonor Saunders, Scott Lucas, Richard M. Fried, and James Chapman. **Journal of Cold War Studies**, Vol. 3, No. 3, 2001, s.59.
[206]**A.e.**

Bu dönemde Sovyet yöneticilerinin dünya hakimiyetini amaçladığı görüşünden yola çıkılarak Soğuk Savaş'ta Sovyetlerin en önemli silahının siyasi savaş olacağı sonucuna varılmıştır. Önceki bazı siyasi yetkililerin aksine, Sovyetlerin siyasi savaş konusundaki ustalığı kabul edilmiş ve komünist ideolojinin birçok insan için önemli bir çekiciliğe sahip olduğu belirtilmiştir.[207]

Truman yönetiminin propaganda programındaki sorunları belirlenmiştir. Küresel propaganda kampanyalarında saldırıya geçme fırsatlarının kaçırıldığı ve önceki programların çoğunun Amerika'nın dış politikalarıyla bağlantısız olarak savunmacı mesajlar içerdiği kabul edilmiştir. Ek olarak ABD'nin birçok farklı sesle konuştuğu ve bu durumun fazla ve dağınık propaganda temalarının plansız bir şekilde yansıtılmasına yol açtığı belirlenmiştir.[208]

Eisenhower yönetimi altında, Sovyetler Birliği'ne karşı psikolojik savaş stratejilerine odaklanan geniş çaplı düşünce kuruluşları ve araştırma enstitüleri ağı ortaya çıkmıştır. Sonucunda ABD'nin uluslararası enformasyon ve propaganda faaliyetlerini değerlendirmek ve gözden geçirmek amacıyla Jackson Komitesi (1953) ve Sprague Komitesi (1959–61) kurulmuştur. Bu komiteler, yüzlerce uzman ve bilim insanının görüşlerine başvurmuş, disiplinlerarası araştırma bulgularını sistematize etmeye çalışmış ve uluslararası enformasyon faaliyetlerine yönelik tutarlı bir araştırma planı oluşturulması için önerilerde bulunmuştur.[209]

Bu çalışmalar sonucunda Eisenhower yönetimi iki propaganda kampanyası geliştirmiştir. Bu kampanyalar, nükleer çağda kültürler arası anlam taşıyabilecek barış kavramı etrafında şekillendirilmiştir.

Bu kampanya iki büyük başkanlık konuşması etrafında şekillenmiştir. "Chance for Peace" (Barış için Fırsat) ve "Atoms for Peace" (Barış için Atomlar). Her ikisi de Amerika'nın temel dış politika stratejilerini belirlemiştir ve uluslararası

[207]Parry-Giles, **Rhetorical experimentation…**, s.457.
[208]**A.e.**
[209]Nietzel, **a.g.e.**, s.64.

propaganda hedeflerine yönelik daha geniş kapsamlı kampanyaların çekirdeğini oluşturmuştur.[210]

ABD bilimsel bir süper güç olarak konumlandırılırken, aynı zamanda barış ile özdeşleştirilmeye çalışılmıştır. Barış ile komünizm arasındaki bağlantı silinmeye çalışılmıştır.

Eisenhower, ABD'nin savaş sonrasında gerçek barışı sağlamak için çaba gösterdiğini belirtmiştir. ABD gücünü dünyayı korkutmaya değil, ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kullanan bir ülke olarak tasvir edilmiştir. Sovyet Hükümetini ise büyük ordular, yıkıcı faaliyetler ve komşu ulusları kontrol altına alma politikası ile suçlamıştır.[211]

ABD, dünyayı bu barışçıl yola yönlendiren lider olarak konumlandırılmıştır. ABD bilimin olumlu kullanımıyla ön plana çıkarken, Sovyetler Birliği ise nükleer savaş tehdidi ile özdeşleştirilmiştir.

Soğuk Savaş boyunca Amerikan yayınları, Sovyet dinleyicilerine yönelik olarak giderek daha karmaşık hale gelmiştir. Özellikle 1950'lerin propaganda yöntemlerine kıyasla belirgin bir gelişim göstermiştir.

Bu yayınların önemli bir teması, daha liberal Sovyet bloğu ülkelerindeki reformları çapraz haberleştirmek olmuştur. Örneğin Macaristan ve Polonya'daki değişimler ya da Batı Avrupa'daki partilerin politikaları sıkça ele alınmıştır. Bu yaklaşımın altında yatan mantık, erken dönemdeki Soğuk Savaş savunucularının öne sürdüğü Amerikan modelinin Sovyet yetkilileri tarafından benimsenme şansına sahip olmamasıdır. Ancak, meşru şekilde Komünist olarak kabul edilebilecek reformlar, Sovyetler Birliği'nin evriminde olumlu bir etki yaratabilir düşüncesi gelişmiştir.[212]

CIA tarafından 1980'lerin başlarında yapılan bir araştırma, Sovyetlerin yayınları engelleme amacıyla yılda ortalama 250 milyon ABD doları harcadığını tahmin etmektedir ki bu miktar, ABD'nin kendi radyo istasyonlarını desteklemek için ayırdığı yıllık bütçeyi aşmıştır. Parazitleme faaliyetleri 1948'de Josef Stalin'in

[210]Parry-Giles, **Rhetorical experimentation…**, s.459.
[211]**A.e.**
[212]Critchlow, **a.g.e.**, s.83.

talimatıyla BBC ve VOA'nin engellenmesiyle başlamış, ancak Küba Füze Krizi'nin ardından 1963'te yaşanan yumuşama süreciyle geçici olarak durdurulmuştur. Bu strateji, 1968'deki Çekoslovakya baskısı sonrası yeniden uygulanmış, 1973'te yumuşama sürecinde askıya alınmış ve 1981'de Polonya'daki gelişmelerle tekrar ortaya çıkmıştır. RFE/RL'nin yayınları, 1953'te faaliyete başladığı andan itibaren kesintisiz bir şekilde Kasım 1988'e kadar Sovyetler tarafından engellenmeye devam etmiştir.[213]

Bu duruma karşılık olarak, ABD Dışişleri Bakanlığı, Sovyet engellemesini aşmaya yönelik çözümler geliştirmek ve Demir Perde'nin ötesine mesaj iletmek için yeni ve alışılmadık yöntemler tasarlamak amacıyla önde gelen bilim insanlarının katıldığı disiplinlerarası bir girişim olan Project Troy'u (Troy Projesi) başlatmıştır. Proje sonucunda siyasi bilgi ve propaganda içeriklerini düşman ülkelerine taşımak için gelişmiş teknikler önerilmiş ve komünist bloka yönelik siyasi savaş üzerine daha sistematik araştırmalar yapılması çağrısında bulunulmuştur. Project Troy, ABD Hükümeti ile önde gelen Amerikan üniversiteleri arasındaki Soğuk Savaş ile ilgili araştırmalarda artan iş birliğinin temelini oluşturmuştur.[214]

Bu arada, ABD'nin komünist bloka karşı yürüttüğü propaganda faaliyetlerinin gözlemlenmesi ve analiz edilmesi, Sovyet istihbaratı ve parti yetkilileri için önemli bir çalışma alanı haline gelmiştir.

Merkez Komite'nin Ajitasyon ve Propaganda Bölümü'ne sunulan gizli bir raporda, VOA'nın ayrıntılı bir tanımı ve bu yayın kuruluşunun organizasyon yapısı yer almış, Sovyet dinleyici kitlesinin hızla büyüme olasılığı hesaplanmıştır. Raporda, ABD'nin uluslararası yayınları açıkça bir psikolojik savaş silahı olarak tanımlanmıştır.[215]

İkinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında Sovyetler Birliği'nin Doğu Avrupa'yı işgal etmesi, uluslararası propaganda kampanyası için daha sağlam bir zemin sağlamış ve Soğuk Savaş'ın resmen başlamasıyla birlikte Batı'yı kültürel olarak

[213]Kelley, **a.g.e.**, s.67.
[214]Nietzel, **a.g.e.**, s.63.
[215]**A.e.**, s.67.

etkileme ihtiyacı daha da artmıştır. Bu kampanya, Komünist Parti Merkez Komitesi'nin Ajitasyon ve Propaganda Bölümü ve 1947'de kurulan Komünist Enformasyon Bürosu tarafından yönlendirilmiştir. Dünya Barış Konseyi gibi örgütler, Batılı gazeteciler, sendikacılar ve akademisyenlerle işbirliği yapılarak Moskova'nın silahsızlanma çağrısı öne çıkarılmıştır. Bazı tahminlere göre, 1960 itibarıyla Sovyetler Birliği küresel komünist propaganda faaliyetlerine yaklaşık 2 milyar dolar ayırmıştır.[216]

Bu yeni propaganda türünün incelenmesi, Sovyet tarafında da kendi propagandacılarının ne yaptığını ve bunu nasıl gerçekleştirdiğini sorgulamalarına yol açmıştır.

1948 Şubat ayında, Politbüro üyesi Andrei Jdanov'a ulaşan bir notta, Sovyet dış propagandasının güncel durumuna ilişkin sert eleştiriler yer almıştır. Bu notta, Sovyet gazetecilerinin yabancı izleyicileri yeterince anlayamadığı vurgulanmış ve Sovyet haber ajansının sağladığı sınırlı bilgilere bağımlı olmalarının büyük bir eksiklik yarattığı belirtilmiştir. Ayrıca, Sovyetler Birliği'nde propaganda ve karşı-propaganda yöntemlerine yönelik sistematik bir akademik araştırma yapılmaması eleştirilmiştir.[217]

Liderler, şekillenmekte olan Soğuk Savaş'ı yalnızca askeri güçle kazanılacak bir çatışma olarak değil, küresel kamuoyunda ideolojiler ve fikirler arasında süregelen bir mücadele olarak görmüşlerdir.

ABD, Sovyetler Birliği'ne karşı faaliyetlerinin büyük bölümünü Başkan Eisenhower döneminde kurulan United States Information Agency - ABD Enformasyon Ajansı (USIA) koordinasyonunda yapılandırmıştır.

2.3.1. ABD Enformasyon Ajansı

1950 yılında, ABD Başkanı Truman'ın Sovyetlere karşı gerçekleştirdiği politikaların eleştirilmesi ve daha doğrudan müdahil olunmasının gerekliliği üzerinde durulması sahadan gelen gelişmelerle de perçinlenmiştir.

[216]Shaw, **a.g.e.**, s.60.
[217]Nietzel, **a.g.e.**, s.67.

Rusların atom bombası ve diğer uluslararası gelişmeler işlerin kötüye gitmekte olduğuna dair endişeler yaratmıştır. Bu kamusal korkuyu daha da artıran, Life dergisinin, Rus askeri gücünün büyüyen tehdidine odaklanan özel bir sayı yayımlaması olmuştur.[218]

Wisconsin Senatörü Joseph McCarthy'nin Truman yönetimine karşı gerçekleştirdiği söylemler bu korku atmosferini daha da körüklemiştir.

9 Şubat 1950'de McCarthy'nin Batı Virginia'nın Wheeling kentinde yaptığı bir konuşmada, ABD Dışişleri Bakanlığının bilinen iki yüz beş komünist sempatizanı ve vatan hainiyle dolu olduğunu iddia etmiştir. Bu durum, 1950 Subversive Control Act'in (Yıkıcı Faaliyetleri Kontrol Yasası) çıkarılmasına ve Dışişleri Bakanlığı çalışanlarının sadakatine yönelik Kongre soruşturmalarının başlatılmasına yol açmıştır.[219]

Uluslararası gelişmeler ve iç kamuoyunun yoğun baskısı karşısında Başkan Truman, iletişim yöntemleri ile ikna çabalarını ABD dış politikasının bir aracı olarak benimsemesine yol açmıştır.

20 Nisan 1950'de Amerikan Gazete Editörleri Derneği'nin toplantısında yaptığı konuşmada Truman, stratejik iletişime dair vizyonunu ortaya koymuştur. Bu vizyon komünizm güçleri tarafından tehdit edilen özgürlük davası şeklinde çerçevelenmiştir. Mücadelede propaganda, komünistlerin sahip olduğu en güçlü silahlardan biri olarak görülmüştür. Aldatma, çarpıtma ve yalan, kasıtlı bir politika olarak sistemli şekilde kullanılmaktadır. Bu propagandaya yalnızca yalın, açık ve süslenmemiş gerçek ile gazeteler, radyo ve halkın güvendiği diğer kaynaklar aracılığıyla karşı konulabilir görüşü benimsenmiştir.[220]

Kasım 1952'de seçilen ABD Başkanı Eisenhower Truman yönetimini, ülkenin Soğuk Savaş'a verdiği yanıtı bölümlere ayırmakla eleştirirken özellikle Dışişleri Bakanlığına dikkat çekmiştir.

---

[218]David W. Guth, "From OWI to USIA: The Jackson Committee's Search for the Real "Voice" of Americas", **American Journalism**, 19:1, 2002, s.20.
[219]**A.e.**
[220]**A.e.**, s.21.

Dış politikayı yalnızca kapalı bir grup içinde ele alan bir Dışişleri Bakanlığını eleştiren Eisenhower, Truman yönetimini birbirini kesen, örtüşen ve rekabet halindeki bakanlıkları, büroları ve ajansları uyum içinde çalıştırmayı başaramadığını dile getirmiştir.[221]

Eisenhower döneminde toplanılan birçok Kongre ve yürütme organı komitesi denizaşırı enformasyon programlarının gelecekteki yönleri ve yapısı ile ilgili çalışmalar gerçekleştirmiş ve başkana raporlar sunmuştur.

Bu anlamda Jackson Komitesi, hükümetin yürütme organının uluslararası bilgi politikaları ve faaliyetleri ile özellikle de bu ülkenin uluslararası ilişkileri ve ulusal güvenliği ile ilgili olarak bir inceleme ve değerlendirme yapmak üzere Başkan Eisenhower'ın talimatıyla 30 Ocak 1953'te ilk kez toplanmıştır. Ardından gelen beş aylık müzakereler boyunca, komite görüş ve raporlarını hazırlamıştır.[222]

Bourke B. Hickenlooper başkanlığındaki Hickenlooper Komitesi ise 6 Mart-13 Mayıs 1953 yılları arasında çalışmalarını sürdürmüş ve tüm ABD enformasyon ve karşı-propaganda programlarının yeni bir bakanlık seviyesindeki ajans altında birleştirilmesini önermiştir. Hickenlooper Komitesi'nin raporunda, denizaşırı enformasyon programlarına yönelik birçok eleştiri ve iyileştirme önerisi sıralanmıştır. Komite, 'Kongre ve Amerikan halkı, denizaşırı enformasyon programlarıyla neyi başarmaya çalıştığımız konusunda net bir tanıma sahip değil' görüşünde bulunmuştur. Raporda ayrıca, programın asıl amacından çok fazla uzaklaştığı ve bilgi sağlama aracından çok, giderek daha fazla propaganda aracına dönüştüğü ifade edilmiştir.[223]

Ek olarak Başkanlık Hükümet Organizasyonu Danışma Komitesi'nden de geri bildirim alınmıştır. Bu komitenin başkanı Nelson A. Rockefeller olmasından dolayı Rockefeller Komitesi olarak adlandırılmıştır.

Rockefeller Komitesi, Eisenhower yönetimine yeni bir dış enformasyon ajansı oluşturulması önerisinde bulunmuştur. Bu yeni kurumun Dışişleri Bakanlığı tarafından

---

[221]**A.e.**, s.24.

[222]"Report to the President by the President's Committee on International Information Activities", (Çevrimiçi) https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1952-54v02p2/d370, 19 Mayıs 2025.

[223]Guth, **a.g.e.**, s.26.

yürütülen en önemli dış enformasyon programlarını, kültürel ve eğitim değişim programlarını bir araya getirmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur. Komite ayrıca, bu yeni ajansın Ulusal Güvenlik Konseyi çatısı altında kurulmasını tavsiye etmiştir.[224]

Danışma ve yürütme komiteleri raporları doğrultusunda 1 Haziran 1953 yılında ABD Enformasyon Ajansı (The United States Information Agency - USIA) Başkan Eisenhower tarafından yayınlanan 10477 sayılı Yürütme Emri ile kurulmuştur. USIA, Soğuk Savaş döneminin çoğunda Amerika Birleşik Devletleri'nin kamu diplomasisi ajansı olarak hizmet vermiştir. Dışişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Amerika'nın Sesi (VOA) uluslararası radyo yayın operasyonları da USIA'ya devredilmiştir.[225]

USIA'nın doğuşu, küresel komünist yayılma tehdidine karşı bir yanıt olarak gerçekleşmiştir. Ajansın amacı, savaşın silahlarla değil, kelimelerle kazanıldığı bir zeminde kalpleri ve zihinleri fethetmek olmuştur.

ABD bilgisayar kullanımını, kamu diplomasisi bağlamında modernliğin bir göstergesi olarak sunmuştur. 1950'lerin sonunda düzenlenen fuar ve sergilerde, IBM'in bilgisayarları Amerikan teknolojik üstünlüğünü temsil etmek amacıyla sergilenmiştir. Bu makineler ABD hakkında sıkça sorulan sorulara cevap vermek üzerine programlanmıştır. İzleyiciler bu deneyimlere olumlu karşılık vermiştir ve bu tip uygulamalar USIA yöntemleri arasında yer almıştır.[226]

Aynı şekilde belgesel ve film kullanımı da ABD Enformasyon Ajansı'nın faaliyetleri arasında yer almıştır. ABD'nin uluslararası düzlemde yaratmak istediği imajı ve politikaları bu filmlerde vücut bulmuştur.

Özellikle 1962-1967 yılları arasında belgesel film yapım faaliyetleri yükseliş göstermiştir. Ancak bu filmler o dönemde ABD'de gösterilmemiştir. Senato ve

[224]**A.e.**, s.27.
[225]"Cold War Radio Museum", (Çevrimiçi) https://www.coldwarradiomuseum.com/united-states-information-agency-usia-becomes-parent-agency-for-voice-of-america/, 19 Mayıs 2025.
[226]Nicholas J. Cull, "The Long Road to Public Diplomacy 2.0: The Internet in US Public Diplomacy", **International Studies Review**, 15, 2013, s.126.

Temsilciler Meclisi tahsis komiteleri, iç propaganda konusunda temkinli davranarak bu tür gösterimlere izin vermeyi reddetmiştir.[227]

ABD Enformasyon Ajansı'nın film falliyetlerine örnek olarak 35. ABD Başkanı John F. Kennedy'nin eşi First Lady Jacqueline Kennedy'nin Pakistan ziyareti gösterilmektedir.

Bu filmin amacı ABD'nin Güney Asya halklarına verdiği önemi tüm dünya ülkelerine göstermek olmuştur. First Lady'nin Pakistan halkıyla anlık etkileşimlerini yakalayarak, Amerika'nın statüsü ve saygınlığını gözler önüne sermek ve aynı zamanda ülkenin gerçek demokratik ruhunu doğrudan belgelemek amaçlanmıştır. Filmin temel noktası, Kennedy'nin Pakistan'dan öğrenmeye gelmiş olmasıdır. Ülkenin insanlarını, onların umutlarını, ihtiyaçlarını, kültürünü ve başarılarını anlamaya gelindiği izlenimi verilmiştir. Sıcakkanlı kişiliği ve yoğun merak duygusu sayesinde, Kennedy böyle bir film için ideal bir figür olarak görülmüştür.[228]

Hükümet kurumlarını konu alan belgeseller ise USIA'nın politikalarıyla uyum içinde gerçekleştirilmiştir. Filmlerde Amerikan kapitalizmi algısının yumuşatılmasının amaçlandığı görülmektedir. Filmler Amerikan vatandaşlarının aldığı insancıl ve toplumsal kararları öne çıkartmıştır.

Robert K. Sharpe imzalı Joe filmi, sosyal güvenlik yardımlarının bir makine atölyesinden emekli olan yaşlı bir adam için taşıdığı önemi anlatmayı amaçlamıştır. John G. Fuller tarafından yazılan, yönetilen ve yapımcılığı üstlenilen Labor of Love filmi ise üç kamu görevlisinin çalışmalarını gözler önüne sermiştir. Bu film Amerika'daki sıradan insanlar hakkında bilgilendirici olmayı amaçlamıştır. Gary Goldsmith tarafından çekilen Born a Man filminde ise, devlet destekli fonlarla, kör bir adamın yeniden eğitim süreci anlatılmıştır.[229]

ABD Başkanı Reagan yönetiminde USIA güçlü bir bütçeye sahip olarak büyük ölçekli bir teknolojik yatırım programı devreye almıştır. Bu projeler arasında en

[227]Richard Dyer MacCann, "Film and Foreign Policy: The USIA, 1962-67", **Cinema Journal**, Vol. 9, No. 1, 1969, s.24.
[228]**A.e.**, s.30.
[229]**A.e.**, s.37.

bilineni WORLDNET projesi olmuştur. ABD büyükelçiliklerine yerel olarak uyarlanmış televizyon yayınlarını gönderen ve yerel televizyon kanallarına dağıtılmasını sağlayan bir girişim başlatılmıştır. Proje kapsamında büyükelçiliklerde özel basın toplantıları düzenlenerek yerel gazetecilerin ABD yönetim yetkilileri ile doğrudan bağlantıya geçirilmesi sağlanarak etkileşim kurmak amaçlanmıştır. USIA yönetimi, Reagan yönetiminin görüşlerinin daha fazla yansıtılmasının yolunun, yerel gazetecilerle doğrudan iletişim kurulmasına bağlı olduğunu fark etmiştir.[230]

1988 yılına gelindiğinde ABD kamu diplomasisi görevlilerine, propagandist rollerini geri plana itme ve ABD çıkarlarının yanı sıra siyasal, ekonomik ve sosyal kalkınmayı arzulayan herkesin çıkarlarına hizmet eden modern öncüler haline gelme rolü tanımlanmıştır. Ek olarak George H. W. Bush yönetiminde, merkez ile saha arasındaki dijital bağlantılar geliştirilmiştir. Ancak Clinton yönetiminin başlarına kadar kamuoyu ile doğrudan bağlantı kurma planları somutlaşmamıştır. USIA Başkan Yardımcısı Penn Kemble, kullanıcı dostu tek bir çevrimiçi ABD kamusal diplomasi ağı önermiştir. İlk olarak ajans çalışanlarını bir çevrimiçi topluluk olarak birbirine bağlamayı, ardından yabancı muhatapların bu platforma dahil edilmesi amaçlanmıştır. Ancak teknoloji nihai hedef yolunda bir araç olarak betimlenmiştir. Ajansın nihai hedefi yeni bir elektronik ağ değil, bu yeni teknolojiler ve farklı yollarla birbirine bağlanan değerler ve çıkarlar topluluğu yaratmak ve böylece barışı, demokrasiyi ve refahı güçlendirmeye yardımcı olmak olarak tanımlanmıştır.[231]

Sovyetler Birliği'nin 1991 yılında dağılması pek çok açıdan ABD için zafer olurken aynı zamanda bu alanda gerçekleştirmiş olduğu faaliyetlerin yeniden değerlendirilmesine neden olmuştur. Karşıda bir düşmanın yer almaması, bazı programların gereksinimlerinin yok olması anlamına gelmektedir. Aynı zamanda bu tarz büyük bütçeli kuruluşların da varlığı sorgulanır hale gelmiştir.

Clinton yönetimi 1993 yılında Ulusal Performans Değerlendirmesi adlı maliyet azaltma programı başlatmıştır. Bu programda USIA de bütçe kesintileri hedefi olarak belirlenen kurumlar arasında yer almıştır. 7 Eylül 1993'te USIA'nın denizaşırı

[230]Cull, **"The Long...**, s. 127.
[231]**A.e.**

kütüphanelerini ve referans merkezlerini azaltacağı duyurulmuştur. Hem Dışişleri Bakanlığı hem de USIA'nın, dış ilişkiler yürütme altyapısında gereksiz programları, mükerrer işlevleri ve fazla kapasiteyi ortadan kaldırarak verimlilik ve ekonomik tasarruf sağlanması amaçlanmıştır.[232]

1 Ekim 1999'da, USIA resmen sona erdirilmiştir.[233] Ajansın işlevleri ABD Dışişleri Bakanlığına devredilmiştir. Bu süreç Clinton yönetimi tarafından esasen bir maliyet azaltma hamlesi olarak tanımlanmıştır.

Kamusal diplomasi, başlangıçta ABD Dışişleri Bakanlığı bünyesinde gelişme gösterememiştir. Bakanlığın kendine özgü gelenekleri, hiyerarşileri ve öncelikleri dijital yeniliklere pek ilgi göstermemiştir.

Eski USIA personeli, dijital veya herhangi bir yenilikçi kamusal diplomasi yaklaşımını ilerletmeye çalışırken büyük zorluklarla karşılaşmıştır. Bir USIA yeni teknoloji uzmanı, bu süreci hızla dönen bir testereye çarpmak olarak nitelendirmiştir.[234]

USIA, 1999 yılında Clinton yönetimi tarafından nihai olarak feshedildiğinde, Soğuk Savaş sonrası dünyada varlığının sorgulandığı uzun bir dönemden geçmiştir. 11 Eylül'ün yıkıcı etkileri ve ardından gelen giderek karmaşıklaşan uluslararası konjonktür, ABD'nin bir kamusal sese sahip olma gerekliliğini yeniden gündeme getirmiştir.

2.4. 11 Eylül ve Sonrası ABD'de Stratejik İletişim

ABD'nin Orta Doğu'ya yönelik iletişim faaliyetleri temelde Amerika'nın nasıl göründüğü ile ilgili olmuştur. Genellikle müzik, eğlence ve filmler ile Amerikan kültürü empoze edilmeye çalışılmıştır. Bu girişim Orta Doğu'lu insanlarda tepkiye yol açmıştır.

Amerika'nın dünya çapında birçok ülkede nefretle karşılanmasına dair bu durumla bağlantılı görüşler dile getirilmektedir. Nitekim bazı tezler Amerika'nın

[232]Guth, **a.g.e.**, s.32.
[233]National Archives, "Records of the United States Information Agency (RG 306)", (Çevrimiçi) https://www.archives.gov/research/foreign-policy/related-records/rg-306, 19 Mayıs 2025.
[234]Cull, **"The Long...**, s. 129.

günümüzde egemen bir azınlık olduğu yönündedir. Egemen azınlık kavramı, örneğin Filipinler'deki Çinliler veya eski Yugoslavya'daki Hırvatlar gibi, belirli toplumlar içinde ekonomik olarak gelişen toplulukların nefretin hedefi haline gelme durumu olarak tanımlanmaktadır. Amerikalılar, nüfuslarına kıyasla orantısız şekilde ekonomik, siyasi ve askeri güç ve servet elde etmiştir.[235]

Bu bağlamda Amerikancılık, bir yandan hayranlık ve özlem duygularını beslerken, diğer yandan eleştiri, hoşnutsuzluk ve dışlanma hissini de beraberinde getirmektedir. Amerika çoğu zaman kibirli, baskın ve maddiyatçı bir güç olarak algılansa da, yine de birçok insan için cazip bir yaşam ve fırsatlar ülkesi olma özelliğini korumaktadır.

Örneğin Pekin'de, Belgrad'daki Çin Büyükelçiliği'nin ABD tarafından bombalanmasının ardından, ABD Büyükelçiliği'ne taş atan aynı öğrenciler birkaç hafta sonra Amerikan vizesi için sıraya girmiştir. İçlerinden bir öğrenci Amerika'da yüksek lisans yapmak istediğini ve eğer ABD'de iyi fırsatlar bulabilirse, Amerikan hegemonyasının onu rahatsız etmeyeceği görüşünü dile getirmiştir.[236]

Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra Amerika için dünya üzerinde herhangi bir tehdit kalmadığı düşünülmüştür. Zafer elde edildikten sonra uluslararası alandaki büyük çaplı operasyonlara aktarılan destekler gereksizlik ve mali politikalar sebep gösterilerek kesilmiş ve hatta bazı kurumlar kapatılarak işleri devredilmiştir.

Orta Doğu'da Amerikan politikalarına yönelik hoşnutsuzluk uzun süredir büyümektedir. Bu durumun kötüleştiğine dair ilk işaretler, 1991'deki Çöl Fırtınası Operasyonu'nun ardından ortaya çıkmıştır. Saddam Hüseyin, bazı çevrelerde Batı'ya karşı meydan okuyan ve hayatta kalan bir kahraman olarak görülmüştür. Ardından, Suudi Arabistan ziyareti sırasında Başkan George H. W. Bush'a yönelik suikast girişimi gelmiştir.[237]

---

[235]Dean Kruckeberg, Marina Vujnovic, "Public relations, not propaganda, for US public diplomacy in a post-9/11 world: Challenges and opportunities", **Journal of Communication Management**, Vol. 9, No. 4, 2005, s.300.

[236]**A.e.**

[237]Nancy Snow, Philip M. Taylor, "The Revival of The Propaganda State Us Propaganda at Home and Abroad since 9/11", **The International Communication Gazette**, Vol. 68(5–6), 2006, s. 395.

1998 yılında Kenya ve Tanzanya'daki Amerikan büyükelçiliklerinin bombalanmasının ardından Başkan Bill Clinton, Usame Bin Ladin'in Afganistan'dan sınır dışı edilmesi, yakalanması veya öldürülmesinin sağlamanın yollarını araştırmaya başlamıştır. Ancak 2000'li yıllara girilirken Amerikan kamuoyunun endişesi terörizm değil, bilgisayar sistemlerine yapılacak siber saldırılar olmuştur.[238]

Ancak Orta Doğu'da Amerikan karşıtlığı yükselmiştir. Bin Ladin tarafından vurgulanan ve Müslüman dünyada yaygın bir şekilde hissedilen şikayetler arasında ABD'nin Orta Doğu'daki askeri varlığı, Arap ve Müslüman karşıtı olarak algılanan politikalar ve İsrail'e verilen destek sayılmıştır.[239]

Yukarıda yer alan ve Orta Doğu halklarının şikayetlerini oluşturan faaliyetler ABD'nin müttefikleri arasında bile güven kaybı yaşamasına neden olmuştur.

2002 yılında yapılan kamuoyu araştırmaları, ABD'nin müttefikleri arasında örneğin son 20 yılda diğer tüm Müslüman ülkelerden daha fazla ABD yardımı almış olan Mısır da bile yalnızca halkın yüzde 15'inin ABD'ye olumlu baktığını ortaya koymuştur. Suudi Arabistan'da bu oran yüzde 12'dir. 2003'te Endonezya'dan Türkiye'ye (bir NATO müttefiki) kadar yapılan anketlerde, katılımcıların üçte ikisi ABD'nin kendilerine saldırabileceğinden büyük ölçüde veya bir dereceye kadar korktuklarını ifade etmiştir.[240]

2003 yılında gerçekleştirilen bir araştırmaya göre, 1999-2000 yıllarında, dünya genelindeki yabancı toplumların yüzde 50 ila yüzde 83'ü ABD'ye olumlu bakmıştır. Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle ABD küresel konumuna fazla güvendiğinden, Kongre ve önceki yönetimler kamu diplomasisi faaliyetlerinin finansmanında azalmaya gitmiştir. 1990'ların sonlarında, özellikle 1994 mali yılında yayın kuruluşlarının

[238]"The 9/11 Commission Report", (Çevrimiçi) https://govinfo.library.unt.edu/911/report/index.htm, 23 Mayıs 2025, s. 174.
[239]**A.e.**, s.362.
[240]**A.e.**, s.375.

birleştirilmesi ve Ekim 1999'da ABD Bilgi Ajansı'nın (USIA) kapatılması bu duruma bir örnek olarak gösterilmektedir.[241]

7 Kasım 2000'de yapılan Amerikan seçimlerinde ABD tarihinin en çekişmeli başkanlık yarışlarından biri görülmüştür ve bu seçim kampanyasında El Kaide tehdidi veya terörizm üzerine herhangi bir ciddi tartışma yapılmamıştır. Nitekim seçim gecesi bir sonuç alınamamış ve ABD'de 36 günlük bir hukuki mücadele gerçekleşmiştir. 12 Aralık'ta ABD Yüksek Mahkemesi'nin 5'e 4 aldığı karar ve Başkan Yardımcısı Al Gore'un yenilgiyi kabul etmesine kadar, 2001'de başkanın Gore mu yoksa Cumhuriyetçi rakibi Teksas Valisi George W. Bush mu olacağı kesinleşmemiştir.[242]

Seçimle ilgili yaşanan bu durum ve sonucunda sistemde yaşanan 36 günlük gecikme, ABD olağan geçiş süreçlerini aksatmıştır. ABD'de bir başkanlık seçimi, hükümet kadrolarında büyük çaplı değişimler getirir, dolayısıyla bu zaman kaybı yeni yönetimin kilit pozisyonlara atamalar yapmasını, adayları belirlemesini, güvenlik kontrollerini tamamlamasını ve senatodan onay almasını zorlaştırmıştır.

ABD Hükümetinin ülke içerisinde istihbarat toplama kapasitesi ve kolluk kuvvetleri arasındaki bilgi paylaşımı 11 Eylül öncesinde öncelikli bir konu olarak görülmemektedir. Ancak 11 Eylül saldırıları her şeyi değiştirmiştir.

Bu anlamda saldırıdan sonraki bir hafta içinde, daha sonra Patriot Act (Patriot Yasası) olarak bilinen düzenlemenin hazırlıklarına başlanmıştır. Bu yasanın temel maddelerinden bir tanesi, istihbarat ve kolluk kuvvetleri arasındaki bilgi paylaşımlarındaki zorlukların kaldırılması olmuştur.[243]

Bush yönetiminin 11 Eylül saldırılarına yanıt olarak benimsemiş olduğu terörle savaş çerçevesi, Amerikan halkı arasında saldırıların nasıl yorumlanması gerektiğine dair başlangıçta geniş bir uzlaşı sağlamıştır. Aynı şekilde kitle iletişim araçlarında da sorumluluğun tanımlanması ve olayların yorumlanması açısından benzer kalıplar oluşturulmuştur. Nitekim Bush yönetimi tarafından benimsenen ve haber medyası

[241]Congressional Research Service, "U.S. Public Diplomacy: Background and the 9/11 Commission Recommendations", (Çevrimiçi) https://www.congress.gov/crs-product/RL32607, 23 Mayıs 2025, s.1.
[242]The 9/11 Commission Report, s.198.
[243]**A.e.**, s.328.

tarafından da yaygın şekilde kullanılan ortak çerçeve, Afganistan ve Irak'ta yürütülen agresif dış politika için kamu desteği sağlamayı önemli ölçüde kolaylaştırmıştır.[244]

New York ve Washington'a düzenlenen terör saldırılarının yarattığı güvensizlik, Bush yönetiminin radikal yeni bir doktrin ilan etmesine neden olmuştur. Bu doktrin üç temel unsur üzerine inşa edilmiştir.

- Teröristleri bulundukları her yerde avlamak.
- Önleyici savaş doktrini benimsemek, böylece gelecekteki saldırıları engellemek ve kitle imha silahlarının teröristlerin eline geçmesini önlemek.
- Amerikan tarzı demokrasiyi agresif bir şekilde yaymak.[245]

Ancak ABD'nin savaş sonrası gerçekleştirdiği hareketler, karşı olumsuz görüşlerin artmasına neden olmuştur. Özellikle Mart 2003'te başlayan Irak Savaşı ve devamındaki gelişmeler, geleneksel müttefikler ve tarafsız ülkeler dahil olmak üzere anket yapılan hemen hemen her ülkede ABD'ye yönelik olumsuz görüşlerin derinleştiğini göstermiştir.[246]

11 Eylül'den önce de ABD sürpriz saldırılara maruz kalmıştır. Pearl Harbor en bilinen örneklerden bir tanesidir. Ancak bu tür saldırılar büyük güçler tarafından gerçekleştirilen saldırılar olmuştur. Aynı zamanda yukarıda bahsedildiği gibi Sovyetler Birliği ile gerçekleştirilen mücadeleden zaferle çıkılması ve bunun sonucunda oluşan rahat zafer ortamı bu tür bir saldırı beklentisinin oluşmasını engellemiştir.

Saldırının etkisi bir tam müfreze bile oluşturamayacak kadar küçük bir grup tarafından gerçekleştirilmesi ve devletler ölçeği olarak düşünüldüğünde ise arkasındaki kaynakların son derece sınırlı olması nedeniyle muazzam olmuştur. Nitekim El Kaide, kendi toplumunda uygun bir yer bulamayan ve oradan sürgün edilen

[244]María José Canel, Karen Sanders, "Crisis Communication and Terrorist Attacks: Framing a Response to the 2004 Madrid Bombings and 2005 London Bombings" , **The Handbook of Crisis Communication**, Edited by W. Timothy Coombs and Sherry J. Holladay, UK, Wiley-Blackwell, 2010, s. 452
[245]Snow, Taylor, **a.g.e.**, s. 392.
[246]Congressional Research Service, **a.g.e.**, s.1.

genç fanatikler ile yüksek eğitimli radikallerin bir araya gelmesi ile bu saldırıyı yapabilmiştir.[247]

11 Eylül'den sonra Amerika için terörle mücadele, öncelikli ulusal güvenlik meselesi haline gelmiştir. Sonucunda ulusal güvenlik ve terörle mücadele için olağanüstü kaynaklar ayrılmıştır.

2001 mali yılında ve 11 Eylül saldırılarından önce kabul edilen son bütçe ile 2004 mali yılı arasında, savunma harcamaları, iç güvenlik ve uluslararası ilişkiler için ayrılan toplam bütçe 354 milyar dolardan 547 milyar dolara yükselerek yüzde 50'den fazla artmıştır.[248]

11 Eylül ABD nezdinde bazı iletişimsel problemleri ortaya koymuş ve bu anlamda kendisini sorgulamasına yol açmıştır. Kurumlar ve kuruluşlar yeniden düzenlenerek iletişim stratejilerinin gözden geçirilmesi ve baştan aşağıya yeniden planlanması sağlanmıştır.

ABD, kamu diplomasisi yoluyla çıkarlarını, kültürünü ve politikalarını yabancı toplumlara tanıtmak ve onları etkilemek yoluyla şekillendirmeye çalışmıştır. 11 Eylül saldırılarının ardından, Bush yönetimi kendisini yalnızca askeri bir savaşta değil aynı zamanda kamu diplomasisi aracılığıyla yürütülen bir savaşın da içinde bulmuştur.

ABD ekonomik, kültürel ve askeri süper güç olarak oluşturduğu kimliğini diğer uluslara karşı konumundan türetmektedir. Bu duruma örnek olarak uzun yıllar boyunca Sovyetler Birliği'ne karşı sergilediği karşıt duruş olmuştur. Komünizmi durdurma politikası yalnızca dış politikada oluşturulan bir hedef değil Amerikan toplumunun amacını tanımlayan ve diğer uluslarla ilişkilerini şekillendiren bir unsur olmuştur.[249]

Kültürel sembollerin başka bir ulus veya aktör tarafından tehdit edilmesi ve bu sayede pasif kalan milliyetçi duyguların harekete geçirilmesi amaçlanmaktadır.

---

[247]The 9/11 Commission Report, s.340.
[248]**A.e.**, s.361.
[249]John Hutcheson, vd., "U.S. National Identity, Political Elites, and a Patriotic Press Following September 11", **Political Communication**, 21:1, 2004, s.29.

11 Eylül sonrası dönemde ulusal kimlik söylemlerindeki artış haber içeriklerine de yansımış ve bu dönemde ABD'deki yetişkinlerin habere olan ilgisinin belirgin şekilde arttığı görülmüştür. Yoğun bir ilginin olduğu ortamda siyasi liderlerin stratejik iletişim faaliyetlerine yönelmesi kaçınılmaz olmuştur. Özellikle ABD'nin ulusal kimlik unsurlarını vurgulayan söylemler öne çıkmıştır.[250]

Bu tarz söylemler arasında ABD tarafının iletişim kazası olarak adlandırılan bazı durumlar da ortaya çıkmıştır. Diğer uluslara karşı konumlandırılan duruş ve ulusal kimliğin vurgulanması ile yükseltilen milliyetçilik karşı toplulukların eleştirebildiği durumların meydana gelmesine de yol açmıştır.

Nitekim saldırılardan kısa bir süre sonra Başkan Bush'un Operation Enduring Crusade (Kalıcı Haçlı Seferi Operasyonu) adını verdiği operasyonun, Müslüman topluluklar tarafından kışkırtıcı olarak algılanabileceği fark edilerek isim hızla Operation Enduring Freedom (Kalıcı Özgürlük Operasyonu) olarak değiştirilmiştir.[251]

11 Eylül öncesinde çok sayıda bağımsız yapının, siyasi ve hukuki olarak kendi kapalı bilgi kanallarına sahip olması koordinasyon eksikliği yaratmıştır. Daha güçlü bir ortak kapasite oluşturabilmek için silahlı kuvvetlerin kendi yetki ve ayrıcalıklarının bir kısmından vazgeçmesi gerekliliği ortaya konmuştur. Ek olarak, devlet kurumlarının mevcut yetki ve görev alanlarının bir kısmından vazgeçmesi halinde, daha güçlü, hızlı ve verimli bir ortak çaba sağlanabileceği belirtilmiştir.[252]

Bu gelişmeler ışığında, terörle mücadele için sivil liderlik altında bir yapı kurulması önerilmiştir. Bu yapı, stratejik istihbarat ile ortak operasyonel planlamanın birleştirilmesi şeklinde düşünülmüştür. Aynı zamanda bilgi paylaşım kültürünün değişmesi gerekliliği üzerinde de durulmuştur.

ABD, 11 Eylül saldırıları sonrası dönemde Müslüman ve Arap toplumlarını etkilemek ve terörle mücadelede kamu desteği oluşturmak, hükümet genelinde kamu diplomasisi faaliyetlerini daha iyi koordine etmek, kamu diplomasisi bütçesini düzenli

[250] **A.e.**, s.30.
[251] Congressional Research Service, **a.g.e.**, s.1.
[252] The 9/11 Commission Report, s.403.

ve ek ödeneklerle artırmak ve mevcut programları daha iyi değerlendirerek gelecekteki etkinliği güçlendirmek amacıyla girişimlerde bulunmuştur.[253]

Özellikle 2004 yılında Kongrede 9/11 komisyonu üyeleri tarafından öne sürülen ifadeler, uluslararası halkla ilişkiler faaliyetleri ve kamu diplomasisi açısından konunun çok önemli olduğunu ortaya koymuştur.

Komisyon üyelerine göre, kamu diplomasisi artık bir monolog faaliyet değil, diyalog olarak görülmelidir. Farklı toplumlar arasında daha derin bir anlayış oluşturulmalı ve hükümet yetkilileri ile halklar arasında uzun vadeli ilişkiler ve güven inşa edilmelidir.[254]

11 Eylül saldırılarının ardından Başkan Bush ve yönetimi, kamu iletişimini halkın güvenini yeniden tesis etmek ve terörle savaş için iç ve dış desteği inşa etmek amacıyla şekillendirmiştir.

Bu bağlamda, ABD'de askeri operasyonlardan önce yürütülen kampanyalarda ulusal kimlik stratejileri ön planda kullanılmıştır. Başkan ve üst düzey devlet yetkilileri, belirlenmiş söylem ve görsel imgeler üzerinden kolektif bir Amerikan kimliği oluşturmuştur.

İletişim stratejileri, özgürlük ve eşitlik bağlamında Amerikan değer ve ideallerinin vurgulanması, ABD'nin küresel gücü ve üstünlüğünün pekiştirilmesi, Amerikan toplumunun ideolojik ve ırksal sınırlar ötesinde birleşmesine vurgu yapılması, 11 Eylül saldırılarının sorumluluğunun ABD'den uzaklaştırılarak uluslararası toplumun terörle mücadelede ABD'nin arkasında olduğu söylemi ve son olarak düşmanın şeytanlaştırılması olarak inşa edilmiştir.[255]

Bu stratejiler terörle savaş için kamuoyu desteğinin seferber edilmesine ve milli aidiyet bilincinin canlandırılmasına katkıda bulunmuştur.

[253]Congressional Research Service, **a.g.e.**, s.6.
[254]**A.e.**, s.8.
[255]Hutcheson, vd., **a.g.e.**, s.30.

2.4.1. Smith Mundt Modernizasyon Yasası (2012)

1948 yılında kabul edilen ilk Smith-Mundt Yasası, ABD içinde gerçekleştirilecek iletişim operasyonlarını yasaklamıştır. Özellikle VOA tarafından oluşturulan içeriklerin yurt içinde dağıtılması yasaklanmıştır. Yeni iletişim teknolojilerinin ortaya çıkması ve internetin yaygınlaşması ile içeriklerin dağıtımı üzerindeki kontrol mekanizması işlevsiz hale gelmiştir.

Bu bağlamda yurt içine yönelik yasağın kaldırılmasına yönelik ilk girişim Temmuz 2010 tarihinde gerçekleşmiştir. Kongreye sunulan yasa tasarısının temel amacı, ulusal güvenliği sağlamak adına yetkilileri modernize etmek ve internet ve diğer bilgi iletişim araçları üzerinden şiddet yanlısı ideolojilere karşı fikir savaşını kazanmayı amaçlayan düzenlemeler yapmak olmuştur.[256]

2010 Yasası, Amerikalıların hükümet tarafından üretilen programlara daha fazla erişimini sağlarken federal hükümetin özgür kamusal söylemi orantısız şekilde etkilemesini engellemek için bir denge oluşturmaya çalışmıştır. Ancak 2010 Yasası, uygulanabilir bir uzlaşma yaratmak yerine, birbirine tamamen aykırı iki prensibi benimsemeye çalışmıştır. Bu durum yasa taslağının işlevsiz kalarak başarısız olmasına neden olmuştur.[257]

Smith-Mundt Yasası bilgi teknolojisindeki ilerlemeler sonucunda meydana gelen medya üzerindeki kontrolün ciddi şekilde zayıflaması nedeniyle işlevsiz hale gelirken bir diğer problem ise ABD'nin iç kamuoyunu da etkileyen terörizmin yükselişi olmuştur.

Sovyetler Birliği'nin çöküşü ve terörizmin yükselişi ile birlikte, hükümet kaynaklı yayınların sadece yurtdışında değil, yurt içinde de anti-Amerikan söylemlerine karşılık vermek için gerekli hale geldiği belirtilmiştir. Bu anlamda 2010 Yasası, Kongrenin terörle mücadele adına hükümet kaynaklı yayınların yurt içinde yayınlanmasına izin vermeye istekli olduğunu göstermektedir. Ancak yasa tasarısı bu

[256]Sager, **a.g.e.**, s.525.
[257]**A.e.**, s.526.

hali ile çelişkili bulunmuştur. Kongrenin hükümetin yurtiçi propaganda yolu ile kamu görüşünü etkileme potansiyelinin de farkında olduğu görülmüştür.[258]

Hükümet kaynaklı yayınların şeffaf bir şekilde yayılması ile bu yayınların özgür Amerikan halkı söylemini etkileme olasılığı arasında denge kurulamaması yasa tasarısının başarısız olmasına sebebiyet vermiştir.

Smith-Mundt Modernizasyon Yasası 2012 olarak adlandırılan yasa ise 2010 yılındaki girişimin aksine propaganda yapma yasağını kaldırmıştır ve hükümete ABD içerisinde serbest bir şekilde yayın yapma yetkisi vermiştir. Bu yasa 2010 tasarısından farklı olarak ulusal güvenlik düzenlemesi olarak değil hükümet şeffaflığı yasası olarak sunulmuştur.[259]

2 Temmuz 2013 yılında yürürlüğe giren yasanın destekçileri, Amerikalıların Amerikan propagandasını görmesine izin vermenin şeffaflık için bir zafer olduğunu söylemiştir. Voice of America, Radio Free Europe ve Middle East Broadcasting Networks gibi ürünleri içeren hükümet yapımı haberlerin Amerikalılara ulaşması bu sayede gerçekleşmiştir.[260]

1994 tarihli ABD Uluslararası Yayıncılık Yasası'nda yer alan ve yasanın kapsadığı kurumların yabancı izleyiciler için programlar oluşturması yetkisinde bir değişiklik yapılmamıştır.[261]

Bu değişikliğin yapılmaması yurt dışı için içerik oluşturan ajansların ABD içerisindeki izleyiciler için yayın yapma veya program oluşturmaya yetkili olmadığını göstermektedir.

VOA'ya göre yeni yasa, programlarını şimdiye kadar paylaşamadığı kuruluşlara, ABD merkezli yayıncılar, yayınlar, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve

[258]**A.e.**, s.527.
[259]**A.e.**, s.528.
[260]Elspeth Reeve, "Americans Finally Have Access to American Propaganda", (Çevrimiçi) https://www.theatlantic.com/politics/archive/2013/07/americans-finally-have-access-american-propaganda/313305/, 24 Mayıs 2025.
[261]The United States Agency for Global Media, "Facts About Smith-Mundt Modernization", (Çevrimiçi) https://www.usagm.gov/who-we-are/oversight/legislation/smith-mundt-faqs/, 24 Mayıs 2025.

bu materyalleri yıllar boyunca talep eden diğer kuruluşlara sunma taleplerini kabul etmesine olanak tanıması olarak görülmüştür.[262]

Aynı zamanda ABD halkına uluslararası yayıncılık için vergi gelirlerinin nasıl harcandığını takip etme olanağı tanıyarak hükümet şeffaflığını artırmak olarak da görülmüştür.

2013 Değişikliği, Smith-Mundt Yasası'nı teknolojik gerçeklerle uyumlu hale getirmektedir. 2013'e kadar olan yıllarda, Dışişleri Bakanlığı materyallerinin, ABD içinde nasıl dağıtıldığını kontrol etmemiştir. Çünkü internet çağında bilgi akışını kısıtlamak oldukça zor olmuştur. Bu materyaller ABD'de yaşayanlara ulaşsa bile, bu kurumlar Smith-Mundt Yasası'nı ihlal etmekten endişe duymak zorunda kalmamıştır.[263]

ABD, ulusal güvenliği ve terörle mücadele kapsamında belirlemiş olduğu stratejik iletişim faaliyetlerini tarihsel süreçte geliştirerek günümüz koşullarına uygun hale getirmeye çalışmıştır.

Aynı zamanda gerçekleşen olaylar karşısında koordinasyon, söylem ve liderlik konu başlıkları altında organizasyonel eksiklikler tespit edilmiş, yasa ve yürütme organlarının birlikte ortaya koyduğu raporlar doğrultusunda söz ve eylemde birlik inşa edilmesi amaçlanmıştır.

Ülke içinde milli birlik ve beraberliği sağlamak adına faaliyetler düzenlenirken dışarıda ise yabancı uluslarla olan ilişkilerde anlaşılmak adına faaliyetler gerçekleştirilmiş ve sonuçları analiz edilmiştir. Bu anlamda özellikle 11 Eylül sonrası dönemde iç ve dış kamuoyunda stratejik iletişim organizasyonlarının tanımlanması ve geliştirilmesi amacıyla hareket edilmiştir.

[262]University of Southern California Center on Public Diplomacy, "Smith-Mundt Belatedly Enters the 21st Century", (Çevrimiçi) https://uscpublicdiplomacy.org/pdin_monitor_article/smith-mundt-belatedly-enters-21st-century, 24 Mayıs 2025.
[263]Sager, **a.g.e.**, s.537.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ABD'DE ULUSAL GÜVENLİK VE STRATEJİK İLETİŞİM KAPSAMINDA HAZIRLANAN RESMİ BELGELER VE BAŞKANLIK DÖNEMLERİ ÜZERİNE TEMATİK İÇERİK ANALİZİ

Çalışmada ABD'de stratejik iletişim kavramına ilişkin yaklaşım ve anlayışın ortaya konabilmesi amacıyla seçilen belgelerde tematik içerik analizi yapılmıştır. Bir veri külliyatı içindeki örüntüleri tanımlamak, analiz etmek ve raporlamak için kullanılan nitel bir yöntem olan tematik içerik analiziyle, belirlenen kodlama kriterleri doğrultusunda tekrarlayan örüntüler ortaya çıkarılarak kavrama ilişkin daha derin bir anlayış elde edilmesi amaçlanmıştır. İki aşamalı olarak tasarlanan araştırmanın ilk aşamasında, ABD'de yayınlanan belgelerde stratejik iletişim kavramının nasıl ele alındığı anlaşılmaya çalışılmış, ikinci aşamada ise söz konusu belgelerden çıkan yaklaşım ve anlayışın iki farklı başkanlık döneminde nasıl uygulandığı görülmeye çalışılmıştır. Her bir belgenin yayınlanma zamanı ve seçilen başkanlık dönemlerinin örtüşmesi, konjonktürün anlaşılması açısından önem taşımaktadır ve yapılan analizde göz önünde bulundurulmaktadır.

3.1.Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı, ABD'de stratejik iletişim kavramına ilişkin yaklaşımın ve bu yaklaşımın ulusal güvenlik politikaları kapsamında nasıl uygulandığının anlaşılmasıdır. Kavramın resmi belgelerde nasıl tanımlandığı, hangi ilke ve kurallar çerçevesinde kurgulandığı, uygulayıcı aktörlerin rolleri ve karşılaşılan sorunlar üzerinden stratejik iletişim kavramına yönelik bütüncül bir anlayış sunulması amaçlanmakta, bu amaçla ABD'de stratejik iletişim kavramının ulusal güvenlik bağlamında nasıl tanımlandığı, ne şekilde çerçevelendiği ve iki farklı başkanlık döneminde uygulamaya nasıl yansıdığı incelenmektir. Araştırma, resmi belgelerde stratejik iletişimin nasıl yapılandırıldığını ve bu yapılandırmanın dış politika, askeri strateji ve kamu diplomasisi gibi alanlara nasıl yansıdığını değerlendirmeyi

hedeflemektedir. Bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki araştırma sorularına odaklanılmıştır:

1. ABD'de yayımlanan resmi belgelerde stratejik iletişim kavramı nasıl tanımlanmakta ve hangi ilke, değer ve öncelikler temelinde çerçevelenmektedir?

2. Stratejik iletişim, incelenen belgelerde hangi temalar üzerinden yapılandırılmaktadır ve bu temalar ABD'nin ulusal güvenlik politikaları ile nasıl ilişkilendirilmektedir?

3. George W. Bush ve Barack H. Obama dönemlerinde stratejik iletişim anlayışı nasıl farklılaşmış; bu farklılıklar uygulamaya yansıması düzeyinde ne şekilde ortaya çıkmıştır?

4. Stratejik iletişim, farklı başkanlık dönemlerinde kamu diplomasisi, askeri operasyonlar ve iç politika açısından nasıl konumlandırılmıştır?

5. Stratejik iletişim belgelerinde öne çıkan temalar, uygulamadaki yansımaları ile ne ölçüde tutarlılık göstermektedir?

Çalışmada elde edilen bulguların sistematik biçimde değerlendirilebilmesi amacıyla ana araştırma sorularını destekleyecek şekilde belirlenen alt araştırma soruları oluşturulmuştur. Bu sorular, stratejik iletişim kavramının resmi belgelerdeki anlatımı ile uygulamadaki yansımaları arasındaki ilişkiyi tarihsel ve dönemsel bağlamda değerlendirmeye yöneliktir.

1. ABD'de stratejik iletişim resmi belgelerde hem dış politika hem de toplumsal uyum ve değer temsili gibi iç siyasi hedeflerle ilişkili olarak nasıl tanımlanmaktadır?

2. Stratejik iletişimde vurgulanan temalar George W. Bush ve Barack Obama dönemleri arasında nasıl farklılıklar göstermektedir?

3. Stratejik iletişim belgelerinde sıkça vurgulanan ‘insan hakları’ ve ‘demokratik değerler’ temaları, askeri operasyonlar söz konusu olduğunda uygulamalara nasıl yansımaktadır?

Bu araştırma soruları doğrultusunda, çalışmada hem kavramsal çerçevenin hem de uygulama pratiklerinin bütüncül bir şekilde analiz edilmesi hedeflenmiştir. Stratejik iletişim anlayışının tarihsel bağlamda nasıl geliştiği, farklı başkanlık dönemlerinde hangi biçimlerde tezahür ettiği ve resmi belgelerde öngörülen ilkeler ile sahadaki yansımalar arasındaki uyumun görülmesi, çalışmanın analiz boyutunu oluşturmaktadır. Bu hedeflere ulaşmak amacıyla kullanılan yöntem, analiz edilen resmi belgeler, başkanlık dönemlerinde incelenecek örnek olayların seçimi ve çalışmanın kapsamı ile sınırlılıkları, aşağıda ayrıntılı biçimde açıklanmaktadır.

3.2.Araştırmanın Yöntemi, Kapsamı, Sınırlılıkları

Bu çalışmada stratejik iletişim kavramı, kapsam bakımından öncelikli olarak ulusal güvenlik ve savunma politikaları çerçevesinde ele alınmakla birlikte kavramın yalnızca askeri stratejiye indirgenmeyen, kamu diplomasisi, kamuoyu yönetimi gibi alanlarla da kesişen çok boyutlu yapısı göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmanın sınırlılığı, ABD kurumları tarafından 2004–2013 yılları arasında yayımlanmış ve stratejik iletişim süreçlerine yön veren altı resmi belge üzerinden yapılandırılmıştır. Bu belgeler, stratejik iletişim anlayışının yalnızca kavramsal düzeydeki tanımlarını değil, aynı zamanda kurumsal aktörlerin görev ve sorumluluklarını, uygulamaya ilişkin temel ilke ve yöntemleri ve karşılaşılan sorunları ortaya koymaktadır. Savunma Bakanlığı, Beyaz Saray, saha komutanlıkları gibi farklı yönetim birimleri tarafından hazırlanmış olmaları, stratejik iletişimin yalnızca merkezi düzeyde geliştirilen bir politika değil, aynı zamanda sahada uygulanabilecek pratik bir araç olarak da kavramsallaştırılmaya çalışıldığını göstermektedir. Belgeler, stratejik iletişimin zaman içindeki dönüşümünü izlemeye imkan tanıdığı gibi, ulusal güvenlikten kamu diplomasisine uzanan geniş bir alanı da kapsamaktadır. Bu yönüyle belgeler, stratejik iletişimin kavramsal çerçevesini bütüncül olarak değerlendirme imkanı sunmaktadır. Stratejik iletişimin güvenlik odaklı yönleri ele alınırken, dış politika, kamu diplomasisi ve iç siyasal bütünlük gibi bağlantılı alanlara yansıma biçimleri de değerlendirilmiştir.

Bu belgeler, stratejik iletişimin tanımlanma biçimini, kurumsal yapılanmalardaki karşılığını incelemek için seçilmiştir ve doğrudan 'stratejik iletişim' kavramına yer veren belgeler araştırmaya dahil edilmiştir. Dolayısıyla bu belgeler, stratejik iletişimin daha geniş medya, sivil toplum ya da çok taraflı diplomatik bağlamlardaki kullanım biçimlerini kapsamamakta, kavramın devlet düzeyinde nasıl ele alındığına dair bir analiz yapılmasına olanak sağlamaktadır.

Çalışmada incelenen belgeler belgeyi hazırlayan yönetim birimlerinin de stratejik iletişim anlayışını yansıtmaktadır. Savunma Bakanlığı (Department of Defense - DoD) tarafından hazırlanan belgeler, stratejik iletişimin özellikle askeri operasyonlar ve savunma politikalarıyla nasıl ilişkilendirildiğini ortaya koymaktadır. Beyaz Saray (White House) tarafından yayımlanan belge, stratejik iletişimin devletin genel iletişim politikasıyla nasıl bütünleştirildiğini ve yürütme organı düzeyinde nasıl konumlandırıldığını yansıtırken Dışişleri Bakanlığı / Kamu Diplomasisi Ofisi tarafından hazırlanan belge ise stratejik iletişim ile kamu diplomasisi arasındaki kesişim noktalarına odaklanmaktadır. Birleşik Kuvvetler Komutanlığı tarafından hazırlanan belge, stratejik iletişimin askeri liderlik düzeyindeki uygulamalarına dair rehberlik sunmakta ve sahaya yönelik pratik uygulama örnekleri içermektedir. Söz konusu metinler aşağıda yer almaktadır:

- Savunma Bilim Kurulu Stratejik İletişim Görev Gücü Raporu (Report of the Defense Science Board Task Force on Strategic Communication) (2004)
- Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim için ABD Ulusal Stratejisi (U.S. National Strategy for Public Diplomacy and Strategic Communication) (2007),
- Stratejik İletişim ve İletişim Stratejisi için Komutanın El Kitabı (Commander's Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy) (2009),
- Savunma Bakanlığı Stratejik İletişim Raporu (DoD Report on Strategic Communication) (2009),
- Stratejik İletişim için Beyaz Saray Ulusal Çerçevesi (White House National Framework for Strategic Communication) (2010),
- Komutanın İletişim Senkronizasyonu (Commander's Communication Synchronization) (2013)

Yukarıda yer alan belgeler stratejik iletişim alanına yönelik rehberlik çağrısı sonucu ulusal güvenlik ve askeri alana ilişkin hazırlanan belgeler arasından seçilmiştir. Stratejik iletişim kavramının seçilen belgelerden de görülebileceği gibi ABD'de bir geçmişi vardır. Amerikan değerleri ile yerli ve yabancı halkları ABD'nin ulusal güvenlik önceliklerini desteklemeye ikna etme ve etkileme ihtiyacı arasında nasıl bir denge kurulacağı resmi kurumlar tarafından yayınlanmış metinler üzerinden görülmeye çalışılacaktır.

Araştırmada stratejik iletişimin uygulama pratikleriyle nasıl bütünleştirildiğinin görülmesi de amaçlanmaktadır. Bu amaçla, araştırmanın ikinci bölümünde metinlerden çıkan temalar da göz önünde bulundurularak, ABD'de iki ayrı başkanlık dönemi stratejik iletişim kavramının uygulanışı açısından incelenecektir. 11 Eylül 2001 saldırılarından sonra stratejik iletişimle ilgili resmi belgelerin sayısındaki artış, bu konunun devlet gündeminde daha görünür hale geldiğini göstermektedir. Soğuk Savaş sonrasında iletişim çabaları azalmışken, 2001 sonrasında güvenlik temelli iletişim ihtiyacı yeniden artmıştır. Bu bağlamda çalışmada, henüz stratejik iletişim belgelerinin yeni ortaya çıkmaya başladığı bir dönem olarak George W. Bush dönemi (2001–2009) ve belgelerin daha yerleşik hale geldiği Barack Obama dönemi (2009–2017) karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Metinlerin henüz ortaya çıkmadığı ve metinler sonrası gerçekleştirilen ilk uygulamaların görülebileceği bir dönem ve metinlerin ve uygulamaların nispeten daha oturmuş olduğu bir dönemin seçilmesi, süreç içerisinde yaşanan değişimin görülmesi açısından önemlidir.

Araştırmanın bir diğer sınırlılığı ise, her iki başkanlık dönemine ait stratejik iletişim uygulamalarını karşılaştırmak amacıyla, iki başkanlık dönemi içinde gerçekleştirilen askeri operasyon süreçlerinde yapılan açıklamalardan amaçlı örnekleme yöntemiyle sınırlı bir seçim yapılmış olmasıdır. Bu çalışmada, kapsamın genişletilmesinden ziyade, odaklanmış örnekler aracılığıyla stratejik iletişim pratiklerinin karşılaştırılması hedeflenmektedir. Bu bağlamda, Bush döneminde Irak'a Özgürlük Operasyonu (Operation Iraqi Freedom-2003), Obama döneminde ise Doğal Kararlılık Operasyonu (Operation Inherent Resolve -2014) sürecinde yapılan açıklamalar temel alınmıştır.

Araştırmada nitel veri analiz tekniklerinden biri olan tematik içerik analizi tercih edilmiştir. Stratejik iletişim kavramının farklı dönemlerde ve kurumsal bağlamlarda nasıl tanımlandığını, hangi temalar etrafında yapılandığını ve uygulamaya nasıl yansıdığını ortaya koymak, niteliksel bir analizle mümkündür. Resmi belgeler ve resmi açıklamalar gibi metin temelli veriler üzerinden yürütülen bu çalışmada tematik analiz; verilerdeki tekrar eden temaları, örüntüleri ve söylem farklılıklarını yapılandırılmış bir biçimde inceleme olanağı sunmaktadır. Braun ve Clarke'ın 'Using Thematic Analysis In Psychology' başlıklı makalelerinde[264] vurguladıkları üzere, tematik analiz, teorik özgürlüğü sayesinde verinin zengin ve detaylı bir şekilde çözümlenmesini mümkün kılan esnek bir yöntemdir. Bu yönüyle, çalışmanın temelini oluşturan altı resmi belge ile Bush ve Obama dönemlerine ait açıklamalarda yer alan temaların yapılandırılması ve karşılaştırılması için uygun bir yöntem sunmaktadır.

Tematik analiz, nitel verilerle kullanılan ve nitel verilerin kodlanmasına yönelik bir süreçtir. Kodlama açık bir 'kod' gerektirir. Bu temaların bir listesi; temalar, göstergeler ve nedensel olarak ilişkili nitelikler içeren karmaşık bir model olabilir. Tema, olası gözlemleri tanımlayan ve düzenleyen, olgunun yönlerini yorumlayan 'bilgilerde' bulunan bir örüntüdür. Bir tema açık düzeyde (bilgide doğrudan gözlemlenebilir) veya gizli düzeyde (olgunun altında yatan) olacak şekilde tanımlanabilir. Temalar başlangıçta ham bilgilerden tümevarım yoluyla oluşturulabilir veya teori ve önceki araştırmalardan tümdengelim yoluyla üretilebilir.[265]

Araştırmanın ilk aşamasında, literatürde birçok farklı alanda ele alınan bir kavram olan stratejik iletişim kavramına yönelik tümdengelim bir yaklaşım yolu benimsenmiş ve seçilen belgelerde kavrama yönelik en sık tekrar eden örüntüler tespit edilerek kodlar aracılığıyla kategoriler oluşturulmuştur.

Bir tema ile verilerin göze çarpan bir yönünün örüntülü bir şekilde yakalanması amaçlanmaktadır. Bu nedenle, tematik analiz yapan araştırmacılar niceliğe ilişkin

[264]Virginia Braun, Victoria Clarke, "Using thematic analysis in psychology", **Qualitative Research in Psychology**, 3:2, 2006, s.78.
[265]Richard E. Boyatzis, **Transforming Qualitative Information: Thematic Analysis and Code Development**, California, SAGE Publications, 1998, s.4.

sorular sormak yerine, bir dizi verinin araştırma sorusuna anlamlı bir şekilde yanıt verip vermediğini sorarlar. Braun & Clarke'ın tematik analiz yöntemi altı adımdan oluşan yinelemeli bir süreçtir: (1) verilere aşina olma, (2) kodlama kategorileri oluşturma, (3) temalar oluşturma, (4) temaları gözden geçirme, (5) temaları tanımlama ve adlandırma ve (6) örnekleri bulma. Verilere aşina olmak, verilerin transkripsiyonunu veya yeniden okunmasını içermektedir. Kodların oluşturulması, verilerin öne çıkan özelliklerinin sistematik bir şekilde işaretlenmesini ve ardından verilerin harmanlanmasını gerektirir. Temaların oluşturulması, araştırmacının ilk kodları potansiyel temalar halinde harmanlamasını ve belirli bir temayla ilgili tüm verileri toplamasını gerektirir. Temaların gözden geçirilmesi, temaların kodlanmış alıntılarla ve tüm veri setiyle ilişkili olarak çalışıp çalışmadığını kontrol etme sürecidir. Temaları tanımlamak ve adlandırmak, her bir temanın ne ifade ettiğini belirlemekten oluşur. Son olarak, örneklerin bulunması, araştırmacının temaya kanıt sağlayan ve araştırma sorusuyla ilgili olan örneklerden bir seçim yapmasını gerektirir.[266]

Bir temanın araştırma sorusuyla ilişkili olarak veriler hakkında önemli bir noktayı yakalaması ve veri seti içinde bir düzeyde örüntülü yanıtı veya anlamı temsil etmesi beklenmektedir. Kodlama açısından ele alınması gereken önemli bir soru, bir örüntü/tema olarak neyin sayılacağı veya bir temanın hangi 'boyutta' olması gerektiğidir. Bu, hem her bir veri öğesi içindeki alan hem de tüm veri seti genelindeki yaygınlık sorunudur. İdeal olarak veri setinde temanın çok sayıda örneği olacaktır, ancak daha fazla örnek olması temanın kendisinin daha önemli olduğu anlamına gelmez. Nitel bir analiz olduğundan, bir tema olarak kabul edilmesi için veri setinin ne kadarlık bir kısmının temanın kanıtlarını göstermesi gerektiği sorusunun kesin bir cevabı yoktur. Bir veri öğesinin yüzde 50'sinde mevcutsa tema olur, ancak sadece yüzde 47'sinde mevcutsa tema olmaz diye bir durum söz konusu değildir. Bir temanın sadece bir ya da iki cümleden ziyade birçok veri öğesinin önemli ölçüde dikkat çektiği bir şey olması da söz konusu değildir. Bir temaya bazı veri öğelerinde önemli ölçüde yer verilirken diğerlerinde çok az yer verilebilir ya da hiç yer verilmeyebilir veya tema

[266]Kristina M. Scharp, Matthew L. Sanders, "What is a theme? Teaching thematic analysis in qualitative communication research methods", **Communication Teacher**, 33(2), 2018, s.118.

veri setinin nispeten az bir kısmında görülebilir. Dolayısıyla, bir temanın ne olduğunu belirlemek için araştırmacı yargısı gereklidir.[267]

Tematik analizler araştırmacının katılımını ve yorumunu gerektirir. Tematik analizler, açık kelimeleri veya cümleleri saymanın ötesine geçer ve verilerdeki hem örtük hem de açık fikirleri, yani temaları belirlemeye ve tanımlamaya odaklanır. Kodlar daha sonra tipik olarak belirlenen temaları temsil edecek şekilde geliştirilir ve sonraki analizler için özet işaretler olarak ham verilere uygulanır veya bağlanır. Genel olarak, tematik analizlerde güvenilirlik, kelime bazlı analizlere kıyasla daha büyük bir endişe kaynağıdır çünkü veri öğelerinin (yani kodların) tanımlanmasında ve kodların metin parçalarına uygulanmasında daha fazla yorumlama söz konusudur. Güvenilirlikle ilgili bu birkaç soruna rağmen, tematik analizin metinsel bir veri setindeki anlam karmaşıklıklarını yakalamada en yararlı yöntem olduğu ve nitel araştırmalarda en yaygın kullanılan analiz yöntemi olduğu belirtilmektedir.[268]

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlik, araştırmacının sürece dair şeffaflığı, sistematik yaklaşımı ve elde edilen bulguların inandırıcılığı ile sağlanmaktadır. Bu kapsamda, araştırmanın geçerlik ve güvenirliğini artırmak amacıyla çeşitli stratejiler uygulanmıştır.

Farklı varsayımlardan yola çıkan nitel ve nicel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlik aynı şekilde ele alınmamaktadır.[269]Nicel araştırmalardaki iç geçerlik, dış geçerlik, iç güvenirlik ve dış güvenirliğin yerini, nitel araştırmalarda sırasıyla inandırıcılık (credibility), aktarılabilirlik (transferability), tutarlılık (dependability) ve doğrulanabilirlik (confirmability) alır.[270]

Nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan dokuz geçerlik prosedörü vardır: Sahada uzun süreli etkileşim(prolonged engagement in the field), derinlik odaklı veri

[267]Braun, Clarke, **a.g.e.**, s.82.
[268]Greg Guest, Kathleen M. MacQueen, Emily E. Namey, **Introduction to Applied Thematic Analysis**, California, SAGE Publications, 2014, s.9-10.
[269]Ali Yıldırım, Hasan Şimşek, **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, 8. bs., İstanbul, Seçkin Yayıncılık, 2011, s.264.
[270]Egon G. Guba, Yvonna S. Lincoln, "Epistemological and Methodological Bases of Naturalistic Inquiry," **Educational Communications and Technology Journal**, No. 4, 30, 1982, s. 376.

toplama(collaboration), veri çeşitliliği(triangulation),uzman görüşü alma (peer debriefing),katılımcı teyidi(member checking),ayrıntılı betimleme(thick,rich description),araştırmacı önyargılarının açıklanması(researcher reflexivity),araştırma sürecinin şeffaf şekilde belgelenmesi(the audit trail),karşıt kanıtların ortaya konması(disconfirming evidence).[271] Aşağıda, bu prosedürlerden araştırmanın doğasına uygun olanlara nasıl yer verildiği açıklanmaktadır.

Araştırmada inandırıcılığı sağlamak amacıyla, incelenen resmi belgeler, Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları üzerinde derinlemesine ve tekrar eden okumalar gerçekleştirilmiş, her bir metin belirlenen kodlama kriterleri çerçevesinde sistematik olarak analiz edilmiştir. Elde edilen temalar, hem analiz edilen dokümanlarla hem de çalışmanın kuramsal çerçevesiyle karşılaştırılmış; bu karşılaştırmalar yoluyla yorumların yalnızca sezgisel değil, kuramsal temellere dayalı biçimde geliştirildiği gösterilmiştir. Analiz edilen açıklamalardan doğrudan alıntılar yapılması ve her bir bulgunun bağlamsal özellikleriyle birlikte ayrıntılı olarak betimlenmesi ile aktarılabilirlik ilkesi sağlanmıştır. Temaların hangi açıklamalarda, nasıl örüntülerle ortaya çıktığı açık biçimde sunulmuş; böylece okuyucunun bulguları farklı tarihsel ya da söylemsel bağlamlarda değerlendirebilmesine olanak sağlanmıştır. Özellikle belirli yıllarda öne çıkan söylem örüntülerinin karşılaştırmalı biçimde sunulması, aktarılabilirliği destekleyen önemli bir unsur olmuştur. Araştırmada tutarlılığı sağlamak amacıyla verilerin analiz süreci ayrıntılı olarak raporlanmış, kullanılan kodlama şeması ve temaların oluşturulma süreçleri açıklıkla ortaya konmuştur. Kodlama işlemi, aynı araştırmacı tarafından belirlenen kurallar doğrultusunda tutarlı biçimde yürütülmüş; ayrıca kodlamanın güvenirliğini test etmek amacıyla, aynı metinler belirli bir zaman aralığıyla yeniden kodlanmış ve ve kodlama sonuçları alanında uzman bir öğretim üyesi tarafından teyit edilmiştir. Kodlama süreci ve temaların geçerliliği, alanında uzman iki dış araştırmacı tarafından değerlendirilmiş; böylece analiz sürecinin denetlenebilirliği ve iç tutarlılığı güçlendirilmiştir.

[271]John W. Creswell, Dana L. Miller, "Determining Validity in Qualitative Inquiry," **Theory Into Practice,** No. 3, 39, 2000, pp.124–130. s.126.

Doğrulanabilirlik ilkesi doğrultusunda, araştırmacı elde ettiği bulguları sistemli biçimde ham verilerle karşılaştırmış; yapılan çıkarımların ve yorumların hangi veri parçalarına dayandığı açıkça gösterilmiştir. Kodlama dosyaları, analiz notları ve tematik eşleştirmeler belgelenmiş ve arşivlenmiştir. Ayrıca araştırmacı olası yorumlayıcı önyargılarının araştırma sürecine etkisini göz önünde bulundurmuştur. Bu yönleriyle çalışma, nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirliğe ilişkin temel ölçütlere uygun biçimde yürütülmüştür.

Araştırmada, hem kavramsal hem de uygulama olarak ele alınan açıklamalar analiz edilmek istendiğinden, tematik içerik analiz yoluyla stratejik iletişim anlayışının zaman içindeki dönüşümü, kurumsal düzeydeki farklılaşmaları ve başkanlık dönemleri arasındaki öncelik kaymaları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Analiz sürecinde, belgelerde yer alan kavramsallaştırmalar, stratejik amaçlar, iletişim ilkeleri, uygulama araçları ve hedef kitle söylemleri gibi unsurlar kodlama kriterleri olarak sınıflandırılmış; ardından bu kodlama kriterleri ile analiz edilen resmi belge ve açıklamalar arasındaki ilişkiler incelenerek başlıca temalar oluşturulmuştur. Elde edilen temalar üzerinden, stratejik iletişim anlayışının ulusal güvenlikten kamu diplomasisine uzanan çok boyutlu yapısı değerlendirilmiştir.

3.2.1.Veri Analizinde Kullanılan Kodlama Kriterleri ve Tema Açıklamaları

Araştırmanın ilk bölümünde stratejik iletişim kavramına yönelik yaklaşım ve anlayışın ortaya konabilmesi için 2004 ve 2013 yılları arasında yayınlanmış 6 belge incelenmiştir. Tematik analizle incelenen belgelerde öne çıkan öğelerle kodlama kriterleri belirlenmiş ve belgeler bu kriterler doğrultusunda analiz edilmiştir. Kodlama kriterleri ve kriterlerin metodolojik tanımları aşağıda yer aldığı gibidir:

Belirlenen birinci kodlama kriteri stratejik iletişim kavramının tanımlanması için belgelerde yer alan tanımsal ifadeleri içeren ‘tanımlardır’.

İkinci kodlama kriteri, stratejik iletişim kavramının uygulanışını ve uygulamada göz önünde bulundurulan unsurları betimleyen ifadelerden oluşan ‘kurallar ve ilkeler’ kriteridir.

Üçüncü kodlama kriteri, stratejik iletişim kavramının uygulayıcılarının rolleri ve sorumluluklarını betimleyen ve farklı departman ve görevdeki kişilerin görevlerini vurgulayan 'roller' kriteridir.

Dördüncü kodlama kriteri, kavramın uygulanışına ve anlayışına yönelik problemli noktaları tespit eden ve ilgili noktaların geliştirilmesi yönünde önerilerde bulunulan 'sorunlar' kriteridir.

Araştırmanın ikinci bölümünde tematik analizle incelenen açıklamalarda öne çıkan örüntüler doğrultusunda yedi kodlama kriteri belirlenmiş ve tüm açıklamalar bu ortak kodlama kriterleri çerçevesinde analiz edilmiştir. Kodlama sürecinde, güvenlik, dış politika, ulusal değer temsili ve iç kamuoyu yönetimi gibi tekrar eden anlamlı birimler sistematik biçimde ele alınmıştır. Kodlama kriterleri ve her bir kodun metodolojik tanımı aşağıda yer almaktadır:

Kodlama Kriteri 1 – Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi-Güvenlik Vurgusu: Açıklamalarda karşı karşıya kalınan tehdidin (terör örgütleri, aşırı unsurlar, istikrarsızlık) nasıl çerçevelendiğini ve buna karşı askeri müdahalenin hangi gerekçelerle sunulduğunu gösteren ifadelerdir. Bu kodlama kriteri ile stratejik iletişimin güvenlik eksenli yönü ve savaşın kamuoyuna meşru biçimde anlatılma çabası analiz edilmiştir.

Kodlama Kriteri 2 – Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği: Askeri operasyonların süreklilik taşıyan ve geri adım atılmayacağını vurgulayan yönünü temsil eder. Savaşın istenen sonuçlar alınmadan bitirilmemesi, görevin tamamlanması ve zaferin kazanılması gibi söylemlerle oluşturulan siyasi ve askeri kararlılık mesajları bu kodlama kriteri kapsamında değerlendirilmiştir. Gerçekleştirilen uygulamaların siyasi zeminde de onaylandığı, yönetimin her biriminde eylem ve söylem birliği içinde olunduğuna ilişkin vurgulamalar da bu kodlama kriteriyle değerlendirilmiştir.

Kodlama Kriteri 3 – Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu: Amerikan halkının özgürlük, demokrasi, sorumluluk, fedakarlık gibi değerleriyle yapılan özdeşleştirmeleri içerir. Ortak kimliğe yapılan vurgu, milli birlik çağrıları ve Amerikan değerlerinin savunulmasını içeren ifadelere bu kodlama kriteri içinde yer verilmiştir.

Kodlama Kriteri 4 – Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon: Çok taraflı ittifaklara, uluslararası meşruiyete ve ortak güvenlik anlayışına yapılan göndermeleri içeren bu kodlama kriteri ile ABD'nin tek taraflı hareket etmediği, diğer devletlerle iş birliği içinde olduğu mesajlarının iletildiği bölümler değerlendirilmiştir.

Kodlama Kriteri 5 – Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı / Bilgi Savaşına Atıf: Askeri operasyonun yanında diplomasi, medya, kültür, eğitim, iletişim stratejileri, sağlanan altyapı ve kalkındırma imkanları gibi yumuşak güç unsurlarının kullanımı ile kamuoyunun şekillendirilmesi çabalarına dair söylemler bu kodlama kriteri ile ele alınmıştır. Bilgi savaşı, dezenformasyon ve propaganda konularına yapılan atıflar da bu gruba dahil edilmiştir.

Kodlama Kriteri 6 – Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu: Kamuoyuna karşı sorumluluk, açık iletişim, hataların kabulü, şeffaf yönetim ilkeleri ve kamu güveninin tesisi için yapılan açıklamalar bu kod altında sınıflandırılmıştır. Kamunun güvenini koruma ve krizlerde kamuoyuna hesap verme söylemleri bu kapsamda değerlendirilmiştir.

Kodlama Kriteri 7 – Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması: Müdahale edilen bölgelerde demokratik kurumların inşası, insan haklarının korunması, sivillerin güvenliği ve özgürlüklerin yaygınlaştırılması hedefiyle yapılan vurgular bu kodlama kriteri ile ele alınmıştır.

İncelenen 6 belge ile Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları, belirlenen kodlama kriterine göre tematik içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Temalar, kodlama kriterlerini nasıl yansıttıklarını ve ABD'nin stratejik iletişim kavramına ilişkin anlayış ve yaklaşımını değişen derecelerde nasıl karşıladıklarını veya karşılamadıklarını belirtmek için ayrıntılı bir şekilde analiz edilmiştir

Tematik içerik analizi yapılan belgelerden ve açıklamalardan ortaya çıkan temalar aşağıda yer almaktadır;

1. 'Ulusal Güvenlik ve Savunma' temasında terörle mücadele, siber güvenlik ve askeri strateji kavramları ön plandadır. Terör örgütleriyle mücadele için kullanılan stratejik iletişim yöntemleri, siber tehditlere karşı kamuoyunun bilgilendirilmesi ve

savunma mekanizmalarının güçlendirmesi, askeri operasyonları destekleyen bilgi ve algı yönetimi faaliyetleri bu kapsamda ele alınmaktadır.

2. 'Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi' temasında ABD'nin imajı, askeri operasyonlarda yumuşak güç kullanımı ve hedef kitle odaklı mesajların üretilmesi noktaları yer almaktadır. İlgili metinlerde küresel düzeyde ABD'nin itibarını güçlendirmek için askeri ve diplomasi alanında yürütülen kampanyalar, eğitim kültür ve medya aracılığıyla diğer ülkelerin kamuoylarından olumlu algı oluşturma çabaları ve yabancı kamuoylarını hedef alan, değerlere ve hassasiyetlere uygun iletişim stratejileri incelenen belgelerde yer almaktadır.

3. 'Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele' temasında bilgi doğrulama ve düşman propagandasına karşı strateji geliştirme önerileri stratejik iletişim doğrultusunda ön plandadır. Yanlış bilgiye karşı hem kamusal iletişim hem askeri sahada doğruluk kontrol mekanizmalarının kullanımı, özellikle terörle mücadele çabasında olunan örgüt ve devletlerin aktörlerinin yanlış yönlendirme kampanyalarına karşı alınabilecek tedbirler, daha önce iyi ve kötü sonuç alınan örneklere de yer verilerek anlatılmaktadır.

4. 'İç Politikada Birlik ve Beraberlik' temasında ulusal kimlik ve değerler ABD vatandaşları arasında ortak kimlik bilinci oluşturma çabaları ve toplumsal gerilimleri azaltmayı amaçlayan iletişim girişimleri ile kutuplaşmanın azaltılması yer almaktadır. Stratejik iletişim için vazgeçilmez bir unsur olan, iletişim politikalarının devletin yönetim birimlerince benimsenmesi ile gelişen her bir yönetim biriminin en üst düzeyden alt düzeye birlik içinde hareket etmesi ve birbirleriyle çelişen açıklama ve uygulamalarda bulunmamaları da yine bu tema kapsamında değerlendirilmiştir. Özellikle stratejik iletişim kavramının ABD iç politikasında uygulanabilirliği üzerinde durulmuştur.

5. 'İnsan Hakları ve Demokratik Değerler' teması, ABD'nin her metinde stratejik iletişim açısından öne çıkardığı ve askeri operasyon yapılan bölgelerde gerçekleştirdiğini iddia ettiği demokrasi teşviki, ifade özgürlüğü ve insan hakları kavramlarını vurgulamaktadır. ABD'nin demokrasi değerlerini yurt içinde ve dışında

teşvik etme çalışmaları, ifade özgürlüğü ve insan hakları alanlarına verdiği önemde liderlik iddialarını destekleyen iletişim çabaları ilgili belgelerde görülmektedir.

Yukarıda yer alan temalar, ABD'nin stratejik iletişim politikalarını anlamak için analiz edilen belgelerde örüntü halinde rastlanan kodlama kriterlerinden ortaya çıkarılan temalardır. Tematik içerik analizinin 6 aşaması göz önünde bulundurularak kullanılan dil, vurgu yapılan değerler ve hedef kitle bağlamında bu temalar her belgede detaylandırılacak ve yeniden ele alınacaktır.

3.3.Resmi Belgeler Üzerinden ABD'nin Stratejik İletişim Anlayışının Tematik Analizi

ABD'nin resmi stratejik iletişim belgelerinin tematik analizi, ABD'nin ulusal güvenlik alanında stratejik iletişimi nasıl kavramsallaştırdığı ve operasyonel hale getirdiği konusunda bir değerlendirme sunmaktadır. Araştırmanın bu bölümünde, değişen küresel tehditler ve teknolojik ilerlemeler ile ortaya çıkan iletişim zorunluluklarının ön plana çıktığı 2004-2013 yılları arasında yayınlanan temel politika belgeleri ve askeri doktriner yayınlar sistematik olarak incelenmektedir. Analiz, stratejik iletişimle ilgili tanımlar, kurallar ve ilkeler, roller, sorunlar gibi tekrar eden örüntüleri belirleyerek ABD'de stratejik iletişimin kavramsallaştırılmasının temelini oluşturan unsurları ortaya koymaktadır. Hem Bush hem de Obama yönetimleri sürecinden seçilmiş belgeler, stratejik iletişim önceliklerindeki süreklilik ve değişimi gösterirken, aynı zamanda ABD Hükümetinin küresel ve yerel kitlelerle iletişimindeki dönüşümleri de yansıtmaktadır. Tanımsal olarak karmaşık bir noktada bulunan stratejik iletişimin resmi metinler üzerinden nasıl tanımladığı ele alınırken, değişen şartlar ve uygulamalardan edinilen deneyimlerle yeniden tanımlanma çabaları, resmi belgelerin yayınlandığı dönemlerde ülke içi ve dışı politikalar bağlamında da bir zemine oturtularak değerlendirilmektedir.

3.3.1 Savunma Bilim Kurulu Stratejik İletişim Görev Gücü Raporu (2004)[272]

11 Eylül terör saldırıları 2001 ve 2004 yılları arasında ABD'nin iç ve dış politikalarını önemli ölçüde etkilemekle kalmamış dünyayı da yeniden şekillendiren önemli gelişmeleri beraberinde getirmiştir. ABD'nin stratejik iletişim politikalarına bu dönemde güçlü bir terörle mücadele vurgusu yüklenmiştir. 2004'te yayınlanan Savunma Bilim Kurulu Stratejik İletişim Görev Gücü başlıklı raporda ABD'de stratejik iletişimin mevcut durumunun önemli zorluklarla ve iyileştirme ihtiyacıyla karşı karşıya olduğu karakterize edilerek vurgulanmıştır.

Bush yönetimi tarafından terörizme karşı savaşla ilişkilendirilen Irak Savaşı, başlangıcında Afganistan'daki savaşa kıyasla daha az popülerken Amerikan halkının çoğunluğu tarafından desteklenmiş, Başkan George W. Bush, 11 Eylül'den sonra halk desteğinde belirgin bir yükseliş yaşamış, 2001 yılının Temmuz ve Ağustos aylarında yüzde 50 ile yüzde 60 arasında olan onay oranları Eylül ortasında yüzde 85 ile yüzde 90 arasına yükselmiştir.[273] Yüksek bir terör tehdidi algılayan ve saldırılardan dolayı öfkeli hisseden Amerikalıların, yurtdışında askeri harekat ve yurtiçinde artan gözetim dahil olmak üzere güçlü ulusal güvenlik önlemlerini destekleme yönelimi artmış, 11 Eylül'ün hemen ardından yapılan kamuoyu yoklamaları bu politikalara geniş bir destek olduğunu göstermiştir. 11 Eylül sonrası kamuoyunun daha güçlü bir uluslararası askeri varlığı destekleme ve yerel sivil özgürlüklere daha fazla kısıtlama getirme yönündeki değişimi, terör saldırılarına tepki olarak Amerikan kamuoyunda genel bir muhafazakar değişimin kanıtı olarak yorumlanmıştır.[274]

Bu dönemde çıkartılan USA Patriot Act'in açılımı dönemin stratejik iletişim politikalarına anlamlı bir örnek olarak ele alınabilir. Türkçeye 'vatansever yasası' olarak çevirilebilecek olan Patriot Act, 11 Eylül terör saldırılarından sonra ortaya çıkan

[272]United States of America Department of Defense, **a.g.e.**
* Savunma Bilim Kurulu Stratejik İletişim Görev Gücü Raporu (2004) kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek-I.**
[273]Jonathan McDonald Ladd, "Predispositions and Public Support for the President During the War on Terrorism", **Public Opinion Quarterly**, Vol. 71, No. 4, 2007, s. 512.
[274]Leonie Huddy, Stanley Feldman, "Americans Respond Politically to 9/11: Understanding the Impact of the Terrorist Attacks and Their Aftermath", **American Psychologist**, Vol. 66., No. 6., 2011, s.455.

atmosferde, 26 Ekim 2001 tarihinde güvenlik yasa paketi olarak çıkartılmıştır. 'Patriot Act' isminin, karşı çıkanların vatanseverliğini sorgulatacak şekilde tasarlandığı ve yasanın baş harflerinin 'USA Patriot' gibi güçlü bir sembolizme sahip olması için özel bir çaba harcandığı söylenebilir. USA Patriot Act of 2001[275] başlığı ile çıkartılan yasanın açılımı, 'Uniting and Strengthening America –by- Provide Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism (Terörizmi Engellemek ve Durdurmak için Gerekli Uygun Araçları Sağlayarak Amerika'yı Birleştirmek ve Güçlendirmek) şeklinde açımlanmış, baş harfleriyle 'USA Patriot (ABD Vatanseveri)' kelimesini oluşturacak şekilde tasarlanmıştır. Böylece yasa hem içerik hem de isim açısından milliyetçilik, birlik ve beraberlik duygularını çağrıştırmış, güvenlik politikalarının halk arasında daha rahat kabul görmesi ve sorgulanmaması için bir propaganda aracı olarak işlev görmüştür.[276]

İç politikada kamuoyu desteğini alan dönemin ABD yönetiminin 2004 yılında yayınlanan Savunma Bilim Kurulu Stratejik İletişim Görev Gücü raporunda üzerinde durulan stratejik iletişim tanımlamaları ve işlevi daha çok dış politikaya ve askeri müdahalede bulunulan bölgedeki kitleyle iletişime ve kendini dış dünyaya anlatmaya yöneliktir. ABD Hükümeti mesajlarını küresel olarak etkili bir şekilde aktarmakta zorlanıyor bu da hem askeri operasyonlara hem de uluslararası zeminde desteğin azalmasına neden oluyordu. Raporda ABD ulusal güvenliği için hayati bir bileşen olarak tanımlanan stratejik iletişimin kriz içinde olduğuna dikkat çekilmiş ve diplomasi, savunma, istihbarat, kolluk kuvvetleri ve iç güvenliğe uygun bir şekilde dönüştürülmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Bu ifadeler tematik analiz yoluyla belirlenen temalardan Ulusal Güvenlik ve Savunma teması ile örtüşmektedir.

Raporda stratejik iletişim ABD Hükümetlerinin küresel kamuoylarını, kültürleri anlamak, dünyanın geri kalan bölümünden halkların da ABD hakkında bilgi edinmesi ve ABD ilke ve değerlerini tanıması ve anlaması için kamu bilgilendirme çalışmalarına yönelik yeni, farklı ve kapsamlı bir kamu diplomasisi yaklaşımı olarak

[275]"USA Patriot Act of 2001", (Çevrimiçi) https://www.congress.gov/107/plaws/publ56/PLAW-107publ56.htm, 23 Aralık 2024.
[276] Cemal Tunçdemir, "Bir Ulusal Güvenlik Yasa Paketi: Patriot Act, 11 Aralık 2014", (Çevrimiçi) https://amerikabulteni.com/2014/12/11/bir-ulusal-guvenlik-yasa-paketi-patriot-act/, 23 Aralık 2024.

tanımlanmaktadır. Bu tanımlama tematik analiz ile belirlenen temalardan Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi temasıyla örtüşmektedir.

Stratejik iletişimin ulusal güvenliğin hayati bir bileşeni olarak kabul edildiği raporda, sadece başkanlık liderliği ile sınırlı kalmayan, Kongrede iki partili desteğe hatta kamu-özel sektör arasında daha önce görülmemiş bir iş birliğine duyulan ihtiyaç vurgulanmıştır. Stratejik iletişimin doğru kitleye, doğru ve zamanında bilgi ulaştırmaya odaklanmış politika ve planlama kararları için bir olanak olarak görüldüğü raporda politikaların, diplomasinin ve askeri operasyonların stratejik iletişimden bağımsız yönetilmemesi, ABD'nin dış ve ulusal güvenlik hedef ve politikalarına ilişkin küresel algının da ABD Başkanı ve üst düzey yetkililerin açıklama ve eylemleri ile şekillendirilmesine yönelik vurgu İç Politikada Birlik ve Beraberlik teması ile örtüşmektedir.

3.3.2. Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim için ABD Ulusal Stratejisi (2007)[277]

Bush yönetimi tarafından ABD'nin stratejik iletişime verdiği yeni önem için bütünleştirici bir plana ihtiyaç duyduğunun fark edilmesiyle ABD politikasına ilişkin 30'dan fazla farklı çalışmadan elde edilen tavsiyelere, ABD Hükümetinin kurumlarından, akademik kurumlardan ve özel sektördeki halkla ilişkiler uzmanlarından gelen geri bildirimlere dayandırılarak Mayıs 2007'de 'Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim için ABD Ulusal Stratejisi' belgesi yayınlanmıştır. Dönemin Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerden Sorumlu Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Karen Hughes, 'belgenin ABD Hükümetinin iletişimi için birleşik bir stratejik çerçeve sağlamak üzere tasarlandığını, ancak çok çeşitli hükümet kurumlarının farklı ihtiyaç ve sorumluluklarını karşılamak için esnek ve uyarlanabilir

[277]"U.S. National Strategy for Public Diplomacy and Strategic Communication", (Çevrimiçi) https://2001-2009.state.gov/documents/organization/87427.pdf, 25 Aralık 2023.
* Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim için ABD Ulusal Stratejisi (2007) kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek-II.**

olduğunu' dile getirmiştir.[278] Belgede Amerika'nın kamu diplomasisini ve yabancı kitlelerle stratejik iletişimini yönetmek için üç stratejik hedef belirlenmiştir:

1) Amerika, kökleri en temel değerlerine dayanan olumlu bir umut ve fırsat vizyonu sunmalıdır. 2) Müttefikleriyle birlikte, her milletten, kültürden ve inançtan medeni insanların aradığı özgürlük ve barışı tehdit eden şiddet yanlısı aşırılık yanlılarını izole etmeye ve marjinalleştirmeye çalışmalıdır. 3) Amerika, Amerikalılar ile dünyanın dört bir yanındaki farklı ülkelerden, kültürlerden ve inançlardan insanlar arasındaki ortak çıkarları ve değerleri beslemek için çalışmalıdır.[279]

Belgede stratejik kitleler; kamuoyunu yönlendirme potansiyeline sahip kilit etki aktörleri, çatışma ve kriz ortamlarında özel hassasiyet gösterilmesi gereken kadınlar ve çocuklardan oluşan kırılgan topluluklar ve devlet söyleminin geniş etki yaratmasının hedeflendiği genel kitleler olarak tanımlanmıştır.[280] Kamu diplomasisinin öncelikleri (eğitim ve değişim programlarının genişletilmesi, iletişimi modernize etmek ve eylem diplomasisini teşvik etmek) belirlenmiştir.[281] Belirli kurumlar arası koordinasyon yapıları (Dışişleri Bakanlığı bünyesinde bir Terörle Mücadele İletişim Merkezi, Kurumlar Arası Kriz İletişim Ekibi ve uygulamanın düzenli olarak izlenmesi) oluşturulması için çağrıda bulunulmuş ve her bir kurum ve büyükelçiliğin kamu diplomasisi ve küresel iletişimdeki rolleri için gerekli eylemler ele alınarak tüm bu çabalara kaynak sağlamak için artan finansman ihtiyacı belirlenmiştir. [282]

ABD'nin stratejik iletişim stratejisinin istenilen başarıyı getirememesine neden olan sorunlardan biri ABD Hükümetinin terörle mücadeleyi desteklemeye yönelik tüm stratejik iletişim çabalarının altında yatan tek ve tutarlı bir tema olmamasıdır. 11 Eylül saldırılarının ardından Amerikalılar ve uluslararası kamuoyu, ABD'nin neden terörle

[278]U.S. Department of State, "Country's First National Strategic Communications Plan Presented", **Public Diplomacy Update**, Vol. 2, No. 3, 2007, s.6. (Çevrimiçi), https://2001-2009.state.gov/documents/organization/93420.pdf, 07 Aralık 2024.
[279]U.S. National Strategy for Public Diplomacy and Strategic Communication, **a.g.e.**, s. 3.
[280]**A.e.**, s. 3-4.
[281]**A.e.**, s.6-7.
[282]Robert H. Risberg, "Improving the United States' Strategic Communication Strategy", **USAWC Strategy Research Project**, Pennsylvania, U.S. Army War College, 2008, s. 3-4. (Çevrimiçi) https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA478580.pdf, 10 Aralık 2024.

savaştığı ve bu savaşı kazanmak için nasıl bir strateji izlediği konusunda çelişkili mesajlar almıştır. Başkan Bush ve yönetimi, Soğuk Savaş döneminde Sovyetler Birliği'ne karşı uygulanan ve halkın desteğini alan, tutarlı politika hedeflerine dayanan ve zafer inancını pekiştiren açık ve bütünlüklü bir anlatı sunmakta yetersiz kalmıştır.

Bush yönetimi, farklı dönemlerde kitle imha silahları, demokrasinin yayılması ve ulusötesi terörist gruplara odaklanarak yalnızca kamuoyunda kafa karışıklığına yol açmakla kalmamış; aynı zamanda Bush'un siyasi rakipleri de, kısa vadeli siyasi çıkarlar uğruna Irak'ta yenilgi ilan ederek ve Amerikan birliklerinin koşulsuz şekilde savaş alanlarından çekilmesini talep ederek, hem Amerikan halkı hem de uluslararası kamuoyu nezdinde güven zedelenmesine ve algı karmaşasına neden olmuştur. Yönetimin politikalarına yönelik düşük onay oranları ise, terörle mücadele kapsamında yürütülen stratejik iletişim çabalarının net ve tutarlı bir anlatıdan yoksun olmasının sonuçlarından sadece birkaçını yansıtmaktadır[283]

ABD'nin ulusal kamu diplomasisi ve stratejik iletişim yaklaşımının etkili iletişim stratejileri ve uluslararası kitlelerle etkileşim yoluyla ülkenin imajını ve liderliğini küresel olarak geliştirilmesinin amaçlandığı ulusal strateji olarak adlandırılan ilgili belgede, demokratik ilkeleri teşvik etmenin, yanlış bilgilendirmeye karşı koymanın ve ABD çıkarlarını ve değerlerini ilerletmek için güçlü ortaklıklar kurmanın önemi vurgulanmaktadır. Strateji, teknolojiden, kültürel değişimlerden ve hedefe yönelik mesajlardan yararlanarak, ulusal güvenlik hedeflerini ilerletirken yabancı halklarla karşılıklı anlayış ve güveni geliştirmeyi de amaçlamaktadır.

Kamu diplomasisi ve stratejik iletişim kavramlarının birbirleri ile eş anlamlı kullanıldığının görülebildiği ve 2007 yılında yayınlanmış olan ilgili belgede ABD'nin gücünün, başarısının ve güvenliğinin bazı temel değer ve ilkelere olan bağlılığına dayandığı belirtilmektedir. Aynı zamanda Amerikan ulusunu doğuran bu değerler, ülkenin dünyadaki eylemlerini de yönetmektedir. Kadın ve erkek tüm bireylerin eşitliği, ifade, ibadet ve siyasi katılım özgürlüğü de dahil olmak üzere temel insan haklarının vurgulandığı değerler, yönetim biçimleri farklılık gösterse de, tüm insanların bireysel ve ortak haklarını koruyan, yolsuzlukla mücadele eden ve hukukun

[283] **A.e.**, s.10.

üstünlüğü ile yönetilen adil toplumlarda yaşamayı hak ettiği inancını da barındırmaktadır. ABD'nin dünya genelinde diğer hükümetler ve uluslarla insan onurunu destekleyen, barış ve ilerlemeyi teşvik eden bir ortaklık ruhu içinde çalışmayı amaçladığının altı çizilmektedir. Bu ifadeler, tematik analizle belirlenen İnsan Hakları ve Demokratik Değerler teması ile örtüşmektedir.

Kamu diplomasisi ve stratejik iletişim faaliyetlerinin Amerikan ulusal değerlerini ve ulusal güvenlik hedeflerini destekleyici unsurlar olduğuna değinilen belgede, aşırılık yanlıları ve ideolojilerinin izole edilip marjinalleştirilmesinde kamu diplomasisinin kullanılması ile barışa hizmet edilmesi amaçlanmaktadır. Ulusal Güvenlik ve Savunma ile Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele temaları ile örtüşen söz konusu ifadelere ek olarak terör örgütü liderleri ve destekçilerinin izole edilerek itibarsızlaştırması sürecinde ana akım olarak değerlendirilen Müslüman toplulukların da sürece dahil edilmesi ve tüm inançlara ve dinlere açık olunduğunun gösterilmesine verilen önem de yine İnsan Hakları ve Demokratik Değerler temasıyla örtüşmektedir.

Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim Politika Koordinasyon Komitesinin kurulması ile ihtiyaç halinde süreçte etki, yetki ve sorumluluğu bulunan tüm devlet kurumları ve birimlerinin halkla ilişkiler ve iletişim yetkilileri ile birleşik mesajlar hazırlanması ve koordine edilmesi hedeflenmiştir. Bunun da beraberinde iç politikada ortak bir dil oluşturulması ve dış politikaya yönelik oluşturulan mesajlarda bu ortak dil ile hareket edilmesini getireceği öngörülmüştür. İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasıyla örtüşen bu ifade söz konusu belgede ifadelerde birlik ve beraberliğin sağlanarak ortak bir dil oluşturulması ile dış kitlelere kendini ifade etme şeklinde yer bulmuştur.

2007 yılında ABD dış politikası, özellikle Irak'ta ve terörizmle mücadelede bir araç olarak demokrasinin desteklenmesine odaklanmıştır. İkinci başkanlık dönemi içinde olan George W. Bush ve yönetimi, demokrasinin desteklenmesinin terörizme karşı uzun vadeli bir panzehir olduğunu ileri sürmektedir. George W. Bush'un Irak savaşını başlatmak için belirttiği nedenlerden biri ülkeye demokrasi getirmektir. Ancak ABD'nin bölgeye askeri müdahalesi uzun sürmüş ve istenen sonuçlara

ulaşılamaması başkanlık sürecinin ikinci döneminde olan George W. Bush'u ve yönetimini eleştiri oklarının hedefi haline getirmiştir. Dahası, demokrasinin tanımı ve hedefleri konusunda bir fikir birliği olmadan, bir ülkenin ne zaman kabul edilebilir bir demokratik reform seviyesine ulaştığını ve artık Amerikan yardımına ihtiyaç duymadığını hangi kriterlerin belirleyeceği de bir paradoksa neden olmuştur.

Kongre Araştırma Servisi tarafından Kongre üyeleri ve komiteleri için 2007 yılında hazırlanmış olan Democracy Promotion: Cornerstone of U.S. Foreign Policy başlıklı raporda terörle savaşı kazanma stratejisi demokrasiye dayandırılmıştır. Bir ülkedeki siyasi katılım ve zenginlik kaynaklarına erişimdeki eşitsizliğin, ifade özgürlüğünün eksikliğinin ve yetersiz eğitimin istikrarsızlığı beslediği ileri sürülmektedir. Etkili demokrasiler, temel insan haklarını, ifade, din, toplanma, örgütlenme ve basın özgürlüklerini teşvik ederek, sınırları içinde düzeni sağlayarak ve bağımsız bir adalet sistemi sunarak uzun vadede terörizmi yenebilirler. Demokrasileri teşvik etmek için gösterilen bir diğer neden de demokrasilerin ekonomik refahı artırdığı inancıdır. Hukukun üstünlüğü daha istikrarlı bir toplum yarattığından ve herkes için eşit ekonomik fırsatlar, ekonomik faaliyeti teşvik ettiğinden, başta kişi başına düşen gelir olmak üzere ekonomik büyümenin de bunu takip etmesi muhtemeldir. Buna ek olarak, bu senaryodaki bir demokrasinin diğer ülkeler tarafından iyi bir ticaret ortağı ve dış yatırımcılar tarafından da yatırım için daha istikrarlı bir ortam olarak görülme olasılığı ve istikrarlı demokrasiler olarak gelişen ülkelerin anlaşmalara uyma olasılığı daha yüksektir.[284]Tematik analizi yapılan 2007 yılında yayınlanmış belge ile aynı yıl içerisinde yayınlanmış olan raporun benzer unsurlar barındırması, ABD'de stratejik iletişim açısından ele alınan konuların farklı birimlerce ele alınsa da ortak bir dile sahip olduğunu göstermektedir. Her iki belgede de demokrasi kavramına vurgu yapılmıştır.

2007 yılında ABD iç ve dış iletişim stratejilerinde, özellikle de yurtdışındaki imajını iyileştirme konusunda zorluklarla karşılaşmıştır. ABD Hükümeti, küresel

[284] Susan B. Epstein, Nina M. Serafino, Francis T. Miko, "Democracy Promotion: Cornerstone of U.S. Foreign Policy?", **Congressional Research Service Report for Congress**, 26 Aralık 2007, s.8. (Çevrimiçi) https://www.everycrsreport.com/files/20071226_RL34296_39232d9d9bfdd071ad684649d3b6535503cd2f8f.pdf, 10 Aralık 2024.

halkları Amerikan çabaları ve dış politika hedefleri hakkında bilgilendirmek ve etkilemek için etkili stratejik iletişime ihtiyaç olduğunu kabul etmiştir.[285] Kamu diplomasisi dış politika stratejilerinin önemli bir bileşeni olarak tanımlanmış ve medya, eğitim ve kültürel ortamlar aracılığıyla yabancı halkların ilgisini çekmeye odaklanılmıştır. Bu çabalar olumsuz algılara karşı koymayı ve Amerika'nın uluslararası toplumdaki itibarını yeniden inşa etmeyi amaçlamıştır.

3.3.3. Stratejik İletişim ve İletişim Stratejisi için Komutanın El Kitabı (2009)[286]

Stratejik iletişim, modern güvenlik ve yönetişim anlayışı çerçevesinde, komuta seviyelerinde tutarlı ve etkili iletişim stratejileri geliştirilmesine yönelik kritik bir alan olarak ortaya çıkmaktadır. Stratejik İletişim ve İletişim Stratejisi için Komutanın El Kitabı, askeri alanda stratejik iletişim kavramının ele alındığı ilk kaynaklardan biri olarak, sahadaki mevcut uygulamalar ile doktrine geçiş arasındaki ilişkileri ele almakta, müşterek harekat planlama süreçlerinde stratejik iletişim destek gereksinimlerini analiz etmeyi ve bu alandaki teknik, prosedür ve en iyi uygulamaları kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.[287]

Özellikle 2009 yılında ABD'nin askeri durumu, küresel ölçekte devam eden harekatlar, asimetrik tehditler ve bilgi savaşının yükselişi stratejik iletişimin önemini artırmıştır. Bu dönemde, ABD Savunma Bakanlığı, iletişim stratejilerini modern savaş konseptleriyle entegre etmeye yönelmiş, askeri operasyonlarda kamuoyunun algısını yönetmenin kritik bir unsur olduğunu kabul etmiştir. Rapor, bu bağlamda stratejik iletişimin savunma politikalarındaki rolünü ve doktrinleşme sürecine olan etkisini incelemektedir.

2009-2011 yılları arasında Obama'nın kabinesinde savunma bakanı olarak görev yapan Robert M. Gates'in 26 Kasım 2007'de Kansas Üniversitesi'nde Landon

[285]Risberg, **a.g.e.**, s.2.
[286]"Commander's Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy", (Çevrimiçi) https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA544861.pdf, 08 Ekim 2023.
*Stratejik İletişim ve İletişim Stratejisi için Komutanın El Kitabı (2009) kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek-III.**
[287]**A.e.**, s. I.

Lecture kapsamında yapmış olduğu konuşmada[288] stratejik iletişim ile ilgili değindiği noktalar, Bush döneminden Obama dönemine geçişte ABD'nin askeri alanda stratejik iletişime yaklaşımına ilişkin önemli detaylar sunmaktadır.

Her iki Başkan döneminde de Savunma Bakanı olarak görev yapan Gates konuşmasında, ABD'ni Soğuk Savaşta sert güç kullanmadan zafere götüren Merkezi İstihbarat Teşkilatı, Ulusal Güvenlik Konseyi, Birleşik Devletler Hava Kuvvetleri ve Savunma Bakanlığı gibi kilit kurumların 1947 tarihli Ulusal Güvenlik Yasası ile kurulduğunu belirterek yumuşak güç kullanma kapasitesini güçlendirerek sert güçle daha iyi entegre etme amacında olduklarını dile getirmiştir. Askeri başarının kazanmak için yeterli olmadığının Irak ve Afganistan savaşlarından çıkarılan en önemli derslerden biri olduğunu belirten Gates ekonomik kalkınma, kurumların inşası ve hukukun üstünlüğü, iç uzlaşının teşvik edilmesi, iyi yönetişim, halka temel hizmetlerin sağlanması, yerel askeri ve polis güçlerinin eğitilmesi ve desteklenmesi, stratejik iletişimin güvenlikle birlikte, uzun vadeli başarı için temel bileşenler olduğunu vurgulamaktadır. Diplomasi, stratejik iletişim, dış yardım, sivil eylem, ekonomik yeniden yapılanma ve kalkınmanın ulusal güvenliğin sivil araçları olduğunu belirten Gates, Amerikan Hükümetinin bir bütün olarak hareket etmesi ve askeri olmayan güç araçlarına çok daha fazla kaynak ayırması gerektiğine dikkat çekmektedir. Güvenlik için güçlü sivil kabiliyetlere sahip olmanın yerel sorunların krize dönüşmeden önce ele alınabilmesini sağlayacağını ve ilk etapta askeri güç kullanılmasının gerekliliğini azaltacağını belirten konuşmasında, halkla ilişkilerin ABD'de ortaya çıkmasına rağmen bir toplum ve kültür olarak, özgürlük ve demokrasi politikalarını ve hedeflerini dünyanın geri kalanına anlatma konusunda oldukça başarısız olduklarını belirtmektedir. Yabancı bir diplomatın, 'Mağaradaki bir adam nasıl oldu da dünyanın en büyük iletişim toplumundan daha iyi iletişim kurmayı başardı?' sorusundan hareketle, El Kaide'nin mesajını internet üzerinden iletme konusunda Amerika'dan daha iyi olmasının büyük bir başarısızlık olduğunu dile getiren Gates, ABD'nin

[288]Robert M. Gates, "Secretary of Defense Landon Lecture", Manhattan, Kansas State Univ., 26 November 2007, (Çevrimiçi) https://www.k-state.edu/landon/speakers/robert-gates/transcript.html, 28 Mart 2025.

stratejik iletişiminde hızın, çevikliğin ve yerel kültürlere uygunluğun birer sorun teşkil ettiğine dikkat çekmiştir.

Soğuk Savaş sonrası dönemde ABD'nin yumuşak güç unsurlarının üzerinde durmadığı eleştirisinden yola çıkarak dönemin savunma bakanının, stratejik iletişimin uygulanması yönünde ülkenin farklı birimlerince ortaya konan ilkeler ve 11 Eylül sonrası dönemde stratejik iletişimin ulusal savunmada önemli bir unsur olarak kullanılmasına yönelik atılan adımları dikkate aldığı ve uygulamaya koyduğu görülmektedir.

Bu uygulamaların hayata geçirildiğine yönelik destekleyici bir örnek olarak, 2008 yılında dönemin Savunma Bakanı Robert M. Gates'in Taliban'ın 2001'de ABD liderliğindeki işgalle devrilmesinin ardından bölgede en ağır sivil kayıpların yaşandığı dönemde Afgan Hükümetiyle artan gerilimi yatıştırmak için özür dilemesi, hayatta kalanlara tazminat ve soruşturma sözü vermesi gösterilebilir. Bu hareket, bölge halkının, hükümetinin ve diğer ulusların politikalardaki değişim ve artan öfke nedeniyle ABD'nin bölgedeki misyonuna olan desteğini çekmesi ve ABD'nin güven kaybetme konusundaki endişelerine dair açık bir gösterge olarak yorumlanmış, ABD'nin Afgan halkını önemsediği mesajı verilmeye çalışılarak söyle-yap boşluğu kapatılmış, Afgan halkının Amerikan askeri eylemleri ve varlığına ilişkin algılarının önemi savunma bakanlığınca kabul edilmiştir.[289]

Ordunun istenen sonuçları etkili ve verimli bir şekilde destekleme çabalarında stratejik iletişimin nasıl planlanacağını ve yürütüleceğini anlaması kritik önem taşımaktadır. Stratejik iletişimin, askeri hedeflere ulaşmada etkili olmak için gerekli uzmanlıkla desteklenen her türlü askeri operasyonun doğal ve kritik bir parçası olması sağlanmaya çalışılmaktadır.[290]

ABD gibi küresel aktörler için güvenilirliği korumak ve uluslararası etki alanlarını yönetmek, yalnızca askeri üstünlükle değil, aynı zamanda etkin iletişim ve anlatı yönetimiyle de mümkün hale gelmiştir. İncelenen belgede, bu bağlamda ortaya

[289]Thom Shanker, "Gates Tries to Ease Tension in Afghan Civilian Deaths", 17 September 2007. (Çevrimiçi) https://www.nytimes.com/2008/09/18/world/asia/18gates.html, 20 Nisan 2025.
[290]Dennis M. Murphy, "In Search of the Art and Science of Strategic Communication", **Parameters 39**, No. 4, 2009, s.115.

çıkan stratejik iletişimin, hükümetin bütüncül bir yaklaşım benimseyerek ulusal güvenlik hedeflerine ulaşmasını destekleyen kritik bir araç olarak görüldüğü belirtilmektedir. Stratejik iletişimin, yalnızca tehditleri yönetmekle kalmayıp, aynı zamanda uluslararası kamuoyunu şekillendirme, müttefiklerle koordinasyonu sağlama ve rakip aktörlerin bilgi operasyonlarına karşı koyma işlevini de üstlendiği vurgulanmakta, kriz dönemlerinde ve uluslararası gerilimlerde stratejik iletişimin etkili kullanımının, devletin güvenlik politikalarını meşrulaştırmasının yanı sıra, toplumun desteğini pekiştirme ve karşı anlatıları dengeleme işlevi göreceği, bu açıdan bakıldığında modern güvenlik ortamında bir savunma mekanizması olarak konumlandırılabileceği vurgulanmıştır. Bu ifadeler belirlenen temalar doğrultusunda ele alındığında Ulusal Güvenlik ve Savunma temasıyla örtüştüğü görülmektedir.

Stratejik iletişim ilgili raporda ABD Hükümetinin bilgi ortamında karşılaştığı zorlukların üstesinden gelmek için tasarlanmış bütüncül bir hükümet yaklaşımı olarak tanımlanmakta, ulusal gücün tüm araçlarının eylemleriyle senkronize bir yapıda olduğu ifadesine yer verilmiştir. Amerikan askeri kuvvetlerinin eylemlerinin Başkan'dan sokaktaki askere, denizciye ya da havacıya kadar her seviyedeki iletişimde yapılan açıklamalarla çelişmemesi için senkronize edilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Bu ifadelerden de anlaşılabileceği üzere bütüncül yaklaşım için ülkenin yönetim birimleri için yönetim anlayışında, halk nezdinde de hükümet politikalarına destekte birlik ve beraberlik aranmaktadır. Bu ifadeler İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasını yansıtmaktadır.

ABD'nin Ulusal Güvenlik Stratejisinde yer alan temaların stratejik iletişim politikalarında anlatıya katkı sağlayabilecek güçlü temalara sahip olması, ilgili belgede stratejik iletişimin uygulanmasında yer verilen bir tavsiye niteliği taşımaktadır. Ulusal Güvenlik Stratejisinde yer alan iyi niyet, güvenlik, iş birliği ekseninde tüm vatandaşların eşit şartlara sahip olduğu demokratik bir yarımküre olmaya devam etme hedefinde olunduğu, yarımkürede yer alan diğer ülkelere de sürdürülebilir siyasi ve ekonomik kalkınma yolunda yardımcı olunması gerekliliği ifadelerine yer verilmektedir. Bu ifadeler, İnsan Hakları ve Demokratik Değerler teması ile örtüşmektedir ve ABD'nin kendisi için belirlediği değerlere vurgu yaparken

bu değerlere yarımkürede yer alan diğer ülkelerin de sahip olmasının ülke güvenliği açısından önemli olduğu vurgusu ile bağdaştırılmıştır.

Dışişleri Bakanlığı Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler Müsteşarlığı, ABD'de stratejik iletişim faaliyetlerinin yürütücüsü konumundadır. Bu yapının yanı sıra, Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim Politika Koordinasyon Komitesi, kamu diplomasisini bütüncül bir şekilde ele alan temel yapı olarak faaliyet göstermektedir. Komitenin yeni adıyla Kurumlar Arası Politika Komitesi tarafından geliştirilen Ulusal Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim Belgesi, devlet politikalarının uluslararası kamuoyunda karşılık bulmasına rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Bu unsurlar, incelenen belgenin stratejik iletişimin özellikle Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi temasıyla güçlü biçimde örtüştüğünü göstermektedir. Ayrıca belge, bu temaya en açık ve kapsamlı biçimde yer veren örneklerden biri olarak öne çıkmaktadır.

Bilgi akışının 7/24 yönetilmesi ve yanlış bilginin hızla düzeltilmesini sağlamak amacıyla geliştirilen Medya Operasyon Merkezi (MOC)'nin, gerçek zamanlı izleme, çeviri ve değerlendirme işlevleri, yanlış bilginin yayılmasını önlemeye ve kamuoyunun doğru bilgilendirilmesini sağlamaya yönelik sürekli bir müdahale mekanizması oluşturduğuna değinilen ilgili belgede, MOC'nin faaliyetleri, dezenformasyona karşı hızlı düzeltme mekanizmaları oluşturmanın yanı sıra, stratejik iletişim çerçevesinde kamuoyuna operasyonel bilgilerin zamanında açıklanması olarak belirtilmiştir. Gün içinde birden fazla kez gerçekleştirilen düzeltmeler ve açıklamalarla, kamuoyunun güvenilir bilgiye erişiminin artırılması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, dezenformasyon ve propaganda ile mücadele için başlı başına bir birime yer verildiği görülen metinde Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele teması oldukça güçlü bir şekilde yer almaktadır.

Stratejik iletişime yönelik anlayış ve yaklaşımın askeri alanda ele alındığı ve stratejik iletişimin ulusal güvenlik alanına sağlayabileceği katkıların değerlendirmesine yer vermesi ile 2009 yılında yayınlanmış olan 'Stratejik İletişim ve İletişim Stratejisi için Komutanın El Kitabı' kavrama ilişkin en pratik ve net tanımlamaların yer aldığı, zengin bir içerik sunmakta ve ABD'de stratejik iletişimin

gelişiminin ve uygulamasının değerlendirilmesinde önemli bir belge niteliği taşımaktadır.

3.3.4. Savunma Bakanlığı Stratejik İletişim Raporu (2009)[291]

Savunma Bakanlığı Stratejik İletişim Raporu, stratejik iletişimin ABD Savunma Bakanlığınca nasıl anlaşıldığını açıklarken Savunma Bakanlığının stratejik iletişim ve kamu diplomasisi alanlarındaki rolüne ilişkin görüşlerini sunmaktadır. Mevcut süreç ve organizasyonların etkili stratejik iletişimi nasıl desteklediğini detaylandırırken, iyileştirme ile dönüşüm için gelecekteki potansiyel yolları, örneğin Bakanlık bünyesinde bir stratejik iletişim birimi kurulması seçeneğini değerlendirmektedir.

Amerikan hegemonyası, Soğuk Savaş döneminde komünizmle mücadeleden kalan ideolojik boşluğu, 11 Eylül saldırıları sonrası kişisel özgürlükler, insan hakları ve hukukun üstünlüğü gibi temel Amerikan değerleri ve kimliğini terörizmle savaş ile ilişkilendirerek komünizmin yerini terörizmle mücadele ile doldurarak sürdürmüştür. Yeni ideolojik meşruiyet temeli olan terörizmle savaş, komünizmle mücadelenin bıraktığı boşluğu doldurmaya aday olarak gösterilen kapsamlı bir vizyon olduğu için Barack Obama'nın 2009'da başkanlık koltuğuna oturduktan sonra da bu vizyonu takip etmesi bekleniyordu. Ancak Başkan Obama, George W. Bush yönetiminin terörizmle savaş politikalarını eleştirerek iktidara gelmişti. Bush yönetimi terörizmle savaş, terör örgütleriyle mücadele, demokrasinin teşviki ve kitle imha silahlarının önlenmesi gibi temel unsurlarda tatmin edici bir başarı sağlayamamıştır. Başkan Obama daha etkin politikalar izleyerek bu konularda başarılı olmaya odaklanmıştı. Ayrıca, Amerikan hegemonyasını yeniden inşa etmeye yönelik kapsamlı bir vizyon olması ve Amerikan ulusal kimliğiyle ilişkilendirildikten sonra Amerikan siyasi hayatının önemli bir parçası haline gelmesi nedeniyle terörizmle savaştan vazgeçilmesi konusunda ısrarcı olmak zordu. Obama, 11 Eylül saldırılarının anlamını yorumlama konusunda Bush yönetimi ile benzer bir bakış açısını benimsemiş, terörizmin doğrudan ABD'yi hedef alan hayati bir tehdit olduğunu ve dünyanın her yerinde teröristlerle mücadele edilmesi

[291]U.S. Department of Defense, "Report on Strategic Communication", December 2009.
*Savunma Bakanlığı Startejik İletişim Raporu (2009) kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- IV.**

gerektiğini ifade etmiştir. Başkan Obama, Amerikalıların yaşam tarzları için özür dilemeyeceklerini ve değerlerinin öylesine güçlü olduğunu, bu nedenle terörist saldırılarla parçalanmalarının mümkün olmadığını vurgulayarak, terörizmle mücadeleyi Amerikan değerleri ve kimliğiyle ilişkilendirmiştir. Ayrıca Obama, Amerikan toplumunun terörizme karşı uyanık olması gerektiğini çünkü teröristlerin sadece güvenliklerini hedef almadığını, aynı zamanda açık sosyal yapılarını ve değerlerini de zayıflatmaya çalıştıklarını belirtmiştir.[292]

Bush yönetimi tarafından uygulamaya konulan teröre karşı savaşın temel politikalarının neredeyse tamamı Obama yönetiminde de devam etmiştir. Bush yönetiminin sert güce dayanmasının bazı olumsuz sonuçlarını düzeltmenin bir yolu olarak 'yumuşak güç' araçlarını kullanmaya daha fazla vurgu yapılmış, tartışmalı 'teröre karşı savaş' terimi kamu iletişiminden çıkartılarak söylemi güçlendirmek için tasarlanmış stratejik bir yeniden düzenlemeye gidilmiştir.[293]

Bush dönemi ile karşılaştırılınca Obama döneminde stratejik iletişim anlayışına daha yumuşak ve karşılıklı bir diyaloğun hakim olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Başkan Obama, bir önceki Başkanlık döneminde terörizmin son bulması için demokrasinin getirilmesi gerekliliği yönündeki sert rejim değiştirme eylemlerini, demokrasiyi teşvik misyonu çerçevesinde uluslararası toplumun çoğunluğunun da rızasını almaya özen göstererek sürdürmüştür.

Başkan Obama, 23 Eylül 2010 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada ABD'nin dünyanın her yerindeki ulusların haklarını savunmaya devam edeceğini açıklasa da, demokrasinin dışarıdan dayatılmasının yanlışlığının altını çizerek, ulusların siyasi gelişmelerine göre kendi kültür ve geleneklerine uygun doğru yolu seçme haklarına saygı duyduklarını belirtmiştir.[294] Bu ifade, Obama

[292]Gökhan Telatar, "Barack Obama, the War on Terrorism and the US Hegemony", **Alternatives Turkish Journal of International Relations**, Vol. 13, No. 4, 2014, s. 43-44.
[293]Richard Jackson, "Culture, Identity and Hegemony: Continuity and (the lack of) change in US counterterrorism policy from Bush to Obama", **International Politics**, Vol. 48, 2/3, 2011, s.406.
[294]The White House, "Remarks by the President to the United Nations General Assembly," 2010. (Çevrimiçi) https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2010/09/23/remarks-president-united-nations-general-assembly, 20 Mart 2025.

yönetiminin Bush yönetiminin demokrasinin teşvikine ilişkin politikasında bazı hatalar olduğunu kabul ettiğini göstermektedir.

Barack Obama dönemi güvenlik politikalarında da terör vurgusunun devam ettiği ancak stratejik iletişim zemininde ele alınabilecek yumuşak güç unsurlarına daha çok vurgu yapıldığı görülmektedir. Savunma Bakanlığı Stratejik İletişim Raporu'nda, stratejik iletişimin iletmek kadar dinlemeyi de içermesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Bir süreç olarak görülen stratejik iletişim, izleyici ve paydaş algısı konularını her düzeyde politika oluşturma, planlama ve operasyonlara entegre etme süreci olarak değerlendirilmiştir. Buradaki karşılıklı iletişim vurgusu Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi temasıyla örtüşmektedir. Stratejik iletişimin aynı zamanda politika uygulama, halkla ilişkiler, askeri harekatlar gibi birden fazla operasyon hattını ulusal hedefleri desteklemek üzere bir araya getirdiğine değinilmektedir. Bu noktada da metnin söylemi Ulusal Güvenlik ve Savunma temasıyla örtüşmektedir.

Stratejik iletişim, stratejik yönelimin doğal bir uzantısı olarak ele alınmış ve 'Başkanın stratejik rehberliğini', 'Savunma Bakanı'nın Ulusal Savunma Stratejisini' ve 'Genelkurmay Başkanının Ulusal Askeri Stratejisini' desteklediği belirtilmiştir. Bu noktada ilgili tanımlama İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasıyla birlikte değerlendirilebilir. Ülke yönetiminde farklı noktalarda yer alan birimlerin ortak paydasını oluşturduğuna değinilmektedir. Geçtiğimiz on yılın büyük bir bölümünde stratejik iletişimi tanımlamak ve etkili koordinasyon süreçleri geliştirmek için mücadele edildiği belirtilen raporda, artık stratejik iletişimin bir yetenekler ve faaliyetler bütünü olarak değil de bir süreç olarak görülmesi konusunda Bakanlık içinde önemli bir fikir birliğine varıldığının belirtilmesi de İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasıyla değerlendirilmiştir.

Stratejik iletişim sürecinin, ABD'nin güvenilirliğini ve meşruiyetini artırırken düşmanlarının güvenilirliğini ve meşruiyetini zayıflatmak, seçilmiş kitleleri ABD veya uluslararası hedefleri destekleyen belirli eylemlerde bulunmaya ikna etmek, rakiplerin veya düşmanların belirli eylemleri gerçekleştirmesine veya gerçekleştirmekten kaçınmasına neden olmak gibi amaçlarla tasarlandığı belirtilmektedir. Raporda yer alan bu ifadeler Ulusal Güvenlik ve Savunma temasıyla örtüşmektedir.

Savunma Bakanlığı'nın denizaşırı faaliyetlerinin neredeyse tamamının doğrudan veya dolaylı diplomatik etkileri olduğu, yabancı bir limanda duran bir donanma gemisinin ve ABD denizcilerinin yerel halkla etkileşimlerinin, Amerikalıların ve ABD politikasının ev sahibi halk tarafından nasıl algılandığı üzerinde önemli bir etkiye sahip olabileceği ve Savunma Bakanlığının tüm faaliyetlerinin kamu diplomasisi içerdiğinin farkında olduğu vurgusu Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi temasıyla örtüşmektedir. Askeri bileşenler halkla temas ettiği her alanda her detayı tasarlayarak hareket etmelidir. Bu anlamda yabancı bir limanda duran bir savaş gemisi ve limanda bulunan askeri personelin yaratacağı algının olumlu olmayacağı aşikardır. Bu duruma karşı oluşturulacak stratejide halkla ilişkiler ve kamu diplomasisi bileşenlerinin kullanımı önem arz etmektedir.

Raporda Halkla İlişkilerden Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı'nın görevlerine yer verilmektedir. Savunma Bakanı'nın tüm iletişim faaliyetlerinde aktif görev alan, Savunma Bakanlığının haber – medya ilişkilerini, halkla irtibatı ve ilişkilerini düzenleyen bakan yardımcısı, devletin politika hedeflerini desteklemek için kısa, orta ve uzun vadeli iletişim planlaması yapmakla da görevlidir. Savunma Bakanlığı yöneticileri için konuşma metinleri ve notları hazırlamakta, bakanlık bileşenleri tarafından kullanılmak üzere medya ve izleyici analizi yapmaktadır. Raporda Halkla İlişkilerden Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı'nın stratejik iletişim sürecinin önemli bir katılımcısı olduğu belirtilmekte ve bu görev tanımlamasına detaylı bir şekilde yer verilmesi de belirlenen temalardan Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi teması ile örtüşmektedir.

Obama yönetimi tarafından geliştirilen ulusal güvenlik stratejisi 21. yy'da ABD'nin çıkarlarını daha etkin bir şekilde ilerletebilmesi için Amerikan liderliğini yenilemeye odaklanmaktadır. Ulusal Güvenlik Stratejisi'nde etkili stratejik iletişimin ABD'nin küresel meşruiyetinin sürdürülmesi ve politika hedeflerinin desteklenmesi için gerekli olduğu belirtilmektedir. Eylemlerin sözlerle uyumlu hale getirilmesi için hükümet içinde, sözlerin eylemlerle uyumunu sağlayan sağlam bir iletişim kültürü oluşturulması gerektiği ifade edilmektedir. Bu bağlamda, yalnızca karar alıcıların değil, geniş toplum kesimlerinin görüş ve kaygılarının anlaşılmasının önem arz ettiği belirtilmektedir. Böyle bir yaklaşımın, politika ve eylemlerin nasıl algılandığını

değerlendirmeye imkan tanırken, güvenilir ve tutarlı mesajların iletilmesini ve stratejik planlamanın güçlendirilmesini destekleyeceği ayrıca, yabancı toplumlarla etkileşimde bulunurken yeni medya araçları da dahil olmak üzere farklı iletişim yöntemlerinden yararlanılmasının gerekliliği vurgulanmaktadır.

Savunma Bakanlığı tarafından 2010 yılında hazırlanan Stratejik İletişim Raporu ile aynı yılın Mayıs ayında Beyaz Saray Başkanlık Ofisinin yayınladığı Ulusal Güvenlik Stratejisi, stratejik iletişim tanımlamaları açısından farklı birimlerce hazırlansalar da ortak noktalar taşımaktadır ve bu durum stratejik iletişime yönelinen 11 Eylül saldırıları sonrası gelinen noktada ABD'de kavramın temel unsurlarından olan söylem ve eylemde birliğin sağlandığını göstermektedir.

3.3.5. Stratejik İletişim için Beyaz Saray Ulusal Çerçevesi (2010)[295]

Stratejik İletişim için Ulusal Çerçeve olarak adlandırılan ilgili raporun amacı, Barack Obama'nın 2008 yılında ABD Başkanı olarak göreve başlamasının ardından 2009 yılında Kongrenin ilgili komitelerine kamu diplomasisi ve stratejik iletişim için kapsamlı bir kurumlar arası strateji sunulması gerekliliği olarak belirtilmektedir. Raporun genel özetinde, stratejik iletişimin ABD'nin küresel meşruiyetinin sürdürülmesi ve politika hedeflerinin desteklenmesi için oldukça önemli olduğu vurgulanmaktadır. Raporda, hükümet genelinde stratejik iletişimle oluşturulacak bir iletişim kültürünün, eylemlerin sözlerle uyumlu hale getirilmesinin yanı sıra dünyanın büyük bir bölümündeki halkların tutumlarının, görüşlerinin, şikayetlerinin ve endişelerinin daha iyi anlaşılmasını sağlayarak inandırıcı, tutarlı mesajlar iletilebilmesi, etkili planlar geliştirilebilmesi, gerçekleştirilecek eylemlerin nasıl algılanacağının daha iyi anlaşılabilmesini beraberinde getireceğine değinilmiştir. Stratejik iletişim teriminin giderek popüler hale geldiği ancak terimin farklı kullanımlarının önemli bir karışıklığa yol açtığının belirtildiği raporda, stratejik iletişim ile neyin kastedildiğinin açıklığa kavuşturulmasının gerekliliğine

[295]"National Framework for Strategic Communication", (Çevrimiçi) https://man.fas.org/eprint/pubdip.pdf, 10 Ocak 2024.
*Stratejik İletişim için Beyaz Saray Ulusal Çerçevesi (2010) kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek-V.**

değinilmiştir. Rapor, Obama döneminde stratejik iletişimin nasıl değerlendirildiğinin anlaşılması açısından yer verdiği tanımlama çabaları ve uygulama amaçları ile önemli değerlendirmeler sunmaktadır.

Barack Obama Başkanlığı ABD politikalarında uzlaşma ve terörle mücadeleye vurgu yapılan bir değişimi beraberinde getirmiştir. Bu yaklaşımlar, George W. Bush yönetimi ile dikkat çekici bir tezat oluşturmaktadır. Bush yönetiminin politikaları, neo-muhafazakarlık ve savunmacı realizm gibi kavramlarla tanımlanmış ve daha çatışmacı bir diplomasi anlayışı benimsemiştir. Bush yönetiminin 'ya bizimlesinizdir ya da teröristlerle' anlayışı, çok taraflı işbirliğine karşı daha mesafeli bir tutumu temsil etmektedir. Buna karşılık, Obama yönetimi, diplomasiye ve 'yumuşak güç' araçlarına olan güveniyle özellikle dış politikada karşılıklı işbirliğini içeren bir değişimi savunmuştur. Her iki yaklaşım da demokrasilerin geliştirilmesinde Amerikan liderliğini destekleme hedeflerinde birleşse de, bu hedeflere ulaşma yöntemleri büyük ölçüde farklılık göstermektedir. Obama yönetimi, demokrasiyi aşağıdan yukarıya inşa etmeye odaklanırken, Bush yönetimi yukarıdan aşağıya bir dayatma politikası izlemiştir. Ayrıca, Obama'nın işbirlikçi liderlik vizyonu, Bush yönetiminin daha iddialı Amerikan liderliği anlayışından belirgin bir şekilde ayrılmaktadır. Obama döneminde de demokrasi ve bireysel özgürlüklerin geliştirilmesi gibi iç değerler, istikrarlı ve barışçıl bir uluslararası düzen oluşturmanın kritik unsurları olarak görülmektedir. Bu bağlamda, Barack Obama'nın dış politika anlayışı, demokrasilerin barışın temeli olduğu teorisine dayanarak küresel düzenin inşasına katkıda bulunma hedefiyle uyumludur. Bu doğrultuda serbest ticaret teşvik edilirken, aynı zamanda hükümetler arası ve sivil toplum kuruluşları arasındaki sınır ötesi işbirlikleri desteklemiştir.[296]

Başkan Obama tarafından ortaya konan siyasi pazarlama ve siyasi savunuculuk unsurları, yurtdışında kamuoyunu etkilemeye yönelik politikayı değiştirmiştir. Uluslararası ilişkiler ortamı ve dış politika yeni bir stratejik iletişime zemin hazırlamış, çevrimiçi mesajlaşma ve düşmanların siber uzaydaki mesajlarına verilen yanıtlar

[296]James M. McCormick, "The Obama Presidency: A Foreign Policy of Change ?", **Transforming America: Barack Obama in the White House**, Ed. Steven Schier, Rowman & Littlefield Publishers, 2011, s. 236-237.

ABD'nin stratejik iletişiminin merkezi bir parçası haline gelmiştir. Kısa vadeli bilgilendirme kampanyaları, reaktif ve proaktif mesajlar, karşı propaganda ve Obama'nın söylemini ve mesajını zayıflatan söylemlerin güçlü bir şekilde itibarsızlaştırılması ile karakterize edilen bu süreçte, ABD değerlerini desteklemek ve istenmeyen bilgilere anında tepki vermek için siyasi savunuculuk, siyasi reklamlar ve çevrimiçi mesajlaşma gibi ikna araçlarından yararlanılmıştır. Bu dönemde yurtdışındaki kitlelerle doğrudan iletişim kurmanın bir aracı olarak internet teknolojileri kullanılmış böylece yerel otoriter hükümetlerin kontrolü stratejik iletişim ve dijital diplomasi ile devre dışı bırakılmaya çalışılmıştır.[297]

Obama döneminde dönüşen iletişim politikaları, stratejik iletişimi konu alan metinlere de etkileşim, katılım ve geri dönüş vurgusunun ön plana çıkması ile yansımıştır. Etkili iletişim kurmada geri dönüşler ve algı ölçümlerine daha çok önem verilmeye başlanmış, düzenli ölçümlerle iletişim ve katılımın sonuçlarının değerlendirilmesi planlanmıştır.

Stratejik iletişimin başarılı olmasının ortak bir sorumluluk ve iletişim kültürünün geliştirilmesi gerektirdiğinin belirtildiği ilgili raporda hükümetin en üst kademelerinin mekanizmalar ve süreçler aracılığıyla güçlendirilecek bir iletişim kültürünü uygulamasına değinilmiştir. Birleşik Devletler Hükümetinin gerçekleştirdiği her eylemin bir mesaj gönderdiği bu nedenle üst düzey departman liderlerinin eylemlerin iletişimsel değerini belirleyerek değerlendirmesi ve senkronize etmesinin bir iletişim kültürü haline getirilmesine vurgu yapılmıştır. Burada yapılan değerlendirme İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasıyla örtüşmektedir. Senkronizasyon ve planlama ile oluşturulacak ortak bir iletişim kültürü, hükümet tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerde eylem – söylem birliğini sağlayarak iç politikada ortak bir mesaj oluşturulmasını beraberinde getirecek ve oluşturulacak iletişim kültürü üst düzey yönetimde uygulanarak tüm yönetim mekanizmalarına yayılacaktır.

[297]Natalia Tsvetkova, vd., "Sprawling in Cyberspace: Barack Obama's Legacy in Public Diplomacy and Strategic Communication, **Journal of Political Marketing**, 2020, s.3.

İlgili metinde ABD Hükümetinin, çeşitli ajanslar ve ofisler aracılığıyla yabancı kamuoyunu analiz ederek beklenti ve algılarını daha iyi anlamayı hedeflediğine, bu analizler ve araştırmaların, daha etkili iletişim mekanizmaları geliştirmek ve uygun olduğunda şiddet ve aşırılık yanlısı mesajlara da karşı koymak için kullanıldığına ancak bu çabaların sahada daha erişilebilir ve koordineli bir şekilde yürütülmesi gerekliliğine vurgu yapılmıştır. İletişim çabalarının ulusal güvenlik hedefleriyle uyumlu olacak şekilde şekillendirilmesi ve bu çabaların yabancı kitlelerle ortak ilgi alanlarını öne çıkarmak, ABD'nin küresel sorunlardaki yapıcı rolünü vurgulayarak karmaşık küresel zorluklara karşı çözüm ortağı olarak algılanmasını sağlamak gibi hedefleri içerdiği belirtilmiştir. Birleşik Devletler Hükümetinin şiddet içeren aşırılıkçılıkla mücadele ve terörist grupların yeni destekçiler kazanmasını engelleme çabalarının, Ulusal Terörle Mücadele Merkezi'nin Stratejik Operasyonel Planlama Direktörlüğü'ne bağlı Küresel Katılım Grubu tarafından yönlendirildiği, bu grubun, ulusal güvenlik politikalarının etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla devlet kurumlarının çabalarını koordine etmekte olduğu ifade edilmektedir. Bunun yanı sıra, Genelkurmay Başkanlığı Halkla İlişkiler Ofisi de haber medyasıyla ilişkileri, kamuya yönelik iletişim stratejilerini ve halkla ilişkilerin yönetilmesinde temel bir danışmanlık ve yürütme görevini üstlenmektedir. Bu ofis, stratejik iletişim süreçlerinde genelkurmay liderliği ile kamu arasında köprü görevi görerek, ulusal güvenlik anlatılarını geniş kitlelere ulaştırmayı hedeflemektedir. Kodlama kriterleri arasında yer alan roller kriterinde ulusal güvenlikten sorumlu stratejik iletişim çabalarını yürütecek kişilerin görev ve sorumluluklarına detaylıca yer verilmektedir. Savunma Bakanlığının ulusal hedefleri destekleyen askeri hedeflere ulaşmak için iletişim ve katılım çabalarında önemli katkılarının bulunduğu da vurgulanmaktadır. Tüm bunlar birlikte değerlendirildiğinde Ulusal Güvenlik ve Savunma teması altında ele alınabilecek başlıklardır.

İncelenen raporda halkla ilişkiler ve kamu diplomasisi faaliyetlerinin yürütüldüğü birimler görev tanımları ve sorumlulukları kapsamında ele alınmıştır. Kamu Diplomasisinin dış politikanın önemli bir parçası olarak Dışişleri Bakanlığı bünyesinden bulunan Kamu Diplomasisi, Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerden Sorumlu Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı tarafından yürütüldüğü belirtilmiştir. Amerika

Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığının, halkla ilişkiler ve kamu diplomasisi kavramlarını, ulusal çıkarların korunmasında stratejik iletişim süreçleri kapsamında birbirinden farklı işlevler olarak ele aldığı, halkla ilişkilerin, öncelikli olarak iç kamuoyuna erişimi ve bilgilendirmeyi amaçlarken; kamu diplomasisinin ise yabancı kamuoylarını anlamayı, onlara yönelik bilgilendirme ve etkileşim stratejileri geliştirmeyi, aynı zamanda Amerika Birleşik Devletleri halkı ile diğer uluslararasında karşılıklı anlayışı teşvik etmeyi hedeflediği vurgulanmaktadır. Bu bağlamda, Dışişleri Bakanlığı bünyesinde Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerden Sorumlu Müsteşarlık, stratejik iletişim kapsamında politika, mesajlaşma ve etkileşim hedeflerinin koordinasyonu ve entegrasyonuna öncülük ederken; Müsteşarlık, Dışişleri Bakanlığındaki işlevsel ve bölgesel birimleri devreye sokarak, uluslararası kamuoylarına yönelik iletişim süreçlerini daha etkin hale getirmeyi amaçlamaktadır. Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi kavramlarına bizzat yer verildiği görülmektedir dolayısıyla ilgili belgedeki bu bölümler, belirlenen temalar arasında yer alan Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi teması ile örtüşmektedir.

3.3.6. Komutanın İletişim Senkronizasyonu (2013)[298]

Askeri operasyonlarda karşılaşılan iletişim sorunları ve bu sorunlar için olası çözümleri paylaşmayı amaçlayan bir rehber olarak geliştirilen Ortak Doktrin Notu (JDN-Joint Doctrine Note), askeri resmi doktrin sürecine doğrudan bağlı olmadan, doktrin boşluklarını doldurması ve geçici bir yol gösterici olması amacıyla hazırlanmıştır. Amaç başlığı altında 2013 yılı Haziran ayında düzenlenen Ortak Doktrin Planlama Konferası'nda alınan bir karara dayandırılan belgenin ilk başta 'stratejik iletişim' konusunda doktrinsel bir rehber olarak tasarlandığı ancak süreç içinde 'iletişim senkronizasyonu' kavramına evrildiği belirtilmektedir. Stratejik iletişim kavramının yerini iletişim senkronizasyonuna bıraktığı dönüşüm sırasında, 'İletişimi daha etkili hale getirmek için hangi taktikler, teknikler ve yöntemler kullanılıyor?, 'Komutanın İletişim Senkronizasyonu (Commander's Communication

[298]"Commander's Communication Synchronization", (Çevrimiçi) https://edocs.nps.edu/2014/March/jdn2_13.pdf, 15 Şubat 2024.
* Komutanın İletişim Senkronizasyonu (2013) kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- VI.**

Synchronization - CCS), resmi ortak doktrine dahil edilmeli mi?' gibi soruların gündeme geldiğinin belirtildiği belgenin tüm ortak kuvvetler arasında mutlak bir fikir birliğini temsil etmese de, komutanların ve ekiplerinin iletişimi senkronize etmek için kullanabileceği bağlayıcı olmayan bir kaynak olarak tasarlandığı ve CCS ile ilgili yöntemlerin ve tekniklerin gelecekteki Ortak Yayınlar (Joint Publications- JP) içinde yer almasını destekleyecek bir temel oluşturduğuna da değinilmektedir.[299]

Stratejik iletişim, 11 Eylül saldırıları sonrasında popülerleşmiş ve hükümetin farklı seviyeleri arasındaki mesajları senkronize ederek stratejik hedefleri desteklemesi amaçlanmıştır. ABD ordusunda stratejik iletişim kavramı, başlangıçta ulusal güç unsurlarını uyumlu hale getirmeye yönelik geniş bir odaktan, kamuya yönelik iletişim faaliyetlerine daha spesifik bir vurguya doğru evrilmiştir. Askeri liderler, algıları şekillendirmede ve operasyonel başarıya ulaşmada etkili iletişimin önemini fark etmişler ancak resmi doktrin eksikliği ve net bir tanım olmaması, farklı yorumlara ve uygulama zorluklarına yol açmış, stratejik iletişim kavramı yerine iletişim senkronizasyonu kavramı kullanılmaya başlanmıştır.

ABD'nin hem hiç hem dış politikalarının yeniden şekillendirilmesi gereken bir dönemde ABD Başkanı seçilen Barack Obama, Amerika'nın 2003'te başlattığı Irak işgalinin en büyük muhaliflerinden biri olarak özellikle dış politikada değişim beklentilerine neden olmuştur. Başkan Obama, Afganistan Savaşı (2001-2014) ve Irak İşgali (2003-2011)'ndeki çatışmaları sona erdirmeyi hedeflese de her iki çatışma da Obama için farklı zorluklar ortaya koymuştur. Bu dönemde hem iç hem de uluslararası politikada olumsuz bir imaja sahip olan ABD'de 2008'den beri süregelen ekonomik kriz de iç ve dış politika harcamaları arasında bir denge kurulmasını gerektirmiştir. Terörle mücadelenin uzun süredir ulusal sınırların dışına taşındığı ABD, Obama döneminde Afganistan'daki stratejisini değiştirerek sadece Afgan topraklarına odaklanmak yerine Afganistan ve Pakistan'ı kapsayan yeni bir stratejik savaş bölgesi belirleme gereksinimi duymuştur. Irak'ta ise temel zorluk, daha fazla ekonomik ve insan kaybından kaçınmak için askeri birlikleri olabildiğince hızlı ve planlı şekilde geri çekmek olmuştur. İddia edilen kimyasal silahların bulunamaması ve Saddam

[299] **A.e.**, s. i.

Hüseyin'in devrilmesinin Irak halkının yaşam koşullarında beklenen iyileşmeyi sağlayamaması da ABD'nin Irak'ta iktidara getirdiği hükümetin zayıflıkları ile birleşince işgalin başlangıcındaki hedeflerine ulaşılamadığını göstermektedir. Kongrenin desteğiyle 2009 yılının ortalarından itibaren Irak'tan asker çekme sürecinin başlatan Obama, 31 Ağustos 2011'de Irak'taki operasyonu sona erdirmiştir. ABD'nin Irak'tan hızlı çıkışı, literatürde bunun ülkede Irak Şam İslam Devleti (IŞİD) terör örgütünün yükselişini teşvik etmiş olabileceği yönünde değerlendirilmesine yol açmıştır. IŞİD'in Suriye topraklarına genişlemesi, bölgenin stratejik önemini Obama yönetiminin dış politikasında yeniden ön plana çıkarmıştır. Obama, Birleşmiş Milletler'e danışmadan ve yetki almadan 2014 yılında bölgede sert müdahaleye yeniden başlamıştır. İç politikada Kongreden savaş ilan edilmesi ve IŞİD'e karşı sistematik askeri güç kullanılması için destek aransa da çoğunluk Obama'nın stratejisini IŞİD'in yükselişinin nedeni olarak görmüştür.[300]

Stratejik iletişim kavramına yönelik uzun süredir harcanan çabalara rağmen, beklenen faydanın görülememesi kavramın başta ordu tarafından sorgulanmasına ve önemsizleştirilmesine neden olmuş, bu da kavramla ilgili hazırlanan metinlerdeki isimlendirme değişiklikleri ve yeniden şekillendirme çabalarını beraberinde getirmiştir.

3 Aralık 2012 tarihinde USA TODAY gazetesinde 'Pentagon, stratejik iletişim terimini kullanmayı bırakıyor' başlığıyla yayınlanan haberde, stratejik iletişim kavramının askeri mesajlaşmayı düzenlemeyi amaçladığı ancak bunun yerine bürokratik karmaşıklığa ve verimsizliğe yol açtığı belirtilmiştir. Dönemin Savunma Bakanlığı Halkla İlişkiler Müsteşarı George Little'ın, stratejik iletişimin geleneksel halkla ilişkiler süreçleriyle örtüşen ek personel katmanları yarattığı ve rolleri bulanıklaştırarak verimsizliğe sebep olduğu ifadesine yer verilmiştir. Bu duruma ek olarak eski Genelkurmay Başkanı Amiral Michael Mullen, ordunun stratejik iletişim personeli tarafından hazırlanan mesajlardan çok eylemleriyle iletişim kurduğunu, askeri eylemler hakkında bilgi ve bağlam sağlamak için geleneksel halkla ilişkiler

[300]José Francelino Galdino Neto, Marcos Aurélio Guedes de Oliveira, "New Enemies, Old Strategies: Barack Obama's Foreign Policy Based on the Two Presidencies Thesis", **Austral: Brazilian Journal of Strategy & International Relations**, Vol.12, No.24, 2023, s.100-101.

ofislerini tercih ettiğini belirterek stratejik iletişim kavramı ve uygulamalarını eleştirmiştir. Haberde 2009 yılında ordunun, stratejik iletişim firması Rendon Group ile olan sözleşmesini, şirketin olumsuz haberler yazabilecek muhabirleri fişlediğinin öğrenilmesinin ardından feshettiği de aktarılmaktadır.[301]

Stratejik iletişim kavramı yerine kullanılmaya başlanan iletişim senkronizasyonu kavramı, stratejik iletişime duyulan ihtiyacı azaltmadığı ve kavramı netleştirme konusunda da işlevsel olmadığı gerekçesiyle eleştirilere hedef olmuştur. Pentagon'un eski danışmanı Rosa Brooks, tüm konunun aslında Savunma Bakanlığı içindeki bürokratik bir mücadele olduğunu, stratejik iletişim konusunda devam eden tartışmanın, iletişimin yalnızca basın açıklamaları ve konuşma notlarından ibaret olup halkla ilişkiler ofisleri tarafından yönetilmesi gerekliliği ve stratejik iletişim teriminin kafa karıştırıcı olmasına rağmen, iletişimden çok stratejiyle ilgili karmaşık ve önemli bir süreci temsil ettiğini savunan iki temel görüş etrafında şekillendiğini belirtmektedir. Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) Avrupa Müttefik Kuvvetler Yüksek Karargahı (SHAPE) stratejik iletişim başkanı Mark Laity ise kullanıma sunulan iletişim senkronizasyonu kavramının dar ve sınırlı bir ifade olduğunu, 30 NATO ülkesinin stratejik iletişim politikaları üzerinde uzlaşmasını sağlamak için büyük çaba sarf ettiklerini bu yeni adlandırmanın stratejik iletişimin yaptığı ve yapmaya devam ettiği şeyleri yeniden tanımlamak ve küçümsemek amacıyla oluşturulup, stratejik iletişimin artık gerekli olmadığının söylenebilmesi için yapılmış bir değişiklik olduğunu ifade etmiştir.[302]

Stratejik iletişim terminolojisinin ve uygulamalarının evrimi, ABD içinde iletişim faaliyetlerinin yeni teknolojik gelişmeler doğrultusunda iletişim alanındaki dönüşümlerle ortaya çıkan ihtiyaçları gidermeye yönelik süregelen çabaları yansıtmaktadır. Askeri süreçlerde iletişimin önemi anlaşılmış ve daha önce incelenen belgelerle kıyaslayınca, iletişim senkronizasyonunun iletişim stratejilerinin etkili olup olmadığı, söylem-eylem tutarlılığının nasıl sağlanacağı, askeri müdahalede bulunan

[301]USA TODAY, "Pentagon drops 'Strategic Communication'", 3 December 2012. (Çevrimiçi) https://www.usatoday.com/story/news/nation/2012/12/03/pentagon-trims-strategic-communication/1743485/, 12 Şubat 2025.
[302]Steve Tatham, **U.S. Governmental Information Operations and Strategic Communications: A Discredited Tool or User Failure? Implications for Future Conflict**, US Army War College Press, 2013, s.6.

bölgedeki yerel halkın işbirliği için nasıl ikna edileceği gibi konulara odaklandığı görülmektedir.

2013 yılında hazırlanan bir rapor, stratejik iletişimin Savunma Bakanlığının (DoD) Bilgi Operasyonları (IO) ve Operasyonlara Askeri Bilgi Desteği (MISO) programlarına nasıl entegre edildiğini ve ABD'nin stratejik ile dış politika hedeflerine olan katkısını değerlendirmektedir. Raporda, mevcut iletişim yöntemlerinin gelecekteki operasyonlar açısından ne kadar amaca uygun olduğu sorgulanmıştır. Çalışma, ABD Hükümetinin uzun yıllar boyunca büyük yükleniciler tarafından, iletişim stratejilerini reklam ve pazarlama teknikleriyle şekillendirmeye teşvik edildiğini ortaya koymaktadır. Bu yöntemlerin, ilerleyen süreçte ABD'ne yönelik düşmanca tutumları azaltacağı ve dış politika hedeflerine yönelik olumsuz algıları değiştireceği düşünülmüştür. Ancak raporda, tutumsal yaklaşımların yalnızca ABD vatandaşlarının tüketici ürünlerine olan ilgisini artırmada etkili olduğu, fakat çatışma ve kriz odaklı toplumlarda aynı başarıyı göstermediği dile getirilmiş bu doğrultuda, ABD'nin doğrudan istenmeyen davranışları azaltmaya odaklanması ve derinlemesine tutum değişikliği yaratmaya yönelik girişimlerden vazgeçmesi önerilmiştir.[303]

Stratejik iletişim kavramına yönelik birçok olumsuz yorum ve tutuma rağmen incelenen belgede iletişim senkronizasyonu olarak adlandırılan sürecin daha önceki belge ve raporlarda da görülen temaları içerdiği görülmektedir. Kavramın içeriği dönemin ihtiyaç ve şartlarına, yapılan hatalardan edinilen deneyimlere göre güncellenmiş ve yeniden yorumlanmıştır.

İletişim senkronizasyonu ile ulusal gücün tüm araçlarının eylem-söylem birliği içinde kullanılarak ABD'nin ulusal çıkar, politika ve hedeflerine ulaşması sağlanmaya çalışılmaktadır. 2013 yılında yayınlanan ilgili belgede daha önceki metinlerde öne çıkan ABD'nin kendini anlatma çabası yerini iletişim senkronizasyonu çabaları ile kilit kitlelerin anlaşılması ve etkilenmesi çabasına yapılan vurguya bırakmıştır. ABD ve müttefiklerinin askeri müdahalede bulunduğu bölgelerde istediği sonuçları almaktaki başarısızlığı, yerel halkın daha iyi anlaşılmasını ve ikna edilmesi gerekliliğini doğurmuştur. İletişim senkronizasyonu ile ABD ulusal güvenliğini

[303] **A.e**., s. xiii.

güçlendirmeyi ve kendisinin karşısında olan kitleleri anlayarak ikna etme çabaları ile de olası yeni düşman edinmenin önüne geçmeye çalışmaktadır. Burada yer alan ifadeler belirlenen temalardan Ulusal Güvenlik ve Savunma Teması ile örtüşmektedir.

Belgede Birleşik Devletler Hükümetinin, ulusal güvenlik ve gizlilik ilkelerine bağlı kalarak vatandaşlarını faaliyetleri hakkında bilgilendirme sorumluluğunu taşıdığı belirtilmektedir. Müşterek Kuvvetler Komutanlığı (JFC), hem ABD içindeki hem de uluslararası kamuoyuyla sürekli iletişim kurarak, operasyonlarının amaçlarını ve nihai hedeflerini açık bir şekilde paylaşması ile kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. Bu çerçevede iletişim, yalnızca bilgi aktarmakla kalmaz, aynı zamanda uluslararası ve yerel kamuoyunda güvenilirlik ve istikrar oluşturma aracı olarak da kullanılır. Bu iletişim çabaları halkla ilişkiler ve kamu diplomasisi faaliyeti olarak değerlendirilebilir ve belirlenen temalardan Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi Teması ile birlikte ele alınmıştır.

Dezenformasyon ve propaganda ile mücadelede iletişim senkronizasyonu, askeri operasyonların başarısını ve kamuoyunda güvenilir bir algının oluşturulmasını sağlamak için kritik bir rol oynar. Tutarlı bir iletişim stratejisi, dost kuvvetlerin desteklenmesine, düşmanca propaganda girişimlerinin etkisiz hale getirilmesine ve ulusal, stratejik ve operasyonel hedeflere ulaşılmasına yardımcı olur. İlgili belgede de belirtildiği gibi modern iletişim çağında, bilgi ortamı sürekli bir mesaj akışı yaratmaktadır. Müşterek kuvvetlerin yaptığı her şey bir mesaj taşır; eylemler, politikalar ve planlar, kamuoyunun ulusal niyetleri algılamasını doğrudan etkiler. Ancak, iletilen mesaj ile izleyicilerin algıladığı anlam her zaman örtüşmeyebilir. Bu nedenle, askeri operasyonlar sırasında gerçekleştirilen faaliyetlerin iletişim stratejisi ile uyumsuz olması, çelişkili mesajlara yol açarak güvenilirliği zayıflatabilir ve düşmanların anlatıyı manipüle etmesine olanak tanıyabilir. Sosyal medya, dezenformasyonun hızla yayılmasına imkan tanıyan bir ortam olmasının yanı sıra, bilgi ve stratejik mesajların hedef kitlelere doğrudan ulaşmasını da mümkün kılar. Bu nedenle ilgili belgede dost kuvvetlerin, sosyal medya aracılığıyla gelişen tehdit kampanyalarını ve dezenformasyon operasyonlarını tespit edebilme yeteneğine sahip olmasına ve bu tür etkilere karşı hızlı ve koordineli yanıtlar verebilmesine dikkat çekilmiştir. Bilgi ortamında senkronize edilmiş iletişimin, güvenlik politikalarını

destekleyen bir mekanizma olarak çalışırken, aynı zamanda kamuoyu algısını yönetmek ve düşmanca bilgi operasyonlarına karşı koymak için önemli bir stratejik araç işlevi gördüğü belirtilmiştir. Bu ifadeler belirlenen temalardan Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele Teması ile örtüşmektedir.

Ulusal güvenlik politikalarının uygulanmasında tutarlı ve uyumlu bir söylem benimsenmesinin gerekliliği ve bunun iç politikada birlik ve beraberlik ile sağlanabileceği ifadesi daha önce incelenen belgelerde olduğu gibi bu belgede de yer almakta ve Savunma Bakanlığı (DoD) bünyesindeki kuruluşların, diğer paydaşlarla iletişim kurarken tek bir sesle konuşmasının, stratejik hedeflerin doğru bir şekilde iletilmesini sağlayacağı ve olası yanlış anlaşılmaların önüne geçeceği şeklinde ifade edilmektedir. İletişim koordinasyonunun sağlanması, yalnızca dış aktörlere yönelik değil, iç politikada da birlik ve beraberliği koruyan bir mekanizma olarak değerlendirilmektedir. İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasını yansıtan bu ifadeler doğrultusunda, resmi makamlar arasındaki tutarsızlıkların yaratabileceği belirsizliklerin önüne geçilerek stratejik hedeflere etkin ve net bir şekilde ulaşılabilir ve bu da ulusal stratejilerin daha güçlü bir şekilde benimsenmesine ve kamu desteğinin sürdürülebilmesine katkı sağlar.

ABD, demokrasiyi, insan haklarını ve sivil toplumun güçlenmesini destekleyerek küresel istikrarın ve normatif düzenin sürdürülmesine katkıda bulunduğunu iddia etmekte, bu kavramları başlıca değerleri olarak benimsediğini vurgulamaktadır. İlgili belgede de iletişim politikalarında ulusal değerlerin doğru bir şekilde aktarılması, ABD Hükümetinin stratejik hedeflerini belirlerken, bu hedeflerin arka planını ve nihai durumunu anlatı yoluyla şekillendirmesinde kritik bir unsur olarak sunulmaktadır. Bu ifadeler belirlenen temalardan İnsan Hakları ve Demokratik Değerler Teması ile örtüşmektedir. Evrensel değerleri destekleyerek uzun vadeli güvenliğini ve refahını garanti altına almaya çalıştığını vurgulayan ABD'nin insan hakları ve demokratik değerler temasına dayanarak, uluslararası politikalarının meşruiyetini sağlamaya çalışmaktadır.

3.4. Tematik Analizi Yapılan Belgelerin Bulgularının Karşılaştırmalı Değerlendirmesi

Araştırmada tematik içerik analizi yöntemiyle incelenen altı resmi belge, stratejik iletişim anlayışının zaman içerisindeki dönüşümünü ve kavramsallaştırılma çabasındaki kurumsal çeşitliliğini ortaya koymaktadır. Belgelerde en sık rastlanan temalardan biri olan Ulusal Güvenlik ve Savunma teması, özellikle 2004 tarihli Savunma Bilim Kurulu Stratejik İletişim Görev Gücü Raporu'nda ve 2012 tarihli Savunma Bakanlığı Stratejik İletişim Raporu'nda baskın biçimde yer almakta; bu belgelerde stratejik iletişim, terörle mücadele, siber tehditlere karşı kamuoyunu bilgilendirme ve askeri operasyonları destekleyici bir araç olarak kavramsallaştırılmaktadır. Buna karşın, 2007 tarihli Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim için ABD Ulusal Stratejisi ve 2010 tarihli Stratejik İletişim için Beyaz Saray Ulusal Çerçevesi belgeleri, stratejik iletişimin yalnızca dış güvenlik odaklı bir araç olmadığını, aynı zamanda Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi işleviyle uluslararası kamuoyunda algı yönetimi ve ulusal değerlerin tanıtımı açısından da kullanıldığını ortaya koymaktadır.

Belgelerde dikkat çeken bir diğer tema olan Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele, özellikle 2009 tarihli Stratejik İletişim ve İletişim Stratejisi için Komutanın El Kitabı ve 2013 tarihli Komutanın İletişim Senkronizasyonu belgelerinde öne çıkmaktadır. Bu belgelerde, bilgi alanında üstünlük sağlamanın ve düşman propagandasına karşı bütüncül iletişim stratejileri geliştirmenin önemi vurgulanmaktadır.

İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasına yönelik vurgular özellikle Beyaz Saray ve kamu diplomasisi odaklı belgelerde yer almakta; ABD vatandaşları arasında ortak değerlerin pekiştirilmesi ve toplumsal kutuplaşmanın azaltılmasına yönelik stratejik iletişim faaliyetleri tanımlanmaktadır.

Tüm belgelerde farklı yoğunluklarda yer alan İnsan Hakları ve Demokratik Değerler teması, stratejik iletişimin yalnızca askeri veya güvenlik odaklı değil, aynı zamanda ortak bir anlayış ve zemin oluşturmak amacıyla anlatmaya ve anlaşılmaya dayalı bir araç olarak kurgulandığını göstermektedir. Özellikle kamu diplomasisine

ilişkin belgelerde, ifade özgürlüğü, demokrasi ve insan haklarının ABD'nin vazgeçilmez ilkeleri olarak uluslararası kamuoyuna iletilmesi, ABD'nin güvenliği ve küresel liderliğinin sürdürülebilirliği açısından kilit bir bileşen olarak vurgulanması stratejik iletişim tanımlarında yer alan anlaşılma ve anlama amacının önemli bir göstergesi olmuştur.

Belgeler arasında dönemsel ve kurumsal farklılıklar bulunmakla birlikte, stratejik iletişim anlayışının zamanla daha bütüncül, çok aktörlü ve normatif boyutu içeren bir yapıya evrildiği gözlemlenmektedir. İlk belgelerde baskın olan askeri güvenlik vurgusu, ilerleyen yıllarda kamu diplomasisi, insan hakları ve iç politikada birlik gibi unsularla genişlemiştir. Bu farklılıkların oluşmasında belgelerin oluşturuldukları dönemin politik bağlamı tarafından şekillendirilmesi etkili olmuştur. Dış politikada istenen sonuçların alınamaması ve bu durumun iç politikaya bir yansıması olarak metinlerde yer verilen öncelikler ve kullanılan dil değişim göstermektedir. Siyasi liderliklerdeki değişimler, güvenlik tehditlerindeki çeşitliliğin gösterdiği artış, kamuoyunun öncelikleri ve küresel olaylar yeni vurgular yapılmasına, kullanılan dil ve iletişim tarzındaki değişikliklere zemin hazırlamıştır. Bu konjonktürel değişimler izlenen politikaları ve alınan kararları etkilemektedir.

Tablo 3.1 Tematik Analizi Yapılan Belgelerin Bulgularının Karşılaştırmalı Değerlendirme Tablosu

	Savunma Bilim Kurulu Stratejik İletişim Görev Gücü Raporu (2004)	Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim için ABD Ulusal Stratejisi (2007)	Stratejik İletişim ve İletişim Stratejisi için Komutanın El Kitabı (2009)	Savunma Bakanlığı Stratejik İletişim Raporu (2009)	Stratejik İletişim için Beyaz Saray Ulusal Çerçevesi (2010)	Komutanın İletişim Senkronizasyonu (2013)
Temalar						
Ulusal Güvenlik ve Savunma	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi	✓	X	✓	✓	✓	✓
Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele	X	✓	✓	X	X	✓
İç Politikada Birlik ve Beraberlik	✓	✓	✓	✓	✓	✓
İnsan Hakları ve Demokratik Değerler	X	✓	✓	X	X	✓

3.5. Stratejik İletişim Anlayışından Uygulamaya: Kavramsal ve Pratik Uyum

Bu bölümde, ABD'de stratejik iletişim kavramının ulusal güvenlik ve askeri strateji çerçevesinde nasıl uygulandığı, 2004–2016 yılları arasında yapılan Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları üzerinden analiz edilmiştir. Araştırmanın ilk bölümünde incelenen resmi belgelerde belirlenen temalar ve kavramsal yapı doğrultusunda, stratejik iletişim anlayışındaki süreklilikler ve kırılmalar karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında incelenen belgelerden çıkartılan temalar, ikinci aşamasında incelenen Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları üzerine yapılan tematik analizle uygulamaya yansımaları bakımından değerlendirilmiş ve ABD'nin stratejik iletişim anlayışının uygulamadaki karşılıkları görülmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın ilk bölümünde analiz edilen belgelerde görülen en temel ortaklık, stratejik iletişimin yalnızca bilgi verme işleviyle sınırlı tutulmayarak ulusal hedefleri destekleyecek şekilde iç ve dış politikada anlatım üretimi ve davranış yönlendirme amacıyla yapılandırılmasıdır. Stratejik iletişim en son aşamada bir süreç olarak kavramsallaştırılmıştır. Araştırmanın ikinci bölümünde incelenen Bush ve Obama dönemleri, farklı liderlik stillerine rağmen benzer güvenlik önceliklerine sahiptir. Stratejik iletişimin merkezi bir politika aracı olarak kullanılmasının incelendiği bu aşamada, her iki dönemde de süreklilik gösteren olaylar seçilerek 2004–2016 yılları arasında ABD'de stratejik iletişim kavramının ulusal güvenlik politikaları çerçevesinde nasıl içselleştirildiği ve uygulandığı, Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları düzeyinde analiz edilmiş, söz ve eylemlerin senkronizasyonu açısından yapılan değerlendirmeyle araştırmanın ilk bölümünde belirlenmiş olan kavramsal temellerle uygulama arasındaki uyumun görülmesi amaçlanmıştır.

Başkanlık dönemi açıklamaları stratejik iletişim belgelerinin yayınlandığı 2004-2013 yılları arasında örtüşen açıklamalar arasından seçilmiştir. Bush Dönemi Irak'a Özgürlük Operasyonu 2003'te başlamış, işgal sonrası karşılaşılan direniş, mezhepsel çatışma ve meşruiyet kaybı gibi sorunlar 2004 ve sonrasında ABD'yi daha yapılandırılmış stratejik iletişim stratejileri geliştirmeye zorlamıştır. 2004 sonrası

dönem, stratejik iletişim kavramının kurumsallaşmaya başladığı ve resmi belgelerde de sıkça görüldüğü dönemdir. Seçilen olay 2003 yılında başlamış olsa da, stratejik iletişim anlayışının resmi belgelerde tanımlandığı ve uygulamaya dair söylemlerin belirginleştiği dönem 2004 sonrası olduğu için analiz yalnızca bu döneme odaklanmıştır.

Obama döneminde IŞİD'e karşı mücadele kapsamında başlatılan 'Operation Inherent Resolve (Doğal Kararlılık Operasyonu)' kapsamında 2014-2016 yılları arasında yapılan açıklamalar incelenmiştir. 2014 yılında başlatılan operasyon, stratejik iletişimin kavramsallaştırılmasına yönelik 2013 yılında yayınlanan son belge olan Komutanın İletişim Senkronizasyonu belgesinden sonra başlamış olması nedeniyle anlayışın uygulamaya nasıl yansıdığının görülmesi açısından önemlidir.

Örnek olay seçiminde, her iki dönemde stratejik iletişime yansıyan uygulamaları karşılaştırmak amacıyla, belirlenen tarihsel sınırlılıklara uygun Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları dikkate alınmıştır. Her iki operasyon da Irak merkezli olması nedeniyle coğrafi süreklilik içermektedir. Aynı bölgede ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik gerçekleştirilen askeri operasyonlar tarihsel ve stratejik bir zincirin halkaları olarak değerlendirilmiştir.

Araştırmanın ikinci bölümünde, 2004–2016 yılları arasında gerçekleşen ve stratejik iletişim belgelerinde tanımlanan kavramsal çerçeveyle örtüşen Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları, tematik içerik analiziyle incelenmiştir. Bu aşamada, stratejik iletişim anlayışının uygulamadaki karşılıklarını değerlendirmek amacıyla, 2004–2007 yılları arasındaki Bush Dönemi ve 2014–2016 yılları arasındaki Obama Dönemi açıklamaları seçilmiştir. İncelenen Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Stratejik iletişim kavramının uygulamadaki yansımaları olarak dönemsel analize imkan tanıyacak biçimde, her iki Başkanlık döneminden üç Başkanlık ve iki Savunma Bakanlığı açıklaması seçilerek dengeli bir yapı oluşturulmuştur. Açıklamaların seçiminde araştırmanın zaman aralığı ve olay bağlamı ile örtüşmesi, içeriğin araştırmanın birinci bölümünde belirlenen beş ana tema ile ilişkilendirilebilir olması, açıklama metninin kamuya açık, güvenilir bir kaynakta yayımlanmış olması dikkate alınmıştır.

Araştırmanın ilk bölümünde, 2004–2013 yılları arasında yayımlanan resmi belgeler üzerinden stratejik iletişim tanımları, uygulama ilkeleri, aktör rolleri ve karşılaşılan sorunlara ilişkin dört ana kodlama kriteri doğrultusunda çıkarılan temalar belirlenmiştir. Bu çerçeve, ikinci bölümde seçilen Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamalarına da uygulanmış, farklı veri türleri arasında yöntemsel süreklilik sağlanmıştır. Braun ve Clarke'ın (2006) vurguladığı gibi, tematik analiz teorik yönelime bağımlı olmayan, verinin bağlamına göre esneklik sağlayan ve hem tümdengelimsel hem de tümevarımsal biçimde uygulanabilen bir yöntemdir.[304] Bu bağlamda, açıklamaların doğası gereği içerik odaklı yeni kodlama kriterleri geliştirilmiş; ancak bu yapılar, birinci bölümde tanımlanmış temalarla örtüşecek şekilde genişletilmiştir. Söylem analizine özgü retorik ya da dilbilimsel çözümlemeler bu araştırmanın yöntemi kapsamında yer almadığından, açıklamalar söylem çözümlemesine başvurulmadan, stratejik iletişim sürecini içerik bağlamında değerlendirmeye imkan tanıyan tematik içerik analizi çerçevesiyle ele alınmıştır. Böylece, resmi belgelerde inşa edilen kavramsal yapının, uygulama aşamasında nasıl hayat bulduğu tutarlı ve karşılaştırılabilir bir analiz süreci içinde ortaya konmuş, araştırmanın iki bölümü arasında yöntemsel bütünlük korunmuş; farklı veri türleri tematik kodlama açısından karşılaştırılabilir biçimde yapılandırılmıştır. Bu yapı sayesinde, araştırmanın birinci bölümünde resmi belgelerden çıkarılan kavramsal temeller ile ikinci bölümde analiz edilen açıklamaların içerdiği uygulama boyutu karşılaştırmalı biçimde değerlendirilebilmiştir.

3.5.1. Irak'a Özgürlük Operasyonu (2003) – George W. Bush Dönemi

Üçüncü Körfez Savaşı olarak da bilinen Irak Savaşı, 20 Mart 2003 tarihinde, Saddam Hüseyin rejimini ortadan kaldırmak ve 11 Eylül saldırılarına yanıt olarak terörizmle mücadele etmek amacıyla ABD liderliğindeki ittifakın 'Irak'a Özgürlük Operasyonu' olarak bilinen Irak'ı işgaliyle başlamıştır. Başkan George W. Bush, 1 Mayıs 2003 tarihinde USS Abraham Lincoln uçak gemisinde Beyaz Saray tarafından hazırlanan 'Mission Accomplished (Görev Tamamlandı)' yazılı bir pankartın önünde,

[304] Braun, Clarke, **a.g.e.**, s.78.

televizyondan yayınlanan konuşmasında işgalin tamamlandığını resmen ilan etmiştir.[305]

Başkan George W. Bush, Irak savaşında ABD ve müttefiklerinin galip geldiğini, özgürlük ve dünya barışı için mücadele ettiklerini belirttiği konuşmasında Irak'a Özgürlük Operasyonu'nun, düşmanın beklemediği ve dünyanın daha önce görmediği bir hassasiyet, hız ve cesaret kombinasyonuyla gerçekleştirildiğini vurgulamıştır. Ülkenin tehlikeli olarak görülen bölgelerine düzen getirmek, işledikleri suçların hesabını vermeleri için eski rejimin liderlerini yakalamak, gizli kimyasal ve biyolojik silahları araştırmak amacıyla, Irak'ta demokratik bir rejime geçilene kadar, koalisyon güçlerinin bölgeden ayrılmayacağını belirten George W. Bush, diktatörlükten demokrasiye geçişin zaman alacağını, ancak arkalarında özgür bir Irak bırakarak bölgeden ayrılacaklarını ifade etmiştir.[306]

Irak askeri güçlerinin hızla yenilgiye uğratıldığı bu operasyonu Irak'ın ABD liderliğindeki işgaline karşı çıkan isyan hareketi ile başlayan ikinci aşama takip etmiştir. İşgal öncesinde Amerikan şehirlerinde savaş karşıtı protestolar düzenlenmiş olsa da, birçok kamuoyu yoklaması savaş öncesinde ve sırasında Irak'a karşı askeri harekata önemli ölçüde destek verildiğini göstermiştir ancak savaş devam ettikçe ve kayıplar arttıkça Bush yönetimi Irak'ın işgalini kötü idare ettiği gerekçesiyle eleştirilmeye başlanmıştır. Baas rejimi döneminde vahşetiyle ün salmış Ebu Gureyb hapishanesinde Iraklılara kötü muamelede bulunan ABD askerlerinin fotoğraflarının haberlerde yer alması ile ABD'nin dünya kamuoyundaki imajı daha da zedelenmiştir. Buna ek olarak, dönemin ABD Hükümetinin savaş için öne sürdüğü temel gerekçelerden biri olan Baas rejimi ile El Kaide arasında iş birliğine dayalı operasyonel bir ilişki bulunduğu iddiası, 11 Eylül saldırılarını araştırmak üzere kurulan iki partili ABD Komisyonu tarafından Temmuz 2004'te hiçbir kanıt bulunamadığı şeklinde rapor edilmiştir. Başkan Bush'un savaş öncesi iddiaları; ABD istihbarat servislerinin

[305]Youssef Bassil, "The 2003 Iraq War: Operations, Causes, and Consequences", **IOSR Journal Of Humanities And Social Science**, Vol. 4, Issue 5, 2012, s. 29.
[306]"President Bush Announces Major Combat Operations in Iraq Have Ended", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2003/05/20030501-15.html, 28 Nisan 2025.

Irak'ın silah üretme kapasitesini doğru bir şekilde değerlendirmedeki yetersizliği ve yönetimin savaşa girme gerekçesi olarak sunduğu kitle imha silahlarının bulunamaması nedeniyle ciddi siyasi tartışma konularına dönüşmüştür. Savaş, George W. Bush'un çok az bir farkla kazandığı 2004 ABD Başkanlık seçimlerinin ana gündem maddelerinden biri olmuştur. Şiddetin 2007'de azalmaya başlamasının ardından, ABD Irak'taki askeri varlığını kademeli olarak azaltmış ve Aralık 2011'de çekilme sürecini resmen tamamlamıştır.[307]

Bush döneminden seçilen açıklamalar, Irak'a Özgürlük Operasyonu'nun gerekçelendirilmesi, ilerleyişi ve yeni stratejilerle yeniden çerçevelenmesi gibi odaklar sunmaktadır. Irak'a Özgürlük Operasyonu'nun işgal sonrası sürecine odaklanılan açıklamalar, özellikle 2004–2007 yılları arasında artan kamuoyu baskısı ve Irak'taki bölgesel direniş ortamında stratejik iletişimin nasıl yapılandırıldığını göstermektedir. Bu açıklamalarda sıklıkla Ulusal Güvenlik ve Savunma teması çerçevesinde tehditlerin tanımlanması, askeri kararlılık vurgusu ve güvenlik politikalarının meşrulaştırılması öne çıkmaktadır. Aynı zamanda, dış kamuoyuna yönelik mesajlar ve ABD'nin küresel liderliği söylemleri üzerinden Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi temasına uygun içerikler barındırmaktadır. Aşağıda seçilen ilgili örnekleme dair tekrar eden örüntüler üzerinden ortaya çıkan kodlama kriterleri ve araştırmanın ilk aşamasında belirlenen temalar çerçevesinde gerçekleştirilen tematik analiz yer almaktadır.

3.5.1.1. George Washington Bush - Ohio Konuşması - 5 Ağustos 2004[308]

ABD Başkanı George W. Bush'un 2004 başkanlık seçim kampanyası sürecinde ulusal güvenliği merkeze alarak Irak müdahalesini savunduğu ve kamuoyunu seferber etmeye çalıştığı ilgili konuşma metninde, Ulusal Güvenlik ve Savunma teması en baskın tema olarak yer almaktadır. 11 Eylül saldırılarından

[307] "Iraq War", (Çevrimiçi) https://www.britannica.com/event/Iraq-War, 29 Nisan 2025.
[308] "Presidents Remarks in Ask President Bush Event", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2004/08/text/20040805-8.html, 3 Nisan 2025.
* George Washington Bush - Ohio Konuşması - 5 Ağustos 2004 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- VII.**

çıkarılan derslerle başlayan anlatım, Amerika'nın önleyici müdahale doktrinine değinmekte, Bush, tehditlerin tam olarak şekillenmeden bertaraf edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Irak'ın 'tehdit' olarak sunulması, Saddam Hüseyin'in terörist gruplara destek verdiği, kitle imha silahları bulundurduğu ve ABD'ye düşman olduğu yönündeki iddialar bu temaya dahil olan ve tekrar edilen örüntülerdir. Irak müdahalesi, ulusal güvenliğin korunması ve düşmanı 'kendi topraklarımız yerine onların topraklarında' karşılamanın bir gerekliliği olarak sunulur.

Başkan Bush, Amerikan halkına seslenirken askeri eylemlerin ahlaki gerekçelerini öne çıkarır, dünyaya ABD'nin liderlik rolünü ve demokrasiyi yayma misyonunu vurgularken hem ulusal hem uluslararası kamuoyunu etkileyen bir anlatı inşa etmiştir. Özellikle Iraklılar, Taliban'dan kurtulan Afgan kadınlar gibi anlatılar ile Afganistan ve Irak'ta özgürlük için mücadele eden askerlerin deneyimlerine atıfta bulunarak yumuşak bir güç unsuru olarak askeri eylemleri insani gerekçelerle desteklemeye çalışmaktadır. Savaşın yalnızca askeri değil, toplumsal bir çaba olduğu gerekçesiyle kamuoyunun desteği sürdürülmeye ve savaşın maliyetleri meşru kılınmaya çalışılmıştır. *" ..bir yanda, bir diktatörün 'ellerini keseceğim' diyebildiği kadar zalim bir toplum; diğer yanda, kim olursan ol, dinin ne olursa olsun, nereden gelirsen gel seni iyileştirmek isteyen bir toplum. Amerika Birleşik Devletleri olarak biz insan onuruna ve insan haklarına inanırız."* ifadeleri, ABD'nin küresel itibarını pekiştirme, müttefik ülkelerin ve uluslararası toplumun desteğini kazanma ve eleştirilere karşı meşruiyet üretme amacını yansıtmaktadır. Bu ifadeler askeri operasyonların yumuşak güç unsurlarıyla harmanlandığı, milli ve insani değerlere ve kültürel hassasiyetlere uygun biçimde yapılandırılmış kamu diplomasisi ve halkla ilişkiler örneğidir ve hem iç kamuoyunda meşruiyet üretme hem de küresel ölçekte olumlu bir imaj inşa etme amacı güden yönü ile Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi teması ile örtüşmektedir.

Konuşma metninde ABD'nin Irak savaşındaki saldırgan politikalarının yeni düşmanlar yarattığı yönündeki teze karşı çıkılmaktadır. Doğrudan 'dezenformasyon' ifadesi geçmese de, Başkan Bush, hem iç hem dış kamuoyunda dolaşan 'müdahale daha fazla düşman yaratıyor' şeklindeki söylemleri açıkça hedef alır. *"...denetçileri sistematik olarak kandırdı. Hatırlarsınız, 'Denetçilerin işini yapmasına izin verelim'*

dediğimiz bir dönem vardı. Biz de bu konuda uzlaştık, ta ki onu aldattığını öğrenene kadar. Amacı neydi? Zaman kazanmaktı...Çünkü yeniden bir silahlanma programı başlatmak istiyordu. Silah üretme kapasitesine sahip olmak istiyordu. Ve eğer herhangi bir silahı varsa — ki olduğunu düşünüyorduk — kimsenin bulmasını istemiyordu. Sebebi buydu." ifadeleri Saddam Hüseyin'in uluslararası denetçileri aldatmaya çalıştığına yönelik açıklamalar olarak düşman propagandası ve bilgi manipülasyonu karşısında ABD'nin pozisyonunu gerekçelendirmek üzere kullanılmıştır. Bu tür ifadeler, hem kamuoyunu yanlış yönlendiren söylemlere karşı doğrudan yanıt niteliği taşımakta hem de stratejik iletişim çerçevesinde bilgi doğrulama ve propaganda ile mücadele stratejilerinin kullanımına örnek teşkil etmekte ve dolaylı biçimde Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele teması ile örtüşmektedir.

Konuşmada Amerikan halkının birliğine, askeri hizmetlerde bulunanlara ve ortak değerlere vurgu yapılarak iç kamuoyunda dayanışma mesajı verilmektedir. Bu birlik vurgusu sadece seçim kampanyasına destek sağlamak için değil aynı zamanda savaşın maliyetlerini paylaşma bilinci oluşturmak içindir. Amerikan halkının cesareti, asker ailelerinin fedakarlığı, *"...bana teşekkür etmenize gerek yok, Amerikan halkına teşekkür etmelisiniz. Sizi özgürlüğe kavuşturmak için hizmet edenlerin annelerine, babalarına, eşlerine teşekkür etmelisiniz"* ve *"şu anda Irak halkı dikkatle izliyor. Sözümüzü tutan bir ülke miyiz? Bir milletin özgür olması gerektiğine inanıyorsak, sözümüzde duracak mıyız? Yoksa birkaç barbarın davranışlarından korkup, çekingen ve yorgun bir şekilde geri mi çekileceğiz?.."* ifadeleri İç Politikada Birlik ve Beraberlik teması altında değerlendirilmiştir.

Konuşmanın birçok bölümünde demokrasi, insan hakları, özgürlük ve insan onuruna yapılan vurgu dikkat çeker. Bu değerler, sadece Amerikan halkına değil, aynı zamanda dünya kamuoyuna hitaben kullanılarak, ABD'nin küresel liderliği meşrulaştırmaktadır. Özellikle kadınların eğitimi ve oy verme haklarına yapılan vurgular demokrasi, barış ve özgürlük kavramları iç içe geçirilmekte, hem askeri müdahalelerin hem de dış politika misyonunun meşruiyeti bu değerler üzerinden kurulmaktadır. Bu ifadeler belirlenen temalardan İnsan Hakları ve Demokratik Değerler teması ile örtüşmektedir.

3.5.1.2. George Washington Bush – Fort Bragg Konuşması-28 Haziran 2005[309]

Başkan Bush'un konuşmasının ana eksenini oluşturan Ulusal Güvenlik ve Savunma teması, ABD'nin Irak'taki askeri varlığının doğrudan güvenlikle ilişkili olduğu ifadesiyle vücut bulmaktadır. Konuşmada Irak, terörle mücadelenin ön cephesi olarak sunulmakta; bu savaşın, sadece Irak'ın değil, Amerika'nın ve müttefiklerinin güvenliği için sürdürüldüğü savunulmaktadır. 11 Eylül vurgusu, tehdidin boyutunu hatırlatmak ve önleyici savunma stratejisini meşrulaştırmak için kullanılmaktadır. Bu ifadeler, terörle mücadelede sınır ötesi tehdit algısının halkla paylaşılması ve ABD'nin ulusal güvenliğini garanti altına almak için askeri güç kullanımının iletişim yoluyla meşrulaştırılması açısından bu temaya doğrudan karşılık gelmektedir.

Konuşmada Irak'ta gerçekleştirilen reformlar, eğitim ve siyasi katılıma yönelik verilen örnekler ABD'nin küresel kamuoyuna kendi değerlerini aktarma çabasının birer parçası olarak sunulmuştur. "*Irak'ta özgürlük kök saldıkça, bu durum milyonlarca Ortadoğuluya da kendi özgürlüklerini isteme cesareti verecek. Ve Ortadoğu demokrasi, refah ve umut içinde büyüdükçe, teröristler destekçilerini, yeni militanlarını ve Amerika ile müttefiklerine karşı saldırı merkezi kurma umutlarını kaybedecekler."* ifadesi ile Irak'taki askeri varlığın sadece bir güvenlik tedbiri olmadığı, aynı zamanda özgürlük ve demokrasi idealinin taşınması için bir araç olduğuna değinilmektedir. Yumuşak güç unsurları burada, 'özgürlük yayma' ve 'barış inşası' söylemleriyle öne çıkmaktadır. Bu ifadeler ABD'nin küresel ölçekte askeri müdahalelerine meşruiyet kazandırmak için yürüttüğü kamu diplomasisi stratejilerinin bir parçası olarak, özgürlük ve barış gibi evrensel değerlere yapılan göndermeler üzerinden yumuşak gücü harekete geçirme çabasını yansıtmaktadır. Bu ifadeler Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi teması içerisinde değerlendirilmiştir.

"... bu mücadelede hayatını feda edenleri onurlandırmanın en iyi yolu, görevi tamamlamaktır., "...11 Eylül 2001'den sonra, Amerikan halkına önümüzdeki yolun zor

[309]"President Addresses Nation, Discusses Iraq, War on Terror", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2005/06/20050628-7.html, 4 Nisan 2025.
* George Washington Bush – Fort Bragg Konuşması-28 Haziran 2005 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- VIII.**

olacağını ve bu mücadeleden zaferle çıkacağımızı söylemiştim. Evet, zor oldu — ama kazanıyoruz.", "...Teröristler Amerika'yı anlamıyor. Amerikan halkı tehdit karşısında geri adım atmaz ve geleceğimizin bomba yüklü araçlar ya da suikastçılar tarafından belirlenmesine izin vermeyiz.", "...insan özgürlüğü ideali, bize özel bir şekilde emanet edilmiştir ve bu özgürlük ideali, savunulmaya değerdir." ifadeleri ile askeri fedakarlıkların altı çizilmiş, halkı ortak değerler etrafında kenetlemeye yönelik yapılan vurgu ile Amerikan halkının tehditler karşısındaki birlik ve dayanıklılığına da atıf yapılmıştır. 'Başlanılan görevi, zorluklarına rağmen cesaretle tamamlamak' ifadesiyle hem toplumsal hem siyasal birlik mesajı verilmektedir. ABD iç kamuoyuna birlik ve beraberlik mesajı verilirken toplumsal dayanışma duygusunun pekiştirilmesi ve ulusal birliğin güçlü değerlere dayalı gerekçelerle korunmasına yönelik vurgulara yer verilmiştir ve bu ifadeler İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasıyla örtüşmektedir.

ABD'nin demokrasi, insan hakları ve ifade özgürlüğü gibi kendi varlığıyla bütünleştirdiği değerleri desteklemesi ve bu değerlerin terörün önüne geçilmesi için oldukça önemli güvenlik unsurları olduklarına yönelik ifadeler konuşma boyunca Irak'ta demokrasi inşa süreci, özgür seçimlerin yapılması ve halkın siyasi sürece katılımına yapılan vurgularla öne çıkarılmıştır. Bu değerlerin yalnızca Amerikan halkına değil, Ortadoğu toplumlarına da ait olduğu vurgulanarak, demokrasiyi ihraç etme misyonu temellendirmektedir. Seçimler, yeni anayasa yazımı ve özgürlük gibi konulara sıkça yer verilmektedir. Bu ifadeler ABD'nin insan hakları ve demokratik değerleri küresel düzeyde teşvik etme çabasının bir uzantısı olarak, askeri müdahalelere haklı bir zemin kazandırmayı hedefleyen bir çerçevenin parçası olmakla birlikte İnsan Hakları ve Demokratik değerler temasıyla da örtüşmektedir.

3.5.1.3. George Washington Bush-Başkan'ın Ulusa Seslenişi - Yeni Irak Stratejisi Açıklaması –10 Ocak 2007[310]

Başkan Bush, 11 Eylül saldırılarının ardından olduğu gibi Irak'taki durumu da sadece bölgesel değil, doğrudan Amerikan ulusal güvenliğiyle ilişkili bir tehdit olarak

[310]"President's Address to the Nation", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2007/01/20070110-7.html, 5 Nisan 2025.
*George Washington Bush-Başkan'ın Ulusa Seslenişi - Yeni Irak Stratejisi Açıklaması – 10 Ocak 2007 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- IX.**

tanımlamaktadır. El Kaide, İran destekli olduğu düşünülen militan gruplar ve mezhepsel çatışmalar üzerinden oluşturulan tehdit çerçevesi, 'önleyici' ve 'etkin' askeri stratejilerle cevaplandırılır. '20 binden fazla ek askerin gönderilmesi', 'askeri kapasitenin artırılması' ve 'terörle mücadelenin hem sahada hem diplomatik zeminde yürütülmesi' ifadeleri konuşmanın omurgasını oluşturan tema olan Ulusal Güvenlik ve Savunma temasıyla birlikte değerlendirilmiştir. Bu söylemler ile ABD kamuoyunun terör tehdidine karşı bilgilendirilmesi ve Irak'taki askeri varlığın Amerikan güvenliğiyle doğrudan ilişkilendirilmesi sağlanırken stratejik iletişimin güvenlik odaklı ayağı da açık biçimde temsil edilmektedir.

"..Dışişleri Bakanı Rice, Irak'a destek oluşturmak ve Orta Doğu'ya barış getirmek için gereken acil diplomasiyi sürdürmek amacıyla bölgeye hareket edecek." ifadesi ile yumuşak güç ve kamu diplomasisi unsurlarına açıkça yer verilmektedir. Dışişleri Bakanı Rice'ın yürüttüğü belirtilen diplomasi süreci, sivil uzmanların demokratik kurumlar inşa etmek amacıyla bölgeye gönderilmesi ve Arap dünyasına 'hesap verebilir, insan haklarına saygılı' bir Irak modelinin sunulması gibi ifadeler ile ABD'nin sadece askeri değil diplomasi yoluyla da bölgeyi dönüştürme iddiası, kamu diplomasisini de içermektedir. Yumuşak güç unsurlarıyla hem bölge halkına hem de uluslararası kamuoyuna ABD'nin yapıcı rolü gösterilmektedir. Bu ifadeler Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi temasıyla örtüşmektedir.

"Irak'taki stratejimizi değiştirmemiz gerektiği açıktır. Bu yüzden ulusal güvenlik ekibim, askeri komutanlarım ve diplomatlar kapsamlı bir değerlendirme gerçekleştirdi. Her iki partiden Kongre üyeleriyle, yurtdışındaki müttefiklerimizle ve saygın uzmanlarla görüştük. Eski Dışişleri Bakanı James Baker ve eski Kongre Üyesi Lee Hamilton'ın başkanlığını yaptığı iki partili Irak Çalışma Grubu'nun değerli tavsiyelerinden faydalandık. Yaptığımız görüşmelerde, Irak'ta başarı için sihirli bir formül olmadığında hemfikir olduk." ifadeleri ile yönetim kademesindeki politik birlik vurgulanmış böylece iç kamuoyundaki ayrışmalar azaltılmaya, karar alma süreçlerinde yönetimsel uyum sağlanmaya, kamu desteği pekiştirilmeye çalışılmıştır. Başkan Bush, Kongre ile iş birliği içinde hareket ettiklerini ve yeni iki partili bir çalışma grubu oluşturulacağını ifade ederek yönetim birimleri arasındaki tutarlılık ve iş birliğini vurgulamış, eleştirilerin meşruluğunu kabul ederek farklı görüşlerin açıklıkla

tartışılmasını teşvik etmiş, askeri stratejilerde aldıkları eleştirilere dayalı olarak yeni bir strateji belirlenmesi için Kongre ile istişare içinde olunduğuna değinmiştir. Bu ifadeler İç Politikada Birlik ve Beraberlik teması ile değerlendirilmiştir.

Ortadoğu'da özgürlüğün yayılmasının sadece ABD'nin güvenliği için değil insanlık için de bir zorunluluk olarak tanımlandığı konuşmada, Irak'ta 2005 yılında gerçekleştirilen seçimlerin başarısı ve demokratik kurumların inşasıyla ilgili hedeflere de yer verilmiştir. Demokratik değerler, özgürlük ve hukukun üstünlüğü evrensel değerler olarak ABD'nin dış politikasının temel yapı taşı olarak sunulmaktadır. Başkan Bush'un bu ifadeleri ile ABD'nin insan hakları ve demokrasiyi küresel ölçekte teşvik etme iddiaları sürdürülmüştür. Bu ifadeler, İnsan Hakları ve Demokratik Değerler teması ile örtüşmektedir.

Konuşma genel olarak güvenlik tehdidini güçlü bir biçimde çerçevelerken, demokrasi söylemiyle yumuşak güç unsurlarını harmanlamakta; kamuoyuna hem birlik çağrısı yapmakta hem de uluslararası meşruiyeti güçlendirmeye çalışmaktadır. Bu yapı, Bush'un Irak Savaşı bağlamında stratejik iletişim yaklaşımının daha savunucu ve yeniden inşa edici bir safhaya geçtiğini göstermektedir.

3.5.1.4. Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld ve Genelkurmay 2. Başkanı General Peter Pace - Pentagon Basın Toplantısı - 4 Mayıs 2004[311]

Irak'ta bulunan Ebu Gureyb Cezaevinde, ABD askerlerinin tutuklulara kötü muamelelerinin yer aldığı görüntülerin kamuoyuyla paylaşılması üzerine olayla ilgili dönemin ABD Savunma Bakanı ve Genelkurmay 2. Başkanının Pentagon'da düzenlediği basın toplantısında yapılan açıklamada, özellikle Irak'taki geçiş döneminin zorluklarına değinilmiş ve saldırıların artacağına ilişkin yapılan uyarılarda, ABD'ye yönelen güvenlik tehditleri tanımlanmış, bu tehditlere yönelik ABD'nin bölgedeki askeri varlığı gerekçelendirilmiştir. Irak içindeki ve dış kaynaklı tehditlerin

[311]"Pentagon Press Briefing", (Çevrimiçi) https://transcripts.cnn.com/show/se/date/2004-05-04/segment/02, 6 Nisan 2025.
* Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld & Genelkurmay 2. Başkanı General Peter Pace -Pentagon Basın Toplantısı - 4 Mayıs 2004 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- X.**

devam edeceği vurgulanmış, güvenlik odaklı bir anlatı kurulmuştur. Terör tehdidinin sürekliliği ve küresel etkisi vurgulanmış, ABD'nin Irak'taki askeri varlığını, güvenlik gerekçeleri temelinde sürdürdüğü ifade edilmiştir. Bu ifadeler, belirlenen temalardan Ulusal Güvenlik ve Savunma temasıyla örtüşmektedir.

Açıklamada kamuoyuna karşı açık davranıldığı, sürecin ayrıntılı biçimde raporlandığı ve incelendiği, ordunun kurumsal mekanizmalarının işlediğinin vurgulanması, iç kamuoyunun desteğini ve güvenini koruma ve kurumsal tutarlılığı sağlama amacına yöneliktir. Her düzeyde sorumluluğun altının çizilmesi ve sürecin askeri hiyerarşi içerisinde, hukuk devleti prensiplerine bağlı şekilde ilerletildiği vurgusu, kamuoyunu yatıştırmaya dönük stratejik bir birlik mesajı niteliğindedir. Sorumluluğun departmanın en üst düzeyinde yer alan yetkililerce kabul edilmesi ve kamuoyuna güven vermek ve kamu desteğini sürdürmek amacıyla yürütülen kurumsal şeffaflık ve hesap verebilirlik söylemi üzerinden birlik ve kurumsal uyumun vurgulanması, belirlenen temalardan İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasıyla örtüşmektedir.

"Bu suçlamaları ve iddiaları son derece ciddiye aldığımızdan emin olun. Askeri davranış kurallarını ihlal eden ve Amerikan halkının kendilerine duyduğu güveni boşa çıkaranlar hesap vermeli; bunun için gereken tüm adımları atıyoruz ve atmaya devam edeceğiz." , "Gördüğümüz ve ABD güçlerini içeren görüntüler son derece rahatsız edici. Hem sergiledikleri şeylerin temel olarak kabul edilemez olması hem de bu fotoğraflardaki ABD askeri personelinin davranışlarının ne ülkemizin ne de silahlı kuvvetlerimizin değerlerini temsil etmemesi nedeniyle...Başkan Bush'un da ifade ettiği gibi, onların muamelesi Amerikan halkının doğasını yansıtmamaktadır." ifadeleri, Irak'taki tutuklulara yönelik kötü muameleye odaklanılan ve insan hakları ihlallerinin sorumlu departman yönetimi tarafından kabul edilip sorumluluğunun alındığına doğrudan yer veren ifadelerdir. Savunma Bakanı Rumsfeld ve General Pace tarafından, olaydan sorumlu ABD askeri personelinin davranışlarının Amerikan değerleriyle bağdaşmadığı açıkça ifade edilmektedir. *"Bu konunun Askeri Adalet Birlik Yasası çerçevesinde usulüne uygun şekilde takip edileceğinden kimsenin şüphesi olmasın.", "Açık konuşayım: Bu olayla ilgili olarak sorumluluk konusunda kim ne derse desin, bu departmandan sorumlu en üst düzey yetkili olarak, ne olduysa ortaya*

çıkarmak ve gerekli adımların atılmasını sağlamak için her türlü tedbiri almaya kararlıyım.", ifadeleri ile kamuoyunu bilgilendirme, hesap verebilirlik ve Amerikan askeri sisteminin içsel denetim mekanizmalarını gösterme yoluyla iç güveni tesis etmeye odaklanılmıştır. Amerikan değerleriyle doğrudan çelişen insan hakları ihlallerinin sorumlularının cezalandırılması gerektiği vurgulanırken, ABD'nin insan haklarına dayalı demokratik değerler sistemi savunulmaktadır. Bu açıklamalarla Amerikan değerler sisteminin kim tarafından ihlal edildiğine bakılmaksızın şeffaflık ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde gerekli cezalandırmanın yapılacağı ve insan hakları ihlallerine karşı tavır alınması gerektiğine değinilmiş, böylece ABD'nin kendi iç denetim mekanizmaları kamuoyu önünde işletilerek değer temelli liderlik iddiası sürdürülmüştür. Bu ifadeler demokrasi, insan haklarının korunması ve savunulması etrafında şekillenen İnsan Hakları ve Demokratik değerler teması çerçevesinde değerlendirilmiştir.

3.5.1.5. Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld Irak'taki Güvenlik Operasyonları -26 Ekim 2006[312]

Savunma Bakanı Rumsfeld'in açıklaması güvenlik tehditlerinin çeşitliliği, demokratikleşmenin zorluğu ve kurumsal kararlılık vurgusu ekseninde şekillenmiştir. Hem iç hem dış kamuoyunu bilgilendirmeye ve ikna etmeye yönelik unsurlar içeren açıklamada Irak'taki güvenlik tehdidinin çeşitliliği ve boyutu hem ABD hem de bölge için önemli bir güvenlik sorunu olarak tanımlanmaktadır. İsyancılar, El Kaide, suç örgütleri ve mezhepsel çatışma içindeki çeşitli topluluklar olarak farklı düşman gruplarına dikkat çekilmekte ve askeri müdahalenin meşru gerekçesi, özellikle ABD'nin teröristlere yeni bir sığınak verilmesine karşı önleyici strateji uyguladığı gerekçesiyle sunulmaktadır. *"Düşman, ülkenin farklı yerlerinde farklıdır. Birden fazla düşman var. İsyancı unsurlar, El Kaide, kiralanmış sıradan suçlular...Ve tabii mezhepsel şiddet de var. El Kaide'ye yakın aşırılıkçılar bu şiddeti körüklüyorlar. Örneğin, Altın Kubbe saldırısı. Elimizdeki istihbarata göre bu kasıtlı olarak bir Şii-*

[312]"DoD News Briefing with Secretary Rumsfeld from the Pentagon", (Çevrimiçi) https://www.globalsecurity.org/military/library/news/2006/10/mil-061026-dod01.htm#google_vignette, 7 Nisan 2025.
*Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld Irak'taki Güvenlik Operasyonları -26 Ekim 2006 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- XI.**

Sünni iç savaşı başlatmak için yapıldı.", "Biz, Irak Hükümetine destek olmak için oradayız." ifadeleri ABD kamuoyunu ve uluslararası toplumu Irak'taki askeri varlığın devamının bir güvenlik zorunluluğu olduğu konusunda ikna etmeye yönelik tehdit tanımlamalarıdır ve Ulusal Güvenlik ve Savunma temasıyla örtüşmektedir.

Açıklamada bir dergi köşe yazısının 'Irak'ta yenilgi bu kadar kötü mü olurdu?' başlığı ve bu tür spekülatif haber başlıkları doğrudan eleştirilerek, güvenlik anlatısının siyasallaştırılmasına karşı durulmaktadır. *"Bu politik bir dönem. Herkes meseleyi siyasete alet etmeye çalışıyor, gazete manşetlerine taşımak için boşluk arıyor. Ancak konu bu kadar karmaşık değil. Başkan dün bunu gayet iyi açıkladı. Gerçek şu ki, büyükelçimiz, elçilik personeli ve General Casey ile ekibi uzun süredir Irak Hükümetiyle sürekli temas halindeler. Yılın geri kalanı ve gelecek yıla dair bir yol haritası oluşturuyorlar."* ifadeleri ile Başkan ve üst düzey askeri ve diplomatik kadronun Irak Hükümetiyle koordineli bir yol haritası üzerinde çalıştığı vurgulanarak kurumsal düzeyde tutarlılık ve birlik mesajı verilmektedir. Böylece kamuoyuna askeri karar süreçlerinde birlik ve süreklilik içinde olunduğuna dair mesaj verilmektedir. Bu ifadeler, iç siyasi istikrar ve kurumsal kararlılık vurgusunu içermekte, İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasıyla örtüşmektedir.

Irak'ta yürütülen askeri süreçlerin temel amacının 'barış içinde yaşayan, temsili yönetime sahip ve güvenli bir Irak' inşa etmek olduğunun *"...hedef, komşularıyla barış içinde, temsili yönetime sahip, güvenli bir Irak'tır."*, *"Bizim görevimiz, Irak halkının kendi ülkelerini yönetebilecek ve güvenliğini sağlayabilecek konuma gelmesini sağlamaktır. Bu yüzden biz, Irak Hükümetine destek sağlıyoruz."* ifadeleri ile vurgulandığı açıklamada, Irak'taki askeri müdahalenin aynı zamanda bir demokratik dönüşüm projesi olarak görüldüğü ve değer temelli bir çerçeveye oturtulduğu belirtilmektedir. Demokratik kurumların oluşturulması, anayasa yazımı, seçim süreçleri ve halkın kendi ülkesini yönetebilme kapasitesinin inşası açıklamada İnsan Hakları ve Demokratik Değerler teması ile örtüşen somut unsurlardır.

3.5.2. Doğal Kararlılık Operasyonu (2014) – Barack H. Obama Dönemi

ABD'nin askeri birliklerinin 2011 yılında Irak'tan çekilmesinin yarattığı boşluk ve kaos ortamında, Irak'taki isyancı grup El Kaide, Irak Şam İslam Devleti'ne (IŞİD) dönüştü. Takip eden yıllarda paramiliter gücünü kullanarak Irak ve Suriye'de toprakları kontrol altına alan IŞİD, 29 Haziran 2014 tarihinde 'halifeliğin' kurulduğunu ilan etmiştir. Bunun üzerine aynı yılın Eylül ayında 74 ülkeden oluşan bir Küresel Koalisyon kuruldu. Bu koalisyon, IŞİD tehdidine karşı çok uluslu müdahaleyi koordine etmek üzere Ekim 2014'te kurulan ABD liderliğindeki Birleşik Ortak Görev Gücü - Doğal Kararlılık Operasyonu'nu (Combined Joint Task Force-Opertain Inherent Resolve -CJTF-OIR) başlatmıştır.[313]

Geniş çaplı silahlı oluşumlar kuran, Irak'ta Musul ve Tikrit gibi büyük şehirleri ele geçiren IŞİD, ciddi insan hakları ihlalleriyle uluslararası kamuoyunun dikkatini çekmiştir. IŞİD'in Irak ve Suriye'deki siyasi istikrarsızlık ve mezhepsel çatışmalardan faydalanarak bölgede önemli bir tehdit haline gelmesi üzerine, ABD Savunma Bakanlığı bölgede askeri komuta yapısını yeniden kurmuş, Doğal Kararlılık Operasyonu IŞİD'e karşı oluşturulan uluslararası askeri koalisyonun merkezi organı haline gelmiştir.

2014-2015 yılları arasındaki ilk aşamada koalisyon hava saldırılarıyla IŞİD'in ilerleyişini durdurmayı ve kritik altyapılarını hedef almayı amaçlamış, Musul Barajı geri alınmış ve Sincar Dağı'nda mahsur kalan Ezidi siviller kurtarılmıştır. Operasyonun ikinci aşamasına geçilen 2015-2016 döneminde, Irak güvenlik güçleri ve Suriye'deki yerel ortak kuvvetler kara harekatına başlamış, koalisyonun da desteği ile Doğu Musul ve Rakka gibi merkezler kontrol altına alınmıştır. Irak Hükümeti 2017 yılında IŞİD'e karşı zafer ilan etmiş ve 2018 yılında parlamento seçimleri gerçekleştirilmiş, Suriye'deki operasyonlar yoğunlaşmış ve 2019'un Mart ayı itibarıyla örgüt elindeki tüm fiziksel toprak kontrolünü kaybederek yer altı yapısına dönüşmüştür. 2020 yılında istikrar sağlama ve kapasite geliştirme aşamasına geçen

[313]Andrew Mumford, **The West's War Against Islamic State Operation Inherent Resolve in Syria and Iraq**, London, Bloomsbury Publishing, 2021, s. 1-3.

operasyonda birçok üs ve sorumluluk Irak güvenlik güçlerine devredilmiş, koalisyon planlama, lojistik ve istihbarat konularında teknik destek vermiştir. Doğal Kararlılık Operasyonu, IŞİD'in askeri olarak yenilmesine yol açarken Irak ve Suriye'deki yerel güvenlik yapılarının güçlenmesine katkı sağlamıştır.[314]

ABD'nin Irak ve Suriye'de IŞİD'e karşı yürüttüğü hava saldırıları Ağustos 2014'te başlamıştır. Bu saldırıların başlamasından bir ay sonra, 10 Eylül 2014'te, Başkan Obama IŞİD'i zayıflatmak ve nihayetinde yenilgiye uğratmak amacıyla IŞİD'le mücadelede temel olarak geniş çaplı uluslararası bir koalisyonla ortaklık kurulmasına, IŞİD'in kökenindeki nedenlere savaşılmasına ve Suriye'de barışçıl bir siyasi geçiş sürecinin desteklenmesine dayanan geniş kapsamlı bir strateji açıklamıştır. Bu amaçlar doğrultusunda kurulmuş olan ve 74 ülkeyi kapsayan Küresel Koalisyon, koalisyon ortaklarına askeri destek sağlanması, örgüte yabancı savaşçı akışının engellenmesi, IŞİD'ın finansmanının kesilmesi, IŞİD'e karşı yürütülecek karşı propaganda faaliyetleri ile örgütün gerçek yüzünün ortaya çıkartılması ve kurtarılan bölgelerin istikrara kavuşturulmasını içeren beş başlıktaki stratejik alanlarda çalışma grubu oluşturmuş, Suriye'de demokratik, kapsayıcı ve çoğulcu bir hükümete geçişin temellerini atmayı hedefleyen ön tartışmalara da destek verdiğini açıklamıştır.[315]

Irak ve Afganistan'daki uzun süren isyan bastırma ve ulus inşa kampanyaları, ABD ordusunun yerel güvenlik güçlerini inşa etmek, onlara danışmanlık yapmak ve onları desteklemek için yeni stratejiler geliştirmesini ve uyarlamasını gerektirmiştir. IŞİD'e karşı yürütülen Doğal Kararlılık Operasyonu'nda görülebilen bu yeni stratejik yaklaşımda, operasyonlar yabancı devlet ya da devlet dışı ortaklar tarafından yürütülürken stratejik sınırların çizilmesi, operasyonların hızı ve sahipliği de sadece ABD tarafından değil diğer ortak güçler tarafından üstlenilmektedir. Yabancı ortaklar ABD ya da ABD öncülüğündeki koalisyonlardan alınan destekle faaliyet gösterir.

[314]"Combined Joint Task Force – Operation Inherent Resolve History", (Çevrimiçi) https://www.inherentresolve.mil/Portals/14/Templates/CJTF-OIR_History_2022x2023.pdf?ver=loCPXSjRAQ0sh7YWmj0w5g%3d%3d&timestamp=1666008946908, 29 Mart 2025.
[315]"Operation Inherent Resolve" 2015, (Çevrimiçi) https://oig.usaid.gov/sites/default/files/2018-06/quarterly_OIR_102015.pdf, 1 Nisan 2025. s. 12.

ABD yetkilileri ve ortaklık anlaşmaları aracılığıyla yürütülen bu operasyonlarda ortak güçler ve ülkeler ABD askeri varlığını resmi olarak talep etmektedir.[316]

Bu yeni stratejinin oluşmasında Irak'a Özgürlük Operasyonu sonrası yaşanan sorunlar etkili olmuştur. Rejim değişikliği amacıyla demokrasi, özgürlük ilkelerinin ihracı için çok sayıda Amerikalı askerin Orta Doğu ülkelerine gönderildiği savaşların siyasi olarak ciddi sorunlara yol açması, mali açıdan sürdürülebilir olmaması ve istenen askeri sonuçları sağlamaması gibi nedenlerle büyük çaplı askeri müdahalelere alternatif yaratılması gerekmiştir. Liderlik sunan ancak sorumluluk üstlenmeyen bu strateji, Doğal Kararlılık Operasyonu'nda hem başkanlık hem Savunma Bakanlığı düzeyinde yapılan açıklamalarda da oldukça önemli bir yer tutmaktadır.

Obama döneminde seçilen açıklamalarda, IŞİD'e karşı geliştirilen stratejinin kamuoyuna sunumu, operasyonun ilerleme değerlendirmesi, değer temelli güvenlik politikalarının vurgulanması, ortak güçlerle yürütülen askeri iş birlikleri ve operasyonel uygulamalar yer almaktadır.

3.5.2.1. Barack Obama- Başkanın İŞİD Hakkında Açıklaması - 10 Eylül 2014[317]

Başkan Obama, ulusal güvenlik vurgusuyla başladığı konuşmasında *"Başkomutan olarak en büyük önceliğim Amerikan halkının güvenliğidir"* der. *"Şu anda en büyük tehditler, radikal grupların kendi çıkarları için şikayetleri istismar ettiği Orta Doğu ve Kuzey Afrika'dan gelmektedir. Bu gruplardan biri de kendisini 'İslam Devleti' olarak adlandıran IŞİD'dir.","IŞİD 'İslami' değildir. Hiçbir din masum insanların öldürülmesini onaylamaz. IŞİD'in kurbanlarının büyük çoğunluğu Müslümandır. Ve IŞİD kesinlikle bir devlet değildir.","IŞİD, saf ve basit bir terör örgütüdür. Onların hiçbir vizyonu yoktur, sadece önlerinde duran herkesi katletmek istemektedirler."* ifadeleri ile IŞİD, doğrudan bölgesel ve küresel bir tehdit olarak

[316]Jeffrey Martini, vd., "Operation Inherent Resolve", 2022, (Çevrimiçi) https://www.rand.org/pubs/research_reports/RRA719-1.html, 1 Nisan 2025. s. vi-vii.
[317]"Statement by the President on ISIL", (Çevrimiçi) https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/10/statement-president-isil-1, 2 Nisan 2025.
*Barack Obama- Başkanın İŞİD Hakkında Açıklaması -10 Eylül 2014 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- XII.**

tanımlanmaktadır. Örgütün kimliği, dini maske olarak kullanan 'radikal terörist grup' olarak vurgulanır. Örgütün kimliğine yönelik bu net tanımla, kamuoyunun tehdidi yanlış yorumlaması engellenirken, güvenlik politikalarına destek üretilmekte ve meşruiyet sağlanmaktadır. Askeri operasyonların kapsamı ve sınırlılığının açık biçimde belirtildiği konuşmada, hesap verebilirlik öne çıkartılmaktadır. *"Henüz ülkemize yönelik belirli bir saldırı planı tespit etmediysek de, IŞİD liderleri Amerika ve müttefiklerini tehdit etmiştir. İstihbarat camiamız, aralarında Avrupalıların ve bazı Amerikalıların da bulunduğu binlerce yabancının Suriye ve Irak'ta onlara katıldığını değerlendiriyor. Eğitilmiş ve savaş tecrübesi kazanmış bu savaşçılar, kendi ülkelerine dönüp ölümcül saldırılar gerçekleştirmeye çalışabilirler.", "Amacımız nettir: IŞİD'i kapsamlı ve sürekli bir terörle mücadele stratejisiyle zayıflatacak ve nihayetinde yok edeceğiz.", "..çarpık ideolojilerine karşı koyacağız; ve Orta Doğu'ya girip çıkan yabancı savaşçı akışını durdurmaya çalışacağız."* ifadeleri ile güvenlik vurgusuna hem savunmacı hem de önleyici stratejiler dahil edilmiştir. IŞİD'in oluşturduğu güvenlik tehdidini yalnızca fiziksel değil, ideolojik bir tehdit olarak da çerçeveleyen Obama, terörle mücadelenin çok boyutlu doğasına vurgu yapmaktadır. Teröristler engellenmezse tehdidin bölgesel olmaktan çıkacağının belirtildiği bu ifadeler Ulusal Güvenlik ve Savunma temasıyla örtüşmektedir.

Yalnızca askeri operasyonlarla değil; diplomasi, insani yardım, uluslararası koalisyonun inşası ve ahlaki üstünlük söylemiyle konuşma boyunca ABD'nin küresel liderlik rolü ve bu rolün dayanakları, *"Dışişleri Bakanı Kerry bugün Irak'taydı; yeni hükümetle görüşmeler yaptı ve birlik sağlama çabalarına destek verdi. Önümüzdeki günlerde Orta Doğu ve Avrupa'yı dolaşarak bu mücadelede daha fazla ortak kazanmak için çalışacak.. Bu, Amerikan liderliğinin en iyi halidir: Özgürlüğü için mücadele eden halkların yanında dururuz ve ortak güvenliğimiz ve ortak insanlığımız adına diğer milletleri de harekete geçiririz.", "Irak'ta yeni bir hükümetin kurulmasıyla, yurtdışındaki müttefiklerle ve içerde Kongre ile yapılan istişarelerin ardından, Amerika'nın terör tehdidini geri püskürtmek için geniş bir koalisyona liderlik edeceğini ilan ediyorum.", "...uluslararası toplumu daha da harekete geçirmek için BM Güvenlik Konseyi toplantısına başkanlık edeceğim".* ifadeleri ile yumuşak güç imajı çizilerek vurgulanmaktadır. Arap ülkeleriyle iş birliği, BM

Güvenlik Konseyi'nde aktif rol alınması, dönemin Dışişleri Bakanı'nın diplomatik temasları, ABD'nin bölge halklarıyla iletişim kurarak yerel hassasiyetlere duyarlı bir strateji geliştirdiği ifade edilmektedir. Çok aktörlü ortaklıklar kurularak diplomatik zemin yaratılması ve hedef kamuoylarını etkileme stratejisi içeren bu ifadeler belirlenen temalardan Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi temasıyla örtüşmektedir.

Konuşmada IŞİD'in yalnızca fiziksel tehdidine değil propaganda araçları ve ideolojik meşruiyet iddialarına da yer verilmiştir. 'IŞİD İslami değildir' ifadesi ile örgütün kullandığı dini meşruiyet argümanı doğrudan çürütülmektedir. Müslüman toplumlar arasında IŞİD'in propagandalarının etkisizleştirilmesini ve ABD'nin İslam karşıtı bir pozisyonda olmadığını vurgulayan bir anlatı oluşturulmuştur. 'Çarpık ideolojilerine karşı koyacağız' ile ideolojik mücadele somutlaştırılmıştır. 'IŞİD kesinlikle bir devlet değildir' , 'Hiçbir din masum insanların öldürülmesini onaylamaz' ifadeleri ile IŞİD'in kendini sunumunda içeride ve dışarıda uyguladığı bilgi savaşlarına karşı da bir savunma mekanizması üretilmiştir. IŞİD'in propaganda araçlarının çökertilmesinden açık biçimde bahsedilen konuşma, Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele teması ile örtüşmektedir.

İç politikada siyasi farklılıkların olağanlığının kabul edildiği konuşmada, karar alma süreçlerinde kurumlar arası danışma ve yetki paylaşımı öne çıkarılmakta yönetimsel meşruiyet artırılmaya çalışılmaktadır. Kongre ile iş birliği vurgusu yapan Obama, Amerikan halkının ortak tehdit algısı etrafında birleşmesi gerektiğini ifade ederek, iç politikada uyum ve birlik mesajı vermektedir. *'Başkan ve Kongre birlikte çalıştığında bir ulus olarak en güçlü halimize ulaştığımıza inanıyorum'* ifadesi ile İç Politikada Birlik ve Beraberlik teması açık bir şekilde örtüşmektedir. Kamuoyunun desteği pekiştirilmiş, siyasi kutuplaşmanın yumuşatılması ve yönetime duyulan güvenin artırılması amaçlanmıştır.

IŞİD'in eylemlerini yalnızca bir güvenlik meselesi olarak değil, evrensel değerlere yönelmiş bir tehdit olarak tanımlayan Obama, 'kadınların köleleştirilmesi, çocukların öldürülmesi, dini azınlıklara soykırım uygulanması' şeklindeki tanımlamaları ile örgütün insan hakları ihlallerini vurgulamaktadır. *"Ancak bu mücadele yalnızca bize ait değil. Amerikan gücü belirleyici bir fark yaratabilir, ama*

Iraklıların kendi ülkeleri için yapmaları gerekenleri biz onların yerine yapamayız; aynı şekilde, Arap ortaklarımızın kendi bölgelerini güvence altına alma sorumluluklarını da biz üstlenemeyiz. Bu nedenle, ek Amerikan eylemlerinin, Iraklıların kapsayıcı bir hükümet kurmalarına bağlı olduğunu vurguladım — ki bunu son günlerde gerçekleştirdiler.", *"IŞİD gibi aşırılıkçılara karşı en güçlü denge unsuru olarak muhalefeti güçlendirmeliyiz. Aynı zamanda, Suriye krizine kalıcı çözüm getirecek siyasi bir süreci de sürdürmeliyiz."* ifadeleri ile Suriye krizine siyasi çözüm bulunması, muhalefetin desteklenmesi ve toplulukların kendi kaderini tayin hakkına sahip olması gibi ifadelerle, demokratikleşmeyi teşvik eden stratejik mesajlar verilmektedir. Belirlenen temalardan İnsan Hakları ve Demokratik Değerler teması konuşmada açık bir şekilde yer almaktadır. ABD'nin askeri gücünü kuruluşundan bu zamana gelen değerleri temel alan bir amaçla kullandığı da ifade edilmektedir. Bu ifadeler ile Obama, ABD'nin dış politika söyleminde demokrasi ve insan haklarını meşruiyet zemini olarak kullanma geleneğini sürdürmektedir. Askeri güç, temel değerlerle uyumlu bir şekilde temsil edilmektedir.

3.5.2.2. Barack Obama- IŞİD Terör Örgütüyle Mücadele Konulu Açıklama – Pentagon Basın Odası - 6 Temmuz 2015[318]

Konuşmada IŞİD'in Irak ve Suriye'deki varlığı, global terör altyapısı ve propaganda etkisi açıkça tehdit olarak tanımlanmaktadır. ABD'nin askeri, istihbarat ve sınır güvenliği önlemleriyle IŞİD'in hem bölgesel hem de küresel ölçekte yayılma kapasitesinin bertaraf edilmeye çalışıldığı belirtilmektedir. Obama, bireysel ya da küçük gruplar tarafından düzenlenen eylemlerin artışına ve yeni teknolojilerle yürütülen saldırıların karmaşıklığına da değinmektedir. Sadece dış müdahaleye değil iç güvenliğe de vurgu yaparak saldırıları önlemeye yönelik güvenlik çabalarının geliştirilmesi gerektiğini belirtmektedir. IŞİD'in bir terör örgütü olarak çok boyutlu yapısı gerekçelendirilerek hem ulusal savunma hem de askeri müdahale güvenlik

[318]"Remarks on United States Efforts To Combat the Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL) Terrorist Organization and an Exchange With Reporters", (Çevrimiçi) https://www.govinfo.gov/content/pkg/DCPD-201500480/pdf/DCPD-201500480.pdf, 3 Nisan 2025.
* Barack Obama- IŞİD Terör Örgütüyle Mücadele Konulu Açıklama – Pentagon Basın Odası - 6 Temmuz 2015 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- XIII.**

odaklı ifadeler ile çerçevelenmiştir. Bu ifadeler, belirlenen temalardan Ulusal Güvenlik ve Savunma teması ile örtüşmektedir.

Konuşmada ABD'nin terörle mücadele stratejisini sadece askeri değil siyasi ve ekonomik bir çaba ile desteklemesi gerektiği vurgulanmaktadır. Sadece askeri müdahale ile IŞİD'in yararlandığı boşlukların yeniden oluşacağının altını çizen Obama, IŞİD'den kurtarılan şehir ve kasabaların Irak Hükümeti ve Birleşmiş Milletler ile birlikte çalışılarak güvenlik, hizmet ve yönetim altyapılarının inşa edilmesine yardımcı olunduğunu ve bu bölgelerde yaşayan topluluklara temel yaşamsal gereksinimlerin sağlanarak terör örgütüne yararlanacak ve yeniden yapılanacak boşluk bırakılmayacağını belirtmektedir. *"Sözlerimizle ve eylemlerimizle her zaman şunu yineleyeceğiz: Biz İslam'la savaş halinde değiliz. Savaşmakta olduğumuz kişiler, İslam'ı çarpıtan ve kurbanlarının çoğunluğu da Müslüman olan teröristlerdir. Dünya genelinde de, Müslüman topluluklarla birlikte çalışmaya devam edeceğiz. Onlar güvenlik, refah ve onuru hak ediyorlar. Bu topluluklardan da nefret ideolojilerine karşı kararlılıkla karşı durmalarını bekleyeceğiz."* ifadesi ile ABD'nin sözleri ve eylemleriyle İslamiyet ile savaş halinde olmadığı vurgulanmaktadır. IŞİD'in yaratmış olduğu dini temelli ayrım, karşı propaganda ile bertaraf edilmeye çalışılmaktadır. Kamu diplomasisi ile ülkelerin iç ve dış kamuoyuna kendilerini anlatmalarına ve açıklamalarına bir örnek teşkil eden bu ifadeler kamu diplomasisi ve halkla ilişkiler ekseninde açık bir vurgu taşımaktadır ve belirlenen temalardan Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi temasıyla örtüşmektedir.

Konuşmada IŞİD'in İslam anlayışını çarpıttığına ve bu çarpık anlatının reddedildiğine yönelik vurgular dikkat çekmektedir. Yalnızca askeri değil aynı zamanda kalpler ve zihinler ile yapılan ideolojik mücadele ile propagandaya karşı mücadelede Müslüman toplumların rolüne de dikkat çekilmekte, bu toplumlar doğru tarafta yer almaya davet edilmekte, İslam'ın çarpıtılmış yorumlarının bizzat Müslüman toplumlar, alimler ve din adamları tarafından reddedilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. *"Amerika Birleşik Devletleri olarak, ortaklarımızla birlikte IŞİD'in özellikle çevrimiçi ortamda yaydığı nefret dolu propagandaya karşı mücadele etmeye devam edeceğiz."* ifadesi ile IŞİD'in radikal söylemlerine karşı alternatif anlatılar geliştirilerek çevrimiçi radikalleşme ile mücadele stratejilerine değinilmekte, savunma

boyutunda bilgi savaşına yer verilmektedir. Konuşmada yer alan bu ifadeler Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele temasıyla örtüşmektedir.

IŞİD'e karşı yürütülen mücadelenin Amerikan gücünün tüm unsurlarını içerdiğini belirten Obama, askeri, diplomatik, ekonomik birçok unsurun bu stratejide devreye sokulduğunu belirtmektedir. Sadece siyasi yönetim boyutunda değil bu sürece en başından beri dahil olduğunu belirttiği Savunma Bakanlığına da katkıları için teşekkür eden Obama bu ifadeleri ile yönetim seviyesinde iç politikada birlik içinde olunduğunu vurgulamaktadır. Ulusal kimliğin sürekliliği ve birlik ruhu ön plana çıkartılarak geçmişteki büyük krizlerin bu değerler ile atlatıldığı belirtilmektedir. Toplum kolektif bir tehdit algısı etrafında birleştirilerek iç güvenliğin sağlanması için halka tetikte olma çağrısı yapılmıştır. İç politikada bütünlüğü ve kamuoyunun güvenlik politikalarına katılımını teşvik eden bu ifadeler belirlenen temalardan İç Politikada Birlik ve Beraberlik temasıyla örtüşmektedir.

Obama konuşmasında demokratik yeniden yapılanma çağrısında bulunmakta, vatandaşlarının kendi kaderlerini belirleyebildiği, insan haklarının tüm halka sağlandığı, eğitime yatırım yapan ve gençlere fırsatlar sunan ülkelerin IŞİD gibi aşırı ideolojilere sahip örgütlerle mücadelede kalıcı çözümler sunabileceğini vurgulamaktadır. Bölgesel yönetimlerin demokratikleşmesinin ve kapsayıcı siyasi süreçler inşa edilmesinin IŞİD sonrası dönemde radikalleşmeye karşı en güçlü panzehir olacağının belirtildiği konuşma İnsan Hakları ve Demokratik değerler temasını açık biçimde içermektedir.

3.5.2.3. Barack Obama- Başkanın Konuşması: Yönetimin Terörle Mücadele Yaklaşımı MacDill Hava Kuvvetleri Üssü – Tampa, Florida-6 Aralık 2016[319]

Obama konuşmasında terör tehdidinin coğrafi yayılımını Ortadoğu ve Kuzey Afrika'yı işaret ederek ve IŞİD'in yükselişini vurgulayarak ABD'nin karşı karşıya

[319]"Remarks by the President on the Administration's Approach to Counterterrorism", (Çevrimiçi) https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/12/06/remarks-president-administrations-approach-counterterrorism, 4 Nisan 2025.

kaldığı çok boyutlu bir güvenlik tehdidi olarak çerçeveler. El Kaide ve IŞİD gibi terör ağlarının sadece yok edilmesi değil, kalıcı güvenliği sağlayacak yerel ortaklıkların güçlendirilmesini terörle mücadelede önemli bir strateji olarak sunmaktadır. Toplumsal çöküşlerin etkisi, teknolojik gelişmelerin radikalleşmeyi terör örgütleri lehine kolaylaştırması ve bireysel saldırganların karmaşık yapısı terör tehdidinde müdahale gerekçelerini sadece askeri olmaktan çıkartarak hukuki, diplomatik ve yerel meşruiyete dayandırılması açısından genişletmiştir. Ulusal Güvenlik ve Savunma temasıyla örtüşen bu ifadelerle terör tehdidi analizinde sadece askeri değil bu tehdidi besleyen sistematik ve yapısal koşullara da değinilmiştir.

"*Sadece son sekiz yılda silaha başvurmadan neler başardığımızı düşünün: İran'ın nükleer programını gerilettik. Üstelik bu sadece benim değil, İsrail istihbaratının da değerlendirmesi."*, *"..şeffaflık ve hesap verebilirlik, sadece barış zamanlarında değil, özellikle de çatışma dönemlerinde ulusal güvenliğimizin temelini oluşturur. Bu nedenle, hangi terör örgütleriyle savaştığımızı ve neden savaştığımızı halka açık şekilde bildirdik."*, *"...ne yaptığımızı bilmek ve bunu halka anlatmak zorundayız. Çünkü aksi halde, o yüzde birlik kesimi—düşünmeden, tartışmadan—sürekli sahaya göndermek çok kolay olur."* ifadeleri ile ABD'nin askeri gücün yanında diplomasinin gücünden ve kamu diplomasisi gibi unsurlarından yararlandığına işaret edilmektedir. Ayrıca teröristlerin ABD'nin oluşturduğu uluslararası koalisyonlardan, çatışmaları çözmesinden ve silahlanmanın yayılmasının durdurulmasında oynadığı aktif rolden rahatsızlık duyduğu ifadesi ile ABD'nin halkla ilişkiler yönünde oluşturulan imajının yarattığı başarıyı işaret etmektedir. ABD'nin kamuoyunu etkilemeye dönük faaliyetlerine örnek teşkil eden bu açıklamalar Kamu Diplomasisi ve Halklar İlişkiler temasını yansıtan ifadelerdir.

"Teknoloji sektörümüzle birlikte çalışarak, sosyal medya üzerinden insanları öldürmeye yönlendiren terörist mesajlara karşı mücadele başlattık. Son yapılan bir araştırma, IŞİD'in propagandasının yarı yarıya azaldığını gösteriyor. IŞİD'in İslam'ı saptırarak kullandığı anlatıya karşı sesleri desteklemek için Küresel İletişim

* Barack Obama- Başkanın Konuşması: Yönetimin Terörle Mücadele Yaklaşımı MacDill Hava Kuvvetleri Üssü – Tampa, Florida-6 Aralık 2016 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- XIV.**

Merkezi'ni kurduk." ifadesi ile özellikle çevrimiçi propaganda ile terörist grupların çarpıtılmış ideolojilerle insanları kandırdığına dikkat çekilmiş, teknoloji sektörüyle iş birliği yapılarak Global Engagement Center gibi yapıların kurulması ile bu tür terör propagandası içeren eylemlerle baş edildiği belirtilmiştir. Savaşılan terör örgütleri ve neden savaşıldığının halka açıklanması, operasyonlarda yaşanan sivil kayıplarına ilişkin değerlendirmelerin yapılması ve hataların kabul edilip sorumluluğun alınması ifadeleri ile başkanlık yetkisinin de tartışılmaya açılarak değerlendirilmeye sunulduğu ve sınırlandırıldığı belirtilmektedir. Gerçekleştirilen uygulamalar ile IŞİD propagandasının önemli ölçüde azaldığını ve sosyal medya üzerinden insanları öldürmeye yönlendiren mesajlara karşı mücadele edildiğini vurgulayan Obama'nın bu ifadeleri, Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele temasıyla örtüşmektedir.

"...bizi biz yapan sivil özgürlükleri korumalıyız.", "Amerika, özgürlük için dini testler uygulayan bir ülke değildir. İnançlarını serbestçe yaşamak isteyenler için kurulmuş bir ülkedir. Amerika, bazı vatandaşların daha fazla sorguya çekildiği, özel kimlik kartları taşımak zorunda kaldığı, 'içeriden düşman olmadığını' ispatlaması gereken bir ülke değildir. Biz, ülke içinde ve dışında keyfi yönetime ve ayrımcılığa karşı savaşmış bir milletiz." ifadeleri ile demokratik değerlerin herkes için geçerli olduğu, dini veya etnik ayrımcılığın kabul edilmezliği, farklı toplumsal kesimlerin haklarını koruma vurgusu, demokratik birlik ve kapsayıcılık ifadeleri ile insan hakları ve demokratik değerlere yönelik çok sayıda referans verilmiştir. Hukukun üstünlüğü, eğitim, kalkınma ve ifade özgürlüğü gibi birçok temel değer vurgulanırken terörün yaygın olduğu ülkelerde kız çocuklarının eğitimi, yerel halkların kendi iradeleri ile geleceklerine sahip çıkması, savaşta bizzat Obama tarafından belirlenen kurallar ile işkencenin yasaklanması ve sivillerin korunmasına yönelik hassasiyet gösterilmesi gibi birçok örnek İnsan Hakları ve Demokratik değerler temasını güçlü biçimde yansıtmaktadır.

3.5.2.4. Savunma Bakanı Ashton Carter'ın Senato Silahlı Hizmetler Komitesi'nde Yaptığı Açılış Konuşması - IŞİD'e Karşı ABD Askeri Kampanyası - 9 Aralık 2015[320]

Savunma Bakanı Ashton Carter'ın karar alıcıları bilgilendirme ve operasyonel açıklama düzeyinde yapılandırılmış açıklamasında, IŞİD tehdidine ABD'nin ve uluslararası toplumun güvenliği açısından doğrudan bir tehlike olarak yer verilmektedir. Tehdide yönelik algı Paris ve San Bernardino saldırılarıyla somutlaştırılmaktadır. Savunma Bakanlığının askeri kampanya olarak nitelendirilen bu operasyonda merkezi bir konumda olduğu belirtilmiştir. *"Elbette iç güvenliğimizin güçlendirilmesi gerekmektedir; ancak IŞİD'in Suriye ve Irak'taki asıl yuvasında yenilgiye uğratılması ve bu kötülüğün dünya çapında yayıldığı her noktada gerekli adımların atılması mutlak surette gereklidir."* ifadesi ile düşmanın bulunduğu yerde hedef alınması ve yok edilmesi ile önleyici güvenlik anlayışına yer verilmiştir. IŞİD yöneticilerini her an tetikte olmak zorunda bırakacak caydırıcı operasyonlar ile örgüte hiçbir hedefin ulaşılamayacak uzaklıkta olmadığı mesajının verildiği vurgulanmıştır. Hem bölgesel hem küresel düzeyde yok edilmesi gereken bir güvenlik tehdidi olarak sunulan IŞİD'e yönelik ABD'nin gerçekleştirdiği askeri müdahaleler, özel kuvvet konuşlandırmaları, istihbarat destekli operasyonlar, dronelarla düzenlenen hava saldırıları terörle mücadelenin temel taşı olarak sunulmuştur. Bu ifadeler Ulusal Güvenlik ve Savunma temasını doğrudan yansıtmaktadır.

"...IŞİD, Irak ve Suriye'de ABD askerlerinin yoğun şekilde bulunmasını en çok isteyen gruptur, çünkü bu onlara cihat çağrısı yapma fırsatı verir." ifadesi ile ABD askerlerinin Irak ve Suriye'de bulunmasının IŞİD'in cihat çağrısı yapmak için kendi lehine propaganda aracı olarak kullandığı ifade edilmektedir. *"Kara ve hava operasyonlarımız yoğunlaşırken, Savunma Bakanlığı aynı zamanda siber alanda daha stratejik seçenekler geliştirmek için de çalışmalar yürütmektedir."* ifadesi ile Savunma

[320]"Secretary of Defense Ash Carter Opening Statement on Counter-ISIL Senate Armed Services Committee", (Çevrimiçi) https://www.armed-services.senate.gov/imo/media/doc/Carter_12-09-15.pdf, 5 Nisan 2025.
*Savunma Bakanı Ashton Carter'ın Senato Silahlı Hizmetler Komitesi'nde Yaptığı Açılış Konuşması - Işid'e Karşı Abd Askeri Kampanyası - 9 Aralık 2015 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- XV.**

Bakanlığının örgüte karşı siber alanda stratejik seçenekler geliştirmek için çalışmalar yürüttüğüne değinilmiştir. Bu ifadede, siber saldırılar ve karşı propaganda riskine karşı duyarlılık geliştirildiği görülmektedir. Bu ifadeler Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele teması ile örtüşmektedir.

Savunma Bakanı Carter, IŞİD benzeri örgütlerin ortaya çıkmasını önlemede sürdürülebilir yol olarak Başkan Obama'nın açıklamalarında da sıkça vurguladığı, Suriye ve Irak'ta iç savaşa siyasi çözüm getirilmesi ve kapsayıcı bir demokratik yönetimin oluşturulması için uygun koşulların oluşturulmasını vurgulamaktadır. Bu strateji için ABD'nin Dışişleri Bakanlığının liderliğindeki diplomatik çabaları en kritik nokta olarak görmektedir. Başkan Obama'nın Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığının tavsiyelerini istikrarlı bir şekilde dikkate aldığını ve desteklediğinin belirtildiği açıklamada sadece Savunma Bakanlığı ve Başkanlık düzeyinde değil, Dışişleri Bakanlığı düzeyinde de iç politikada birlik içinde olunduğu ifade edilmektedir ve bu ifadeler İç Politikada Birlik ve Beraberlik teması ile örtüşmektedir.

3.5.2.5. Savunma Bakanı Ashton Carter'ın ABD Politikası ve Ortadoğu'da İstikrar Konulu Açılış Konuşması-Bahreyn - 10 Aralık 2016[321]

Savunma Bakanı Ashton Carter, açıklamasında ABD ordusunun en öncelikli görevini terörle mücadele ve IŞİD'in kalıcı yenilgisi olarak belirtmektedir. ABD'nin Ortadoğu'daki askeri varlığı ve bu varlığa gerekçe olarak gösterilen güvenlik tehditleri konuşmanın büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. ABD ordusunun Ortadoğu'daki askeri varlığı hem ABD'nin bölgedeki çıkarlarını korumak hem de müttefiklerini ve bölgede kendisiyle birlikte mücadele eden ortak güvenlik güçlerini savunma amacıyla temellendirilmiştir. IŞİD'i sahte bir halifelik olarak tanımlayan, Musul ve Rakka gibi büyük şehirleri işgal ettiğini ve kontrolü altındaki bu şehirlerde yaşayan sivilleri baskı altında tuttuğunu belirten Carter, örgütün terör saldırıları planladığını vurgulamıştır.

[321]"US Policy and Middle East Stability: Ashton Carter", (Çevrimiçi) https://www.iiss.org/globalassets/media-library---content--migration/images/dialogues/md/md-2016/documents/us-policy-and-middle-east-stability_-ashton-carter-_-iiss.pdf, 6 Nisan 2025.
*Savunma Bakanı Ashton Carter'ın ABD Politikası ve Ortadoğu'da İstikrar Konulu Açılış Konuşması-Bahreyn - 10 Aralık 2016 kodlama kriterlerine göre analizin yer aldığı ayrıntılı kod kitabı için bkz. **Ek- XVI.**

Bu ifadeler ile doğrudan bir tehdit tanımı yapan Carter, ABD ordusunun bu tehdidi bertaraf etmek için caydırıcı ve etkin bir askeri güç olarak bölgede bulunduğunu, terör örgütünün lider kadrosunun hedef alınırken, propaganda araçlarının ve komuta-kontrol sistemlerinin etkisiz hale getirildiğini, gelir kaynaklarının kesildiğini belirtmiştir. Bu ifadeler Ulusal Güvenlik ve Savunma temasına yönelik somut örneklerdir.

"ABD'nin bu bölgedeki varlığı yalnızca güvenlik amaçlı değil, aynı zamanda istikrarlı, refah içinde ve egemen devletlerden oluşan bir bölge yaratma vizyonunun bir parçasıdır." ifadesi ile ABD'nin bölgesel istikrarın ve kalkınmanın destekleyicisi olduğu ve askeri varlığı ile bölgede sadece güvenliği değil, 'refah içinde ve demokratik egemen devletlerden oluşan bir düzen' kurmayı hedeflediği vurgulanmıştır.

"ABD, küresel istikrara katkı sağlamak için bölgedeki varlığını sürdürecektir. Ama daha da önemlisi, bu varlığı karşılıklı saygı, ortak çıkarlar ve paylaşılan sorumluluklara dayalı hale getirmeye kararlıyız.", *"..bu başarı yalnızca Amerikan askeri gücüyle değil, yerel ortaklarla yakın iş birliği sayesinde elde edilmiştir. Bu strateji, Başkan Obama'nın başından beri savunduğu bir yaklaşımdı: IŞİD'i ortadan kaldırmak için Amerikan liderliğinde, yerel kuvvetlerin öncülük ettiği, çok uluslu bir kampanya yürütülmeliydi. Koalisyon, bu yerel kuvvetleri eğitmekte, donatmakta ve hava gücü, istihbarat, lojistik ve saha danışmanlığı sağlamaktadır. Bu ortaklıklar sayesinde IŞİD'in ana üsleri hedef alınmakta, bu da kalıcı zaferin yolunu açmaktadır."* ifadeleri ile ortaklıklara ve yerel aktörlere yapılan vurgular ABD'nin bölgedeki varlığını tek güç olmaktan çıkartıp meşrulaştırırken, askeri gücün yanında diplomatik, ekonomik ve sivil araçların devreye sokulmuş olduğu belirtilmektedir.

"IŞİD'i sahada yenmek yeterli değildir. Biz aynı zamanda IŞİD sonrası güvenliğin sürdürülebilir olmasını sağlamak zorundayız. Bu da yalnızca askeri zaferle değil, iyi yönetişim, yerel halkların kapsanması, ekonomik kalkınma ve toplumsal istikrar ile mümkün olur. Bu nedenle ABD, IŞİD'den kurtarılan bölgelerde güvenliği sağlamak için istikrarlı ve kapsayıcı yerel yönetimlerin kurulmasını teşvik etmektedir.", *"Ortadoğu'daki istikrar, yalnızca teröristlerin yenilmesiyle değil, aynı zamanda iyi yönetişim, genç nüfusun eğitimi ve kalkınma fırsatlarıyla mümkün olacaktır."* ifadeleri ile Ortadoğu'daki istikrarın sadece terörle silahlı mücadele ile

değil, oluşturulacak iyi yönetim uygulamaları ile bölgede sağlanacak kalkınma fırsatlarıyla tesis edilebileceği vurgulanmaktadır. Bu ifadeler yumuşak güç olarak kamu diplomasisi unsurunu içermekte, Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi teması ile örtüşmektedir.

ABD'nin siyasi çözüm arayışlarına değinen Savunma Bakanı Carter, IŞİD sonrası istikrar ve güvenliğe geniş ölçüde yer verdiği konuşmasında, toplumsal istikrar, kapsayıcı ve demokratik yönetim ve toplumsal istikrar kavramlarını vurgulamaktadır. IŞİD'e karşı koalisyon güçlerinin yanında mücadele eden yerel güçlerin yönetimine geçen bölgelerde, bu bölgeleri istismar etmeyen ve halklarına hesap veren yönetim yapıları oluşturulmasını amaçladıklarını belirten Carter, kurulacak siyasi yapılarda gelecek nesiller için barış, güvenlik ve refah sağlayacak yapılar inşa etme amacında olan demokrasiye ve insan haklarına duyarlı yönetimler oluşturulması için çağrıda bulunmaktadır. ABD'nin kurucu değerleri ile de örtüşen ve değer aktarımına işaret eden bu ifadeler, İnsan Hakları ve Demokrasi temasıyla örtüşmektedir.

3.6. Başkanlık ve Savunma Bakanlığı Açıklamalarının Temalar Üzerinden Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi

Hem Bush döneminde hem de Obama döneminde yapılan Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları tematik analizle değerlendirildiğinde, her iki dönemde de yer alan en baskın temanın Ulusal Güvenlik ve Savunma teması olduğu görülmektedir. Seçilen on konuşmada da güvenlik tehdidinin tanımlanması ve askeri müdahalenin gerekçelendirilmesine yönelik ifadeler hem Başkanlık hem Savunma Bakanlığı düzeyinde yer almıştır.

Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi teması Bush döneminde Başkanlık açıklamalarında yer alırken, Savunma Bakanlığı açıklamalarında yer almamaktadır. Obama döneminde de tüm Başkanlık açıklamalarında yer alan tema, seçilen iki Savunma Bakanlığı açıklamasından bir tanesinde yer almaktadır. Obama döneminde Bush dönemine göre stratejik iletişim açısından önemli bir noktada yer alan Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler kavramı uygulama düzeyinde içselleştirilmiş ve açıklamalara yansımıştır.

Bush döneminde Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele teması en az görülen temadır. Sadece bir Başkanlık açıklamasında yer verilen tema, Savunma Bakanlığı açıklamalarında hiç yer bulmamıştır. Obama döneminde ise tüm Başkanlık açıklamalarında yer alan tema, Savunma Bakanlığı açıklamalarından bir tanesinde yer bulmaktadır. Mücadele edilen düşmanın uyguladığı yanıltıcı iletişim stratejilerine karşı geliştirilen farkındalık ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda söz konusu iletişim stratejilerinin çok kolay bir şekilde dolaşıma sokulması iki Başkanlık dönemi sürecinde bu temanın yoğunluğunun farklı düzeylerde olmasında etkili olmuştur.

Ulusal Güvenlik ve Savunma temasından sonra en yoğun olarak rastlanan tema İç Politikada Birlik ve Beraberlik teması olmuştur. Özellikle Bush döneminde, Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamalarının hepsinde yer alan tema Obama döneminde tüm Başkanlık açıklamalarında yer alırken seçilen iki Savunma Bakanlığı açıklamasının birinde yer almıştır. Başkan Bush'un ikinci başkanlık dönemine tarihlenen açıklamalarda, milli birlik ve beraberlik vurgusu özellikle iç kamuoyunun ikna edilmesinde ve yönetimin uygulamalarının gerekçelendirilmesinde en çok başvurulan tema olmuştur. Obama döneminde ise bu tema ağırlıklı olarak Amerikan değerlerine yapılan atıflarda birleştirici bir unsur olarak kullanılmıştır.

Her iki başkanlık döneminde de incelenen açıklamalarda oldukça yoğun bir şekilde yer alan bir diğer tema, İnsan Hakları ve Demokratik Değerler teması olmuştur. Bush döneminde hem Başkanlık hem Savunma Bakanlığı açıklamalarının tümünde bulunan tema Obama döneminde analiz edilen Başkanlık açıklamalarının hepsinde yer alırken iki Savunma Bakanlığı açıklamasının birinde yer almıştır. Terörle mücadele için ulusal güvenlikle temellendirilen askeri operasyonlar her iki dönemde İnsan Hakları ve Demokratik Değerler temasına yapılan vurgu ile meşruiyet kazanmıştır ancak Obama döneminde uygulanan stratejik iletişim politikasının Bush dönemine göre daha yumuşak güç odaklı olması bu temanın Bush döneminde daha yoğun kullanılmasına neden olmuştur.

Tablo 3.2 Başkanlık ve Savunma Bakanlığı Açıklamalarının Temalar Üzerinden Karşılaştırmalı Değerlendirilme Tablosu

	George Bush - 5 Ağustos 2004	George Bush – 28 Haziran 2005	George Bush–– 10 Ocak 2007	Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld & Genelkurmay 2. Başkanı General Peter Pace - 4 Mayıs 2004	Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld -26 Ekim 2006	Barack Obama- 10 Eylül 2014	Barack Obama- 6 Temmuz 2015	Barack Obama- 6 Aralık 2016	Savunma Bakanı Ashton Carter- 9 Aralık 2015	Savunma Bakanı Ashton Carter- 10 Aralık 2016
Temalar										
Ulusal Güvenlik ve Savunma	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	X	✓
Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele	✓	X	X	X	X	✓	✓	✓	✓	X
İç Politikada Birlik ve Beraberlik	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	X
İnsan Hakları ve Demokratik Değerler	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓

SONUÇ

Stratejik iletişimde önemli olanın yapılabilir olana odaklanmak üzerine olması ve politikaların kamuoyunun görüşleri de dikkate alınarak ama daha çok çıkarlar doğrultusunda yönlendirilmesi kavramın birden fazla değişkeni kontrol etme gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Stratejik iletişim faaliyetleri ile arzu edilen sonuçlara ulaşılmasının önemli noktalarından bir tanesi de hedef kitle belirlenirken yapılacak olan seçimlerdir. Bu seçimlerin kazanılabilir ve harekete geçirilebilir kitleler arasından yapılması gerekmektedir.

Stratejik iletişim anlaşılmaktan daha çok üzerine tanım yapılmış bir kavram olarak literatürde yer almaktadır. Kavram üzerine her ne kadar teorik olarak çokça çalışılmış ve bu çalışmalar uygulamaya yansıtılmaya çalışılmışsa da uygulama pratikleri incelendiğinde kaydedilen adımlar beklenen etkiyi yaratamamıştır. Özellikle uygulama aşamasında en tepeden en aşağıya kadar eksiksiz ve bütüncül bir anlayışla hareket edilmesi gerekmektedir. Uygulama kademelerinde gerçekleşebilecek en ufak bir hata, tüm organizasyonu tehlikeye atmaktadır. Nitekim ABD nezdinde kavramın tüm kademelerde samimi bir şekilde içselleştirilmediği görülmüştür. Özellikle bazı komuta kademelerinde kavrama yönelik ağır eleştiriler getirilmiştir.

Stratejik iletişimde etki ve ikna en çok üzerinde durulan ancak ölçümlenmesi bir o kadar zor olan tartışmalı bir alandır. Tutumların, kültürlerin anlaşılması, farklı fikirlere saygı duyulması, iletişim teknolojilerinin benimsenmesi her durum için özel iletişim becerisi ve stratejisi kullanılması stratejik iletişimde etkili olunabilmesini sağlarken ikna içinse güvenilirlik en önemli unsurdur. Siyasi mücadelelerde başarı için sınırlı bilginin kontrol edilmesi ve iletilmesi becerisi yerini güvenilirliğin sağlanması ve yok edilmesine bırakmıştır. Etki ve ikna için bu yeni bilgi ortamının anlaşılması ve ona göre stratejik iletişim politikaları oluşturulması gerekmektedir.

Bu araştırmada ABD'de stratejik iletişim ile ilgili incelenen resmi dokümanlardan ortaya çıkartılan en geniş stratejik iletişim tanımı şu şekildedir.

Stratejik iletişim, küresel tutum ve kültürleri anlamak, politika yapıcılar, diplomatlar ve askeri liderleri bilgilendirmek, tutumları ve davranışları etkilemek, ABD'nin görüşleri, değerleri ve politikalarını dünyanın dört bir yanına iletmek, ortak çıkar ve değerler üzerinden dünyanın geri kalanı ile bağ kurmak, ulusal gücün tüm araçlarını kullanarak senkronize edilmiş bütüncül bir hükümet yaklaşımı oluşturmak, sözlerin ve eylemlerin senkronizasyonu ile uzmanlar tarafından kasıtlı olarak hedeflenen kitlelerde iletişim yoluyla etki kurmayı sağlayan faaliyetler üretmek olarak tanımlanmaktadır.

Stratejik olarak belirlenmiş, tek bir hedefte toplanmış, tutarlı bir dizi tema ve mesaj, iyi bir stratejik iletişimin başarısı için bir ön koşuldur. Kamuoyuna yönelik açıklamalarda, insan onuruna ve bireysel haklara saygı, bireysel eğitim ve ekonomik fırsat, kişisel özgürlük ve güvenlik gibi ana tema ve mesajların iletilmesi uygulama aşamasında bu ön koşulun yerine getirildiğini göstermektedir.

İncelenen resmi belgelerde stratejik iletişimi yapılandıran belirli temaların var olduğu görülmüştür. Tekrar eden örüntüler üzerinden ortaya çıkartılan bu temalar Ulusal Güvenlik ve Savunma, Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi, Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele, İç Politikada Birlik ve Beraberlik ve İnsan Hakları ve Demokratik Değerler'den oluşmaktadır.

ABD'nin ulusal güvenlik politikası, ülke içinde ve dışında kendisine karşı oluşabilecek her türlü tehdidi bertaraf etmek üzerine oluşturulmuştur. Buradaki tehdit kavramı Soğuk Savaş döneminde Komünizm tehdidi ile somutlaşırken, daha sonra yerini aşırıcılık ve terörizm tehdidi almıştır. Bahsedilen iki tehdidin de ABD'nin kurucu değerlerinden olan demokrasi ve insan hakları değerlerinin içselleştirilememiş yapılardan kaynaklandığı görüşü hakimdir. Dolayısı ile insan hakları ve demokratik değerler ile ulusal güvenlik ve savunma temaları birbirleri ile ilişkilendirilmiştir. Demokrasinin olmadığı ve insan hakları ihlallerinin yaşandığı ülkeler, aşırılık yanlısı terör örgütlerinin ortaya çıkmasına zemin hazırlayan yapıları barındırmaları nedeniyle, ABD tarafından doğal birer tehdit olarak görülmektedir.

George W. Bush döneminde stratejik iletişim faaliyetleri, 11 Eylül saldırıları sonrası verilen en sert tepkilerin ve müdahalelerin yer aldığı bir ortamın getirdikleri

doğrultusunda şekillenmiştir. Bu saldırılar önceki dönemde gerçekleştirilen istihbarat çalışmalarında öngörülen tehditler içerisinde yer alsa da, saldırının gerçekleştirilme şekli ülke içinde büyük bir şok yaşanmasına neden olmuştur. 'Kimseye zararı olmayan bir ülke olarak bizden neden nefret ediyorlar, kendimizi doğru biçimde ifade etmeliyiz ve sahip olduğumuz değerleri dünyanın her yerine yaymalıyız' görüşü doğrultusunda iç politikada şekillendirilen politikalarla, yaşanan mağduriyet karşısında askeri müdahaleler için uluslararası düzeyde haklılık zemini oluşturulmuştur. Bu dönemde ABD'nin yanında olanlar ve olmayanlar üzerinden kurulan ikilik üzerinden ayrıştırıcı ve sert bir politika izlenmiş, ABD'nin düşmanlarına karşı yürüttüğü 'haklı savaş' anlatısı hem Başkanlık hem Savunma Bakanlığı düzeyinde sürdürülmüştür. Askeri operasyon, saldırı ABD'ye ulaşmadan önce kaynağında gerçekleştirilen önleyici müdahale olarak sunulmuştur.

Obama döneminde, Bush döneminin bıraktığı zeminden farklı bir iletişim ve savaş stratejisi inşa edilmiştir. Savaşın meşruiyeti ve kamuoyu yönetimi, Bush döneminde kriz söylemiyle ideolojik tutarlılık oluşturulması ve saldırgan bir savunma anlayışıyla doğrudan işgal için zemin hazırlanması ile sağlanmıştır. Obama döneminde ise hava saldırıları ve uluslararası koalisyon vurgusuyla, askeri müdahaleler için kamuoyu ikna edilmeye çalışılmıştır. Bush dönemindeki; 'ya bizdensiniz ya da teröristlerden' gibi kesin ve saldırgan söylemler, Obama döneminde yerini 'uzun süreli mücadele', 'akıllı güç', 'Amerikan askerini riske atmadan mücadele' gibi daha yumuşak ve diplomatik bir söylem tonuna bırakmış, Beyaz Saray'dan yapılan Başkanlık açıklamaları ve Savunma Bakanlığının operasyonel bilgilendirmeleri eş zamanlı yürütülmüştür.

Her iki başkanlık döneminde de liderlik ve güvenlik algısı oluşturmak amacıyla ABD kamuoyuna neden savaşılması gerektiği açıklanmıştır. Bush döneminde yaşanan 11 Eylül saldırıları sonrası yapılacak askeri operasyonlara zemin oluşturulması daha saldırgan bir noktadan haklılık gerekçesiyle temellendirilirken, Obama döneminde ABD'nin uluslararası koalisyonla birlikte başlatılan 'Doğal Kararlılık Operasyonu' kapsamında, koalisyon inşa süreci nedeniyle diplomatik ve askeri mesajların dengelenmesi gerekmiştir. 'Zafer' ya da 'tam başarı' gibi kesin ifadelerden kaçınarak 'istikrarlı ilerleme', 'uzun savaş' gibi ifadelerle stratejik olarak

net ve kararlı duruş ve ilerleme vurgusu yapılarak askeri operasyonların sonuçlarıyla örtüşen somut durumlar üzerinden daha gerçekçi bir iletişim stratejisi izlenmiştir.

Obama döneminde, Bush döneminden kalan savaş yorgunluğu ortamında gerçekleştirilecek askeri müdahalelere yönelik kamuoyunun ikna sürecinde koalisyon güçleri ve yerel ortakların yer aldığı ve sorumluluğun dağıtıldığı bir yol izlenmiştir. Bush döneminde yaşanan büyük çaplı savaşların bittiği; ölçülü, sürdürülebilir müdahalelerin gerekli olduğu anlatısı ön plandadır.

İncelenen resmi belgeler stratejik iletişimin anlaşılmasında birer rehber olarak değerlendirilmiş, iki farklı başkanlık dönemini kapsayan süreçte incelenen açıklamalar ise stratejik iletişime yönelik uygulamalar olarak ele alınmıştır. Tematik analizle birbirini tekrar eden örüntüler üzerinden çıkarılan temalar farklı yoğunluk seviyelerinde hem belgelerde hem de açıklamalarda bulunmaktadır. Ancak bu çalışmanın sınırlılığını oluşturan stratejik iletişim ve güvenlik politikaları çerçevesinde bir değerlendirme yapıldığında hem belgelerde hem de açıklamalarda tutarlı bir şekilde öne çıkan temanın Ulusal Güvenlik ve Savunma teması olduğu görülmüştür. Stratejik iletişimle, eylem ve söylemlerin devletin her kademesini kapsayacak şekilde ülke çıkarlarına yönelik tasarlanmış iletişim stratejilerinin bütüncül bir hükümet yaklaşımına dönüştürülmesi süreci anlatılmaktadır. Ulusal Güvenlik ve Savunma temasının ABD'de stratejik iletişimin güvenlik politikalarının oluşturulması ve sürdürülmesinde hükümetin her kademesinden gelen anlatılarda yer alması, sınırlı bir çerçevede de olsa tutarlı bir stratejik iletişim gerçekleştirildiğini ortaya koymaktadır.

İç Politikada Birlik ve Beraberlik teması incelenen belgelerin hepsinde yer alan ikinci temadır. Bu tema başkanlık dönemleri açıklamalarında da sıklıkla yer almakla birlikte İnsan Hakları ve Demokratik Değerler teması başkanlık dönemleri açıklamalarında daha yüksek bir yoğunluğa sahiptir. Stratejik iletişimin gerçekleştirilmesi için yönetimin her kademesinin ortak bir dil kullanması ve birbiriyle çelişen açıklamalardan kaçınması bir ön koşuldur. Başkanlık dönemlerine ait açıklamalarda, ABD'nin kurucu değerleri olan insan hakları ve demokrasi kavramları, iç politikada birleştirici bir unsur olarak öne çıkarılmıştır. Aynı zamanda bu değerler, askeri operasyonların gerekçelendirilmesinde kullanılan tehditlerin ortaya çıkmadan

önce engellenmesi için kalıcı bir çözüm yolu olarak sunulmuş; doğrudan askeri müdahalelerin yıkıcı etkilerini örtmek amacıyla da stratejik bir söylem aracı olarak kullanılmıştır. Teori ve uygulama düzeyinde birbirini tamamlayan bir yapı olarak değerlendirilen bu durum aynı zamanda bir sebep sonuç tutarlılığı oluşturmaktadır. Başkanlık açıklamalarında yer alan insan hakları ve demokrasi vurgusu ile güvenlik politikalarında öne çıkan terör tehdidine kalıcı bir çözüm getirilmiş, bu değerler aynı zamanda iç politikada birlik ve beraberlik için de birleştirici bir üst yapı oluşturmuştur.

Stratejik iletişim, halkla ilişkiler ve uluslararası ilişkiler alanlarının kesiştiği bir noktada bulunmaktadır. Bu bağlamda Halkla İlişkiler ve Kamu Diplomasisi teması stratejik iletişimin çok yönlü yapısını yansıtan ve incelenen belgelerde en yüksek yoğunlukta bulunan temalar arasında yer almaktadır. Beş belgenin dördünde yer alan bu tema ile stratejik iletişimle gerçekleştirilmeye çalışılan ABD'nin kendini iç ve dış kitlelere açıklaması ve bağ kurması amacıyla yürütülen faaliyetler anlatılmaktadır. Bu açıklama ve bağ kurma sürecinde, ABD güvenlik politikaları için önemli olan dünyanın farklı kültürlerinden oluşan hedef kitleler dikkate alınmaktadır. Stratejik iletişimle ilgili resmi belgelerde hedef kitlelere iletilecek mesajlarda ABD'nin temsilcisi olduğu ulusal ve uluslar üstü değerler, seçim ve değişim, bireysel haklar, demokrasi, özgürlük, barış gibi unsurlara yer verilmesinin gerekliliği ifade edilmektedir. Başkanlık dönemleri açıklamalarında ise askeri müdahalede bulunulan bölgelerde diplomatik, ekonomik ve sivil araçlarla bölgesel kalkınmanın desteklendiği ve ABD'nin yapıcı rolünü vurgulayan bu bölgesel dönüşümün bölge halklarıyla yerel hassasiyetlere duyarlı iletişim politikaları kurularak sürdürülen stratejiler olduğu belirtilmektedir.

Bu temanın başkanlık açıklamalarında Obama döneminde gerçekleştirilen konuşmalarda Bush dönemine göre daha çok yer aldığı görülmektedir. Her iki dönemin yönetimsel politikaları göz önünde bulundurulduğunda, Bush döneminde hazırlanan belgelerde operasyonlar sonucu yaşanan deneyimler doğrultusunda, yerel kültürün anlaşılarak buna uyumlu stratejiler belirlenmesine yönelik sorun tespitlerinin Obama döneminde dikkate alınarak stratejik iletişim politikalarına daha fazla entegre edildiği görülmektedir.

Stratejik iletişimin en temel amaçlarından biri her yönetim kademesinde ortak hedefler ve ülke çıkarları doğrultusunda belirlenen amaçların tek bir kaynaktan ve ilgili iletişim ortamıyla her yönetim kademesince benimsenen iletişim politikaları ile senkronize edilmesidir. Stratejik iletişim belgelerinde yer alan Dezenformasyon ve Propaganda ile Mücadele teması, doğru anlaşılmanın ve karşı tarafı doğru anlamanın bu politikaların şekillendirilmesindeki önemini açıkça ortaya koymaktadır. Her ne kadar diğer temalara göre düşük bir yoğunluğa sahip olsa da, stratejik iletişim unsurları ile algıların şekillendirilmesi, bilgi akışının doğru şekilde yönetilerek iletişim ortamının ulusal çıkarlar ve stratejiler doğrultusunda tasarlanmasının önemine ilişkin vurgular ve sırf bu amaçla tasarlanan birimler incelenen belgelerde yer almaktadır. Başkanlık dönemlerinde de yer alan bu temaya, Obama döneminde Bush dönemine göre çok daha sık yer verilmiştir. İletişim teknolojilerinin hızla geliştiği ve bilgi ortamının kontrolünün zorlaştığı bu dönemde, düşmanın dezenformasyon ve propaganda faaliyetlerine hızlı ve etkili bir şekilde cevap verilmesi, bunu yaparken şeffaflık ve doğruluk ilkelerine bağlı kalınarak güvenirliğin inşa edilmesi önem kazanmıştır. ABD'ye yönelik Bush döneminde yürütülen politikalarla oluşan İslam karşıtlığı yönündeki algı, Obama döneminde özellikle düşman tarafından propaganda unsuru olarak kullanılan bu algının yok edilmeye çalışılmasıyla kendini göstermektedir.

Bu çalışma, ABD'de stratejik iletişimin, resmi belgelere yansıdığı şekliyle, yalnızca bir dış politika veya ulusal güvenlik aracı olarak değil, aynı zamanda sosyal uyumu teşvik etmeyi ve iç alanda temel ulusal değerleri temsil etmeyi amaçlayan kurumsallaşmış bir iletişim stratejisi olarak çerçevelendiğini göstermektedir. Özellikle kriz dönemlerinde, Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları sıklıkla birlik, dayanıklılık ve milli sorumluluk temalarına başvurur; bu da stratejik iletişimin hem dış hem de iç kitlelere hitap etmedeki ikili işlevini vurgular.

Bush ve Obama yönetimleri karşılaştırıldığında, Ulusal Güvenlik ve Savunma teması her iki yönetimde de baskın olmaya devam etmektedir. Bu durum, yönetimden bağımsız olarak, stratejik iletişimin öncelikli olarak hakim güvenlik zorunlulukları tarafından şekillendirilmeye devam ettiğini göstermektedir.

Obama döneminde stratejik iletişim, hedef kitlelerin yerel dinamiklerine daha duyarlı ve kapsayıcı bir şekilde yürütülmüştür. Anlatılar, yalnızca yerel ve uluslararası kamuoyuna değil, aynı zamanda belirli demografik gruplara da hitap edecek biçimde tasarlanmıştır. Bu yaklaşım, küresel ölçekte birbirine bağlı bir dünyada iletişim ortamını daha geniş bir anlayışla ele alma çabasını yansıtmaktadır. Karşılıklı anlayışa verilen önem ve çok taraflı söylem aracılığıyla uluslararası meşruiyet çok katmanlı bir zeminde inşa edilmeye çalışılmıştır. Anlatıların yabancı halklar, azınlık toplulukları ve uluslararası ortaklar tarafından nasıl algılanacağına daha çok dikkat edilmiştir. Kullanılan ton genellikle uzlaşmacı ve değer odaklı olup, önceki dönemin iddialı ve güvenlik ağırlıklı dilinin kasıtlı olarak yumuşatıldığı görülmektedir. Bu değişim, stratejik iletişimde yalnızca mesaj iletimi ile değil, mesaj alımı ve yerel unsurlar dikkate alınarak oluşturulan ilişkisel güvenilirliği işaret etmektedir.

ABD'nin stratejik iletişimi, ulusal kimliğinin ve küresel liderlik rolünün temel unsurları olarak insan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokratik değerler diline sıklıkla başvursa da, yaşanan kriz dönemlerinde, söylemsel taahhütler ile politika uygulaması arasında yapısal bir tutarsızlık ortaya çıkmaktadır. Bu tutarsızlık 2004 yılında Bush döneminde yaşanan Ebu Gureyb cezaevi skandalı ve 2012 yılında Obama başkanlığı döneminde Afganistan'da yaşanan Kur’an yakma olayı gibi itibar krizi anlarında özellikle görünür hale gelmektedir. Ebu Gureyb vakasında, ABD askeri personelinin tutukluları istismar ettiğine dair görüntülerin basına yansıması ABD'nin ahlaki otoritesini ciddi şekilde sarsmış ve uluslararası kamuoyunda büyük tepki görmüştür. Dönemin Savunma Bakanı Donald Rumsfeld’in, kamuoyuna yaptığı açıklamalar krizi kontrol altına almaya odaklanmıştır. Yaşanan olayı ABD değerlerine aykırı olarak nitelendirirken, yönetimin daha geniş kapsamlı stratejik iletişim politikası, şeffaf hesap verebilirlik reformları yapmak yerine operasyonel güvenilirliği yeniden tesis etmeye ve kurumsal suçlamaları bertaraf etmeye öncelik vermiştir. İhlaller daha geniş bir sorunun yansımaları olarak değil münferit olaylar olarak değerlendirilmiştir. Böylece askeri operasyonların devamlılığı sağlanmış ve Irak'taki stratejik misyona verilen zarar en aza indirilmeye çalışılmıştır.

Obama döneminde 2012 yılında Bagram Hava Üssü'nde ABD askerleri tarafından Kur'an yakılması Afganistan genelinde şiddetli protestolara yol açmış ve ABD'nin ılımlı ve kapsayıcı bir tonda oluşturduğu anlatıları zedelemiştir. Obama yönetimi hem askeri hem de sivil kanallar aracılığıyla resmi özürler yayınlamış ve bu eylemin kazara gerçekleştiğini, ABD'nin inanç özgürlüğüne duyduğu saygıya aykırı olduğunu vurgulamıştır. Açıklamalar düzeyinde ABD'nin kültürel hassasiyet ve dini özgürlüklere saygı duyduğu teyit edilse de, mesajlar öncelikle gerilimi azaltmayı ve sahadaki koalisyon operasyonları için oluşturulan kapsayıcı ortamın sürdürülmesini amaçlamıştır. Kurumsal gözetim, kültürel eğitim veya işgal altındaki topraklarda bu tür eylemlerin sembolik ağırlığı gibi daha derin sorularla sınırlı bir etkileşim vardır. Bush dönemine kıyasla daha uzlaşmacı olunsa da oluşturulan kriz iletişimi politikaları hasar kontrolü ve operasyonel devamlılığın sağlanması üzerine yapılandırılmıştır. Kamuoyu algısı ABD idealleriyle uyumlu operasyonel gerekçelendirilmelerle şekillendirilmeye çalışılsa da, pratik uygulamanın sıklıkla reelpolitik kaygılar tarafından yönetildiği görülmektedir.

Bu çalışma, ABD ulusal güvenlik politikasında stratejik iletişimin nasıl kavramsallaştırıldığını ve uygulandığını, stratejik iletişimle ilgili yayınlanan resmi belgeler, Başkanlık ve Savunma Bakanlığı açıklamaları üzerinden yapılan karşılaştırmalı tematik analizle incelemeyi amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, resmi anlatıların ve iletişim önceliklerinin zaman içinde nasıl değiştiğine dair değerli içgörüler sunmaktadır. Gelecekteki araştırmalar, bu çalışmanın ortaya koyduğu bulguları farklı kaynaklar ve kuramsal yaklaşımlarla çeşitlendirerek stratejik iletişim olgusunu daha geniş bir perspektiften ele alabilir. ABD özelinde, kongre tutanakları, Ulusal Güvenlik Konseyi belgeleri ya da gizliliği kaldırılmış kurumsal yazışmalar gibi kaynakların incelenmesi, farklı kurumların stratejik iletişimi nasıl şekillendirdiğine ilişkin daha kapsamlı bir anlayış sunabilir. Bunun yanı sıra, popülist söylem, karşılıklı çıkara dayalı diplomasi ve sosyal medya merkezli iletişim stratejileriyle dikkat çeken Trump yönetiminin analize dahil edilmesi, stratejik iletişim yaklaşımına yönelik kırılmaları ve yeni yönelimleri inceleme olanağı tanıyacaktır.

Stratejik iletişimin uluslararası boyutunu daha görünür kılmak amacıyla yapılacak karşılaştırmalı çalışmalar da önem taşımaktadır. NATO'nun iletişim

stratejileri veya ABD'nin İsrail'in Ortadoğu'daki politiklarına yönelik söylemi üzerine yapılacak analizler, stratejik iletişimin bölgesel ittifaklar ve güvenlik stratejileriyle nasıl iç içe geçtiğini ortaya koyabilir. Ayrıca, İngiltere, Rusya, Çin ve AB ülkeleri gibi farklı siyasi sistemlere sahip ülkelerin stratejik iletişim yaklaşımlarıyla ABD'deki yaklaşımın karşılaştırılması, güvenlik ve iletişim ilişkisini farklı yönetim biçimleri çerçevesinde ele alma imkanı sunacaktır.

Bu çalışmada kullanılan tematik analiz yöntemi, belgelerdeki ana temaları ve söylemsel örüntüleri ortaya çıkarmada etkili olsa da, bu yöntemin niceliksel yaklaşımlarla desteklenmesi faydalı olacaktır.

Stratejik iletişimin yalnızca mesaj üretimiyle sınırlı olmadığı, bu mesajların nasıl alımlandığı, yorumlandığı ve yeniden üretildiği sorularının da önemli olduğu açıktır. Stratejik iletişim alanında yeterince geliştirilmemiş olan 'algı ölçümü', gelecekteki araştırmalar açısından önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Stratejik iletişim, yalnızca bilgilendirmeye değil, tutumların, davranışların ve meşruiyet algılarının şekillendirilmesine de odaklandığı için, bu etkilerin nasıl ortaya çıktığını değerlendirebilecek yöntemlerin geliştirilmesi gereklidir. Anlatıların farklı kültürel, politik ve güvenlik bağlamlarında nasıl alımlandığını inceleyen çalışmalar, stratejik iletişimi yalnızca söylemsel bir faaliyet değil, aynı zamanda toplumsal bir etkileşim ve müzakere süreci olarak değerlendirme yönünde literatüre önemli katkılar sunacaktır.

Sonuç olarak bu çalışma, stratejik iletişimin resmi bir kavram olarak ortaya çıktığı ve birçok resmi belgede tanımlanarak yönlendirildiği ABD'de, bu kavramı tutarlı ve etkili biçimde hayata geçirmenin ne kadar güç olduğunu ortaya koymaktadır. Stratejik iletişim genellikle demokrasiyi teşvik etmek ve insan haklarını korumak gibi idealleri askeri operasyonların gerçekleri ve ulusal güvenlik ihtiyaçları ile dengelemeyi amaçlar. Ancak bu dengeyi sağlamak oldukça zordur. Kriz zamanlarında değerler, çoğunlukla stratejik çıkarları korumak adına geri planda bırakılır. Söylemlerle eylemler arasındaki uyumsuzluk ise, iletişimin sadece bilgilendirme veya ikna aracı olmanın ötesinde, bir ulusun savunduğu değerlerle tutarlılık içinde kullanılmasının ne denli karmaşık olduğunu ortaya koyar. Bu araştırmanın da gösterdiği gibi, net tanımlar ve kurumsal destek olsa bile, stratejik iletişim sabit bir

formül değildir. Olaylar, kararlar ve küresel algılar tarafından şekillendirilen dinamik, çoğu zaman da çatışmalı bir süreçtir.

KAYNAKÇA

Alexander, John B.: **Future War: Non-Lethal Weapons in Twenty-First-Century Warfare,** New York, St. Martin Griffin Press, 1999.

Bassil, Youssef: "The 2003 Iraq War: Operations, Causes, and Consequences", **IOSR Journal Of Humanities And Social Science**, Vol. 4, Issue 5, 2012, pp. 29-47.

Bernays, Edward L.: **Propaganda**, New York, Horace Liveright INC, 1928.

Bostancı, Meltem: "Uluslararası İlişkilerde Kriz Yönetimi ve Stratejik İletişimin Önemi", **Uluslararası İlişkilerde Stratejik İletişim ve Kamu Diplomasisi**, Ed. Meltem Bostancı, Konya, Palet Yayınları, 2024.

Bostancı, Meltem: **Stratejik Bir İletişim Aracı Olarak Kamu Diplomasisi- Kamu Diplomasisinde Medyanın Rolü ve Önemi**, 1. Baskı, İstanbul, Anahtar Kitaplar, Ekim 2012.

Boyatzis, Richard E.: **Transforming Qualitative Information: Thematic Analysis and Code Development**, California, SAGE Publications, 1998.

Boyd, Curtis D.: "Army IO is PSYOP Influencing More with Less", **Military Review**, May-June, 2007, pp.67-75.

Braun, Virginia, Victoria Clarke: "Using thematic analysis in psychology", **Qualitative Research in Psychology**, 3:2, 2006, pp. 77-101.

Canel, María José, Karen Sanders: "Crisis Communication and Terrorist Attacks: Framing a Response to the 2004 Madrid Bombings and 2005 London Bombings", **The Handbook of Crisis Communication**, Edited by W. Timothy Coombs and Sherry J. Holladay, UK, Wiley-Blackwell, 2010.

Castro, Cristian E. Guerero: "Strategic Communication for Security & National Defense: Proposal for an Interdisciplinary Approach", **Connections: The Quarterly Journal**, Vol. 12, No. 2, 2013, pp. 27-51.

Charaborty, Kishore: **The Cultural Diplomacy Dictionary**, Berlin, Academy for Cultural Diplomacy, 2013.

Chiarelli, Peter W., Stephen M. Smith: "Learning from Our Modern Wars: The Imperatives of Preparing for a Dangerous Future", **Military Review**, September–October, 2007, pp. 36-49.

Clausewitz, Carl Von: **Savaş Üzerine**, 3. bs., Çev. H. Fahri Çeliker, İstanbul Eriş Yayınları, 2024.

Cohen, Eliot A.: "Strategy", (Çevrimiçi) https://www.britannica.com/topic/strategy-military, 04 Ekim 2021.

"Cold War Radio Museum", (Çevrimiçi) https://www.coldwarradiomuseum.com/united-states-information-agency-usia-becomes-parent-agency-for-voice-of-america/, 19 Mayıs 2025.

"Combined Joint Task Force – Operation Inherent Resolve History", (Çevrimiçi) https://www.inherentresolve.mil/Portals/14/Templates/CJTF-OIR_History_2022x2023.pdf?ver=loCPXSjRAQ0sh7YWmj0w5g%3d%3d&timestamp=1666008946908, 29 Mart 2025.

"Commander's Communication Synchronization", (Çevrimiçi) https://edocs.nps.edu/2014/March/jdn2_13.pdf, 15 Şubat 2024.

"Commander's Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy", (Çevrimiçi)

https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA544861.pdf, 08 Ekim 2023.

Congressional Research Service: "U.S. Public Diplomacy: Background and the 9/11 Commission Recommendations", (Çevrimiçi) https://www.congress.gov/crs-product/RL32607, 23 Mayıs 2025.

Cornish, Paul, Julian Lindley-French, Claire Yorke: **Strategic Communications and National Strategy**, A Chatham House Report, London, The Royal Institute of International Affairs, 2011.

Cowan, Geoffrey, Nicholas J. Cull: "Public Diplomacy in a Changing World", **The Annals of the American Academy of Political and Social Science**, Vol. 616, 2008, pp. 6-8.

Creswell, John W., Dana L. Miller: "Determining Validity in Qualitative Inquiry," **Theory Into Practice**, No. 3, 39, 2000, pp.124–130.

Critchlow, James: "Review of Public Diplomacy during the Cold War: The Record and Its Implications", by Yale Richmond. **Journal of Cold War Studies**, Vol. 6, No. 1, 2004, pp. 75–89.

Cull, Nicholas J.: "Public Diplomacy" Before Gullion: The Evolution of a Phrase, (Çevrimiçi) https://uscpublicdiplomacy.org/blog/public-diplomacy-gullion-evolution-phrase, 6 Ocak 2024.

Cull, Nicholas J.: "Public Diplomacy: Taxonomies and Histories", **The Annals of the American Academy of Political and Social Science**, Vol. 616, 2008, pp. 31-54.

Cull, Nicholas J.: "The Long Road to Public Diplomacy 2.0: The Internet in US Public Diplomacy", **International Studies Review**, 15, 2013, pp.123–139.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı: **Stratejik İletişim ve Stratejik Yönetim**, Ankara, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Yayınları, 2023.

Çınarlı, İnci: **Stratejik İletişim Yönetimi**, 2. bs., İstanbul, Beta Yayınları, 2013.

Daugherty, William E.: "Origin of PSYOP Terminology", **The Art and Science of Psychological Operations: Case Studies of Military Application**, Ed., Ronald De McLauren, vd., Vol. 1, Washington, D.C., American Institues for Research, 1976, pp. 18-19.

Department of The Army: "Field Manual 3-13: Information Operations", 2016, (Çevrimiçi) https://www.globalsecurity.org/military/library/policy/army/fm/3-13/fm3-13_2016.pdf, 08 Kasım 2024.

Detienne, Marcel, Jean-Pierre Vernant: **Cunning Intelligence in Greek Culture and Society**, Çev. Janet Lloyd, Chicago, University of Chicago Press, 1991.

"DoD News Briefing with Secretary Rumsfeld from the Pentagon", (Çevrimiçi) https://www.globalsecurity.org/military/library/news/2006/10/mil-061026-dod01.htm#google_vignette, 7 Nisan 2025.

Emerson, Ralph Waldo: **Letters and Social Aims**, Boston, James R. Osgood and Company, 1876.

Epstein, Susan B., Nina M. Serafino, Francis T. Miko: "Democracy Promotion: Cornerstone of U.S. Foreign Policy?", **Congressional Research Service Report for Congress**, 26 Aralık 2007. (Çevrimiçi) https://www.everycrsreport.com/files/20071226_RL34296_39232d9d9bfdd071ad684649d3b6535503cd2f8f.pdf, 10 Aralık 2024.

Falkheimer, Jesper, Mats Heide: **Strategic Communication: An Introduction to Theory and Global Practice**, London, Routledge, 2023.

Fellows, Erwin W.: "Propaganda: A History of a Word", **American Speech**, North Carolina, Duke University Press, Vol.34, No.3, Oct. 1959, pp.182-189.

"Field Manuel No.100-6: Information Operations", Headquarters Department of the Army, Washington, DC, 27 Ağustos 1996. (Çevrimiçi) https://www.bits.de/NRANEU/others/amd-us-archive/fm100-6(96).pdf, 02 Aralık 2023.

"Field Manuel No.3-0: Operations", Headquarters Department of the Army, Washington, DC, 14 Haziran 2001. (Çevrimiçi) https://www.bits.de/NRANEU/others/amd-us-archive/fm3-0%2801%29.pdf, 02 Aralık 2023.

Fleisher, Craig S.: "Public Affairs", **The International Encyclopedia of Strategic Communication**, Ed. Robert L.Heath and Winni Johansen, New York, JohnWiley & Sons, Inc. Published, 2018, pp.1-9.

"Four Minute Man", (Çevrimiçi) https://www.loc.gov/exhibitions/world-war-i-american-experiences/about-this-exhibition/over-here/surveillance-and-censorship/four-minute-men/, 22 Aralık 2024.

Freedman, Lawrence: **Strateji (Bir Tarih)**, Çev. Belkıs Çorakçı Dişbudak, Taciser Belge, İstanbul, Alfa, 2019.

Frost, Mervyn, Nicholas Michelsen: "Strategic Communications in the International Relations: Practical Traps and Ethical Puzzles", **Defense Strategic Communications**, Vol. 2, 2017, pp. 9-33.

Fuller, J.F.C.: "A Forecast of What Tanks May Do", **Tanks in the Great War, 1914-1928**, New York, E. P. Dutton and Company, 1920, pp. 308-323. (Çevrimiçi) https://www.gutenberg.org/cache/epub/49808/pg49808-images.html#INDEX, 10 Ekim 2023.

Gates, Robert M.: "Secretary of Defense Landon Lecture", Manhattan, Kansas State Univ., 26 November 2007, (Çevrimiçi) https://www.k-state.edu/landon/speakers/robert-gates/transcript.html, 28 Mart 2025.

"George Creel", (Çevrimiçi) https://www.britannica.com/biography/George-Creel, 22 Aralık 2024.

Goldman, Emily: **Strategic Communication Theory and Application**, Presentation presented in the Office of Coordinator for Counterterrorism of U.S. Departmen of State, 2008.

Gortney, William E.: "Department of Defense, Dictionary of Military and Associated Terms", Joint Publication 1-02,2016.(Çevrimiçi) https://irp.fas.org/doddir/dod/jp1_02.pdf, 24 Mayıs 2024.

Greco, Albert N.: **The Marketing of World War II in the US, 1939-1946**, New York, Palgrave Macmillan, 2020.

Grunig, James E., Todd Hunt: **Managing Public Relations**, New York, CBS College Publishing, 1984.

Guba, Egon G., Yvonna S. Lincoln: "Epistemological and Methodological Bases of Naturalistic Inquiry," **Educational Communications and Technology Journal**, No. 4, 30, 1982, pp. 363–381.

Guest, Greg, Kathleen M. MacQueen, Emily E. Namey: **Introduction to Applied Thematic Analysis**, California, SAGE Publications, 2014.

Guilday, Peter: "The Sacred Congregation de Propagande Fide (1622-1922)", **The Catholic Historical Review**, Washington D.C., The Catholic University of America Press, Vol. 6, No.4, Jan.,1921, pp.478-494.

Guth, David W.: "From OWI to USIA: The Jackson Committee's Search for the Real "Voice" of Americas", **American Journalism**, 19:1, 2002, pp. 13-37.

Güler, Rıza: **Güç ve İkna Sanatı Stratejik İletişim**, 1.Basım, Ankara, İhtimal Dergisi Yayınevi, 2017.

Güler, Rıza: **Stratejik İletişim: Güvenlik Odaklı Algı Yönetimi Paradigmaları**, Ankara, Karakum Yayınevi, 2018.

Gürcan, Metin: "Stratejik İletişim Modeli ve Güvenlik Alanına Uygulanabilirliği", **Güvenlik Stratejileri Dergisi,** Vol. 8, No. 15, Haziran 2012, s. 99-138.

Hallahan, Kirk, Derina Holtzhausen, Betteke van Ruler, Dejan Verčič, Krishnamurthy Sriramesh: "Defining Strategic Communication", **International Journal of Strategic Communication**, 1(1), 2007, pp. 3-35.

Halloran, Richard: "Strategic Communication," **Parameters**, Vol. 37, No. 3, 2007, pp. 4-14.

Heath, Robert L., Winni Johansen, Kirk Hallahan, Benita Steyn, Jesper Falkheimer, Juliana J. C. Raupp: "Strategic Communication", **The International Encyclopedia of Strategic Communication**, Ed. Jesper Falkheimer, vd., JohnWiley & Sons, Inc. Published, 2018.

Helmus, Todd C., Christopher Paul, Russell W. Glenn: "Enlisting Madison Avenue: The Marketing Approach to Earning Popular Support in Theaters of Operation", Santa Monica, RAND Cooperation, 2007. (Çevrimiçi) https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/monographs/2007/RAND_MG607.pdf, 22 Nisan 2023

Hocking, Brian, Jan Melissen: **Diplomacy in The Digital Age**, Lahey, Netherlands Institute of International Relations Clingendael, 2015.

Hrebeniuk, Alla, Olena Ufimtseva, Valerii Horovyi: "Propaganda and Strategic / Social Communications: Features of Distinction and Actualization of Definition", **Advances in Economics, Business and**

Management Research, Vol. 188, Atlantis Press International B.V., 2021, pp.172-176.

Huddy, Leonie, Stanley Feldman: "Americans Respond Politically to 9/11: Understanding the Impact of the Terrorist Attacks and Their Aftermath", **American Psychologist**, Vol. 66., No. 6., 2011, pp. 455-467.

Hutcheson, John, David Domke, Andre Bılleaudeaux, Philip Garland: "U.S. National Identity, Political Elites, and a Patriotic Press Following September 11", **Political Communication**, 21:1, 2004, pp. 27-50.

"Iraq War", (Çevrimiçi) https://www.britannica.com/event/Iraq-War, 29 Nisan 2025.

Jackson, Richard: "Culture, Identity and Hegemony: Continuity and (the lack of) change in US counterterrorism policy from Bush to Obama", **International Politics**, Vol. 48, 2/3, 2011, pp. 390-411.

Jamshidi, Mohammad, Farnaz Noori: "The United States National Security Strategy under Bush and Obama", **Journal of World Sociopolitical Studies**, Vol. 1, No. 2, 2017, pp. 175-197.

Johnson, Matthew D.: "Propaganda and Sovereignty in Wartime China: Morale Operations and Psychological Warfare under the Office of War Information", **Modern Asian Studies**, 45, 2, 2011, pp. 303-344.

Jowett, Garth S., Victoria O'Donnell: **Propaganda ve İkna**, Ed. Rana Kahraman Duru, Çev. Rana Kahraman Duru, vd., İstanbul, Artes Yayınları, 2017.

Kaprisma, Hendra: "Psychological Operations: From The Communication, Media, Propaganda and Socio-Cultural Perspective", **Jurnal Pertahanan**, Vol. 6, No. 2, Republic of Indonesia Defense University, 2020, pp. 225-238.

Karadağ, Haluk: **Uluslararası İlişkilerde Yeni Bir Boyut Kamu Diplomasisi**, 2.Basım, Ankara, Nobel Yayınları, 2020.

Kelley, John Robert: "US Public Diplomacy: A Cold War Success Story", **The Hague Journal of Diplomacy 2**, 1, 2007, pp. 53-79.

Koppes, Clayton R., Gregory D. Black: "Black, Blacks, Loyalty, and Motion-Picture Propaganda in World War II", **The Journal of American History**, Vol. 73, No. 2, September 1986, pp. 383-406.

Koppes, Clayton R., Gregory D. Black: "What to Show the World: The Office of War Information and Hollywood, 1942-1945", **The Journal of American History**, Vol. 64, No. 1, 1977, pp. 87-105.

Kruckeberg, Dean, Marina Vujnovic: "Public relations, not propaganda, for US public diplomacy in a post-9/11 world: Challenges and opportunities", **Journal of Communication Management**, Vol. 9, No. 4, 2005, pp. 296-304.

Kurt, Gözde: **Dijital Diplomasi**, Ankara, Akademisyen Kitabevi, 2018.

Ladd, Jonathan McDonald: "Predispositions and Public Support for the President During the War on Terrorism", **Public Opinion Quarterly**, Vol. 71, No. 4, 2007, pp. 511–538.

Lord, Carnes: "On the Nature of Strategic Communications", **Joint Force Quarterly**, issue 46, 3th quarter, 2007, pp.87-89.

Lord, Kristin M., Marc Lynch: **America's extended hand: assessing the Obama administration's global engagement strategy**, Washington DC, Center for New American Security, 2010.

Lykke Jr., Arthur F.: "Toward An Understanding of Military Strategy", **U. S. Army War College Guide to Strategy**, Ed. Joseph R. Cerami, James F. Holcomb, Jr., Carlisle, Strategic Studies Institute, U.S. Army War College, 2001.

MacCann, Richard Dyer: "Film and Foreign Policy: The USIA, 1962-67", **Cinema Journal**, Vol. 9, No. 1, 1969, pp. 23-42.

Macnamara, Jim: "Public relations and post-communication: Addressing a paradox in public communication", **Public Relations Journal**, 11 (3), 2018, pp. 1-21.

Martini, Jeffrey, Sean M. Zeigler, Sebastian Joon Bae, Alexandra T. Evans, Gian Gentile, Michelle Grisé, Mark Hvizda: "Operation Inherent Resolve", 2022, (Çevrimiçi) https://www.rand.org/pubs/research_reports/RRA719-1.html, 1 Nisan 2025.

Mazumdar, B. Theo: "Digital diplomacy: Internet-based public diplomacy activities or novel forms of public engagement?", **Place Branding and Public Diplomacy**, Vol. 20, 2024, pp. 24–43.

McCormick, James M.: "The Obama Presidency: A Foreign Policy of Change ?", **Transforming America: Barack Obama in the White House**, Ed. Steven Schier, Rowman & Littlefield Publishers, 2011, pp. 235- 266.

Metzgar, Emily T.: "Public Diplomacy, Smith-Mundt and The American Public", **Communication Law and Policy**, 17(1), 2012, pp. 67–101.

Mitrovic, Miroslav: "Strategic Communication in the Function of National Security", **Vojno delo**, Vol.71, 2019, pp. 41-54.

Mumford, Andrew: **The West's War Against Islamic State Operation Inherent Resolve in Syria and Iraq**, London, Bloomsbury Publishing, 2021.

Murphy, Dennis M.: "In Search of the Art and Science of Strategic Communication", **Parameters 39**, No. 4, 2009, pp. 105-116.

Murphy, Dennis M., James F. White: "Propaganda: Can a Word Decide a War?", **The US Army War College Quarterly: Parameters**, Vol. 37, Number 3, 2007, pp. 15-27.

Nadar, Jackson: "The Etymology of Strategy", (Çevrimiçi) https://medium.com/@jack_nadar/the-etymology-of-strategy-4e8035c8f497, 04 Ekim 2021.

Narula, Sunil: "Psychological operations (PSYOPs): A conceptual overview", **Strategic Analysis**, New Delhi, Vol.28, No:1, 2004, pp.177-192.

National Archives: "Records of the United States Information Agency (RG 306)", (Çevrimiçi) https://www.archives.gov/research/foreign-policy/related-records/rg-306, 19 Mayıs 2025.

"National Framework for Strategic Communication", (Çevrimiçi) https://man.fas.org/eprint/pubdip.pdf, 10 Ocak 2024.

Neto, José Francelino Galdino, Marcos Aurélio Guedes de Oliveira: "New Enemies, Old Strategies: Barack Obama's Foreign Policy Based on the Two Presidencies Thesis", **Austral: Brazilian Journal of Strategy & International Relations**, Vol.12, No.24, 2023, pp. 94-116.

Nietzel, Benno: "Propaganda, Psychological Warfare and Communication Research in the USA and The Soviet Union During The Cold War", **History of the Human Sciences**, Vol. 29(4-5), 2016, pp. 59–76.

Nye, Jr., Joseph S.: "Public Diplomacy and Soft Power", **The Annals of the American Academy of Political and Social Science**, Vol. 616, 2008, pp. 94-109.

Nye, Jr., Joseph S.: "Soft Power", **Foreign Policy**, No. 80, Twentieth Anniversary, Autumn, 1990, pp. 153-171.

"Operation Inherent Resolve" 2015, (Çevrimiçi) https://oig.usaid.gov/sites/default/files/2018-06/quarterly_OIR_102015.pdf, 1 Nisan 2025.

Palmer, Allen W., Edward L. Carter: "The Smith-Mundt Act's Ban on Domestic Propaganda: An Analysis of the Cold War Statute Limiting Access to Public Diplomacy", **Communication Law and Policy**, 11:1, 2006, pp. 1-34.

Pamment, James: "Public Diplomacy", **The International Encyclopedia of Strategic Communication**, Robert L.Heath and Winni Johansen (Editors-in-Chief), Jesper Falkheimer, Kirk Hallahan, Juliana J. C. Raupp, and Benita Steyn (Associate Editors), JohnWiley & Sons, Inc. Published 2018, pp. 1-9.

Parry-Giles, Shawn J.: "Propaganda, effect, and the cold war: Gauging the status of america's "war of words", **Political Communication**, 11:2, 1994, pp. 203-213.

Parry-Giles, Shawn J.: "Rhetorical experimentation and the cold war, 1947–1953: The development of an internationalist approach to propaganda", **Quarterly Journal of Speech**, 80:4, 1994, pp. 448-467.

Parwell, James P.: **Persuasion and Power: The Art of Strategic Communication**, Washington, Georgetown University Press, 2012.

Paul, Christopher: **Strategic Communication: Origins, Concepts, and Current Debates**, California, Greenwood Publishing Group, 2011.

Paulu, Burton: "The Smith-Mundt Act: A Legislative History", **Journalism Quarterly**, 30(3), 1953, pp. 300-314.

"Pentagon Press Briefing", (Çevrimiçi) https://transcripts.cnn.com/show/se/date/2004-05-04/segment/02, 6 Nisan 2025.

Perry, Kathy J.: "The Use of Psychological Operations as a Strategic Tool", **Strategy Research Project**, U.S. Army War College, Pennsylvania, 10 April 2000. (Çevrimiçi) https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA377939.pdf, 24 Mayıs 2024.

"Pershing's Crusaders", (Çevrimiçi) https://collections.lib.uwm.edu/digital/collection/agseurope/id/4151/, 22 Aralık 2024.

"President Addresses Nation, Discusses Iraq, War on Terror", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2005/06/20050628-7.html, 4 Nisan 2025.

"President's Address to the Nation", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2007/01/20070110-7.html, 5 Nisan 2025.

"President Bush Announces Major Combat Operations in Iraq Have Ended", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2003/05/20030501-15.html, 28 Nisan 2025.

"Presidents Remarks in Ask President Bush Event", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2004/08/text/20040805-8.html, 3 Nisan 2025.

"Propogate", (Çevrimiçi) https://www.etymonline.com/word/propagate, 19 Ekim 2023.

"Psychological Operations", Chapter V, s. 2. (Çevrimiçi) https://irp.fas.org/doddir/dod/jp3-13-2.pdf, 18 Ocak 2025.

Rashica, Viona: "The Benefits and Risks of Digital Diplomacy", **SEEU Review**, Volume 13, Issue 1, 2019, pp. 75-89.

Reeve, Elspeth: "Americans Finally Have Access to American Propaganda", (Çevrimiçi)

https://www.theatlantic.com/politics/archive/2013/07/americans-finally-have-access-american-propaganda/313305/, 24 Mayıs 2025.

"Remarks by the President on the Administration's Approach to Counterterrorism", (Çevrimiçi) https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/12/06/remarks-president-administrations-approach-counterterrorism, 4 Nisan 2025.

"Remarks on United States Efforts To Combat the Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL) Terrorist Organization and an Exchange With Reporters", (Çevrimiçi) https://www.govinfo.gov/content/pkg/DCPD-201500480/pdf/DCPD-201500480.pdf, 3 Nisan 2025.

"Report to the President by the President's Committee on International Information Activities", (Çevrimiçi) https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1952-54v02p2/d370, 19 Mayıs 2025.

Risberg, Robert H. "Improving the United States' Strategic Communication Strategy", **USAWC Strategy Research Project**, Pennsylvania, U.S. Army War College, 2008. (Çevrimiçi) https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA478580.pdf, 10 Aralık 2024.

Roberts, Walter R.: "The Voice of America Origins and Recollections**",** (Çevrimiçi) https://americandiplomacy.web.unc.edu/2009/10/the-voice-of-america-2/, 30 Nisan 2025.

Roholl, Marja: "Preparing for Victory. The U.S. Office of War Information Overseas Branch's illustrated magazines in the Netherlands and the foundations for the American Century, 1944-1945", **European journal of American studies,** 7-2, 2012, pp. 1-20.

Ross, Sheryl Tuttle: "Understanding Propaganda: The Epistemic Merit Model and It's Application to Art", **The Journal of Aesthetic Education**, Vol. 36, No. 1 (Spring, 2002), pp. 16-30.

Sager, Weston R.: "Apple Pie Propaganda? The Smith–Mundt Act Before and After The Repeal of The Domestic Dissemination Ban", **Northwestern University Law Review**, 109, pp. 511-546.

Scharp, Kristina M., Matthew L. Sanders: "What is a theme? Teaching thematic analysis in qualitative communication research methods", **Communication Teacher**, 33(2), 2018, pp. 117-121.

Schleifer, Ron: "Psychological Operations: A New Variation on an Age Old Art: Hezbollah versus Israel", **Studies in Conflict & Terrorism,** Vol.29, No.1, 2006, pp.1-19.

"Secretary of Defense Ash Carter Opening Statement on Counter-ISIL Senate Armed Services Committee", (Çevrimiçi) https://www.armed-services.senate.gov/imo/media/doc/Carter_12-09-15.pdf, 5 Nisan 2025.

Shanker, Thom: "Gates Tries to Ease Tension in Afghan Civilian Deaths", 17 September 2007. (Çevrimiçi) https://www.nytimes.com/2008/09/18/world/asia/18gates.html, 20 Nisan 2025.

Shaw, Tony: "Review of The Politics of Cold War Culture", by Steve Nicholson, Christopher Mayhew, Paul Lashmar, James Oliver, Frances Stonor Saunders, Scott Lucas, Richard M. Fried, and James Chapman. **Journal of Cold War Studies**, Vol. 3, No. 3, 2001, pp. 59–76.

Snow, Nancy: "International Exchanges and The U.S. Image", **The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science**, 616(1), 2008, pp. 198-222.

Snow, Nancy: "The Smith-Mundt Act of 1948", **Peace Review**, 10:4, 1998, pp. 619-624.

Snow, Nancy, Philip M. Taylor: "The Revival of The Propaganda State Us Propaganda at Home and Abroad since 9/11", **The International Communication Gazette**, Vol. 68(5–6), 2006, pp. 389–407.

"Statement by the President on ISIL", (Çevrimiçi) https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/10/statement-president-isil-1, 2 Nisan 2025.

Sun Zi (Sun Tzu): **Savaş Sanatı**, 6. Bs., Çev.,Pulat Otkan, Giray Fidan, İstanbul, Tükiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2016.

Tatham, Steve: "Strategic Communications: A Primer", **ARAG Special Series**, Shrivenham: Defence Academy of the UK, 8-28, 2008, pp. 1-27.

Tatham, Steve: **U.S. Governmental Information Operations and Strategic Communications: A Discredited Tool or User Failure? Implications for Future Conflict**, US Army War College Press, 2013.

Telatar, Gökhan: "Barack Obama, the War on Terrorism and the US Hegemony", **Alternatives Turkish Journal of International Relations**, Vol. 13, No. 4, 2014, s. 41-58.

Terzioğlu, Onur, Cengiz Çağla: "Büyük Buhran ve Amerika'da Sosyal Politika", **Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 22(41), 2021, s. 871 – 926.

The United States Agency for Global Media: "Facts About Smith-Mundt Modernization", (Çevrimiçi) https://www.usagm.gov/who-we-are/oversight/legislation/smith-mundt-faqs/, 24 Mayıs 2025.

The White House: "Remarks by the President to the United Nations General Assembly," 2010. (Çevrimiçi) https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-

office/2010/09/23/remarks-president-united-nations-general-assembly, 20 Mart 2025.

"The 9/11 Commission Report", (Çevrimiçi) https://govinfo.library.unt.edu/911/report/index.htm, 23 Mayıs 2025.

Thompson, Earl A.: "Characteristic of a World with Perfect Strategic Communication", **Journal of Economic Theory**, Vol.23, 1980, pp. 111-119.

Thucydides: "The Peloponnesian War", Chapter V, (Çevrimiçi) https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0200%3Abook%3D5%3Achapter%3D84, 28 Mayıs 2025.

Tsvetkoca, Natalia, Dmitrii Rushchin, Boris Shiryaev, Grigory Yarygin, Ivan Tsvetkov: "Sprawling in Cyberspace: Barack Obama's Legacy in Public Diplomacy and Strategic Communication, **Journal of Political Marketing**, 2020, pp. 1-13.

Tunçdemir, Cemal: "Bir Ulusal Güvenlik Yasa Paketi: Patriot Act, 11 Aralık 2014", (Çevrimiçi) https://amerikabulteni.com/2014/12/11/bir-ulusal-guvenlik-yasa-paketi-patriot-act/, 23 Aralık 2024.

United States of America Department of Defense: "Report of the Defense Science Board Task Force on Strategic Communication", Washington, D.C., Eylül 2004. (Çevrimiçi) https://irp.fas.org/agency/dod/dsb/commun.pdf, 20 Aralık 2023.

University of Southern California Center on Public Diplomacy: "Smith-Mundt Belatedly Enters the 21st Century", (Çevrimiçi) https://uscpublicdiplomacy.org/pdin_monitor_article/smith-mundt-belatedly-enters-21st-century, 24 Mayıs 2025.

"US Policy and Middle East Stability: Ashton Carter", (Çevrimiçi) https://www.iiss.org/globalassets/media-library---content--migration/images/dialogues/md/md-

2016/documents/us-policy-and-middle-east-stability_-ashton-carter-_-iiss.pdf, 6 Nisan 2025.

"USA Patriot Act of 2001", (Çevrimiçi) https://www.congress.gov/107/plaws/publ56/PLAW-107publ56.htm, 23 Aralık 2024.

USA TODAY: "Pentagon drops 'Strategic Communication'", 3 December 2012. (Çevrimiçi) https://www.usatoday.com/story/news/nation/2012/12/03/pentagon-trims-strategic-communication/1743485/, 12 Şubat 2025.

Uttaro, Ralph A.: "The Voices of America in International Radio Propaganda", **Law and Contemporary Problems**, Vol.45, No.4, 1982, pp.103-122.

U.S. Army: "Operational Terms and Graphics (FM 1-02)", Washington, 2004. (Çevrimiçi) https://irp.fas.org/doddir/army/fm1-02-1.pdf, 24 Mayıs 2024.

U.S. Department of Defense: "Report on Strategic Communication", December 2009.

U.S. Department of State: "Country's First National Strategic Communications Plan Presented", **Public Diplomacy Update**, Vol. 2, No. 3, 2007. (Çevrimiçi), https://2001-2009.state.gov/documents/organization/93420.pdf, 07 Aralık 2024.

"Variety", (Çevrimiçi) https://archive.org/details/variety148-1942-12/page/n159/mode/2up, 13 Nisan 2025.

Verzosa, Cecilia Cabanero, Helen R. Garcia: "Building Commitment to Reform Through Strategic Communication: The Five Key Decisions", Washington D.C., World Bank Group, 2009. (Çevrimiçi) http://documents.worldbank.org/curated/en/401091468154476066/Building-commitment-to-reform-through-

strategic-communication-the-five-key-decisions, 27 Nisan 2024.

"VOA Charter", (Çevrimiçi) https://www.insidevoa.com/p/5831.html, 30 Nisan 2025.

"VOA Mission", (Çevrimiçi) https://www.insidevoa.com/p/5831.html, 30 Nisan 2025.

Yıldırım, Ali, Hasan Şimşek: **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, 8. bs., İstanbul, Seçkin Yayıncılık, 2011.

Zaharna, R.S.: "From Prinstripes to Tweets: How Today's Digital Diplomats Are Winning (and Loosing) Hearts and Minds", **The Cairo Review of Global Affairs**, No.16/ Winter 2015, pp. 98-109.

Zerfass, Ansgar, Piet Verhoeven, Ralph Tench, Angeles Moreno, Dejan Verčič: "European Communication Monitor 2011", Empirical Insights into Strategic Communication in Europe. Results of an Empirical Survey in 43 Countries (Chart Version). Brussels: EACD, EUPRERA, (Çevrimiçi) https://www.communicationmonitor.eu/wp-content/uploads/2018/03/ECM-2011-Results-ChartVersion-European-Communication-Monitor-Trends-Strategic-Communication-Management-Corporate-Communication-Public-Relations-PR.pdf, 20 Ekim 2022.

Wallenius, Claes, Sofia Nilsson: "A Lack of Effect Studies and of Effects: The Use of Strategic Communication in the Military Domain", **International Journal of Strategic Communication**, Vol.13, No.5, 2019, pp. 404-417.

Wang, Shaojung Sharon, Junhao Hong: "Voice of America in the post-Cold War era: Opportunities and challenges to external media services via new information and communication technology", **The International Communication Gazette**, 73(4), 2011, pp. 343-358.

Warren, Paul S.: "A New Kind of War: Adaptive Threat Doctrine and Information Operations", 01 Şubat 2001. (Çevrimiçi) https://apps.dtic.mil/sti/citations/ADA394428, 22 Aralık 2023.

"What is Public Diplomacy?", The Edward R. Murrow Center of Public Diplomacy, (Çevrimiçi) http://fletcher.tufts.edu/murrow/public-diplomacy.html, 6 Ocak 2024.

Workneh, Téwodros W.: "Journalistic Autonomy in Voice of America's Amharic Service:
Actors, Deterrents, and Safeguards", **Journalism Studies**, Vol. 21, No. 2, 2020, pp. 217-235.

EKLER

EK- I

Savunma Bilim Kurulu Stratejik İletişim Görev Gücü Raporu - Report of the Defence Science Board Task Force on Strategic Communication (2004)[322]	
Kodlama Kriteri 1 **Tanımlar**	-Stratejik iletişim ABD ulusal güvenliğinin hayati bir bileşenidir. Kriz içindedir ve diplomasi, savunma, istihbarat, kolluk kuvvetleri ve iç güvenliğe olan bağlılığımızla eşleşen bir amaç gücüyle dönüştürülmelidir.(s.2) -… Stratejik iletişim, hükümetlerin kuşaklar boyunca küresel tutumları ve kültürleri anlamak, insanlar ve kurumlar arasında fikir alışverişinde bulunmak, politika tercihlerinin kamuoyu üzerindeki etkileri konusunda politika yapıcıları, diplomatları ve askeri liderleri bilgilendirmek ve iletişim stratejileri aracılığıyla tutumları ve davranışları etkilemek için kullandığı çeşitli araçları tanımlar. (s.11) -..Amerika Birleşik Devletleri'nin Başkanlık yönetimi ve bilgi çağına dayanan küresel kamuoylarını anlamak ve etkilemek için sürekli ve koordineli bir kabiliyet..(s.13) -..“dünyanın dört bir yanındaki insanların Amerika hakkında bilgi edinmesine ve Amerika'yı anlamasına yardımcı olabilecek kamu bilgilendirme çalışmalarına yönelik farklı ve daha kapsamlı bir yaklaşım.” (s.23) -..yeniden odaklanmış ve dönüştürülmüş bir ABD kamu diplomasisi -biz buna “stratejik iletişim” diyoruz..(s.51)
Kodlama Kriteri 2 **Kurallar ve İlkeler**	-Stratejik iletişim, algıları ve etki ağlarını haritalandıran, politika önceliklerini belirleyen, hedefleri formüle eden, “yapılabilir görevlere” odaklanan, temalar ve mesajlar geliştiren, ilgili kanalları kullanan, yeni stratejik ve taktiksel dinamiklerden yararlanan ve başarıyı izleyen sofistike bir yöntem gerektirir. -Bu yaklaşım, diğer kültürler ve insan davranışlarını motive eden faktörler hakkında derinlemesine bilgi birikimine dayanacaktır. - ..ustaca siyasi kampanya yürütme tekniklerini uyarlayacaktır. Güvenilir haberciler arayacak ve mesaj otoritesi yaratacaktır. Haber döngüleri, haftalar ve aylar içinde ikna etmeye çalışacaktır. Bu dinlemekle başlayan

[322] United States of America Department of Defense, “Report of the Defense Science Board Task Force on Strategic Communication”, Washington, D.C., Eylül 2004. (Çevrimiçi) https://irp.fas.org/agency/dod/dsb/commun.pdf, 20 Aralık 2023.

	ve onlarca yıllık sürekli çabayı gerektiren saygılı bir fikir diyaloğuna girecektir. -Değerlendirme ve geri bildirim yoluyla, siyasi liderlerin ve politika yapıcıların strateji, politika, mesaj ve devlet yönetimi araçları arasındaki tercihlerde değişiklik yapma konusunda bilinçli kararlar almalarını sağlayacaktır.(s.2) -Politikaları kamuoyu değil, çıkarlar yönlendirmelidir. Ancak politika seçenekleri değerlendirilirken ve uygulanırken görüşler dikkate alınmalıdır.(s.3) -Stratejik iletişime yapılan yatırımlar.. kamu yararına dayanmalıdır..(s.5) -Etkili olabilmek için stratejik iletişimcilerin tutumları ve kültürleri anlamaları, fikirlerin önemine saygı duymaları, ileri bilgi teknolojilerini benimsemeleri ve sofistike iletişim becerileri ve stratejileri kullanmaları gerekmektedir. İkna edici olabilmeleri için ise güvenilir olmaları şarttır. -Politikalar, diplomasi, askeri operasyonlar ve stratejik iletişim ayrı ayrı yönetilmemelidir. (s.11) -Bilgi doygunluğu, bilginin değil dikkatin kıt bir kaynak haline gelmesi anlamına gelir. Güç, güvenilir habercilere akar. Asimetrik güvenilirlik önemlidir. Bilginin etrafında ne olduğu kritiktir. İtibar önemlidir. Markalar önemlidir. Editörler, filtreler ve işaret verenler etkilidir. Elli yıl önce siyasi mücadeleler kıt bilgiyi kontrol etme ve iletme becerisiyle ilgiliydi. Bugün ise siyasi mücadeleler güvenilirliğin yaratılması ve yok edilmesiyle ilgilidir. Stratejik iletişimcilerin bu yeni bilgi ortamını anlamaları, bunun için eğitim almaları ve bununla başa çıkmaları gerekir. (s.20) -Amerika'nın siyasi liderleri, diplomatları ve askeri liderleri, etkili ve koordineli bir stratejik iletişim olmadan terörle mücadele stratejisinin başarılı olamayacağını anlamışlardır. (s.20-21) -Stratejik iletişim, algıları ve etki ağlarını haritalandıran, politika önceliklerini belirleyen, hedefleri formüle eden, “yapılabilir” olana odaklanan sofistike bir yöntem gerektirir. Görevler, temalar ve mesajlar geliştirir, ilgili kanalları kullanır, yeni stratejik ve taktik dinamiklerden yararlanır ve başarıyı izler.(s.29) -ABD Ordusu'nun “savaş alanının istihbarat hazırlığı”nın stratejik iletişimle ilgili bir sonucu olsaydı, bu şu olurdu: hedef kitle, etki, mesaj ve araçların birleşik etkilerini doğru analiz etmek. (s.37) -Sıklıkla etkilemek istediğimiz “kitle” den sanki tek bir kitle varmış gibi bahsederiz. Gerçek şu ki, içinde yaşadığımız ve çalıştığımız küresel bilgi ortamında, aynı mesajdan farklı şekilde etkilenebilecek çok sayıda kitle

	var. Bir etki kampanyası hazırlamak, kilit kitlenin yanı sıra diğer kitleleri de tam olarak belirlemek anlamına gelir. (s.37) -Görebileceğimiz, ölçebileceğimiz ve farkına varabileceğimiz bir etki yaratmak, etkilemek istediğimiz kitleleri doğru analiz etmek kadar önemlidir. (s.38) -Mesaj-etki-izleyici sentezinin her biri kendi en iyi dağıtım yöntemini önerir. İster radyo, ister TV, ister internet veya basılı yayın olsun, sahip olabileceğimiz potansiyel etkiyi ölçmeden önce bu faktörlerin birbiriyle nasıl ilişkili olduğunu anlamamız gerekir.(s.38) -..bize düşen görev stratejik iletişim alanında Soğuk Savaş klişelerini aşmak, yeni ve yaratıcı yanıtlar aramaktır..(s.39) -.. Hedef kitlenin değerlerini ve dünya görüşünü daha iyi anlamaktır.(s.41) -Eğer bir bütün olarak İslam dünyasının ve özellikle de Arapça konuşan dünyanın bizim "ılımlılık" ve "hoşgörü" anlayışımıza doğru daha fazla ilerlediğini gerçekten görmek istiyorsak, Müslümanlara bunun Amerikan tarzına boyun eğmeleri gerektiği anlamına gelmediği konusunda güvence vermeliyiz. Başka bir deyişle, bizimle temel inançları paylaşan İslami sesleri ararken, onlarla faydalı bir şekilde konuşmayı beklemeden önce, onlara önemli bir güvence mesajı iletmeliyiz. (s.46) -En etkili özel sektör pazarlama ve siyasi kampanya tekniklerini ödünç alan isyancı bir küresel stratejik iletişim kültürü inşa etmek, ABD'nin dünyayı dinleme, ona katılma ve onunla iletişim kurma biçimini yeniden inşa etmenin ve yeniden keşfetmenin merkezinde yer alacaktır. (s.48) -ABD, iktidarın değil isyancının strateji ve taktiklerini benimsemelidir: proaktif, cesur ve etkili bir ABD stratejik iletişim çabası yürütmek. (s.50) -Geleceğe yönelik tanımımızın ne vaat ettiğini ulusal ya da uluslar üstü dini terimlerle değil, bireysel terimlerle ifade etmeliyiz. Tanımladığımız geleceğin faydalarını kişiselleştirmeliyiz: Örneğin, kişisel kontrol, seçim ve değişim, kişisel hareketlilik, meritokrasi, bireysel haklar (ve özellikle kadın hakları). Ve bu kişisel çizgiler boyunca destek ve karşıtlık arasında keskin bir fark çizmeliyiz. (s.50) -En etkili özel sektör ve siyasi pazarlama kampanyalarında olduğu gibi, başarıya ulaşmak için hangi bileşenlerin harekete geçirilmesi gerektiğini anlamalıyız. Ve onları harekete geçirmek için ne gerektiğini de anlamalıyız. Daha da önemlisi, hedef kitlemizi pragmatik ve stratejik olarak seçerek, harekete geçirilebilecek seçmenleri hedeflemeliyiz. "Yapılabilir olanı yap" pratik ilkesini benimsemeliyiz; aksi takdirde stratejik iletişim kaynaklarımızı imkansız hedefler için harcar, müttefiklerimizin moralini bozar ve düşmanlarımıza enerji veririz. (s.50)

	-ABD Hükümeti, kendi kültürleri, gelenekleri ve kişisel kontrol, seçim ve değişim gibi konulardaki tutumları temelinde görüşlerimizi destekleyen veya destekleme ihtimali olan kişileri hedef almalıdır. Özel sektörün en iyi uygulamaları bunu bir pazardaki "sert destek" ve "yumuşak destek" olarak tanımlar ve bunlar yalnızca ABD Hükümeti yönünde hareket etme olasılığı en yüksek olanlar değil, aynı zamanda başkalarını da hareket ettirme olasılığı en yüksek olanlardır. (s.51) -..yeni stratejik iletişim işlevi, bugünkü kamu diplomasisinden daha kapsamlı, özlü, yerel olarak çevik ve radarın altında olmalıdır. Dahası, gerçekçi beklentiler belirlenmelidir: Aşırılık yanlısı terörist devşiricilerle mücadele etmek ve ABD'nin küresel itibarını ve güvenilirliğini tam olarak yeniden tesis etmek on yıllar alacaktır. (s.51) -Bir gelecek vizyonu, ölçülebilir hedefler, stratejik bir çerçeve ve kilit temalar ve mesajlar tanımlayın. Dönüşen bir ABD stratejik iletişim fonksiyonu, gelecekteki başarı tanımını çerçevelemeli ve bu başarıya ulaşmaya yönelik tüm taktiksel çabaları yönlendirecek temel bir strateji formüle etmelidir. Ayrıca, stratejik iletişim çabaları ana temaları ve mesajları güçlendirmeli ve tanımlanmış hedeflere göre sürekli olarak ölçülmelidir. Sonuç olarak, ayarlamalar yapılmalı ve uygulamadan sorumlu olanlar sorumlu tutulmalıdır.(s.52) -Algıları Analiz Edin: Amerikan değerleri ve politikaları da dahil olmak üzere ABD'ye yönelik küresel algıları daha iyi anlamak için en son araştırma ve politik-stratejik metodolojileri kullanmak.(s.53) -Temel Hedefleri ve Stratejileri Formüle Edin: ABD'nin Irak'ın savaş sonrası işgalini yönetmekte zorlanmasının bir nedeni de hedefler ve stratejiler konusunda neredeyse tam bir kafa karışıklığı yaşanmasıdır. Savaş sonrası başarının tanımı hiçbir zaman net bir şekilde ortaya konmamıştır. Benzer şekilde, ABD'nin stratejik iletişimi açısından, planlamada kritik bir adım, tam olarak hangi hedefe doğru ilerlememiz gerektiğini detaylandırmak olacaktır. Basitçe söylemek gerekirse, yeni stratejik iletişim planlama işlevi başarının neye benzediğini tanımlamalıdır. Ve bunu başarmak için kapsamlı bir stratejik çerçeve formüle etmelidir.(s.53) -Hedefleri Belirleyin: ABD desteğinin artırılması açısından "kazanılabilir" hedef kitlelerin belirlenmesi başarılı bir stratejik iletişim için kritik önem taşıyacaktır.(s.54) -Stratejik olarak formüle edilmiş, odaklanmış ve tutarlı bir dizi tema ve mesaj, dönüştürülmüş bir stratejik iletişim çabasının başarısı için bir ön koşuldur. Bu ana temalar ve mesajlar, örneğin, aşağıdaki hususları iletmelidir: İnsan onuruna ve bireysel haklara saygı-Bireysel eğitim ve ekonomik fırsat-Kişisel özgürlük, güvenlik ve hareketlilik.(s.56)

	- Kilit Ürün ve Programların Belirlenmesi: Yine araştırmalardan yararlanarak, ABD'nin yeni stratejik iletişim çabası, hedef kitlelere, bu hedeflerle ilgili ve inandırıcı olan özelleştirilmiş ve hatta kişiselleştirilmiş bir diyalog yoluyla ulaşmalıdır. Bu, bir dizi ürün ve programı içerecektir: Kitle Anketi ve Analizi Yapın: Etnografik, psikografik, demografik, davranışsal ve izleme araştırmaları dahil. Başarılı bir siyasi veya pazarlama kampanyasında olduğu gibi, gerçek şu ki hedef kitleniz ve onların algıları hakkında çok fazla şey bilemezsiniz. Örneğin, nitel odak gruplarında ve nicel kıyaslama araştırmalarında hipotez test metodolojilerinin kullanılması stratejik iletişim başarısı için kritik bir ön koşuldur. Kültürel Analiz Yapın: Değerler, din, eğlence ve eğitim gibi kültürel faktörleri içerir. Stratejik iletişim, izleyicilerinin sürekli olarak nasıl etkilendiğine dair geniş ve keskin bir analitik bakış açısı benimsemelidir.(s.56) -Etkileşimli ve Aracılı Kanalları Kullanın: Yaygın telekomünikasyon teknolojisi, hedef kitlelerin sürekli iki yönlü iletişimde uygun maliyetli katılımına izin verir elektronik posta, etkileşimli diyalog, sanal iletişim, etkileşimli video oyunları ve etkileşimli İnternet oyunları kullanarak etkileşimler. Benzer şekilde, bu teknoloji blogları ve sohbet odalarını kullanarak geçici grup etkileşimlerini de desteklemektedir. Aracılı etkileşimler, belirli bir konuya odaklanan bir web sitesine materyal gönderilmesini düzenleyen bir bireyi içerir. Bu yeni katılım biçimleri uygun kitleler için kullanılmalıdır.(s.57-58) -Özel Sektör Medya Tekniklerinden Yararlanın: ABD'nin yeni stratejik iletişim çabası, özel sektör pazarlama ve siyasi kampanyaları ile aynı medyayı kullanmalıdır. Dağıtım taktikleri hükümetin ihtiyaçlarına göre uyarlanmalıdır. Kanallar arasında televizyon, film, gazete, radyo, süreli yayınlar ve e-dergiler gibi klasik yayın medyası yer alır. Yukarıda açıklandığı gibi interaktif kanallar, sürekli bir sohbete izin verir. Ülkeden ülkeye, hedef kitleden hedef kitleye, en güvenilir kanallar ve en umut verici teknikler belirlenmeli ve uygun mesajların iletilmesi için kullanılmalıdır. Değişimleri Destekleyin: 1993'ten 2001'e kadar Dışişleri Bakanlığının eğitim ve kültür değişim programlarına ayrılan toplam fon yüzde 33'ten fazla azaldı ve önemli Müslüman nüfusa sahip toplumlarda değişim programları azaldı. Bu durum değişmelidir. Artırılmış, genişletilmiş ve hedefe yönelik değişim programları yeni stratejik iletişim fonksiyonu altında önemli ölçüde artırılmalıdır.(s.58) -Etkinlik ve Toplantıları Kolaylaştırın: Örneğin, İslami cihatçılığa karşı Müslüman dünyasında yerel olarak desteklenen bir dizi girişim başlatılmalıdır. Örnekler arasında ekonomik kalkınma konferansları, siyasi açıklığı tartışan seminerler ve İslam dünyasının aşırıcılık ve terörizme karşı kendi ideolojik savaşını koordine etmek için saygın ruhani ve seküler liderlerden oluşan bir pan-İslam konseyinin oluşturulması yer almaktadır.

	ABD'nin İstihdam ve Eğitimini Güçlendirin: İşe alım ve eğitimin iyileştirilmesi konusunda ilerleme kaydedilmiş olsa da bu sadece bir başlangıçtır. Stratejik iletişim yeni bir kanla beslenmelidir: Yeni nesil son teknoloji ürünü, risk dostu, özel sektör yeteneklerini çekmek için uyumlu bir iletişim çabası planlanmalı ve başlatılmalıdır. Ve bu yetenekler, isyancı benzeri bir verimlilik ve etkinlikle iletişim kurmaları için işe alınmalı, eğitilmeli, hazırlanmalı, yetiştirilmeli, motive edilmeli ve terfi ettirilmelidir. (s.58-59) -Özel Sektör ile Ortaklık: ABD'nin stratejik iletişim çabaları kamu sektörü ile sinerji yaratmalıdır. Sonuç olarak: Hükümet bugün tek başına yabancı halklara inandırıcı ve etkili iletişim kuramaz. Özel sektörün yardımcı çabalarıyla desteklenmelidir. (s.59) -Başarıyı İzlemek için Geri Bildirim Kullanın: Yeni bir stratejik iletişim çabasının başarısı için kritik olan, ABD'nin gerekli ayarlamaları yapmasına ve hem geçmiş hem de mevcut çaba ve girişimlerden ders çıkarmasına yardımcı olacak bir ölçüm kültürü yaratmak olacaktır. Bu geri bildirim döngüsü sürekli olarak hesap verebilirliği teşvik etmeli ve yeni stratejik iletişim işlevinin en üst düzeylerine kadar uzanarak seçilen hedeflere karşı başarıyı ölçmelidir.(s.59) -Özellikle, özel sektörde olduğu gibi, bu izleme ve geri bildirim sistemi aşağıdaki on stratejik iletişim hedefine yönelik ilerlemeyi ölçmelidir. Hem niteliksel hem de niceliksel olarak en ileri özel sektör ölçüm, model ve yönetim sistemleri, aşağıdakilere karşı ilerlemeyi kalibre etmek için uygulanmalıdır: NEYİ iletmek istiyoruz? Bunu tam olarak NEDEN iletmek istiyoruz? Bunun gerçekten NE yapmasını istiyoruz? KİME ulaşmaya çalışıyoruz? NEYİ hatırlamalarını istiyoruz? HANGİ tutum veya davranışı bekliyoruz? Bu ne zaman yapılacak? Ne kadara mal olacak? Tam olarak hangi sonuçları bekliyoruz? Başarıyı NASIL ölçeceğiz? (s.59)
Kodlama Kriteri 3 **Roller**	-Başkanlık liderliği ve Kongrenin iki partili siyasi iradesi şarttır. Hükümet ve özel sektör arasında daha önce görülmemiş ölçekte bir iş birliği zorunludur. (s.2) -Hiçbir şey ABD politikalarını ve ABD'nin dış ve ulusal güvenlik hedeflerine ilişkin küresel algıları Başkanın ve üst düzey yetkililerin açıklamaları ve eylemleri kadar güçlü bir şekilde şekillendiremez. (s.3)

	-Önümüzdeki yıllarda ABD özel sektörünün ABD'nin daha etkili stratejik iletişim çabalarındaki payı artacak. Giderek daha fazla oranda, katkıda bulunabilecekleri kanallar arayacaklardır. (s.52) -İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana ABD'nin stratejik iletişimini planlama ve koordine etmeye yönelik Başkanlık çabaları Beyaz Saray ve kabine departmanı modellerini kullanmıştır. Başkanlar genellikle MGK ya da Dışişleri Bakanlığını kullanmışlardır. (s.60) -Dışişleri Bakanlığı, kurumlar arası stratejik iletişim koordinasyonunu, büro düzeyinde asgari planlama ve personel desteği ile bir Müsteşar'a devretmiştir…. Dışişleri Bakanlığı zaman zaman tekil konularda (örneğin 1991 Basra Körfezi savaşı sırasında) stratejik iletişimi iyi bir şekilde planlamış ve koordine etmiştir, ancak sorumluluğu üstlendiğinde bunu tutarlı bir şekilde başarılı bir şekilde yapamamıştır.(s.60-61) -Beyaz Saray Küresel İletişim Ofisi ve NSC PCC artık stratejik iletişim koordinasyonuyla ilgili resmi yetkilere sahiptir.(s.61) -Birleştirici bir Başkanlık vizyonu ve iki partili geniş Kongre desteği, Amerika'nın stratejik iletişiminin dönüştürülmesinde kritik başlangıç noktalarıdır. Amerika'nın ihtiyaç duyduğu uzun vadeli stratejik iletişim yeteneklerini oluşturmak için gereken siyasi iradeyi yalnızca Başkanlık yönlendirmesi ve Kongre liderlerinin odaklanmış eylemleri yaratabilir. Nesiller önce tasarlanmış yapılarda yapılacak kademeli değişiklikler çözüm değildir. Yeni bir vizyona, yeni yapılara ve yeni Kongre yetkilerine ihtiyacımız var. En tepeden liderlik, 21. yüzyıl dış ve ulusal güvenlik politikalarının stratejik iletişimle bağlantılı olmadığı sürece başarısız olacağı anlayışını yaygınlaştırmalıdır.(s.62) -Amerika'nın stratejik iletişimde köklü bir devrime ihtiyacı var: .İki partili Kongre finansmanı ve desteği ile güçlendirilmiş ve kalıcı hale getirilmiş Başkanlık talimatı ve güçlü işbirliği kurumsal yetenekleri inşa edecek kabine sekreterleri ve ajans başkanlarının desteği .Yeni bir yasal Ulusal Güvenlik Danışman Yardımcısı ve kurumlar arası bir Stratejik İletişim Komitesi tarafından yönetilen yönlendirme, planlama ve koordinasyon. .Kamu ve özel sektör bileşenlerinin orkestrasyonlu bir karışımından destek .Kar amacı gütmeyen ve partizan olmayan bağımsız bir Küresel Stratejik İletişim Merkezi aracılığıyla kritik zorlukları ele almaya ve operasyonel destek sağlamaya adanmıştır. .“Mükemmel” planlama ve koordinasyon yapısı diye bir şey yoktur. Yeni yapıların başarısı ya da başarısızlığı nihayetinde ilgili kişilerin beceri ve dürüstlüğüne göre belirlenecektir. Ancak içerik ve yapı birbiriyle bütünsel olarak ilişkilidir. İyi organizasyonlar iyi sonuçların şekillenmesine yardımcı olabilir.(s.62)

	-Görev Gücü, (1) ABD Hükümetinin küresel kamuoyunu anlama yeteneğini güçlendirecek, stratejik hedefler konusunda tavsiyelerde bulunacak ve (2) ABD'nin kamu diplomasisi, halkla ilişkiler, uluslararası yayıncılık ve askeri bilgi operasyonları dahil olmak üzere stratejik iletişimin tüm bileşenlerini koordine etmek; ve (3) stratejik iletişimin planlanması, koordinasyonu, yürütülmesi ve finanse edilmesine ilişkin yeni mevzuat için bir temel sağlamak.(s.63) -Bu hedeflere ulaşmak için Başkan, MGK bünyesinde daimi bir stratejik iletişim yapısı kurmalı ve bu yapı için mevzuat ve finansman oluşturmak üzere Kongre ile birlikte çalışmalıdır: Stratejik İletişimden Sorumlu Ulusal Güvenlik Danışman Yardımcısı; MGK bünyesinde Stratejik İletişim Komitesi; ve bir Bağımsız, kar amacı gütmeyen, partizan olmayan Stratejik İletişim Merkezi(s.63) -Stratejik İletişimden Sorumlu Ulusal Güvenlik Danışmanı Yardımcısı, rütbe olarak bir kabine departmanının Başkan yardımcısına eşdeğer olmalı ve Ulusal Güvenlik Danışmanı ile MGK'ya rapor vermelidir. Stratejik İletişimden Sorumlu MGK Yardımcısı aynı zamanda stratejik iletişimle ilgili tüm konularda Başkanın baş danışmanı olarak görev yapacaktır. Bu kişi Başkan ile yakın ilişkisi olan, üstün siyasi iletişim becerilerine sahip, hükümetin en üst kademelerinde çalışabilecek itibarlı, sivil ve askeri hükümet birimlerinin kültürlerine duyarlı ve özel sektörle güçlü bağları olan son derece deneyimli bir kişi olmalıdır.(s.63) -Stratejik İletişimden Sorumlu Ulusal Güvenlik Danışman Yardımcısı bir Stratejik İletişim Komitesine başkanlık etmelidir. Üyeleri müsteşar rütbesine eşdeğer olmalı ve Dışişleri, Savunma ve İç Güvenlik Bakanları; Başsavcı; Başkanın Özel Kalem Müdürü; Yönetim ve Bütçe Ofisi Direktörü; Beyaz Saray İletişim Direktörü; Merkezi İstihbarat Direktörü; Genelkurmay Başkanı; Uluslararası Kalkınma Ajansı Direktörü; ve Yayın Kurulu Başkanı tarafından belirlenmelidir. (s.63) -Stratejik İletişim Komitesi'ne (SCC), Beyaz Saray Küresel İletişim Ofisi'ni kuran 13283 sayılı İcra Emri'nde ve NSC'nin Stratejik İletişim Politikası Koordinasyon Komitesi'ni kuran 10 Eylül 2002 tarihli NSC Memorandumu'nda mevcut olan stratejik yönlendirme, koordinasyon ve değerlendirme yetkileri verilmelidir. Daha önceki nominal yetkilere sahip koordinasyon mekanizmalarının aksine, yeni Stratejik İletişim Komitesi kamu diplomasisi, halkla ilişkiler ve askeri bilgi operasyonları alanlarında ilgili kurumların çalışmalarını planlama yetkisine de sahip olmalıdır. SCC operasyonel sorumluluklar vermeli ancak doğrudan uygulama yapmamalıdır. Yeni Stratejik İletişim Merkezi'ne program ve proje yönetimi sağlamalıdır.(s.63) -(3)Hükümet dışı girişimleri harekete geçiren, kültürler arası fikir, insan ve bilgi alışverişini teşvik eden, bilgi yönetim sistemlerini, dil ve beceri

	envanterlerini ve kısa süreli görevlendirmeler için özel sektör uzmanlarını işe alma prosedürlerini sürdüren, geçici iletişim ekiplerini görevlendiren, planlama ve işe alımları artıran, maliyet karşılama temelinde sağlanan hizmetler aracılığıyla hükümetin stratejik iletişimini desteklemek, ve eğitim; ve etkinliği sürekli olarak izlemek ve değerlendirmek. (s.67) - Stratejik İletişim Merkezi için temel finansman, Dışişleri Bakanlığı bütçesi içerisinde tahsis edilmelidir. Kar amacı gütmeyen, vergiden muaf bir şirket olarak Merkezin proje ve program fonlarının çoğu, Stratejik İletişim Merkezi'ne üye olan ABD devlet kurumlarının maliyet kurtarma sözleşmeleri ve görev emirlerinden sağlanacaktır.(s.76)
Kodlama Kriteri 4 **Sorunlar**	- Amerika'nın dünya kamuoyundaki olumsuz imajı ve ikna kabiliyetinin azalması, iletişim stratejilerinin uygulanmasındaki başarısızlıktan başka faktörlerin de sonucudur. (s.1-2) - …Dünya genelinde öfke ve hoşnutsuzluk, Amerika'nın zedelenmiş güvenilirliğine ve ABD'nin hedeflerini gerçekleştirme şekline yönelmiş durumda. Amerika'nın ikna gücünün kriz içinde olduğuna dair bir fikir birliği var...(s.14) -Olumsuz tutumlar ve bunları yaratan koşullar, Amerika'nın ulusal güvenliğine yönelik tehditlerin temel kaynaklarıdır ve diplomatik fırsatları kullanma yeteneğini azaltır. Terörizm, zayıf koalisyonlar, iş dünyasına zararlı etkiler, seyahat kısıtlamaları, sınır ötesi turizm ve eğitim akışlarında düşüşler ve ABD'nin yumuşak gücünün diğer unsurları üzerinde zararlı sonuçlar, yaygın bir düşmanlık ortamının taktiksel belirtileridir. (s.15) -Politikalar, çıkar çatışmaları, kültürel farklılıklar, hatıralar, zaman, medya aracılığıyla bilgilere bağımlılık ve diğer faktörler algıları şekillendirir ve stratejik iletişimin etkinliğini sınırlar. (s.15) -…Amerika'nın kamu diplomasisinin krizde olduğuna dair bir fikir birliği var. Güçlü liderlik, stratejik yönlendirme, yeterli koordinasyon, yeterli kaynaklar ve ölçme- değerlendirme kültürü eksik. Birçok kişi, Amerika'nın imaj sorununun, Amerika Birleşik Devletleri'nin kibirli, ikiyüzlü ve özgecil algılamalarıyla bağlantılı olduğunu öne sürüyor…(s.16) -Çerçeveler karmaşık olayları basitleştirir ve iletişim kurmaya yardımcı olur. Ancak Soğuk Savaş çerçevesi gibi, terörizm çerçevesi diğer önemli konuları ve sorunları dışlar: başarısız devletler, nükleer yayılma, HIV/AIDS salgını, ekonomik küreselleşme, terörizmden başka küresel tehditler ve küresel ısınma. Sık sık terörizm çerçevesi, strateji yerine taktiklere odaklanır. Odaklanma daha çok teröristleri yakalamak ve öldürmek üzerinedir, ulusal güvenlikte tehditlerin ve fırsatların temel kaynağı olan tutumsal, siyasi ve ekonomik güçlere değil. (s.17)

	-Yeni bilgi teknolojileri genellikle bilgiyi gönderenin kimliğinden ve inandırıcılık ve anlam sağlayan sosyal çerçevelerden ayırır. İnternet üzerindeki sosyal bağlam, örneğin, kendiliğinden belirgin değildir. Bilgi üretenlerin kimliği de değildir. Teröristler, ajandalarını gizlemek için web sitelerini kullanır. Web tabanlı anlatıları genellikle destekçiler arasında sempati uyandırmak ve destekçilerle rezonans sağlamak için şiddeti kutlamaz. (s.20) -Amerika Birleşik Devletleri stratejik iletişimi, sürekli Başkanlık yönlendirmesi, etkili kurumlar arası koordinasyon, optimal özel sektör ortaklıkları ve yeterli kaynaklardan yoksundur. (s.23) -ABD'nin stratejik iletişimi, internet merkezli bilgi yayma potansiyelini koordine edecek ve kullanacak şekilde gelişmemiştir. (s.28) -ABD politikaları ve eylemleri Müslümanların ezici çoğunluğu tarafından giderek artan bir şekilde İslam'ın bekasına yönelik bir tehdit olarak görülmektedir. Yakın zamanda Müslümanlar arasında yapılan üç anket, ABD'nin Müslüman Dünyasına "hükmetmeye" ve onu "zayıflatmaya" çalıştığına dair ezici bir kanaat olduğunu göstermektedir. (s.35) -ABD'nin Müslüman dünyasındaki zalimlere yakın destek verdiği algısı, belki de Amerikan stratejisindeki en kritik zafiyettir. Bu durum bizim mesajımızı güçlü bir şekilde zayıflatırken, düşmanın mesajını da güçlü bir şekilde desteklemektedir. (s.36) -Amerika'nın Müslüman dünyasına doğrudan müdahalesi paradoksal bir şekilde radikal İslamcıların itibarını ve desteğini arttırırken, bazı Arap toplumlarında Amerika Birleşik Devletleri'ne olan desteği tek haneli rakamlara indirmiştir. (s.40) -Amerikan kamu diplomasisi İslam toplumlarına demokrasi getirmekten bahsettiğinde, bu kendi kendine hizmet eden bir ikiyüzlülükten başka bir şey olarak görülmemektedir. Dahası, "özgürlük Ortadoğu'nun geleceğidir" demek, Arapların eski Komünist Dünya'nın köleleştirilmiş halkları gibi olduğunu ima ederek büyüklük taslamak olarak görülüyor - ancak Müslümanlar böyle hissetmiyor: kendilerini baskı altında hissediyorlar ama köleleştirilmiş hissetmiyorlar.(s.40) -…Amerikan eylemleri ve olayların akışı Cihatçı isyancıların otoritesini yükseltmiş ve Müslümanlar arasında meşruiyetlerini onaylama eğilimine girmiştir. Savaşan gruplar kendilerini işgal ve saldırı altındaki bir ümmetin (tüm Müslüman toplumu) gerçek savunucuları olarak göstererek geniş halk desteğini arkalarına alıyorlar. (s.40) -Müslümanlar Amerikalıları garip bir şekilde narsist olarak görüyorlar- yani savaşın tamamen bizimle ilgili olduğunu düşünüyorlar. Müslümanlara

	göre savaşla ilgili her şey- Amerikalılar için- Amerikan iç politikasının ve büyük oyununun bir uzantısından başka bir şey değil. Bu algı elbette seçim atmosferinde daha da artıyor ama yine de Amerikalıların Müslümanlarla konuşurken aslında sadece kendileriyle konuştukları izlenimini sürdürüyor. (s.40) - İslam dünyasına yönelik Amerikan kamu diplomasisindeki kritik sorun "bilgi yayma" ya da hatta "doğru" mesajı hazırlama ve iletme sorunu değildir. Aksine, bu temel bir güvenilirlik sorunudur. Basitçe ifade etmek gerekirse, bugün ABD'nin Müslümanlar ve İslam dünyasıyla iletişim kurabileceği bir kanalı bulunmamaktadır. Bu nedenle kaçınılmaz olarak, Amerikalılar ne yaparsa yapsın ve demek sadece hem mesaja hem de "yüksek ve net" kanala sahip olan tarafa hizmet eder: düşmana.(s.41) -… mevcut stratejik iletişim planlamamız ve yürütmemiz diplomatik ve pazarlama alanında geçmişe takılmış durumda. Açıkça tanımlanmış bir stratejik çerçevemiz, temalarımız ya da mesajlarımız yok. Görevdeki şirketin avantajlarını ve kitlesel pazarlama taktiklerini kullanmaya çalışıyoruz. Ancak bu avantajlar geçtiğimiz birkaç yıl içinde büyük ölçüde azaldı ve bu taktikler artık özel sektör pazarlamasında bile işe yaramıyor. (s.48) -Altmış yıl boyunca stratejik iletişim planlaması ve koordinasyonu geçici olmuş ve genellikle kayıtsızlıkla ele alınmıştır. Amerika Birleşik Devletleri artık stratejik iletişimde içi boş yetkilerin, etkisiz komitelerin ve boğucu alan savaşlarının tekrarlanmasını kaldıramaz.(s.61) -Günümüzün stratejik iletişim araçlarının çoğu İkinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında inşa edilmiştir. Görevler ve kurumlar arası koordinasyon yapıları Soğuk Savaş modellerini yansıtmaktadır. Tıpkı daha önceki nesil Amerikalıların 1940'lar ve 1950'lerdeki ulusal güvenlik sorunlarının üstesinden gelmek için yeni yollar yaratması gibi, bugün de benzer ölçekte değişiklikler yapmalı ve bu değişiklikleri mevzuata dayandırmalıyız.(s.64) -11 Eylül Komisyonu, her iki partinin üst düzey siyasi liderleri ve son kamu diplomasisi çalışmalarının bulguları iki temel varsayım üzerinde hemfikirdir. Amerika bir "fikirler mücadelesi" içindedir. Kamu diplomasisine yapılan mevcut yatırım seviyeleri mevcut tehdit ve fırsatlarla orantılı değildir. Stratejik iletişim için ayrılan fonlar, şirketler ve siyasi kampanyalar tarafından harcananların aksine çok düşüktür.(s.76) -Enformasyon stratejisine ilişkin iki NSC Politika Koordinasyon Komitesi ve yeni Beyaz Saray Küresel İletişim Ofisi, Terörle Savaş için NSC onaylı stratejik bir enformasyon kampanyası üretmede şimdiye kadar etkisiz kalmıştır. (s.78)

EK- II.

Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim için ABD Ulusal Stratejisi - US National Strategy for Public Diplomacy and Strategic Communication (2007)[323]	
Kodlama Kriteri 1 **Tanımlar**	-Kamu diplomasisi, özünde, Amerika'nın diplomasisini kamuya açık hale getirmek ve Amerika'nın görüşlerini, değerlerini ve politikalarını dünyanın dört bir yanındaki kitlelere etkili yollarla iletmekle ilgilidir. Kamu diplomasisi, farklı halklara ortak çıkarlarımızı ve değerlerimizi hatırlatarak Amerikan halkı ile dünyanın geri kalanı arasındaki bağları güçlendirir. Amerika'nın en etkili kamu diplomasisinin bir kısmı, eğitim, sağlık hizmetleri ve daha fazla ekonomik ve siyasi katılım fırsatı yoluyla insanlara yatırım yaptığımız için sözlerle değil eylemlerimizle iletilir. Kamu diplomasisi aynı zamanda aşırılık yanlılarını ve ideolojilerini izole etmeye ve marjinalleştirmeye çalışır. Tüm bu yollarla kamu diplomasisi "barışa hizmet eder", dünyanın dört bir yanındaki insanlar için daha iyi bir yaşam sağlayan ve aşırıcılığın kök salmasını zorlaştıran koşullar yaratmak için çalışır.(s.12)
Kodlama Kriteri 2 **Kurallar ve İlkeler**	-Amerika Birleşik Devletleri Ulusal Güvenlik Stratejisi sekiz ulusal güvenlik hedefi belirlemektedir .İnsan onurunu savunmak; .Terörizme karşı ittifakları güçlendirmek; .Bölgesel çatışmaları yatıştırmak; .Kitle imha silahlarından kaynaklanan tehditleri önlemek; .Küresel ekonomik büyümeyi teşvik etmek; .Kalkınma çemberini genişletmek; .Diğer küresel güç merkezleriyle işbirliği yapmak; ve .Amerika'nın ulusal güvenlik kurumlarını yirmi birinci yüzyılın zorluklarını ve fırsatlarını karşılayacak şekilde dönüştürmek. - Kamu diplomasisi ve stratejik iletişim her zaman ulusumuzun temel değerlerini ve ulusal güvenlik hedeflerini desteklemek için çaba göstermelidir. Tüm iletişim ve kamu diplomasisi faaliyetleri; .Özgürlüğe, insan haklarına ve her insanın onuruna ve eşitliğine olan bağlılığımızı vurgulayın; .İdeallerimizi paylaşanlara ulaşmak; .Özgürlük ve demokrasi için mücadele edenleri desteklemek; ve .Nefret ve baskı ideolojilerini benimseyenlere karşı koyun. (s.2) - Amerika'nın kamu diplomasisini ve yabancı kitlelerle stratejik iletişimini yönetmek için üç stratejik hedef belirledik: 1. Amerika, kökleri en temel değerlerimize dayanan olumlu bir umut ve fırsat vizyonu sunmalıdır. Bu değerler arasında özgürlüğe olan derin inancımız ve her insanın onuru ve eşitliği de yer almaktadır. Tüm insanların hukukun üstünlüğüyle

[323]"U.S. National Strategy for Public Diplomacy and Strategic Communication", (Çevrimiçi) https://2001-2009.state.gov/documents/organization/87427.pdf, 25 Aralık 2023.

	yönetilen ve yolsuzluk ya da gözdağından arınmış adil toplumlarda yaşamayı hak ettiğine inanıyoruz. İnsanların fikirlerini söyleyebilmeleri, barışçıl bir şekilde protesto edebilmeleri, özgürce ibadet edebilmeleri ve hükümetlerini seçmeye katılabilmeleri gerektiğine inanıyoruz. Kız ve erkek tüm insanların eğitimli olmasını istiyoruz, çünkü eğitimin fırsatları artırdığını biliyoruz ve eğitimli insanların sorumluluk sahibi, hoşgörülü ve birbirlerinin farklılıklarına saygılı vatandaşlar olma ihtimallerinin daha yüksek olduğuna inanıyoruz. Dünyanın dört bir yanındaki insanların geçimlerini sağlayabilmeleri ve ailelerini geçindirebilmeleri için refah çemberini genişletmek istiyoruz. Amerika uzun zamandır dünyanın dört bir yanındaki insanlar için bir umut ve fırsat ışığı olmuştur ve daha iyi bir yaşam için bu umut ışığı olmaya devam etmeliyiz. 2. Ortaklarımızla birlikte, her milletten, kültürden ve inançtan medeni insanların aradığı özgürlük ve barışı tehdit eden şiddet yanlısı aşırılık yanlılarını izole etmeye ve marjinalleştirmeye çalışıyoruz. Bu hedefe şu şekilde ulaşabiliriz: - Güvenli ve çoğulcu toplumlarda olumlu bir geleceğe giden yol olarak demokratikleşme ve iyi yönetişimi teşvik etmek; - Müslüman toplulukları aktif bir şekilde sürece dahil ederek ve ana akım Müslüman seslerini yükselterek; - Terörist liderlerin, destekçilerinin ve örgütlerin izole edilmesi ve itibarsızlaştırılması; - Siyasi amaçlara ulaşmak için kabul edilebilir bir taktik olarak terörün gayri meşrulaştırılması; ve - Batı'nın tüm dinlere açık olduğunu ve hiçbir inançla çatışma içinde olmadığını göstermek. 3. Amerika, Amerikalılar ile dünyanın dört bir yanındaki farklı ülke, kültür ve inançlara mensup insanlar arasındaki ortak çıkar ve değerleri beslemek için çalışmalıdır. İnsan olarak bizi birleştiren unsurlar, bizi ayıran unsurlardan çok daha fazladır. Özellikle savaş ve ortak tehditlerin olduğu bir dönemde Amerika ortak çıkar ve değerleri aktif bir şekilde beslemelidir. Ekonomik fırsatların genişletilmesi, çatışmaların barışçıl yollarla çözümünün teşvik edilmesi, bilimsel işbirliğinin arttırılması, sınır gözetmeksizin hastalıklarla mücadele edilmesi ve ortak çevremizin korunması ortak çıkarlarımızdır. Amerikan politikasının ve kamu diplomasisinin temel taşlarından biri ortak menfaat ve değerleri tespit etmek, vurgulamak ve beslemek olmalıdır. (s.3) Başarılı bir kamu diplomasisi ve stratejik iletişim hem geniş kitlelere hem de belirli hedef kitlelere hitap etmelidir. Televizyon, radyo ve internet gibi belirli medya araçlarının yanı sıra basın ve halkla ilişkiler faaliyetleri geniş bir kitleye ulaşır. Ancak kamu diplomasisi çabaları aynı zamanda daha dar, daha ayrı gruplara, özellikle de uzmanlıkları, itibarları veya liderlik rolleri nedeniyle başkalarının kararlarını ve görüşlerini etkileyen gruplara yöneliktir. Yabancı toplumlardaki kanaat önderleri, daha geniş kamu diplomasisi hedeflerimizin ilerletilmesinde etkili ortaklar olabilir. Kamu

	diplomasisi ve iletişim programlarımızı, mevcut en uygun ve etkili medyayı kullanarak belirli kitlelere göre uyarlamamız gerekir. (s.4)
Kodlama Kriteri 3 **Roller**	Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerden sorumlu Müsteşar tarafından yönetilen Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim Politika Koordinasyon Komitesi (PCC), kurumlar arası topluluk genelinde kamu diplomasimizi koordine ettiğimiz genel mekanizmadır. Görevimizi yerine getirmemize yardımcı olmak için PCC aşağıdaki yapıları kuracaktır: I.Merkezi Dışişleri Bakanlığında bulunan Terörle Mücadele İletişim Merkezi'nin temel misyonu, teröristleri ve ideolojilerini itibarsızlaştırmaya yönelik mesajlar ve stratejiler geliştirmektir. II. Kurumlar Arası Kriz İletişim Ekibi Ulusal Güvenlik Konseyi, şiddete varan aşırıcılığa karşı çabalarımızı etkileyebilecek önemli bir son dakika haberi üzerine, mesaj noktalarını koordine etmek üzere derhal kurumlar arası bir konferans çağrısı başlatacaktır. Çağrı katılımcıları en azından şunları içermelidir: -Beyaz Saray İletişim Ofisi -NSC Kıdemli İletişim Direktörü /Sözcüsü -Beyaz Saray Basın Sözcüsü -Devlet Bakanlığı Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler -Savunma Bakanlığı Halkla İlişkiler Müdahale kararının ardından, ilgili kurumların halkla ilişkiler ve iletişim temsilcileriyle bir konferans görüşmesi yapılarak birleşik mesajlar geliştirilecek ve koordine edilecektir. Terörle Mücadele İletişim Merkezi'nden çıkan mesaj ve uygun resmi açıklamalar Dışişleri Bakanlığındaki Hızlı Müdahale Birimi aracılığıyla Kabine sekreterlerine, büyükelçilere ve askeri komuta zincirine iletilecektir. III. Uygulamanın Düzenli Olarak İzlenmesi Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim PCC'si, bu iletişim stratejisinin uygulanmasındaki ilerlemeyi gözden geçirmek üzere düzenli olarak toplanacaktır.(s.8) İLK İLETİŞİM FAALİYETLERİ USG'nin tüm bölümlerinin kamu diplomasisi ve küresel iletişimde bir rolü vardır. USG'nin dünya çapında iletişim kurma konusundaki genel etkinliğini en üst düzeye çıkarmak için her bir kurum ve büyükelçilik şunları yapmalıdır: I. Bu belgedeki kamu diplomasisi/stratejik iletişim hedeflerini uygulamak için kuruma özel bir plan geliştirin. Ajans planları şunları içermelidir: -Kurumun genel kamu diplomasisi/stratejik iletişim hedeflerini desteklemek üzere öne çıkaracağı iki ya da üç kilit program/ politikanın belirlenmesi -Hedef kitleleri belirleyin -Konuşmalar, yurtdışı seyahatleri, medya röportajları vb. yollarla kilit program ve politikaların hedef kitlelere iletilmesi için sorumluluk atayın ve belirli planları ana hatlarıyla belirleyin. Tanımlayın:

	-Ajansın birlikte çalıştığı STK ve özel sektör ortakları -ABD politikasını açıklayabilecek ve savunabilecek konu uzmanları -Yabancı dil bilen ve çeviri yapabilen/ mülakatlara katılabilen çalışanlar -Kamu diplomasisi çabalarını ilerletmek için elçiler önerin -Küresel kamu diplomasisini desteklemek için ilişkilendirilebilecek mevcut faaliyet ve programların ana hatları -Etkinliği değerlendirmek için kriterler geliştirin(s.9) Temel Bilgi Paylaşımı Dışişleri Bakanlığı, tüm USG yetkililerini bölgesel ve ülkeye özgü politikalar, resmi açıklamalar ve kilit mesajlar konusunda güncellemek için dahili internet üzerinden erişilebilen yeni bir "Kamu Diplomasisi Brifing Kitabı" oluşturmuştur. Brifing kitabı, mesajlarımızın net ve tutarlı olabilmesi için tüm USG yetkililerinin yurtdışı seyahatleri öncesinde brifing ve hazırlıklarının bir parçası olmalıdır. Tüm kurumlar ayrıca uygun web sitelerinde yer almak üzere zamanında materyal toplanmasına ve iletilmesine yardımcı olmalıdır: -Amerikan programlarının insanların hayatlarını nasıl etkilediğine dair ikna edici hikayeler (mümkünse resim ve video kaset dahil). Sağlık hizmeti alan, bilimsel araştırma ve yenilikler konusunda işbirliği yapan ya da İngilizce dil ve değişim programlarına katılan kişilerle yapılan röportajlar sağlanmalı ve Dışişleri Bakanlığının "Daha İyi Bir Yaşam için Ortaklık" web sitesinde yer almalıdır. İLK İLETİŞİM FAALİYETLERİ USG'nin tüm bölümlerinin kamu diplomasisi ve küresel iletişimde bir rolü vardır. USG'nin dünya çapında iletişim kurma konusundaki genel etkinliğini en üst düzeye çıkarmak için her bir kurum ve büyükelçilik şunları yapmalıdır: I. Bu belgedeki kamu diplomasisi/stratejik iletişim hedeflerini uygulamak için kuruma özel bir plan geliştirin. Ajans planları şunları içermelidir: -Kurumun genel kamu diplomasisi/stratejik iletişim hedeflerini desteklemek üzere öne çıkaracağı iki ya da üç kilit program/ politikanın belirlenmesi -Hedef kitleleri belirleyin -Konuşmalar, yurtdışı seyahatleri, medya röportajları vb. yollarla kilit program ve politikaların hedef kitlelere iletilmesi için sorumluluk atayın ve belirli planları ana hatlarıyla belirleyin. Tanımlayın: -Ajansın birlikte çalıştığı STK ve özel sektör ortakları -ABD politikasını açıklayabilecek ve savunabilecek konu uzmanları -Yabancı dil bilen ve çeviri yapabilen/ mülakatlara katılabilen çalışanlar -Kamu diplomasisi çabalarını ilerletmek için elçiler önerin -Küresel kamu diplomasisini desteklemek için ilişkilendirilebilecek mevcut faaliyet ve programların ana hatları -Etkinliği değerlendirmek için kriterler geliştirin(s.9)

	Temel Bilgi Paylaşımı Dışişleri Bakanlığı, tüm USG yetkililerini bölgesel ve ülkeye özgü politikalar, resmi açıklamalar ve kilit mesajlar konusunda güncellemek için dahili internet üzerinden erişilebilen yeni bir "Kamu Diplomasisi Brifing Kitabı" oluşturmuştur. Brifing kitabı, mesajlarımızın net ve tutarlı olabilmesi için tüm USG yetkililerinin yurtdışı seyahatleri öncesinde brifing ve hazırlıklarının bir parçası olmalıdır. Tüm kurumlar ayrıca uygun web sitelerinde yer almak üzere zamanında materyal toplanmasına ve iletilmesine yardımcı olmalıdır: -Amerikan programlarının insanların hayatlarını nasıl etkilediğine dair ikna edici hikayeler (mümkünse resim ve video kaset dahil). Sağlık hizmeti alan, bilimsel araştırma ve yenilikler konusunda işbirliği yapan ya da İngilizce dil ve değişim programlarına katılan kişilerle yapılan röportajlar sağlanmalı ve Dışişleri Bakanlığının "Daha İyi Bir Yaşam için Ortaklık" web sitesinde yer almalıdır. -Arama motoru teknolojisi ile birlikte dijital görüntü ve videolardan oluşan bir veri tabanı geliştirilmelidir. -Materyal, ana akım Müslüman görüşlerini ve teröristlerin/aşırıcılığın reddini temsil eden basılı ve video alıntılarını içermelidir. -En iyi uygulamalar belirlenmeli ve kurum web siteleri aracılığıyla paylaşılmalıdır. Kitle Analizi: Yabancı kamuoylarını anlamak başarılı bir iletişim için hayati önem taşır. Diğer ülke vatandaşlarının bizi nasıl gördüğünü ve hangi ortak değer ve çıkarlara sahip olduğumuzu daha iyi anlayabilmemiz için USG farklı ülkelerdeki kamuoyu hakkında merkezi bir bilgi ve analiz havuzu oluşturmalıdır. Bu tür bilgiler şu anda bir dizi farklı kurum (BBG, Dışişleri Bakanlığı INR, DoD, USAID, bazı bireysel elçilikler) ve Gallup ve PEW gibi özel sektör kuruluşları tarafından toplanmaktadır. Doğru ve güncel bilgiler, kurumlar arası gönderimler ve erişim için tek bir merkezi yerde toplanmalıdır. Bu merkezi depodaki bilgiler, mesajların etkinliğinin geliştirilmesi ve izlenmesine yardımcı olmak üzere tüm üst düzey hükümet iletişimcileri ve yeni Terörle Mücadele İletişim Merkezi tarafından kullanılabilir olmalıdır.(s.10)
Kodlama Kriteri 4	
Sorunlar	

EK- III.

Commander's Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy- Version 2.0 - US Joint Forces Command Joint Warfighting Center - 27 October 2009[324]	
Kodlama Kriteri 1 **Tanımlar**	-Modern teknolojik gelişmeler ve medya dağıtım yöntemleriyle kolaylaştırılan bilgi ortamındaki sürekli ve hızlı iletişim akışı, Amerika Birleşik Devletleri'nin güvenilirliğini ve etkisini korumak ve geliştirmek için duyarlı, çevik süreçler ve yetenekler gerektirmektedir. Bu zorlukları birleşik eylem yoluyla ele almak için, stratejik iletişim (SC) olarak bilinen bir bütün hükümet yaklaşımı ortaya çıkmıştır.(s. ix) -SC genel olarak "Ulusal gücün tüm araçlarının eylemleriyle senkronize edilmiş koordineli programlar, planlar, temalar, mesajlar ve ürünlerin kullanılması yoluyla ABD çıkarlarının, politikalarının ve hedeflerinin ilerletilmesi için uygun koşulları yaratmak, güçlendirmek veya korumak amacıyla kilit kitleleri anlamaya ve onlarla etkileşim kurmaya yönelik odaklanmış Birleşik Devletler Hükümeti (USG) çabaları" olarak kabul edilmektedir. (s.ix) - "belirsizlik ve sürprizlerle karakterize edilen" stratejik bir ortama hitap etme yeteneği için kritik öneme sahip beş özel "özel vurgu alanından" biri olarak tanımlamıştır.(s.x) - Halihazırdaki geniş SC tanımının neden olduğu kafa karışıklığını ve "stratejik" terimiyle gelen entelektüel yükü ortadan kaldırmak için, savaşın farklı seviyelerindeki çabaları tanımlayan belirli terimleri olduğu gibi bırakarak genel yapı için "İletişim Stratejisi" terimini kullanmayı düşünebiliriz.(s.xi) - Stratejik İletişim. Bilgi ortamında karşılaştığımız zorlukların üstesinden gelmek için, SC olarak bilinen bir bütün hükümet yaklaşımı ortaya çıkmıştır. SC şu şekilde tanımlanmaktadır: Birleşik Devletler Hükümetinin, ulusal gücün tüm araçlarının eylemleriyle senkronize edilmiş koordineli programlar, planlar, temalar, mesajlar ve ürünler kullanarak Birleşik Devletler Hükümetinin çıkarları, politikaları ve hedeflerinin ilerletilmesi için uygun koşulları yaratmak, güçlendirmek veya korumak amacıyla kilit kitleleri anlamaya ve onlarla etkileşim kurmaya yönelik odaklanmış çabaları. -Etkili bir şekilde senkronize edilmiş stratejik iletişim, birçok operasyonda muharebe ihtiyacını azaltabilecek şekilde ulusal, harekat-stratejisi ve operasyonel düzeydeki hedeflere ulaşma potansiyeline sahiptir. Bu durum

[324]"Commander's Handbook for Strategic Communication and Communication Strategy", (Çevrimiçi) https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA544861.pdf, 08 Ekim 2023.

	özellikle, kontrgerilla ve düzensiz savaşla ilişkili diğer operasyonlarda olduğu gibi, operasyonların odağının ilgili nüfusun desteğini kazanmak ve sürdürmek olduğu durumlarda geçerlidir.(s.3) (1) Müşterek Doktrin. SC'ye katkıda bulunan başlıca askeri yetenekler arasında public affairs (PA), bilgi operasyonları (IO) ve kamu diplomasisine savunma desteği (DSPD) yer almaktadır… doktrin, konsept geliştirme, deneme ve eğitim alanlarında Savunma Bakanlığı genelinde ortak ve net bir SC temelinin geliştirilmesi ihtiyacının altını çizmektedir. (s.I-3) - Halihazırdaki geniş SC tanımının neden olduğu kafa karışıklığını ve "stratejik" terimiyle gelen entelektüel yükü ortadan kaldırmak için, savaşın farklı seviyelerindeki çabaları tanımlayan belirli terimleri olduğu gibi bırakarak genel yapı için "İletişim Stratejisi" terimini kullanmayı düşünebiliriz. Örneğin ABD Ordusu taktik düzeyde "bilgi angajmanı", operasyonel düzeyde "komutanın iletişim stratejisi" ve stratejik düzeyde "stratejik iletişim" terimlerini kullanmaktadır.(s.II-11) - b. Temalar daha kalıcı olsa da, genellikle ulusumuz tarafından belirli hedefler ve operasyonlar (veya müdahaleler) için oluşturulurlar. Genellikle birbirinden bağımsız olan bu temaların küresel bir kitleye ulaştırılmasının kalıcı ve bazen de çelişkili etkileri olabileceğinden, SC uygulayıcıları temalarını daha da kalıcı yapılar altına yerleştirmeyi düşünmelidir. Ulusal Güvenlik Stratejisi (NSS) gibi stratejik belgeler, bağlamsal bir arka plan içinde kalıcı stratejik iletişim sağlar ve nihai hedefi veya son durumu tanımlar. Bağlam, sebep/motivasyon ve hedef/son durumu içeren bu kalıcı stratejik iletişim genellikle "anlatı" olarak adlandırılır. Örneğin, Ulusal Güvenlik Stratejisi şöyle demektedir: Hedefimiz, iyi niyet, güvenlik işbirliği ve tüm vatandaşlarımıza refah fırsatı ile birbirine bağlı, tamamen demokratik bir [Batı] yarımküre olmaya devam etmektedir. Tiranlar ve onları takip edenler farklı bir çağa aittir ve son yirmi yılda kaydedilen ilerlemeyi tersine çevirmelerine izin verilmemelidir. Yarımküredeki ülkelere sürdürülebilir siyasi ve ekonomik kalkınma yolunda yardımcı olunmalıdır. Serbest piyasa karşıtı popülizmin aldatıcı cazibesinin siyasi özgürlükleri aşındırmasına ve Yarımküre'nin en yoksullarını yoksulluk döngülerine hapsetmesine izin verilmemelidir. Amerika'nın en yakın komşuları güvenli ve istikrarlı değilse, Amerikalılar da daha az güvende olacaktır.(s.II-12) -Bu kavram, ister başkalarının belirli bir hareket tarzını benimsemesini sağlamak, isterse sadece bizi daha iyi anlamalarını ve daha fazla kabul etmelerini sağlamak anlamına gelsin, başkalarını hedeflerimizle uyumlu

	bir şekilde düşünmeye ve hareket etmeye ikna etmek anlamına gelen etkileme zorluğuyla ilgilenmektedir. -b. SC Hedefleri. Taslak JIC, etki spektrumunun "bilgilendirme" ve "eğitme 'den 'ikna etme" ve "zorlama "ya kadar uzandığını ve SC ile ilgili tüm kapasiteleri içermesi gerektiğini önermektedir. Tam spektrumlu etkiye katılım ve SC ile ilgili tüm yeteneklerin kullanımı dört spesifik SC hedefine ulaşılmasını kolaylaştırmalıdır. (1) ABD'nin güvenilirliğini ve meşruiyetini arttırmak. (2) Düşmanın güvenilirliğini ve meşruiyetini zayıflatmak. (3) Seçilmiş kitleleri ABD veya uluslararası hedefleri destekleyen belirli eylemlerde bulunmaya ikna etmek. (4) Bir rakibin ya da düşmanın belirli eylemlerde bulunmasına (ya da bulunmaktan kaçınmasına) neden olmak. - c. SC'yi bütünsel olarak ele alan JIC, komutanların "eylemler kelimelerden daha yüksek sesle konuşur" atasözünü anlamaları ve uygulamaları gerektiğini belirtmektedir. Komutanlar niyetlerini veya rehberliklerini açıklarken, kapsayıcı temaları ve eylemlerin bunları nasıl destekleyeceğine dair rehberliği dahil etmelidir. Bazen bu eylemler çeşitli iletişim faaliyetleriyle kıyaslandığında çok şey ifade eder ve etkilerini artırabilir ya da azaltabilir. Bu bağlamda komutanlar SC sonuçlarını askeri operasyonların tamamında gerçekleştirilen eylemler bağlamında ele almalıdır. Bu aynı zamanda SC'nin sürekli bir faaliyet olduğu ve kasıtlı olsun ya da olmasın eylemsizliğin bile bir mesaj iletebileceği anlamına gelir.(s.III-18)
Kodlama Kriteri 2 **Kurallar ve İlkeler**	- Ulusal Güvenlik Stratejisi (UGS) gibi stratejik belgeler, bağlamsal bir arka plan içinde kalıcı stratejik iletişim sağlar ve nihai hedefi veya son durumu tanımlar. Bağlamı, nedeni/motivasyonu ve hedefi/son durumu içeren bu kalıcı stratejik iletişim genellikle "anlatı" olarak adlandırılır. Mesajlar o seviyedeki temaları desteklemeli, temalar bir üst seviyedeki temaları desteklemeli (veya iç içe geçmeli) ve tüm seviyelerdeki temalar stratejik temaları ve kalıcı ulusal anlatıyı desteklemelidir. Bu, zaman içinde küresel kitlelere tutarlı iletişim sağlar. (s. xi) - Stratejik iletişim, ABD ulusal çıkarlarını, politikalarını ve hedeflerini desteklemek üzere kilit kitleleri bilgilendirmek ve etkilemek için ABD Hükümetinin çabalarının merkezinde yer almalıdır. Bu etkiyi, ulusal gücün tüm araçlarının eylemleriyle senkronize edilmiş koordineli programlar, planlar, temalar, mesajlar, imajlar ve ürünlerle onları anlayarak ve onlarla etkileşim kurarak elde etmeye çalışıyoruz.(s.3)

	-SC/CS planlayıcıları bilişsel faktörlerin bölgeye, kültürlere, operasyonel koşullara göre önemli ölçüde değişebileceğini ve bir durumda işe yarayan SC/CS yöntem ve araçlarının başka bir durumda işe yaramayabileceğini anlamalıdır.. (s.xiv) - SC öncelikle bilişsel boyutta sonuçlar yaratmaya çalıştığından, ilgili, ölçülebilir, duyarlı ve kaynaklı ölçümler oluşturmak zorlu bir iştir.(s.xvi) - Stratejik iletişim hususları, barış zamanındaki rutin, yinelenen askeri faaliyetlerden büyük operasyonlara kadar tüm askeri operasyon yelpazesi boyunca her askeri operasyonla ilişkilendirilmelidir. Her komutan koordineli ve senkronize bir iletişim stratejisi geliştirmeli ve tutarlı bir çabanın desteklenmesi ve yürütülmesi için rehberlik sağlamalıdır.(s.3) - "Uzun savaşta zafer, nihayetinde ABD ve uluslararası ortaklarının stratejik iletişimine bağlıdır. Etkili iletişim, hem sözlerde hem de eylemlerde tutarlılığa, doğruluğa ve şeffaflığa vurgu yaparak hem dostlar hem de düşmanlar nezdinde inandırıcılık ve güven tesis etmeli ve bunu sürdürmelidir. Bu tür bir güvenilirlik, terörizme yönelik ideolojik desteğe karşı koyacak güvenilir ağlar kurmak için elzemdir." (s.I-1) -... çünkü SC yerel nüfusun ötesinde seçilmiş kitlelere de odaklanır. Bu nedenle, SC askeri operasyonların tamamında kritik öneme sahiptir.(s.I-1) -"Başkan'dan sokaktaki askere, denizciye ya da havacıya kadar her seviyedeki iletişimde yapılan açıklamalarla çelişmemesi için ABD kuvvetlerinin eylemleri mümkün olduğu ölçüde operasyonel savaş alanı boyunca senkronize edilmelidir."(s.I-4) -c. Harekat ortamının anlaşılması müşterek harekat planlamasının temelini oluşturur ve özellikle etkin SC için önemlidir. Özellikle müşterek kuvvet komutanı (JFC) ve kurmayları insanların ne düşündüğünü, harekat ortamını nasıl ve neden algıladıklarını anlamaya çalışmalıdır. Bu, yerel sosyal, siyasi, ekonomik ve bilgi sistemlerini şekillendiren enformasyonel ve bilişsel boyutların analizini gerektirebilir.... Bu tür bir analiz kitlenin önceden var olan önyargılarını, kültürel merceğini, uyaran-tepki kalıplarını, motivasyonunu, beklentilerini ve mevcut duruma bakışını değerlendirmelidir…Halk desteğinin ağırlık merkezi olduğu gayri nizami harpte, bilgi ortamının ve bilişsel boyutun daha ayrıntılı bir şekilde anlaşılması hayati önem taşır.(s.I-4) - Yerel halkın algısı, özellikle COIN operasyonları gibi düzensiz savaşlarda çok önemli bir rol oynadığından ve "muharebelerin ve kampanyaların bilişsel boyutta kaybolabileceği" gerçeğinden hareketle, değerlendirme SC ile ilgili faaliyetlerde kilit bir role sahiptir. SC bilişsel boyutu hedef

	aldığından, ölümcül silah(lethal fire) etkisiyle ilişkili geleneksel değerlendirme yeterli değildir ve ilgili, ölçülebilir, duyarlı ve kaynaklı ölçütler oluşturmak bir zorluktur.(s.I-5) -(2) SC'nin DoD genelinde entegre bir süreç olarak kurumsallaştırılmasını, konsept ve doktrin geliştirme, strateji ve plan tasarımı, yürütme ve değerlendirmeye dahil edilmesini ve hizmet ve ortak eğitim ve öğretim programlarına dahil edilmesi..(s.II-4) -(3)..Savunma Bakanlığı eylemlerinin, imajlarının ve sözlerinin koordinasyonunun ve senkronizasyonunun sağlanması. (4)..askeri planların SC boyutlarının ABD ulusal politikası, planları ve hedefleri ile entegrasyonunu ve senkronizasyonu.. (5) DoD'un SC ile ilgili faaliyetlerinin geleneksel IO, PA ve DSPD rollerinin, işlevlerinin ve görevlerinin yerini almadığı.. -..SC Yol Haritasının SC'yi bir süreç olarak nitelendirmesi…USG'nin belirli durumlarda ulusal gücün enformasyonel aracının kullanımına ilişkin yukarıdan aşağıya rehberlik sağlamak için SC'yi kullandığı.. -SC planlamasının hedefleri, temaları, mesajları ve eylemleri belirleyeceğinden; kitleleri tanımlayacağından; başarıyı vurgulayacağından ve ulusal stratejik hedeflerin meşruiyetini güçlendireceğinden bahseder. SC ile ilgili faaliyetlerin özellikle şekillendirme, güvenlik işbirliği faaliyetleri, istikrar operasyonları, insani yardım operasyonları ve terörizmle mücadele için gerekli olduğu.. .(s.II-5)
Kodlama Kriteri 3 **Roller**	- SC'ye katkıda bulunan başlıca askeri yetenekler arasında halkla ilişkiler (PA), bilgi operasyonları (IO) ve kamu diplomasisine savunma desteği (DSPD) yer almaktadır.(s.x) - …DoS Hızlı Müdahale Birimi (RRU), askeri liderlerin askeri odaklı SC ile ilgili ürünler geliştirmek için kullanabilecekleri onaylanmış stratejik düzeyde SC beyanları sağlayarak acil sorunlara yanıt verir.(s.x) - DoS ve DoD arasında SC konusunda yakın bir işbirliğine dayalı çalışma ilişkisi gelişmiştir.(s.x) - a. USG içinde, Dışişleri Bakanlığı Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler Müsteşarlığı SC'nin lideridir. DoS, SC gözetimi için birincil sorumluluğa sahip bir kurumlar arası (IA) koordinasyon organı kurmuştur: Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler Müsteşarı tarafından yönetilen Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim Politika Koordinasyon Komitesi (PCC), kamu diplomasimizi kurumlar arası topluluk genelinde koordine ettiğimiz genel mekanizmadır.(s.II-1)

	- (1) Kısa bir süre önce Kurumlar Arası Politika Komitesi (IPC) olarak yeniden adlandırılan bu komitenin birincil ürünü ABD Ulusal Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim Stratejisidir. Bu belge USG düzeyinde rehberlik, niyet, stratejik zorunluluklar ve DoD'un temalarını, mesajlarını, imajlarını ve faaliyetlerini yerleştirebileceği temel mesajları sağlar. (2) Dışişleri Bakanlığının Uluslararası Bilgi Programları Bürosu (IIP), ABD'nin ulusal çıkarlarına açık bir ortam yaratılmasına yardımcı olmak için ABD politikası, toplumu ve değerleri konularında uluslararası izleyicilerle etkileşim kurar.(s.II-1) -c. Önemli bir ulusal SC kaynağı, belirli ülke ve bölgelerden medya raporları ve yayınları sağlayan Ulusal İstihbarat Direktörü Açık Kaynak Merkezi'dir (OSC), eski adıyla FBIS (Yabancı Yayın Kesme Servisi).(s.II-1) - 2. Dışişleri Bakanlığı Teşkilatı, Süreçleri ve Ürünleri a. Dışişleri Bakanlığı bünyesinde, Kamu İşlerinden Sorumlu Müsteşarlık Ofisi Diplomasi ve Halkla İlişkiler (R) SC'den sorumludur. Müsteşar üç büronun çalışmalarını yönetir: Uluslararası Bilgi Programları (IIP), Eğitim ve Kültür İşleri (ECA) ve Kamu İşleri (PA). b. PA bünyesinde, DOS Hızlı Yanıt Birimi (RRU), askeri liderlerin askeri odaklı SC ile ilgili ürünler geliştirmek için kullanabilecekleri üst düzey ABD yetkilileri tarafından günlük (Pazartesi'den Cuma'ya) onaylanmış stratejik düzeyde açıklamalar sağlayarak yüksek profilli, acil sorunları ele alır… c. DOS IIP bürosu INFOCENTRAL web sitesini (https:// infocentral.state.gov) işletmektedir ve bu web sitesi her düzeydeki SC programları tarafından kullanılmak üzere incelenmiş üst düzey lider açıklamaları, konuşma noktaları, araştırma, analiz ve diğer ürünler için merkezi bir depo görevi görmektedir. Bu sınıflandırılmamış, şifre korumalı site, müşterek kuvvete SC planlamasında yardımcı olmak için mevcuttur… d. INFOCENTRAL'da ayrıca, başta El Kaide ve bağlantılı gruplarınki olmak üzere terörist eylem ve mesajların uluslararası medyada ele alınışını ve bunlara karşı koyma çabalarını gözden geçiren DOS Terörle Mücadele İletişim Uyarısı da mevcuttur.(s.II-2) - e. DOS, internet kitlelerinin ilgisini çekmek için IIP'nin america.gov web sitesini (www.america.gov) kurmuştur; bu web sitesi yedi dilde ABD dış politika hedefleriyle ilgili açık, özlü, doğru makaleler ve interaktif özellikler içermektedir. Ayrıca DOS IIP'nin Dijital Erişim Ekibi Arapça,

	Farsça ve Urduca dillerinde önemli yerel ve bölgesel forumlarda, bloglarda ve sosyal medya sitelerinde aktif olarak etkileşim halindedir. f. Müsteşarlık bünyesinde yer alan Politika, Planlama ve Kaynaklar Ofisi (R/PPR), kamu diplomasisi faaliyetlerine stratejik yön verir, kaynakları (insan ve finansman) yönetir, performans ölçümünü denetler ve bunları stratejik planlama ve kaynak tahsisine entegre eder. g. DOS Küresel Stratejik Katılım Merkezi (R/GSEC) kurumlar arası bir Dışişleri Bakanlığı bünyesinde yer alan, ancak DOS'un yanı sıra DoD, Ulusal Terörle Mücadele Merkezi (NCTC), istihbarat topluluğu ve SC ile ilgili diğer USG kuruluşlarından atanan personele sahip bir organizasyondur. USG çapında küresel stratejik angajman konularında günlük kurumlar arası koordinasyon, araştırma, analiz ve planlamanın ana merkezi olarak hizmet vermektedir. GSEC, Küresel Angajman için Kurumlar Arası Politika Komitesi (IPC) tarafından alınan kararları operasyonel hale getirir. h. Stratejik İletişim Direktörü, Ulusal Güvenlik Konseyi (NSC), Küresel Katılım için IPC'ye başkanlık eder. IPC'deki işbirliği çabaları, NSC'nin yakın zamanda duyurulan "Küresel Katılım Direktörlüğü" kurma kararına katkıda bulunmuştur. DoS, DoD, USAID ve diğerleri GED ve IPC'yi desteklemek üzere kurumlar arası gruplar oluşturmaktadır.(s.II-2) -Savunma Bakanlığı Organizasyonu, Süreçleri ve Rehberliği a. DOS liderliğindeki USG çabalarını desteklemek için DoD, SC çabalarına rehberlik etmek ve destek sağlamak üzere yeni personel organizasyonları ve süreçleri kurmuştur. 2005 yılının sonlarında Savunma Bakanlığı, "... müşterek kuvvet için departman çapında iletişim doktrini, organizasyonu ve eğitimini şekillendirmeye yönelik Savunma Bakanlığı faaliyetlerini denetlemekle" görevli bir Müşterek İletişimden Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı (DASD (JC)) atadı. Bir başka girişim de Savunma Bakanlığı, muharip komutanlık, Genelkurmay Başkanlığı ve Hizmet düzeyinde işbirliği/koordinasyon sağlamak üzere bir Stratejik İletişim Direktörleri Grubu'nun kurulmasıdır…(s.II-3) - (4) Bir medya operasyon merkezi (MOC) gerçek zamanlı izleme, çeviri ve değerlendirme yoluyla anında eyleme geçirilebilir bilgi sağlar. MOC, iletişim etkinliği planlama, görsel bilgi yönetimi, kamu bilgi dağıtımını yönetme ve hızlı medya müdahalesi dahil olmak üzere 7/24 kabiliyete sahiptir. MOC, MNF-I'i, bileşenlerini, ABD'nin Irak Misyonunu destekler ve yanlış bilgi ve dezenformasyonun medya kuruluşları tarafından düzeltilmesini agresif bir şekilde takip eder. MOC eylemleri, operasyonel

	bilgilerin kamuya erken açıklanmasını ve günde birkaç kez gerektiği şekilde agresif düzeltme/açıklama yapılmasını sağlar. (5) Irak Hükümeti (GOI) sözcülerinin angajmanı İçişleri Bakanlığı, Savunma Bakanlığı ve Başbakanlık Ofislerinde LNO olarak görevlendirilen sözleşmeli deneyimli Iraklı ABD vatandaşları tarafından gerçekleştirilir. Bu yükleniciler, ilişki kurmayı kolaylaştıran ve ortak bir anlayış sağlayan ortak dil, kültür ve deneyim sağlamaktadır. LNO'lar koçluk, mentorluk, bakanlık kapasitesi oluşturma, Irak/koalisyon eylemlerini koordine etme ve güçlendirme ve farklı görüşlere sahip özgür bir basını destekleme konularında yardımcı olurlar. (6) Proaktif tam zamanlı ABD medya katılımı ASD (PA) ile yakından koordine edilir ve ABD medya ihtiyaçları ve prodüksiyon programlarına odaklanır. Bu uygulama MOC operasyonlarını tamamlar, günlük OSD basın brifinglerini destekler ve askeri konuşmacılardan oluşan geniş bir çevreyi içerir.(s.III-12)
Kodlama Kriteri 4 **Sorunlar**	-SC, müşterek kuvvet komutanının (JFC) doğrudan kontrolü altında olmayan ulusal-stratejik düzeydeki ve DoD dışı faaliyetleri kapsar. Bu durum, seçilen kitlelerde istenen sonuçları yaratmak ve istenmeyen sonuçlardan kaçınmak için askeri operasyonların her seviyesinde temaları, mesajları, imajları ve eylemleri uyarlama ve uygulama çabasının karmaşıklığına katkıda bulunur.(s.x) -SC kılavuz şablonları muharip komutanlık seviyesinin üzerinde sunuluyor ve işleme alınıyor olsa da, işlem bazı durumlarda haftalar almaktadır. Bazı muharip komutanlıklar Ek Y'yi kullanmayı bırakarak komutanın niyeti bölümüne iki ya da üç paragraf yerleştirmeyi ve IO ve PA eklerine atıfta bulunmayı tercih etmiştir. Daha hızlandırılmış bir süreç gerekli olabilir.(s. xvii) - Günümüzün iletişim kabiliyetleri, yabancı ve yerli kamuoyundaki değişimin etkisini ve hızını ve bunun sonucunda ABD Hükümetinin (USG) faaliyetleri üzerindeki etkisini büyük ölçüde artırmaktadır. Düşmanlar bu ortamda genellikle kısıtlanmamış, geleneksel süreçler tarafından engellenmemiş ve ABD ve müttefiklerinin altında faaliyet gösterdiği gerekli etik, ahlaki veya yasal kısıtlamalarla ilgilenmemişlerdir. Hedeflerini ilerletmek ve bizim de aynı şeyi yapma kabiliyetimizi baltalamak için bilgi ortamını başarıyla kullanmışlardır. Mücadelenin meşruiyet ve ilgili halklar üzerinde etki kurmak için yapıldığı gayri nizami savaşta, ABD ve koalisyon güçleri, düşmanın kültürel ve iletişim avantajına sahip olduğu ve nüfusun belirli kesimlerinin desteğine zaten

	sahip olabileceği yabancı bir ortamda faaliyet gösterirken son derece dezavantajlı olabilir.(s.I-1) - Bir şeyi sadece itibar için yapıyor gibi göründüğümüzde kendimize ve vermeye çalıştığımız mesaja zarar veririz. Sözlerimiz eylemlerimizle uyumlu olmadığında kendimize daha fazla zarar veririz.(s.I-2) - …etkili SC, ABD'nin ulusal çıkarlarını desteklemek üzere seçilmiş kitleleri bilgilendirmek ve etkilemek için önemli temaların, mesajların, görüntülerin ve faaliyetlerin diğer ölümcül olmayan ve ölümcül operasyonlarla senkronize edilmesini gerektirir. Ancak, hükümet çapında yeterli rehberlik, kaynak ve kabiliyetlerin olmaması, faaliyetlerimizi etkili bir şekilde koordine etme ve senkronize etme ve birleşik eylem sağlama becerimizi engellemektedir.(s.I-2) - …Geleneksel kurum kültürlerinden gelen direnç devam etmektedir. Stratejik iletişim için kaynaklar artmıştır, ancak ulusal ihtiyaçların önemli ölçüde gerisindedir. -…muharip komutanlıklar, Servisler, Genelkurmay Başkanlığı ve diğer ABD Hükümet kurumları bünyesinde kendi sorumluluk alanlarında SC'yi geliştirmek için birçok başka SC faaliyeti yürütülmektedir. Bu faaliyetler, müşterek toplulukta SC'nin nasıl uygulanacağı konusunda farklı görüşlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur.(s.I-3) - (2) SC Yol Haritası mevcut askeri sınırlamaları açıkça ortaya koymuştur: ABD ordusu, Amerika'nın çıkarlarını desteklemek için mevcut tüm yetenekleri analiz etmek, planlamak, koordine etmek ve entegre etmek için yeterince organize, eğitimli veya donanımlı değildir. Küresel bilgi ortamındaki değişiklikler, Savunma Bakanlığının (DoD) diğer ABD Hükümeti (USG) kurumları ile birlikte daha bilinçli ve iyi geliştirilmiş Stratejik İletişim süreçleri uygulamasını gerektirmektedir. (s. I-4) - Başlıca paydaşların SC'ye yaklaşımında birçok kopukluk vardır. Sahadaki kilit SC uygulayıcıları ile devam eden tartışmalar, birçoğunun mevcut SC tanımının çok geniş ve belirsiz olduğunu düşündüğünü ortaya koymuştur… Müşterek eğitmenler şu anda SC'nin sadece stratejik seviyede bulunduğunu ve "Komutanın İletişim Stratejisi "nin operasyonel seviyede SC'nin yerini aldığını öğretmektedir. Bazı Servisler de SC'nin sadece stratejik seviyede olduğunu belirtirken, diğerleri belirtmemektedir. Politikanın yokluğunda bu farklı yaklaşım sorunlara neden olmaktadır.(s.I-4) -"Tıpkı konvansiyonel savaşta hava üstünlüğünün zafer için bir ön koşul olması gibi, gayri nizami savaşta da iletişim üstünlüğünün başarı için bir ön koşul olduğu gerçeğiyle yüzleşin. Bugüne kadar kendi halkımızın iradesini güçlendirmek, düşmanlarımızın iradesini zayıflatmak ve

	dünyanın dört bir yanındaki insanların desteğini kazanmak için stratejik iletişim kampanyasında etkisiz kaldık."(s.I-6) - …Stratejik iletişim, ulusal güvenliğe yönelik birleşik yaklaşımda giderek daha önemli bir rol oynayacaktır. Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ile ortaklaşa olarak bu alanda adımlar atmaya başlamıştır ve atmaya da devam edecektir. Ancak bunun ABD Hükümeti genelinde bir zayıflık olduğunu ve stratejik iletişimin ortak planlama ve uygulamasını geliştirmek için koordineli bir çaba sarf edilmesi gerektiğini kabul etmeliyiz.(s.II-1) - "…Bugüne kadar Amerika'nın oyuna dahil olma çabaları gönülsüz ve bürokratik düzeltmelerle sınırlı kaldı."(s.II-1) - e. ... söyle-yap boşluğu oluşabileceğini göstermektedir. Bunun nedenlerinden bazıları kültürel eğitim eksikliği, kabile perspektiflerini anlamamak, gözlem eksikliği, strese boyun eğmenin getirdiği sosyal olarak kabul edilemez davranışlar, yetersiz tercümanlar ve daha üst düzey bir mesajın yerelde daha iyi yankı uyandıracak şekilde uyarlanmaması olabilir.(s.III-21) -g. Düşman İletim Teknikleri. Düşmanımız, kaynakları çok sınırlı olsa da, mesajlarını iletmek için mevcut bilgi altyapısından yararlanabilir. Aynı şekilde, kendi dilleri, kültürleri ve toplumları içinde faaliyet gösterdikleri için, yerel halkta neyin yankı uyandırdığını anlarlar ve mesajlarını ve iletişim araçlarını hızla uyarlayabilirler. Aslında 2008 Ulusal Savunma Stratejisi şunu belirtmektedir: Amerika Birleşik Devletleri modern halkla ilişkileri icat etmiş olmasına rağmen, dünyaya kim olduğumuzu ve bir toplum ve kültür olarak neyi savunduğumuzu, özgürlük ve demokrasi ile hedef ve isteklerimizi etkili bir şekilde anlatamıyoruz…(s.IV-6) - "Düşmanlarımız hakkında sık sık küçümseyici konuşuyoruz, ancak gerçek şu ki konu stratejik iletişim olduğunda onlar 21. yüzyılda yaşıyorlar. Bizden çok daha çevikler." Secretary of Defense Robert Gates, 2009 (s.IV.-6) - "Stratejik İletişim çerçevesini uygulamaya koymak ne kadar uzun sürerse, boşluğun düşman tarafından ve gerçekte neler olup bittiğine dair doğru bir resim çizmeyeceği kesin olan haber muhbirleri tarafından doldurulacağından o kadar emin olabiliriz." (s.V-1)

EK- IV.

Savunma Bakanlığı Startejik İletişim Raporu **Department of Defense Report on Strategic Communication(2009)[325]**	
Kodlama Kriteri 1 **Tanımlar**	-Savunma Bakanlığı için Stratejik İletişimin Tanımlanması. DoD Dictionary of Military and Associated Terms (Joint Publication 1-02), Departman için "stratejik iletişim" ifadesini "Birleşik Devletler Hükümetinin, ulusal gücün tüm araçlarının eylemleriyle senkronize edilmiş koordineli programlar, planlar, temalar, mesajlar ve ürünler kullanarak Birleşik Devletler Hükümeti çıkarlarının, politikalarının ve hedeflerinin ilerletilmesi için uygun koşulları yaratmak, güçlendirmek veya korumak amacıyla kilit kitleleri anlamaya ve onlarla etkileşim kurmaya yönelik odaklanmış çabaları" olarak tanımlamaktadır… - Ortaya çıkan düşünce, stratejik iletişimin bir dizi yetenek, organizasyon veya ayrı faaliyet olarak değil, bir süreç olarak görülmesi gerektiği fikri etrafında birleşmektedir. En geniş anlamıyla "stratejik iletişim", izleyici ve paydaş algısı konularını her düzeyde politika oluşturma, planlama ve operasyonlara entegre etme sürecidir. Genelkurmay Başkanlığının Ekim 2009 tarihli Stratejik İletişim için Müşterek Entegrasyon Konsepti'nde (SC TIC) belirtildiği gibi, "Stratejik iletişim, ulusal hedefleri desteklemek için birlikte etki yaratan birden fazla operasyon hattının -örneğin, politika uygulama, halkla ilişkiler, kuvvet hareketi, bilgi operasyonları, vb. - ulusal hedefleri desteklemek üzere (yani stratejik olarak) anlam paylaşımı (yani iletişim) anlamına gelir. Bu, iletmek kadar dinlemeyi de içerir ve sadece bilgi için değil, aynı zamanda fiziksel iletişim - anlam ileten eylem - için de geçerlidir."(s.1-2) -…Müşterek Yayın (JP) 5-0, Müşterek Harekat Planlaması, stratejik iletişimin (SC) "stratejik yönelimin doğal bir uzantısı olduğunu ve Başkan'ın stratejik rehberliğini, Savunma Bakanı'nın Ulusal Savunma Stratejisini ve Genelkurmay Başkanının Ulusal Askeri Stratejisini desteklediğini" açıklar. Bu, ABD'nin bölgesel ve küresel ortaklıklarını ilerletme fırsatı sunan kurumlar arası bir çabadır." Stratejik iletişim süreci, koşullara bağlı olarak aşağıdakilerden bir ya da daha fazlasını gerçekleştirme çabalarını senkronize etmek ve böylece etkilerini en üst düzeye çıkarmak üzere tasarlanmıştır: - ABD'nin güvenilirliğini ve meşruiyetini arttırmak; - Bir düşmanın güvenilirliğini ve meşruiyetini zayıflatmak; - Seçilmiş kitleleri ABD veya uluslararası hedefleri destekleyen belirli eylemlerde bulunmaya ikna etmek; - Bir rakibin veya hasmın belirli eylemleri gerçekleştirmesine (veya gerçekleştirmekten kaçınmasına) neden olmak. (s.2)

[325]U.S. Department of Defense, "Report on Strategic Communication", December 2009.

	- Etkili stratejik iletişim, ilgili paydaşlarla aktif dinleme ve sürekli etkileşim gerektirir; bu nedenle, Savunma Bakanlığında bazıları "stratejik iletişim" terimi yerine giderek daha fazla "stratejik etkileşim ve iletişim" terimini kullanmaktadır, çünkü ikinci terim genellikle medya, mesajlaşma ve geleneksel "iletişim" faaliyetleriyle daha dar bir ilgiyi ima edecek şekilde yanlış yorumlanmaktadır. Diğer bazı Bakanlık ve Ajansların yanı sıra Ulusal Güvenlik Personeli (NSS) de "stratejik iletişim" terimi yerine ya da bu terimi tamamlamak üzere " engagement" terimini kullanmaya başlamıştır." Mayıs ayında NSS, içinde stratejik iletişimin de yer aldığı bir Küresel Katılım Direktörlüğü kurmuştur. Benzer şekilde Dışişleri Bakanlığı da Küresel Stratejik Taahhüt Merkezi aracılığıyla kurumlar arası ortaklarla stratejik iletişimi koordine etmektedir; ve Ulusal Terörle Mücadele Merkezi de stratejik iletişimi Küresel Taahhüt Grubu'nun içine yerleştirmiştir. En kullanışlı terminolojiye ilişkin Savunma Bakanlığı içi tartışmalar devam etmekle birlikte, bu raporda "stratejik iletişim" ifadesi kullanılmaya devam edilecektir. "(s.2)
Kodlama Kriteri 2 **Kurallar ve İlkeler**	- Stratejik iletişim süreci hem yatay koordinasyonu (Savunma Bakanlığı ve ABD Hükümeti genelinde ve uygun olduğunda uluslararası ortaklarla) hem de dikey koordinasyonu (yukarı ve aşağı komuta zinciri) içerir. Her durumda, bu koordinasyon aşağıdakileri sağlamak üzere tasarlanmıştır: - Kültürel, enformasyonel ve iletişimle ilgili hususlar en başından itibaren strateji, planlama ve politika geliştirmenin bir parçasıdır (sonradan düşünülmek yerine); - Hem kinetik hem de kinetik olmayan eylemlerin potansiyel iletişim etkileri - olası "algı etkileri" - eylemler gerçekleştirilmeden önce değerlendirilir ve planlanır; - Sözlerimiz ve eylemlerimiz tutarlı ve karşılıklı olarak birbirini güçlendiricidir ("söyle-yap" boşluğunu kapatır); ve - "Yumuşak güç" seçeneklerine ve kabiliyetlerine eşit öncelik verilir ve sert güç alternatifleriyle eşgüdümlü olarak değerlendirilir. -Büyük kuruluşlar için her düzeyde tutarlı bir şekilde etkili stratejik iletişim sağlamak zordur. Ancak bu güçlük, dikkatlerin bu konunun önemine odaklanması ihtiyacını artırmaktadır. Birçok zorluk devam etse de, Savunma Bakanlığı son yıllarda, kısmen kilit destekleyici kabiliyet ve faaliyetlerin etkin koordinasyonu, entegrasyonu ve uyumsuzluğunun giderilmesi yoluyla, dikkat ve kaynakların stratejik iletişimin geliştirilmesine odaklanmasında önemli ilerleme kaydetmiştir.(s.3) -SC ne bir yetenek ne de belirli bir askeri uzmanlık alanı olmasına rağmen, bazı yetenekler, işlevler ve faaliyetler etkili stratejik iletişimin temel sağlayıcıları ve güçlendiricileridir. Savunma Bakanlığının SC anlayışı geliştikçe, salt "enformasyonel" faaliyetlere yapılan vurgu azalmıştır. Savunma Bakanlığı stratejik iletişimi, seçilen kitleleri derinlemesine anlamaya çalışan, bu kitleler üzerinde istenen bilişsel etkiyi yaratacak fiziksel ya da enformasyonel sinyalleri hipotez haline getiren, bu hipotezleri eylem yoluyla test eden, geribildirim yoluyla gerçek sonucu izleyen ve en iyi çözümleri Bakanlık ve müşterek kuvvet aracılığıyla hızla

	yayan uyarlanabilir, merkezi olmayan bir süreç olarak görmeye başlamıştır. DoD artık çok daha geniş bir yetenek, işlev ve faaliyet grubu arasında etkili koordinasyon sağlamanın stratejik iletişim için önemini kabul etmektedir. Bunlar arasında sivil-asker operasyonları, asker-asker angajmanı ve "Güvenlik, İstikrar, Geçiş ve Yeniden Yapılanma Operasyonları" (SSTRO) kapsamına giren pek çok Savunma Bakanlığı faaliyeti yer almaktadır, ancak bunlarla sınırlı değildir. Ancak bu liste zorunlu olarak eksiktir, çünkü tüm Savunma Bakanlığı faaliyetlerinin iletişim ve enformasyon etkisi vardır. Stratejik İletişim Ortak Bütünleştirme Konsepti, DoD'un temel kılavuzu olmamakla birlikte, DoD'un gelecekte stratejik iletişim süreci için kritik olarak görmesi gereken destekleyici kabiliyetleri vurgulamaktadır: (s.3) - 1. Seçilen kitleler üzerinde istenen etkileri en üst düzeye çıkarmak için tüm müşterek kuvvet eylemlerini entegre etme yeteneği. 2. Müşterek kuvvet eylemlerini daha geniş bir ulusal strateji bağlamında diğer kurumların ve ortakların çabalarıyla koordine etme becerisi. 3. Potansiyel kitlelerin algıları, tutumları ve inançları hakkında bilgi ve malumata erişme, bunları üretme ve muhafaza etme yeteneği. 4. Çeşitli medya kanallarının özellikleri ve müşterek harekat alanı içinde bulunan ve bu alan üzerinde etkisi olan diğer etkileyicilerin niyetleri, yetenekleri ve çabaları da dahil olmak üzere karmaşık sosyal iletişim sistemleri hakkında bilgi ve enformasyona erişme, bunları üretme ve muhafaza etme becerisi. 5. Dost hükümetler, devlet dışı gruplar, tarafsızlar, rakipler ve hasımlar da dahil olmak üzere diğerlerinin stratejik iletişim çabalarının etkilerini tespit etme, izleme, tercüme etme ve bu etkilere yanıt vermenin temeli olarak değerlendirme yeteneği. 6. Potansiyel eylemlerin ve sinyallerin seçilen kitlelerin algıları, tutumları, inançları ve eylemleri üzerindeki hem amaçlanan hem de amaçlanmayan doğrudan ve dolaylı etkilerini tahmin etme becerisi. 7. Zamanında ve kültürel olarak uyumlu mesajlar tasarlama ve formüle etme becerisi. 8. Seçilen kitleleri istenilen şekilde etkilemek üzere tasarlanmış bilgileri hızlı bir şekilde üretme ve sunma becerisi.(s.4) - Savunma Bakanlığı şu anda mevcut yeteneklerin ne derece yeterli olduğunu veya geliştirilmesi gerektiğini belirlemek ve Muharip Komutanlık düzeyinde stratejik iletişim için en iyi uygulamaları tespit etmek amacıyla Stratejik İletişim Yeteneklerine Dayalı Değerlendirme yürütmektedir. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi, Bakanlık bu veya diğer destekleyici kabiliyetleri ayrı, özel "stratejik iletişim kabiliyetleri" veya faaliyetleri olarak görmemektedir; bunlar zaten mevcut Savunma Bakanlığı bileşenlerinde ve süreçlerinde bulunan kabiliyetlerdir, ancak stratejik iletişim sürecini en etkili şekilde desteklemek için gelecekte daha fazla yararlanmaya veya daha sağlam kaynaklara ihtiyaç duyabilir.(s.4) - Savunma Bakanlığı Stratejik İletişim Süreci.

	Savunma Bakanlığı perspektifinden bakıldığında, "stratejik iletişim öncelikleri" birbirinden ayrı değildir ve ulusal veya Departman politika hedeflerinden farklıdır. DoD'un stratejik iletişim süreci, USG ve DoD politika hedeflerini desteklemek üzere tasarlanmıştır; dolayısıyla, Ulusal Güvenlik Stratejisi, Ulusal Savunma Stratejisi, Ulusal Askeri Strateji ve DoD Kuvvet Kullanma Kılavuzu (GEF), SC sürecinde DoD için kapsayıcı politika hedefleri ve planlama kılavuzu sağlar. Her bir Coğrafi Muharip Komutan bu belgelerin yanı sıra Savunma Bakanlığı Politika Müsteşarlığı'nın ek politika rehberliğini kullanarak, Muharip Komutanın ulusal ve Savunma Bakanlığı hedeflerini desteklemek üzere harekat ve faaliyetleri - şekillendirme ve etkileme programları da dahil olmak üzere - nasıl yürütmeyi planladığını açıklayan Bölgesel Harekat Planlarını (TCP'ler) geliştirir. Savunma Bakanı, başlıca personel yardımcılarının her biri aracılığıyla bilgilendirilir ve Savunma Bakanlığı "stratejik iletişimi" genel bir strateji ve bu stratejiyi uygulamak için tasarlanan süreç tartışmasından ayrı olarak anlamlı bir şekilde sunulabilecek bir şey olarak görmez. Savunma Bakanlığının etkili stratejik iletişimi kavramsallaştırma ve organize etme çabalarından çıkarılan önemli bir ders, ayrı ve farklı stratejik iletişim öncelikleri, planları veya organizasyonları geliştirmeyi amaçlayan süreçlerin diğer planlama süreçlerinden ayrı tutulduğunda etkisiz olduğudur.(s.5-6)
Kodlama Kriteri 3 **Roller**	- Stratejik İletişimde Savunma Bakanlığının Rolü. Stratejik iletişim süreci, savaşın operasyonel seviyesinden en yüksek kurumlar arası seviyelere kadar her seviyede tüm USG aktörleri tarafından yürütülmelidir. Savunma Bakanlığının sorumlulukları ve operasyonel görevleri, Bakanlığın stratejik iletişim süreçlerinin büyük askeri operasyonları desteklemesini, çatışmayı önlemek için ortamı şekillendirmesini ve çatışma meydana gelirse bunun ABD'nin ulusal güvenlik çıkarlarının gerçekleştirilmesine uygun koşullarda olmasını sağlamak için Savunma Bakanlığı'na benzersiz bir rol vermektedir.(s.4) - Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığının görev alanı olan kamu diplomasisiyle doğrudan ilgilenmez, ancak çok sayıda Savunma Bakanlığı faaliyeti, Dışişleri Bakanlığı'nın kamu diplomasisi çabalarını ve hedeflerini desteklemek için özel olarak tasarlanmıştır ve bunlar da ulusal hedefleri destekler. Savunma Bakanlığı bu faaliyetleri "Kamu Diplomasisine Savunma Desteği" (DSPD) olarak adlandırır. Bu DSPD faaliyetlerinin çoğu, bir ABD Büyükelçiliği, Dışişleri Bakanlığındaki ilgili bölgesel büro ya da Dışişleri Bakanlığı Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkiler Müsteşarlığı'ndan DoD'a ya da bir Coğrafi Muharip Komutanlığa doğrudan talep yoluyla başlatılır. Bazı DSPD faaliyetleri Savunma Bakanlığı ya da Coğrafi Muharip Komutanlığın Dışişleri Bakanlığına tavsiyesiyle başlatılır. DSPD faaliyetleri, hastane gemi ziyaretleri ve toplum hizmeti faaliyetlerinden

	Askeri personel tarafından gerçekleştirilen faaliyetler, Büyükelçinin talebi üzerine elçiliklere Askeri Bilgi Destek Ekipleri (MISTs) sağlanması, Dışişleri Bakanlığı kamu diplomasisi faaliyetleri için DoD lojistik veya ulaşım desteği. Her durumda, DSPD faaliyetleri ya ülke ekibi düzeyinde ya da Washington'daki kurumlar arası düzeyde Dışişleri Bakanlığı ile koordine edilir.(s.5) - Özellikle DSPD faaliyetleri olarak tasarlanmamış olsalar bile, Savunma Bakanlığının denizaşırı çabalarının ve faaliyetlerinin neredeyse tamamının doğrudan veya dolaylı diplomatik etkileri vardır. Örneğin yabancı bir limanda duran bir donanma gemisi ve ABD denizcilerinin yerel halkla etkileşimleri, Amerikalıların ve ABD politikasının ev sahibi halk tarafından nasıl algılandığı üzerinde önemli bir etkiye sahip olabileceği gibi kinetik eylemler de olabilir. Bakanlık, tüm faaliyetlerinin kamu diplomasisi içerdiğinin son derece farkındadır. Pentagon ve Muharip Komutanlık personeli Dışişleri Bakanlığı ve dünyanın dört bir yanındaki ABD büyükelçilikleri ile sürekli koordinasyon halinde çalışarak Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı'nın faaliyet ve çabalarının entegre olmasını, birbirini desteklemesini ve ulusal hedefleri ilerletmesini sağlar. Bazı alanlarda, Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı'nın rolleri ve sorumlulukları çakışabilir. Örneğin, bazı Savunma Bakanlığı bilgilendirme faaliyetleri ve kilit lider angajmanları Dışişleri Bakanlığının kamu diplomasisi çabalarına çok benzemektedir. Bu çakışma zaman zaman faydalıdır ve sorunlara yol açmaz; diğer zamanlarda ise bir kurumun öncü veya münhasır bir role sahip olması uygundur. Bu nedenle, savaş operasyonları sırasında veya diğer izin verilmeyen ortamlarda, sivil aktörler olağan faaliyetlerini yerine getiremeyebileceğinden, Savunma Bakanlığı genellikle zorunluluktan liderliği üstlenir. DoD, Dışişleri Bakanlığı ve Ulusal Güvenlik Personeli (NSS) şu anda departmanlar ve kurumlar arasında bilgilendirme faaliyetlerine ilişkin rol ve sorumlulukları gözden geçirmektedir.(s.5) - Neredeyse her Savunma Bakanlığı ofisinin stratejik iletişim sürecinde bir rolü olmasına rağmen, politika oluşturma, planlama, kamu iletişimi ve bilgi ortamındaki rolleri ve sorumlulukları nedeniyle bazı ofisler sürecin temel itici güçleri ve liderleridir. Bu kilit ofisler aşağıda açıklanmaktadır. Politika için Savunma Bakanı (USDCP)). USD(P), ulusal güvenlik ve savunma politikasının oluşturulması ve ulusal güvenlik hedeflerine ulaşmak için DoD politikası ve planlarının entegrasyonu ve gözetimi ile ilgili tüm konularda Savunma Bakanının başlıca personel yardımcısı ve danışmanıdır. Bu nedenle, USD(P) paydaş algısı ve tepkisi konularının politika kararlarına entegre edilmesini ve stratejik iletişim sürecinin GEF gibi belgeler aracılığıyla DoD uzun vadeli politika planlamasına entegre edilmesini sağlamaktan sorumludur. USD(P) ayrıca Muharip Komutanlık acil durum planlarının nihai OSD onayını sağlar.

	Savunma Bakanlığı Politika Müsteşarlığı (OUSD(P)) bölgesel, ülkesel ve konuya özel politika rehberliği geliştirmek üzere hem bölgesel hem de işlevsel olarak organize edilmiştir.(s.6) - 2007'den 2009'a kadar OUSD(P)'nin Kamu Diplomasisine Destekten sorumlu bir Savunma Bakan Yardımcısı (DASD) vardı. Ancak deneyimler, DASD düzeyindeki bir ofisin politika odaklı stratejik iletişimin geliştirilmesine üst düzey ilgi gösterilmesini sağlamak için etkili bir araç olmadığını kanıtladı ve Mart 2009'da bu ofis lağvedildi. Etkili stratejik iletişimin üst düzey tavsiye ve koordinasyon gerektirdiğini kabul eden USD(P), Nisan 2009'da OUSD(P) ön ofisinde küresel stratejik katılımdan sorumlu kıdemli bir danışman atadı ve kısa bir süre sonra OUSD(P) Küresel Stratejik Katılım Ekibini (GSET) kurdu. Bu ekip doğrudan USD(P)'ye rapor verir ve OUSD(P) içindeki stratejik iletişim sürecini kolaylaştırmak ve uygun olduğunda diğer DoD bileşenleriyle irtibat kurmakla görevlidir. GSET, DoD çapında Küresel Katılım Stratejisi Koordinasyon Komitesi'nin (GESCC) eş başkanlığını yürütmektedir. Kamu Diplomasisine Savunma Desteği için birincil sorumluluk Politika içindeki uygun bölgesel ve işlevsel ofislere verilmiştir ve OUSD(P) Planlar DASD'ye Küresel Kuvvet Duruşu ve GEF tarafından yönetilen planlar için geçerli olduğu üzere stratejik iletişim için birincil sorumluluk verilmiştir. Planlardan sorumlu DASD, OUSD(P) GSET ile yakın koordinasyon içindedir.(s.6-7) - Halkla İlişkilerden Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı (ASD(PA)). ASD(PA), Savunma Bakanı'nın tüm iletişim faaliyetleri için başlıca personel asistanı ve danışmanıdır. DoD haber medya ilişkileri, halkla irtibat ve halkla ilişkiler. ASD(PA) politika hedeflerini desteklemek üzere kısa, orta ve uzun vadeli iletişim planlaması yapar. Bu planlar Departman genelinde ve uygun olduğunda kurumlar arası ortaklarla kapsamlı bir şekilde koordine edilir. ASD(PA) ayrıca medya katılımını koordine eder ve Bakan, Bakan Yardımcısı ve OSD müdürleri için konuşmalar ve konuşma noktaları hazırlar, DoD bileşenleri tarafından kullanılmak üzere medya ve izleyici analizi sağlar ve Muharip Komutanlıklar ve diğer DoD bileşenleri için halkla ilişkiler rehberini onaylar. Bu nedenle ASD(p A) stratejik iletişim sürecinin bir katılımcısıdır ve stratejik iletişim sürecinin DoD'un uzun vadeli planlamasına entegre edilmesini sağlamak için diğer DoD bileşenleri ile yakın bir şekilde çalışır.(s.7) - Savunma Bakanlığı İstihbarat Müsteşarı (USD(D). USD(I), Savunma Bakanı'nın Bilgi Operasyonlarından sorumlu baş asistanı ve danışmanıdır (I0). DoD Direktifi 3600.01 Bilgi Operasyonlarını "Elektronik Harp (EH), Bilgisayar Ağı Operasyonları (CNO), Psikolojik Operasyonlar (pSYOP), Askeri Aldatma (MILDEC) ve Operasyon Güvenliği (OPSEC) temel yeteneklerinin, belirtilen destekleyici ve ilgili yeteneklerle birlikte, kendimizinkini korurken düşman insan ve otomatik karar verme sürecini etkilemek, bozmak, yozlaştırmak veya gasp etmek

	için entegre bir şekilde kullanılması" olarak tanımlar. USD(I), USD(P) ve diğer OSD ofisleri ile koordinasyon içinde IO'nun gözetimi için yetki kullanır. OUSD(I) ayrıca bir Bilgi Operasyonları Kariyer Gücü geliştirmek için Askeri Departmanlarla birlikte çalışır. Bilgi operasyonları personeli, Muharip Komutanlıklardaki ve Bakanlık genelindeki stratejik iletişim sürecinin kilit katılımcılarıdır. Bilgi Operasyonları her zaman Departman içindeki diğer bilgi faaliyetleri ile koordine edilir. DoD, Eylül 2009'da Kongreye etki faaliyetlerine odaklanan bilgi operasyonları hakkında bir ara rapor sunmuştur ve 26 Ocak 2010'a kadar (2010 Mali Yılı Ulusal Savunma Yetkilendirme Yasası Konferans Raporu'nda belirtildiği üzere) bir takip raporu sunacaktır.(s.7-8) - Genelkurmay Başkanlığı Genelkurmay Başkanlığı stratejik iletişim sürecine birçok düzeyde katkıda bulunur. J-3 (Mevcut Operasyonlar) Direktörlüğü, ulusal, stratejik ve bölgesel askeri hedeflere ulaşmak için DoD liderliğine IO ve PSYOP uzmanlığı ve tavsiyesi sağlar. J-5 (Planlar ve Politika) Direktörlüğü, Muharip Komutanlıklar ve Askeri Departmanlarla birlikte, OSD'nin politika rehberliği ve direktiflerine dayanarak üst düzey liderlik için politika rehberliği, planlar ve stratejik anlatılar geliştirir. J-5 ayrıca politika hedeflerinin uygun şekilde planlanmasını, koordine edilmesini ve entegre edilmesini sağlamak için kurumlar arası stratejik iletişim sürecinde Genelkurmay temsilcisi olarak görev yapar. Genelkurmay Başkanı Halkla İlişkiler Ofisi (CJCS PAO) OSD(p A) ile birlikte çalışarak geniş politika rehberliğinin ordu tarafından uygun mesajlar ve konuşma noktaları ile kamuoyu kitlelerine etkili bir şekilde iletilir. En önemlisi, stratejik iletişim süreciyle ilgili olarak, Müşterek Kurmay Başkanlığı Muharip Komutanlıklara planlama emirleri şeklinde planlama rehberliği sağlar. Genelkurmay ayrıca tüm Muharip Komutanlıkların harekat ve beklenmedik durum planlarını gözden geçirir ve hazırlar.(s.8) - Küresel Katılım Stratejisi Koordinasyon Komitesi (GESCC). Savunma Bakanlığı stratejik iletişimin tüm politika oluşturma, operasyonel planlama ve yürütme süreçlerinin doğasında olması gerektiğine inanmakla birlikte, etkili süreçlerin stratejik iletişim sürecini kolaylaştırmakla görevlendirilmiş kişiler de dahil olmak üzere uygun koordinasyon mekanizmaları gerektirdiğini de kabul etmektedir. Bu doğrultuda, bazı Savunma Bakanlığı bileşenleri, SC sürecinin kilit orkestrasyon ve senkronizasyon yönlerinin etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamada üst düzey liderlere yardımcı olma sorumluluğuna sahip personel bölümleri belirlemiştir. Bununla birlikte, etkin stratejik iletişim için organize olmaya yönelik geçmiş Savunma Bakanlığı çabalarından çıkarılan kritik bir ders, stratejik iletişim sürecinin, stratejik iletişim koordinasyon mekanizmaları mevcut Savunma Bakanlığı bileşenlerinde bulunan yetenekleri çoğaltmak ya da değiştirmek yerine bunlardan yararlanmak ve bunları geliştirmek üzere tasarlandığında en iyi şekilde işlediğidir. Haziran 2009'da OUSD(P)

	ve OASD(PA}, daha önce Bilgi Koordinasyon Komitesi olarak bilinen gayri resmi bir DoD bilgi paylaşım organını yeniden görevlendirerek üyeliğini genişletmiş ve adını Küresel Angajman Stratejisi Koordinasyon Komitesi (GESCC) olarak değiştirmiştir.(s.8) - Haziran 2009'da OUSD(P) ve OASD(PA), daha önce Bilgi Koordinasyon Komitesi olarak bilinen gayri resmi bir Savunma Bakanlığı bilgi paylaşım organını yeniden görevlendirerek üyeliğini genişletti ve adını Küresel Katılım Stratejisi Koordinasyon Komitesi (GESCC) olarak değiştirdi. GESCC, Bakanlık içinde stratejik iletişim entegrasyon sürecini kolaylaştırmak için merkezi bir organa dönüşüyor. GESCC iki haftada bir toplanarak ortaya çıkan sorunları tespit etmekte, personel arasında çalışılan kilit eylemler (stratejik iletişim çalışmaları, raporlar ve uzun vadeli planlama belgeleri dahil) hakkında bilgi alışverişinde bulunmakta ve Savunma Bakanlığı faaliyetlerinin uygun şekilde entegrasyonunu ve çakışmamasını kolaylaştırmaktadır. GESCC'ye OUSD(P) ve OASD(PA) eş başkanlık eder ve yukarıda bahsedilen tüm kilit DoD ofislerini bir araya getirir (OUSD(P), OASD(PA), OUSD(I), Joint Staff). Diğer düzenli GESCC katılımcıları arasında Yasama İşlerinden Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı Ofisi ve Edinim, Teknoloji ve Lojistikten Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı Ofisi temsilcileri yer almaktadır. Muharip Komutanlık temsilcileri de dahil olmak üzere diğer Savunma Bakanlığı ofisleri, Dışişleri Bakanlığı, Açık Kaynak Merkezi, Ulusal Güvenlik Personeli ve Ulusal Terörle Mücadele Merkezi gibi diğer ABDG kurumlarının temsilcileri gibi uygun olduğunda GESCC toplantılarına katılmaya davet edilir.(s.8-9) - İleriye Giden Yol Savunma Bakanlığı gibi büyük ve karmaşık bir kurumun paydaş ve izleyici algısı ve tepkisi konularını her düzeyde politika oluşturma, planlama ve operasyonlara tam olarak entegre etmesi ve eylemlerin, sözlerin ve imajların tutarlı bir şekilde senkronize edilmesini ve çelişkilerin giderilmesini sağlaması son derece zordur. Stratejik iletişim süreci her zaman devam etmekte olan bir çalışmadır ve hedefleri bakımından doğası gereği arzulanan bir süreçtir. Bununla birlikte, DoD'un geliştirmeye kararlı olduğu kritik bir süreçtir. Savunma Bakanlığının son dönemdeki girişimleri stratejik iletişim sürecini önemli ölçüde geliştirmiştir. Geçtiğimiz on yılın büyük bir bölümünde stratejik iletişimi tanımlamak ve etkili koordinasyon süreçleri geliştirmek için mücadele ettikten sonra, artık stratejik iletişimi bir yetenekler ve faaliyetler bütünü olarak değil, temelde bir süreç olarak görmenin değeri konusunda Bakanlık içinde önemli bir fikir birliği vardır. Stratejik iletişimin bir süreç olarak kavramsallaştırılması, Bakanlığın ayrıntılı yeni yapılar ve organizasyonlar tasarlamak ve bunlara kaynak sağlamak yerine, Savunma Bakanlığı bileşenleri arasında etkili koordinasyon sağlamaya ve ihtiyaç duyulan destekleyici yetenekleri belirlemeye odaklanmasını sağlamıştır.(s.9)

	- Kurul Oluşturma Seçeneğinin Değerlendirilmesi. Bakanlık, (1) Savunma Bakanlığının stratejik iletişim ve kamu diplomasisi ile ilgili çabalarına stratejik yön vermek ve (2) Savunma Bakanlığının stratejik iletişim ve kamu diplomasisi alanlarındaki önceliklerini belirlemek amacıyla, Bakanlık bünyesindeki stratejik iletişim, kamu diplomasisi ve halkla ilişkilerden sorumlu kuruluşların temsilcilerinden oluşan ve uygun görüldüğünde daha geniş kurumlar arası topluluktan danışman üyeler de içeren yeni bir "kurul" kurulması önerisini incelemiştir. Yukarıda tanımlanan GESCC, hem Savunma Bakanlığı içinde hem de kurumlar arası aktörlere karşı stratejik iletişim entegrasyon sürecini kolaylaştıran bir koordinasyon kurulu olarak etkin bir şekilde işlev görmektedir. Nispeten genç olmasına rağmen, GESCC şu ana kadar ortaya çıkan sorunları tanımlamak, kaynaklar, en iyi uygulamalar ve personel arasında çalışılan kilit eylemler hakkında bilgi alışverişinde bulunmak ve DoD faaliyetlerinin uygun entegrasyonunu ve çatışmasını sağlamak için başarılı bir mekanizma olduğunu kanıtlamıştır. GESCC, Stratejik İletişim Yeteneklerine Dayalı Değerlendirme, SC Ortak Bütünleştirme Konsepti ve bilgi operasyonlarıyla ilgili bir dizi çalışma ve rapor da dahil olmak üzere, Savunma Bakanlığının stratejik iletişim sürecini iyileştirmenin yollarını belirlemek üzere tasarlanmış ve beklemede olan çeşitli çalışma ve raporlarla aktif olarak ilgilenmektedir.(s.9-10)
Kodlama Kriteri 4 **Sorunlar**	- Stratejik iletişim öncelikleri, Savunma Bakanlığı tarafından daha geniş kapsamlı USG ulusal güvenlik öncelikleriyle doğrudan ilişkili olarak görülmektedir ve daha önce de belirtildiği gibi, Bakanlığın "stratejik iletişimden sorumlu" tek bir kuruluşu yoktur; bunun yerine, stratejik iletişim sürecinin yönetilmesinde kilit rol oynayan birkaç Savunma Bakanlığı bileşeni olduğu görüşündeyiz. GESCC, "stratejik iletişim ve kamu diplomasisi alanlarında Bakanlığın öncelikleri" konusunda Politikadan Sorumlu Savunma Müsteşarı'na ortak tavsiyelerde bulunmak üzere bir aracı olarak hareket etme işlevini yerine getirmektedir. Bu umut verici yeni girişimlere rağmen, Savunma Bakanlığı çapında etkili bir stratejik iletişim sürecinin sağlanmasında önemli zorluklar devam etmektedir. Bu zorluklar arasında şunlar yer almaktadır: - Her seviyedeki Savunma Bakanlığı personelinin stratejik iletişim kavramını ve ilkelerini anlamasını sağlamak; - Stratejik iletişim anlayışının doktrin ve eğitimde tam olarak kurumsallaştırılması ve Savunma Bakanlığı politika geliştirme, planlama ve uygulamasının merkezinde yer almasının sağlanması; . - Stratejik iletişim sürecinin Savaş Komutanlığı, Askeri Departman ve bileşen düzeylerinin yanı sıra Departman düzeyinde de uygun danışmanlar ve koordinasyon mekanizmaları tarafından desteklenmesini sağlamak; (s.10)

EK- V.

Stratejik İletişim için Beyaz Saray Ulusal Çerçevesi – National Framework for Strategic Communication (2010)[326]	
Kodlama Kriteri 1 **Tanımlar**	- …Bu raporda "stratejik iletişimi" söz ve eylemlerimizin senkronizasyonu ve hedeflenen kitlelerle iletişim ve etkileşim kurmak için kasıtlı çabalar olarak tanımlıyoruz.(s.1) - …"Stratejik iletişim(ler}" ile şunları kastediyoruz: (a) Sözlerin ve eylemlerin senkronizasyonu ve bunların seçilen kitleler tarafından nasıl algılanacağı ve (b) halkla ilişkiler, kamu diplomasisi ve bilgi operasyonları uzmanları tarafından uygulananlar da dahil olmak üzere kasıtlı olarak hedeflenen kitlelerle iletişim ve etkileşim kurmayı amaçlayan programlar ve faaliyetler.(s.2)
Kodlama Kriteri 2 **Kurallar ve İlkeler**	- Senkronizasyon: Karar alma sürecinin organik bir parçası olarak eylem ve politikalarımızın kamuoyu tarafından nasıl yorumlanacağının aktif bir şekilde değerlendirilmesi de dahil olmak üzere, söz ve eylemlerin koordine edilmesi önemli bir görevdir. Bu stratejik iletişim anlayışı, yaptıklarımızın genellikle söylediklerimizden daha önemli olduğu, çünkü eylemlerin iletişimsel değeri olduğu ve mesajlar gönderdiği kabulünden kaynaklanmaktadır. Bu anlamda stratejik iletişimin başarılması ortak bir sorumluluktur. Bu tür bir senkronizasyona değer veren ve karar vericileri karar verme süreçlerinde eylemlerin iletişimsel değerini dikkate almaya teşvik eden bir iletişim kültürünün geliştirilmesini gerektirir. Hükümetin en üst kademeleri, mekanizmalar ve süreçler aracılığıyla güçlendirilen bir iletişim kültürünü savunmalı ve uygulamalıdır.(s.2) - Birleşik Devletler Hükümetinin çıkarlarını, politikalarını ve hedeflerini ilerletmek için eylemler ve sözlerin senkronize edilmesi, etkili stratejik iletişimin ve daha genel anlamda stratejinin önemli bir parçasıdır. Geçmişte, söz ve eylemleri senkronize etme yükü genellikle, senkronize edilmesi gereken kabiliyet ve faaliyetlerin yalnızca bir alt kümesini kontrol eden ve yürüten iletişim camiasının omuzlarına yüklenmiştir. Öğrendiğimiz önemli bir ders, iletişim camiası tarafından yönetilenlerin çok ötesindeki eylemlerin iletişimsel değer ve etkiye sahip olduğudur. Birleşik Devletler Hükümetinin gerçekleştirdiği her eylem bir mesaj gönderir. Bu nedenle senkronizasyon, üst düzey liderlerle ve özellikle de Departman düzeyindeki liderlikle başlayan ortak bir sorumluluktur. Bu liderler, her düzeyde planlama ve karar alma sürecinin proaktif ve organik bir parçası olarak eylemlerin iletişimsel değerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve koordine edilmesinin önemini kabul eden ve teşvik eden bir "iletişim kültürünü" teşvik etmelidir. İletişim topluluğu, senkronizasyonu mümkün kılan ve sürdüren mekanizmaların ve süreçlerin geliştirilmesine öncülük ederek üst düzey liderleri destekler.(s.3)

[326]"National Framework for Strategic Communication", (Çevrimiçi) https://man.fas.org/eprint/pubdip.pdf, 10 Ocak 2024.

	- Amaçlı iletişim aynı zamanda eylemlerimizin genellikle kamuoyu tarafından değerlendirildiği stratejik mesajların oluşturulmasına yardımcı olur ve bilinçli katılım, eylemlerimizin nasıl yorumlandığını ve algılandığını belirlemeye yardımcı olur. Amerika Birleşik Devletleri'nin yalnızca tek yönlü iletişime odaklanmaması hayati önem taşımaktadır; bu nedenle bilinçli olarak "katılımın - kilit paydaşlarla bağlantı kurmanın, onları dinlemenin ve onlarla uzun vadeli ilişkiler kurmanın - önemini vurguladık. İletişim topluluğu, kamusal ilişkiler (PA), kamu diplomasisi (PD), askeri bilgi operasyonları (IO) ve kamu diplomasisine savunma desteği (DSPD) dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere çok çeşitli kuruluş ve yeteneklerden oluşur. Katılım programları ve faaliyetlerinin planlanması, geliştirilmesi ve yürütülmesinin daha iyi koordine edilmesi, entegre edilmesi ve araştırma, bilgi ve istihbarat tarafından yönlendirilmesi gerekmektedir. Bunu yapmak için, departmanlar ve kurumlar arası rol ve sorumlulukların belirlenmesi, kilit politika öncelikleri için kurumlar arası bir planlama sürecinin pilot uygulamasının yapılması ve ilgili araştırma, bilgi ve istihbaratın koordinasyonunun güçlendirilmesi ve bunlara erişimin iyileştirilmesi gibi adımlar atılmaktadır. (s.3-4) -Kurumlar Arası Planlama ve Koordinasyon Stratejik Planlama Birleşik Devletler Hükümeti genelinde, stratejik planlamada kullanılan çeşitli perspektifler, modeller ve yaklaşımlar vardır. Geçtiğimiz yıl boyunca kurumlar arası iletişim topluluğu, ulusal düzeydeki öncelikler için, departmanların ve kurumların bireysel süreçleri arasında köprü kurmaya çalışan ve hem geleneksel hem de geleneksel olmayan ortakların ortak hedefleri etkilemek için kendi yeteneklerini gönüllü olarak ortaya koymalarına olanak tanıyan sezgisel bir planlama sürecinin pilot uygulamasını yapmıştır. Bu süreç, stratejik politika önceliklerine ilişkin iletişim ve katılımın planlanması için kullanılacaktır. Bu planlama sürecini izlemeye, değerlendirmeye ve gerektiğinde ayarlamaya devam edeceğiz. Ulusal Düzeyde Kurumlar Arası Koordinasyon NSS tarafından yönetilen Kurumlar Arası Politika Komiteleri (IPC'ler), Birleşik Devletler Hükümetinin birden fazla kurumu tarafından ulusal güvenlik politikalarının geliştirilmesini ve uygulanmasını koordine eder. Stratejik İletişim IPC, stratejik iletişim konularıyla ilgili ulusal güvenlik politikasının kurumlar arası müzakeresi ve koordinasyonu için ana forumdur. Stratejik İletişim IPC ayrıca NSC/HSC sisteminin daha kıdemli komiteleri tarafından değerlendirilmek üzere politika analizi sağlar ve Başkan tarafından alınan kararlara zamanında yanıt verilmesini temin eder. Stratejik İletişim IPM, gerektiğinde Alt-IPC'ler oluşturur.(s.4-5) - Kasıtlı İletişim ve Katılım için Bilgi İstihbaratı, Araştırma ve Analiz Desteği Bilgi, istihbarat, araştırma ve analiz, politika geliştirme ve stratejik planlama için kilit unsurlardır. Birleşik Devletler Hükümetindeki çeşitli

	ajanslar ve ofisler, yabancı kamuoyu, kilit kitleler, onlarla iletişim kurmak ve onlarla etkileşim kurmak için en etkili mekanizmalar ve uygun olduğunda şiddet yanlısı aşırılık yanlısı iletişim ve mesajlar hakkında araştırma ve analizler yaparak halkla iletişim kurma ve onlarla etkileşim kurma çabalarını desteklemektedir. Ancak bu çabaların daha iyi koordine edilmesi ve özellikle sahada daha kolay erişilebilir olması gerekmektedir. Birleşik Devletler Hükümetinin yabancı kamuoylarıyla iletişim ve etkileşim çabaları, kilit kitleler hakkında bilgi, araştırma ve analizlerle şekillendirilmelidir.(s.5) - Stratejik İletişim için Öncelikler Birleşik Devletler Hükümeti dünya çapında bilinçli bir iletişim ve katılım faaliyeti yürütüyor olsa da, iletişim ve katılım çabalarımızın öncelikleri genel ulusal güvenlik öncelikleriyle aynıdır. İletişim ve angajman, ulusal gücün diğer tüm unsurları gibi, politika hedeflerini desteklemenin yanı sıra belirli etkiler elde etmek üzere tasarlanmalıdır: - Yabancı kitlelerin ABD ile ortak ilgi alanlarını tanıması - Yabancı izleyiciler ABD'nin küresel meselelerde yapıcı bir rol oynadığına inanıyor; ve - Yabancı izleyiciler ABD'yi karmaşık küresel zorlukların üstesinden gelme çabalarında saygılı bir ortak olarak görmektedir. Yabancı kitlelerle iletişimimiz ve angajmanımız karşılıklı saygı ve karşılıklı çıkarı vurgulamalıdır. Amerika Birleşik Devletleri mümkün olduğunca ne için var olduğumuzu belirten olumlu bir vizyon ortaya koymalı ve yabancı kitlelerle olumlu koşullarda ilişki kurmalıdır. Aynı zamanda, şiddete varan aşırıcılıkla mücadele (CVE) çabalarımız daha doğrudan El Kaide ve şiddete varan aşırıcılık ideolojisini itibarsızlaştırma, kötüleme ve gayri meşrulaştırmaya odaklanmalıdır.(s.6) - Kaynaklar İletişim topluluğu genelinde yatırımları dengelememiz ve optimize etmemiz çok önemlidir. Kaynak kararları ve uygulamaları ulusal önceliklere göre şekillendirilmeli ve mevcut roller ve misyonlar ile her bir paydaşın onaylanmış görev ve programları etkin bir şekilde yürütme kapasitesi ile tutarlı olmalıdır. Hesap verebilirlik, değerlendirme ve raporlama, tüm önemli kasıtlı iletişim ve katılım çabalarının koordineli ve etkili olmasını sağlamak için yeni kurulan planlama sürecimizin kritik yönleridir.(s.6)
Kodlama Kriteri 3 **Roller**	-Operasyonel Düzeyde Kurumlar Arası Koordinasyon Ülke Ekibi ve Ortak Kurumlar Arası Koordinasyon Grubu, operasyonel düzeyde iki daimi kurumlar arası koordinasyon organıdır. Biri operasyonel sorumluluğa sahipken, ikincisi planlama çabalarına danışmanlık yapar. - ABD diplomatik misyon şefinin başkanlık ettiği Ülke Ekibi, Birleşik Devletler Hükümetinin ülkedeki en üst düzey koordinasyon ve denetim organıdır. Söz ve eylemlerin senkronizasyonu da dahil olmak üzere stratejik iletişimin sağlanması ve kasıtlı iletişim ve angajmanın etkili bir şekilde yürütülmesi Misyon Şefinin sorumluluğundadır.

	- Her bir Coğrafi Muharip Komutanlık (GCC) karargahında kurulan Müşterek Kurumlar Arası Koordinasyon Grupları (JIACG) operasyonel planlama yapmak üzere Birleşik Devletler Hükümeti sivil kurumları ile koordinasyon sağlar. JIACG'ler KİK karargahlarında günlük planlamayı destekler ve sivil kurumların operasyonları, kabiliyetleri ve sınırlamaları konusunda planlamacılara tavsiyelerde bulunur. JIACG'nin operasyonel yetkisi olmasa da ulusal gücün koordineli kullanımı konusunda perspektif sağlar ve sahadaki veya ulusal düzeydeki iletişim uygulayıcılarından bilgi ve girdi arayan askeri planlamacılar için bir yönlendirme kaynağı olarak hizmet edebilir.(s.5) - Stratejik İletişimden Sorumlu Ulusal Güvenlik Danışman Yardımcısı (DNSA/SC), Ulusal Güvenlik Danışmanı'nın stratejik iletişimden sorumlu baş danışmanı olarak görev yapar. Küresel Katılım Kıdemli Direktörü (SDGE) DNSAjSC'nin baş yardımcısıdır. Birlikte, (a) Ulusal Güvenlik Konseyi ve İç Güvenlik Konseyi tarafından karar alınırken eylemlerin mesaj değeri ve iletişimsel etkisinin dikkate alınmasını, (b) Ulusal Güvenlik Personeli (NSS) I içinde stratejik iletişimi teşvik edecek mekanizmaların mevcut olmasını ve (c) kurumlar arası benzer mekanizmaların geliştirilmesini sağlamaktan sorumludurlar. DNSA/SC ve SDGE aynı zamanda kurumlar arası kasıtlı iletişim ve angajman çabalarını yönlendirmek ve koordine etmekten sorumludur ve bu sorumluluğu NSS Küresel Angajman Müdürlüğü (NSS/GE) ve başkanlık ettikleri Stratejik İletişim Kurumlar Arası Politika Komitesi (IPCs) aracılığıyla yürütür.(s.7) - National Security Staff: Dışişleri Bakanlığı, dış politikanın önemli bir parçası olarak Kamu Diplomasisini yürütmektedir. Dışişleri Bakanlığı bünyesindeki Kamu Diplomasisi (PD), Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerden Sorumlu Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı (R) tarafından yönetilmektedir. Dışişleri Bakanlığı, iç kamuoyuna erişimi içeren Halkla İlişkiler ile yabancı kamuoylarını anlayarak, bilgilendirerek ve etkileyerek / ve Amerika Birleşik Devletleri halkı ile dünyadaki diğer uluslardan insanlar arasında karşılıklı anlayışı teşvik ederek Amerika Birleşik Devletleri'nin ulusal çıkarlarını desteklemeyi amaçlayan Kamu Diplomasisi (PD) arasında ayrım yapar.(s.7) - Department of State: Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerden Sorumlu Dışişleri Bakanlığı Müsteşarlığı, politika, iletişim ve angajman hedefleri arasında koordinasyon ve entegrasyonu sağlamak için Dışişleri Bakanlığı bünyesindeki işlevsel ve bölgesel büroları devreye sokar.(s.7-8) - Dışişleri Bakanlığı, dış politikanın önemli bir parçası olarak Kamu Diplomasisini yürütmektedir. Dışişleri Bakanlığı bünyesindeki Kamu Diplomasisi (PD), Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerden Sorumlu Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı (R) tarafından yönetilmektedir. Dışişleri Bakanlığı, iç kamuoyuna erişimi içeren Halkla İlişkiler ile yabancı kamuoylarını anlayarak, bilgilendirerek ve etkileyerek / ve Amerika Birleşik Devletleri halkı ile dünyadaki diğer uluslardan insanlar arasında

	karşılıklı anlayışı teşvik ederek Amerika Birleşik Devletleri'nin ulusal çıkarlarını desteklemeyi amaçlayan Kamu Diplomasisi (PD) arasında ayrım yapar. -Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerden Sorumlu Dışişleri Bakanlığı Müsteşarlığı, politika, iletişim ve angajman hedefleri arasında koordinasyon ve entegrasyonu sağlamak için Dışişleri Bakanlığı bünyesindeki işlevsel ve bölgesel büroları devreye sokar.(s.8) - PDOD'lar kendi bürolarının Ön Büro ve İcra Bürosu ile birlikte bölgesel PD bütçelerini ve bürolarda ve sahada PD pozisyonlarına personel atama sürecini teklif eder ve yönetir. PDOD, PD ve PA'yı denetlemekle görevlendirilen büro Sekreter Yardımcısına rapor verir.(s.8-9) - Savunma Bakanlığı (DoD) iletişim ve katılım çabalarımıza önemli bir katkıda bulunmaktadır. Savunma Bakanlığı'nın temel unsurları arasında, bunlarla sınırlı olmamak üzere, bilgi operasyonları (IO), kamu diplomasisine savunma desteği (DSPD), kamusal ilişkiler (PA) ve sivil ilişkiler (CA) yer alır ~- hepsi de ulusal hedefleri destekleyen askeri hedeflere ulaşmak için birlikte çalışır. - Savunma Bakanlığı Politika Müsteşarı (USD (P)), ulusal güvenlik ve savunma politikasının oluşturulması ve ulusal güvenlik hedeflerine ulaşmak için Savunma Bakanlığı politika ve planlarının entegrasyonu ve gözetimi ile ilgili tüm konularda Savunma Bakanının başlıca personel yardımcısı ve danışmanıdır. - USD(P) Kıdemli Danışmanı USD{P}'ye stratejik iletişim konusunda danışmanlık yapar ve OUSD(P) Küresel Stratejik Katılım Ekibine (GSET) başkanlık eder. Bu ekip, OUSD{P) içinde stratejik iletişim sürecini kolaylaştırmak ve uygun olduğunda diğer DoD bileşenleriyle irtibat kurmakla görevlidir. - Kamu Diplomasisi için Savunma Desteğinin birincil sorumluluğu OUSD{P) bünyesindeki uygun bölgesel ve işlevsel ofislere verilmiştir.(s.9) - OUSD(P) Planlar DASD, CUSD(P) GSET ve OASD(PA) ile yakın koordinasyon içinde, stratejik iletişim kılavuzunun GEF(Global Environment Facility) ve Küresel Kuvvet Duruşu gibi stratejik planlama kılavuz belgelerine dahil edilmesini sağlamak ve stratejik iletişim hususlarının planlara entegre edilmesini sağlamak için GEF tarafından yönlendirilen Muharip Komutanlık planlarını gözden geçirmek konusunda birincil sorumluluğa sahiptir. - OUSD(F) bünyesinde Özel Operasyonlar/Düşük Yoğunluklu Çatışma ve Birbirine Bağlı Yeteneklerden sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı {ASD (SO/LIC&IC)) Özel Operasyonlar ve Düşük Yoğunluklu Çatışma konularında Savunma Bakanının baş asistanı ve danışmanı olarak görev yapar. ASD (SO/LIC&IC), Askeri Bilgi Destek Ekipleri de dahil olmak üzere Savunma Bakanlığı bünyesindeki Psikolojik Operasyonlar (PSYOP) faaliyetleri için politika denetimi uygular, ASD (SO/LIC&IC), şiddet

	içeren aşırıcılığa karşı tasarlanan programlar da dahil olmak üzere tüm Birleşik Devletler Hükümeti terörle mücadele faaliyetlerine Savunma Bakanlığının katılımı için politika ve planların geliştirilmesi: koordinasyonu ve uygulanmasının denetlenmesinden sorumludur. ASD (SO/LIC&IC), OUSD(P) GSET ile yakın koordinasyon halindedir.(s.9-10) - USD(I), Savunma Bakanı'nın Bilgi Operasyonları (IO) konusundaki başlıca personel yardımcısı ve danışmanıdır. DoD Direktifi 3600.01 Bilgi Operasyonlarını "Elektronik Harp (EW) I Bilgisayar Ağı Operasyonları (CNO) , Psikolojik Operasyonlar (PSYOP), Askeri Aldatma (MILDEC) ve Operasyon Güvenliği (OPSEC) temel yeteneklerinin, belirli destekleyici ve ilgili yeteneklerle birlikte, kendimizinkini korurken düşman insan ve otomatik karar verme mekanizmalarını etkilemek, bozmak, yozlaştırmak veya gasp etmek için entegre bir şekilde kullanılması" olarak tanımlar. USD (I), USD(P) ve diğer OSD ofisleri ile koordinasyon içinde IO'nun gözetimi için yetki kullanır. OUSD(I) ayrıca bir Bilgi Operasyonları Kariyer Gücü geliştirmek için Askeri Departmanlarla birlikte çalışır. Bilgi operasyonları personeli Muharip Komutanlıklar ve Bakanlık genelinde stratejik iletişim sürecinin kilit katılımcılarıdır. - ASD{PA), Savunma Bakanı'nın iletişim faaliyetlerinden sorumlu başlıca personel asistanı ve danışmanıdır; bu faaliyetler arasında Savunma Bakanlığı haber medyası ilişkileri, halkla irtibat ve halkla ilişkiler yer alır. ASD(PA) politika hedeflerini desteklemek üzere kısa, orta ve uzun vadeli iletişim planlaması yapar. Bu planlar Departman genelinde ve uygun olduğunda kurumlar arası ortaklarla kapsamlı bir şekilde koordine edilir.(s.10) - ASD(PA) ayrıca medya katılımını koordine eder ve Bakan, Bakan Yardımcısı ve OSD müdürleri için konuşmalar ve konuşma noktaları hazırlar, DoD bileşenleri tarafından kullanılmak üzere medya ve izleyici analizi sağlar ve Muharip Komutanlıklar ve diğer DoD bileşenleri için halkla ilişkiler kılavuzunu onaylar. - Genelkurmay Başkanlığı iletişim girişimine birçok düzeyde katkıda bulunur. Mevcut Operasyonlar Direktörlüğü (J-3) ulusal, stratejik ve bölgesel askeri hedeflere ulaşmak için liderliğe Bilgi Operasyonları (IO)/Psikolojik Operasyonlar (PSYOP) uzmanlığı ve tavsiyesi sağlar. Planlar ve Politika Direktörlüğü (J-5)/Muharip Komutanlıklar ve Servisler ile birlikte/ OSD'nin politika rehberliği ve direktiflerine dayanarak üst düzey liderlik için politika rehberliği, stratejik planlar ve kalıcı iletişim temaları ve anlatıları geliştirir. J-5 aynı zamanda kurumlar arası süreçte Genelkurmay temsilcisi olarak görev yapar. - Genelkurmay Başkanlığı Halkla İlişkiler Ofisi (CJCS PAO), CJCS'nin haber medya ilişkileri, halkla irtibat ve halkla ilişkilerden sorumlu başlıca personel yardımcısı ve danışmanıdır.(s.10-11)

	- Haziran 2009'da oluşturulan Savunma Bakanlığı Küresel Katılım Stratejisi Koordinasyon Komitesi (GESCC)/, Bakanlık içinde stratejik iletişim entegrasyon sürecini kolaylaştırmak için merkezi bir organ haline gelmektedir. GESCC toplanır Ortaya çıkan sorunları belirlemek için iki haftada bir toplanır, personel arasında çalışılan kilit eylemler hakkında bilgi alışverişinde bulunur (stratejik iletişim çalışmaları, raporlar ve uzun vadeli planlama belgeleri dahil) ve Savunma Bakanlığı faaliyetlerinin uygun şekilde entegrasyonunu ve çakışmasını kolaylaştırır. GESCC'ye OUSD{P) ve OASD(PA) eş başkanlık eder ve yukarıda bahsedilen tüm kilit Savunma Bakanlığı ofislerini bir araya getirir (OUSD(P), . OASD(PA), OUSDlI}, Müşterek Kurmay). Diğer düzenli GESCC katılımcıları arasında Yasama İşlerinden Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı Ofisi ve Edinme/Teknoloji ve Lojistikten Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı Ofisi temsilcileri yer almaktadır. Muharip Komutanlık temsilcileri de dahil olmak üzere diğer Savunma Bakanlığı ofisleri GESCC toplantılarına ve GESCC temsilcilerine katılmaya davet edilir ve ayrıca Dışişleri Bakanlığının Küresel Stratejik Angajman Merkezi ile yakın bir şekilde çalışır.(s.11) - Broadcasting Board of Governors (BBG), Amerika'nın Sesi (VOA) dahil olmak üzere Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından desteklenen askeri olmayan uluslararası yayınlardan sorumludur. Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), Radio Free Asia (RFA), Radio and TV Marti ve Middle East Broadcasting Networks (MBN)-Radio Sawa ve Alhurra Television. BBG yayıncıları radyo, televizyon, internet ve diğer yeni medya aracılığıyla 60 dilde programlarını haftalık 175 milyon izleyiciye ulaştırmaktadır. BBG, haber, bilgi ve ilgili tartışmalarla dünya çapında bir izleyici kitlesine ulaşarak özgür ve profesyonel bir basın örneği olarak hizmet vermek için çalışmaktadır. Bağımsız bir federal kurum olan BBG, gazetecilik ürününe siyasi müdahaleye karşı bir güvenlik duvarı görevi gören dokuz kişilik iki partili bir kurul tarafından yönetilmektedir. Dışişleri Bakanı resen üyeliğini Kamu Diplomasisi ve Halkla İlişkilerden sorumlu Dışişleri Müsteşarına devretmektedir. Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID), ABD'nin insani ve kalkınma yardım girişimleri hakkında alıcıları ve ortakları bilgilendirmek için çalışmaktadır. USAID, kalkınma ve dış yardım faaliyetlerinin bir parçası olarak yerel paydaşlarla doğrudan etkileşim kurar. USAID ayrıca altyapı geliştirme ve medya eğitimi dahil olmak üzere iletişim kapasitesi oluşturma programları tasarlar ve uygular.(s.11-12) - İstihbarat Teşkilatı İstihbarat Topluluğunun (IC) başı olarak Ulusal İstihbarat Direktörlüğü Ofisi (ODNI), istihbarat kurumlarının yabancı kamuoyu, iletişim biçimleri ve mekanizmaları ile şiddet yanlısı aşırılık yanlısı iletişim hakkında uygun

	şekilde araştırma ve analiz yapma çabalarını koordine etmekten sorumludur. Ulusal Terörle Mücadele Merkezi Ulusal Terörle Mücadele Merkezi Stratejik Operasyonel Planlama Direktörlüğündeki Küresel Katılım Grubu, şiddet içeren aşırıcılığa karşı koymak ve teröristlerin yeni nesil eleman kazanmasını engellemek için Birleşik Devletler Hükümetinin çabalarını koordine eder, entegre eder ve senkronize eder. Küresel Katılım Grubu, İstihbarat Reformu ve Terörizmi Önleme Yasası'nın 1021. Bölümü ve Ulusal Uygulama Planı tarafından sağlanan yönlendirme uyarınca faaliyet göstermektedir. NCTC, bu benzersiz yetkileri kullanarak, SC IPC, NSS ve münferit departman ve ajansların talebi üzerine terörle mücadele ile ilgili kasıtlı iletişim ve katılım planlama çabaları için sıklıkla kurumlar arası koordinatör olarak hizmet vermektedir. Diğer Departman ve Ajanslar Özel konu uzmanlığına ve ilgili iletişim ve katılım yeteneklerine sahip diğer departman ve kurumlardan, gerektiğinde iletişim ve katılım stratejisi geliştirme ve uygulama çalışmalarına katılmaları istenebilir.(s.12)
Kodlama Kriteri 4 **Sorunlar**	- İletişim ve katılım çabalarının başarısını ölçmenin zorlukları vardır. İlk olarak, bu çabalar genellikle izleyicilerin kolayca gözlemlenemeyen ve dolayısıyla kolayca ölçülemeyen algılarını hedef alır. Başarıyı ölçmek için kamuoyu yoklaması gibi bazı yöntemler olsa da, bu yöntemler birçok farklı belirsizlik türüne ve hata payına tabidir ve bu nedenle davranışı doğru bir şekilde tahmin edemez. İkinci olarak, iletişim ve katılımın etkisini diğer politika kararları da dahil olmak üzere diğer etkilerden ayırmak zordur. Son olarak, iletişim ve katılımın etkileri uzun vadelidir ve sürekli ölçüm gerektirir. Bu zorluklar nedeniyle, başarıyı ölçmek için belirli bir plan veya programa özgü aşamalı, katmanlı planlar geliştirmek en iyisidir.(s.13)

EK- VI.

Commander's Communication Synchronization[327]	
Kodlama Kriteri 1 **Tanımlar**	-Komutanın iletişim senkronizasyonu (CCS), iletişimle ilgili stratejik hedefleri desteklemek ve ilgili tüm iletişim faaliyetlerinin entegrasyonu ve senkronizasyonu yoluyla temaların ve mesajların en düşük taktik seviyeye kadar bütünlüğünü ve tutarlılığını sağlamak için temaları, mesajları, görüntüleri, operasyonları ve eylemleri koordine etme ve senkronize etme sürecidir.(s.I-2) - İletişim senkronizasyonu, ulusal gücün tüm araçlarının eylemleriyle senkronize edilmiş eşgüdümlü programlar, planlar, temalar, mesajlar ve ürünlerin kullanımı yoluyla kilit kitleleri anlayarak ve onların ilgisini çekerek ulusal çıkarların, politikaların ve hedeflerin ilerletilmesi için uygun koşulları yaratmaya, güçlendirmeye veya korumaya yönelik odaklanmış çabaları içerir. Bu tür bir senkronizasyon, zaman ve mekan içinde birden fazla operasyon ve çaba hattının uyumunu geliştirerek genel mesajı eylemlerimiz ve faaliyetlerimizle uyumlu hale getirir. İrade savaşını kazanmaya yönelik ana çaba, özellikle de gayri nizami harp (Irregular Warfare-IW) niteliğindeki operasyonlarda, muhtemelen bilgi ortamında ve bilgi ortamı aracılığıyla gerçekleşecektir.(s.I-8) -CCS çabaları Birleşik Devletler Hükümetinin (USG) daha geniş çaplı çabalarını destekler ve diğer USG, ortak ülke ve sivil toplum kurum ve kuruluşları ile yakından koordine edilir. Uygulama sırasında başarılı bir CCS, emir geliştirme ve uygulamayı desteklemek üzere iletişimle ilgili ürünlerin entegrasyonunu sağlamak için mevcut JFC personel kaynaklarından ve süreçlerinden yararlanmayı gerektirir. (s.vii)
Kodlama Kriteri 2 **Kurallar ve İlkeler**	-... tüm iletişim çabalarının operasyonlarla senkronize edilmesi gerekir. Senkronize iletişim, görev başarısı üzerinde etkisi olabilecek kamuların davranışlarına odaklanır. Komutanın iletişimi senkronize etme yaklaşımı, stratejik rehberliği yansıtan, merkezi olmayan ancak duyarlı eylemi mümkün kılan erken planlama, eğitim ve rehberliği vurgular. İletişim planlamacıları halkın davranışları üzerindeki hem olumlu hem de olumsuz etkileri göz önünde bulundurmalıdır. Ancak, olumlu etki istenen, uzun vadeli etkiler yaratır; çaba hatları boyunca başarıya katkıda bulunur ve kalıcı destek sağlar. Etkileme faaliyetlerinin hedeflediği kitlelerde davranış değişikliğini desteklemek için araştırmalara öncelik verilmelidir. (s.vi)

[327]"Commander's Communication Synchronization", (Çevrimiçi) https://edocs.nps.edu/2014/March/jdn2_13.pdf, 15 Şubat 2024.

	- a. İletişim kurmamak mümkün değil. Bu birbirine bağlı küresel çağda iletişim ağları ve sosyal medya platformları, müşterek kuvvetin yaptığı her şey bir mesaj gönderir. Stratejiler, politikalar, planlar ve fiili müşterek kuvvet operasyonları, izleyicinin inanmasını istediğimiz şeyi doğrulayacak ya da onunla çelişecek şekilde ulusal niyeti iletir. Pek çok kişi "eylemler kelimelerden daha yüksek sesle konuşur" şeklindeki eski ilkeyi benimser; eylemlerimiz pek çok farklı gruba net mesajlar gönderir. Mesajlaşmada, kastedilen şey her zaman algılanan şey değildir ve bu da iletişim sürecine ek bir karmaşıklık katar. Yapılan ya da yapılmayan eylemlere, söylenen/yazılan ya da söylenmeyen sözlere ve yayılan ya da saklanan görüntülere bakılmaksızın, müşterek kuvvet her zaman bir şeyler iletmektedir - sonuçları ya da etkileri müşterek kuvvet komutanının (JFC) amaçladığı şeyi iletiyor olsun ya da olmasın. İletişim faaliyetlerinin ve operasyonlarının senkronize edilmemesi çelişkili mesajlara yol açar, güvenilirliği azaltır, iletişim etkinliğini doğrudan etkiler ve düşmanın güvenilirliğimizi ve anlatımızı baltalamasına olanak tanır.(s.I-1) - c. JFC'ler her operasyonun ve eylemin yasal sonuçları ve operasyonel riskleri kadar iletişimle ilgili sonuçlarını da dikkate almalıdır. Müşterek kuvvetin operasyonları, eylemleri, sözleri ve görüntüleri aracılığıyla nasıl iletişim kuracağı, tutarlı bir uyum sağlamak için planlamaya ve uygulama boyunca tam olarak entegre edilmelidir. İletişim çabalarının müşterek kuvvet genelinde tutarlı bir şekilde entegre edilmesi ve mümkün olduğunca diğer paydaşları da içermesi zorunludur. - İletişim planlayıcıları planlama sürecinde ulusal iletişim hedeflerini ve stratejik amaçları göz önünde bulundurmalıdır.(s.I-2) - (c) Bilişsel Boyut. Bilişsel boyut, bilgiyi ileten, alan ve yanıt veren ya da bilgiye göre hareket eden kişilerin zihinlerini kapsar. Bu boyutta insanlar düşünür, algılar, görselleştirir, anlar ve karar verir. Eğitim, öğretim, algılar, deneyim, inançlar, değerler, yetersiz bilgi, stres, duygu, moral, sezgi, söylenti, kültür, kamuoyu, medya ve diğerlerinden etkilenir. Bu boyut, CCS yaklaşımını geliştirenler için bilgi ortamının en önemli bileşenini oluşturmaktadır. -a. Birleşik Devletler Hükümeti (USG) ulusal güvenlik ve gizlilik kaygılarıyla tutarlı olarak faaliyetlerinin niteliği hakkında vatandaşlarımızı bilgilendirme yükümlülüğüne sahiptir. JFC'nin ABD'li ve uluslararası izleyiciler, halklar ve paydaşlarla müşterek kuvvet faaliyetleri, niyetleri ve arzu edilen nihai durumlar hakkında sürekli iletişim kurma zorunluluğu vardır. Müşterek kuvvetlerin operasyonları ve eylemleri hakkında tartışmak ve bağlam sağlamak ulusal çıkarlara uygundur ve güven, güvenilirlik ve destek oluşturmanın ve sürdürmenin bir yöntemidir. Eşgüdümlü iletişim

	belirli bir durumda müşterek kuvvet müdahalesinin tırmanmasını önleyebilir.(s.I-3) -Eylemlerimiz birçok farklı gruba net mesajlar gönderir. Medya dağıtım yöntemlerindeki gelişmelerin kolaylaştırdığı sürekli ve hızlı bilgi akışı, proaktif, duyarlı, uyarlanabilir ve çevik süreçler ve yetenekler gerektirir. Operasyonel ortamda (OE) etkili iletişim, araçlar, bağlam ve yerleşik iletişim kalıpları dahil olmak üzere birçok faktörün dikkate alınmasını gerektirir. Bilgi ortamında başarılı iletişim senkronizasyonu kapsamlı ve uyumlu bir süreç gerektirir. İletişim planlayıcıları, belirli kitlelerin ilgisini çekmek için planlama sürecinde ulusal iletişim hedeflerini ve stratejik amaçları göz önünde bulundurmalı ve amaç birliği sağlamak için kuruluşlar arası ortaklarımızla müşterek kuvvet eylemlerini koordine etmelidir. (s.v) - Operasyonlarla tutarlı bir iletişim senkronizasyonu yaklaşımı geliştirmek, başarılı askeri operasyonlar için gerekli güven ve desteğin oluşturulmasına yardımcı olur; ordu hakkında bilinçli algıların geliştirilmesini kolaylaştırır; düşmanca propaganda çabalarının zayıflatılmasına yardımcı olur ve ulusal, stratejik ve operasyonel hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunur.(s.vii) -Karışıklığı en aza indirmek için DoD kuruluşlarının diğer paydaşlarla olan alışverişlerinde tek bir sesle konuşmaları önemlidir. -Tarih, USG içindeki ve dışındaki ortaklarla yakın koordinasyon olmadan tutarsız iletişimin ortaya çıktığını göstermiştir. Aynı şekilde, ev sahibi ülkenin desteğini almak, operasyonel ve bilgi ortamlarının anlaşılması ve iletilen mesajların doğru yorumlanmasının öngörülmesi açısından hayati önem taşır.(s.viii) - Düşman mesajlarının ve bunların belirli bireyler ve gruplarla rezonans noktalarının anlaşılması yerel kültürün ve bilişsel boyutun derinlemesine anlaşılmasına yardımcı olabilir ve anlatı savaşını ve irade savaşını kazanmak için istismar edilebilecek potansiyel zayıflıklar sağlayabilir. (s.ix) - ...Hızlı karar alma çok önemlidir ve etkili bir şekilde rekabet edebilmek için düşman iletişim döngüsünün anlaşılması gerekir. İletişim senkronizasyonu yaklaşımının geliştirilmesi kritik destek gereksinimlerinin belirlenmesini de içermelidir. Kalıcı müdahaleler için, ulusal ve uluslararası tartışmayı bir tarafın lehine olacak şekilde tanımlamak için sürekli bir mücadele olabilir ve bu da ilgili aktörlerin rakip anlatıları arasında bir çatışmaya neden olabilir. Bu durum genellikle "anlatı savaşı" olarak adlandırılır. Anlatının kilit bir bileşeni, çatışmanın nedenlerini ve arzu edilen sonuçlarını ilgili kamuoyları için anlaşılabilir terimlerle ortaya koymaktır. Bu "nedenler" ve "sonuçlar" siyasi, askeri, ekonomik, sosyal, bilgi ve altyapı sistemlerindeki önemli

	faktörler de dahil olmak üzere durumun gerçeklerine iyi bir şekilde dayandırılmalıdır. Mesajlar temaları kendi özel düzeylerinde desteklemelidir. Temalar bir sonraki üst düzey temaları desteklemeli (ya da iç içe geçmeli) ve kalıcı ulusal anlatıyı desteklemelidir. (s.ix-x) - USG stratejik anlatısı ve temaları, uyarı emri, alarm emri veya Kuvvet Kullanma Kılavuzu gibi planlamayı yönlendiren belgelere dahil edilmelidir. Ancak bunlar sağlanmadığında, iletişim planlayıcıları Başkanlık konuşmaları, USG ajans açıklamaları ve diğer incelenmiş materyaller gibi kaynakları kullanabilir. Önemli bir ilk adım, kültürü, dili, lehçeyi, iletişim araçlarını, tarihi, sosyal, dini, ekonomik hikayeleri, grup dinamiklerini, sorunları, şikayetleri, dünya görüşünü ve çeşitli halkların bilgi alma, başkalarını etkileme ve etkilenme biçimlerini etkileyen ve yankı uyandıran diğer faktörleri anlamak için yeterli araştırma yapmaktır. -...Kamuoyunun önceden var olan önyargıları, kültürel merceği, uyarıcı tepki kalıpları, motivasyonu, beklentileri ve mevcut duruma bakışı gibi karmaşık faktörleri anlayan konu uzmanlarının personele eklenmesi veya geri bildirimden yararlanılması analistlere ve planlamacılara önemli ölçüde yardımcı olabilir. Bilişsel faktörler bölgeye, kültürlere ve operasyonel koşullara göre önemli ölçüde değişebilir. İletişim açısından değerlendirme, komutanın kontrol edemeyeceği, ancak planlama sürecine iyi entegre edilmiş başarılı bir iletişim senkronizasyonu yaklaşımı yoluyla etkileyebileceği şeylerin tanımlanmasını, ölçülmesini ve değerlendirilmesini içerir.(s.x-xi) -Perspektif, istek ve beklentileri öğrenmek için dinlemeye ağırlık vererek kilit kamuoyu ile doğrudan diyalog kurulması esastır. (s.xi) - b. Bilgi teknolojilerindeki ilerlemelerin kolaylaştırdığı sürekli ve hızlı bilgi akışı medya dağıtım yöntemleri, herhangi bir mesajın istenen amacını korumak için proaktif, duyarlı, uyarlanabilir ve çevik süreçler ve yetenekler gerektirir. İletişim kabiliyetleri, ulusal ve uluslararası görüş ve algıları bilgilendirmek ve etkilemek, ulusal stratejiyi desteklemek ve düşman propagandasına karşı koymak için mesajların gidişatını, zamanlamasını ve dağıtımını belirleyebilir... Bilgi ortamında başarılı bir iletişim senkronizasyonu kapsamlı ve uyumlu bir süreç gerektirir.(s.I-1-2) -(2)...Bilgiyi ilk sunan, iletişimin hızını ve tonunu belirler, bilginin algılanan doğruluğunu daha iyi kontrol eder ve bağlamı belirler. İlk hikaye, sonraki hikayelerde en çok atıfta bulunulan hikayedir. Bununla birlikte, bir bilgi veya hikaye yanlış bir şekilde ortaya çıktığında, düzeltme çabalarına

	rağmen yanlış algılanmaya devam etme eğiliminde olacaktır. Bu nedenle, bilgiyi hızlı ama doğru bir şekilde yaymak zorunludur. (4) İnsanlar bilgiyi geç veya yetkili olmayan başka bir kaynaktan öğrendiklerinde genellikle olumsuz tepki verirler. (5) Bilgi açıklanmadığında ya da çok az bilgi açıklandığında insanların riski ve durumun ciddiyetini abartması daha olasıdır. (6) Bilginin hızlı bir şekilde yayınlanması, sorulara yanıt vermekten, yanlış bilgilere, düşman propagandasına ve retoriğe karşı çürütmeler yapmaktan önemli ölçüde daha az çalışma gerektirir. Tüm bunlar, görevin yerine getirilmesi için kritik önem taşıyan ve bir kez kaybedildiğinde yeniden kazanılması zor olan güven, güvenilirlik ve destek kaybına katkıda bulunur. -... Kendi lehimize bir çoğunluk görüşü yaratmak için bilgi sahibi olmayanları şekillendirmeye çalışmalıyız. Eğer insanlar genel olarak pragmatikse (düzensiz savaş teorisinin ima ettiği gibi) o zaman aramamız gereken olumlu bir çoğunluktur.(s.I-5) - e. Senkronize iletişim, görev başarısı üzerinde etkisi olabilecek halkların davranışlarına odaklanır. Komutanın iletişimi senkronize etme yaklaşımı, stratejik rehberliği yansıtan merkezi olmayan ancak duyarlı eylemi mümkün kılan erken planlama, eğitim ve rehberliği vurgular. Halkın Durumsal Teorisi'ne göre, iletişim planlamacıları halkın farkındalığını, motivasyon seviyesini ve harekete geçme kabiliyetini ve olasılığını göz önünde bulundurmalıdır. Bu yaklaşım halkın davranışları üzerinde hem olumlu hem de olumsuz etkiler yaratabilir. Ancak olumlu etki, arzu edilen uzun vadeli etkileri yaratır, çabalar arasında başarıya katkıda bulunur ve kalıcı destek sağlar. Bu nedenle, etkileme faaliyetleri için hedeflenen kitlelerde davranış değişikliğini desteklemek için araştırmaya öncelik verilmelidir. Araştırmada dikkate alınması gereken hususlar bunlarla sınırlı olmamakla birlikte şunları içermelidir: yerel ABD büyükelçiliği perspektifleri, halkın hangi bilgilere sahip olabileceği, sosyal normlar, gerçek davranış değişikliğini etkilemek için nasıl ve ne zaman müdahale edileceği, gerçekte ne kadar değişimin mümkün olduğu ve değişimin müşterek kuvvet operasyonlarını ve\veya faaliyetlerini nasıl destekleyeceği. Aynı şekilde, iletişim faaliyetleri de komutanın hedeflerine ulaşmak için kilit kitlelerin önemli karar noktalarına odaklanmalıdır. Bu çabada operasyonların, eylemlerin, kelimelerin ve imajların entegrasyonu hayati önem taşır.(s.I-12) - Operasyonları, Eylemleri, Sözcükleri ve Görüntüleri Hizalamanın Önemi a. Yaptıklarımız söylediklerimizden veya paylaştığımız görüntülerden farklı olduğunda, desteğine ihtiyaç duyduğumuz kamuoyu hangisine inanacağından emin olamaz - sözlere, görüntülere veya eylemlere. Bu da

	halkın güvenini azaltır. Tersine, yaptıklarımız söylediklerimizle ve paylaştığımız görüntülerle tutarlı bir şekilde örtüştüğünde, inandırıcılığımız artar ve halkın güveni artar.(s.I-12) (2) Asker Katılımı. Çağdaş harekat ortamı operasyonların yerel halk arasında yürütüldüğünü kabul eder; sonuç olarak, asker katılımı muhtemelen yerel halkla olan etkileşimlerin çoğunu oluşturacaktır. Bu bir fırsat, sokakta yüz yüze bir karşılaşma veya planlanmış bir toplantı olarak ortaya çıkabilir ve yerel kitlelerin amaçları ve istekleri ile müşterek kuvvet arasındaki boşluğu kapatmaya yardımcı olabilir. Bu potansiyel fırsattan en iyi şekilde yararlanmak için tüm askerler yerel halkla nasıl ilişki kuracakları konusunda eğitilmeli ve etkileşim faaliyetlerini etrafında inşa edebilecekleri basit bir anlatı verilmelidir.(s.II-4-5) - e. HN(Host Nation) (1) Herhangi bir halkla etkili bir şekilde iletişim kurmaya çalışırken, yerel dil, kültür, sosyal normlar ve tabular, mevcut durum ve endişeler ve beklentiler hakkında sağlam bir kavrayışa ihtiyaç vardır. Aynı şekilde, yerel bilgi ortamını, güvenilir bilgi kanallarını, önemli etkileyicileri, rezonans noktalarını, duygusal olarak yüklü konuları ve yerleşik bilişsel yolları anlamak tipik olarak zaman içinde ortama derinlemesine aktif bir şekilde dalmayı gerektirir. Bu anlayışın kazanılması ve iletilen mesajların doğru yorumlanması için HN'den yardım almak hayati önem taşır. Örneğin, Afganistan'daki ilk iletişim çabaları düşmanı “aşırı dinci” olarak damgalamaya çalışmıştır. Sorun şu ki, yerel lehçelere çevrildiğinde bu unvan Afgan dini kültüründe övgüye değer olan “köktendinciler ”e dönüşüyordu. Bunun farkına varan iletişimciler daha iyi bir çeviri olan “ zalimler” terimini buldular ve bu da damgalama çabalarına yardımcı oldu. Nüanslı çeviri ve kültürel anlayış HN yardımı gerektirecektir. Ancak, HN'nin önyargılarını, yanlış anlamalarını ya da önemli meseleleri yanlış tanımlamalarını ortaya çıkarabilecek isyancıların şikayetlerini de araştırmaya ve anlamaya özen gösterilmelidir.(s.II-7-8) -... küresel desteğin sürdürülebilmesi için yabancı kamuoylarıyla etkili bir iletişim kurarken eylemlerimizi senkronize etme becerimiz geliştirilmelidir.”National Security Strategy, May 2010- (s.III-1) - İletişim senkronizasyonu kılavuzu kapsayıcı anlatıyı, ana temaları, kısıtlamaları/sınırlamaları, seçilen kitleleri, amaç ve hedefleri ve arzu edilen nihai durumu içermelidir. İletişim senkronizasyonu çabası aynı zamanda iletişim planlamacılarını, üçüncü taraf savunucular da dahil olmak üzere kapsayıcı anlatıyı ve ana temaları yaymak için çeşitli araçları değerlendirmeye teşvik etmeli ve dış kamuoyuna tutarlı iletişim ve operasyonlar/eylemlerle tutarlılık sağlamaya yardımcı olmak için belirli

	mesajlar ve istenen etkiler konusunda tüm kuvvet genelinde rehberlik yaymalıdır.(s.III-2) -(3) İletişim senkronizasyonu, farklı yetkilere sahip birçok iletişim yeteneğini bir araya getirir. Bu yetkiler söz konusu kabiliyetin doğasına bağlıdır. Operasyonun türüne ya da ABD'de mi yoksa yabancı topraklarda mı gerçekleştiğine göre daha da etkilenebilirler... Tüm operasyonel aşamalarda ve özellikle de Harekat Tasarımında, komutanların ve personelinin belirli bir görev için kendilerine verilen farklı yetkilerin bilincinde olmaları gerekir. İletişim kurmaya başlamak için bir hedef kitle ya da yeni ortaya çıkan bir kamuoyu belirlemek yeterli değildir.(s.III-3) - 4. Anlatı, Tema ve Mesajların İç İçe Geçmesi a. Anlatı. NSS gibi stratejik belgeler, bağlamsal bir arka plan içerisinde bir USG iletişimi sağlar ve USG'nin nihai hedefini veya son durumunu belirlemeye yardımcı olur. Bağlamı ve nihai durumu olan bu kalıcı iletişim genellikle "anlatı" olarak adlandırılır. Örneğin NSS'de şu ifadeler yer almaktadır: "Amerika başka bir ülkeye herhangi bir hükümet sistemi dayatmayacaktır, ancak uzun vadeli güvenliğimiz ve refahımız, bizi düşmanlarımızdan, hasım hükümetlerden ve nüfuz için birçok potansiyel rakipten ayıran evrensel değerlere verdiğimiz istikrarlı desteğe bağlıdır. Bunu da evrensel haklar için sesimizi yükselterek, kırılgan demokrasileri ve sivil toplumu destekleyerek ve kalkınmayla birlikte gelen saygınlığı destekleyerek çeşitli yollarla yapacağız."(s.III-9) - b. Her askeri angajman için, Başkan veya Ulusal Güvenlik Personeli stratejik anlatıyı oluşturabilir ve ulusal düzeyde iletişim rehberliği sağlayabilir... Müşterek kuvvetin tüm operasyonları, eylemleri, sözleri ve görüntüleri bu anlatıyı desteklemeli ve güçlendirmelidir. Aynı şekilde, müşterek kuvvet operasyonları, eylemleri, sözleri ve görüntüleri genel anlatı ile tutarlı olarak algılanmalıdır, çünkü bir düşman istenmeyen etkileri (aşırı ikincil hasar ve çok uluslu kuvvet üyeleri tarafından işlenen zulümler gibi) anlatıya karşı koymak ve kilit kitlelerin desteğini zayıflatmak için hızla kanıt olarak kullanacaktır. Operasyonların, eylemlerin, sözlerin ve imajların tutarlılığı ve senkronizasyonu komutanların gerekli inandırıcılığı, meşruiyeti ve güveni tesis etmelerine ve sürdürmelerine yardımcı olacaktır.(s.III-9) -(c)...Anlatı savaşının amacı, hasmın anlatısına üstünlük sağlamak, onun cazibesini ve takipçiliğini azaltmak ve mümkün olduğunda onun yerini almak ya da onu önemsiz kılmaktır. Anlatı savaşı bilgi ortamında yapılsa da, başarı veya başarısızlık bilişsel boyutta (algılar/tutumlar) ve fiziksel alanlarda (davranış değişiklikleri) ölçülebilir. Savaşta temel mücadelelerden biri, OE'yi, silahların çekişmesinin bizim avantajımıza

	olacak şartlarda yapılmasını sağlayacak şekilde şekillendirmektir. Benzer şekilde, "anlatı savaşının" kilit bir bileşeni, çatışmanın nedenlerini ve arzu edilen sonuçlarını, ilgili halklar (örneğin bir COIN'deki ilgili nüfus) için anlaşılabilir terimlerle oluşturmaktır. Bu "nedenler" ve "sonuçlar", PMESII sistemlerindeki önemli faktörler de dahil olmak üzere, durumun gerçeklerine iyi bir şekilde dayandırılmalıdır.(s.III-9-10) - a. Kamu iletişimi planlama süreci, bir iletişim hedefine ve destekleyici amaçlara ulaşmak için bir iletişim planı oluşturmak için kullanılır ve çoğu profesyonel iletişimci tarafından araştırma, planlama, uygulama ve değerlendirme (RPIE) olarak bilinir. Bunun arkasındaki metodoloji, belirli eylemler veya taktikler için acele etmek yerine, temel sorunu, kamuları ve ele alınması istenen nihai durumu belirlemek için araştırma ile başlamaktır. b. Araştırma. Araştırma, sorunun ve hitap edilecek kitlelerin tanımlanmasına yardımcı olur. Bu aşama gayri resmi ve resmi araştırmaları içerebilir. Durum ve ilgili tüm taraflar hakkında mümkün olduğunca çok bilgi toplanmalıdır. Dikkate alınması gereken sorular şunlardır: (1) Kime ulaşmak istiyoruz? (2) Neyi bilmelerini, hissetmelerini veya yapmalarını istiyoruz (bilgi, tutum ve/veya davranış sonuçları)? (3) Şu anda ne biliyor ya da hissediyorlar? (4) Her bir halka istenen davranışı teşvik edecek, bilgiyi artıracak ve tutumları değiştirecek hangi mesajları iletmek istiyoruz? c. Planlama. Bu adım sırasında iletişimciler amaçları, hedefleri, stratejileri ve görevleri destekler.
Kodlama Kriteri 3	-...destekleyici komutan senkronizasyon çalışma grubu (CCSWG) ile CCS liderliği veya bir iletişim müdürlüğü.
Roller	CCSWG iletişim çabalarını senkronize etmek, USG düzeyindeki kaynaklardan/bölümlerden/ajanslardan gelen desteği koordine etmek ve operasyonları ve komuta hedeflerini desteklemek üzere tasarlanmış komuta onaylı bir iletişim senkronizasyonu yaklaşımına ilişkin değerlendirmeleri birleştirmek için işlevler arası bir kanal görevi görür. Sosyal medya bilgi ve dezenformasyonun yerel ve uluslararası kamuoyuna ve ilgi topluluklarına hızlı bir şekilde iletilmesini sağlar. Dost kuvvetler bu sosyal medya araçlarının farkında olmalı, gelişmekte olan düşman etki kampanyalarını ve operasyonlarını tespit edebilmeli ve zamanında yanıt verebilmelidir. (s.viii-ix) - İletişim senkronizasyonu yaklaşımı Uyarlanabilir Planlama ve Yürütme gerekliliklerini yerine getirir ve komutan ve personelin JFC hedeflerini

	desteklemek için temaları, mesajları, görüntüleri, operasyonları ve eylemleri en alt seviyeye kadar nasıl koordine ve senkronize edeceğini açıklar.(s.ix) - e. CCS, diğer harekat ve çaba hatlarıyla uyum içinde, JFC'nin kitleleri bilgilendirme ve kilit kamuoylarını etkileme hedeflerini desteklemek için operasyonları, eylemleri, temaları, mesajları ve görüntüleri senkronize eder. JOPP'nin ayrılmaz bir parçası olan ve bir müşterek kurmay başkanlığının (J-5) gelecek planları müdürlüğünde başlayan bu senkronizasyon planlaması, önemli kitlelere, halklara ve kilit liderlere odaklanan iletişimle ilgili eylemleri kolaylaştırır. Bu kitleler arasında düşman, tarafsız, dost, uluslararası, hükümet, hükümet dışı ve yerel kitleler ve halklar yer alır. Planlama, iletişim kabiliyetlerini ast ve destek komutanlıkları arasında entegre etmek ve uygun olduğunda senkronize etmek için gerekli rehberliği sağlar. Ayrıca örgütler arası ortaklarla uygun etkileşimi de ele alır. Plan gelecekteki operasyonlarda (J-35) ayarlandıkça ve uyarlandıkça, iletişim senkronizasyonu yaklaşımı da ayarlanır. JFC planının yürütülmesinin devri bir müşterek kurmay başkanlığının (J-3) mevcut operasyonlar müdürlüğündedir. Yürütme ve değerlendirme sorumluluğu bireysel iletişim kabiliyetlerine ve belirli mesajların belirli kitlelere gönderilmesi için tasarlanmış diğer faaliyetleri yürüten kuruluşlara aittir...(s.I-17) - b. JIACG veya benzer bir personel fonksiyonu kurumlar arası koordinasyonu kolaylaştırabilir. JIACG, sivil ve askeri departmanlar ve kurumlar arasında hükümet içinde planlama ve koordinasyonu geliştirecek gerekli operasyonel bağlantıları kurar. JIACG'ler Ulusal Güvenlik Personeli aracılığıyla stratejik düzeyde gerçekleşen kurumlar arası koordinasyonu tamamlar. JIACG üyeleri planlamaya katılır ve müşterek kuvvet operasyonlarının diğer USG departmanları ve ajanslarının çabalarıyla senkronize edilmesine yardımcı olmak için ana kurumlarına geri bağlantılar sağlar. c. Elçilik/Konsolosluk. Misyon şefi ABD'nin kendi ülkesindeki çabalarının senkronizasyonundan ve koordinasyonundan sorumludur. Ülke ekipleri benzersiz kabiliyetler, koordinasyon için askeri olmayan mekanlar, yerleşik HN ilişkileri ve HN ve durum hakkında derinlemesine bir anlayış sağlayabilir. Operasyonları desteklemek için ortak ve çok uluslu iletişimle ilgili faaliyetler, ortak hedeflere ulaşmak için katılımcı ABDG departmanları ve ajansları, IGO'lar, STK'lar, HN ajansları ve özel sektörün faaliyetleri ile entegre ve koordine edilmelidir. Başarılı kurumlar arası koordinasyon, USG'nin uluslararası ve yerel destek oluşturmasını, kaynakları korumasını ve ortak hedeflere daha etkili ve verimli bir şekilde ulaşmak için tutarlı diyalog ve mesajlaşma yürütmesini sağlar.(s.II-6-7)

	-Sosyal medya, dijital iletişim teknolojilerinin sağladığı olanaklarla insanların bilgi paylaşmak ve ortak ilgi alanlarına giren konularda sohbet etmek için birbirleriyle bağlantı kurdukları farklı araçları tanımlar. Sosyal medya, en bilineni sosyal ağlar olmak üzere çeşitli iletişim ortamlarını ve platformlarını tanımlayan bir şemsiye terimdir... Sosyal medya, bilginin ve yanlış bilginin yerel ve uluslararası kamuoylarına ve ilgi topluluklarına hızlı bir şekilde iletilmesini sağlar. İletişim kabiliyetlerinin birçoğu sosyal medyada ortaya çıkan konularla ilgilenecek, bu arenada yer almak isteyecek ve bu çabaların senkronizasyonundan fayda sağlayabilecektir. Dost kuvvetler bu sosyal medya araçlarının farkında olmalı, gelişmekte olan düşman etki kampanyalarını ve operasyonlarını tespit edebilmeli ve zamanında yanıt verebilmelidir. Sosyal medya etkinliklerine etkili bir şekilde katılmak, bağlam hızla değişirken hız, çeviklik ve dikkat gerektirir. İlgi çekici sosyal medya faaliyetlerini izlemek ve bunlara hızlı bir şekilde yanıt vermek özel ve uzmanlaşmış kaynaklar gerektirebilir.(s.II-13-14) -b. Stratejik hedefler Ulusal Güvenlik Personeli'nden kaynaklanır ve genellikle USD(P) ve ASD(PA) tarafından DoD'a iletilir. Bu stratejik hedefler USG düzeyinde rehberlik, niyet, stratejik zorunluluklar ve DoD'nin temalarını, mesajlarını, imajlarını ve faaliyetlerini yerleştirebileceği ana temalar sağlar. c. En üst düzeyde, Birleşik Devletler Başkanının ofisi Ulusal Güvenlik Konseyi ve Ulusal Güvenlik Personeline yön verir. Her bir kurum Ulusal Güvenlik Personeline girdi sağlar ve ondan rehberlik alır ve bu rehberliği kendi kurumlarına iletir.(s.B-2)
Kodlama Kriteri 4 **Sorunlar**	-...iyi niyetli ve çalışkan genç liderlerin yerel halka onaylanmış mesajlar vermeye çalışmasına rağmen nasıl bir söyle-yap boşluğu yaratılabileceğini göstermektedir. Olası nedenler arasında kültürel eğitim eksikliği, kabile perspektiflerini anlamama, gözlem eksikliği, strese boyun eğmenin getirdiği sosyal olarak kabul edilemez davranışlar, yetersiz tercümanlar ve daha üst düzey bir mesajın yerelde daha iyi yankı bulması için uyarlanmaması yer alıyor.(s.I-7) -...ABD Soğuk Savaş'tan aldığı dersleri unutmuş ve bu yeni ortamda bilginin önemini göz ardı etmiş gibi görünüyordu; bunun yerine askeri gücüne ve Soğuk Savaş'ın "Amerika eşittir özgürlük" mantığının hala dünya çapında yankı bulduğu varsayımına güveniyordu. Ne yazık ki bu varsayım tutmadı. Yeterli bir iletişim stratejisi ve bilgi eksikliği nedeniyle ABD güçlerinin ilk mesajları yalnızca düşmana odaklanmış, çevredeki çok sayıda diğer aktör göz ardı edilmiştir. Son olarak, anlatı savaşındaki ilk çabalar, hizmetler, diğer kurumlar ve koalisyon ortakları arasındaki etkisiz ve koordinasyonsuz çabalarla karakterize edildi.(I-11)

	- Her şey tek bir nedenden ötürü kağıttan bir ev gibi dağılabilir. Diğer etkili müdürlük liderleri arasında eşdeğer (rütbede) güvenilir bir kıdemli personeliniz yoksa, iletişimi tamamen sonradan düşünülmüş bir personel işlevine tabi tutarsınız ki tarihsel olarak gördüğümüz de budur. İster İç İstihbarat ister Halkla İlişkiler olsun, fark etmezdi. Dürüst olmak gerekirse, çok az J-3 farklı bilgi operasyonları sorumluluklarına çok fazla odaklanmış ya da zaman ayırmıştır ve kesinlikle bunun karargahın daha geniş stratejik işlevine nasıl entegre edileceğini anlamamışlardır." Greg Smith, RADM USN (ret) Communications Director in Iraq and Afghanistan- Interview 22 Aug 2013(s.II-13) - ANLATI SAVAŞI: ÖĞRENİLEN DERS Gözlem: Tüm seviyelerde hedeflere ulaşmada bilginin önemini ve anlatının savaşını fark etmekte yavaş kaldık; anlatıyı hedeflere ve istenen nihai durumlara uygulamakta ve hizalamakta genellikle etkisiz kaldık Neden oldu? -Bilginin operasyonlardaki rolüne ilişkin bütüncül bir anlayışa sahip olmadığımız için iletişim stratejimiz genellikle yetersizdi -Anında, 7/24 erişim ve yaygın sosyal medya nedeniyle bilgi doygunluğu ile karakterize edilen modern bilgi alanını hesaba katmakta ve etkileşimde bulunmakta yavaş kaldık -Ahlaki standartlarımız tarafından kısıtlanmayan bir düşman, dostane bilgi faaliyeti çabalarını geride bıraktı -Başlangıçta günün her saati devam eden operasyonlar için bilgi faaliyetlerine kaynak sağlayamadık -Etkili sonuç yönetimi, taktiksel olaylar tekrar tekrar stratejik sonuçlar doğurana kadar ortaya çıkmadı -Zamanla ve deneyimle, mesaj düşman merkezli olmaktan çıkıp, çeşitli kitlelere göre uyarlanmış, çevrenin geniş yönlerini kapsayacak şekilde gelişti -Etkili iletişim stratejileri koordineli ortak, kurumlar arası ve işbirlikçi çabalar gerektirmektedir. (s.III-10)

EK- VII.

George Washington Bush - Ohio Konuşması - 5 Ağustos 2004[328]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi - Güvenlik Vurgusu**	-Sizinle hatırladığım bazı dersleri paylaşmak istiyorum. Birincisi, kalbi ve şefkati olmayan bir düşmanla karşı karşıyayız. Bu da onlara bir anlamda avantaj sağlıyor, çünkü biz kalbi ve şefkati olan bir ülkeyiz. Gördüğünüz gibi, bunlar terörü kullanarak özgür dünyanın vicdanını etkilemeye çalışan ideolojik aşırılık yanlıları. Masum hayatları rastgele yok ederek istediklerini elde etmeye çalışıyorlar. Bu, Amerika'nın temsil ettiği her şeyin tam tersidir. -11 Eylül'ün derslerinden biri şudur: Kararlılığımızı ve güvenimizi sarsmak için bir anda öldürebilecek kadar tehlikeli bir düşmanla karşı karşıyayız. -11 Eylül'ün çok önemli bir dersi de şu: Tehditleri gördüğümüzde, tam anlamıyla şekillenmeden önce onlarla ilgilenmeliyiz.. -'Amerika'yı korumak için saldırıya geçmemiz daha fazla düşman yarattı' diyen insanlar terörle savaşı anlamıyor...Bu kişiler, biz dünyada harekete geçmeden önce bile planlar yapan insanlardı. Özgür dünyadaki zayıflıkları kollayan insanlardı. Özgür dünyada korkuyu suistimal etmeye hazır olan insanlardı. - ...Anavatanı savunmak için taarruzda olmamız gerekir. Tehdidi kendi topraklarımızda değil, yurtdışında karşılamalıyız... - ..Bu farklı bir savaş. Bazen harekat göreceksiniz, bazen görmeyeceksiniz. Dünyanın karanlık köşelerinde, mağaralarda insanları kovalıyoruz. Bilinen El Kaide liderliğinin yaklaşık üçte ikisi adalete teslim edildi ve bu sayede artık daha güvendeyiz. - Kendimizi savunabilmek için, teröriste barınak sağlayan ya da teröriste yardım eden kişilere, terörist kadar suçlu olduklarını söylememiz gerekir. -.. Hatırlayın, binlerce kişi Afganistan'da eğitildi ve sonra dünyanın dört bir yanına dağıldı — bazıları buraya gelip halkımıza büyük zarar verdi. Dünyanın daha iyi bir yer olmasının ve Amerika'nın daha güvenli olmasının nedeni, Afganistan'da aldığımız aksiyonlardır. -11 Eylül'ün başka bir dersi daha var: Tehdit gördüğümüzde, tam olarak ortaya çıkmadan önce müdahale etmeliyiz, demiştim. Irak'ta bir tehdit gördük. Neden mi? Sadece istihbarat bu yönde olduğu için değil;

[328] "Presidents Remarks in Ask President Bush Event", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2004/08/text/20040805-8.html, 3 Nisan 2025.

	o adamın geçmişini hatırladığımız için de. Amerika'nın yeminli düşmanıydı. Teröristler ve terör ağları onun ülkesinde faaliyet gösterebiliyordu. -Saddam, intihar bombacılarının ailelerine para ödeyen biriydi. Masum insanları öldürmek için yapılan intihar saldırılarını birer terör eylemi olarak destekliyordu. Bu ailelere teşvik amaçlı ödeme yapıyordu. Kitlesel imha silahları kullanmıştı... Kendi halkına karşı kullanmıştı. Komşu ülkelere karşı da kullanmıştı. O bir istikrarsızlık kaynağıydı. Bir tehditti ve biz onu tehdit olarak gördük. - Yani dünya konuştu ve yine bizi hiçe saydı. Ve sadece hiçe saymakla kalmadı, denetçileri sistematik olarak kandırdı. Hatırlarsınız, 'Denetçilerin işini yapmasına izin verelim' dediğimiz bir dönem vardı. Biz de bu konuda uzlaştık, ta ki onu aldattığını öğrenene kadar. Amacı neydi? Zaman kazanmaktı. Neden? Çünkü yeniden bir silahlanma programı başlatmak istiyordu. Silah üretme kapasitesine sahip olmak istiyordu. Ve eğer herhangi bir silahı varsa — ki olduğunu düşünüyorduk — kimsenin bulmasını istemiyordu. Sebebi buydu. - Artık daha güvendeyiz — Saddam Hüseyin bir hapishane hücresindeyken dünya daha güvenli bir yer. Sizinle bir şey paylaşmak istiyorum. Askerleri tehlikeye atmak — onları savaş bölgesine göndermek — bir Başkanın verebileceği en zor karardır. Bu karar her zaman son çare olmalıdır. Ancak hayati çıkarlarımız tehlikedeyse ve başka her şey denendiyse alınmalıdır. Askerlerimizi tehlikeye atmak için ulusal düzeyde zorlayıcı bir neden olmalıdır. Ben bunu hissettim. Bizim için zorlayıcı bir ulusal gerekçe olduğunu hissettim. Diplomasiye başvurduğumuzu biliyorum. Ancak bu noktada diplomasinin işe yaramayacağını biliyordum çünkü o, özgür dünyanın taleplerini dikkate almaya hiç niyetli değildi.
Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	-Yavaş ama emin adımlarla ilerleme kaydediyoruz. - ..Amerika Birleşik Devletleri, bu yeni tehdit karşısında güçlü ve kararlı duracaktır. -..Bir şey söylüyorsanız, onu gerçekten kastetmelisiniz...Taliban'a — yani Afganistan'ı yönetenlere — 'kötü yollarınızdan vazgeçin ya da sonuçlarına katlanın' dediğimde, bunu gerçekten kastettim. Bizi görmezden geldiler, tekrar tekrar görmezden geldiler ve bedelini ödediler. Artık iktidarda değiller, El Kaide artık Afganistan'ı bir eğitim üssü olarak kullanamıyor. - ...Ve şu anda Irak halkı dikkatle izliyor. Sözümüzü tutan bir ülke miyiz? Bir milletin özgür olması gerektiğine inanıyorsak, sözümüzde duracak mıyız? Yoksa birkaç barbarın davranışlarından korkup, çekingen ve yorgun bir şekilde geri mi çekileceğiz?..
Kodlama Kriteri 3	

Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu	-..çünkü biz kalbi ve şefkati olan bir ülkeyiz.. Bu, Amerika'nın temsil ettiği her şeyin tam tersidir. - Amerikan halkını korumak, benim en kutsal görevimdir — bu arada, ülke genelindeki ilk müdahale ekiplerinin de, üniforma taşıyanların da kutsal görevidir. İşin ciddiyetini ve sorumluluklarımızı anlayan birçok insan var. Vatanı savunmak için çalışmaya gönüllü bu kadar sorumlu yurttaşa sahip olduğumuz için şanslıyız. - Dünyada liderliği biz üstlendik ve dünya daha iyi bir yer haline geldi... Bizim liderliğimiz ve Pakistan otoriteleriyle yürüttüğümüz çalışmalar sayesinde, El Kaide şu anda Pakistan'da kaçak durumda...dünya daha iyi bir yere gidiyor. - O noktada bir seçim yapmam gerekiyordu. 11 Eylül'ün derslerini unutmak, bir deliye güvenmek ya da ülkemizi savunmak için harekete geçmek. Her zaman olduğu gibi Amerika'yı savunmayı seçtim. - Ve barış, özgürlük yayarak sağlanır. Amerika buna inanır.... Amerikalılar buna inanır. Biz inanırız ki özgürlük, Yüce Tanrı'nın bu dünyadaki her kadın ve erkeğe verdiği bir nimettir. -...bana teşekkür etmenize gerek yok, Amerikan halkına teşekkür etmelisiniz. Sizi özgürlüğe kavuşturmak için hizmet edenlerin annelerine, babalarına, eşlerine teşekkür etmelisiniz. -..bir yanda, bir diktatörün 'ellerini keseceğim' diyebildiği kadar zalim bir toplum; diğer yanda, kim olursan ol, dinin ne olursa olsun, nereden gelirsen gel seni iyileştirmek isteyen bir toplum. Amerika Birleşik Devletleri olarak biz insan onuruna ve insan haklarına inanırız.
Kodlama Kriteri 4 **Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon**	-Suçluları adalete teslim etmek için bizimle birlikte çalışan başka ülkeler de var. - Birleşmiş Milletler'e gittim, hatırlarsınız; dedim ki, siz onu uzun süredir kınadınız. Silahlarını yok etmesini istediniz ama hiçbir şey olmadı. Öyleyse bir kez daha deneyelim dedik. BM istihbaratı inceledi, bir tehdit gördü ve 15'e 0 oyla bir karar kabul etti. Güvenlik Konseyi'nin söylediği buydu: Açıkla, silahsızlan, yoksa ciddi sonuçlarla karşılaşırsın.
Kodama Kriteri 5 **Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı/Bilgi Savaşına Atıf**	
Kodlama Kriteri 6 **Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu**	
Kodlama Kriteri 7 	-Afganistan bu sonbaharda seçim yapacak... Özgürlük için can atan bir bölgedeki ne büyük bir değişiklik. Dinleyin, bundan yalnızca üç yıl

Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması	önce bu insanlar, Taliban'ın — insanlık tarihinin tanıdığı en acımasız gruplardan biri — pençesinde yaşıyordu. Afganistan'da küçük kızların okula gitmesine izin verilmiyordu. O kadar geri kafalı ve dar görüşlüydüler ki, onların fikirlerine uymayan bir görüş belirtmeye kalkarsanız, başınız belaya giriyordu. -Afganistan artık daha iyi bir yer. Gelişen bir demokrasi haline geliyorlar. 8 milyondan fazla insan oy kullanmak için kaydoldu. Teröre karşı savaşta bir müttefikimiz. Ve dünya daha iyi bir yer, çünkü genç kızların ve annelerin, babaların artık aileleri için kendi hayallerini gerçekleştirme şansı var — Taliban gibi geri kalmış ve barbar insanların hayalleriyle değil. - Özgürlük, barış demektir. Bakın, zor işi yaptık, ama yapılacak daha çok zor iş var. Ama şunu bilin: Daha barışçıl bir dünyaya doğru ilerliyoruz. Umudum bu. Umudum, çocukların barış dolu bir dünyada büyümesidir. Umudum, bir daha asla 11 Eylül gibi bir gün yaşamamamızdır. - Ve barış, özgürlük yayarak sağlanır. - ..Özgür uluslar barışçıl uluslardır. Halklarının arzularını dinleyen ülkelerde, radikal bir ideoloji uğruna kendini öldürmeye hazır insanları bulmak çok zordur. -Bu yüzden, barış stratejimiz, ülkemizi korumak için düşmana karşı saldırıda olmakla birlikte özgürlük yaymayı da içermelidir. Bu tarihi bir dönem. Bu nedenle Afganistan ve Irak'ta özgürlüğü savunanlarla birlikte olmamız hayati önem taşıyor. Şimdi, Irak gibi bir yerde özgür bir toplum olmak kolay değil — gerçekten öyle. Sebebini anlayabilirsiniz: Bu insanlar zulme uğradı. Binlerce vatandaşın bulunduğu toplu mezarlar var - ...özgürlük isteyen bir bölgede özgür bir Irak, tarihi bir fırsattır. - özgür toplumlar barışçıl toplumlardır. Gün gelecek, bir Amerikan Başkanı, seçilmiş bir Irak lideriyle barışı konuşacak ve Amerika bunun faydasını görecek. - Dört yıl daha Başkanınız olmak istiyorum çünkü inanıyorum ki özgürlük dünyayı değiştirebilir ve dünya daha barışçıl bir yer olur.

EK- VIII.

George Washington Bush – Fort Bragg Konuşması-28 Haziran 2005 Başkan Ulusa Sesleniyor: Irak ve Terörle Mücadele Konularını Ele Alıyor[329]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi - Güvenlik Vurgusu**	-Burada ve dünyanın dört bir yanında bulunan askerlerimiz küresel bir terörle mücadele savaşı yürütüyor. Bu savaş 11 Eylül 2001'de ülkemizin topraklarına ulaştı. Bize saldıran teröristler — ve şu anda karşı karşıya olduğumuz teröristler — özgürlüğe nefretle bakan, hoşgörüyü reddeden, farklı fikirlere tahammül etmeyen totaliter bir ideoloji adına cinayet işliyorlar. Amaçları, Ortadoğu'yu kendi karanlık, baskıcı yönetim anlayışlarıyla yeniden şekillendirmek — hükümetleri devirmek, bizi bölgeden çıkarmak ve terörü ihraç etmek. - Bu hedeflerine ulaşmak için öldürmeye devam ettiler — Madrid, İstanbul, Cakarta, Kazablanka, Riyad, Bali ve başka yerlerde. Teröristler özgür toplumların temelde yozlaşmış ve zayıf olduğunu düşünüyor, birkaç sert darbeyle bizi geri çekilmeye zorlayabileceklerine inanıyorlar. Yanılıyorlar. 11 Eylül'den sonra Amerikan halkına bir taahhütte bulundum: Bu ulus tekrar saldırıya uğramayı beklemeyecek. Özgürlüğümüzü savunacağız. Düşmana karşı mücadeleyi onların ayağına götüreceğiz. - Irak, bu savaşın son cephesi. Bağdat sokaklarında masum erkekleri, kadınları ve çocukları öldüren birçok terörist, New York, Washington ve Pennsylvania'daki yurttaşlarımızı öldüren aynı katil ideolojinin takipçileridir. Onlara karşı izlenebilecek tek bir yol vardır: Onları evimize saldırmadan önce yurtdışında yenmek. Irak'taki koalisyon operasyonlarının komutanı — aynı zamanda bu üste en kıdemli komutan — General John Vines, geçtiğimiz günlerde bunu çok net ifade etti. Dedi ki: 'Terörizmi ve bu aşırıcılığı ya yurtdışında hallederiz, ya da bize geldiğinde onunla yüzleşiriz.' - Irak'taki görevimiz nettir. Teröristleri avlıyoruz. Iraklıların, terörle mücadelede bir müttefik olacak özgür bir ulus inşa etmelerine yardım ediyoruz. Ortadoğu'da daha geniş anlamda özgürlüğü ileriye taşıyoruz. Şiddet ve istikrarsızlık kaynağını ortadan kaldırıyor ve çocuklarımız ile torunlarımız için barışın temelini atıyoruz. -Çoğu Amerikalı gibi, ben de şiddet ve kan dökülmesini gösteren görüntüleri görüyorum. Her kare korkunç ve acılar gerçektir. Tüm bu şiddetin ortasında, Amerikalıların şu soruyu sorduğunu biliyorum: Bu fedakarlık buna değer mi? Değerdir, ve ülkemizin gelecekteki güvenliği için hayati önemdedir.

[329] "President Addresses Nation, Discusses Iraq, War on Terror", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2005/06/20050628-7.html, 4 Nisan 2025.

	- Irak'ta gördüğünüz şiddetin bir kısmı, barış ve özgürlüğün ilerlemesini engellemek için Irak'a gelen acımasız katiller tarafından gerçekleştiriliyor...Bu kişiler, suç şebekeleri, Iraklı isyancılar ve Saddam Hüseyin rejiminin kalıntılarıyla birleşerek eski düzeni geri getirmeye çalışıyor. Savaşmalarının nedeni şu: Nefret dolu ideolojilerinin hayatta kalması tehlikede. - Bazıları, Irak'ın terörle savaşın merkezi cephesi olup olmadığını sorguluyor. Teröristler arasında ise böyle bir tartışma yok. Usame Bin Ladin'in sözlerini dinleyin: 'Bu Üçüncü Dünya Savaşı Irak'ta alevleniyor.' 'Tüm dünya bu savaşı izliyor.' Bu savaşın 'zafer ve şanla ya da sefalet ve aşağılanmayla' sona ereceğini söylüyor. - Teröristler, sonucun ya onları cesaretlendireceğini ya da tamamen bozguna uğratacağını biliyor. Bu yüzden cinayet ve yıkım kampanyası yürütüyorlar. Masum hayatları almak konusunda hiçbir sınırları yok. - Düşmanlarımızın başarılı olmasının tek yolu, 11 Eylül'ün derslerini unutmamız, Irak halkını Zarqawi gibi adamlara terk etmemiz ve Ortadoğu'nun geleceğini Bin Ladin gibi kişilere teslim etmemiz olur. Ülkemizin güvenliği adına, benim görev süremde bu olmayacak. - ...ilerleyen süreçte stratejimiz hem askeri hem de siyasi bir hat içermektedir. Ordumuzun temel görevi, teröristleri bulup etkisiz hale getirmektir. Bu yüzden taarruz halindeyiz. Ve teröristlerin peşindeyken, ordumuz aynı zamanda Iraklı güvenlik güçlerini eğitiyor ki kendi halklarını savunabilsinler ve düşmanla kendi başlarına savaşabilsinler. Stratejimizi şöyle özetleyebiliriz: Iraklılar ayağa kalktıkça, biz geri çekileceğiz. - Bizim görevimiz, Irak birliklerini tam anlamıyla yetkin ve bağımsız hale getirmektir. Teröristleri ve isyancıları yenmeleri için Irak güvenlik güçlerini mümkün olan en kısa sürede güçlendiriyoruz. -Kendimizi savunmak ve özgürlüğü yaymak için izlediğimiz strateji işe yarıyor. Bu hayati bölgede özgürlüğün yükselişi, radikalizmi ve cinayet ideolojilerini besleyen koşulları ortadan kaldıracak ve ulusumuzu daha güvenli hale getirecek. -... Kör nefretle dolu ve ölümcül silahlarla donanmış adamlarla savaşıyoruz. Üniforma giymiyorlar; savaş hukuku ya da ahlaka saygı duymuyorlar. Kameralar önünde kaos yaratmak için masum hayatları hedef alıyorlar. 11 Eylül 2001'de olduğu gibi, Irak'ta da irademizi kırmaya çalışıyorlar...

	-...Ve bugün savaşıyoruz çünkü teröristler ülkemize saldırmak ve vatandaşlarımızı öldürmek istiyor — ve şu anda Irak onların direniş hattı...
Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	- Otuz yıllık bir tiranlıktan sonra ülkeyi yeniden inşa etmek zordur, savaş halindeyken yeniden inşa etmek daha da zordur. İlerleme düzensiz olsa da, ilerleme kaydediliyor. - Görevi tamamlamak için, teröristleri ve isyancıları avlamaya devam edeceğiz. Görevi tamamlamak için, El Kaide ve diğer yabancı teröristlerin Irak'ı, Taliban yönetimindeki Afganistan gibi, Amerika ve dostlarına saldırı düzenleyebilecekleri güvenli bir sığınak haline getirmelerini önleyeceğiz... - Amerikalıların askerlerimizin bir an önce eve dönmesini istediğini biliyorum. Ben de öyle istiyorum. Bazıları, Amerikan birlikleri için bir çekilme takvimi belirlememiz gerektiğini savunuyor. Bunun neden ciddi bir hata olacağını açıklayayım. Yapay bir takvim belirlemek, işi bitmeden Amerika'nın çekileceğine dair yanlış bir mesaj verir. Bu, görevin tamamlanacağına dair güven duyması gereken Iraklılara yanlış bir mesaj olur. Hayatlarını tehlikeye atarak bu görevi yerine getiren askerlerimize de, ülkenin kararlılığına dair yanlış bir sinyal olur. Ve düşmana da sadece sabretmeleri gerektiği yönünde bir mesaj verir. Biz, Irak'ta ihtiyaç duyulduğumuz sürece kalacağız — bir gün bile fazla değil. - ...Eğer görevi tamamlamak bu kadar önemliyse, neden daha fazla asker göndermiyorsunuz? Sahadaki komutanlarımız bize daha fazla askere ihtiyaç olduğunu söylerse, gönderirim. Ancak bana, görevlerini yerine getirebilmeleri için ihtiyaç duydukları asker sayısına sahip olduklarını söylüyorlar. Daha fazla Amerikan askeri göndermek, Iraklıların bu mücadelede liderlik rolü üstlenmeleri yönündeki stratejimizi zayıflatır. Ve daha fazla asker göndermek, sanki orada sonsuza dek kalacakmışız gibi bir izlenim verir; oysa biz, Irak kendini savunabildiğinde ayrılmak üzere oradayız. Doğru kuvvet seviyesini belirlerken, askerlerimiz bilsin ki ben yalnızca önemli olan bir tavsiyeye kulak vereceğim: Askeri liderlerimizin sağduyulu değerlendirmelerine. -... Onlarla orada savaşacağız, dünyada her yerde savaşacağız ve bu mücadele kazanılana kadar savaşmayı sürdüreceğiz. - ...İş zorlaştığında doğru tepkinin geri çekilmek değil, cesaret olduğunu biliyoruz. -... bu mücadelede hayatını feda edenleri onurlandırmanın en iyi yolu, görevi tamamlamaktır.

	-...11 Eylül 2001'den sonra, Amerikan halkına önümüzdeki yolun zor olacağını ve bu mücadeleden zaferle çıkacağımızı söylemiştim. Evet, zor oldu — ama kazanıyoruz.
Kodlama Kriteri 3 **Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu**	- ...Teröristler Amerika'yı anlamıyor. Amerikan halkı tehdit karşısında geri adım atmaz ve geleceğimizin bomba yüklü araçlar ya da suikastçılar tarafından belirlenmesine izin vermeyiz. -... Amerikalılar her zaman direndi, çünkü bazı hakikatlere inanmaya hep devam ettik. Kötülükle yüzleşilmezse, daha da güçleneceğini ve cesaretleneceğini ve sonunda bizi yeniden vuracağını biliyoruz... - ...insan özgürlüğü ideali, bize özel bir şekilde emanet edilmiştir ve bu özgürlük ideali, savunulmaya değerdir.
Kodlama Kriteri 4 **Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon**	- Hem yabancı hem Iraklı teröristler, egemenliğin devrini engelleyemediler. Koalisyonumuzu parçalayamadılar, müttefiklerimizi topluca geri çekilmeye zorlayamadılar. - ...Ve müttefiklerimizle birlikte, yeni Irak Hükümetinin vatandaşlarına daha iyi bir yaşam sunmasına yardım edeceğiz. - Geçtiğimiz yıl içinde, uluslararası toplum da hayati öneme sahip yardımlarla devreye girdi. Yaklaşık 30 ülkenin Irak'ta askeri gücü var, birçok diğer ülke de askeri olmayan yardımlar sağlıyor. Birleşmiş Milletler, Iraklılara anayasa yazımı ve sonraki seçimleri gerçekleştirme konusunda yardımcı olmak üzere Irak'ta bulunuyor. Şu ana kadar yaklaşık 40 ülke ve 3 uluslararası kuruluş, Irak'ın yeniden inşası için yaklaşık 34 milyar dolar yardım taahhüdünde bulundu. Yakın zamanda Brüksel'de, 80'den fazla ülke ve uluslararası kuruluş, Iraklıların güvenliklerini sağlama ve ülkelerini yeniden inşa etme çabalarını koordine etmek üzere bir araya geldi. Önümüzdeki ay ise bağışçı ülkeler Ürdün'de buluşarak Irak'ın yeniden inşasını desteklemek için bir araya gelecek. - Geçmişte ne tür fikir ayrılıklarımız olursa olsun, dünya artık Irak'ta başarının uluslarımızın güvenliği açısından ne kadar kritik olduğunun farkındadır. Almanya Başbakanı Gerhard Schröder'in dün Beyaz Saray'da söylediği gibi: 'Irak'ta istikrarlı ve demokratik bir yapı olması sadece Almanya'nın değil, Avrupa'nın da çıkarınadır.' - Koalisyonumuz bu kritik göreve önemli kaynaklar ve insan gücü ayırıyor. Binlerce koalisyon askeri, Irak güvenlik güçlerinin eğitimi ve donatımıyla meşgul. NATO, Bağdat yakınlarında Irak'ın gelecekteki askeri liderlerini eğitmek için bir askeri akademi kuruyor ve 17 ülke NATO'nun eğitim misyonuna asker katkısı sağlıyor. Irak ordusu ve polisi, İtalya, Almanya, Ukrayna, Türkiye, Polonya, Romanya, Avustralya ve Birleşik Krallık'tan personel tarafından eğitiliyor. Bugün onlarca ülke, ortak bir hedef doğrultusunda çalışıyor: Kendini

	savunabilen, düşmanlarını yenebilen ve özgürlüğünü güvence altına alabilen bir Irak. - Irak güçlerinin düşmanla kendi başlarına savaşabilmeleri için üç yeni adım atıyoruz: Birincisi, koalisyon birimlerini Iraklı birimlerle eşleştiriyoruz. Bu koalisyon-Irak ekipleri sahada birlikte operasyon yürütüyor. Bu ortak operasyonlar, Iraklılara dünyanın en profesyonel silahlı kuvvetlerinin çatışma anında nasıl hareket ettiğini görme fırsatı sunuyor. İkincisi, koalisyon 'geçiş ekiplerini' Iraklı birliklerin içine yerleştiriyoruz. Bu ekipler, Iraklı askerlerle birlikte yaşayan, çalışan ve savaşan subay ve astsubaylardan oluşuyor. ABD komutası altında, çatışmalar sırasında Irak güçlerine saha desteği sağlıyorlar. Çatışmalar arasında ise şehir içi çatışma, istihbarat, gözetleme ve keşif teknikleri gibi konularda eğitim veriyorlar. Üçüncüsü, Irak İçişleri ve Savunma Bakanlıkları ile birlikte çalışarak, terörle mücadele operasyonlarını koordine etme kapasitelerini artırıyoruz. Komuta ve kontrol yapıları geliştirmelerine yardımcı oluyoruz. Ayrıca sivil ve askeri liderlik eğitimi veriyoruz ki Irak'ın yeni liderleri güçlerini etkili bir şekilde yönetebilsin.
Kodama Kriteri 5 **Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı / Bilgi Savaşına Atıf**	
Kodlama Kriteri 6 **Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu**	
Kodlama Kriteri 7 **Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması**	- Irak'ta özgürlük kök saldıkça, bu durum milyonlarca Ortadoğuluya da kendi özgürlüklerini isteme cesareti verecek. Ve Ortadoğu demokrasi, refah ve umut içinde büyüdükçe, teröristler destekçilerini, yeni militanlarını ve Amerika ile müttefiklerine karşı saldırı merkezi kurma umutlarını kaybedecekler. - ...Özgür seçimleri engelleyemediler. Irak'ın tüm çeşitliliğini temsil eden demokratik bir hükümetin kurulmasını durduramadılar. Ve Iraklıların, yeni demokrasilerini savunmak için polis gücüne ve orduya büyük sayılarla katılmasını engelleyemediler. -...Teröristler masumları öldürebilir, ancak özgürlüğün ilerleyişini durduramazlar. -...Ocak 2005'te, 8 milyondan fazla Iraklı kadın ve erkek, zamanında yapılan, özgür ve adil seçimlerde oy kullandı. Ülkelerini yeniden inşa etmeleri konusunda onlara destek olmaya devam ettik...

	- ...Ve bu görevi tamamlamanın en iyi yolu, Iraklıların kendi kendini yönetebilen, sürdürebilen ve savunabilen özgür bir ulus inşa etmelerine yardımcı olmaktır. - Iraklılar, demokratik ilerlemenin gerçek ve kalıcı olduğuna inandıkça daha fazlası siyasi sürece katılacak. Iraklılar ordularının kendilerini koruyabildiğini gördükçe, özgür bir Irak'ın düşmanlarını alt etmeye yardımcı olacak hayati istihbaratı sağlamaya daha istekli olacaklar. Siyasi ve askeri reformların birleşimi, özgür ve istikrarlı bir Irak için sağlam bir temel oluşturacaktır. -..Bugün savaşıyoruz çünkü Irak, dünyanın hayati öneme sahip bir bölgesinde özgürlük umudu taşıyor ve demokrasinin yükselişi, radikalizm ve terör karşısında nihai zafer olacaktır. - ...Bu dönemin tarihi yazıldığında, Afganistan ve Irak'ın özgürleştirilmesi, özgürlük hikayesindeki büyük dönüm noktaları olarak hatırlanacaktır. -... Bugün özgür yaşıyoruz çünkü her nesilde kendinden daha büyük bir davaya hizmet etmeye hazır vatanseverler yetişmiştir. Bugün hizmet edenler, ülkemizin üniformasını giymiş en büyük nesillerin arasında haklı yerlerini alıyor.

EK- IX.

George Washington Bush-Başkan'ın Ulusa Seslenişi - Yeni Irak Stratejisi Açıklaması – 10 Ocak 2007[330]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi - Güvenlik Vurgusu**	- Bu gece Irak'ta, Amerika Birleşik Devletleri Silahlı Kuvvetleri, küresel teröre karşı savaşın yönünü ve ülkemizdeki güvenliğimizi belirleyecek bir mücadelenin içindedir. Bu akşam açıkladığım yeni strateji, Amerika'nın Irak'taki rotasını değiştirecek ve teröre karşı mücadelede başarıya ulaşmamıza yardımcı olacaktır. - Irak'taki — özellikle Bağdat'taki — şiddet olayları, Iraklıların elde ettiği siyasi kazanımları gölgede bıraktı. El Kaide teröristleri ve Sünni isyancılar, Irak'taki seçimlerin davalarına oluşturduğu ölümcül tehdidin farkındaydı ve masum Iraklıları hedef alan vahşi cinayetlerle karşılık verdiler. Şii İslam'ın en kutsal mabetlerinden biri olan Samarra'daki Altın Cami'yi havaya uçurdular — bu, Irak'taki Şii nüfusu misillemeye teşvik etmeyi amaçlayan bilinçli bir plandı. Stratejileri işe yaradı. İran tarafından desteklenen bazı radikal Şii unsurlar ölüm mangaları kurdular. Ve sonuç olarak bugün hala devam eden bir mezhep çatışması döngüsü başladı. -...Irak'ta başarısızlık, ABD için felaket olur. Bu başarısızlığın sonuçları açıktır: Radikal İslamcı aşırılar güç kazanır ve yeni taraftarlar kazanır. Ilımlı hükümetleri devirmek, bölgede kaos yaratmak ve petrol gelirlerini hedeflerini finanse etmek için kullanmak konusunda daha elverişli bir konuma gelirler. İran, nükleer silah arayışında cesaretlenir. Düşmanlarımız, Amerikan halkına saldırılar planlayıp başlatabilecekleri güvenli bir sığınak kazanır. 11 Eylül 2001'de, dünyanın öbür ucundaki aşırılar için güvenli bir sığınağın kendi şehirlerimizin sokaklarına ne getirebileceğini gördük. Halkımızın güvenliği için Amerika, Irak'ta başarılı olmak zorundadır. - Irak'ta başarı için en acil öncelik güvenliktir... - Bağdat'ı güvence altına alma yönündeki geçmiş çabalarımız iki temel nedenle başarısız oldu: Temizlenmiş mahalleleri koruyacak yeterli sayıda Iraklı ve Amerikalı asker yoktu. Ve elimizdeki askerler üzerinde çok fazla kısıtlama vardı. Askeri komutanlarımız, bu hataları ele aldığından emin olmak için Irak'ın yeni planını incelediler. Raporlarına göre bu plan bu sorunlara çözüm getiriyor. Ayrıca, bu planın işe yarayabileceğini de bildiriyorlar.

[330] "President's Address to the Nation", (Çevrimiçi) https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2007/01/20070110-7.html, 5 Nisan 2025.

	- Amerika, Iraklıların mezhepsel şiddeti bastırma ve Bağdat halkına güvenlik sağlama kampanyasını yürütmelerine yardımcı olacak şekilde stratejimizi değiştirecek. Bu, Amerikan kuvvetlerinin seviyesinin artırılmasını gerektiriyor. Bu nedenle Irak'a 20.000'den fazla ek Amerikan askeri göndermeye karar verdim....Bu askerler Iraklı birliklerle birlikte çalışacak ve onların yapıları içine entegre edilecek. Askerlerimizin görevi açıkça tanımlanmıştır: Iraklılara mahalleleri temizleyip güvenli hale getirmede, yerel halkı korumada ve geride bırakılan Irak güçlerinin Bağdat'ın ihtiyaç duyduğu güvenliği sağlayabilecek kapasiteye sahip olmasını temin etmede yardımcı olmak. - Ele geçirilen bir El Kaide belgesi, teröristlerin bu vilayete sızma ve kontrolü ele geçirme planlarını ortaya koyuyor. Bu, El Kaide'yi Irak demokrasisini yıkma, radikal bir İslam imparatorluğu kurma ve hem yurt içinde hem yurt dışında Amerika'ya yeni saldırılar başlatma hedeflerine bir adım daha yaklaştırır. -Irak'ta başarılı olmak aynı zamanda ülkenin toprak bütünlüğünün korunmasını ve bölgenin aşırıcı tehditler karşısında istikrara kavuşturulmasını gerektiriyor. Bu, İran ve Suriye meselesiyle başlıyor. Bu iki rejim, teröristlerin ve isyancıların kendi topraklarını kullanarak Irak'a girip çıkmalarına izin veriyor. İran, Amerikan askerlerine yönelik saldırılar için maddi destek sağlıyor. Bu saldırıları engelleyeceğiz. İran ve Suriye'den gelen desteğin akışını keseceğiz. Ve düşmanlarımıza gelişmiş silahlar ve eğitim sağlayan ağları tespit edip yok edeceğiz. - ...terörle savaşı kazanmak için partilerüstü birlik sağlayacak yeni bir iki partili çalışma grubu kuracağız. Bu grup, düzenli olarak benimle ve yönetimimle bir araya gelecek; Kongre ile ilişkilerimizi güçlendirmeye yardımcı olacak. Bu çabaya, aktif Kara Kuvvetleri ve Deniz Piyadeleri'nin sayısını artırmak için birlikte çalışarak başlayabiliriz; böylece Amerika, 21. yüzyılın ihtiyaçlarını karşılayacak Silahlı Kuvvetlere sahip olur.
Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	- Irak'taki durum Amerikan halkı için — ve benim için — kabul edilemezdir. Irak'taki askerlerimiz cesurca savaştı. Onlardan ne istediysek yaptılar. Yapılan hataların sorumluluğu bana aittir. - Irak'taki stratejimizi değiştirmemiz gerektiği açıktır. Bu yüzden ulusal güvenlik ekibim, askeri komutanlarım ve diplomatlar kapsamlı bir değerlendirme gerçekleştirdi. Her iki partiden Kongre üyeleriyle, yurtdışındaki müttefiklerimizle ve saygın uzmanlarla görüştük. Eski Dışişleri Bakanı James Baker ve eski Kongre Üyesi Lee Hamilton'ın başkanlığını yaptığı iki partili Irak Çalışma Grubu'nun değerli tavsiyelerinden faydalandık. Yaptığımız görüşmelerde, Irak'ta başarı için sihirli bir formül olmadığında hemfikir olduk.

	- Amerika'nın taahhüdünün süresiz olmadığını Başbakan'a ve diğer Iraklı liderlere açıkça belirttim. Eğer Irak Hükümeti verdiği sözleri yerine getirmezse, Amerikan halkının desteğini kaybeder — ve Irak halkının desteğini de kaybeder. Artık harekete geçme zamanıdır. Başbakan bunun farkında. Geçen hafta halkına şöyle dedi: "Bağdat güvenlik planı, mezhebi ya da siyasi bağlantısı ne olursa olsun hiçbir kanun kaçağına sığınak olmayacaktır." - Son zamanlarda yerel aşiret liderleri El Kaide'ye karşı durma kararlılığı göstermeye başladı. Bu nedenle komutanlarımız, teröristlere ağır bir darbe indirmek için önemli bir fırsatımız olduğunu düşünüyor. Bu yüzden Anbar vilayetine 4.000 ek Amerikan askeri gönderilmesi talimatını verdim. Bu birlikler, Iraklı ve aşiret güçleriyle birlikte çalışarak teröristler üzerindeki baskıyı sürdürecek. - Amerika geri çekilip ülkenin geleceğini aşırılara mı bırakacak, yoksa özgürlüğü seçmiş Iraklıların yanında mı duracak? - Bu yeni yaklaşım, Irak'ta izleyebileceğimiz farklı yollar konusunda Kongre ile yapılan istişarelerin ardından geliştirilmiştir. Birçok kişi, Iraklıların Amerika'ya çok fazla bağımlı hale geldiğinden endişe ediyor ve bu nedenle politikamızın Irak'ın sınırlarını korumaya ve El Kaide'yi avlamaya odaklanması gerektiğini düşünüyor. Çözüm olarak, Amerika'nın Bağdat'taki çabalarını azaltmayı — ya da muharip birliklerimizin kademeli çekilmesini ilan etmeyi öneriyorlar. Bu önerileri dikkatle değerlendirdik. Ve şu sonuca vardık: Şu anda geri çekilmek, Irak Hükümetinin çökmesine, ülkenin parçalanmasına ve hayal bile edilemeyecek ölçekte kitlesel katliamlara yol açar. Böyle bir senaryo, askerlerimizin Irak'ta daha uzun süre kalmasına ve daha ölümcül bir düşmanla karşı karşıya kalmasına neden olur. Tam tersine, bu kritik anda desteğimizi artırırsak ve Iraklılara mevcut şiddet döngüsünü kırmalarında yardımcı olursak, askerlerimizin eve dönüşü daha erken bir tarihte mümkün olabilir. -...Önümüzdeki yıl daha fazla sabır, fedakarlık ve kararlılık gerektirecek.
Kodlama Kriteri 3 **Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu**	- Onurlu insanlar farklı görüşlere sahiptir ve eleştirilerini dile getireceklerdir. Görüşlerimizin sorgulanması doğaldır. Ve sürece katılan herkes, önerdikleri yolun neden daha başarılı olacağına dair açıklama yapma sorumluluğuna sahiptir. - Bu tehlikeli zamanlarda, Amerika Birleşik Devletleri, kendini adamış olağanüstü kadın ve erkeklere sahiptir. Bu genç Amerikalılar, Irak'taki davamızın asil ve gerekli olduğunu — özgürlüğün ilerletilmesinin zamanımızın görevi olduğunu — biliyor.

	- ...sınav zamanları bir ulusun karakterini ortaya koyar. Ve tarih boyunca Amerikalılar her zaman karamsarları haksız çıkarmış, özgürlüğe olan inancımızı haklı çıkarmıştır.
Kodlama Kriteri 4 **Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon**	- Ayrıca Irak'ın güvenliğini güçlendirmek ve Amerika'nın Orta Doğu'daki çıkarlarını korumak için başka adımlar da atıyoruz. Kısa süre önce bölgeye ek bir uçak gemisi filosu gönderilmesi emrini verdim. İstihbarat paylaşımını genişleteceğiz ve dostlarımıza ve müttefiklerimize güvence vermek amacıyla Patriot hava savunma sistemleri konuşlandıracağız. Türkiye ve Irak Hükümetleriyle birlikte çalışarak sınır sorunlarının çözümüne yardımcı olacağız. Ayrıca İran'ın nükleer silah elde etmesini ve bölgeye hükmetmesini engellemek için diğer ülkelerle iş birliği yapacağız. - Amerika'nın tüm diplomatik kaynaklarını kullanarak Orta Doğu'daki ülkelerden Irak'a destek toplamaya çalışacağız. Suudi Arabistan, Mısır, Ürdün ve Körfez ülkeleri gibi ülkeler, Amerika'nın Irak'ta yenilgiye uğramasının, aşırılar için yeni bir sığınak ve onların kendi varlıkları için stratejik bir tehdit anlamına geldiğini anlamalıdır. Bu ülkeler, komşularıyla barış içinde yaşayan, başarılı bir Irak'ta doğrudan çıkar sahibidir — ve Irak'ın birlik hükümetine verdikleri desteği artırmalıdırlar.
Kodama Kriteri 5 **Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı / Bilgi Savaşına Atıf**	-..Dışişleri Bakanı Rice, Irak'a destek oluşturmak ve Orta Doğu'ya barış getirmek için gereken acil diplomasiyi sürdürmek amacıyla bölgeye hareket edecek.
Kodlama Kriteri 6 **Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu**	
Kodlama Kriteri 7 **Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması**	-Yaklaşık bir yıl önce size hitap ettiğimde, neredeyse 12 milyon Iraklı, birleşik ve demokratik bir ulus için oy kullanmıştı. 2005 seçimleri olağanüstü bir başarıydı. Bu seçimlerin Irak halkını bir araya getireceğini ve Irak güvenlik güçlerini eğitirken daha az Amerikan askeriyle görevimizi tamamlayabileceğimizi düşündük - Orta Doğu genelinde yaşanan mücadele sadece askeri bir çatışma değildir. Bu, zamanımızın belirleyici ideolojik mücadelesidir. Bir tarafta özgürlüğe ve ılımlılığa inananlar var. Diğer tarafta ise masumları öldüren ve yaşam tarzımızı yok etmeye kararlı olduklarını ilan eden aşırılar bulunuyor. Uzun vadede Amerikan halkını korumanın en gerçekçi yolu, düşmanın nefret dolu ideolojisine umut verici bir alternatif sunmak, yani sorunlarla boğuşan bu bölgede özgürlüğü yaymaktır. - Bu gece açıkladığım değişiklikler, hayatı için savaşan genç bir demokrasinin hayatta kalmasını sağlamak amacını taşıyor — ki bu

	demokrasi, Amerikan güvenliği açısından son derece önemli bir coğrafyada yer alıyor. - Ancak Irak'ta kazanılacak zafer, Arap dünyasında yeni bir şey getirecektir — kendi topraklarında güvenliği sağlayan, hukukun üstünlüğünü gözeten, temel insan özgürlüklerine saygı duyan ve halkına hesap veren işleyen bir demokrasi. Demokratik bir Irak mükemmel olmayacaktır. Ama teröristlere sığınak sağlamak yerine onlarla savaşan bir ülke olacaktır — ve çocuklarımız ve torunlarımız için barış ve güvenlik dolu bir geleceğe katkı sağlayacaktır. - Amerikan sivillerinin yurtdışına gönderilmesini sağlayacak yolları da incelemeliyiz; bu kişiler savaş ve baskıdan kurtulan toplumlarda demokratik kurumların inşasına yardımcı olabilir. -...Amerika'nın özgürlük yükünü bir kenara bırakabileceğini düşünmek cazip gelebilir.

EK- X.

Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld & Genelkurmay 2. Başkanı General Peter Pace -Pentagon Basın Toplantısı - 4 Mayıs 2004[331]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi - Güvenlik Vurgusu**	-Dolayısıyla şu andan itibaren bir belirsizlik dönemi olacak, ardından saldırıların arttığı bir dönem gelecek. Bunu beklemeliyiz. Bu ülkede böyle bir geçişi istemeyen insanlar var. Koalisyona, Iraklılara ve ABD'ye karşı saldırılar düzenleyecekler. Tıpkı daha önce yaptıkları gibi, bu ülke dışında da saldırılar düzenleyecekler.
Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	- ...rapor Mart ortasında tamamlandığında ve altı kişiye suçlamalar yöneltildiğinde, bu bilgi yukarıya raporlandı. Ancak raporun kendisi, doğru şekilde ve mümkün olan en kısa sürede, ama gereken dikkatle, komuta zincirinden yukarı doğru ilerlemekteydi. Böylece yetki ve sorumlulukla donatılmış komutanlar görevlerini düzgün şekilde yerine getirebilsin. - İkinci görev, benzer kötü muamele olaylarının başka bir yerde ya da aynı yerde devam edip etmediğini belirlemek için her türlü çabayı göstermektir. Üçüncü görev ise, konuya sistemsel açıdan yaklaşmak ve bu tür olayların gelecekte tekrar yaşanmaması için sistemsel hangi sorunların ele alınması gerektiğini incelemektir. - askerlerimiz orada. Orada kalacaklar. Bu ülke için iyi bir iş yapıyorlar. Irak halkı için de iyi bir iş yapıyorlar. Komutanlar ne yaptıklarından eminler. Doğru olanı yaptıklarına inanıyorlar.
Kodlama Kriteri 3 **Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu**	- Gördüğümüz ve ABD güçlerini içeren görüntüler son derece rahatsız edici. Hem sergiledikleri şeylerin temel olarak kabul edilemez olması hem de bu fotoğraflardaki ABD askeri personelinin davranışlarının ne ülkemizin ne de silahlı kuvvetlerimizin değerlerini temsil etmemesi nedeniyle. Başkan Bush'un da ifade ettiği gibi, onların muamelesi Amerikan halkının doğasını yansıtmamaktadır. - O fotoğraflardaki askerlerin davranışları tamamen kabul edilemez ve Amerikan değerleriyle bağdaşmaz. Bu tür eylemlerde bulunan herkes, her gün onuruyla görev yapan silah arkadaşlarını ve ülkelerini yüzüstü bırakmıştır.

[331] "Pentagon Press Briefing", (Çevrimiçi) https://transcripts.cnn.com/show/se/date/2004-05-04/segment/02, 6 Nisan 2025.

	- Amerika Birleşik Devletleri harika bir ülkedir ve bu ülkenin halkının büyük çoğunluğu harika insanlardır.
Kodlama Kriteri 4	
Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon	
Kodama Kriteri 5	
Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı/Bilgi Savaşına Atıf	
Kodlama Kriteri 6	
Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu	-Bu suçlamaları ve iddiaları son derece ciddiye aldığımızdan emin olun. Askeri davranış kurallarını ihlal eden ve Amerikan halkının kendilerine duyduğu güveni boşa çıkaranlar hesap vermeli; bunun için gereken tüm adımları atıyoruz ve atmaya devam edeceğiz. - Bu konunun Askeri Adalet Birlik Yasası çerçevesinde usulüne uygun şekilde takip edileceğinden kimsenin şüphesi olmasın. -Açık konuşayım: Bu olayla ilgili olarak sorumluluk konusunda kim ne derse desin, bu departmandan sorumlu en üst düzey yetkili olarak, ne olduysa ortaya çıkarmak ve gerekli adımların atılmasını sağlamak için her türlü tedbiri almaya kararlıyım. - Sayın Bakan, tutuklulara kötü muamele ile ilgili devam eden soruşturmaları zaten ayrıntılı biçimde aktardı. Bu soruşturmalar tamamlandığında, hiyerarşik zincir içinde sistematik bir şekilde ilerlemesi önemlidir. Yazılı olarak rapor veren kişi, bir üst düzey komutana bilgi verir. Ancak bu kişi, tüm belgeleri okuması, hukuk danışmanlarından görüş alması, kendi düzeyinde uygun kararları vermesi ve ardından soruşturmayı bir sonraki düzeye iletmesi için zaman alır — bu bir, iki veya üç hafta sürebilir, gerekirse daha fazla. Bu sürecin ardışık olarak yürütülmesinin sebebi, her komutanın, üstten herhangi bir uygunsuz baskı olmaksızın, kendi düzeyinde tüm belgeleri gözden geçirme, gerekli kararları alma ve ardından süreci yukarıya taşıma fırsatına sahip olmasıdır. Böylece herkesin hakları korunmuş olur ve sistematik olarak sürecin tümüne farklı gözlerle bakma ve sonraki adımı belirleme şansı doğar. -16 Ocak'ta bu soruşturmaların başlatıldığını dünyaya duyurduk. Bu bana göre tamamen yerinde bir hareketti. Soruşturmalar duyuruldu. Dünya bunu öğrendi. Basına ve kamuoyuna açıklandı. -...bakanın da belirttiği gibi, bir sorun olduğunu hemen dünyaya söyledik. Yani bu konuyu saklamaya çalışmadık. Yapmaya

	çalıştığımız şey, olanların gerçeğini ortaya çıkarmak, kimin ne yaptığını belirlemek ve ardından gereken adımları atmaktır. - Bana göre, sorumluluk mevkiinde olan kişilerin ilk görevi, bizim de yaptığımız gibi, sorunu kamuoyu önünde kabul etmektir.
Kodlama Kriteri 7	
Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması	

EK- XI.

Savunma Bakanı Donald H. Rumsfeld Irak'taki Güvenlik Operasyonları -26 Ekim 2006[332]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi - Güvenlik Vurgusu**	Düşman, ülkenin farklı yerlerinde farklıdır. Birden fazla düşman var. İsyancı unsurlar, El Kaide, kiralanmış sıradan suçlular... Ve tabii mezhepsel şiddet de var. El Kaide'ye yakın aşırılıkçılar bu şiddeti körüklüyorlar. Örneğin, Altın Kubbe saldırısı. Elimizdeki istihbarata göre bu kasıtlı olarak bir Şii-Sünni iç savaşı başlatmak için yapıldı. Biz, Irak Hükümetine destek olmak için oradayız.
Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	On yılların alışkanlıklarını ve güvensizliğini değiştirmek zaman alır, ama alternatifi kabul edilemez. Yakın zamanda bir dergi köşe yazısının başlığı 'Irak'ta yenilgi bu kadar kötü mü olurdu?' idi. Cevap: Evet, olurdu. Irak Hükümetine karşı savaşanlar, teröristlerin yeni bir sığınağını ve operasyon üssünü kurmak istiyor. Bu sefer Orta Asya'nın dağlarında değil, Orta Doğu'nun kalbinde, enerji kaynaklarına yakın bir yerde. Bu, kimsenin hoş karşılayacağı bir olasılık değil ve önemsenmeyecek bir mesele de değil. Askerlerimiz bunun farkında ve tüm zorluklara rağmen görevlerini sürdürüyorlar. ABD askeri liderlerinin taktiklerini değiştirmeyi reddettiği fikri ise tamamen yanlıştır. Komutanlar, mezhep şiddetinin arttığı Bağdat'a daha fazla asker gerekirse hızlıca konuşlandırılması gerektiğine karar verdiğinde, birkaç gün içinde binlerce ABD askeri bölgeye gönderildi. Kısacası, ordu gereken şekilde uyum sağlıyor ve ayarlamalar yapıyor. Yani bu süreç ilerleyecek. 'Buradayız, şuraya gitmek istiyoruz. İşte adımlar... Bunları dünyaya duyuralım ve uygulamaya çalışalım' düşüncesi son derece sağlıklı. Bu politik bir dönem. Herkes meseleyi siyasete alet etmeye çalışıyor, gazete manşetlerine taşımak için boşluk arıyor. Ancak konu bu kadar karmaşık değil. Başkan dün bunu gayet iyi açıkladı. Gerçek şu ki, büyükelçimiz, elçilik personeli ve General Casey ile ekibi uzun süredir Irak Hükümetiyle sürekli temas halindeler. Yılın geri kalanı ve gelecek yıla dair bir yol haritası oluşturuyorlar.
Kodlama Kriteri 3	

[332] "DoD News Briefing with Secretary Rumsfeld from the Pentagon", (Çevrimiçi) https://www.globalsecurity.org/military/library/news/2006/10/mil-061026-dod01.htm#google_vignette, 7 Nisan 2025.

Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu	Her biri gönüllü olan askerlerimiz, ülkemizi daha güvenli kılmak için her gün hayatlarını riske atıyorlar.
Kodlama Kriteri 4 **Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon**	...koalisyon güçleri, Irak halkı ülkelerini teröristlere ve militanlara karşı savunmada daha fazla sorumluluk üstlenirken onların yanında olacaktır.
Kodama Kriteri 5 **Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı/Bilgi Savaşına Atıf**	Irak'taki sorunlar yalnızca askeri yöntemle çözülemez. Bu siyasi, ekonomik ve güvenlik bileşenleri olan çok boyutlu bir sorundur. Her biri birlikte ilerlemeli. Sürekli olarak "kim ne dedi, kim ne yapmadı?" diye haber kovalamak yerine, sürecin mantığını anlamaya çalışmak daha faydalı olur.
Kodlama Kriteri 6 **Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu**	
Kodlama Kriteri 7 **Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması**	...hedef, komşularıyla barış içinde, temsili yönetime sahip, güvenli bir Irak'tır. Bu ülkelerde medeni kurumlar, etkin bir adalet sistemi ya da güvenilir mali yapılar gibi bizim sıradan saydığımız şeyler yok. Yerel polis güçleri, bizim ülkemizde olduğu gibi halkı korumak için değil, devletin baskı aracı olarak görev yapmış. Bizim görevimiz, Irak halkının kendi ülkelerini yönetebilecek ve güvenliğini sağlayabilecek konuma gelmesini sağlamaktır. Bu yüzden biz, Irak Hükümetine destek sağlıyoruz. Hedefleri kamuya açıklamak da demokrasi açısından önemlidir. İnsanlara 'işte gitmek istediğimiz yön bu' denir. Ve halk bunun peşinden ilerlemeye teşvik edilir. Egemenliğin devri süreci hızlandırılabilecek hale geldiğinde, takvim hızlandırıldı, seçimler yapıldı ve yeni anayasa hazırlandı. Bunun sonucunda Irak'taki mücadele, bir işgale karşı verilen savaş olmaktan çıktı, demokratik olarak seçilmiş Irak Hükümetine karşı hoşnutsuz bir saldırıya dönüştü.

EK- XII.

Barack Obama- Başkanın İŞİD Hakkında Açıklama -10 Eylül 2014[333]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi - Güvenlik Vurgusu**	-Başkomutan olarak en büyük önceliğim Amerikan halkının güvenliğidir. -Ordumuz ve terörle mücadele uzmanlarımız sayesinde Amerika daha güvenli bir yer haline geldi. Yine de terör tehdidiyle karşı karşıya olmaya devam ediyoruz. -Şu anda en büyük tehditler, radikal grupların kendi çıkarları için şikayetleri istismar ettiği Orta Doğu ve Kuzey Afrika'dan gelmektedir. Bu gruplardan biri de kendisini 'İslam Devleti' olarak adlandıran IŞİD'dir. -IŞİD 'İslami' değildir. Hiçbir din masum insanların öldürülmesini onaylamaz. IŞİD'in kurbanlarının büyük çoğunluğu Müslümandır. Ve IŞİD kesinlikle bir devlet değildir. - IŞİD, saf ve basit bir terör örgütüdür. Onların hiçbir vizyonu yoktur, sadece önlerinde duran herkesi katletmek istemektedirler. -Bunca kanın döküldüğü bir bölgede, bu teröristler vahşilikleriyle öne çıkıyor. Esir aldıkları mahkumları infaz ediyorlar. Çocukları öldürüyorlar. Kadınları köleleştiriyor, tecavüz ediyor ve zorla evlendiriyorlar. Bir dini azınlığı soykırımla tehdit ettiler. Ve barbarca eylemlerle iki Amerikalı gazeteci — Jim Foley ve Steven Sotloff — 'un hayatlarına son verdiler. - Bu nedenle IŞİD, Irak ve Suriye halkı ile daha geniş Orta Doğu için — Amerikan vatandaşları, personeli ve tesisleri dahil — bir tehdit oluşturmaktadır. Eğer bu teröristler engellenmezse, bu tehdit sadece o bölgeyle sınırlı kalmayıp, Amerika Birleşik Devletleri dahil olmak üzere daha geniş alanlara yayılabilir. Henüz ülkemize yönelik belirli bir saldırı planı tespit etmediysek de, IŞİD liderleri Amerika ve müttefiklerini tehdit etmiştir. İstihbarat camiamız, aralarında Avrupalıların ve bazı Amerikalıların da bulunduğu binlerce yabancının Suriye ve Irak'ta onlara katıldığını değerlendiriyor. Eğitilmiş ve savaş tecrübesi kazanmış bu savaşçılar, kendi ülkelerine dönüp ölümcül saldırılar gerçekleştirmeye çalışabilirler. - Geçen ay, IŞİD'in ilerlemesini durdurmak için ordumuza hedefe yönelik askeri operasyonlar gerçekleştirme emri verdim. O zamandan bu yana Irak'ta 150'den fazla başarılı hava saldırısı gerçekleştirdik. Bu

[333] "Statement by the President on ISIL", (Çevrimiçi) https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/10/statement-president-isil-1, 2 Nisan 2025.

	saldırılar Amerikan personeli ve tesislerini korudu, IŞİD savaşçılarını etkisiz hale getirdi, silahları imha etti ve Iraklı ve Kürt güçlerinin kritik bölgeleri geri alabilmesi için alan yarattı. Bu saldırılar aynı zamanda binlerce masum erkek, kadın ve çocuğun hayatının kurtarılmasına da yardımcı oldu. - Amacımız nettir: IŞİD'i kapsamlı ve sürekli bir terörle mücadele stratejisiyle zayıflatacak ve nihayetinde yok edeceğiz. - ..ülkemizi tehdit eden teröristleri nerede olurlarsa olsunlar avlayacağımızı açıkça ifade ettim. Bu da demektir ki, IŞİD'e karşı Irak'ta olduğu gibi Suriye'de de harekete geçmekten çekinmeyeceğim. Bu, başkanlığımın temel bir ilkesidir: Eğer Amerika'yı tehdit ediyorsanız, sizin için güvenli bir sığınak olmayacak.
Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	-Son birkaç yıldır, ülkemizi tehdit eden teröristlere karşı kararlı bir şekilde mücadele ediyoruz. -Amerika Birleşik Devletleri bu tehditlerle kararlılık ve güçle yüzleşmektedir. - IŞİD saldırılarını önlemek amacıyla geniş terörle mücadele yeteneklerimizden faydalanmaya devam edeceğiz. Ortaklarımızla birlikte çalışarak, onların finansman kaynaklarını kesmeye yönelik çabalarımızı iki katına çıkaracağız; istihbaratımızı geliştireceğiz; savunmamızı güçlendireceğiz; çarpık ideolojilerine karşı koyacağız; ve Orta Doğu'ya girip çıkan yabancı savaşçı akışını durdurmaya çalışacağız. - ...bu terör örgütü tarafından yerinden edilen masum sivillere insani yardım sağlamaya devam edeceğiz. Bu, ciddi risk altındaki Sünni ve Şii Müslümanlar ile on binlerce Hristiyan ve diğer dini azınlıkları da kapsamaktadır. Bu toplulukların kadim topraklarından sürülmesine izin veremeyiz. -IŞİD tehdidine karşı harekete geçme yetkim var, ancak Başkan ve Kongre birlikte çalıştığında bir ulus olarak en güçlü halimize ulaştığımıza inanıyorum. Bu nedenle, Kongrenin bu çabaya vereceği desteği memnuniyetle karşılıyorum; çünkü bu, Amerikan halkının bu tehlike karşısında birlik olduğunu dünyaya gösterecektir
Kodlama Kriteri 3 **Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu**	- ...tüm bu sarsıntılara, yaşadığımız acıya ve toparlanmak için gösterilen yoğun çabaya rağmen, Amerika bugün geleceğe yönelme konusunda dünyanın diğer tüm ülkelerinden daha iyi bir konumda. - Demokrasimizdeki tüm ayrılıklara ve anlaşmazlıklara rağmen, Amerikan halkının azmini, kararlılığını ve ortak iyilik duygusunu her gün görüyorum — ve bu da beni ülkemizin geleceği konusunda her zamankinden daha fazla umutlandırıyor.

	-Yurt dışında, belirsiz bir dünyada Amerikan liderliği tek sabit unsurdur. Dünyayı teröristlere karşı seferber etme kapasitesine ve iradesine sahip olan Amerika'dır. Rus saldırganlığına karşı dünyayı bir araya getiren ve Ukrayna halkının kendi kaderini tayin etme hakkını destekleyen Amerika'dır. Ebola salgınını kontrol altına alıp tedavi edebilecek olan da — bilim insanlarımız, doktorlarımız, bilgi birikimimiz sayesinde — Amerika'dır. Suriye'nin ilan ettiği kimyasal silahların imha edilmesini sağlayarak bu silahların bir daha Suriye halkı veya dünya için tehdit oluşturmamasına yardımcı olan yine Amerika'dır. Ve dünyadaki Müslüman topluluklara yalnızca terörle mücadelede değil, aynı zamanda fırsat için, hoşgörü için ve daha umut dolu bir gelecek için destek olan da Amerika'dır. -Amerika olarak, bitmek bilmeyen nimetlerimiz bize kalıcı bir sorumluluk da yükler. Ama biz Amerikalılar olarak, liderlik sorumluluğumuzu memnuniyetle üstleniriz... Bunlar, ulusumuzu kuruluşundan bu yana yönlendiren değerlerdir. - ...bu liderliği ileriye taşımamız için desteğinizi istiyorum. Bunu, üniforma giymiş kadın ve erkeklerimizle gurur duyan bir Başkomutan olarak yapıyorum — tehlikenin ortasında Orta Doğu semalarında cesurca uçan pilotlarımızla ve sahadaki ortaklarımızı destekleyen askerlerimizle. - Uzak bir dağda mahsur kalan sivillerin katledilmesini önlemeye yardımcı olduğumuzda, onlardan biri şöyle demişti: 'Hayatımızı Amerikalı dostlarımıza borçluyuz. Çocuklarımız her zaman, mücadelemizi hisseden ve masum insanları korumak için uzun bir yolculuğa çıkan birilerinin olduğunu hatırlayacak.' -İşte dünyada yarattığımız fark budur. Ve kendi güvenliğimiz, kendi emniyetimiz, bu ulusu savunmak ve temsil ettiğimiz değerleri korumak için gerekeni yapma isteğimize bağlıdır — nefret ve yıkımdan başka bir şey sunmayanlar bu dünyadan silindikten sonra bile yaşayacak olan zamansız ideallere.
Kodlama Kriteri 4 **Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon**	- Irak'ta yeni bir hükümetin kurulmasıyla, yurtdışındaki müttefiklerle ve içerde Kongre ile yapılan istişarelerin ardından, Amerika'nın bu terör tehdidini geri püskürtmek için geniş bir koalisyona liderlik edeceğini ilan ediyorum. -...bu teröristlere karşı sistematik bir hava saldırısı kampanyası yürüteceğiz. Irak Hükümetiyle birlikte çalışarak, sadece kendi vatandaşlarımızı ve insani yardım misyonlarını korumaya yönelik çabalarımızı genişleteceğiz; böylece Irak kuvvetleri taarruza geçerken IŞİD hedeflerini vuracağız.

	-..bu teröristlerle sahada savaşan güçlere desteğimizi artıracağız. Haziran ayında, Irak güvenlik güçlerini en iyi nasıl destekleyebileceğimizi değerlendirmek üzere birkaç yüz Amerikan askerini Irak'a gönderdim. Bu ekipler çalışmalarını tamamladı ve Irak Hükümeti kurulduğuna göre, Irak'a ilave 475 asker daha göndereceğiz. Daha önce de söylediğim gibi, bu Amerikan askerleri muharip görev üstlenmeyecek — Irak'ta yeni bir kara savaşına sürüklenmeyeceğiz. Ancak bu askerler, Iraklı ve Kürt kuvvetlerine eğitim, istihbarat ve ekipman desteği sağlamak için gereklidir. Ayrıca, Irak'ın Sünni toplulukların IŞİD'in kontrolünden kurtulmaları için Ulusal Muhafız Birlikleri kurma çabalarına da destek vereceğiz. -Sınırın öte tarafında, Suriye'de ise muhalefete yönelik askeri desteğimizi artırdık. Bu gece Kongreye, bu savaşçıları eğitmek ve donatmak için bize ek yetkiler ve kaynaklar sağlamaları çağrısında bulunuyorum. - ...uluslararası toplumu daha da harekete geçirmek için BM Güvenlik Konseyi toplantısına başkanlık edeceğim. -...Amerika geniş bir ortaklar koalisyonuyla birlikte hareket edecek. Şimdiden müttefiklerimiz Irak üzerinde bizimle birlikte uçuşlar gerçekleştiriyor; Irak güvenlik güçlerine ve Suriye muhalefetine silah ve yardım gönderiyor; istihbarat paylaşıyor ve milyarlarca dolarlık insani yardım sağlıyorlar.. -Bu, yabancı topraklarda Amerikan muharip birliklerinin savaştığı bir operasyon olmayacak. Bu terörle mücadele kampanyası, IŞİD'in bulunduğu her yerde onu etkisiz hale getirmek üzere yürütülecek sürekli ve kararlı bir çaba olacak; hava gücümüz ve sahadaki ortak kuvvetlere sağladığımız destek aracılığıyla sürdürülecek. Bu, bize tehdit oluşturan teröristleri hedef alırken, cephedeki ortaklarımızı desteklediğimiz bir stratejidir ve bu yaklaşımı Yemen ve Somali'de yıllardır başarıyla uygulamaktayız. Ayrıca bu yılın başında ortaya koyduğum yaklaşımla da tutarlıdır: Amerika'nın temel çıkarlarını tehdit edenlere karşı güç kullanmak ama mümkün olan her durumda daha geniş uluslararası düzen tehditlerine karşı ortaklarımızı da seferber etmek.
Kodama Kriteri 5	
Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı/Bilgi Savaşına Atıf	-...Dışişleri Bakanı Kerry bugün Irak'taydı; yeni hükümetle görüşmeler yaptı ve birlik sağlama çabalarına destek verdi. Önümüzdeki günlerde Orta Doğu ve Avrupa'yı dolaşarak bu mücadelede daha fazla ortak kazanmak için çalışacak.. Irak ve Suriye'deki Sünni toplulukları harekete geçirme konusunda yardımcı olabilecek Arap ülkeleriyle. Bu, Amerikan liderliğinin en iyi halidir: Özgürlüğü için mücadele eden halkların yanında dururuz ve ortak güvenliğimiz ve ortak insanlığımız adına diğer milletleri de harekete geçiririz.
Kodlama Kriteri 6	

Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu	
Kodlama Kriteri 7	-Ancak bu mücadele yalnızca bize ait değil. Amerikan gücü belirleyici bir fark yaratabilir, ama Iraklıların kendi ülkeleri için yapmaları gerekenleri biz onların yerine yapamayız; aynı şekilde, Arap ortaklarımızın kendi bölgelerini güvence altına alma sorumluluklarını da biz üstlenemeyiz. Bu nedenle, ek Amerikan eylemlerinin, Iraklıların kapsayıcı bir hükümet kurmalarına bağlı olduğunu vurguladım — ki bunu son günlerde gerçekleştirdiler. - IŞİD gibi aşırılıkçılara karşı en güçlü denge unsuru olarak muhalefeti güçlendirmeliyiz. Aynı zamanda, Suriye krizine kalıcı çözüm getirecek siyasi bir süreci de sürdürmeliyiz.
Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması	

EK- XIII.

Barack Obama- IŞİD Terör Örgütüyle Mücadele Konulu Açıklama – Pentagon Basın Odası - 6 Temmuz 2015[334]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi - Güvenlik Vurgusu**	- ...Korku ile ayakta durmaktadır, zaman zaman kendi saflarındaki savaşçıları bile infaz etmektedir. Aşırı şiddeti, altında hüküm sürdüğü kişileri yabancılaştırmakta ve kendine yeni düşmanlar yaratmaktadır. Kısacası, Suriye ve Irak'taki son yenilgiler, IŞİD'in yenilebileceğini ve yenileceğini göstermektedir. - ...şu anda IŞİD'in Suriye'deki merkezi üssüne yönelik çabalarımızı yoğunlaştırmış durumdayız. Hava saldırılarımız, örgütün operasyonlarını finanse eden petrol ve doğalgaz tesislerini hedef almaya devam ediyor. - IŞİD'in liderliğine ve altyapısına saldırıyoruz. Suriye'deki bu "kalp" niteliğindeki bölge, hem finans hem propaganda açısından dünya çapındaki terör faaliyetlerine güç sağlıyor. Diğer ülkelerle bilgi paylaşımı, yasal düzenlemelerin güçlendirilmesi ve sınır güvenliği sayesinde hem Suriye ve Irak'a giden yabancı savaşçı akışını hem de bu kişilerin ülkelerine dönüşünü engellemeye çalışıyoruz. - ...Örgüt, Kuzey Afrika, Orta Doğu, Kafkaslar ve Güneydoğu Asya'da kendine yeni üsler edinmeye çalışıyor. Kanada'nın Ottawa kentinde, Sidney, Fransa ve Kopenhag'da saldırılar düzenlendi. - Gerekli olduğunda, ülkemize yönelik saldırıları önlemek amacıyla doğrudan harekete geçeceğiz. - Bu aynı zamanda, yurt içi güvenliğimizin korunması konusunda da tetikte kalmamız gerektiği anlamına geliyor. Şunu da belirtmeliyim ki, şiddet yanlısı aşırılık tehdidi herhangi bir topluma özgü değildir. Amerika'da, her türden yerli terörizm vakası gördük. Ne yazık ki yakın tarih, nefret dolu bir ideolojiye kapılmış tek bir bireyin, tehlikeli silahlara erişimi olduğunda ne kadar korkunç zararlar verebileceğini bize tekrar tekrar gösterdi. - Güvenlik güçlerimizin ve istihbarat birimlerimizin olağanüstü çabaları sayesinde, büyük ölçekli saldırıların önlenmesinde geçmişe göre çok daha başarılıyız. Ancak diğer yandan, yalnız kurt olarak nitelendirilen bireylerin ya da küçük hücrelerin düzenlediği saldırılar daha zor tespit ediliyor, daha karmaşık hale geliyor ve yeni teknolojilerden faydalanarak daha sofistike hale geliyor. Bu da bizim

[334]"Remarks on United States Efforts To Combat the Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL) Terrorist Organization and an Exchange With Reporters", (Çevrimiçi) https://www.govinfo.gov/content/pkg/DCPD-201500480/pdf/DCPD-201500480.pdf, 3 Nisan 2025.

	bu tehditleri engelleme çabalarımızı daha da geliştirmemizi gerektiriyor.
Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	- IŞİD'e karşı yürüttüğümüz kapsamlı strateji, Amerikan gücünün tüm unsurlarını devreye sokmaktadır: askeri, istihbari, diplomatik, ekonomik, kalkınma ve belki de en önemlisi, değerlerimizin gücü. - Geçtiğimiz ay, stratejimize destek amacıyla ek adımlar atılması talimatını verdim. Bugün de güvenlik ekibimle bir araya geldim. Savunma Bakanı Carter, Genelkurmay Başkanı Dempsey ve bu askeri kampanyayı yöneten General Austin'e liderlikleri için teşekkür ediyorum. - Yıllar içinde iç güvenliğimizi güçlendirme konusunda sağladığımız başarı sayesinde, teröristlerin 11 Eylül benzeri büyük çaplı saldırılar düzenlemesi daha zor hale geldi. -...tek başına hareket eden bireyler ya da küçük hücrelerin oluşturduğu tehdit daha karmaşık, daha zor tespit edilen ve daha zor engellenen bir tehdittir. Bu, karşı karşıya olduğumuz en zorlu meydan okumalardan biridir. Bu tür saldırıları önlemek, sürekli ve kararlı çaba gerektirecektir. - IŞİD'i yok etme ve ülkemizi koruma görevimiz zorlu olacaktır. Zaman alacaktır. İlerlemeler kadar geri adımlar da olacaktır. Ancak Başkanınız ve Başkomutanınız olarak şunu söylemek istiyorum: Bu operasyonda görev yapan tüm askerlerimize—pilotlarımıza, kara birliklerimize, deniz personelimize, istihbarat ve diplomasi ekiplerimize—teşekkür ediyorum. Sizinle gurur duyuyoruz ve size olan güvenim tam: Başarılı olacaksınız. -Amerikan halkına da şunu söylemek istiyorum: Tetikte kalacağız. Direneceğiz. Ve iki yüzyıldan uzun süredir olduğu gibi, nihayetinde galip geleceğiz.
Kodlama Kriteri 3 **Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu**	- Geçen iki yüzyıldan uzun süredir, iç savaş, Büyük Buhran, faşizm, komünizm, doğal felaketler ve 11 Eylül gibi çok daha büyük sınavlardan geçtik. Ve her seferinde, her kuşak, bu sınavlardan daha güçlü çıkmayı başardı.
Kodlama Kriteri 4 **Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon**	-IŞİD adlı terör grubunu zayıflatma ve nihayetinde yok etme görevimiz. Bu görev, yaklaşık 60 ülkeyi, Arap ortaklar dahil olmak üzere bir araya getirmiş bir koalisyonun yürüttüğü ortak bir davadır. -IŞİD, etrafı tamamen onun yok edilmesine kararlı ülkelerle ve topluluklarla çevrili bir örgüttür. -...Bölgedeki tüm taraflar, IŞİD'in oluşturduğu olağanüstü tehdidin büyüklüğünü giderek daha iyi anlamaya başlıyor. Bu nedenle birbirine karşı değil, birlikte çalışmak gerektiği yönünde bir farkındalık

	oluşuyor. Suriye'de kapsayıcı bir hükümet kurulması gerektiği konusunda bir mutabakat şekilleniyor. - ...uluslararası topluma, bu şiddet yanlısı aşırılık belasına karşı birleşme çağrısında bulundum. - Müttefiklerimizle birlikte gece gündüz çalışarak terörist ağları bozacak, saldırı girişimlerini engelleyecek ve dünyanın başka yerlerinde filizlenmeye çalışan IŞİD hücrelerini boğacağız. - Bu savaşı yalnızca Amerika kazanamaz. Nihai zafer, IŞİD gibi teröristlerin hedef aldığı ülkeler ve topluluklar tarafından belirlenecek.
Kodama Kriteri 5	
Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı / Bilgi Savaşına Atıf	-... stratejimizin sadece askeri değil, aynı zamanda siyasi ve ekonomik bir çaba ile desteklenmesi gerektiğini tekrar vurgulamalıyım. Aksi halde, ne kadar askeri başarı elde edersek edelim, IŞİD'in yararlandığı boşluklar yeniden doğacaktır. Bu nedenle, Irak'taki şehirler ve kasabalar IŞİD'den kurtarıldığında, Irak Hükümeti ve Birleşmiş Milletler ile birlikte çalışarak, bu toplulukların güvenlik, hizmet ve yönetişim altyapısını yeniden inşa etmelerine yardımcı oluyoruz. - IŞİD ve El Kaide gibi terör gruplarını tam anlamıyla yenmek, yalnızca askeri yöntemlerle mümkün değildir. Onların insanları kendilerine çekmekte kullandıkları çarpıtılmış ideolojileri geçersiz kılmamız da gerekir. Daha önce de söyledim ve askeri liderlerimiz de bu görüşü paylaşıyor: Şiddet yanlısı aşırılıkla mücadele, sadece askeri bir görev değildir. İdeolojiler silahla değil, daha iyi fikirlerle, daha çekici ve ikna edici bir vizyonla yenilir. - Amerika Birleşik Devletleri olarak, ortaklarımızla birlikte IŞİD'in özellikle çevrimiçi ortamda yaydığı nefret dolu propagandaya karşı mücadele etmeye devam edeceğiz. Sözlerimizle ve eylemlerimizle her zaman şunu yineleyeceğiz: Biz İslam'la savaş halinde değiliz. Savaşmakta olduğumuz kişiler, İslam'ı çarpıtan ve kurbanlarının çoğunluğu da Müslüman olan teröristlerdir. Dünya genelinde de, Müslüman topluluklarla birlikte çalışmaya devam edeceğiz. Onlar güvenlik, refah ve onuru hak ediyorlar. Bu topluluklardan da nefret ideolojilerine karşı kararlılıkla karşı durmalarını bekleyeceğiz. - Bu zihin ve gönül mücadelesi, kuşaklar sürecek bir savaş olacak. - Bu, Müslüman toplumlara; alimlere ve din adamlarına düşen bir görevdir: İslam'ın çarpıtılmış yorumlarını reddetmek ve çocuklarını radikalleşmeden korumak. Tüm liderler ve vatandaşlar, teröristlerin beslendiği mezhepçiliği reddetmelidir.

	-Hükümetler ise, teröristlerin istismar ettiği siyasi ve ekonomik şikayetleri çözmek zorundadır. - Kapsayıcı, uzun vadeli ve gerçekçi bir savunma bütçesi oluşturduk. Bu sadece savunma değil; güçlü bir ekonomi, eğitimli nüfus, bilimsel araştırma ve inovasyon gibi alanlara da yatırım yapmamız gerekiyor.
Kodlama Kriteri 6	
Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu	
Kodlama Kriteri 7	
Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması	- Irak Başbakanı Haydar el-Abadi'nin, tüm Irak halkını—Şiiler, Sünniler, Kürtler ve azınlıklar—birleştiren kapsayıcı ve etkili bir hükümet kurma çabalarını da desteklemeye devam ediyoruz. -Suriye'de, iç savaşı sona erdirmenin ve Suriyelilerin IŞİD'e karşı birlikte savaşabilmesini sağlamanın tek yolu, Beşşar Esad'sız, kapsayıcı bir siyasi geçiş sürecidir. Tüm Suriyelilere hizmet edecek yeni bir hükümet gereklidir. - Vatandaşlarının kendi kaderlerini belirleyebildiği, tüm halkına insan haklarını sağlayan, eğitime yatırım yapan ve gençlerine fırsatlar sunan ülkeler; işte bu ülkeler, aşırılık ideolojilerine karşı güçlü panzehirlerdir.

EK- XIV.

Barack Obama- Başkanın Konuşması: Yönetimin Terörle Mücadele Yaklaşımı MacDill Hava Kuvvetleri Üssü – Tampa, Florida-6 Aralık 2016[335]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi - Güvenlik Vurgusu**	-Sizlerin çok iyi bildiği gibi, göreviniz—ve tarihin seyri—11 Eylül saldırılarından sonra değişti. Ben göreve başladığımda Amerika yedi yıldır savaş halindeydi. Sekiz yıl boyunca her gün bir terör örgütü ya da radikalleşmiş bir birey Amerikalıları öldürmek için plan yapıyordu. - Gerektiğinde, halkımıza yönelik yakın tehditlere karşı tek taraflı hareket etmekten çekinmemeliyiz. Ama aynı zamanda ordumuzu dünyanın öteki ucundaki ülkeleri inşa etmekle ya da iç çatışmalarını çözmekle görevlendirmenin akıllıca ve sürdürülebilir olmadığını da savundum. Özellikle kuvvetlerimizin teröristleri ve isyancıları cezbeden birer hedefe dönüştüğü yerlerde. Bunun yerine, El Kaide ve IŞİD gibi terör ağlarını yok etmeye odaklanırken, müttefiklerimizin de savaşa katkı sunmasını ve kalıcı güvenliği sağlayabilecek yerel ortakları güçlendirmemiz gerektiğine inandım. - El Kaide, Afganistan-Pakistan sınır bölgesinde yeniden örgütlenmiş ve anavatanımıza saldırılar planlıyordu. -Elbette terör tehdidi yalnızca Güney Asya, Afganistan veya Pakistan'la sınırlı değildi. El Kaide Afganistan ve Pakistan'da büyük ölçüde yok edilirken, tehdit Ortadoğu ve Kuzey Afrika'nın başka yerlerinde yayılmaya başladı. En tehlikeli olanıysa, hem terör ağı hem isyan gücü olarak faaliyet gösteren El Kaide'nin halefi olan IŞİD'in yükselişi oldu. -Amerika'nın 2011'de Irak'ta kalmaya devam etmesi, IŞİD'in yükselişini engelleyebilir miydi?" tartışması uzun sürdü. Pratikte bu mümkün değildi. 2011 yılına gelindiğinde Iraklılar askeri varlığımızın sona ermesini istiyordu. Üstelik askerlerimizin savunma amaçlı hareketlerinde yargılanmaması için yeni bir Kuvvetlerin Statüsü Anlaşması imzalamaya yanaşmadılar. Ayrıca, Irak'ta Amerikan askerlerinin kalması, IŞİD'in yükselmesine neden olan etkenleri tersine çeviremezdi: mezhepçi bir hükümet, Esad'ın kontrolü kaybettiği Suriye, küresel düzeyde sosyal medya yoluyla toplanan radikal unsurlar ve 2014'te Musul'da çöken Irak güvenlik güçleri. Askerlerimiz orada kalsaydı, yasal koruma olmadan üslerde kalmak ya da yerel halkın ve hükümetin rızası olmadan mezhepsel bir çatışmaya çekilmek arasında bir seçim yapmak zorunda kalacaklardı.

[335]"Remarks by the President on the Administration's Approach to Counterterrorism", (Çevrimiçi) https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/12/06/remarks-president-administrations-approach-counterterrorism, 4 Nisan 2025.

	- ...IŞİD Musul'da ve başka bölgelerde ilerleyince, Iraklılar yeniden yardım talep etti. Bu kez, 2003'teki işgalin hatalarını tekrarlamaktan kaçındık. - Dünyanın birçok yerinde, özellikle Ortadoğu'da, onlarca yıldır süren düzen bozukluğu toplumsal yapıları çökertmiş durumda. -... tarihteki büyük güçlerin kendi sonlarını getiren aşırı yayılmacı yaklaşımlarını tekrar etmemeliyiz. Anavatanımızı korurken yurt dışındaki asker sayısını azaltmamız, sadece kaynak tasarrufu değil, can kurtarma da sağladı. Sekiz yıl boyunca, Amerikan halkının güvenliği için gerekli olduğunda askerlerimizi tehlikeye göndermekten asla kaçınmadım. Bu, verdiğim en zor karar oldu ama gerektiğinde aldım... askerlerimizi ancak net bir görev tanımı olduğunda ve gerçekten zorunlu olduğunda göndermem konusunda özür dilemeyeceğim. -... teröristlerle öyle bir şekilde savaşmalıyız ki, yeni teröristler yaratmayalım. Dünyanın tehlikeli bölgelerinde, teröristlerin yakalanması ya da yerel hükümetlerin onları tutuklaması neredeyse imkansız. Bu durumda, onları etkisiz hale getirmenin en etkili yolu, hedefli saldırılardır. Bu bağlamda, komutanlığım altında—drone'lar (insansız hava araçları) dahil—teröristleri savaş alanından çıkarmaya yönelik adımlar attık. Bu sayede askerlerimizi koruduk ve Amerikan halkına yönelik gerçek tehditleri bertaraf ettik. -Kendi koyduğum ve kamuoyuyla paylaştığım kurallara göre, savaş bölgesi dışında gerçekleştirilen bir saldırıdan önce, sivil kayıpların olmayacağına dair neredeyse kesin bir güvence sağlanmalıdır. Her saldırıda mutlak kesinlik mümkün olmasa da ve bazı masum sivillerin hayatını kaybettiği trajik durumlar yaşandıysa da, bu bizim belirleyebileceğimiz en yüksek standarttır. Buna rağmen, bu saldırıların yanlış olduğunu savunan eleştirmenler var. Onlara şunu söylüyorum: Alternatifleri de değerlendirmek zorundasınız. -Drone saldırıları, daha az hassas olan hava bombardımanlarından ya da Amerikan askerlerinin doğrudan karaya inmesi gibi daha yüksek sivil kayıplarına yol açabilecek müdahalelerden çok daha etkili ve güvenlidir. Yani bu eylemler, hem yurtta hem de dünyada hayat kurtardı. Ancak dikkatli olmalı, uyguladığımız yöntemlerin yerel halkla aramıza mesafe koymasına ve terörist kazanımına dönüşmesine izin vermemeliyiz
Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	- Seçmediğimiz bu mücadele geldiğinde, dünya kararlılığımızın ölçüsünü gördü.

	- Göreve başladığımda Amerika, Irak'a odaklanmıştı. Yaklaşık 150.000 Amerikan askeri yıllardır bir isyanla savaşmış, demokratik bir hükümet inşa etmeye çalışmıştı. - IŞİD'e karşı yürütülen kampanya amansız, sürdürülebilir ve çok taraflı oldu. Bu, teröristlere karşı sadece Güney Asya'dan Sahel'e kadar geniş bir coğrafyada savaşı nasıl yürüttüğümüzü değil, aynı zamanda yaklaşımımızda nasıl bir değişim olduğunu da gösteriyor. - Son sekiz yılda kaydettiğimiz ilerleme ile gurur duymalıyız. En önemlisi de şudur: Hiçbir yabancı terör örgütü, anavatanımıza başarılı bir saldırı planlayıp gerçekleştirememiştir. - İlerleme kaydetmiş olmamız, görevin tamamlandığı anlamına gelmez. Ölümcül bir tehdidin sürdüğünü biliyoruz. Bu tür şiddet yanlısı aşırılığın yıllarca bizimle olacağını da biliyoruz. - Sizlerin sayesinde, 11 Eylül benzeri saldırılar gerçekleştirmeleri çok daha zorlaştı. Ancak tehdit sürecek. Önceki savaşlarda olduğu gibi, açık bir zafer ilan edemeyeceğiz. -... sürdürülebilir bir terörle mücadele stratejisi, tehdidi doğru bir perspektife oturtmakla başlar. Terör tehdidi gerçektir ve tehlikelidir. Ancak bu teröristler, kendilerini yeni bir dünya düzeninin öncüsü gibi göstermeye çalışıyor. Gerçekte, onlar sadece haydutlar ve katillerdir. Öyle de muamele görmelidirler. - Ve aslında, adalet sistemimiz üzerinden teröristlerle mücadelede sağladığımız bu başarılar, neden Guantanamo Hapishanesi'nin kapatılmasının zamanı geldiğini de açıkça ortaya koyuyor...Bu yalnızca benim görüşüm değil, birçok askeri liderin de ortak görüşüdür. Yönetimim sırasında 175'ten fazla tutukluyu sorumlulukla yabancı hükümetlere devrettik. Bu kişilerin tekrar çatışmaya katılma riskini azaltacak önlemler alındı. Guantanamo'daki tutuklu sayısını 242'den 59'a düşürdük. Ancak korku siyaseti yüzünden Kongre, bu kişilerin Amerika'daki hapishanelere transfer edilmesine izin vermedi. Oysa şu anda bile ABD'de çok daha tehlikeli suçlular cezaevlerinde tutuluyor. Müttefik ülkeler, Guantanamo'ya gönderilme ihtimali varsa teröristleri teslim etmiyor. IŞİD gibi gruplar, Guantanamo'yu propaganda malzemesi olarak kullanıyor. Şu anda 60'tan az kişiyi Küba'daki bir hapishanede tutmak için yüz milyonlarca dolar harcıyoruz. Bu güç değil, israftır. Kongre tutumunu değiştirene kadar, bu utanç verici lekeyi silmek için elimden geleni yapmaya devam edeceğim.
Kodlama Kriteri 3 **Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu**	- Değerlerimizi bu mücadeleye dahil ettik. Ve tüm bu ilerleme, sizler gibi milyonlarca Amerikalının—istihbaratta, kolluk kuvvetlerinde, iç güvenlikte, diplomaside, Amerikan ordusunda—verdiği hizmet sayesinde oldu.

	-... değerlerimize ve hukukun üstünlüğüne bağlı kalmak zayıflık değil; uzun vadede en büyük gücümüzdür...Bu teröristlerin temel amacı, kimliğimizi değiştirmemizi sağlamak, demokrasimizi sarsmaktır. Korkuyla hareket eden insanlar ve uluslar iyi kararlar veremez. Bu teröristler doğrudan hayat tarzımızı yok edemez ama biz değerlerimizi terk edersek, bunu kendi elimizle yapmış oluruz. - Sekiz yıl boyunca, bir hukuk devleti olarak geleneklerimize sadık kalmamızın hem güvenliğimizi hem de değerlerimizi geliştirdiğini gösterdik... Her yerde ve her zaman işkenceyi yasakladık—buna "suya yatırma" gibi yöntemler de dahil. Hiçbir çalışma arkadaşım, bu kararın iyi istihbarat toplamamıza engel olduğunu söylemedi... Teröristleri yakaladığımızda, tüm siyasi söylemlere rağmen, haklarını ellerinden almaya gerek duymadan; yasa dışına çıkmadan, işkence uygulamadan değerli bilgiler elde ettik. Anayasa Mahkemesi'ne bağlı mahkemeler, askeri mahkemelerden çok daha hızlı adalet sağladı. Hapishanelerimiz, en tehlikeli teröristleri barındırmakta fazlasıyla yeterli. - Kimliğimizden sapmadan teröristlerle mücadele edebileceğimizi bu örneklerle gösterdik. - ...bizi biz yapan sivil özgürlükleri korumalıyız. - Özgürlükleri korumak tüm Amerikalılar içindir, sadece bir kısmı için değil. - Eğer bu savaşı ABD ile İslam arasındaki bir savaş gibi görürsek, sadece daha fazla Amerikalı'yı kaybetmeyiz; aynı zamanda savunduğumuzu iddia ettiğimiz ilkeleri de kaybederiz. Bu nedenle, Başkomutanınız olarak sizlere son sözüm, ne için savaştığımızı hatırlatmak olacak: Amerika, özgürlük için dini testler uygulayan bir ülke değildir. İnançlarını serbestçe yaşamak isteyenler için kurulmuş bir ülkedir. Amerika, bazı vatandaşların daha fazla sorguya çekildiği, özel kimlik kartları taşımak zorunda kaldığı, 'içeriden düşman olmadığını' ispatlaması gereken bir ülke değildir. Biz, ülke içinde ve dışında keyfi yönetime ve ayrımcılığa karşı savaşmış bir milletiz. Özgürlüğün asla garanti olmadığını ve her birimizin onu koruma sorumluluğu olduğunu biliriz. Fikrini ifade etme hakkı, iktidara karşı protesto etme özgürlüğü, başkanı eleştirebilme gücü, kişinin görünüşüne, inancına, soyadına, ailesinin geldiği yere göre değil; karakterine göre değerlendirildiği bir toplum... İşte bizi zalimlerden ve teröristlerden ayıran budur. -Biz hukukun üstünlüğünü savunan bir ulusuz. Savaş yasalarını güçlendiren bir milletiz. Naziler yenildiğinde onları yargıladık. Bunu kimse anlayamadı çünkü daha önce olmamıştı. Ama Nuremberg'deki

	bir Amerikan avukatı şöyle demişti: "Amacım, insan davranışını hukukun yönetmesi gerektiğini kanıtlamaktı." Ve bunu yaparak, dünya çapında adaletin kapsamını genişlettik. -Biz, dünya savaşlarını kazandıktan sonra kaynaklarını gasp eden değil; yardım eden bir ülkeyiz. İşgal ettiğimiz topraklara el koymadık—yalnızca ölülerimizi gömdüğümüz mezarlıkları bıraktık. -Bizim en büyük kuşağımız (Greatest Generation), uluslararası hukuka dayalı bir düzen kurmak için savaştı, kan döktü, can verdi. Ve bugün, tüm kusurlarına rağmen, bu düzene biz de kendi özgürlüğümüzü korumak için ihtiyaç duyuyoruz. -...biz korkuyla değil, umutla tanımlanan bir milletiz. İç savaşın ateşinden özgürlük doğuran....sivil hakların anlamını genişletmek için harekete geçen halkız biz.
Kodlama Kriteri 4 **Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon**	- Yaklaşık 70 ülkeden oluşan bir uluslararası koalisyon kurduk. - Artık tüm yükü Amerikan kara birliklerine yüklemek yerine, teröristlerin ortaya çıktığı her yere işgal güçleri göndermek yerine, ortaklardan oluşan bir ağ kurduk. - Avrupa'daki müttefiklerimizle birlikte, istihbarat paylaşımını güçlendirdik, IŞİD'e katılan yabancı savaşçıların akışını yarı yarıya azalttık.
Kodama Kriteri 5	
Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı / Bilgi Savaşına Atıf	-...sadece askeri değil, siyasi desteğimizi de verdik. Kabil'deki birlik hükümetini destekledik. Afgan kızlarının okula gitmesine yardımcı olduk. Sağlık, elektrik ve eğitime yatırım yaptık. Afganistan'da fark yarattınız, Amerika bu sayede daha güvende. - ...Düşmanı daha iyi anlamak için istihbarat kapasitemizi artırdık. Ardından, Amerikan birlikleriyle değil, yerel güçler ve danışmanlarımızla, özel kuvvetlerimizin desteğiyle IŞİD'e karşı savaş başlattık. - ...IŞİD topraklarının yarısından fazlasını kaybetti. Büyük kentlerdeki kontrolü azaldı. Moralleri bozuk, yeni eleman bulamıyorlar, liderleri etkisiz hale getiriliyor. - Teknoloji sektörümüzle birlikte çalışarak, sosyal medya üzerinden insanları öldürmeye yönlendiren terörist mesajlara karşı mücadele başlattık. Son yapılan bir araştırma, IŞİD'in propagandasının yarı yarıya azaldığını gösteriyor. IŞİD'in İslam'ı saptırarak kullandığı anlatıya karşı sesleri desteklemek için Küresel İletişim Merkezi'ni kurduk. Körfez'den Güneydoğu Asya'ya kadar Müslüman çoğunluklu ortaklarımızla yakın iş birliği içindeyiz.

	- Tüm bu karmaşıklığa rağmen, yurt dışındaki teröristlere odaklanmamıza rağmen, son sekiz yıldaki en ölümcül saldırılar yurt dışından gelen sofistike organizasyonlarla değil, çoğunlukla izole olmuş, internet üzerinden radikalleşmiş bireyler tarafından gerçekleştirildi. - Teknoloji, şiddet dolu ideolojilerin etkisinden korunmayı imkansız hale getiriyor. Öldürmek isteyen ve ölümü göze almış bir kişi, özellikle güçlü silahlara kolayca erişebildiği bir ülkede, tehlike arz eder. Bu nedenle, daha fazla bomba atarak, daha çok asker göndererek ya da kendimizi dünyadan soyutlayarak terörü ortadan kaldırabileceğimiz gibi sahte vaatlere sığınmak yerine; uzun vadeli, akıllıca ve sürdürülebilir bir strateji izlemeliyiz. - Tarihte faşizm tüm dünyayı tehdit ettiğinde, buna karşı topyekün savaş verdik. Komünizm sadece dünya düzenini değil, nükleer felaketi de beraberinde getiriyordu—buna karşı savunma ittifakları ve silahlanmalar oluşturduk. Bugünün teröristleri masumları öldürebilir, ancak ulusumuz için varoluşsal bir tehdit oluşturmazlar. Onları olduğundan büyük göstermek, onların işini kolaylaştırır, önemlerini artırır, propaganda ve eleman kazanımı sağlar. -... üstün askeri gücümüzün yanı sıra diplomasimizin gücünden de yararlanmalıyız. Teröristler, bizim uluslararası koalisyonlar kurmamızdan, çatışmaları çözmemizden ve ölümcül silahların yayılmasını durdurmamızdan rahatsız olur. - Sadece son sekiz yılda silaha başvurmadan neler başardığımızı düşünün: İran'ın nükleer programını gerilettik. Üstelik bu sadece benim değil, İsrail istihbaratının da değerlendirmesi. - Dünyadaki nükleer materyalleri güvence altına aldık. Böylece teröristlerin eline geçme ihtimalini azalttık. Suriye'nin beyan ettiği kimyasal silah programını ortadan kaldırdık. Tüm bu adımlar, bizi ve askerlerimizi daha güvende kıldı. Bunlar diplomasi sayesinde oldu. Ortadoğu'da Yemen, Suriye, İsrail-Filistin gibi kriz bölgelerinde süren çatışmaları çözmek için diplomatik çabalar gerekiyor. -Teröristler, birbirimize düşmemizi ister. Onlarla savaşırken, hükümetin sahip olduğu muazzam kapasiteyi kullanmamız gerekir. Ama bu mücadeledeki yöntemler kötüye kullanılmamalıdır. Bu yüzden, dünya genelinde istihbarat toplama yöntemlerimizde köklü reformlar yaptık. Denetimleri artırdık. Hükümetin belirli iletişimleri saklama, arama ve kullanma yetkisini kısıtladık. Böylece insanlar bize güvensin ve bizimle çalışsınlar istedik.

	-Yetkilerimizi e-posta okuyup telefon dinlemek için değil, hayat kurtarmak için kullanıyoruz. Bu sivil özgürlükleri koruyarak Amerikan halkının güvenini ve müttefiklerimizin desteğini sürdürebiliyoruz. - İyi niyetli, vatansever Müslümanları damgalarsak, bu teröristlerin anlatılarına hizmet etmiş oluruz. Onların insanları öldürmeye motive etmek için kullandığı sahte mağduriyet söylemlerini güçlendiririz.
Kodlama Kriteri 6 **Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu**	- ..şeffaflık ve hesap verebilirlik, sadece barış zamanlarında değil, özellikle de çatışma dönemlerinde ulusal güvenliğimizin temelini oluşturur. Bu nedenle, hangi terör örgütleriyle savaştığımızı ve neden savaştığımızı halka açık şekilde bildirdik. Operasyonlarda ölen sivillerle ilgili değerlendirmeleri yayımladık, hatalar yapıldığında sorumluluk aldık. Yanlış olduğunu kabul ettiğimiz sorgulama yöntemlerine ilişkin belgeleri gizlilikten çıkardık. Dün, hükümete ilk kez, dünya genelindeki askeri operasyonlarımızı yönlendiren hukuki ve politik çerçevenin tam açıklamasını kamuoyuyla paylaşma talimatı verdim. Bu tür bilgilerin paylaşılması, halkın daha bilinçli tartışmalar yapmasını sağlar ve başkanlık yetkisinin sınırsız kullanımına karşı bir denetim mekanizması sunar. Başkanlık makamı muazzam bir güçtür, ama bu güç siz vatandaşlar tarafından sınırlandırılmalıdır. - ...Bu bilgilerin kamuoyuyla paylaşılması tek başına yeterli değildir. Kongre üyeleri görevlerini yapmıyorsa, bu bilgiler işe yaramaz. Eğer dikkat etmiyorlarsa, bu sistem işlemez - ...ne yaptığımızı bilmek ve bunu halka anlatmak zorundayız. Çünkü aksi halde, o yüzde birlik kesimi—düşünmeden, tartışmadan—sürekli sahaya göndermek çok kolay olur.
Kodlama Kriteri 7	- Yardım koşulumuz, ulusal birlik konusunda kararlı, işbirliğine açık yeni bir başbakanın ve hükümetin kurulmasıydı.

Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması	- Demokrasiler, sürekli yetki verilmiş bir savaş halinde işlememelidir ... Bu, ne ordumuz için ne de demokrasimiz için sağlıklıdır. Üstelik bu durumun tehlikesi şuradan kaynaklanıyor: Bugün, tamamen gönüllü ordumuzla yalnızca nüfusun yüzde biri savaşın yükünü taşıyor. -...terör tehdidini uzun vadede azaltacak herhangi bir strateji, kırılgan toplumların güçlendirilmesine yapılan yatırımlara bağlıdır. Generallerimiz, komutanlarımız bunu çok iyi bilir. Bu bir hayır işi değildir; bu, ulusal güvenliğimizin temelidir. - Bu, çatışmaların başlamasını önlemenin yoludur. Bu, savaştan sonra kalıcı barışı sağlamanın yoludur. İnsanların radikalleşmesini önlemenin yoludur—çünkü çocuklar okula gidiyor, aileler geçimini sağlıyor, toplumlar salgın hastalıklarla sarsılmıyor, ülkeler iklim değişikliğinin yarattığı felaketlerle baş edebiliyor. -Amerikalılar olarak, sivil toplumları güçlendirmenin değerini anlamamız gerekiyor. İnsanlar tepkilerini şiddetle değil, ifade özgürlüğüyle gösterebilsin diye. Yıkmak yerine kurmak isteyen girişimcileri desteklemeliyiz. - Ordumuz da biliyor ki, iyi yönetişim, insan onuru ve kalkınma meseleleri güvenliğimiz açısından hayati önemdedir. Bu anlayış, Afganistan ve Irak'taki planlarımızın merkezindedir.

EK- XV.

Savunma Bakanı Ashton Carter'ın Senato Silahlı Hizmetler Komitesi'nde Yaptığı Açılış Konuşması - Işid'e Karşı Abd Askeri Kampanyası - 9 Aralık 2015[336]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi** **-** **Güvenlik Vurgusu**	- Paris ve San Bernardino'daki saldırılar, savunduğumuz medeniyete yönelik birer saldırıdır. IŞİD kalıcı bir yenilgi almalıdır ve alacaktır. Başkan, Paris saldırılarından önce de askeri kampanyayı yoğunlaştırmamız ve uyarlamamız yönünde bizlere talimat vermişti. Son saldırılar bu çabaların hızlandırılmasının ne kadar gerekli olduğunu daha da açık hale getirmiştir. Bu yüzden bölgedeki ve dünyadaki diğer aktörleri de aynı şekilde hareket etmeye teşvik ediyoruz; zira bu saldırılar, yalnızca ABD'nin değil, tüm dünyanın bu mücadelede ne kadar büyük bir çıkarı olduğunu göstermiştir. -Elbette iç güvenliğimizin güçlendirilmesi gerekmektedir; ancak IŞİD'in Suriye ve Irak'taki asıl yuvasında yenilgiye uğratılması ve bu kötülüğün dünya çapında yayıldığı her noktada gerekli adımların atılması mutlak surette gereklidir. - Bu stratejik yaklaşımın üç temel nedeni vardır: Düşmanı bulunduğu yerde hedef almak — ki bunu yapmamız gerekir. Kalıcı zaferin ancak yerel, motive olmuş ve yetkin kara güçleri tarafından sağlanabileceği anlayışıyla bu unsurların geliştirilmesi. Suriye'deki iç savaşa siyasi çözüm ve Irak'ta kapsayıcı yönetişim için uygun koşulların oluşturulması — ki bu da gelecekte yeni bir IŞİD benzeri örgütün ortaya çıkmasını önlemenin tek sürdürülebilir yoludur. Bu nedenle, Dışişleri Bakanı Kerry ve Dışişleri Bakanlığının liderliğindeki diplomatik çabalar stratejimizin ilk ve en kritik ayağını oluşturmaktadır. -Savunma Bakanlığı elbette bu askeri kampanyanın merkezinde yer almaktadır. - Amerikan özel kuvvetleri, istihbarat toplama, hedef belirleme ve yerel güçleri destekleme gibi yeteneklerle çarpan etkisi yaratacak özel kabiliyetlere sahiptir. Bu tür kabiliyetlerden daha fazla fayda sağlayabileceğimiz alanlar tespit ettiğimizde, bunları genişletmekten çekinmeyeceğiz.

[336]"Secretary of Defense Ash Carter Opening Statement on Counter-ISIL Senate Armed Services Committee", (Çevrimiçi) https://www.armed-services.senate.gov/imo/media/doc/Carter_12-09-15.pdf, 5 Nisan 2025.

	- Irak'ın diğer bölgelerinde, yaklaşık 3.500 Amerikan askeri, Irak Güvenlik Güçleri'ne (Iraq Security Forces-ISF) destek olmak üzere altı farklı bölgede konuşlanmıştır. - Amerika Birleşik Devletleri, bu görevin tamamlanmasına yardımcı olmak için — Başbakan Abadi'nin talep etmesi halinde — saldırı helikopterleri ve onlara eşlik edecek danışmanlar gibi ek özel kabiliyetlerle Irak Ordusu'na destek vermeye hazırdır. -Tüm bunları özellikle vurguluyorum çünkü bunlar, Iraklı ortaklarımızı nasıl desteklediğimiz konusunda yürüttüğümüz uygulamaları göstermektedir. Ayrıca bu örnek, 'eğit, danış, destekle' yaklaşımının doğru olduğunu kanıtlamaktadır. Gelecekte de işe yarayan yöntemleri daha fazla uygulayacağız. - Irak Hükümetiyle tam koordinasyon içinde, Irak Güvenlik Güçleri (ISF) ve Kürt Peşmerge kuvvetlerine destek sağlamak, ayrıca çeşitli baskınlar ve istihbarat toplama operasyonları yoluyla IŞİD üzerindeki baskıyı daha da artırmak amacıyla, özel görevli bir harekat hedefleme gücü konuşlandırıyoruz. Bu güç aynı zamanda Suriye'de de tek taraflı operasyonlar gerçekleştirme konumunda olacaktır. Ancak Irak'ta, bu birlik Irak Hükümetinin davetiyle faaliyet gösterecek ve sınırlarını savunmaya odaklanarak ISF'nin benzer operasyonları kendi başına yürütebilecek kapasiteye ulaşmasını destekleyecektir. -Amacımız, IŞİD'in liderlerini gece yatarken 'Acaba bu gece kim pencereden girecek?' diye düşündürecek bir caydırıcılık yaratmaktır. -...IŞİD'in operasyonları hakkında daha iyi istihbarat ve anlayış geliştirmemiz sayesinde, IŞİD'in savaş ekonomisini ayakta tutan petrol altyapısına yönelik hava kampanyamızı yoğunlaştırdık. Kuyular ve işleme tesisleri gibi sabit altyapıları yok etmenin yanı sıra, IŞİD'in yaklaşık 400 petrol tankerini imha ettik. Bu, onların günlük gelir kaynaklarını ciddi oranda azalttı. - ...IŞİD'in lider kadrosunu ortadan kaldırma kabiliyetimizi de geliştiriyoruz... bu saldırılar IŞİD'e açık bir mesaj gönderiyor: Hiçbir hedef ulaşamayacağımız kadar uzak değildir. -... bu toprakların güvenliği ve yönetimi sorunu kalır — bu görevler yerel güçler tarafından yapılmalıdır. Biz onları destekleyebiliriz ama onların yerine geçemeyiz.

Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	- Bu hedeflere ulaşmak, ülkemizin tüm gücünü — diplomatik, askerî, hukukî, iç güvenlik, istihbarat, ekonomik ve bilgi alanlarındaki tüm yeteneklerini — devreye sokmamız anlamına gelmektedir. -Başkan Obama, işe yarayan çözümleri görmek, düşman değiştikçe stratejiyi uyarlamak ve IŞİD'in kalıcı olarak yenilgiye uğratılması için ne gerekiyorsa yapmak konusunda kararlıdır. - Bu kazanımları daha da güçlendirmek adına, Başkan Obama, benim ve Genelkurmay Başkanı Dunford'un tavsiyesi üzerine, IŞİD'e karşı mücadeleye destek vermek amacıyla özel operasyon kuvvetlerimizin Suriye'ye konuşlandırılması talimatını verdi. - Başkan Obama, fırsatlar ortaya çıktıkça, işe yarayan yöntemler belirledikçe ve düşman taktiklerini değiştirdikçe gerekeni yapmaya kararlıdır. Başkan, benim ve General Dunford'un tavsiyelerini istikrarlı bir şekilde desteklemiştir ve yeni önerilerle gelmemiz konusunda da hazırdır. -... bir aydan fazla bir süre önce Kongredeki dört savunma komitesine — bu komite dahil — Suriye eğitim ve teçhizat programının son fon diliminin serbest bırakılması için başvuru yaptım. Bu miktar yaklaşık 116 milyon dolardır. Bu fonlara, Suriyeli Arap Koalisyonu gibi ortaklarımıza mühimmat, silah ve diğer ekipmanları sağlamak ve ulaştırmak için ihtiyaç duyuyoruz. Ancak komiteler bu talebe henüz yanıt vermedi. Bu fonun acilen serbest bırakılması çağrısında bulunuyorum. Oluşturmaya çalıştığımız momentumu biz kendimiz baltalamamalıyız. -...Savunma Bakanlığının kritik liderlik pozisyonlarındaki boşlukların bir an önce doldurulması gerekliliğidir. Son 10 ayda bu komite önünde altı kez — Orta Doğu hakkında dört, IŞİD hakkında yalnızca son altı haftada iki kez — ifade verdim. Komite geçen yıl 58 genel oturum gerçekleştirmiştir, ancak bunlardan yalnızca üçü Savunma Bakanlığı sivil liderlerinin onay oturumudur.
Kodlama Kriteri 3 **Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu**	
Kodlama Kriteri 4	

Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon	-ABD ve koalisyon ortaklarımızın eylemleri sayesinde, bu askeri kampanya IŞİD'in hiçbir güvenli bölgeye sahip olamamasını, liderlerinin ve güçlerinin yok edilmesini, örgütün tamamının parçalanmasını sağlayacaktır. - Kuzey Irak'ta, Peşmerge birlikleri, ABD hava gücü ve danışmanlarının yardımıyla, Sincar kasabasını geri almış ve Rakka ile Musul — IŞİD'in elindeki en büyük iki şehir — arasındaki ana iletişim hattını kesmiştir. Bu durum, IŞİD'in insan ve malzeme sevkiyatı için tali yolları kullanmak zorunda kalmasına neden olmuş, bu da onları tespit edip imha etmemizi kolaylaştırmıştır. - ...biz bu mücadelede sürekli daha fazlasını yapmanın yollarını ararken, dünyanın da aynı şekilde davranması gerekmektedir. Uluslararası toplum — müttefiklerimiz ve ortaklarımız dahil — Paris gibi başka saldırılar yaşanmadan önce harekete geçmelidir.
Kodama Kriteri 5 **Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı/Bilgi Savaşına Atıf**	-...IŞİD 'Irak ve Suriye'de ABD askerlerinin yoğun şekilde bulunmasını en çok isteyen gruptur, çünkü bu onlara cihat çağrısı yapma fırsatı verir.' - Kara ve hava operasyonlarımız yoğunlaşırken, Savunma Bakanlığı aynı zamanda siber alanda daha stratejik seçenekler geliştirmek için de çalışmalar yürütmektedir.
Kodlama Kriteri 6 **Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu**	
Kodlama Kriteri 8 **Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması**	

EK- XVI.

Savunma Bakanı Ashton Carter'ın ABD Politikası ve Ortadoğu'da İstikrar Konulu Açılış Konuşması-Bahreyn - 10 Aralık 2016[337]	
Kodlama Kriteri 1 **Güvenlik Tehdidinin Tanımlanması/ Askeri Müdahalenin Gerekçelendirilmesi - Güvenlik Vurgusu**	-Bu seyahat, bugün Amerikan ordusunun karşı karşıya olduğu beş temel ve gelişen meydan okumayı yansıtıyor: Avrupa'da özellikle Rus saldırganlığına ve zorlayıcı politikalara karşı koymak; Amerika'nın geleceği açısından en kritik bölge olan Asya-Pasifik'teki tarihi değişimi yönetmek; Kuzey Kore'nin nükleer ve füze tehditlerine karşı caydırıcılığı güçlendirmek; Ortadoğu'da İran'ın zararlı etkisine ve saldırganlığına karşı durmak, dostlarımızı savunmak; Ve en acil görev: terörle mücadele ve IŞİD'in kesin ve kalıcı yenilgisi. - Savunma Bakanı olarak göreve başladıktan sonraki ilk yurtdışı gezimi Ortadoğu'ya yaptım. Bu, bölgemize yaptığım yedinci ziyaret. Savunma Bakanlığımızın bu bölgeye olan uzun vadeli bağlılığının bir göstergesi. On yıllardır Amerikalı askerler ve sivil yetkililer bu bölgede görev yaptı; ortak tatbikatlara katıldı, harp okullarında birlikte eğitim aldı, aynı cephede savaştı. Bu ortaklıklar askeri düzeyde olduğu kadar insani düzeyde de güçlü bağlara dönüştü. Bugün Ortadoğu'daki askeri varlığımız, tarihteki en yoğun ve yetenekli unsurlardan biridir. Bölgeye, 35.000'den fazla Amerikan askeri konuşlandırılmış durumda. Bunlar arasında savaş gemileri, uçak gemileri, jet filoları, istihbarat varlıkları, özel operasyon güçleri, füze savunma sistemleri ve lojistik altyapı yer almaktadır. Tüm bunlar, hem Amerika'nın bölgedeki çıkarlarını korumak hem de müttefiklerini ve ortaklarını savunmak için sürekli hazır tutulmaktadır. -... bu sahte halifelik Musul, Rakka ve diğer büyük şehirleri kontrol ediyordu. Geniş bir bölgeyi işgal etmiş, buralarda sivillere baskı kurmuş ve dış dünyaya yönelik terör saldırıları planlamıştı. - Bugün itibariyle, IŞİD Irak'ta ele geçirdiği alanların %56'sını, Suriye'de ise %27'sini kaybetmiş durumda. Terörist lider kadrosu hedef alınıyor, propaganda araçları çökertiliyor, gelir kaynakları kesiliyor ve komuta-kontrol sistemleri çökertilmekte. - ABD'nin bu bölgedeki varlığı yalnızca güvenlik amaçlı değil, aynı zamanda istikrarlı, refah içinde ve egemen devletlerden oluşan bir bölge yaratma vizyonunun bir parçasıdır.

[337]"US Policy and Middle East Stability: Ashton Carter", (Çevrimiçi) https://www.iiss.org/globalassets/media-library---content--migration/images/dialogues/md/md-2016/documents/us-policy-and-middle-east-stability_-ashton-carter-_-iiss.pdf, 6 Nisan 2025.

Kodlama Kriteri 2 **Operasyonel Kararlılık/ Eylem-Söylem Birliği**	-Savunma Bakanı olarak, müttefiklerimizin Amerika'nın taahhütlerine güvenebileceğini ve ortak güvenliğimiz için omuz omuza çalışmaya devam edeceğimizi garanti ediyorum. -ABD, küresel istikrara katkı sağlamak için bölgedeki varlığını sürdürecektir. Ama daha da önemlisi, bu varlığı karşılıklı saygı, ortak çıkarlar ve paylaşılan sorumluluklara dayalı hale getirmeye kararlıyız. - Ortak geleceğimizi inşa ederken, ABD'nin kararlılığı tamdır. İstikrar, güvenlik ve ortak ilerleme için buradayız. Birlikte daha güçlü, daha dirençli ve daha kararlı olabiliriz.
Kodlama Kriteri 3 **Ulusal Değerler ve Ulusal Kimliğe Vurgu**	
Kodlama Kriteri 4 **Uluslararası İşbirliği ve Koalisyon**	- ABD öncülüğündeki küresel koalisyonun desteğiyle, IŞİD toprak kaybediyor. -...bu başarı yalnızca Amerikan askeri gücüyle değil, yerel ortaklarla yakın iş birliği sayesinde elde edilmiştir. Bu strateji, Başkan Obama'nın başından beri savunduğu bir yaklaşımdı: IŞİD'i ortadan kaldırmak için Amerikan liderliğinde, yerel kuvvetlerin öncülük ettiği, çok uluslu bir kampanya yürütülmeliydi. - Koalisyon, bu yerel kuvvetleri eğitmekte, donatmakta ve hava gücü, istihbarat, lojistik ve saha danışmanlığı sağlamaktadır. Bu ortaklıklar sayesinde IŞİD'in ana üsleri hedef alınmakta, bu da kalıcı zaferin yolunu açmaktadır. - ...Amerika, İran'ın zararlı etkisine karşı koymak için müttefikleriyle iş birliğini derinleştirmektedir. Füze savunma sistemlerinden ortak askeri tatbikatlara, deniz güvenliğinden istihbarat paylaşımına kadar birçok alanda bölgesel ortaklarımızla birlikte çalışıyoruz.
Kodama Kriteri 5	
Yumuşak Güç Unsurlarının Kullanımı /Bilgi Savaşına Atıf	-Bu vizyonu gerçekleştirmek için ABD, yalnızca askeri gücünü değil, aynı zamanda diplomatik, ekonomik ve sivil araçlarını da devreye sokmaktadır. Ortadoğu'daki istikrar, yalnızca teröristlerin yenilmesiyle değil, aynı zamanda iyi yönetişim, genç nüfusun eğitimi ve kalkınma fırsatlarıyla mümkün olacaktır. -Amerika Birleşik Devletleri, bu nedenle sadece güvenlik ortaklıklarına değil, bölgesel kapasite inşasına da yatırım yapıyor. Savunma Bakanlığı olarak, bölge ülkelerinin kendi savunmalarını sağlayabilecek modern ve entegre güç yapıları kurmalarını destekliyoruz. Bu çaba sadece daha güçlü devletler oluşturmaz, aynı zamanda sürdürülebilir bir güvenlik mimarisinin temelini atar.

Kodlama Kriteri 6	
Doğruluk ve Şeffaflık Vurgusu	
Kodlama Kriteri 7	- IŞİD'i sahada yenmek yeterli değildir. Biz aynı zamanda IŞİD sonrası güvenliğin sürdürülebilir olmasını sağlamak zorundayız. Bu da yalnızca askeri zaferle değil, iyi yönetişim, yerel halkların kapsanması, ekonomik kalkınma ve toplumsal istikrar ile mümkün olur. Bu nedenle ABD, IŞİD'den kurtarılan bölgelerde güvenliği sağlamak için istikrarlı ve kapsayıcı yerel yönetimlerin kurulmasını teşvik etmektedir. Örneğin, Musul operasyonunun ardından, çeşitli etnik ve mezhebi grupların bir arada yaşayabileceği yapılar için Irak Hükümetini ve bölgesel liderleri destekliyoruz. Suriye'de ise, IŞİD'e karşı savaşan yerel güçlerin, ele geçirdikleri bölgeleri istismar etmeyen ve halklarına hesap veren yapılarla yönetmesini istiyoruz. Bu kapsamda, sadece askeri destek değil, siyasi çözüm arayışlarını da sürdürüyoruz. - ...sadece bugün değil, gelecek nesiller için de barış, güvenlik ve refah sağlayacak yapılar inşa etmeliyiz. Bu salonu dolduran liderlerin çoğu, bu amaca inanan ve bu hedef doğrultusunda çalışan kişilerdir. Sizlerin liderliği olmadan bu başarılamaz.
Demokrasi ve Özgürlük Vurgusu / İnsan Haklarının Korunması	

ÖZGEÇMİŞ

Arş. Gör. Tansu AKDEMİR İRİS

Uluslararası Araştırmacı ID'leri

ORCID: 0000-0002-5150-3340

Publons / Web Of Science ResearcherID: AAD-9165-2020

Yoksis Araştırmacı ID: 248953

Eğitim Bilgileri

Doktora, İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Gazetecilik, Gazetecilik, Türkiye 2018 - Devam Ediyor

Yüksek Lisans, İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Gazetecilik, Gazetecilik / İletişim Sosyolojisi, Türkiye 2015 - 2018

Lisans, İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik, Türkiye 2010 - 2014

Sertifika, Kurs ve Eğitimler

Diğer, Tübitak Projelerine Yönelik İletişim Bilimlerinde Proje Yazma ve Yürütme Eğitimi, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, 2018

Yaptığı Tezler

Yüksek Lisans, Modernleşme- Demodernleşme Kıskacında Türk Medyası, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Entitüsü, Gazetecilik, 2018

Akademik Unvanlar / Görevler

Araştırma Görevlisi, İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, 2017 - Devam Ediyor

Akademik İdari Deneyim

İntibak/Muafiyet Komisyonu Üyesi, İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, 2022 - Devam Ediyor

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

Kamu Diplomasisinde Dijital Dönüşüm: Büyükelçilerin Twitter Üzerinden Gerçekleştirdikleri Dijital Diplomasi Faaliyetlerinin İncelenmesi

İris M., Akdemir T.

AJIT-e: Bilişim Teknolojileri Online Dergisi, cilt.11, sa.42, ss.12-54, 2020 (Hakemli Dergi)

Kitaplar

Atatürk ve Stratejik İletişim: Atatürk'ün Dış Basına Verdiği Mülakatlar Üzerine Bir İnceleme

Akdemir T., İris M.

ATATÜRK VE KİTLE İLETİŞİMİ, NİL ÇOKLUK, Editör, DER YAYINLARI, İstanbul, ss.191-212, 2021

Gelenekselden Dijitale Dergi Yayıncılığının Dönüşümü: Dergilik Uygulaması Örneği

Akdemir T.

DİJİTALLEŞME VE DERGİCİLİK, YAPAR GÖNENÇ A., İRİS M., Editör, Der Yayınları, İstanbul, ss.45-57, 2019

Hakemli Bilimsel Toplantılarda Yayımlanmış Bildiriler

Evolution of Evil Under the Medocrity Mask

Akdemir T., Çokluk Cömert N.

ECREA-Migration and Communication Flows: Rethinking Borders, Conflict and Identity Through the Digital, Bilbao, İspanya, 2 - 04 Kasım 2017, ss.20, (Özet Bildiri)

New Media As The Sign of Bad Fate of Humanity In The Eyes of Black Mirror Series

Akdemir T., Çeçen A. F., Kesgin Y., Ökmen Y. E., Çeçen F., BULUT S.

International Symposium of New Media from the Past to the Future, İstanbul, Türkiye, 10 - 15 Mayıs 2017, ss.50-70, (Tam Metin Bildiri)

Ansiklopedide Bölümler

Fresne Canaye Seyahatnamesi 1573

Akdemir İris T.

Detay Yayıncılık, ss.49-50, 2022

Bilimsel Dergilerdeki Faaliyetler

CONNECTIST-ISTANBUL UNIVERSITY JOURNAL OF COMMUNICATION SCIENCES, Yardımcı Editör-68. Sayı/Bölüm Editörü, 2023 - Devam Ediyor

Kongre ve Sempozyum Katılımı Faaliyetleri

ECREA Migration and Communication Flows: Rethinking Borders, Conflict and Identity Through the Digital, Katılımcı, Bilbao, İspanya, 2017.

International Symposium of New Media from the Past to the Future, Katılımcı, İstanbul, Türkiye, 2017.